

U.S.

Aristotelis.

317

317

UVA. BHSC. IYR 317-1

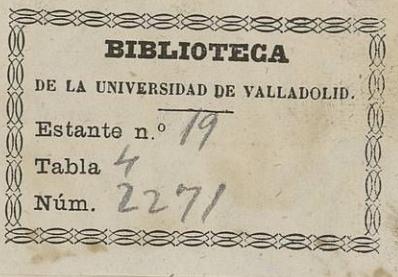
2271

19 - 4

Sel collegio de la eoue de fesas de valle

317

I

fol. Toledo

*Es de la Biblioteca
de la Real Uni-
versidad de Va-
lladolid.*

**Expositio domini Egidij romani suprali-
bros elenchorum Aristotelis.
Questio defensiva opinionis de medio de-
monstrationis eiusdem.**

Collegij D. Ambrosij Vallisoletani Societatis Iesu de la libreria

Reuerendissimo domino domino Ioāni Stephano de Ferrerii Apostolico protonotario ac episcopo Vercellensi Electo dignissimo theologiæ ac philosophiæ Parisius p̄fitemti frater Augustinus de meschiatis de buggella Salutem plurimam.

Nisi reuerendissime Domine logicorum sumus Aristoteles ac philosophorum princeps. Ceteris bonarum artium iſectatores dialecticam ipsam satis comedassent: & supremū eius apicē ego ipse ituerer: quo ceteras facultates: & (ut ita dixerit) uniuersas & iuris ciuilis: & potestim nobilitate excellere: ac utilitate lōge exuberare cōspicerē: ad omniū methodorum principia uia habere aliqd de ea iſcribere. Sed nedum ipsi rhetorum principes & eloquētiae luminaria recēsendo defecerūt: q̄ peractis tpi bus orandi ac scribēdi copia & grauitate floruerūt: hāc laudibus efferre uoluerunt. Sed minimā quidē por tuiculam attigerūt. Sed quāprīmū debiti uinculū & præcipuum omniū nostrum obligationē intueor: idq̄ nedum pietati & officio cōgruum: sed etiā iustitiae & honestati pximū uidetur: hanc scientiam siue sciendi modum Auerroy secundo metaphysice attestante, minime esse silentio prætereundam.

Dialectica a differendo est uocata: eo q̄ dialectici de uerborum ac rationum acumine soleant disputare. Dialectica ratio p̄prie: nō sermo: ut plērisq̄ placuit dicitur: fundamento enim dialecticæ est ex intellectu: sicut principium artis grāmatices ex lingua euēnisse fertur: ut ab alpharabio in cōpositione suæ logicæ: & diuī Egidii romani in elenchorum libro scriptum inuenimus. Ab hac sit sapiētia: quæ rerū diuinarū ac humanarū scientia dicīt grāce sophya: & qui eam p̄fitemt sophy appellantur. Quod nomen dialectica illis clarissimis uiris dedit. Hāc discurrendo ratiocinādo a principiis ad cōclusionē fōlēces facit & rerū cognoscere causas. hāc Cicero linguae romanæ decus in quadam ep̄stola lōge cōmēdauit: & in de officiis primo. nos a brutis dis ferre facit: labi: errare: nescire: & turpe: & malū dicimus. Quæ igit̄ sola dialectica & philosophiæ & diuinæ sapientiæ nauim ab huiusmodi scopulis diligētissime gubernat: hāc nescientes parmenidē & melissum in naturali philosophia fluētuare uidimus. hinc ab Auerroy medicorum primus Auicēna reprehendit: hūc ui rum ait modicā dialecticam duxisse peccare peccato manifesto. Quæ singula ita tuæ dominationi sunt nota. Ita apud oēs sapientes celebri fama uulgata: ita a grācis latinisq̄ celebrata: ut nullius p̄coniis indigeat. Nec mihi tantū est ingenii: nō spiritus: nō eloquētia: ut dialectices laudes tuæ dominationi describere possim: sed hāc p̄uinciā sumis oratoribus & grauissimis philosophis relinquo qui abundāti eloquētiae forte de ea fari poterunt. Tātum tuæ dominationi aperiā quid anno præterito mihi acciderit. Cum in dulcissimā partiam me cōtulisse animū laxādi gratia: ad bibliotecam nostrā: quæ est in monasterio sancti Petri Bugelle descendit: ibiq̄ ster reliquos tum theologiæ: tum philosophiæ: ac dialectices codices: fundatissimi domini Egidii romani quedam opera inspexi: ac illis operā dedi: ne tunc téporis ocio uacarē. Tandē illius fundatissimi doctoris elechoḡ liber: in quo fallacias īsuper sophysticarū atq̄ apparētium rationū dissoluere docet: meas in manus incidit. Profecto illud diuinum opus maximo me gaudio affecit hinc excogitauit: imo certum fuit: ne p̄petuo exilio opus Egidii romani dānatū forte: illū ex tenebris in lucē adducere: ut tua dominatio in primis: ceteris bonarū artiū: quas liberales uocāt: studiosi: tāti operis participes efficerent: Aristotelicū illud seruās. Bonū ideo bonū quia cōcivable: hunc igit̄ correxi & emendaui: & quādām defensiuā opinionis Egidii romani de medio demōstrationis a nostris doctoribus quāto potui studio: labore: uigilātia: ab illis ubi cunq̄ de hac materia dixerūt: notata excerpti: in ordinēq̄ redigi: & prece nōnullorum cōmilitonum meoq̄ uotoq̄ coactus nuperrime īprimēdū statui. Illūq̄ ad diuinū & sacru Parisiē gy mnasiū trāsmittere: in quo tua dominatione lōge infūdat. Istum modo tu accipies: & in biblioteca tua copiosissima repones. Quāquā mutus sit & qualibet aīa carens. Mirifice tamē sentire lētarīq̄ uidebis. Ius ciuile ac potestim quæ pataui didicisti tecum contéplabit: theologiæ & philosophiæ quibus tua dominatio incūbit expietur & admirabit. Nō tuæ dominationi offero oppida: opes: facultates: & cliētelas: quibus ferreria domus affluentissima est. Sed ad reuerendissimā tuā dominationē cōfugio: quæ domū nostrā diligit: & me sui obseruātissimū affinē esse cognoscit: cui hoc munusculū trado: dedico & inscribo sperans te lēta & hy lari fronte achumanitate cōsueta suscepturnū q̄ omnes defectus a solius inscriptionis tuæ titulo dilabētur. Igitur Benefactor singularissime exiguū tui serui munus accipias. Nec tantū rei tenuitatē cōspicias: q̄ totius familiae de meschiatis ac omnium fratrum meoq̄ erga tuā dominationē: & magnificum splēdidissimūq̄ equitem auratum ducalē Sabaudiae thesaurariū dominū Sebastianū de ferreriis nostræ patræ decus & tuorem: tuūq̄ dignissimū patrem fidem & obseruantia metiaris. Valeat tua reuerendissima dominatio: & me sibi continuo cōmendatum habeat.

Nicolaus telluccius de sancto Miniate philosophiæ Paduæ professor ad reuerendissimum dominū Ioānem Stephanum de ferreriis episcopum Vercellensem electum.

Vita fugit: uolit anī: mors frigida falce

Nititur hostiles accelerare pedes.

Vita breuis: nostrū ē: spatio qđ uiuimus arcto.

Nos fragiles: si qua est: perpetuare uia.

Forma: uigor: tress: aurū: fata gramina: ples

Non dant æternos si moritura uiros.

Vltima fortunæ substant: duo prima senectæ.

Vltima mutantur: tempore prima cadunt.

Sola igitur uirtus æternos præsttit annos.

Hanc sequeris: uiues: mortuus alme pater,

Egidium uirtus mortali corpore textum

Viuiscat: nullo funere suppositum.

Prologus

Expositio Egidij Romani supra libros elenchoz Ari-
stotelis: vna cu questione defensiva opinionis de medio
demonstrationis eiusdem.

E illustri pro.

sapia oriundo dño philip-
po filio pclaro: ac venera-
bilis comitis flādrēsis. ff
Egidius roman⁹ ordinis
fratrū heremitarū sancti
Augustini. Salutēz in eo
a quo ois sapientia dñiuaſ.

Nāe sagacitas ex eius
operatiōe dinoscit. nā in
agēdo ex itelligētys me-
morata a deo directe in fi-
nem tendit: vt oia debito
sine xp̄p̄set. ppter qd q̄r liberoz & seruoz opa sūt diuer-
sa: vera est illa politicoz. lib. p. s̄nia q̄ nā vtrorūq̄ cor⁹ nō
pari rōne cōstituit: sed seruos quoq̄ est obedire vt iussa i-
plere valeāt: corpore facit eē robustos: liberos vō quos con-
gruit alios regere. facit vt vigeāt itellectu. Itaq̄ vt testat
p̄ba. quicūq̄ in tātu ab alteris differunt vt bestia differt
ab hoie: & corp⁹ ab aia: quasi nā sunt serui. Quia ḡ hoc ne-
sciētēs a sciētib⁹ patiunt̄. cū ḡ bonū sit bestie vt regat ab
hoie: & corpori vt regat ab aia: expedit imp̄tis etiā ppter
eoq̄ bonū pitioribus esse subditos. Qz si B p̄b̄cū dc̄m so-
luz reputat famoluz & figuralr tm̄ ptinere aliquā verita-
te: est tñ nullo dubitate aptissima veritas: q̄ oīno seru⁹ &
ancillatiu⁹ existit: q̄ sic iperit⁹ est q̄ in sua imp̄tia satagit
remanere. si. n. oēs hoies nā scire desiderāt: penit⁹ ab hu-
mana nā degriat: q̄ scire & itelligere nō affectat. Quare si
vestra nobilitas me affectuose roganit: vt sup li. elechoz
aliqua scripta zponerē. quatin⁹ sophistacarū rōnū solone
p̄spect liberiū intelligētia polleretis. cogoz laudare qd
petitis. Qz ex hoc vos nō seruile negoq̄ degenerē: sed oīno
berilē ac liberū cōprobatis. Decet. n. vt sicut estis origine
nobilis: sic sitis aio & p̄spicacia generosus. Petitionis er-
go decētia: necnō & sincera dilectio quā erga vestrā gero
personā: quasi due p̄misit hāc zclusionē sufficiēt⁹ iſerūt:
q̄ dei innisus auxilio sup dicto libro quedā expositiua cō-
ponam: vt vestra generositas postulauit.

A **L**pharabiūs in logica sua volens
quādā notitiā trade-
re de dialectica ait: q̄ fundamētu⁹ dialectice ē
ex itellectu: sic fūdamētu⁹ artis grāmatice est
ex lingua. vñ subdit: q̄ scia dialectice cōparat ad
ad itellectu & intellectu: sicut scia grāmatice cōparat ad
linguā & ad vocabula. Ut ḡ sciam⁹ quō p̄ hec dicta notifi-
cat dialectica: & qualr distinguīt ab alijs sciētib⁹: & q̄ suit
necessitas inueniēdi eā. **C** Notādū q̄z nō cognoscimus
res ipsas nī rōcinādo & discurrēdo a p̄cipijs ad zclusio-
ne. nēcessit fuit iuenire aliquā artē que esset directio rō-
nis nostre per quā possem⁹ cognoscere vtrū de reb⁹ quas
cognoscim⁹ recte vel nō recte formarem⁹ rōnes vel sylo-
gismos. ppter qd antiqui phis disputatēs de naturis rerū:
& ignoratēs exercitiū artis disputatiue rōnes eoz cū hoc
q̄ falsa recipiebat nō syllogizabant: vt p̄ ex p̄phicoz de
parmenide & meliso. **S**io. & qd dictū est de meliso & par-
menide veritatē h̄z de oib⁹ alijs phis p̄cedētib⁹. **A**z. oēs
enī ipsi ignoratēs disputatiua artē credentes syllogizare
nō syllogizabāt. Nēcessit ergo fuit iuenire arte aliquaz q̄
esser rōnis directiua. **C** Rursus: q̄z sciētē speculatiue cō-
plēt p̄ diurūnū exercitiū: & yn⁹ hō sine auxilio alterius
iuenire sciētā nō p̄t aliquā speculatiā: nec h̄z se totā:
nec fm̄ magnā p̄tē: nisi adiutus ab alio: oportuit hoies su-

bi iuicē cōicare in traditiōe sciētē. ppter qd z̄ metaph.
z̄mēto. z̄ scribit⁹ q̄ si nō fuisset generosus nō esset thime-
us: t̄ si nō eēt thimeus multū careremus de compositio-
ne musicali. Nunq̄ enī vt dicit z̄mētator ibidē. aligs p̄ se
iuenire p̄t cōplete artes opatiuas: aut desideratiuas: q̄z
nō plēn̄ nisi p̄ iuamētu⁹ poris ad sequētē. oz̄ ḡ fieri cōi-
cationē in sciētia si debeat z̄plete tradi. & q̄z z̄sideratio
nō fit nisi p̄ sermonē. iō sicut oportuit iuenire ynā artē
vt dialecticā que est directiua rōnis ne eret in rōcīnan-
do & syllogicādo: sic oportuit ynā artē vt grāmaticā inue-
nire: que est directiua lingue ne eret in loquēdo. **I**o idēz
Alpharabis ait: q̄ sicut grāmatica est p̄ bono lingue ne
eret in interpretationē: sic sciētia dialectice est directio in-
telligētē ne eret in itellectis. i.e. eret in his que rōci-
nando & syllogicādo itelligimus. **D**icam⁹ ergo q̄ sciē-
tiarū quedā sunt reales: quedā logicales. differt aut̄ dia-
lectica a realib⁹ sciētib⁹: q̄ ipsa nō est realis sed logicalis.
C Ampli⁹: q̄z logicalis scia dī a logos: & logos grece latie
simo v̄l rōinterpretāt. dialeca p̄p̄e loquēdo nō dicit̄ logica a
logos qd est sermo: s̄z a logos qd est rō. Nā si cōi noīe sciē-
tia rōnales possūt dici sermocinales: & recouerso. tñ vt p̄z
p̄b̄ta dialectica p̄p̄e est rōnalis: q̄z est directiua itellect⁹
& rōnis. grāmatica vō p̄p̄e est sermocinalis: q̄z dirigit ser-
monē & linguā. Ex q̄z quō dialectica differt a sciētib⁹ rea-
lib⁹: & quō a grāmatica. quō aut̄ differat a rhetorica in du-
bitatiōib⁹ ostēdet. ad p̄sens aut̄ tñ dictū sit dialecticā nō
esse sciētia realē: nec p̄p̄e loquēdo est sciētia logicalis: vt
dicit̄ logica a logos qd est sermo: sed vt dicit̄ a logos qd ē
rō: & q̄z sic eētiale est dialectice se tenere ex pte rōnis pos-
sumus eā dividere fm̄ ea que videm⁹ ex parte rōnis r̄i-
tellect⁹. tñ enī dialectica se ex pte rōnis: nō q̄ p̄p̄e sit de
actibus rōnis: vt in dubitatiōib⁹ p̄tēbit. s̄z p̄p̄e est de cō-
ceptib⁹ & itētōnib⁹ q̄ p̄ act⁹ rōnis formant. nō st̄t̄ aut̄ in-
tellect⁹ q̄z itelligit cū fantasmatē: & modicū participat d̄
lumine itellectuali: s̄z tñ vltimū gradū in ḡie itelligibili-
uz. ideo nō statiz intelligēdo subim̄ itelligit p̄dicatu. p̄o-
pter qd itellectus itelligit zponēdo & diuidēdo: sic etiāz:
q̄z nō statiz qn̄ itelligit p̄ncipia itelligit zclones: oz̄ ipsuz
intelligere discurrendo & inferendo. sūt ergo isti tres act⁹ iu-
tellect⁹. p̄m⁹ est simpl̄r cognoscere. scđus zponere & diui-
dere. tert⁹ est discurrere & inferre. fm̄ hos tres actus tria
format. nā intelligēdo simplicia format simplicē p̄ceptū
& diffōne. intelligēdo zposta format enūciationē. discur-
rēdo format syllīm. io h̄z hos tres actus rōnis zsuēuit cōi-
ter diuidi logica in tres ptes: videlicet q̄ptū ad itellectu⁹
simplicē in p̄dicamenta: in ḡyermenias q̄ptū ad itellectu⁹
zpostū. Et in libros artis noue q̄ptū ad illū actū itelligē-
di qui est discurrere & inferre. hoc aut̄ & si bene dictū sit.
videt̄ tñ si per se loqui volum⁹ q̄ magis accipiēda sit di-
uisio dialectica fm̄ p̄cept⁹ & intentiones que formant ex
bis actib⁹: vt dicam⁹ q̄z in libro p̄dicamentoz determinat
de simplicib⁹ zceptib⁹: vt de qditatib⁹ & zceptib⁹. x. gene-
rus. In libro aut̄ ḡyermenias determinat de enūciatiōe
que format ex intellectu cōponēte & diuidēte. cōponēte
q̄ptū ad enūciatiōē affirmatiuaz. diuidēte q̄ptū ad ne-
gatiuaz. In libris aut̄ artis noue diuidi p̄t fm̄ diuisionē syllogisticaz.
syllogism⁹ enī dupl̄r p̄t accipi. simpl̄r & ztraci⁹. Si sum-
tur simpl̄r sic determinat de eo in lib. p̄oz. si aut̄ ztraba-
tur: hoc erit dupl̄r: q̄z vel zhet̄ ex necessitate māe: & sic est
liber posterioz. vel ex habitidine locali: & hoc dupl̄r. q̄z
h̄z habitudo vel erit cōgrua vbi poterit saluari for⁹ syl-
logistica: & sic est liber topicoz. v̄l erit icōgrua vbi forma
syllogistica saluari nō p̄t: & sic est liber elechoz: quē pre-
manib⁹ h̄bem⁹: in quo determinat de syllogismo sophi-

Prologus

stico qui videt syllus nō est tū simplis; sī est syllus h̄cūs
per idēbitā additionē. sicut enī mortuū respectu hoīs h̄z
rōnē idēbitē additionis: ita q̄ hō mortuū nō est hōsic syl-
logismus peccās in forma nō est syllus: qz h̄bit p̄ habitu-
dinez localez incōpetentē in qua forma syllogistica saluari
nō pōt. vtrū aut̄ in hoc libro debeat assignari subm ipse syl-
logism⁹ sophisticus: vel ipsa sophisticā habitudo localis.
vel ēt ipse elencus nō p̄ sentis speculatiōis: qz in p̄sequē-
do patebit. sufficiat aut̄ ad p̄sens scire quō p̄ ea que deter-
minantur in hoc libro: distinguī iste liber ab alijs. Causa
aut̄ efficiēs hui⁹ libri fuit Aꝝ. formalis est duplex: forma
agēdi: qz est diuisiūs: diffinitiū: et exēploꝝ positiū: et for-
ma tractatus vt ordinatio caploꝝ adiunīcē. causa finalis
est notitia eorū que tradunt̄ in hoc libro: qua notitia ha-
bita possum⁹ vitare sophicas imp̄unitates.

tis dicit: qz est de χ ceptib⁹ illis quos formamus in intelligendo predicamēta: sed sicut in intelligēdo incōplexa aliqd formam: vt χ cept⁹ illos: sic in intelligēdo $\wp$ plexa: vt in cōponēdo predicatū cū subo aliqd formam: qz enūciationē ipsa: propter qd sicut liber predicamētoꝝ nō est de actu itelligēdi quo itelligim⁹ simplicia: siz de χ ceptibus quos formamus. sic liber pyermenias nō est de actu itelligēdi qui telligim⁹ proposita: sed est de ipsa enūciatiōe quā formam per talē actu. C Rursus. qz sicut in intelligēdo predicatuz cū subo formam enūciationē: sic in intelligēdo ḥnes in pricipis formam syll^z. libri ergo artis noue nō erūt de actu intelligēdi quo itelligim⁹ conclones in pricipis: siz de syllō qui format per talē actu. propter de quo sit logica veritas: qz est de habitus χ ceptib⁹ et intētionib⁹ formatis per actu itelligēdi. partiales ergo libri logice diuidunt sim gd: et in diuersis libris determinat de diuersis χ ceptibus et intētionib⁹. non sicut corpus mobile cōi modo acceptū est subm in tota nāli physia: tractū tñ ad hoc vel ad illud est subm in B libro: vel in illo: sic habitus intētiōes veritas logicā prehēdūt. determinatae yea ad illud yea ad syllm: vel ad enunciationem determinat sibi diuersos libros logice: vt pot patere pridicta. cōiter ergo loquendo dialectica est de actib⁹ rōnis: qz habitus χ cept⁹ act⁹ quidē rōnis dici propter: propter qd cōia scripta hec dicētia nō falsificam⁹. Non et nos in rhetorica vbi supficialius de dialectica locuti sum⁹: nō curauim⁹ disti guere iter habitus χ ceptiones et actus rōnales: sed dixim⁹ dia lecticā et rhetoricā esse de actibus rōnis hab.

Ulterius forte dubitaret aliquis. dato
q̄ dialectica sit de talib⁹ xceptibus et intētōib⁹. vt p̄p̄ loquēdo pos-
sit dici scia. Ad qđ dici pōt q̄ fm phz. z. metaph⁹. 2⁹. is. dia-
lectica d̄z dicit modus sciēdi. vt̄ sup illo vbo; q̄ maluz est
simul querere sciētiā et modū sciēdi. vult p̄metator q̄ per
h̄ modū itelligat dialecticā. rō aut: q̄ dialectica est ma-
gis modus sciēdi q̄ scia. ex hoc sumi pōt: q̄ sciētiā est in
intellectu: et de illis p̄p̄ et p̄ncipalr̄ est scientia que p̄p̄ et
p̄ncipalr̄ p̄nt eē obm intellectus: et id est: q̄ q̄ p̄p̄ parti-
cularia nō sunt p̄p̄ obm intellect⁹. bene dictu est qđ scri-
bis. 7. metaph⁹. 2⁹. q̄ eoꝝ nō est sciētiā neꝝ diffini-
tio. Lū ergo itellec⁹ per se et p̄mo itelligat ipsas res et alia
a se: et itelligēdo ea itelligat seipsuz: vt pōt haberet ex 3⁹ de
cia. 2⁹. meto. 15. nihil qđ est in itellec⁹ fm q̄ huius poterit
p̄ncipale esse obz itellus. Dialectica ḡ q̄ est de xceptib⁹ et
intētōib⁹: vt sunt qđ rōnis p̄p̄ scientia esse nō poterit:
erit tñ modus sciēdi. nā l̄ itellec⁹ nō ferat in xceptus:
et intētōes que sunt in ipso p̄mo et p̄ncipalr̄. tñ fm h̄ cō-
cept⁹ et intētōes accipit̄ modus sciēdi et itelligēdi. nā l̄
p̄ncipalr̄. sciām⁹ ipsas res: scim⁹ tñ eas fm modū quo sūc
in nobis xceptus et intētōes earū. modus ḡ sciēdi ex ta-
libus intētōib⁹ accipit̄ p̄p̄. ergo dialectica est magis
modus sciēdi q̄ scia. cōmuni tñ nomie scientia dici pōt:
nō pprie: q̄ vt p̄p̄ per iā dicta: sciētiā est de rebus: modus
tamen sciendi accipit̄ f̄z intentiones et conceptus.

Ulcerius forte dubitaret aliquis, dato
q̄ dialectica
aliquo mō sit scientia, vtrū sit cōis vel spālis. **C**Rideo
dicendo; q̄ vt p̄z p̄ia dicta; dialectica per se est de p̄cepti-
bus & intētōnib⁹ que se tenent ex parte rōnis. verū q̄ b̄z
p̄ceptus & rōnes applicabiles sunt ad oīa; dialectica quo-
dāmō est de oīb⁹ rebus. & ideo bene dicitū est qđ scribit
p̄mo topicoꝝ. c. p. q̄ dialectica ad oīum methodoz p̄nci-
pia viā b̄z. oēs enī sciētie aliquo mō vtrunt syllō & alys i-
tentionib⁹; de q̄bus est logica. **C**ū q̄ querit vtr̄ dia-
lectica sit cōis scīa vel spālis; p̄z q̄ per se & p̄mo est spālis;
q̄ nō est de omni ente; s̄z solū est de p̄ceptibus & intētōnib⁹
bus formatioꝝ pactū rōnis; yel cōi noīe; vt dictū est, t̄ de-

Dicit plato ut recitat p̄metator i 3º de aia. q̄ sermo in p̄nci-
pys d̄z esse longus; ppter qd ut facilius specu-
lari possim⁹ que sunt p̄p̄a syllō sophistico dis-
fusius disputabim⁹ quedā cōia tam circa logi-
circa syllz sophisticū. Ad itelligētiā ḡ dicto-
ret forte aliquis de ḡbus sit logica. vtrū eē ba-
tib⁹ rōnis; ut coiter ponit. Ad qd dici p̄t q̄
de actib⁹ rōnis sit logica: p̄p̄e tñ nō ē de acti-
de intētōnib⁹ ⁊ c̄ceptib⁹ q̄ formant p̄b̄act⁹.
via vēari possum⁹. nā cū logica p̄p̄e dicat scia-
dictus est; p̄p̄e erit de his ad que p̄parat rō in
aut ad duo p̄parat. s. ad actū: ⁊ ad id qd paciū
itellec⁹ cōparat ad acrū itelligēdi: ⁊ ad illud
p̄ talē acrū. Semp enī ut dictū est: rō nostra ⁊
ster i itelligēdo aliquid format: q̄ in itelligen-
ia format simplicē c̄ceptū sive diffōne. In itel-
ligēta format enūciationē. Ad hec autē duo rō
niformiter p̄parat: nā q̄ tēdat in actū: hoc nō
est. nā et sensus tēdit in actū suū: s̄z q̄ ex actū
et p̄petit itellec⁹ i rōni magis p̄ se. sensus. n.
nā nō format sibi hō c̄cept⁹: sicut itellec⁹. c̄ce-
p̄tū formatā p̄ itellec⁹ magis p̄ se: se tenēt ex p̄te
actus. dialectica q̄ que p̄p̄e rōnalis est magis
c̄ceptibus q̄ de ip̄sis actib⁹. Ampl⁹ discut-
tos logice videm⁹ oīno veruz eē qd diximus.
dicamētoꝝ est de c̄ceptibus: quos formamus
ēdo pdicamēta: ⁊ nō de actu itelligēdi p̄ quē ta-
mē. Lū enī dico suba. y suba nō significat actuū
ēdi per quē intelligo subaz: s̄z significat c̄ceptū
ōne quādā quā formo i itelligēdo subam: id d̄r
q̄ rō q̄ significat nomē est diffō. semp. n. in i-
cōplexa formam⁹ nobis quedā c̄ceptū simpli-
cē p̄cōmētū q̄ cōi noie p̄t dici diffinītio. nā l̄z p̄p̄e
ffinītā. cuilibz tñ noi i cōplexo r̄ndet qd c̄ce-
p̄tū: qui cōi noie p̄t dici diffō. ⁊ hō diffō est id qd
nomē. liber ergo pdicamētoꝝ est de icōplexis.
ip̄so actu itelligēdi quo itelligim⁹ simplicia:
tu in lib. de aia satia determinat: s̄z est de ip̄sis
ui formant cū itelligim⁹ simplicia. pdicamēta
a est liber pdicamētoꝝ nō significat ipsuz actuū
s̄z significat c̄ceptus illos quos formam⁹ cuz
ea. erit ergo dictus liber de hō c̄ceptib⁹. s̄z q̄
c̄ceptib⁹ possit eē aliquo mō scia reales. quō
sit de eis logica: ⁊ realis scia patebit cū dubita-
logica differt a metaphyza ⁊ ab alijs realibus
psens tñ in tātū dictū sit q̄ differt act⁹ rōnis a
format per talē actuū: qd p̄z. q̄ nomē nō signi-
actū sed c̄ceptū formatū pactū. suba. n. nō si-
uz itelligere sed c̄ceptū illū quē formo in ire
m. ergo liber pdicamētoꝝ ideo de pdicamen-

Prologus

ipsis actibus rōnis: tñ qr h̄ actis ad oia entia applicari possunt: ex q̄nti dialectica est sciētia cōis. Ex hoc forte or-
tu habuit illa distinctio; q̄ dialectica considerari pōt ut do-
cens: t vt vtenſ. vt docēs aut est spālis: qr nō est de omni
ente: s̄z solū est de his que se tenēt ex parte rōnis. vt vtes
vero est quodāmō cōis: qr rōnib⁹ illis vti possumus in oī
mā t applicabiles sūt ad oia entia. Ex hoc etiā patere p̄t
quō dialectica est de scōis intētiōibus adiūctis p̄mis. syl-
logismus enī enūciatio t talia de qbus p̄ se est logica secū
das intētiōes noiant: tñ qr hec applicabilia sūt ad ea que
sunt significatiua rerū: t ad ea que dicūt intētiōes p̄mas:
ideo dialectica est de scōis intētiōib⁹ adiūctis p̄mis: qr
est de talib⁹ scōis intētiōib⁹ applicabilib⁹ ad ea q̄ sunt pri-
me intētiōes, quō aut differūt p̄ne intētiōes a scōis: t vtrū
de oib⁹ scōis intētiōib⁹ sit dialectica: t quō ē de eis: ali-
bi forte declarabī. Ad p̄sens autē sufficiat scire q̄ dia-
lectica magis est de scōis intētiōib⁹. Scie vō reales ma-
gis sunt de intētiōib⁹ p̄mis: t qr q̄ tradunt in logica p̄n
adiūgi t applicari ad ea que sunt alias scīaz. iō dictuz est
dialecticā eis de scōis intētiōib⁹ adiūctis p̄mis. i. appli-
Alterius queritur. (cabilib⁹ ad p̄mas.

dato q̄ dialectica nō sit
scia nisi large loquēdor: t q̄ potest ēē cōis t spālis: dubita-
ret forte aligs. vtrū magi deficiat a rōne scie: vt ē cōis q̄
vt est spālis: vel ecōuerso. C Rñ. dōm q̄ magis deficit
a rōne scie: t magis est modus sciendi: vt est cōis: t vt ap-
plicat ad res: q̄ vt est spāl: qr vt est cōis t vt applicat ad
res nō est determinati gñis: nec est de aliquo obo p̄ncipali-
liter: sed solū est quidā modus sciēdi quo vtūt alie scie-
tie in determinādo de reb⁹. S̄z vt est spālis: t vt ē docēs
habz aliquō obm de quo considerat p̄ncipalit: vt ea que se te-
nent ex parte rōnis: t de eis p̄bat que p̄bare dz: vt p̄bat
debitas passiōes de syllo. vel etiā p̄bat alia vt mā regrit
in multis: t imitat alias scias. Deficit tñ aliquo mō a ra-
tione scie: qr l̄ sic accepta sit aliquo mō de aliquo obo p̄n-
cipaliter: vt de his que se tenēt ex parte rōnis: tñ qr talia
nō possunt ēē p̄ncipale obm itellecū: dialectica etiā sic
accepta deficit aliquo a rōne scie: t d̄r ēē modus sciēdi.

Alterius forte dubitaret aligs. vtrū dialectica sit
neccia: t sit eētial p̄s phie. nā quocūq̄ mō accipiāt cū sp̄
deficiat a rōne scie: nō videſ q̄ sit neccaria. C Rñ. dōm
q̄ sicut res nālis dupl̄r considerari pōt. s̄z t ad eētial suā
t q̄tū ad moduz ex̄ndi quē h̄. t aligd nō ē de rōne rei co-
siderate fm essentiā suā: q̄ tñ est de rōne ei⁹ q̄tū ad mo-
dum ex̄ndi: vt p̄titiōes māe nō sunt de rōne hois considera-
rati s̄z eētial suā. sunt tñ de rōne ei⁹ q̄tū ad modū ex̄ndi
quē h̄. nā cū nō existat h̄ nisi in suis p̄ticularibus cū de-
rōne rei p̄ticularis sit mā signata. De rōne hois q̄tū ad-
modū ex̄ndi quē h̄ sunt aliquo mō p̄titiōes māe: sic phi-
losophia dupl̄r pōt considerari: vel fm se: vel s̄z modū quo
participat a nobis fm se accepta: cū scia sit p̄pe de rebus
p̄tes eētiales phie accipiāt fm diuisionē rerū: t qr res
tripl̄r p̄nt accipi: vel vt sunt vñcte motui t māe fm esse
t diffōnē vt nālis. vel vt sunt vñcte fm esse: t nō s̄z dif-
finitionē: vt mathe⁹. vel vt nec sunt vñcte fm diffōnes:
nec fm esse vt scia diuina. iō dicit. 6. metaph. q̄ tres sunt
modi eētiales phie: phycus: mathematicus: t diuin⁹. h̄
aut in declaratiōib⁹ quas sup p̄phycor̄ edidim⁹ plenius
tractauim⁹. igit s̄z huc modū dialectica sicut deficit a ra-
tione scie: sic deficit q̄ nō est eētialis p̄s phie. S̄z si co-
sideret phie nō fm se: s̄z fm modū q̄ p̄ticipat a nobis: qr
nos intelligim⁹ cū discursu: t intelligim⁹ p̄ponēdo t diuidē-
do: ppter q̄ intelligēdo pōt accidere obligatas t error: quia
nō coponimus nec inferimus vt debemus. ideo dialecti-
ca quodā modo eētialis pertinet ad phiaz put dirigit i-

tellectū nostrū: ne i speculādo accidat sibi error.
Alterius forte dubitaret aligs: qr nō
videſ q̄ to-
ta logica sit necessaria. nā si logica ē qdā directio itellecū:
t ad hoc iuēta est ne itellecū accidat error: qr in p̄pone-
do t diuidēdo: t etiā in ferendo pōt error accidere. videſ
q̄ liber pyermenias: q̄ est de enūciatiōe: t libri artis no-
ue q̄ sunt de syllo t de illatiōe sint aliq̄ mō necessary. s̄z li-
ber p̄dicamēto p̄ qui est de icōplexis: qr circa intelligētā
idiūsibiliū: sive circa illud qd̄ gd̄ est nō cōtingit error. iō
talib⁹ liber v̄ eē supflu⁹. Lñ. n. p̄p̄iū obz. itell̄s sit qd̄ gd̄
est: qr potētia nō errat circa p̄p̄iū obm. Circa incōplexa t
circa h̄ qd̄tates nō accidet error. C Rñ. dōm q̄ l̄ circa
talib⁹ nō accidat error p̄ se. tñ vt cōiter ponit accidit error
per accūs: qd̄ vt cōiter dicit dupl̄r vñctingit. p̄. si attribuim⁹
p̄ceptū ei cui nō p̄uenit: vt si p̄ceptū sube attribuēremus
accidēti: vel si qd̄ p̄cipimus de bose: crederemus q̄ cōpe-
teret leoni. z. hoc vñctingit: qr etiā in talib⁹ p̄ceptib⁹ q̄ sunt
de icōplexis est aliquo mō p̄positio: vt p̄cept⁹ sp̄ē vñctur
ex p̄pone p̄pe differētē cū genere: t in p̄ceptū generis cō-
surgit aliq̄ p̄p̄o ex potētia t actu. gen⁹ enī fm p̄metatores
z. metaph. nō est idē qd̄ mā: qr nō dicit potētia purā: s̄z di-
cit formā mediā iter potētia t actu. pōt ergo in talib⁹ esse
error: vel qr nō vñctingim⁹ debita d̄riam debito generi: vt
qr nō vñctingim⁹ debitu actu debite potentie.

Aliso quomodo dialectica est scia: t quō ē eēn
tialis pars p̄bie. restat videre
de d̄ria eius ad alias scias: s̄z qr sufficiēter dictum est quo
differat a grāmatica. restat videre de d̄ria eius ad alias
scias. C Jō forte dubitaret aligs. vtrū dialectica differat
a metaphyca: t videſ q̄ nō: qr scie distinguit p̄ obiecta:
t p̄ ea de qbus considerat. s̄z fm p̄hm. 4. metaph. logicus la-
borat in eo q̄ phus dz laborare. vult enī q̄ de eodē cōsi-
derat metaphyca t logicus. C P. 2. ibidē vult q̄ cōe
est metaphyco t dialectico loqui de ente t ait: qr p̄ueniūt
in subiecto. q̄ sunt vna scia: qr d̄ria scīaz accipiāda est ex
d̄ria subo. C Rñ. dōm q̄ scia nāta causā ex reb⁹: vt dic
2. iz. meta. 2. si. Et scire est p̄ cām: vt pōt haberet ex pri-
mo posterio. t p̄ phycor̄. mēto p̄. sic q̄ videm⁹ i ipsis re-
bus: t i ipsis causis rex. sic t in scītys arbitrarī possum⁹:
sicut enī oia entia reducunt in vñctu ens: vt i ens p̄mū. t sic
cause sūt ordinate adiūcē: t oēs reducunt in causaz pri-
mā. alr enī eēt p̄fusio vñctus: sic scie sunt ordinate adi-
ūcē: t oēs reducunt in scīaz cōez: vt in metaphyca. alr
enī eset cōfusio scīarū: iō simpl̄t t absolute loquēdo non
est pōle esse duas scias cōes. metaphyca q̄ que est cōis: t ē
de ente in eo q̄ ens n̄ differt ab oib⁹ illis scītys. est q̄ vna
differentia inter metaphyca t dialecticā: qr metaphyca
p̄pe est scia cōis: nō aut dialectica. alia aut d̄ria este pōt:
qr metaphyca est scia: sed logica: vt patuit. magis est mo-
dus sciēdi. C Opposita autē bis nō est difficile soluere. nā
dialecticā p̄le t p̄mo laborat circa ea q̄ sunt rōnis. ex p̄nti
aut vt supra dicebat circa torū ens. Lñ ḡ d̄r q̄ circa idē la-
borat logicus t phus: qr circa ens p̄z hoc nō esse eodē mō:
iō phia t logica nō sunt vna scientia. Qd̄ vero scđo adde-
batur q̄ sunt de eodēz subiecto. dicendū: q̄ subiectuz dici
potest omne qd̄ consideratiō subiectur. ens enīz subiectū
considerationi logici: hoc est ex sequēti. considerationi ve-
ro metaphyci vt dictū est subiectū per se t fm q̄ h̄.

Alterius forte dubitaret aligs. vtrū
diale⁹ diffe-
rat ab alijs scītys realib⁹. videſ q̄ nō: qr de h̄ p̄ceptib⁹
de qbus est logica videntē ēē t alie scītē: vt p̄z: qr in. 3. de
aia determinat de p̄ceptu idiūsibiliū: t etiā de p̄ceptu p̄po-
sito: qd̄ nō eset nisi de talib⁹ scie reales considerare possent.
C Amplius. dialectica vel est de actib⁹ rōnis: vel de con-

Lñ. zl.

B 3

Liber

ceptibus formatis per tales actus: ut sit de diffinitio que format ex intellectu simplici: vel de enunciatione que formatur per intellectum compotum. constat autem quod de talibus aliquo modo considerat scientia realis. nam de diffinitione considerat metaphysicus: et qua ratione diffinitio est de consideratione scientie realis. alio etiam conceptus de consideratione talium actuorum esse poterunt. **C**R. ddo: qd h. conceptus potest dari duplex distinctionis. primo enim possunt considerari secundum se: et ut sunt nostra scire intentionis. secundo possunt accipi conceptum ad id quod subiectum talibus intentionibus. nam sicut genus noiat intentionem secundum ait enim quod stat sub tali intentione noiat intentionem prima: sic diffinitio et enuntiatio nominatur secundas intentiones: ea tamen que stat sub istis possunt noiat intentiones primas. differt ergo dialectica ab aliis scientiis realibus: quod dialectica magis est de istis ut nominata intentiones secundas. alie vero magis sunt de his conceptum ad ea que talibus intentionibus sunt subiecta. Secundo potest esse distinctionis talium conceptuum: quod differt et omnes h. conceptus duplex potest considerari. vel ut sunt significativa rerum: vel sunt istra intellectus ad intelligendum. Dialectica ergo quod est scia directiva rationis considerat de his conceptibus: ut sunt instrumenta quedam iuventia intellectum ad intelligendum. Scientie vero reales si considerant de talibus: hoc est in conceptum sunt significativa rerum. et hoc est quod commentator ait. 7. metaphysica. quod logicus considerat de diffinitione secundum quod est instrumentum quod inducit intellectum ad intelligere quiditates rerum. philosophus vero secundum quod significat naturas rerum.

Co. 42.

Alterius forte dubitaret alius. utruusque dialectica differat a rhetorica. et videtur quod non. rhetorica. non non est realis nec est proprie sermocinalis: sed est magis rationalis. Nam entimemata et rationes et persuasio videntur esse totum corpus rhetoricae: et id circa quod principali versat rhetorica: ut utrumque p. p. rhetoricoz: et quod hoc videtur esse p. p. dialectice quod non sit realis: nec proprie sermocinalis: sed rationalis. videtur quod hoc non differat ab illa. **C**R. ddo: qd de hoc in rhetorica sufficiet tuus diximus: sed ut ad perspicuum spectat: dicere possumus quod inter ea que ex parte rationis se tenet: quodammodo sunt violentiora et magis efficacia: quedammodo sunt infirmiora et magis debilita: ut syllabus est efficacior quam entimema: et inductio quam exemplum. est ergo rationalis dialectica et rhetorica. alio tamen et alter: quod dialectica principali considerat que sunt efficacia adcludendu: ut sunt syllabus et inductio. rhetorica vero considerat debilita: ut entimema et exemplum. est enim inductio efficacior exemplum: sicut syllogismus efficacior entimemate. rhetorica ergo non est dialectica est tamen aliquo modo executiva dialectice: quia ea de quibus considerat rhetorica reducuntur et ordinantur ad ea que considerantur in logica: sicut infirma ad fortiora.

Incepit liber primus Elenchoz Aristo. CAP. I.

Esophisticis autem elenchis: et de his qui videntur quidez elenchis: sed non sunt: sunt autem paralogismi: dicimus.

Cliber iste qui dicitur elenchorum sicut ali libri p. p. potest divididi in ptes duas. In pheui et tractatu pars executiva incipit ibi. Quoniam ergo alio quidam secundum autem alibi incipit pars executiva. sed de hoc non est magna vis constituta. Circa primum duo facit. quod primo dicit de quibus est determinandum in hoc libro. secundo dat modum procedendi circa ea que est determinaturus ibi. Incipientes a primis. **C**Ad evidentiā autem primae partis notationem: quod syllabus sophisticus de quo hic determinat apparent et non existit. est ergo ibi quod tria considerare. scilicet syllabus ipsum sophistum. apparentiā et non existentiā. hic autem tria tagit in prima

parte. id ait nos autem dicemus de sophisticis elenchis conceptus ad ipsius syllabus sophisticum: et dicemus de his. i. de talibus syllabus sophisticis qui videntur et elenchi conceptum ad apparentiā. sicut autem paralogismi: sed non elenchi conceptum ad non existentiā. Exponit autem dictus textus aliter ut per ea quod dicta sunt non tangant per dicta tria. v. z. syllabus ipse sophisticus: et apparentiā et non existentiā: sed referunt dicta littera ad diversa genia syllabarum sophisticorum: ut sit sensus: nos dicemus de sophisticis elenchis conceptus conceptum ad peccates in materia qui sunt sophistici: sunt tamen elenchi et syllabi: quod secundum p. p. topicorum syllabus litigiosus peccans in materia syllabus est et syllabus dicitur: et additum quod vult dicere de his qui videntur elenchi conceptum ad peccates in forma: ideo subdit quod paralogismi sunt non elenchi. Nam peccates in forma sunt paralogismi. i. iuxta syllabos. videntur. n. syllabi sed non sunt. vel aliter. nos dicemus de sophisticis elenchis. i. de fallacibus in dictione. et de his qui videntur elenchi. i. de fallacibus extra dictionem. Dicuntur autem h. fallacie: quod videntur elenchi. quod plus habent de apparentiā: et plus videntur decipere fallacie extra dictionem conceptum in dictione. et iesus h. fallacie tantum habeant apparentiā: non tamen propter hoc sunt veri syllabi vel veri elenchi: sed sunt paralogismi: vel paralleli. Alio modo potest exponi: ut licet et legatur expositio: et sic sensus. nos dicemus de sophisticis elenchis. et p. p. i. de his qui videntur elenchi. **C**Notandum quod dicit de sophisticis elenchis: et potius quod de sophisticis syllabus. Elenchus enim est syllabus dictio: qui maxime videtur pertinere ad dialecticū: et quod fallacie de quibus hic determinat maxime peccat: ut patet in syllabus dialecticū sive in elenchi. id h. fallacie magis merentur dici elenchi sophistici quam syllagismi sophistici. **C**Notandum est: quod elenchi sunt syllabus dictio: et dictio potest intelligi quod rupitur. p. p. ut dicitur syllabus dictio: quod deludit aliquam proprieatem que potest esse pars dictio: et sic non accipitur elenchus hic: quod hoc modo oīs syllabus est elenchus: cum oīs propria affirmativa et negativa possit esse pars dictio: n. secundo potest dici elenchus syllabus deludens proprieatem aliquam: cui ab aduersario sit dictio: et sic propter accipitur elenchus ut est syllabus dialecticus: ut videtur Alexander inuenire in 2o super hoc libro. dialecticus. n. interrogat proprieates quas accipit ab aduersario. Et sic cum ex datis ab aduersario possit deludere ppositionem aliquam: cui aduersari dicitur: dicit ei facere elenchi: et modo potest accipitur elenchus syllabus deludens utraque p. p. dictio: et sic duo syllabi sunt unus elenchus. non est enim inconveniens utraque parte dictio: et est probabile. aliter tamen et alter accepta: probabile. n. est medea dilexit in eo quod mater et non dilexit in eo quod interficies. quod lis autem probabilitas reseruari potest in utraque parte dictio: et quod syllabus deludens utraque parte dictio sit dialecticus infra dicetur. nam in fallacia de petitione principio dicetur quod dialectica est obviatio: et quod non. et quod arguit ex probabilitate: et quod non. 4o dicitur elenchus oīs syllogismus deludens proprieatem negativam: quod secundum dictio videtur magis reseruari in negatione quam in affirmatione. isto autem quod modo accipiendo elenchi. p. p. et quod non sunt ita ad ppositionem sicut secundus et tertius. **C**Notandum etiam quod dicit de sophisticis elenchis in plurali et non in singulari: quia tamen elenchus syllogismus est unus: tamen et utrum unum elenchus potest diuersimode errari: sicut ab uno et eodem signo diuersimode deriuatur. immo quod in diffinitione elenchi ponuntur diuersae particule contra quas peccant diuersae fallacie: ideo propter diuersitatem rerum istarum obliquitatibus magis dicit de sophisticis elenchis in pluribus quam in singulari. Deinde cum dicit.

Inincipentes secundum naturam a primis.

Chat modus procedendi in hoc libro. dicitur quod vult procedere a primis secundum naturam. hoc multipliciter exponit. p. p. sic quod natura est p. p. procedit questione quod est: vel propter quod est. vult ergo p. p. incipere a primis secundum naturam: quod plus vult determinare de syllabus

Primus

logismo sophistico; an sit: q̄d sit. Alio modo exponit sic: q̄ mete p̄mo cadūt in cōsideratione sophiste. et q̄ p̄mo docet quod sunt mete; q̄d quod sunt modi arguēdi. iō incipiet a p̄mis fīm naturā; q̄d incipiet a metis quas naturaliter sophiste p̄mo appetūt. Dāt etiā ali modi expōnis qui oēs calūniā habent. ppter q̄d possumus aliter dicere q̄ fīz naturalem intelligentiā coia p̄cedunt p̄pria. Amplius naturaliter elemēta precedūt elemētata; vt loci sophistici q̄ sunt elemēta syllogismoz sophisticoz nāliter precedent ipsos syllōs sophisticos. ¶ Rursus. meta redargutionis que est apparētior et manifestior p̄cedit metas alias. vult ergo p̄bus dicere q̄ incipiet a p̄mis fīm naturaz; q̄ prius determinabit quedaz cōia circa syllogismū sophistici q̄d determinet p̄pē circa ipsuz. Rursus. p̄bus determinabit de locis sophisticis q̄d de syllis sophisticis. Amplius. prius determinabit de meta redargutionis: q̄d de alijs metis. iō si sic vellemus incedere totuz ordinē libri possemus describere ostendendo q̄ semp a p̄mis fīz naturā incipit idest a p̄ncipio vt natura rei postulat.

Postquā disputauimus quedā cōmu-
nia circa diale-
cicā. restat disputare quedā cōmunia circa syllōm sophi-
sticū. ¶ Dubitat ergo p̄mo. vt p̄ de syllogismo sophistico
possit esse scientia. videtur q̄ non: quia fīm p̄bīm. 6. meta/
physice. nō malefecit. Plato qui collocauit sermonem so-
phisticū sub non ente. si ergo de eo erit scītia oportet vt
sit ene: q̄d nō entis nō sunt spēs neq̄ differētia: et per cōse-
quens nō entis nō p̄t esse scītia. Amplius et sophistica et
obliquitates: et p̄uationes: et talia vident̄ esse quedaz per
accidens: sed eius q̄d est per accidens nō est cure arti: vt dici-
tur. 5. ethycoz. ergo de talib⁹ nō erit scītia. ¶ Rī⁹ dō. 6.
q̄ fīm quodā de syllogismo sophistico est scītia: q̄d b̄z syllōs
nō dicit p̄uationē solū: sed supra p̄uationez addit aliquas
cās: rōne quarū de eo p̄t eē scītia. sed hoc nō p̄t stare: q̄.
si syllōs sophisticus fīz q̄d h̄bz cās: ille cāe erūt vel apparē-
tie vel nō existētiae. si ergo tales cause faciūt scītiam nō faci-
unt scītiaz nisi existimātā. ideo dicit p̄metator. 4. metaph. 7.
q̄ sophista nullaz habet scītiaz: sed tñm facit estimātū se
esse scītēm: cuž tñ non sit. ideo possumus dicere q̄ scī-
tētia nō solū cōsiderat recta: sed et obliquitas rectox:
vt grāmatica nō solū cōsiderat cōgrua: sed et icōgrua. et na-
turalis nō solū cōsiderat formā: sed etiā p̄uationē. est er-
go de syllogismo sophistico scītia etiā vt est obliquitas que-
daz. sed quōd hoc sit per sequētēs questiones m. anfistius
apparebit. ostendēt eniinfra q̄ subiectū hui⁹ libri est ele-
chus: et hec scītia p̄pē cōsiderat de elenco. de fallacys
autē nō cōsiderat: nisi inq̄tuz sunt obliquitas elenchi:
pter q̄d de eis non est scītia per se: s̄z q̄rasi per accidens.
¶ Opposita autem his nō est difficile soluere. nā cum di-
citur q̄ de nō ente nō est scītia. veruz est scītia per se
et distincta vt apparebit: nulla scītia est per se et distin-
cta que cōsideret per se de syllogismo sophistico. Qd vero
addebat q̄ de eo q̄d ē per accidens nō ē scītia. dicit p̄t q̄ de eo
q̄d est per accidens: fīm q̄d h̄bz non est scītia per se. de syllogis-
mo aut̄ sophistico: vt infra patebit nō cōsiderat h̄ars per
se: sed considerat de eo vt est obliquitas elenchi. vel pos-
sumus dicere q̄ vt satis potest baberi a cōmentatore su-
per p̄mo physicoruz. per accidens uno modo id ē est q̄d i-
determinatum: et sic de eo q̄d est per accidens non est scī-
tia: quia quod est tale fīm q̄d h̄bz quodāmodo est fini-
tum. De infinito autē fīm q̄d h̄bz non est scītia. Alio modo
potest dici per accidens omne q̄d nō est per se et p̄mo:
et sic quod est secūdario: et ex secūdario est per accidēs. et ta-
le per accidens nihil pbibet esse q̄d determinatū. alr enī
sit albus ex dulci et ex nigro. Nam l̄ p̄trūq̄ sit per accidens

tamē vt sit ex dulci est oīno indeterminatū et per accidēs
ideo talis factio nō determinat in scītia: sed vt sit ex ni-
gro dicit q̄d determinatū. Albus enī sit ex non albo: et nō
ex quolibet nō albo: sed determinate sit ex nigro: vel ex
alio medio colore. talis ergo factio l̄ sit per accidēs: q̄d al-
bus per se non sit ex nigro: sed ex albo in potentia: nihil
minus tamen quia tale per accidens q̄d terminatum no-
minat non subterfugit considerationem artis: sic l̄ de syl-
logismo sophistico non possit esse scientia per se et primo.
tamen quia syllogismus sophisticus habet determinatos
modos apparentie: quia determinate sunt fallacie in di-
ctione vel extra dictiōnē: consideratio eius nō subterfu-
git considerationē artis. Uel possumus dicere q̄d de his que
sunt per accidens non est scientia q̄tū ad res subiectas
et: quod est per accidens. potest tamen esse scientia de eo
q̄d est per accidens: fīz q̄d dicit determinatam considera-
tionem. et q̄tū ad id quod importatur nomine eius. po-
test enim esse scientia de casu et fortuna. possumus enim
scire quid importetur nomine casus: et quid nomine for-
tune. et cuiusmodi cause sunt casus et fortuna: quia sūt per
accidens: tamen de rebus subiectis casui et fortune nul-
lus artifex tradit scientiam: sic de syllogismo sophistico
potest esse scientia: q̄d possumus determinate scire quot
sunt modi syllogismoz sophisticoruz. scire tamen deter-
minate per vna aliquā scientiam res ad quas potest ap-
plicari sophisticatio est impossibile: q̄d talia sunt quodāmo-
do indeterminata: et ista est sententia philosophi in p̄mo
būius. in illo caplo. Scđm autē que arguit qui elenchis
vtuntur: non oportet tentare.

Alterius forte dubitaret aliquis. da-
to q̄ de syllo-
gismo sophistico possit esse scientia. utrum dialectica sit
illa scientia que est de tali syllogismo. et videtur q̄ nō: q̄
sophista differt a dialectico. si ergo pertinet ad sophisticas
considerare de tali syllogismo: vt patebit: non videtur q̄
l̄ pertineat ad dialecticu. ¶ Rī⁹ dō. 7. q̄ vt dicebat de
syllogismo sophistico nō potest esse scientia per se et distin-
cta et separata cum talis syllogismus essentialiter sit obli-
quitas quedaz. illa ergo eadē scītia que cōsiderat de recto
cui opponitur hec obliquitas: cōsiderabit de ista obliqui-
tate. semper enim eadem est scientia oppositoruz: et rectū
est index sui et obliqui: vt dicitur in p̄mo de anima. que cū
q̄ ergo scientia que considerat de recto poterit cōsidera-
re de obliquo: q̄d opponitur illi recto: et quia syllogismus
sophisticus est obliquitas opposita syllogismo dialectico:
vt infra probatur: dialectica que cōsiderat de syllogismo
dialecticu considerare poterit de sophisticu ei opposito.
Qd vero dicebat q̄ sophista cōsiderat de tali syllogismo.
ergo dialecticus nō considerat de eo: vt patebit nō eodem
modo cōsiderant sophista et dialecticus de syllogismo so-
phisticu. diuersas autē artes cōsiderare de eodem. s̄z nō
eodem modo non est incōueniens.

Alterius forte dubitaret aligs. sophi-
sta vtrū l̄ sū-
derare possit de syllogismo sophistico. et videtur q̄ nō: q̄
vt patet per habita cōsideratio syllogismi sophistici perti-
net ad scientiā. ars autē sophisticā nō est scientia nec mo-
dus sciendi. Sed soluz est modus apprendi: vt satis in-
nuit 2. 4. meta. q̄ t̄. ¶ Rī⁹ dō. 8. q̄ nō est incōueniens
aliquā arte cōsiderare: et intendere aliqd tanq̄ finē: et ta-
men nihil considerare de eo per quod potest consequi fu-
nez illuz. Lū igī finis sophiste sit apparere et magis ei sit
ope pretium videri et non facere: q̄d facere et nō videri: q̄
hunc finem maxime potest consequi per syllogismum
sophisticuz: nō obstante q̄ dialecticus cōsiderat de syllō so-

Ter.
2. 85;

Lō. 5:

Liber

phisticō nihilomin⁹ etiā & sophista considerabit de sylllo sophistico. quomodo aut̄ differēter yterq; artifex considerat de eo in sequētibus apparebit. Qd̄ vero obycit q̄ considerare de sylllo sophistico pertinet ad scientiā ergo nō pertinet ad sophistici: qz nō est sc̄ies. dōz q̄ considerare de tali sylllo: nō solū p̄tinet ad dialecticā que est aliquo mō sc̄ia. s̄z etiā p̄tinet ad sophistā: s̄z quō differēter satis dicit.

Alterius forte dubitaret aligs cū so-
phista cōsi-
derer de syllgismo sophistico. vtrū possit tradere artez
de ipso. & videt q̄ sic. qz sicut se h̄z sylls dialecticus ad di-
ialecticū: sic se h̄z sophisticus ad sophistaz: sed dialecticus
ita considerat de sylllo dialectico q̄ tradit arte de ipso. ḡ & so-
phista si considerabit de sophistico: ita considerabit q̄ tradet
arte de eo. **R̄n⁹.** dōo q̄ tradere arte de aliquo h̄z q̄ h̄z
nō est nisi eius q̄ aliquo mō h̄z rōne scientie. sophista autē
nullo mō fm̄ veritatē est sc̄ies: iō de nullo poterit trade-
re sc̄ientiā & arte. poterit q̄ sophista vti sylllo sophistico. sed
nullo mō tradit arte de ipso. **E**t vt melius apparcat ve-
ritas q̄siti. sciendū q̄ tam entimema q̄ syllus sophisticus
sunt quidē sylli defectuosi. alr̄ tñ & alr̄. entimema enī sic
est defectiu⁹ syllus q̄ nō est defectiu⁹ tñ: imo fm̄ q̄ h̄z
ostēdit aligd positiue: & aggnerat aligd in aio auditoris:
vt fidē & p̄suasionē. Nā sicut est ppuz sylli dialectici face-
re opinari: sic ppuz ē entimematis facere p̄suadere. ideo
pter dialecticā q̄ considerat de entimemate: non p̄ & per se:
sed ex dñti. in q̄puz defectiu⁹ syllus est dare quādā alia
sc̄iam vt rhetorica q̄ p̄ncipalr̄ & per se considerat de entime-
mate. syllus tñ sophisticus l̄z forte fm̄ apparetia dicat ali-
quid positiue. h̄z veritatē tñ nō est ibi nisi obligatas q̄daz:
iō fm̄ q̄ h̄z nihil causat in aio auditoris nisi deceptionez
solū. iō de tali sylllo nō p̄t eē aliqua sc̄ia per se distincta &
separata a dialectica: sed sola dialectica q̄ tradit artez de
sylllo dialectico: poterit & tradere artez de sylllo sophistico
tanq; de oposito eius. sophista ergo l̄z possit vti eo: nō tñ
tradit arte de ipso: qd̄ vero dicebat de sylllo dialectico p̄z
q̄ nō est sile: qz sylls dialecticus dicit aligd positiue: & nō
causat solū deceptionē iō aio auditoris: imo causat opinio-
nez: qd̄ nō d̄tingit de sylllo sophistico: cū fm̄ q̄ h̄z sit soluz
obligatas. Si q̄ sophista possit tradere arte de sylllo sophi-
stico oportet q̄ consideraret de aliquo sylllo p̄ se: cni⁹ esset
obligatas syllus sophisticus. rōne cuius de tali sylllo possit
tradere sc̄ias: & tē sophistica nō eē solū apparet sapia: & vlti-
teri⁹ p̄tineret ad sophi⁹. considerare de sylllo dia⁹. cū syllus
sophi⁹. p̄p̄e sūt obligatas sylli dia⁹. q̄ dia sūt sc̄ou⁹ dicēr.

Alterius forte dubitaret aliquis. vtrū
pertineat ad
dialecticā vti syllgismo sophistico. & videt q̄ sic: qz sc̄ia
q̄ tradit arte de aliq̄ p̄t vti eo de quo arte tradit: vt dia-
lecticā que tradit arte de sylllo dialectico. vti h̄z sylllo. ergo
si tradit arte de sylllo sophistico vte eo. **R̄n⁹.** dōo:
q̄ ars aliquo⁹ tradit notitia⁹ gbus p̄t vti: cuiusmodi sūt
q̄ p̄ se sunt de consideratiōc artis: vt grāmatica vti⁹ gruo:
cuius notitia⁹ tradit: aliquo⁹ vero ars tradit notitia⁹ qui-
bus nō d̄z vti: & h̄z sunt que q̄si p̄ accīs ḡparāt ad artez
& sunt q̄si obligatas ei⁹. videm⁹ enī eadē grāmaticā doce-
re cognoscere gruo: & incōgruo: ipsa tñ vti⁹ gruo & nō i-
cōgruo. dialecticā q̄ tradit arte de sylllo dialectico pote-
rit tradere arte de sophistico: q̄ eē obligatas. vti⁹ tñ sylllo
dialecticō & nō sophistico. & si forte vti⁹ ē valde p̄ accīs: vt
h̄z litigiosos & discolors. nō. n. o. z q̄ dat arte sophisticā: vt
sophisticet sic dialecticus q̄ dat arte demōstrādi: nō tñ p̄
pter hoc demōstrat. Ita cū docet cognoscere syllin sophi-
sticū: nō tñ p̄pter hoc sophisticat: imo q̄ tradere arte & do-
cere est aliquo mō demōstrarē: nullo tñ mō docere est so-
phisticare: imo sophisticatio & doctrina vident̄ penit⁹ op̄i-

posita: inde est q̄ si aliquo mō possum⁹. xcedere q̄ qui tra-
dit arte demōstrādi q̄ demōstret: nullaten⁹ tñ xcedēdū
est: q̄ qui docet cognoscere sophisticā q̄ fm̄ q̄ h̄z sophisti-
cet. Qd̄ vero obycitur de sylllo dialectico nō est sile: qz h̄z
syllus nō est obligatas artis sicut est syllus sophisticus.

Quoniā ergo alij quidē sunt sylli: alij autem
cū nō sint videntur: manifestū est.

Cut dicebat cōmunita nāli itelligētia p̄cedunt p̄pa. & qr̄
in hoc libro vult ph̄bus incipe a p̄mis fm̄ naturaz. iō expe-
rito phēmio pars ista executua diuidit in duas p̄tes: qz
p̄bs p̄mo determinat qdā cōia circa disputationē sophisti-
cam: sicut circa syllm sophisticū. z° sp̄aliter icipit exequi
de his que p̄tinēt ad h̄z syllm ibi. (primū ḡsumēdū ē.)
Circa p̄mū duo facit: qz p̄mo dat necessitatē hui⁹ artis. z°
separat disputationē sophisticā: de qua hic itēdit ab alys
disputationib⁹ ibi. (Quot sūt sp̄es sophisticarū.) **S**cī-
endū aut̄ q̄ hec duo: videlicet necessitas hui⁹ doctrine: &
distinctio ei⁹ ab alys. dicunt̄ quedā cōia: qz h̄z cōe cui-
libet doctrine: q̄ d̄ esse digna vel necessaria. & q̄ d̄ eē di-
stinctia ab alys. **S**cīedū ē q̄ cognoscere obligates p̄
tanto est expediēs & necessariū vt possimus canere nobis
ab illis. per se. n. loquēdo de obligatib⁹ nō determinat ars
vt vnamur eis: sed vt vitem⁹ illas. si ergo eēt aliqua obliga-
tas circa quā nō possim⁹ decipi: q̄si supuacū videret tra-
dere notitiā illius obligatias. q̄to ḡ aliquā obligatas ma-
gis est possibilis: & plurib⁹ modis possim⁹ decipi circa illā.
tāto expediētis est habere notitiā illi⁹. ostēdere ergo so-
phisticationē esse possibilē: & q̄ multis modis possim⁹ p̄
sophisticationē decipi. est ostēdere hāc doctrinā esse expe-
dientē & necessariā que docet sophisticationē cognoscere.
In determinādo ergo de h̄z necessitate duo facit: qz p̄mo
pponit q̄ sunt aliqui sylli sophistici. z° ostēdit q̄ p̄ talem
sophisticationē xtingit nos multiplicē decipi ibi. (Nā quē-
admodū in alys.) Dicit ergo. qm̄ ḡ alij sunt qdē sylli fm̄
rei veritatē. alij aut̄ vident̄ esse sylli: cu tñ nō sint: q̄ autē
sicut mā est sup̄ ex dicendis. **N**otādū ergo: q̄ ly ergo
sequit̄ ex his que dicta sūt. ynde si sophistici elenchi vidē-
tur sylli: nō tñ sunt sylli: & paralogismi o. z q̄ alij sint sylli
vt sylli veri. alij vero nō sint sylli: sed videantur: vt para-
logismi: vel possim⁹ dicere q̄ ly ergo nō tenetur illatine
sed iceptiue. Deinde cum dicit.

Nā quēādū modū & in alijs hoc fit: vel ppter
quādā silitudinē: sic & in orationib⁹ se h̄z.

Ostendit q̄ h̄z sophisticatio multipliciter est possibilis:
& multipliciter cōtingit nos per sophisticationem decipi.
Ad cuius euiderit nota dū: q̄ in omni sophisticatione
quattuor ē cōsiderare. videlicet illuz qui loquī: rem de
qua loquī: sermones quē loquī: t̄ eu ad quē loquī. illa
ergo sophisticatio tūc per omnē modū decipit quādō est
apta nata decipere ex parte dicentis: auditoris: sermonis:
& rei. illius ḡ cognitione est necessaria & vtilis. p̄bs igit̄ in to-
ta ista parte ybi intēdit p̄bare necessitatē & vtilitatē hui⁹
doctrine vnā solā rationē intendit: que talis est. quanto
obliquitas aliqua pluribus modis decipit: tanto cognitione
illius est magis necessaria: & magis vtilis. sed obliquitas
sophistica per omne modū est apta nata decipere. ergo
eius cognitione per omnē modū est necessaria & vutilis. In
hac arte rōne sic p̄cedit: qz soluz p̄bat hanc partez ybi
stat tota virtus rōnis. videlicet q̄ obliquitas sophisticā
per omne modū est apta nata decipere. ideo quattuor
facit: qz p̄mo ostēdit possibilitatē istius deceptiōis ex par-
te rei de qua q̄s loquī. z° ex pte auditoris ad quē loqui-
tur. 3° ex parte sermonis quē loquī. & 4° ex parte dicentis
q̄ loquī. z° ibi. (Vident̄ aut̄ pp̄impia.) 3° ibi. (Cide-
tur aut̄ h̄z ppter multas causas.) 4° ibi. (Qm̄ gbusdaz.)

In pma parte intēdit talē rōnez. sic se h̄z in ōronib⁹ t̄ in
fillis quēadmodū ḵtingit in alys. i. in reb⁹. sed res q̄dam
sunt: quēdā apparet esse t̄ nō sunt. ḡ t̄ syllogismi qui sunt
de ipsis rebus quidā erunt syllogismi quidaz apparetur:
sed nō erūt. In hac autē rōne sic pcedit: q̄ p̄ ponit maiore.
z⁹ minorē. z⁹ ḡclone. z⁹ ibi. (Et enī p̄puz. z⁹ ibi. Eodē
mō sylls.) ponit ḡ p̄ maiore p̄dictē rōnis dices: q̄ quēad/
modū hoc sit in alys. i. in rebus. sic per quādā silitudinez
se h̄z: t̄ in ōronibus. i. in syllis. Deinde cuz dicit.

C Et enī p̄priū habitū aliū qdē habēt bene: aliū
autē vident̄ tribunalr inflātes se t̄ fingentes se.
C Posita maiori q̄ sicut est in rebus sic est in syllis. ponit
minorē q̄ in reb⁹ p̄t eē deceptio. ex gb⁹ sequit cōclō: q̄
etia in syllis qui sūt de reb⁹ accidit eē deceptionē. In po/
nendo autē minorē tria facit h̄z q̄ tripl̄ p̄bat: q̄ circa res
p̄t esse deceptio. p. n. p̄bat hoc ex pte aie. z⁹ ex pte corpo/
ris. z⁹ ex pte inaīatoz. z⁹ ibi. (Et pulchri aliū qdē.) z⁹ ibi.
(Et in inaīatis qdē) dicit ḡ q̄ accidit deceptio in ipsis
reb⁹: qd̄ p̄z ex pte aie. Nā aliū habēt habitū p̄puz. i. habēt
ppri sciaz t̄ bonū habitū scie: aliū qdē tribunalr. i. magni/
fice inflātes t̄ fingentes se vident̄ h̄re habitū scie. cū tñ nō
habeat. sūt. n. aliq̄ qui accipiētes ppōnes t̄ dicta alioz tri/
buūt eas sibi t̄ fingentes se log ex p̄puz: vident̄ eē scien/
tes cū tamen nō sunt. Deinde cuz dicit.

C Et pulchri aliū quidē ppter decorēz: aliū autē
videntur componentes se.

C Ostendit hoc idē ex pte corporis. nā sīc qdā vident̄ babe/
re sciaz q̄ est pulchritudo aie: cū tñ nō habeat: sic aliū sunt
pulchri corporalr ppter decorē. i. pp pulchritudinē q̄ vera/
citer est in alys. Aliū qdē ḡponetē. i. ornantes se vident̄
esse pulchri: cū nō sunt. Naz sicut aliq̄ ornāt se dictis alio/
ru vt videant̄ scietes t̄ pulchri h̄z aiaz: sic aliq̄ ornāt se co/
lore alieno apponēdo faciei sue aliquē colorē apposituz:
vt videant̄ pulchri h̄z corpus. Deinde cuz dicit.

C Et in inaīatis quidē filr. nā t̄ hoc̄ hec quidē
argētū: illa vero aurū sunt vere: alia autē nō sūt
quidē. vident̄ autē fm sensuz: vt litargiria qdēz
t̄ stannea: argētea: aureocalcea felle vero tin/
cta aurea.

C Probat h̄s idē p̄ res iaiatas dices: q̄ in inaīatis filr se h̄z
qd̄ ḵtingit ibi deceptio. nā iaiatoz h̄s qdē vere est argēte/
uz: aliud vē est aureū: alia qdē nō sūt talia: sed vident̄. i. ap/
parēt q̄stū ad sensuz: vt litargiria. i. spuma argenti: et stā/
nea qdē argentea supple vident̄: quia cōciant in colore
cū eo. sic tauricalchea felle taurino tincta vident̄ eē au/
rea: h̄z nō sunt. **C** Notādū autē p̄ oia hoc p̄bm velle q̄ acci/
dit deceptio in ipsis reb⁹. Exponit tñ a qbusdā text⁹ habi/
tus alr q̄s dixim⁹. nā fm qd̄ dictū est tribunalr inflātes t̄ fin/
gētes se exponūt aliqui: nō de scia sed de sacrificio. Qz vt
p̄metator v̄ dicere antiquus qdā offerebat verū sacrifici/
ciū: qdā autē fictū. nā aliqui cū vēto iſlabāt coriū vacce: t̄
tribunalr. i. ad modū tribunaliū t̄ magnificoz fingebant
se offerre sacrificiū pingue cū offerrēt macileū. **C** Rur/
sus. qd̄ dictū est de litargiria qdā exponūt: nō de spuma
argēti sed de quodā lapide q̄ inuenit in littore maris. Di/
cunt. n. q̄ lapis ille videat̄ argētu: cū nō sit: sed siue sic siue
nō nibil ad p̄positum. Sufficit enim scire q̄ accidit dece/
ptio in ipsis rebus. Deinde cuz dicit.

C Eodem autē modo syllogism⁹ t̄ elenchus
hic quidē est: ille vero non est.

C Cōcludit ḡclone itentā. d. q̄ sic se h̄nt res. q̄ quēdā sūt:
quēdā vident̄ t̄ nō sunt. eode modo syllus t̄ elenchus se
vident̄ habere: q̄ hic qdē est syllus: ille autē nō est: h̄z sup̄

ple vident̄ esse. **C** Notādū autē p̄ syllm sophistū nō solū
decipimur ḡsiderādo p̄sermonē cū alio: h̄z decipimur ḡsi/
derādo apō nos metipsos de ipsis reb⁹. Et h̄s deceptiōes
potissime causant in nobis fallaciā extra dictionē q̄ initii
decipiēdi sumūt ex parte rei. Si ergo res aliique vident̄
t̄ nō sunt: oꝝ q̄ aliqui syllogismi videant̄ t̄ decipiāt: h̄z nō
sunt. Deinde cum dicit.

C Videat̄ autē ppter iperitiā. nā iperiti velut di/
stantes longe speculantur.

C Ostēdit q̄ p̄t ēt̄ esse deceptio eadez er pte eius ad quē
quis loquit̄. t̄ duo facit: q̄ p̄ ostēdit tales decipi: q̄ q̄si lo/
ge distātes nō p̄t bene videre veritatē. z⁹ ex h̄s p̄bat: q̄
nō sunt sylli: q̄ eis vident̄ eē sylli ibi. **Nā** syllus qdē cō/
tinues sic. h̄s dico q̄ aligs nō est syllus. videat̄ tñ pp impe/
ritiā aliquoꝝ. **Nā** iperiti speculant̄ veritatē velut longe
distātes: video ḵtingit eos decipi. **C** Notādū autē q̄ sīc lon/
ge distātes copalr decipiunt̄. videat̄. n. eē qd̄ nō est. sic im/
periti pp iperitiā lōge distāta veritate. Et ignorātes pp/
as rōnes t̄ ppas cas v̄ eis eē qd̄ nō est. Deinde cū dicit.

C **Nā** syllus qdē ex qbusdā positis est vt dicat
dinersuz quid ex necessitate ab his que posita
sunt. Elenchus autē syllus est cū cōtradictiōe cō/
clusionis: illi vero hec quidē nō faciunt.

C Probat nō esse syllos qui vident̄ iperitis eē sylli. Intē/
dit autē talē rōnez. ois syllus infert t̄ ḡcludit aliqd ex ne/
cessitate: qd̄ p̄z ex diffōne eius. nā syllus est ex qbusdā po/
sitio. i. ex qbusdā p̄missis: vt dicat sup. ex neccitate acci/
dere aliqd: vt ḡclusio qd̄ est aliud qd̄ ab his que sunt pos/
ita. i. a p̄missis. ḡ syllus ex necessitate infert. qz elēchus qdaz syllis est. est. n. sylls
cū ḡdictiōe ḡnis. est ḡ hec maior q̄ sylli t̄ elēchi de necc/
itate inferunt: sed illi q̄ vident̄ eē sylli t̄ elēchi apud ip/
eritos nō faciūt hoc q̄ de neccitate iferāt. Sequit̄ suple/
ḡclusio q̄ nō sunt filli q̄ apud iperitos vident̄ esse sylli. er
go nō solū est deceptio ex pte rerū: de qbus est sermo: sed
etia ex parte impioꝝ ad quos fit sermo.

Restat adhuc dubitare quedā cōia cir/
ca syllm sophi/
sticū. habitū enim est q̄ sophista p̄t cōsiderare de syllo
sophistico. q̄ratur ergo vtrū sophista possit dici aliquo mō
artifex specialis. put ḡsiderat de tali syllo: t̄ v̄ q̄ sic: quia
si sophistica esset solum scientia cōmuniſ: t̄ non esset ali/
quo modo specialis: cū hoc videatur cōuenire metaphi/
sico esset dare duas scias esse eque cōes. sed hoc posito:
vt dicebat supius: seḡ ḡfusio sciarū. nō ḡ sophistica erit
solū scia cōis. **A**mpli⁹. nō ē cōis sophistica q̄ diale^{cā}. h̄z
dialectica sic ē cōis q̄ ēt̄ spālis. ḡ t̄ sophistica aliquo mō
spālis erit. **R**ū: dōz q̄ vt pater p̄t ex h̄tis dialectica
in tātū ē scia spālis inq̄stū ē de aliquo spāli: vt de syllo: et
de his q̄ se tenet ex pte rōnis. cōis v̄o ē: q̄ syllo quē p̄stitu/
it possimus v̄t ad omnē materiā. si ergo yellemus loqui
v̄bis cōib⁹. dicerem⁹ q̄ dialectica est spālis: vt docēs. cōis
vt vtēs. si iḡ solū vteremur syllo dialectico: t̄ nō doceret
p̄stituere ip̄lū: nec posset tradere artē de eo. ita cēt cōis q̄
non pprie esset specialis. Lūz ergo syllus sophisticus sit
qd cōe t̄ applicabile ad omnē mām. sophista qui solū v̄t/
tur eo: nō tamē fm q̄ h̄s p̄t tradere artē de ipso respectu
eius: nō p̄p̄ erit artifex spālis h̄z cōis. q̄ v̄o obyct̄ q̄ es/
sent due scie cōes: vt p̄z per iā dicta. sophistica nō est scien/
tia: nec modus sciēdi per se. ergo a p̄mo vna est scia cōis:
vt metaphysica. Dialectica v̄o est modus sciēdi cōis. sophi/
stica v̄o modus apparedi: qd̄ v̄o addebat de dialectica nō
ē sile: q̄ dialectica r̄ sylli dialectici ē vtēs t̄ docēs. sophi/
stica v̄o r̄ sylli sophistici est soluz vtēs.

Liber

Alterius forte dubitaret

Lex.
2ⁿ.45.

aligs. vtruz
derado de syllo sophistico possit dici artifex cois: et vide-
tur qd sic: qz qui considerat de aliquo applicabili ad omnes
mam fm qd videt esse artifex cois. Sz talis est diale-
cticus considerando de syllogismo sophistico. g r. C Rn:
dōm qd fm p̄m. 4. metaph. tres sunt artifices coes. me-
taphysicus: dialectic: et sophista: et vt metator ibide vlt
hi tres no eodē mō coes sunt. nā metaphysicus considerat de
oibus fz vitat. dyalepticus fm pbabilitate. sophista fz
apparatiā. g qz h̄ rōne dialetrici est qd sit sophista: imo so-
phista opponit dyaletrico considerare de rebus fm appare-
tiaz sophistica no prinet ad dialecticuz. ergo no est pole et
dialecticū esse artificē coez: vt considerat de syllogismo so-
phistico: qz tūc consideraret de oib fm appetitiaz: sicut so-
phista: et no differret ab ipso. possumus qd dicere qd sicut so-
phista ppxie loquedo est cois et no spalis: qz vti syllo so-
phistico: et no tradit arte de ipso. sic ecotriario dialecticus
respectu syllogismi sophistici ppe ē soluz spalis: et no cois:
qz tradit arte de eo: et vt supra dicebat: no ppe vti ipso.

Alterius forte dubitaret

aligs. vtruz
tradit ptineat ad libru p̄oz: et videat qd sic: qz vt dictū ē de
syllogismo sophistico in tantū tradit ars incptū est obli-
tas sylli. et qz ad euēdē videat ptinere considerare de recto et
obliquo: cu ad libru p̄oz ptineat considerare de syllo. ad eu
prinet considerare de syllo sophistico. C Rn: dōm qd fm
quosdā: iō ad libru p̄oz no prinet considerare de syllo so-
phistico: qz syllos sophisticus no est pura obligatas respe-
ctu syllogismi sed ultra talem obliquitatez addit specia-
les causas: et fm illas causas volūt saluare scias de ipso. Sz
illud stare no pōt. si. n. syllos in eo qd sophisticus haberet
aliquas causas positivae ppter hoc qd est obligatas sylli. seq-
ref qd ars sophistica fm qd sophistica eēt scia. naqz qd sicut
entimema sic est defect⁹ syllogismi: qd etiā fm qd h̄ hz
cas aliquas positivae. ideo rhetorica qd pncipalr versat circa
ca entimema fm qd h̄ est aliquo mō scia. sic si syllos so-
phisticus cu hoc qd deficit a syllo simplr haberet cas ali-
quas positivae. ars sophistica qd pncipalr versat circa tales
syllogismi estet scia in eo qd sophistica: iō simplr pceden-
dūz est syllo sophisticu fm qd h̄ no h̄re cas aliquas posi-
tive fm veritatēni forte fm appetitā quādā. iō de syl-
logismo sophistico est scia: sicut de qdaz obligatae artis.
De eo tñ no est scia qd p̄ ipsuz aggnēt scia aliqua: imo ta-
lis syllos: no solū no aggnerat scias vt demonstratiuus. Sz
etiā ppe no aggnerat opinionē: qd facit syllo dialectic⁹.
nec fidē: qd facit rhetoricus: sed fm qd solū causat fallaz
et deceptionē. C Dōz est ergo qd doctrina qd hic tradit no
prinet ad doctrinā traditā in libro p̄oz: Sz h̄ no est cā: qz
syllos sophisticus habeat cas aliquas positivae: fm quas sit
scia de ipso: sed solū hz causas defectiuas et apparetes. sed
hoc iō est: qz in libro p̄oz determinat de syllo simplr. syl-
logism⁹ fm sophisticus iportat spalez modū obligatatis. iō
consideratio de ipso est alia et consideratio illa qd est de syllo
simplr. Quocūqz eni considerat de recto considerare habz de
obliquo: vt opponit illi recto. Liber ergo p̄oz qd considerat
de syllo simplr considerat de inutilib⁹ iugatioibus opposi-
tis tali syllo. No tñ hz considerare de syllo sophistico: qz h̄
syllos subterfugit considerationē libri p̄oz: ppter h̄ qd no
minat spale modū obligatatis. Et p̄ hoc p̄ solo ad obione.

Alterius forte dubitaret

aligs. vtrum
tio ptineat ad libru topicoz: et videat qd sic: qz lz syllogism⁹
sophisticus p se et pmo no sit obligatas syllogismi simplr;
est tñ fm qd h̄ obligatas sylli dialectici: vt infra pbabit.
ergo consideratio ista lz no ptineat ad libru p̄oz vbi deter-

minaat de syllo simplr. ptinebit tñ ad libru topicorū: vbi
determinat de syllo dialectico. C In h̄iuz est: qz cz lib-
ber iste sit distinct⁹ a libro p̄oz et topicoz: considerare de
syllogismo sophistico no ptinebit ad aliquē illoz libroz.
C Rn: dōo qd aligd sufficit ad diversificadū consideratio-
ne libri: qd no sufficit ad diversificadū sciētā. Videmus
enī qd de corpe mobili simplr est liber p̄hicoz. si vo co-
dere corpus mobile sub aliq spāli rōne: vt qz est mobile
ad sitū vel ad formā. h̄ consideratio no subterfugit sciētā
nālē. subterfugeret tñ considerationē libri p̄hicoz. et qd di-
ctu est in positiuis locū hz in p̄uatiuis. Nam de p̄uatiōe
simplr considerat in lib. p̄hicoz. sed si vellem p̄uationez
sub aliqua spāli rōne accipe: lz no subterfugeret considerationē libri p̄hicoz.
possit. n. ptinere ad alios libros nāles. Sic ē quodā
modo in p̄posito: obligatas. n. syllogismi dialectici dupl
pōt accipi: simplr et absolute: vt ē obligatas talis sylli: et sic
no diversificat considerationē traditā in lib. topicoz. Uel
pōt accipi h̄ obligatas sub aliqua spāli rōne: vt in qdū est
appares et deceptiū. Et vt hz spalez opponez ad elechuz
et sic no prinet ad libru topicoz. Et qz tale obliquitatē no
minat syllos sophisticus: iō consideratio hic tradita subter-
fugit considerationē libri topicoz. Dicim⁹ ergo qd tradere
arte de syllo sophistico no pertinet ad aliū artifice qd ad
dialetricuz: sicut tradere arte de entimemate sophistico
no prinet ad aliū artifice qd ad illū qui considerat de enti-
memate. nō. n. pōt esse scia spālis que tradat arte de syllo
sophistico. tradere enī arte ē de genere bono. cognolice-
re autē malū hz rōne boni. Si ergo aliq scia esset pncipa-
liter et p se de syllo sophistico malū fm qd h̄ esset de gne
bonoz: et eēt per se intētū: qd est icouenies: imo vt p̄z p
iam dicta: illa ars tradēs h̄ arte esset sophistica: et eēt scie-
tia: qd est icouenies. pōt ergo de syllo sophistico esse liber
per se separatus a libro topicoz. ppter spale modū obliga-
tis: quē hz talis syllos: tñ de syllo sophistico no pōt eēt scia
alia separata a dialectica. Sz illa et eadē sciētia separata q
est de syllogismo dialectico erit et de sophistico ei opposi-
to. solus ergo dialecticus tradit h̄ artez: ali⁹ aut artifex:
vt sophista: arte no tradit Sz ea vti: vt ostēsuz est. Qd vo
obvietebā solutum est per iam dicta.

C Vident autē ob multas causas: quorū vñ
aptissimus et et publicissimus per noīa.

C In parte ista ostēdit p̄bs deceptionē eē possibile ex pte
sermonis. et duo facit. qz p̄mo ponit qd intēdit. et manife-
stat p̄positū ibi. Nā qm̄ no est. Dicit qd h̄ syllogismi
sophisticī vident et sūt deceptoz. et h̄ ppter multas cau-
sas. oēs enī loci sophisticī: oēs fallacie sunt cause quare
h̄ syllos apparet et decipiāt. quo. i. quarū fallaciariū. vel
quo. locoz vñus locus est aptissimus et publicissimus: vt
ille qui fit p̄ noīa. i. equiuocatio. C Notandū autē qd equo-
catio adeo est apta: et adeo est publica. i. manifesta ad sol-
uendū qd quasi est digna despici. vnde circa finē h̄ dicit
qd equocatō est leuissim⁹ paralogizoz et orones fm eq-
uocationē pene oēs sunt ridiculose. C Notandū etiā qd
quātū locus sophisticus magis est manifestus et publicis-
tato magis apparet quō fallacia sit in eo: ppter qd de eo
leuius ars dari pōt. Lū ergo dicit qd locus equocatōis ē
aptissim⁹ et publicissim⁹ pōt exponi dupl. vel qd est aptissimus
ad soluēdū: vel melius qd est aptissim⁹ et publicissimus
ad tradēdū artez de ipso: et ad ostēdēdū qd est dece-
piūs: et apparet et no existit. Deinde cu dicit.

C Nā qm̄ no ē res ipsas ferētes disputare: sed
nominib⁹ p̄ rebus vtiūr notis: et ideo quod
accidit in nominib⁹ in rebus arbitramur ac-

Primus

6

cidere velut in numeris ratiocinatibus.

CExequis de intento: et tria facit. nam primo adducit ad positionem quicquid ratione. secundum quod dixerat manifestat per simile. tertium concludit intentum. scilicet ibi. (Quemadmodum igitur illi.) tertius ibi. (Ob hanc ergo causam.) In parte prima intendit talis ratione. quicquid quod accedit in nobis arbitramur accidere in rebus contingit ipsius per equocationem decipi. sed nos quod videmus in nobis arbitramur esse in rebus. ergo per equocationem decipimur. In hac autem ratione sic procedit: quod per probatum per nos arbitramur accidere in rebus quod videmus in nobis. tertium ostendit quod sic arbitrando decipimur ibi. (Hoc autem non est simile.) Dicit ergo nam quoniam non est. non contingit disputare ferentes ipsas res. sed virtutem nostram per rebus notis. si enim volumus disputare de leone vel de ceruo: non portamus nobiscum ad disputationem neque leone neque ceruum: sed utrum nostrum pro ipsis rebus quod cognoscimus: et quod sic est quod accedit in nostris arbitramur accidere in rebus: velut in portis rocinatis. nam cum rocinamur in consuetudine numeris unitates sunt in numero tot sunt res quibus appetit ille numerus: sic credimus nos esse in nobis: quod sunt nostra que logimur tot credimus esse res de quibus loquimur. **C**Notandum autem per ipsum in hac parte dedisse duplice causam quae arbitratur esse in rebus sicut in nostris. una causa est. quod eunt ad disputationem non ferimus nobiscum res sed nostra: et utrum nostris per rebus. alia vero est: quod sicut numerus adequaret rebus numeratis: sic credimus nostra adequaret rebus. **D**einde cum dicit.

CHoc autem non est simile. nam nomina quidem finita sunt: et orationum multitudo: res autem numero infinite. Necesse ergo erit plura eandem orationem et unum nomen significare.

COstendit quod hoc credendo decipimur. dicit quod hoc non est simile. non ita se habet in rebus sicut in nostris. nam nostra quae sunt finita: et multitudo oronum est finita: res autem sunt numero infinite. sunt. nam res multo plures quam nostra. necesse est quod eadem ratione quam ad amphiam: et unum nomine quam ad equationem significare plura. nunquam enim pauca per eam multis: nisi aliquod ex eo adaptetur pluribus. nunquam ergo nostra representabunt omnes res: nisi unum et idem nomine significet plura. decipimur quod si credimus nostra adequarem rebus: et credimus accidere in rebus quod accedit in nostris. **C**Notandum autem quod dicit quod omnia nomina et orationes significare plura: quod enim metator est locus qui sit per nomina quod dicimus esse apertissimum et publicissimum potest referri ad equationem et amphiam: et quod amphia sit in ratione: equatio in nostra. ideo ut ostendat nos decipi per utramque fallacias. si credimus esse in re quod videmus in voce: ait quod idem est idem nomine et eadem ratione significare plura. **C**Notandum est quod dicit res esse infinitas: nostra vero finita: quod nonam non sunt res sed esse specificum: sed etiam est idem individualis est modus sequendo positionem per ipsum: qui posuit mundum eternum infinite res processerunt: si non fuerunt infiniti homines et nostra sunt finita: oportuit plures homines habuisse idem nomine vel possumus dicere quod accipit habent et finitum et infinitum large ut dicant res esse infinite respectu nominum: quod sunt multo plures quam nostra. vel possumus dicere quod ibi accipit finitum et infinitum quo ad nos. nobis. nam per se loquendo sunt magis nota et magis finita nostra quam res. sum enim causa et auctores nostrorum sed non reges. Deinde cum dicit.

Ergo quemadmodum illi qui non sunt prompti numeros ferre a scientibus expellunt: eodem modo et in oronibus quod nominum virtutis sunt ignorari paralogizant: et ipsi disputationes et alios auferentes.

CQuod dixerat manifestat per simile. dicit illi quod non sunt prompti ferre numeros expellunt et superant a scientibus. sic eodem modo se habent et in oronibus qui enim virtutis nostrorum sunt ignorari paralogizant et decipiunt: et ipsi disputationes intra seipsos et

et disputationes et audientes alios. **C**Notandum autem quod utrummodo quod potest paralogicari per fallaciem. scilicet ostendendo et audiendo aliud. **C**Notandum est quod per numeros potest intelligi rhythmum et metrum que consistunt in quodam numero syllabarum. Illueverat. nam poete ostendere invenire per rhythmum et metra: et in illo certamine nescientes versificari: et ignorantes. vel non in promptu habentes numerum pedum et syllabarum ex quibus constat metrum. expellebant et supabant a scientibus: sic ignorantes virtutem nostrum superant a sophistis. vel possumus dicere quod per numeros intelligit arte scriptandi: sicut appareat in algorismo: ubi una figura aliter et altera situata aliud et aliud numerum importat: quod si primo loco ponitur representat se ipsa: et secundo loco decies seipsum. sicut ergo in talibus posset esse deceptio accipiendo unum numerum per alium: sic et in oronibus propter nostrum multiplicitate accidit esse deceptio. propter maiores expositio magis valet. Deinde cum dicit.

COb hoc igitur causam et eas que dicende sunt: et syllabus et elephas est apparet: non existens autem. **C**Concludit conclusionem intentam. dicit quod ob hoc causam. nam propter equationem et propter alias causas que dicende sunt: ut propter alias fallacias. syllabus et elephas potest esse deceptivus: quod est apparet et non existit. Tunc sequitur illa pars.

CQuonia autem est quibusdam magis operari possunt videri sapientes quam esse et non videri.

CIn qua ut dicebat ostendit sophisticacionem et deceptionem esse possibile ex parte dicentis: sive ex parte eius qui loquitur. Diceret enim forte aliis possibiliter esse deceptionem ex parte rerum: quod aliqua videntur esse quod non sunt: et ex parte auditoris: quod alii qui sunt periti et decipi possunt: et ex parte sermonis propter nostrum multiplicitate. nunquam tamen erit deceptio ex parte dicentis: sive ex parte eius qui loquitur: quod nullus vult decipere: nec alius quis appetit sophisticare: ideo in hac parte ostendit quod alius est operari possunt est operari paralogicare et sophisticare alios. Duo ergo facit haec quod duas rationes adducit ad ostendendum quod alius est sophisticus: ut appere possint est operari paralogicare et sophisticare alios. secundum ibi. (Est autem ut sit ad unum dicere.) In parte ita intendit talis ratio. Dibus apparenter sapientibus est operari possunt est operari paralogicare: sapiente autem sunt apparenter sapientes. ergo volunt videri facere et paralogicare. In hac ratione sic procedit: quod primo ponit maiorem. secundum declarat minorem. tertium infert conclusionem. secundum ibi. (Est enim sophista.) tertium ibi. (Palaquam quoniam.) ponit quod primo maiorem. dicit quod quibusdam. id est operari sapientibus est operari. id est operari copiosum videri facere et videri esse sapientes magis quam esse et non videri. Deinde cum dicit.

CEt enim sophistica apparet sapientia: non existens autem: et sophista copiosus ab apparen- te sapientia et non existente.

CPonit minorem cum declaratio sua. dicit quod sophistica est apparet sapientia et non existit. Et quod talis unusquisque est quod habet habitu: quod sophista habet habitum apparet: et non existit. Iequis quod ipse sit copiosus ab apparetate scilicet non existit. Deinde cum dicit.

CPalaquam necessarium est his: et sapientis operari videri facere magis quam facere et non videri.

CInfert conclusionem. nam si apparet sapientes volunt videri facere: et sophistica sunt apparet sapientes. palaquam necessarium. id est expeditum est his. id est sophistica videri facere operari sapientis magis quam facere: et non videri: et super maxime apparet hoc facere per syllbum sophisticum. ergo apparet illud.

CNotandum autem quod videri facere non est necessarium nec expeditum simpliciter: sed est necessarium supposito tali fine. Nam si istud tamquam finem videri sapientes expedit nobis videri facere magis quam facere et non videri. Deinde cum dicit.

CEst autem ut sit ad unum dicere in unoquoque

Op⁹ scietis nō metiri qdē efi de qb⁹ nouit: t mē
tiere at manifestare posse. Hec at sūt hec qdē i
eo qdē pt dare oñonē: illud at in eo qdē sumere.
C^oponit alia rōne que talis est. opa sapientis sunt nō mē
tiri de gbus nouit: t mētientes posse manifestare: s^z b⁹
opa facere maxime apparebit p syllm sophisticiū. ergo
volētes sophistice agere: qz volūt apparere sapiētes qrt
syllm sophisticiū. In bac rōne sic pcedit: qz pmo distinguit
opa sapientis. z ex hoc cludit sophistas appetere dispu
tationē sophisticaz: qz p hoc apparebunt facere dcā ope
ra ibi. Necesse ergo eos. dicit ergo qz vt sit dicere ad
vnū. i. in quadā summa: t vlt i vno quoqz. i. i vnaquaqz mā.
Duplex est op⁹ sapientis. s. nō metiri de qb⁹ nouit: qdē priet
ad rñdē: t cū respōdet in his que dicit se noscere non
inueniat mēdax. z est posse manifestare mētiente: qdē p
tinet ad opponētes: qz cū opponit dz sic arguere qz oñdat
nō mēdaces maledicētes. Subdit aut qz hec duo opa sūt
in eo qdē pōt oñonē. i. respōsionē dare. quātū ad respōden
tez: t vt nō mentias de qb⁹ nouit. illud vō in eo qdē sume
re. qz ad opponētes: qz si opponētes est sapiētes pōt sumere
experimentū de alio: t pōt ostēdere ipsuz esse mētiente.
C^onotādū aut qz opa sapientis duplē pntacci, absolute:
t vt cōpirant ad aliū. absolute autē loquētū eius est sū
derare causas altas siue difficilia: t alia que tāgūt pmo
metaph. sed vt zpāt ad aliū. cū rñdet dz dare oñonē tale
qz i his que dicit se noscē nō mētia: t cū opponit dz sic ar
guere qz possit sumere expimētū de alio: t si sit ignorans
qz possit ipsuz ostēdere mētiente esse: t qz magis manife
stas sapientia p opera sapientis: vt cōparat ad aliū qz vt acci
piētū fīm se. hic vbi intēdit de apparēte sapientia recitātū il
la opa sapientis p que cōparat ad aliū: t vt manifestat sa
pientia suā. C^onotādū etiā qz pdicta duo opa ad oppo
nētē t respōdētē possent mō mōrso adaptari: sed de B
nō sit nobis cure. Deinde cum dicit.

C^oNecesse ē ergo eos qui volūt sophistice age
re dictarū disputationū genera iquirere. Op⁹ pe
repreciū. n. est. nā huiusmodi potestas videri
faciet sapiētes: cui⁹ sunt desideriū habētes.

C^ocludit cōclusionē intentā. d. qz eos q volūt sophistice
agere t apparere facere opa sapientis opēcīuz est eis qz re
re gen⁹ dictarū disputationū. i. sophisticaz: qz b⁹ potestas
facit eos videri sapientes cuius desideriū sunt habētes.
C^oNotādū aut qz scire sophisticare ē quedā ptā facies
nos videri sapiētes: qz ex hoc rñdendo nō videmur men
tiri de gbus nouiū: qz nō possum⁹ redargui: t opponēdo
manifestam⁹ mētientes: qz alios redarguiimus. C^oNotā
dū etiā has duas rōnes facere vnā rōnē zpletā. Nā per
hā rōnē habem⁹ qz sophiste volūt videri facere. qz hanc
aut ostēdit qz videri facere possum⁹ p syllm sophisticaz.
ergo sophiste b⁹ syllm appetūt. C^oUltimo cum dicit.

C^oQuoniā ergo huiusmodi gen⁹ est qdē dispu
tationū: t quoniā huiusmodi appetūt potesta
tez hi quos vocam⁹ sophistas manifestū est.

C^oQuasi epilogādo cludit qz manifestū est qz illi qz vo
camus sophistas appetūt b⁹ gen⁹ sophisticarū disputationi
onuz: t b⁹ potestatē qz possint apparere sapiētes. C^oNo
tādū aut qz fz cōia scripta pbs p pbauit syllz sophi⁹ eē. h
autē pbat ipsuz esse vtile t bonū: qz appetūt a sophistis: s^z
hoc est petere: qdē est in zrio. qz qdē appetūt a malo fz qz b⁹
malū est. qzis. n. vnuisqz est talis finis sibi videf. melius
est qz vt dicam⁹ qz in tota pte pcedēte oñdit neçitātē hui⁹
doctrine: qz tāto noti⁹ alicui⁹ obligatas magis est neçia:
quātō p ea magis possum⁹ decipi: t qz p syllz sophi⁹ pōez

modū pt accidere deceptio. iō ei⁹ cognitio ēvalde neçia:
dictor⁹ stin
A B intelligentiam dictor⁹ stin
git pmo dubi
tare. vtrū syllus sophisticus sit subm in hoc lib
bro: t rñdet qz sic: qz illud de quo determinat
in aliquo ope est subm ibidē: sed hic determina
tur de syllo sophistico. ergo t. C^o Ampli⁹. illud a quo de
nominat aliqd videt eē pncipalr intētū ibidē: s^z iste liber
dicit eē de syllis sophisticis: siue de elechis sophisticis. er
go t. C^o Rñ⁹. dōm qz subm in aliquo libro. nō est oē illō
de quo determinat in illo libro: sed est illud de quo pncipa
liter est intētio ibidē. S^z in hoc lib. pncipalr intendit ele
chus. vñ dōm est qz elechus est subm in hoc lib. elencho
ruz. ostēluz est. n. qz de syllo sophistico nō pōt eē p se sci
entia. s^z. n. syllus sophisticus fīm qz b⁹ nō eset obligatas qdā
posset esse qdē pncipalr intētū. s^z qz obligates t pūatiōes
t incōgruitates artis nō pōt esse per se intēta. iō syllus so
phisticus nō pōt eē subm in hoc lib. qz nō pōt eē pncipalr
intētū. possum⁹ ergo dicere qz dīa est inter subm t ma
teria. subz enī alicui⁹ libri or illud cui⁹ cognitio pncipalr
intēdit in lib. mā vō dici pōt oē illud de qz in lib. itēdit si
ue sit pncipalr siue ex dīti. pncipalr ḡ h̄ itēdit de elecho.
si at itēdit de fallacys: vlt de syllis sophi⁹. B ē inqzū de
ficiūt ab elecho: t reducunt ad igrātiā elechi: vt pz sciēt
hūc libz. nō. n. ē pole qz i aliq lib. alic⁹ scie determinat de
alic⁹ solu i zpōne ad aliō: t nō illō sit ibi pncipalr intētū. si ḡ
tradere arte de syllo sophistico nō ptnet nisi ad dia⁹ t b⁹
sylls ē obligatas sylli dia⁹ nō pt eē qz dia⁹ i aliq suo li. pnci
palr itēdit de hō syllo. s^z pncipalr itēdit de elecho: vel de
syllo dia⁹. si at itēlit de isto h̄ ē inqzū ē obligatas ei⁹. ele
chus ḡ subz i h̄ li. nō simplr t ab⁹: s^z put ē rectitudo qdā
cui opponit sylls sophi⁹ qz ē qdā obligatas deceptia: vt di
cam⁹ qz i li. topi. s^z subz sylls dia⁹ simplr sūpt. In B̄ at li.
subz ē elech⁹. t sylls dia⁹ nō simplr accept⁹. s^z vt ē obvia
tū: t vt zsidat sub hac rōne: qz ē rectitudo qdā cui oppo
sylls sophi⁹. elech⁹ ē simplr t fz se zsidat pōt ad li. topi.
s^z elech⁹ vt obliqri fz p syllz sophi⁹ ē subz i li. elechoz.
qz elech⁹ nō simplr zsidat⁹: s^z vt obliqri fz p syllz sophi
sticū ē subz i h̄ lib⁹. Et B̄ ḡ appz qz meli⁹ dcīn ē qz h̄ liber
ē liber elechoz fz syllz sophicoz: qz magi ē i h̄ li. subm
elech⁹ fz syllz sophi⁹. Et B̄ ē appz qz h̄ liber distiguīt a
lib⁹ topi. In B̄. n. li. determinat de obligata sylli dia⁹ nō
qzqz mō. s^z sub spāli rōne: vt inqzū obligatas appens t
deceptia: pp qz determinat de syllo sophi⁹. s^z vt dcīn ē qz h̄
determinat de syllo sophi⁹. s^z vt dcīn ē pp qz iste liber dīt a lib⁹ topi. qz ē pri
cularior eo. qz vō obvīt qz h̄ determinat de syllo sophi⁹. pz
qz nō suffīt ad h̄ qz aliqd sit subz alicubi: qz de illo deter
minat ibidē: s^z grif qz sit ibi pncipalr intētū. Qd vō add
baē qz iste liber titulat de sophi⁹ elechis. nō ē vez imo
dī liber elechoz. Qd vō aliq addūt qz ē icōpleta denoatio
t dz dīt elechoz sophi⁹ igrāt vīz vī. Obligatas. n. i. scia
nō pōt eē p se intēta. sp ḡ ponēdū ē qz rectitudo sit subm in
alic⁹ scia. pōt qz scia determinare de obligata: s^z nō pōt i eo

Alterius. dato qz elech⁹ vlt sylls dia⁹ sit subz vlt pnc
ipalr intētū in hoc lib. nō simplr: qz sic est subm in libro
topicoz: s^z sub aliq spāli rōne: vt put ē id a quo deficiunt
filli sophistici. C^o Dubitatet sorte aligs. vtrū post h̄ elen
chus magis itēdat de syllo sophi⁹ fz de aliq alio. C^o Rñ
deo. dōz qz sylls sophi⁹ nō ē subz i h̄ li. s^z subz in hoc ope ē

aliqua rectitudo et aliqd per se intentū in arte dialectica. Et liber iste ut supra dicebat ad artē dialecticā p̄tinet. nullus n. pōt tradere artē obliqui nisi qui h̄z considerare de recto. Si igit̄ hic liber ad dialecticā p̄tinet. Et dialectica v̄l est scia vel modus sciēdi. qz obligatas f̄m q̄ hui⁹ opponit̄ t̄ scie q̄z mō sciendi. in nullo libro dialectico pōt eē subm̄ et p̄ se itentus sills sophisticus. iō semp̄ supius dicebat de sills sophistico nō cōsiderat̄ in dialectica ppter cās q̄s ha-beat positiue: s̄z qz est quedā obligatas artis. vez qz de oībus obligatib⁹ non equalr̄ considerat̄ ars. R̄onabilr̄ qō mota est v̄truz iter obligates dialecticas magis itendat̄ hic de sills sophistico. propter qd̄ scienduz q̄ et iter obligates dialecticas nō potius itendit̄ de sills sophistico: sed de loco sophistico: qd̄ tripli via declarari pōt. Prima talis. dictū est. n. q̄ de talib⁹ sophisticationib⁹ non pōt considerari aliq̄ scia nisi in q̄tū obligates artis. sophistica. n. q̄ nec ē scia nec modus sciēdi pōt v̄ti talibus sophistib⁹: vt p̄ eas acgrat̄ gloriā: s̄z dia⁹ cui⁹ ē de eis tradere artē nō cōsiderat̄ de iplis nisi p̄t sunt obligates elenchi vel sills sophistici. et qz p̄t repit huiusmodi obligatas in loco sophistico q̄z in sills sophistico. Ex hoc. n. sills sophistico est obligatas sills. qz supra sills addit̄ quādā habitudinē locale in q̄ forma sills referuari nō pōt. poti⁹ ḡ hic itendit̄ de loco sophistico q̄z de sills sophistico: quo aut d̄t loc⁹ sophisticus a sills sophi⁹ in seqntib⁹ patebit. Cz⁹ via sumit̄ cōsiderando ea q̄ determinant̄ in lib. p̄oz. Nā et si de fallacys nō determinat̄ in h̄z li⁹: nisi vt reducunt̄ ad ignoratiā elenchi. qz obligates nō cōsiderant̄ in arte nisi vt reducunt̄ ad rectitudinem: nec p̄ se itente ab arte. tri iter obligates pncipali⁹ hic cōsiderat̄ de fallacys. fallacie aut̄ nō noiant̄ sills sophisticos: s̄z locos sophisticos: qd̄ p̄z p̄m q̄ equocatio-ne et palogismū q̄ fit p̄ noīa dīc̄ eē locū. cuz ait q̄ loc⁹ aptissim⁹ et publicissim⁹ ē ille q̄ fit p̄ noīa. si ḡ aliquā obligatē deberem⁹ h̄ assignare subm̄ magis dicerem⁹ q̄ locus sophistic⁹ effet subm̄ in lib. elenchoz q̄z sills sophistico. qz accipiendo pncipale large de loco sophistico hic pncipali⁹ itendit̄ q̄z de sillogismo sophistico. Cz⁹ via sic patet: nam sills sophisticus ad duo pōt cōparari ad locos siue ad fallacias ad q̄s reducit̄. Et ad res ad q̄s applicat̄: vt si dico. canis currat̄: s̄z celeste sydus est canis. ḡ currat̄. Hic cōsiderare ē duo. equocatiōem ad quā reducit̄ sills faciūt̄: et res illas: vt canem et celeste sydus ad q̄s applicat̄. Lū ḡ de sills sophistici tradat̄ ars nō respectu reruz ad q̄s applicant̄: s̄z respectu fallaciārum ad q̄s reducunt̄ vt p̄z ex illo cap⁹. Qm̄ habemus f̄m q̄ sunt apparentes sills pncipali⁹ cōsiderat̄ h̄ de fallacys q̄z de sills sophistici. Luz sills sophistici itroducant̄ in hoc lib. pp fallacias. et qz fallacie idē sunt qd̄ loci sophistici: vt ifra patebit. Pncipali⁹ hic itendit̄ de locis sophistici q̄z de sills sophistici. Dicamus ḡ p̄ nulla obligatas pōt eē subm̄ in aliq̄ scia nec in aliquo libro alicuius scie. nec in hoc lib. simplr̄. Et p̄oēz modū pncipali⁹ hic itendit̄ obligatas aliq̄. tñ iter obligates pncipali⁹ hic itendit̄ de loco sophistico q̄z de sills sophistico quod declarare volebamus.

Alterius forte dubitaret aligs. v̄truz in h̄ lib. et v̄r̄ q̄ nō. qz qd̄ nō ē nō pōt pbari eē: s̄z sills sophistico collocandus ē sub nō ente: vt supius dicebat. ḡ z̄. Cz⁹ amplius illud de q̄ scia nō dī pbari in scia: s̄z doctrina ista ē de sillogismis sophistici: qd̄ p̄z p̄bz. q̄ in p̄n⁹ hui⁹ libri ait. d̄ sophistici aut̄ elenchi et de his q̄ v̄nr̄ elenchi dicemus. ḡ z̄. Cz⁹ dīz q̄ si in h̄ lib. subz eēt sills sophistico. qz de subo-oz supponere qz est. forte dubiu eēt. v̄truz id pbari possit h̄ sills eē: s̄z cū sophisticus sills nō sit subm̄ in h̄ lib: s̄z aliquo mō sit mā h̄ libri qd̄ querit̄ nō v̄r̄ eē dubiu: et v̄r̄ me-lius appareat̄ quesitū: sciendū q̄ vt in n̄ris editiōib⁹ theo-

logicis sufficiēti⁹ dixim⁹: subm̄ et mā accipiunt̄ in scia f̄m quādā similitudinē eoꝝ que videm⁹ in nā. subm̄. n. in nā libis dīt a mā. qz subm̄ dicit qd̄ in actu. mā v̄o qd̄ in potētia: vt pōt haberet̄ ex. 9. metaphi. ea ergo q̄ p̄n⁹ cōsiderantur in scia. qz talia r̄ illi⁹ scie sunt qd̄ in actu. eo q̄ sub p̄pa rōne cōsiderant̄ ibidez h̄t rōnem poꝝ respectu illius artis. et posunt eēmā scie nō subm̄. sills ergo sophistico et locus sophistico et h̄b⁹ obligates quodāmō possunt dici mā hui⁹ libri. qz de talib⁹ determinat̄ in hoc lib. nō tñ debet dici subm̄: nā cuꝝ dialectica sit ars directua rōnis et intellectus in illa pte dialectice pncipalr̄ et f̄m q̄ h̄. aliq̄ obligatas pōt eē in tenta. pncipalr̄ ergo itendit̄ hic aliq̄ rectitudo: vt elechus vel sills dialectic sub aliq̄ spāli rōne. vez qz sills sophistici et loci sophistici sunt qdā obligates ipsi⁹ elechus in elecho vtingat̄ error. oz euꝝ volentē determinare de elecho. determinare ēt de sills sophistico. iō spectat̄ ad aliquę lībrū dialectice: vt ad h̄c: determinare de sills sophistico. nō tñ pp h̄ h̄ sills ponēdus est subm̄ in hoc lib. Nā sicut ille q̄ determinat̄ de obliquo in p̄atiōe ad rectū. pncipali⁹ itendit̄ de recto q̄z de obliqu. sic considerat̄ de sills sophistico in p̄atiōe ad elenchū. pncipali⁹ cōsiderat̄ de elencho q̄z de h̄ sillogismo. pp q̄ p̄bs signanter h̄ obliquitas reducit̄ ad ignoratiā elenchi inuenis q̄ de h̄ obligatib⁹ non deteriat̄ p̄n⁹: sed determinat̄ de eis ne accidat eror circa elenches. elenches ergo h̄ pncipalr̄ itendit̄. ex h̄ ergo soluit̄ quesitū. nā et si doctrina nō dī p̄bare subm̄ qd̄ p̄n⁹ itendit̄: ta quo recipit̄ spēz et esse. tñ qz sillogismus sophisticus nō est pncipaliter itentus: iō vt dicebat̄ non est dubiū qd̄ qrit̄. Possem̄ tñ si velle⁹ distinguere de scia et de mō p̄bādi vt ondideremus que scia pōt p̄bare subz sūn et que nō et q̄liter pōt p̄bare: et q̄liter nō. Sz h̄ videre⁹ oīo supuacuū: cuꝝ sillogism⁹ sophistico pp quē itroducīt qō nō habeat rōnē subti. Ex hoc et appz q̄ liber iste magis debz dici liber elenchoz q̄z sillogismoz sophisticoz. est. n. materia hui⁹ libri sillogism⁹ sophisticus: et magis est mā locus sophisticus. qz de p̄rīqz determinat̄ h̄. nullū tñ istoz dī dici subiectū. Sz subm̄ ē ille elenches de quo p̄n⁹ itendit̄. et qz ueniēter h̄ liber dī elenchoz. Opposita. n. bis nō est difficile solueret̄: nā cuꝝ dī sillogismus sophisticus nō est. ergo nō pōt p̄bare esse. v̄dī q̄ sicut linea obliqu est aliq̄ nō rōnē obligatatis. qz obligatas ē p̄uatio que de se ē nō ens: s̄z rōnē ipsi⁹ tñi qd̄ obligatati substituit̄. sic sillogismus sophistico ē aliq̄. qz est quedā rōcinatio defectua. ergo pp rōcinatioēm in q̄ fundat̄ h̄ sophisticatio sillogism⁹ sophistico aliq̄ ē. est ergo sillogism⁹ sophisticus aliq̄ rōcinatio: sicut loquela icōgrua ē aliq̄ loqla. tñ qz dialectica est directio rōnis de rōne sophistica pncipalr̄ cōsiderari nō pōt. sicut qz grāmatica est directio lingue de locutione icōgrua pncipalr̄ cōsiderari nō debet.

Alterius forte dubitaret aligs. v̄truz hic p̄bet sills sophistico eē: et v̄r̄ q̄ sic p̄ h̄ q̄ habetur in līa vbi illatīe cōcludit̄ q̄ alig sunt sillogismi. alig v̄o nō sunt: sed v̄nr̄. Cz⁹ Ben⁹ dīm q̄z h̄ bic possit p̄bari sills sophisticoz eē: tñ si itentioēm p̄phī pfundit̄ in spicim⁹ nō pprie p̄bat sills sophistico h̄c eē: s̄z magis oīdit ipm eē deceptiū: et posse decepit̄. deceptio aut̄ v̄r̄ eē ḡdā effectus sills sophistici: nā quādā modo est p̄prietas q̄daz sillogismi sophistici: que vt p̄parat̄ ad impietiam n̄faz causat̄ in nobis deceptionē quandaz. Oz aut̄ itendat̄ p̄bs p̄bare sillogismū sophistico eē deceptiū p̄z: si cōsiderentur probatoeis eius. Prima. n. p̄bario ē. quedam res sunt et quedā appareat̄ eē q̄ nō sunt: et ita nos decipiūt. sic est sillogismus. Amplius subdit̄ q̄ vident̄ h̄ sillogismi pp im-

Liber

peritiam nostram. Cōstat autē q̄ impititia nostra nō dat silliō sophistis q̄ sint h̄ō sillogismi: s̄z solū facit q̄ p̄ tales silliō possum⁹ decipi. nā t̄ si h̄ō silliō p̄ponerent p̄tis ⁊ doctis: s̄z eos nō deciperet. nibilomin⁹ sophistici eent. 3⁹ sua probatio est q̄ credimus eē in reb⁹ q̄ videmus in nominib⁹. iō accidit qd̄ dcm̄ est. Cōstat autē q̄ huiusmodi credulitas nra nō dat silliō sophistis q̄ sint huiusmodi silliō: nec p̄ h̄ pbatur sillogismus sophistic⁹ eē: sed solum ostendit q̄ q̄ sic credim⁹ cōtingit nos decipi per talē silliō. 4⁹ sua pba- tio est ex pre sophistarū diligentium gloriā. Cōstat autē q̄ sillogismus sophistic⁹ ex eo q̄ est h̄ō nō facit sophistas glo- riosos. qz tūc semp sophi⁹ haberet gloriā: sed ideo h̄z eē co- rum gloria. qz p̄ tale sillogismū cōtingit aliquos esse dece- ptos. Si ergo consideren⁹ omnes quatuor p̄bationes fa- cte in līa. Non p̄prie probat sillogismū sophisticuz esse: s̄z ostendit ipm̄ esse deceptiū. Et qz multis modis p̄t deci- pere. ideo necessaria ⁊ vtilis ē cognitio eius: qd̄ yo diceba- tur q̄ probat aliquē sillogismū nō esse. s̄z apparere ly ap- parere exponēdum est pro decipere. CAP. II.

Vot autē sunt sp̄s disputationuz sophistaruz: t̄ ex quot numero potestas ea constat: t̄ quot par- tes p̄tingit esse negocij: t̄ de alijs que suffragantur ad hanc artem nunc dicemus.

C Postq̄ p̄bs oñdit necessitatē hui⁹ doctrine. in parte ista disputationidem sophisticam de qua hic agit separat ab alijs disputationib⁹. t̄ duo facit p̄numerat ea que tractāda sunt circa disputationidem sophisticam. 2⁹ distinguit ḡna disputationū: vt seget disputationez sophistica ab alijs. 2⁹ ibi Sūt ergo disputationū. Dicit ergo q̄ nunc. in lib. dicemus quot sunt sp̄s sophistarū disputationū q̄tu⁹ ad metas: qz fm̄ q̄ disputation ducit ad alia ⁊ alia metā d̄ esse alia ⁊ alia sp̄s disputationis. fm̄ hoc q̄ erūt 5⁹ sp̄s fm̄ 5⁹ metas. vel possumus d̄re q̄ huiusmodi sp̄s appellant modos so- phistica. fm̄ hoc q̄ erūt due sp̄s fm̄ duos modos. vnu⁹ in dictiōe. ⁊ aliuz extra dictiōem. ⁊ dicemus ea potestas q̄ est sophistica. ex quot numero cōstat q̄tu⁹ ad locos situe q̄tu⁹ ad fallacias. qz. 3⁹. ⁊ quot pres p̄tingat esse hui⁹ nego- cij. qz duas. vna oppo⁹. de qua determina⁹ in p̄. ⁊ alia re- sp̄dentes de qua agit in 2⁹ ⁊ ide dicemus de alijs que suf- fragant ad hāc artem. vt de cautelis que faciūt ad bñ eē. C Notandū autē q̄ disputationes sophisticas sumptas re- spectu finiū: vt respectu metarū possumus appellare sp̄s disputationū. nā disputation ē quasi qdam motus tendēs in aliquē finem. ⁊ si finis illius ē scientia ⁊ veritas. sic ē do- ctrinalis. si yo finis eius sit victoria ⁊ mera sic est litigiosa. Et qz mor⁹ suscipit sp̄m ex termino. iō possunt dici tot eē sp̄s sophisticarū disputationem quot sunt mete ad q̄s ta- les disputationes ordinant. Deinde cū dicit.

C Sunt ergo disputationū genera q̄tu⁹. Do- ctrinales. Dialectice. Tentatiue. Litigiose.

C Distinguit ḡna disputationū: vt separat disputationem so- phistica ab alijs. ⁊ tria facit. qz p̄mo enuerat ḡna disputationū. 2⁹ exegunt de eis. Et 3⁹ eligit sibi disputationem de qua itendit. 2⁹ ibi (Doctrinales qde⁹ sunt) 3⁹ ibi (Ergo de tentatiuis) Dicit q̄ disputationū genera sunt q̄tu⁹: do- ctrinales: dialectice: tentatiue ⁊ litigiose. Deinde cū dicit.

C Doctrinales quidem que ex p̄p̄ys p̄cipijs cuiuscō discipline: ⁊ non ex his que videntur esse respondenti sillogizant. Q̄ portet enim ei credere qui dixit.

C Exegunt de huiusmodi disputationib⁹ ⁊ q̄tu⁹ facit. qz

p̄mo exegunt de doctrinalib⁹: 2⁹ de dialecticis. 3⁹ de tenta- tiue. 4⁹ de litigiosis. 2⁹ ibi (Dialectice autē) 3⁹ ibi (Tenta- tiue quidem) 4⁹ vero ibi (Litigiose yo) Dicit q̄ doctri- nales disputationes sunt ex p̄p̄ys p̄cipijs vniuersitatis discipline ⁊ nō sillogizat ex his que videntur resp̄dēti: s̄z in talib⁹ eu⁹ q̄ dicit op̄z credere. C Notandū autē q̄ doctri- nales sc̄tie fm̄ q̄ huiusmodi p̄cedūt ex probabilitib⁹: s̄z ex necessarys. Et qz ex hoc aliq̄ vident̄ esse pbabilis. qz vident̄ oibus vel plurib⁹ vel maxime notis. io dialecticus interrogat. vtrā videat verum qd̄ assumit vel nō. qz vide- ri verū facit ad hoc q̄ aliqd̄ sit pbabile: tñ qz videri nihil facit ad hoc q̄ aliqd̄ sit necūm: doctrinalis ex necessarys sillogizās nō interrogat. C Notandū etiā doctrinalez non solū differre a dialectica. qz ē ex necessarys. illa yo ex pba- bilibus. s̄z ēt differt. qz dialectica est quodāmodo collecti- ua p̄dictionū. h̄z. n. viam vt sillogizet ad vtrāq̄ partē con- tradictiōis. iō interrogat. qz si resp̄dēns neget sibi. qd̄ ppo- nit nō claudit sibi oīno via. Dialectice. n. disputare possi- mus ēt tra negatē p̄m̄: vt p̄ ex p̄mo topicorū: qd̄ quo modo itelligēdū sit alibi declarauim⁹. doctrinalis yo con- tra negatē sibi p̄ncipia disputare nō potest. ideo simplē supponit ea eē. nec interrogat an sit. qz si negaren⁹ nō pos- sit vltierius disputare. C Notandū etiā q̄ in talibus yo- lentē disputare op̄z credere p̄ncipys ⁊ supponere ea. qz si negaret illa nō eēt disputatio doctrinalis. C Notadūz ēt q̄ disputatio doctrinalis semp ē inter discipuluz ⁊ docto- rem. qz semp d̄z esse grā adiscēdi. qz si esset grā tentādi vñ- vincēdi: non esset doctrinalis: sed ēt tentatiua vel litigio- sa. ideo alterū disputationū appellat eu⁹ q̄ dicit dicens: q̄ op̄z eum q̄ dicit credere. qz non p̄t disputare disciplina- bilis nisi credat ⁊ supponat p̄ncipia artis. C Notandūz ēt q̄ in talibus aliquo mō op̄z discentē credere. qz doctrina- les fm̄ q̄ h̄ō sunt ita firmiter demōstrant q̄oꝝ adiscentē credere. qz quodā mō cogit itellec⁹ ⁊ rō nra: vt credam⁹ ⁊ assentiamus illis. Deinde cū dicit.

C Dialectice autē que ex probabilitib⁹ sūt colle- ctive contradictionum.

C Exegunt de dialecticis dices q̄ dialectice ex pbabilitib⁹ sūt collective contradictionum: nam cū ex probabilitib⁹ procedant habent viam vt sillogizent ad vtrāq̄ partem contradictionis. Deinde cu⁹ dicit.

C Tentatiue yo que ex his que videntur respon- dēti. Et necessariū est scire ei qui simulat habe- re sciam: quēadmodū determinatū ē in alijs.

C Exegunt ex tentatiuis dices q̄ tentatiue sunt que sillo- gizat ex his que vñr resp̄dēti. procedūt. n. tentatiue per quedā cōmunia. ideo per eas p̄t capi experimentū de re sp̄dēnte. h̄ō autē experimēti tentatiui subdit cām cum di- cit: q̄ necessariū est scire sup̄. cōmunia eu⁹ q̄ simulat se ha- bere sciam in p̄p̄ys: qd̄ quo modo sit: determinatū est in alijs: vt in topicis: vel in alijs. qz forte aliquē librum fecit de tentatiua disputatione que ad nos non puenit. In his autē que ad nos puenērūt non ē exsite determinatū de tali disputatione. C Notandū autē q̄ tentatiū qdam dialecticus ē vt ifra dicit. ideo ex probabilitib⁹ sillogizare p̄t. verū qz sua finalis intentio est cape experimentū de r̄dēntē: sufficit q̄ sillogizet ex pbabilitib⁹ que vñr r̄iden- ti. C Notandū autē q̄ h̄ō dc̄m̄. v̄z. qz necesse est scire cō- munia eum q̄ se simulat habere hāc scientiam in p̄p̄ys. p̄t referri ad opponētē ⁊ ad resp̄dēntē. nam si oppo- nens simulādo se scire p̄p̄ia vult tētare: oꝝ eum scire cō- munia. qz sine scia cōmuñū tentare nō posset: sicut ēt ⁊ re sp̄dēntē oꝝ scire cōmunia si vult resp̄dēre ad tentatiuas r̄ones. C Notadū etiā q̄ in omni scia sunt quedā com- munia qbus scitis nō ppter hoc scit ars. ignoratis yo igno-

ratur vel in prospectiva communis est quod est de linea visuali et quod subalternae geometrie: et talia que nullis prospectis ignorat. si ergo respondet de talibus rursum dicere nescit: planus est enim non habet resciemiam illam. quod si sciret, propterea hoc ignorare non posset. ergo talia que necesse est respondentem scire: si simulat: et dicit se habere scientiam: poterit de eo experimentum sumi.

Deinde cum dicit.

CLITIGIOSE VERO QUOD ex his que videntur probabilia: non sunt autem: sillogizant.

Describit litigiosas dices quod litigiose sunt que sillogizant ex his quod videntur probabilia et non sunt. Quoniam autem litigiose videtur accipere probabilia: sed non accipiuntur: et quoniam peccates in materiae peccantes in forma. aliquo modo sunt tales: ifra patet. **N**on adum autem has dispenses distinguiri posse per ea que acgruntur ex eis. ex disputatio. n. vel acgruit veritas vel opinio. vel experientia vel victoria. quicunque n. disputat. vel intendit experiri. vel intendit vincere. si autem non intendit bene nec illud: sed intendit cognoscere veritatem. vel disputat ex probabilibus. et tunc agnoscit opinionem. vel ex necessariis. et tunc agnoscit scientiam. distinguuntur ergo he disputatores adiuniores per ea quod ex illis consequimur. quod per doctrinales acgruit scientiam per dialecticas agnoscit opinio. per tentatiuas sumit experimentum. per litigiosas intendit victoria sine gloria et palma. Deinde cum dicit.

ERGO DE DEMONSTRATIIS QDZ IN ANALYTICIS DICITUR. **D**E DIALECTICIS VERO ET TENTATIIS IN ALIIS. **D**E AGONISTICIS AUT ET LITIGIOSIS NUNC DICEMUS.

Elegit disputatiorem de qua hic determinat dices: quod de demonstratiis dictum est in analyticis. i. in posterioribus. de dialecticis et tentatiis dictum est in aliis: ut in top. vel in aliis. si aliquem alium librum spalem fecit de tentatiis. De agonisticis vero et de litigiosis. i. sophisticis dicemus nunc.

Ad intelligentiam dicitur quod in aliis locis dicitur. **I**n aliis locis dicitur quod in aliis locis dicitur. **A**d intelligentiam dicitur quod in aliis locis dicitur. **C**uiusmodi sciendus est quod siue sillogismus simplis sit genitus ad solum dialecticum siue non. Nullus tamen dubitat sillogismus simplis communior esse quam dialecticum. oportet solum dialecticum aliud addere supra sillogismus simplis: ut possit ipsum habere. possum autem de rebus quod sicut solum simplis resolutus in sua principia. sic et solum dialecticus habet quedam principia propter principia sillogismi simplis in que resolutus. nam sicut habet quod in aliis quod est de ratione aliis est de ratione hominis. aliud tamen habet homo quod est de ratione aliis. sic omnia principia pertinetia ad sillogismus simplis pertinet ad dialecticum. habet tamen dialecticus aliud principia spalia que sunt propter ratione sillogismi simplis. principia. n. in que resolutus sillogismus simplis: vel possunt dici de omnibus et de nullo. non. n. valent. si omne b. est a. et omne c. est b. et c. sit a. nisi supposita illius principia veritate que est dici de omni. Nam si nihil est ipsius b. de quo non predicatur a. si c. est aliud ipsius b. de c. predicabis a. Ultra tamen ista principia habent dialecticus aliud spalia principia. nam si dicam. omnia que potest miles potest rex. miles potest expugnare castrum. ergo et rex. sillogismus iste confirmatur per duo genera principio. p. generalia et spalia. per generalia vero quod est in hoc solum principium dici de omni: sicut erat in solum predicto facto in terminis communib. nam sicut ibi sumebatur c. sub b. sic hic sumitur expugnare sub ly omnia. Confirmatur ergo iste sillogismus per dici de omni. **R**ursum. quod est ibi habitudo minoris ad maius. confirmatur et per illud principium quod quod potest minus potest et maius. et istud principium respectu eius quod est dici de omni est quod spale. quod non habet nisi in solum facto in talibus terminis in aliis resolutus habitudo minoris ad maius. et quod ista habitudo fundatur in loco a maiori. id sumpsit origine istud dictum communis quod sillogismus dialecticus addit supra sillogismus simplis

habitudo locale. utrum autem propter hoc solum simpliciter debeat dici genere ad ipsum non est presentis speculationis: sed si contingat nos scribere super alios libris logice haberet locum quod quis. Ad sensum autem in tamen dictum sit quod sillogismus dialecticus addit aliqua principia spalia supra sillogismus simplis cetero que communis nove possunt dici quedam maxime vel quodam habitudines locales.

Alterius forte dubitaret alius. utrum huiusmodi habitudines locales sint ratione sillogismi dialectici. et possint dici partes formales respectu eius. **A**d quod potest dici quod secundum philosophum metaphysicam. non est inconveniens quod illud quod est male unde esse formale alterius: ut cupitur quod est pars materialis circuli est pars formalis circuli cuprei. quicquid. n. est de ratione rei potest dici pars formalis eius. habitudo et localis si separatur ad sillogismus simplis cetero non est pars formalis eius. quod huiusmodi habitudo non reperitur nisi in materia aliquo modo spale: ut habitudo fundata in loco a ratione non reperitur in quibuslibet terminis: sed in his que habent rationes oppositis. sic et habitudo fundata in loco a minori reperitur soli in illis terminis iter quos est propositio minoris ad maius. **C**uz sillogismus est simplis abstrahat ab hac materia: et ab illa: in quibus tales habitudines reseruari non habent benevolentias non poterunt probare formam solum ut sillogismus est. non sunt igit tales habitudines de ratione solum simplis cetero. sunt tamen aliquo modo de ratione sillogismi dialectici. quod sillogismus dialecticus sine tali habitudine esse non habet. meminimus quod nos aliqui dixisse quod principium dici de omni vel non nullum probat formam loci vero siue locales maxime probant materiam. quod sic est intelligendum. quod sillogismus sumptus simplis magis accipit secundum formam. sumptus vero in terminis specialibus magis sumit secundum materiam. principia vero sillogismi simplis sunt magis secundum formam. principia vero solum dialectici respectu sillogismi simplis possunt dici secundum materiam. probant. n. loci propentes ipsas non simplis sumptus: nec ut sunt in materia solum simplis: sed ut sunt in materia solum dialectici. in terminis enim omnino generalibus et in sillogismo simplis habitudo localis reseruari non potest. quod benevolentias sunt de ratione solum dialectici.

Alterius est in ipso sillogismo dialectico. et in his quod sunt de ratione eius sit assignare aliud formale et aliud male. **D**ubitaret forte alius. utrum benevolentias se teneant magis ex parte forme: vel magis ex parte materiae: **R**esideo domini quod materia pertinet ad totam speciem secundum quod huius est potest dici pars formalis rei. forte quod benevolentias sunt de ratione sillogismi dialectici merito dubitari potest. utrum sic sint de ratione eius quod se teneant ex parte forme: vel quod se teneant ex parte materiae. **S**cenditur ergo quod sicut solum dialecticus est aliud spale et aliud magis contractum quam sillogismus simpliciter. quod sillogismus dialecticus habet aliud loco materiae: et aliud loco forme. cum actus actuorum sint in parte et dispositio: et quod formam est proportionata materiae: sicut solum dialecticus respectu sillogismi simplis addit aliud spale contractum ad formam. sic addit aliud spale contractum ad materiam. solum n. simpliciter loco materiae habet propentes affirmativas vel negativas. loco forme habet ordinem illius sillogisticum in quo saluari possunt dici de omnibus vel nullo. benevolentia. n. ordo vel est ipsa forma sillogismi simplis. vel est aliud inseparabile annexum ipsius forme. sillogismus vero dialecticus includit omnia quae sunt sillogismi simplis. siue se teneant ex parte materiae. siue ex parte forme: sed quod est superior est. addit aliud ex parte materiae addit probabilitatem. ex parte forme addit habitudinem localis. ad hoc n. quod proportiones sunt in materia solum dialectici non sufficit quod sint affirmatives vel negative. **S**ylitra hoc regit quod sint probabiles. ex parte forme addit habitudinem localis: quod non sufficit quod sit ibi principium dici de omni vel de nullo: sed regit quod sit ibi habitudo localis: ut si hic est solum dialecticus quod potest miles. potest et rex. miles potest expugnare. ergo et rex. sive hoc quod est

Liber

Principiū dīci de omni. est etiā habitudo quedā localis: vt
locus a minori. cōfirmat. n. dictus sills p̄ hāc maximā. q̄
q̄ pōt minus: pōt & mai⁹. Lū ergo querit vtrū h̄ habitu-
do se teneat ex parte māe vel ex parte forme. dōm est q̄ in
dicto sillo ē duo considerare. maiorē ipsam fm se: & illatioē
illā q̄ fit ex minori ad clonē. vtrūq̄ aut istoz p̄bas p̄ di-
ctā habitudinē. ipsa. n. maior fm se accepta cōfirmat p̄ ta-
lem habitudinē. nā iō vey est. q̄ q̄cqd pōt miles. potest &
rex. q̄ q̄ pōt minus: pōt & maius. Rursus quēdū esset de sills litigio.
sī: sī de hoc p̄pē dōa in sequēti locutiōē q̄ret.

tur in terminis specialibus īgredientibus demōstratōēz:
cuz hui⁹ termini necessary sint mā sillogismi cōiter pon-
tur q̄ sills demōstratiūs addit supra sillogismuz simplr
nō habitudinē localē: sed necessitatez materie. & p̄ hoc p̄z
solo ad quesitū. Quesito q̄ de sills dialecticis & doctrina-
libus. restat q̄rere de tētatiūs: sī de h̄ quērē ifra vbi erit
d̄ h̄ erit sp̄lis mā. Rursus quēdū esset de sills litigio.
sī: sī de hoc p̄pē dōa in sequēti locutiōē q̄ret.

Rimū ergo sumendum q̄ coniectant
qui in disputationib⁹ decertant & cor-
rītantur.

Postq̄ p̄bs sic determinauit quedā cōmu-
nia circa disputatōem sophistica oñdendo eā esse neçiam
& esse distinctaz ab alys disputationibus. in parte ista ex-
qtur de ea magis sp̄lē. & tria facit. q̄ p̄mo facit q̄ dcm ē.
z⁹ sub cōpendio recapitulat q̄ fuerat executus de disputa-
tione sophistica. z⁹ vt oñdat se fuisse hui⁹ artis sp̄alem iuē-
torem. oñdit modū quo ars p̄dicta iuenta fuit. Secunda
ps icipit circa finez libri ibi. (Ex q̄tis ergo & q̄lib⁹ fuerit)
Tertia ps icipit adhuc magis versus finez. (Op̄z aut nos
nō latere) Prima diuidit in tres ptes. q̄ p̄mo exegit de
disputatione sophistica. quantuz ad ynā ptem hui⁹ nego-
cy: vt fz. q̄ p̄tinet ad opponente. z⁹ exegit de his que fa-
ciunt ad bñ eē artis: vt de cautelis. & z⁹ determinat de alte-
ra pte hui⁹ negocy: vt d̄ his q̄ p̄tinēt ad rñdētē. Uel possu-
mus alr diuidere. q̄ p̄mo docet locos & sillogismos sophi-
sticos. z⁹ dat cautelas q̄ sunt ad bñ esse artis. z⁹ docet hu-
iūmodi sillos soluere. z⁹ pars icipit circa finem p̄mi libri
(D̄t aut nō parū) Ut qdaz volūt. meli⁹ tñ est vt scđa ps
icipiat ibi. (Salutū aut in aliquo oñdere) z⁹ aut pars inci-
pit in p̄ncipio scđi libri ibi. (De respōsione aut) Notandū
aut q̄ scđs modis diuidendi est quodāmō magis ad pro-
positū q̄ p̄mis. Nam vt sillogismo sophistico non p̄rie
ptinet ad dialecticū: sī posse tradere artem de ipso. Pōt er-
go dialecticus tradere artem de sillo sophistico oñdēdo q̄li-
ter p̄stituī. & pōt dare cautelas ne vīcamur a sophistis. et
pōt tradere artez q̄o soluendi sunt sills sophistice cōstitu-
ti: sī nō spectat ad dialecticuz iſtruere opponente q̄ vtač
tali sillogismo. Prima ps diuidit in duas. q̄ primo distin-
git fines quos itendunt sophiste. z⁹ determinat de dispu-
tatione sophistica: vt bz ducere ad tales fines. z⁹ ibi. (Mo-
di aut arguēdi) Circa p̄mū tria facit. q̄ p̄mo p̄tinuit se ad
dicenda. z⁹ enumerat huiusmodi fines. z⁹ oñdit ordinem
eoꝝ adiuuicē. z⁹ ibi. (Sunt aut qnq̄) z⁹ ibi. (Nā maxime
volūt) Dicit ergo q̄ p̄mo sumēdū est q̄d coniectat. i. quot
sūt fines quos p̄iectant & desiderat ipi⁹ sophiste q̄ in dispu-
tatiōib⁹ certat & corriuant. Deinde cum dicit.

Sunt aut qnq̄ hec numero: redargutio: fal-
sum: iopinabile: soloecismus: & quintū facere
nugari eum qui contra agit: hoc autem est fre-
quēter cogere idem dicere. Aut qd non sit. sed
qd videatur esse singulum eorum.

Ennumerat h̄ fines dicens q̄ h̄ fines itentia sophistis
sunt qnq̄ numero. Uidelz redargutio falsuz: iopinabile: so-
loecismus: & qntū est facere nugari. & exponit se quid est fa-
cere nugari dices. q̄ bz. &. l. facere nugari ē cogere euz. q̄ d̄
agit. i. aduersariū frequēter dicere idē. & addit quo mō ta-
les fines itenti sunt a sophista. q̄ sophista nō directe iten-
dit qd sit vel nō sit. aliq̄ dicitur finium. sī sufficit ei q̄ vi-
deat esse singulū eoꝝ. sophista. n. cuz sit copiosus ab appa-
rēte scia: & nō ab exūti nō curat vtrū fm vitatē adarguat
aduersarium: vel vtrū ducat ipm fm vitatē ad aliqd iopi-
nabile: vel ad aliqd aliud h̄: sī sufficit ei q̄ appareter vi-
deat hoc facere. Deinde cum dicit.

Primus

Chas maxime volūt videri redarguētes. Se cūdū aut falsum aliqđ mōstrare. Tertiū ad hoc qđ p̄ter opionem est ducere. Quartū vero soloecismovti facere; hoc aut est facere fīm locutionē barbarizare ex oratōe respōdētē. Ut timū aut frequēter idē dicere.

Cōndit quē ordinē hñt adinuicē dicti fines. nā l3 oēs h̄ finē sophiste itēdat; nō tñ itēdūt eos eque p̄mo. nā maxi me. i. p̄ r̄ncipali volūt videri redarguētes. z dicit videri: qz nō curāt vt̄ redarguant; sed sufficit eis q̄ videant̄ redarguere. p̄mu ergo itentū ab eis ē redargutio. z "ē demō strare aliquid falsum. tertiu ad h̄. i. post hoc est facere d̄re p̄ter opionem. quartuz vō ē facere vti sillo. h̄ aut. v3. sillo vti est facere r̄ndentez fīm locutiōem barbarizare. i. icon grue log ex ofone. Ultimū aut de quo iter cetera min⁹ cu rānt sophiste est facere frequēter idēz d̄re. nugatio. n. iter cetera min⁹ est itenta a sophistis: l3 tñ cu nō possunt duce re aduersariū ad aliqd icōueniēs: ducit ipz ad nugatōes. **C** Notādū aut hos fines distinctos esse adinuice. redargutio. n. est p̄cōcessi negatio. vel p̄negatiōcessio. z h̄ in ea dem disputatiōe: z ex vi argumētū si qs in diuersis dis putatiōib⁹. vel ēt in eadēz disputatiōe no ex vi argumēti: l3 grā disputatiōis sustineret p̄ vna ptem: z postea sustine ret oppositā: nō dicere t̄ redargutio: led q̄ p̄pter violētiā argumēti aligs cogit ad h̄dicendū sibi. tūc d̄r redargutius z marie si sit in eadē disputatiōne: qđ nō sic itēligendum est vt si quis in diuersis disputatiōib⁹ vi argumēti h̄ ipm facti cogere sibi h̄dicere: q̄ nō eēt fīm vītate redargutius tñ q̄ no apperet ita redargutio in diuersis disputatiōib⁹: sicut si h̄ bringeret in eadē: sophista q̄ diligit appereredar guere itēdit h̄c finē in eadē disputatiōe. p̄mu ḡitentū a sophistis ē redargutio. z "ē vō est sillo. h̄ aut differt a redargutio. qz posset gs xcedere falsum. z tñ nō h̄dicaret po sitioni sue: z sicut sillo differt a redargutio: sic iopinabile differt a falso. e. n. aliqd iopinabile q̄ tñ non est sillo. reliq aut duo fines: vt icōgruitas in latino quā dicim⁹ soloecis mu: z frequēter idēz dicere qđ dicim⁹ esse nugatiōem quō differūt ab alijs finib⁹: z abinuicez videre no est difficile. Sciendū tñ q̄ bi fines vt sunt itenti a sophista debēt esse manifesti. nō. n. sufficit ducere ad qđcunq̄ sillo. vel ad qđ cūq̄ iopinabile: l3 o3 talia cē manifesta z nota. Intēdit. n. sophista ducere aduersariū ad manifestā redargutioēz. ad manifestam icōgruitatem: z ad manifestē falsuz. z sic de alijs. Deinde cum dicit.

C Adodi aut arguēdi sunt duo qđē. nā alijs qđē sunt fīm dictiōem: alijs vō extra dictiōem.

C Distinctis finib⁹ oñdit quō p̄ disputatiōem sophisticam b̄ri p̄nit tales fines: z fīm cōem modū 2timū ad duo fac̄. qz p̄mo oñdit quō per h̄z disputatiōez habet finis p̄ncipalis vt redargutio. scđo quō h̄t finē alijs scđary: vt l3 iopinabile: soloecismus: z nugatio. possim⁹ āt alr̄ diuidere. z me lius. qz p̄ determinat de locis sophisticis p̄ qs aliquo mō cō cludutur oēs mere. scđo dat cautelas: z idoneitates: vt h̄z mere facilī cōlidian̄. z p̄s icipit circa finē p̄mi libri. Sal suz aut in aliquo oñdere. Lirca p̄mu duo facit. qz p̄ determinat de locis sophisticis. z oñdit quō p̄ h̄z locos habeti p̄nit sills sophistici: tā peccātes in forma: q̄ etiā in mā. z ibi. Qm̄ aut habem⁹ fīm quōt sunt. Lirca p̄mu tria facit. qz p̄ determinat de locis sophisticis fīm se. z "ē deteriat de eis: vt deficiūt ab elēcho. z "ē deteriat de ipsis vt h̄t nos fallere z b̄cipe. z ibi. Aut ergo sic diuidētū. z ibi. Salla aut sit in his. Lirca p̄mu duo facit. qz p̄ distinguit duos modos locoz sophisticoz. z "ē exegit de vtrōq̄ modo. ibi. (sunt ea qđē) Dicit ergo p̄. q̄ modi arguēdi sup. l3 locos

sophisticos sunt duo: nā alijs sunt fīm dictiōez. alijs vō extra dictiōem. Notādū aut q̄ fallacie in dictiōe sunt ille q̄ cāz decipiēdi sumūt ex pte vocis. extra dictiōez vō sunt q̄ cāz decipiēdi sumūt ex pte rei. Deinde cū dicit.

C Sunt autem ea que fīm dictiōez faciūt fantasiam sex numero. Sunt autem hec: equino catio: amphibologia: compositio: diuissio: ac centus: figura dictiōis.

C Exegit de dictis modis. z duo facit. qz p̄ exeq̄ de fallaciis in dictiōe. z "ē de fallaciis extra dictiōem. ibi. (Ex q̄ vo que extra dictiōem) Circa p̄mu tria facit. qz p̄ enumerat fallacias in dictiōe. z "ē pb̄t eoz sufficiētiā. z "ē determinat de vnaquaq̄ illaz. z ibi. (Hui⁹ aut fides) z ibi. (Sunt āt fīm equocatiōem) Dicit ḡ q̄ ea q̄ faciūt fantasiam fīm dictiōem. i. q̄ sumūt cām decipiēdi ex pte vocis sunt. c. nume ro. z sunt hec. v3. equocatio: amphibologia: p̄pō: yl̄ diuissio: accētus: figura dictiōis. Deinde cum dicit.

C Huiusmodi autem fides. z que per iductio nem est: z sillogismus: z si qs sumat̄ aliis: z quoniaz totidē modis: si eisdem noibus z orationib⁹ nō idē significamus.

C Probat sufficiētiā dictoz sive dictaz fallaciaz dicēs q̄ fides hui⁹ q̄ sint tot fallacie in dictiōe z non plures ē p̄ iductiōem: na iducendo in oēs modos q̄ p̄nit cōtingere ex pte vocis iuueniem: eos nō ē plures neq̄ pauciores q̄ dicti sunt. p̄t aut sic formari iductio. ois fallacia in dictiōe vel peccat fīm multiplicē actualē vel potentialez: vel fantasticaz: l3 equino catio: amphibologia z cetere fallacie q̄ dicte sunt: peccat fīm h̄z multiplicates plures. ergo tot sunt fallacie in dictiōe quot dicte sunt z nō plures: quō aut differūt multiplicitas actualis: potētialis z sancta stica in p̄se quēdo patet. vnuis ḡ modus pb̄di sufficiētiā dictaz fallaciaz ē iductio: l3 si qs aliis modis ab i ductione sumat̄ ad hoc pb̄di: talis modus erit sills: q̄t dicit: q̄ nō soluz iductio: l3 etiam sillo pb̄di p̄t dicta sufficiētia. p̄t aut sic formari sills. quot modis eisdez no minib⁹ z oronibus nō idē significam⁹: tot sunt fallacie in dictiōe: l3 totidē modis quot dici sunt eisdem noibus vel oronib⁹ nō idem significam⁹. q̄ fallacie in dictiōe tot sunt quot dixim⁹ z non plures neq̄ pauciores. hui⁹ aut silli ponit solū minorez. vt p̄z in lsa.

E Id intelligentiam aut dictorum vt sciām⁹ q̄ se hñt adinuicē sills sophistic⁹ z locus sophistic⁹: Atgit p̄ dubitare qđ addit sil logism⁹ sophistic⁹ supra sills simplr. **C** Respōdeo dōz q̄ cogimur d̄re h̄z sills aliqd addere supra sillogismuz sim plicer. qz si nihil adderet. tūc sills sophisticus posset dici bon⁹ sills. addit ḡ aliqd z h̄z additū oz esse aliqd incompe tens cu quo nō possit stare forma. sicut. n. mortuuz additū homini ga est additio incompetē tollit rationē homis. ita q̄ hō mortu⁹ nō est hō. sic sills sophistic⁹ peccātes in forma de quo hic log itēdim⁹ tollit rōnē sills: z nō ē sillogism⁹. vtrū aut id qđ addit h̄z sills supra sills simplr fīm veritatē sit additio vel magis sit p̄uatio z remotio nō est p̄sen tis speculatiōis. sufficit. n. ad p̄sens scire q̄ fīm nostrū mo dū intelligēdi aliqd addit. **C** Et vt videam⁹ qđ ē qđ addit sciendū q̄ sicut sills dialecticus addit quādā habitudinē localē supra sillogismū simplr. sic sillogism⁹ sophistic⁹ addit localē habitudinē sup huiusmodi sills. hz. n. sills sophistic⁹ suos locos z suas maximas sicut sills dialectic⁹. verū tñ sills dialecticus suos locos z suas maximas hz. z gruas z spētētes. sophisticus vō huiusmodi locos z maximas z gruas z incompetētes hz. nam sicut dicēdo. qđ p̄t miles p̄t etiā rex. miles p̄t expugnare. ergo z rex. est ibi locus

Liber

a minori. qz ē loc⁹ spētes. t h⁹ maximā verā ⁊ talis est. qd̄ pōt minus pōt ⁊ mai⁹. sic dōo. canis currit. celeste sidus ē canis. ergo celeste sydus currit. ē ibi equocatio. qz est loc⁹ īcompetens; ⁊ initit false maxime qz talis est. sempyni noi rūdet vna res. falle iſḡ vt equocatio: āphi⁹ ⁊ cetero h⁹ nō sunt silli sophistici: s̄ sunt loci sophici: naz sic vni loco dialectico inituntur multi silli: vt loco a minori inituntur multi silli veri. sic vni fallacie vt equocatio inituntur multi silli. ḡisimi sophistici. infiniti. n. silli p̄ talez fallaciā peccare pos sunt. Ergo sicut in dialecticis loci sunt qdā vlia p̄pendētia multos sills ppter qd̄ in talibus locis sunt elemēta ⁊ pncipia sills. veroz. sic loci sophistici sunt quedā vlia cōprehēdētia multos sills sophisticos. Nō ergo loci sophistici sunt ipsi silli sophistici: s̄ sunt elemēta ⁊ pncipia ipso-ruz: sed qz silli sophistici fm qz h⁹ magis sunt defectus qz aliud h⁹ pncipia magis sunt defectiua qz effectiua. p̄at sic dōm sit. p̄z p̄ ph̄m in lib. rhetoricoz qui distinguens entimemata in entimemata vla ⁊ sophistica. in cap⁹. vbi determinat de locis veris. vult h⁹ locos eē entimemata veroz. in sequēti vo cap⁹. vbi determinat de fallacys rhetoricis: vult h⁹ fallacias eē elemēta entimemata apparētiu siue sophisticaz. ḡ a simili sic ē dare entimemata vla ⁊ sophistica: ⁊ vtracq̄ habet sua pncipia ⁊ elemēta: sicut ē dare sillo-gismosyos ⁊ sophisticos: ⁊ vtrig h̄t sua pncipia ⁊ elemēta. p̄z ḡ sills sophisticū addere supra sills quādaz hitudi nē localē ḡ locus nō est ipse sills sophistic⁹: s̄ ē elementuz eius: verūn qz h⁹ loci sunt defectiui: ⁊ maxime eorū sunt defectiue: ⁊ palogismi formati fm eos sunt etiā defectiui. p̄z verū eē quod supi⁹ dicebat: p̄ de talib⁹ nō pōt eē scien-tia tāq̄ de pncipialr itentia: s̄ de eis est scia tanq̄ de gbus. dā obligatib⁹ artis. qd̄ quo intelligēdū est ⁊ qualr: sufficiēter superius est expressum.

Alterius forte dubitaret aligs. vtz sills sophisti-cū sills simplr an sills dialectici. **Rn⁹: dōm qz nō itendim⁹** hic querere de sills sophistico qui peccat in mā. qz vtz ta-lis sillogism⁹ sit simplr sills. vel ad aliquā vel q̄liter eē ha-beat ifra dicet. Sed itendimus hic querere d̄ sills peccā-te in forma. ⁊ de h⁹ sillogismo respōdere ad questu nō h⁹ difficultate. est. n. b̄ h⁹ sills obliquitas tam sillogismi dialectici qz etiā sillogismi simplr. nā nec ē sills dialecticus. nec ē sills simplr. dōm est. n. qz h⁹ sills initit falsō loco. ⁊ idebitē habitudini locali. in illo aut̄ falsō loco nō pōt reseruari p̄n-cipiū dici de omni nec de nullo. fere. n. ois fallacia aliquo-mō variat mediū. ⁊ variādo mediū arguit quasi in q̄tuor terminis. ppter qd̄ nō p̄rie accipif ibi. sub. nec saluat ibi p̄n⁹ dici de omni vel de nullo. Inq̄tū ergo h⁹ sills initit false habitudini locali. dicit sillogismo dialectico. prout yo nō saluat p̄ncipiū dici de omni vel de nullo. dicit sil-logismo simplr. vtrū aut̄ sit aligs sillogism⁹ sophistic⁹ pec-cans per aliquā fallaciā i quo salutē rō sillogismi simplr: dubiū ē ppter fallaciā p̄titiōis p̄ncipiū. s̄ de hoc aligd in-fra dicet. cū. n. reducet p̄titiō p̄ncipiū i ignoratiā elenchi. ondetur quo peccat ē sillogismū: ad p̄sens aut̄ sufficiat sci-re quo mō sillogismi peccates in forma dicit sillogismo dialectico: qd̄o sillogismo simplr.

Alterius forte dubitaret aligs cui dicit p̄mo h⁹ sillogismus an dialectico an simp⁹. **Rn⁹: dōm qz fm quodā h⁹ sillogism⁹ p̄mo d̄dicet sillogismo simpliciter qz dialectico.** Nam si p̄ d̄dicet dialectico. qz a destrucciō iſerioris nō seq̄ destrucciō su-perioris. ⁊ qz qd̄ p̄ se ⁊ p̄to tollit hoiez nō tollit aiat. si sillo-gismus sophistic⁹ ēēt obligatas silli dialectici: non tolleret sillogismū simp⁹. simpliciter ḡ loquēdo ēēt sillogismus: s̄ nō ēēt dialectic⁹. Lū ergo neuter sit. p̄mo peccabit ē sills sillogismū simp⁹. ⁊ postea ē dialecticū: s̄ h⁹ rōnib⁹ ēēt initi non est aueniēs. nā sicut aliq̄ p̄us aueniūt inferiorib⁹ qz supio-ribus: ⁊ per iſeriora supiorib⁹ p̄petūt: vt h̄tē tres auenit p̄ triāgulo qz figure. p̄petit. n. figure mediante triāgulo. ⁊ sic suo mō in repugnatia ⁊ oppone se h̄tē: naz que p̄mo co-ueniūt inferiorib⁹ qz supiorib⁹ opposita illorum p̄mo re-pugnant iſeriorib⁹ qz supiorib⁹: vt habitudo localis pri-mo auenit sillogismo dialectico. si aut̄ cōuenit sillogismo simpliciter hoc est inq̄tū talis sillogism⁹ reseruat in sillo-gismo dialectico. ⁊ qz si p̄positū in p̄posito: ⁊ oppositū in op̄posito: sicut recta habitudo localis p̄mo p̄petit sillogismo dialectico: sic falsa habitudo localis p̄mo repugnat h⁹ sillogismo. non videt ergo iſconueniens qz aligd p̄us repu-gnet iſeriori qz supiori: cū nō sit iſconueniens aligd p̄mo con-uenire iſeriori qz supiori. Qd̄ vo d̄it qz si sillogism⁹ sophisti-cus p̄mo d̄dicet dialectico nō tolleret sillogismū sim-pliciter. Dici pōt qz tollere sills simp⁹ dupliciter pōt itel-ligi. vel absolute ⁊ fm se: vel vt reseruat in tali mā ex qua pōt sumi habitudo localis. sillogism⁹ ergo sophistic⁹ cum sit ratiocinatio quedā: ⁊ si rōcinatio p̄cta ad localez habi-tudinē: s̄ illa habitudo sit falsa ⁊ sophistica p̄ se ⁊ p̄ nō pōt op̄poni sillogismo simpliciter fm se ⁊ absolute sumpto: s̄ op̄ponit ei vt h⁹ ee in tali mā. Et qz vt spectat ad p̄positū supius in iſeriori est ipm in ferius ⁊ cōe vt reseruat in mā spāli est ipm spāle: nō est iſconueniens qz tollit iſerioris tolle-re supius: vt ē in iſeriori: ⁊ vt reseruat in mā spāli. Dicamus ḡ p̄z s̄ nō sit de rōne sillogismi absolute initi habitu-dini locali. ē tñ de rōne sillogismi initi tali habitudini vt d̄hic ad māz dialecticā: ita qz arguere possimus. iste sillo-gism⁹ est d̄ctus ad mām dialecticā: tñ nō h⁹ rectā habitudi-nem localē. ḡ simpliciter nō est sillogismus. sophista ergo qz iſinuat dialecticū: ⁊ vult versari circa id circa qd̄ diale-citicus versari dz ⁊ in mā dialectica: vel qz yides dialectica

Primus

inititur habitudinibus falsis & icōgruentibus p se & pmo: & fm qd̄ opponit dialectico, & sills sophisticus vt sophisticus est: qd̄ se & pmo dicit sillogismo dialectico. si autē dicit fillo simplr h̄ est in c̄trū talis sillogism⁹ reseruā in tali mā. C Est. n. diligēter nota⁹ qd̄ refert d̄re itelligere aliqd nō intellecto aliquo: & itelligere illud cum h̄rio illius. sills ergo simplr lz possit itelligi eē sine habitudine locali: non tñ pōt itelligi eē cum falsa habitudine locali. sillogism⁹ ḡ sophisticus nō dicit sillogismo simplr qd̄ nulli habitudini locali initiat: lz dicit ei qd̄ initit habitudini locali false & icōgrue: vt dc̄m est. p qd̄ dicit fillo dialectico. cui⁹ rōne ē habitudo localis. & postea dicit sillogismo simplr put in tali habitudine referuari nō pōt. vtruz autē sophistic⁹ sillogismus cōsiderari possit: nō vt sophistic⁹ est nec de rōne eius est falsa habitudo localis: lz vt est quedā iutilis cōnigatio. & sic dicitur possit p̄us sillogismo simplr qd̄ dialectico: uestigare nō ē p̄sentis speculationis. sufficit autē ad p̄ sens scire qd̄ sills sophistic⁹ vt sophisticus est: p qd̄ dicit fillo gismo dialectico qd̄ sillogismo simpliciter.

Alterius Aut̄ qd̄ aius hois non gescit nisi fiat reductio quasi vlḡ ad p se nota. Dubitaret forte aligs. qd̄ nō videt verum qd̄ in pmissa qōne supponebat. v̄z. qd̄ sicut in positivis aliqd per p̄us pōt cōpetere iferiori qd̄ supiori: sic & in p̄uatius aliqd p̄us pōt repugnare iferiori qd̄ supiori. qd̄ lz sit bonuz arg⁹ a positōe an̄ls: pp h̄ qd̄ positie nō ē icōueniēs aliqd p̄us cōpetere iferiori qd̄ supiori. tñ qd̄ nō ē illatio a d̄stricōe an̄ts: v̄z qd̄ negatiue nullo mō aliqd p̄us iferiori qd̄ supiori repugnet. sills ḡ sophisticus cuz repugnet tam sillogismo simplr qd̄ dialectico. nullo mō videt qd̄ prius possit repugnare fillo dialectico qd̄ sillogismo simplr. Dicenduz qd̄ vt dc̄m est: lz simplr & absolute. hoc nō possit cōtingere: in mā tñ aliquo mō h̄cta pōt. viuere. n. est ifra ee: ppter qd̄ nō valz simp⁹ & absolute hoc nō viuit qd̄ h̄ nō est in mā: tñ h̄cta valere pōt. valet. n. celar nō viuit. qd̄ nō est. mōs ergo opponit vite & p se p̄mo tollit vitā. & tollendo vitā tollit ee. sic ḡ mōs p se & p̄mo opponit vite. qd̄ mōs & vita innata sunt fieri circa idē. & ex eo qd̄ tollit vitā: tollit esse in tali mā. sic falsa habitudo localis p se p̄mo opponit vere habitudini locali. qd̄ hec habitudo & illa nata sunt fieri circa eādem māz. vt circa dialecticā: & p se & p̄mo talis falsa habitudo tollit vera habitudinē localē: & repugnat sillogismo dialectico: & repugnando sillogismo dialectico repugnat sillogismo simpliciter: vt reseruā in tali mā circa quā versat habitudo localis: & quomō materia localis est materia contracta: & quomō nō est h̄cta ifra dicetur.

Sunt autem fm equocationem huius modi orationes: vt quoniām discunt sc̄entes: nāz secūdum hos grammatici discunt.

CIn parte ista exegut philosophus de fallacys in dictione. huiusmodi aut fallacie fm Alex⁹ tripliciter diuiduntur: qd̄ quedā fallacie peccat fm multiplicitatē actualez: vt equocatio & amphibologia. quedā vero fm potētialez: vt cōpositio diuissio & accētus: quedā vero fm fantastica: vt figura dictionis. tria ergo facit. qd̄ p̄mo determinat de fallacys peccatibus fm multiplicitatē actualem. sc̄do de peccatibus fm potentialē. & tertio de peccatibus fm fantastica. secūda ibi (Sc̄dm cōpositionem autē) tertia ibi (Que autē fm figuram dictiois) Lirca p̄mū duo facit fm & due sunt fallacie peccates fm multiplicitatē actuale. vna que accipit dictōem multiplicem: vt equocatio. alia que accipit orationē multiplice: vt amphibologia. p̄mo ergo determinat de equocatione: sc̄do de amphibologia. qd̄ re autem p̄us determinat de equocatione qd̄ de amphi-

bologia: ifra dicetur. sc̄da ibi (Sc̄ds vero amphibologia) vero prime partis notanduz & equiuocatio fantas̄a & can sam decipiēdi sumit ex parte vocis. vnitatis enim nominis est causa apparetē in hac fallacie: causa vero non existētie est diuersitas significatoruz. huins autem fallacie tres sunt modi. primus autē ē cuz dictio aliqua principaliter plura significat. sc̄ds vero cuz vnum significat p̄ncipaliter aliud ex sequēti. tertius quidē est cum dictio ex sua significatiōe multiplicitatē nō habaz: sed ex modo significandi. p̄mus modus est in v̄ equiuocis. secūdus modus repe ritur in analogis. tertius modus etiā in his que fz se sunt vniuoca reperiri habaz. potest. n. esse qd̄ ex sua significatiōe neyniuocu: qd̄ tamē ex modo significādi aliquā multiplicitatē habaz. ex hoc ergo apparet ordo istoz modorum. qd̄ p̄mus modus plus habaz de equiuocatiōe. sc̄ds vero min⁹. tertius quidē quasi per accidēs multiplicitatē participat. pars igit̄ ista in qua de equocatione d̄terminat: diuiditur in partes tres. qd̄ p̄mo ponit p̄muz modū. secūdū secūdū. & tertio tertium. sc̄da ibi (Et quoniā mala) tertia ibi (Amplius eundem) Lirca p̄mū duo facit. qd̄ p̄mo ponit ma teriam paralogismi. sc̄do ostendit qd̄ in dicto paralogismo cōmittit equiuocatio. ibi (Discere enīz) Dicit ergo qd̄ fm equiuocatōem sunt orationes & paralogismi qui dicent: quoruz vñus est iste. scientes discūt. ista est conclusio para logistri: nam fm hos. i. fm scientes. siue a sc̄ientibus discūt grammatici. i. adiscentes grammaticaz. hec est minor. for metur sic paralogismus. fm quos discunt grammatici illi discunt: sed fm hos. i. fm scientes discunt grammatici. ergo scientes discunt. exponitur autem dictus textus alt̄ p̄ ut ly grāmatici non stat pro adiscētibus grammaticam: sed pro sc̄ientibus & est sensus. scientes discunt. & bene dico qd̄ ita est: nam fm hos. i. fm istos modos paralogizandi se quiritur qd̄ grammatici qui sunt scientes discunt. formetur autē sic paralogismus. grāmatici discunt. grāmatici sunt scientes. ergo scientes discunt. & vt habeatur cōclusio manifeste falsa: arguatur v̄terius. quicūqz discunt adiscēt: sc̄ientes discunt. ergo adiscēt. qd̄ falsum est. sciens. n. fm qd̄ nō adiscēt sed docet. Deinde cū dicit.

Discere. n. equocū ad itelligere eum qui v̄t disciplina: & accipe disciplinam.

Ostendit in dicto paralogismo esse equiuocationem. di cens qd̄ discere est equiuocum ad intelligere eum qui v̄t. tur disciplina in docendo. i. ad docere & ad disciplinā sup. accipere. i. ad adiscere. igit̄ scolares grammatici discunt a sc̄ientibus. quia adiscunt ab eis: & sc̄ientes discunt: non qd̄ adiscant: sed quia docent alios. C Notandum autem qd̄ philosophus ostendit in dicto paralogismo esse equiuocationem: non vt solueret ipsuz. quia de hoc locus erit in se cundo. Sed vt ostenderet dictum paralogisnum esse ad propositum. & peccare secūdum dictam fallaciāz. sic etiā in alijs paralogismis cum cōcludit eos peccare secunduz fallaciāz. p̄positam non facit hoc: vt dictos paralogismos soluat. quia vt dictum est in primo lib. non intendit paralogismos soluere: sed constituere. hoc ergo facit vt ostendat talia exempla esse ad propositum & arguere secūdum propositas fallacias. C Notandum autem qd̄ discere se cundum ydioma litterale nostrum non est equiuocuz. so lum enim stat pro adiscere non pro docere: fm tamen romanum vulgare discere equiuocum est ad adiscere & do cere. & forte sic est apud grecos. Roma enim cū partibus illis versus apulia quondā magnagrecia vocabat. achilles enīz qui fuit fortissimus grecorum fuit de regno apu lie. italia enīz antiquus grecia discebat. iuxta illud po te. italia tunc telus grecia magna fuit. Deinde cū dicit.

Liber

Et rursus quoniā mala bona: nam que expedit bona: mala autē expediunt.

Ponit z^o paralogismū. et duo facit. qz pmo ponit h^o paralogismū. z^o oñdit ipm arguere f^m fallaciā equocatōis. z^o ibi (Duplex. n.) Dicit g^o mala sunt bōa: hec ē clusio. nā que expedit bona sunt. mala autē expedit. hec est minor. formā sic paralogism^o. quecūq; expedit bona sunt: mala autē expedit. g^o mala bona sunt. Deinde cū dicit.

Duplex enim expediens: et necessariuz quod accidit pleriqz etiam in malis: est enim malum quidem necessarium: et bona quoq; experientia dicimus esse.

Ostendit dicti palogismū arguere per equocationes dices q^o duplex est expediens. nā vno mō expediens id est q^o necessariuz q^o pleriqz accidit in malis. et enī malū aliquando neciuz ē. vt trūctio pedis: aliqui ē neccaria ne totū corpus pereat. alio mō dī necessariuz in bonis. naz et ipsa bona expediēta ēē dicim^o. **N**otādū āt q^o sic duplex ē iustū. ita duplex ē expediens et bonuz. Est. n. iustū simplr: et iustū in casu. iustū simplr ut reddere depositū. iustū in casu esse pōt nō reddere depositū. nā si furiosas apud aliquē depo sūset gladiū. et tpe furie repeteret illū iustū ēē in tali ca su ei no reddere depositū. sic ēē duplex ē expediens. simplr et in casu. simplr. n. expedit bona: in casu āt possunt exp edire mala: nā sicut diuitie q^o sunt bone in se: in casu pūt ēē male nobis. qz multi ppter diuitias perierūt. sic trūctio pedis q^o ē malū in se: pōt ēē bonū nobis ne corpus pereat et ificat: et pycere merces in mare: q^o ē malū in se: pōt ēē bonū in casu ne fiat naufragiū. **N**otādū ēt q^o licet expediēs sit duplex: aliud expediens simplr cuiusmodi sunt bona: et expediens in casu cuiusmodi sunt mala: tñ hec duo nō eque pncipalr pmo iportat: sz p se expediens et p dī in bonis. scdario autē et ex dīti dī in malis. Ex quo appz q^o pmissus paralogism^o deseruit equocationi. prout vna dictio pncipalr plura significat. hic autē deseruit dicte fallacie put vna dictio significat plura. nō ex equo: sz vnu pncipalr aliud ex cōsequenti. Deinde cum dicit.

Amplius eundez sedere et stare et laborare et sanū ēē: naz qui surgebat stat: et q^o sanabat san^o ē: surgebat autē sedēs: et sanabat laborās.

Ponit z^o modū equocationis sumptū penes diuersum modū significādi. et tria facit. qz p ponit duos palogismos seruētes isti modo. z^o oñdit eos arguere p fallaciā equocatiōis. z^o declarat in qbus ppōnib^o illoz paralogismorū ē multiplicitas attēdēda. z^o ibi (Nā laborāt) z^o ibi (Ueruz sanabat g^o) Dicit g^o amplius sup. p equocatōez tñ git oñdere eūdez sedere et stare. hec ēē zclō vni^o palogismi. et eūdē laborare et sanū ēē. hec est zclō alteri^o. naz q^o surge bat stat. hec ē maiōr vni^o palogismi. et q^o sanabat san^o ē. hec ē maiōr alteri^o. surgebat autē sedēs. ista ē minor pōris palogismi. et sanabat laborās. hec ē minor alteri^o. possunt autē hi duo palogismi sic formari. q^o quis surgebat stat. sedens surgebat. g^o sedēs stat. rursus q^o quis sanabat san^o est. labo rans sanabat. g^o laborās sanus ē. **N**otādū autē q^o actio nes. et passiones et cetera talia aliqui designat motū. et tunc pactiōes et passioniōes nō sit denoiaatio f^m formā. imo sz op positiō forme. qui. n. dealbar^o nō est alb^o f^m q^o dealbari di cit motū ad albedlnē. si vo actiōes et passioniōes nō dicūt mo tuz sz mutatiōem sic denoianf f^m formā. g^o cūqz. n. illumin abat illuminat^o ē. illuminari. n. nō dicit motū. sz mutatio nem: sic ēt cz dicimus. g^o cūqz sanabat san^o est. ly sanabat stat p mutato ēē f^m q^o sanari dicit sanatū ēē. sic etiāz qui surgit stat: vel q^o surgebat stat. f^m q^o surgere iportat muta

tum esse. Deinde cum dicit.

Nam laborantē quidlibet facere aut pati nō vnum significat: sed quandoqz quidez quoniā qui nunc laborat aut sedet: quandoqz autē qui laborabat prius.

Oñdit dictos paralogismos arguere p equocatiōem di cens. q^o laboratē sup. vel etiā sedente facere: q^o libz autē pati. i. iunctū vbo actiōe vel passiōe nō semp vnu signifi cat: sz q^o g^o significat q^o nūc laborat aut sedet. q^o q^o q^o laborabat pūs aut sedebat. Deinde cum dicit.

Terum sanabatur quidem et laborans et nō laborās: sanus est autē non laborans: sed la borans nō nunc: sed prius.

Postqz oñdit in dictis paralogismis ēē equocatiōem ex modo significādi: qz laborās pōt supponere pro laboratē pūs: vel pro laboratē nūc. In pte ista oñdit q^o p pō illorum palogismoz dōa est mltiplex: nā nō ē mltiplex: q^o dicit. laborās san^o est: sz mltiplex est minor q^o dicit (Laborās sanabat) Quidā autē dicunt q^o mltiplex ē vtracqz: sz h^o nō vadit ad mente p̄phi. vt in sequēti lectiōe patebit. Hic autē supponat. dicit g^o vez pro sz. sanabat g^o laborās et nō la borās. i. minor erat mltiplex: autē p sed. sanus est nō labo rās. i. q^o nō ē mltiplex. hec. n. laborās sanus est vel sedens stat. simplr ē falsa. subdit autē quo mō minor est duplex: di cēs: sz supple bñ dico q^o laborās sanabat. laborās dico nō nūc: sz pūs. laborās ergo sanabat pro laboratē pūs: et labo rās nō sanabat pro laboratē nūc: sz non sic possim^o dīre q^o laborās san^o ē. et nō laborās san^o ē. nā san^o ē laborās. semp est falsa. sanus autē est nō laborās semp ē vā.

Intelligentiam ēt dictoz dīn git circa equo. catōez dubitare. p vtrum aliq^o dictio possit su gnicare plura. et vñ q^o nō. qz f^m p̄phi. 4. metap̄hi. nomen q^o nō significat vnu nihil significat. g^o tē. Am̄p. significatio ē forma dictiōis: sz vnius rei vi def ēē vna forma: sic vni^o rei vnicū ē esse. g^o tē. **R**fi^o. di cendū q^o voces sunt signa eoꝝ cōceptuꝝ q^o sunt in aīa: nā rō quā significat nome est diffō. semp. n. vt supra dicebat intelligēdo simplicia formam^o nobis aliquēz cōceptuꝝ q^o cōi noīe pōt appellari diffō. et h^o cōceptuꝝ est id q^o significat p nome. noīa ergo sunt signa cōceptuꝝ. cōceptuꝝ vō sunt signa rez. nome g^o ē signū rei mediāte cōceptuꝝ. et q^o diuersoz re f^m q^o h^o nō pōt esse vnu cōceptuꝝ: nūc q^o diuersoz f^m q^o h^o pōt ēē vnu nomen mediāte vno cōceptuꝝ. Lūz ergo querit vñ vnu nomen significare plā possit. si h^o intelligē mediāte vno cōceptuꝝ ipsoſible ē q^o dī. si vō intelligat vnu nomen su gnicare plura mediātib^o plurib^o cōceptib^o. sic nō est ipo ſibile q^o dī. Opposita autē his nō est difficile soluere: nā dī q^o nō significat vnu nihil significat. vñ ē q^o nō signifi cat vnu mediāte vno cōceptuꝝ. qz tūc piret disputatio si non essent distincti cōceptuꝝ et rōnes distincte: qz concepim^o in si gnificādo res p no^o. Qd vō addebat q^o significatio est for ma dictiōis: vt patebit in qōne sequēti significatio rerum nō ē essentialis forma dictiōis: sz accītalīs. vni^o ergo vocis ēē plures tales significatiōes: nō est icōueniens.

Alterius forte dubitaret aliquis. vt vñ significa tio sit aliquo modo forma suba lis dictiōi. et vñ q^o non. qz vt dcī ē. vna dictio plura signifi cat: q^o nō ēē si significatū ēē forma subalis eius. am̄p. noīa sunt ad placitū. g^o f^m ipositiōem nrām. et f^m bñplaci tum nostrū significat: q^o nō esset si cēntiale esset ei signifi care. ergo tē. **R**espōdeo dicendus aliquos concedere simplr significatiōem esse cēntiale dictiōi. alig vero sim pliciter negat: sz vtricū cū oportuisset totū iſpicere partes

aliquā īspēxerūt. **C**Sciendū ergo q̄ vox plāta duplī si-
gnificat, vno mō rep̄sentat c̄ceptōem sui ipsi⁹. alio mō re-
presentat c̄ceptōes rōnes rerū. p̄mo mō vox rep̄resenta
re p̄t: q̄d ē ī imaginatiōe vt vox plāta extra signū est vo-
cēs ī imaginatiōe. vñ mētator sup scđo de aia vult q̄ p̄muz
mouēs in voce sit aia ī imaginatiōa. scđo vñ mō put per no-
mina significāt rōnes rerū, voce s̄ sunt signa intelle-
ctuū. Lū ergo querit vtrū significatiō dūeniat eēntialr di-
ctiōi: si logm̄ur de significatiōe put ē vox significat seipaz
in imagine c̄ceptam. sic quodāmodo eēntiale ī voci signi-
ficare. īmo si significatiōa nō esset: non ēēt vox: vt plane
habet in scđo de aia. ca⁹. de voce. De ratione, n. vocis ē q̄
p̄mo concipiāt ī imaginatiōe q̄d p̄ferat. s̄. n. ex ore alicui
ius aialis absc̄ ī imaginatiōe p̄cedēt p̄ tuſum vel p̄ aliquē
aliū modū sonus emitt̄eret. ille sonus vox nō esset. b̄d ḡ si
gnificatiō quodā mō eēntialis est voci: t̄ nō est ad placitū.
nec vñi⁹ vocis sunt plures tales significatiōes. sicut. n. alia
est ī imaginatiō triāguli. t̄ alia q̄drāguli. t̄ ī imaginatiō vñi⁹
figure nō p̄t coaptari alteri. sic ī imaginatiō t̄ precōceptio
vnius vocis nō p̄t alteri adaptari. p̄ ergo q̄ si vox prola-
ta referat ad significationem prout significat seipsum aut
īmāginatiōem c̄ceptā: quodāmodo ē eēntiale ei significare
s̄z si referat ad significatiōem put significat rōnes rerū
in intellectu c̄ceptas: sic nō est eēntiale ei significare. īmo
talia sunt ad placitū. t̄ possunt vñi⁹ rei plura significata cō-
petere. Ar⁹ ēt p̄us dicta de hac significatiōe p̄cedebāt.

Ulterius forte dubitaret alijs. vtrū termino
semel sumpto contingat vti eq̄
voce. **C**Rñ. dōz q̄ nomina & dictiōes q̄tū est de se non
plus h̄nt q̄ significāt vnam rem q̄d aliam: si ergo sunt ali-
quoq̄ significatiōa: b̄ est ex iſtitutōe & impōne nostra. rur-
sus etiā cū nō ip̄osita sunt ad significādū. t̄ cū h̄nt ex ipo-
sitione q̄ significāt h̄c rem vel illā nō significāt b̄ im-
mediate: s̄z mediātē cōceptu. sunt. n. voces signa intellectuū,
intellect⁹ vo signa rerū. **C**Notandū q̄ vult intellectus siue
cōceptiones aie esse signa rerū: cū sint similitudines. t̄ dif-
fert signū ī similitudine. si ergo voces sunt signa rerū. b̄ ē
mediātib⁹ cōceptionib⁹ nostris. possum⁹ ḡd̄re q̄ noia si-
gnificāt ex ip̄ositōe s̄z vtimur eis ad significāndū put me-
diātē cōceptu intellectus nostri referim⁹ p̄ intellectum hu-
iūmodi noia ī sua significata. aliud ē ḡ grere vtrū nō
mē possit significare plura. t̄ vtrū s̄il possem⁹ eovti ad plu-
ra significāndū. Manifestū est. n. q̄ nomē plura significa-
re pot. si ip̄ositū sit ad plura significāndū: t̄n q̄ diuersa vt
diuersa sunt nō vtingit s̄il intelligere. termino semel sumpto
nō vtingit vti equoce. q̄z s̄il & semel nō possum⁹ terminum
equocū per intellectuū nostrū referre ī oia sui significata.
v̄z est ḡ t̄ termino semel sumpto nō vtingit vti equoce.
nā & si eadē vox semel plāta apud diuersos auditores di-
uersis diuersimode sumatur: t̄ fm diuersas acceptiōes di-
uersas conceptiōes formet. Idē. n. est idē nomē apud di-
uersos plāta significare q̄ istō nomē nō sel: s̄z plies sumere:

Ulterius forte dubitaret alijs. vtrū nomē eq̄
uocū sua significata h̄eat sub
copulatiōe vel sub disiūctiōe. **C**Ad q̄d dixerūt aliqui q̄
sub copulatiōe. aliḡ vo q̄ sub disiūctiōe. vtricq̄. n. cū debe-
rent totū ī picere. īspēxerūt p̄t. Sciendū ergo q̄ nomen
equocū ī sui significatiōe nec disiūctiōes nec copulatiō-
nem icludit. t̄ dicētes nomē equocū h̄re sua significata
sub copulatiōe vel sub disiūctiōe: nō est credibile eos itē,
disse q̄ buiūmodi nomē ī sui significatiōe icluderet co-
pulatiōem vel disiūctionē. pro tāto ḡ vici dōz nomen equo-
cum h̄re sua significata sub copulatiōe vel sub disiūctiōe.
q̄z ī babēdo ea b̄z quādā similitudinē cū illis. Dato ḡ no-
mē equocū nō icludere ī se nec copulatiōem nec disiū-

ctionē. Si queraf vlerī⁹ vtrū habeat sua significata p̄mo
dum copulatiū vel disiūctiū vici dōz q̄ nomē equocū.
vt p̄z duplī ad sua significata p̄pari p̄t. p̄mo vt p̄ ip̄ositō
nez illa ip̄ortat. scđo vt p̄ intellectuū ad illa refert. si ḡ log-
m̄ur de noīe equoco: vt p̄ impōne sua significata ip̄ortat.
sic d̄r ea b̄re sub copulatiōe: nō q̄ in sui significato copula-
tionē icludat: sed q̄z ip̄ortat ea s̄il & semel plura significat.
sicut copulatiua suas p̄tes de necessitate simul habz: t̄ fm
istū modū yerū est q̄d d̄r in p̄mo ph̄ymerenias. q̄z si b̄ no-
men tunica ip̄onāt boi & equo: t̄ dicāt tunica est alba. nō ē
alind d̄r q̄z equ⁹ est alb⁹: t̄ boi est alb⁹: s̄z si nomē equocū
referat ad sua significata put per intellectuū refert ī illa.
sic habet ea q̄sī sub disiūctiōe. q̄z nō b̄z ea s̄il: cuz termino
semel sumpto nō vtingat vti equoce. iō faciēda est vis in
vbi ph̄ituz dicit. si b̄ nomē tunica ip̄onāt boi & equo: q̄sī
dicēs: q̄ ex impōne q̄tuz est ex platione: vel vt refert no-
mē equocū ad sua significata pur ip̄ortat ea p̄ ip̄ositionē.
b̄z ea quasi sub copulatione. Utru aut̄ ī aliquo d̄rat a co-
pulatiua statim dicerur.

Ulterius forte dubitaret alijs. vtrūvez sit q̄d
suppositū est. videlz q̄ vnuz no-
men ex impōne possit simul plura significare. Et videz q̄
nō: q̄z si nomē ex vno c̄ceptu & ex vna relatōe p̄ intellectuū
vnū significat. sic ex vna impōne vnuz significat: sicut er-
go termino semel sumpto nō vtingit vti equoce. t̄ vnū no-
mē ex relōne per intellectuū nō significat plāta s̄il. sic ex impōne
nō v̄ plura significare. **C**Dōm̄ ḡ significare p̄ ip̄ositō
nē respicit ips⁹ p̄teritū. q̄tūcūq̄z ḡexplurib⁹ impōnib⁹ plā
significet. Ex quo vtracq̄ illarū ip̄ositionuz est facta. t̄ pte
rūt ex impōne illa plāta simul significat: s̄z significare plura
ex vnu v̄ ex relatōe p̄ intellectum respicit ips⁹ p̄t̄s. t̄ quā
simul nō referre possum⁹ vnū nomē ī plura significata:
iō bñ dc̄m̄ est q̄ termino semel sumpto nō vtingit vti eq̄
uoce: vti p̄ intellectuū referim⁹ nomē ī sua significata. vnū
nomē s̄il plura significare nō p̄t: nisi forte p̄ accidens: vt
apud diuersos intellectētes. **C**Etyt melius appareat predi-
cta. sciendū est q̄ ī significatiōe nominū tria ē c̄siderare:
p̄mo ipsam impōne; nā noia nō significat nisi v̄t sunt ip̄osi-
ta ad significāndū. z̄ est ibi ipsa platio que ip̄onit ad ali-
qd significāndū. z̄ est ibi relō per intellectuū ī sua signifi-
cata. Lū ergo querit vtrū dictio equoca h̄eat s̄il sua signifi-
cata. si intellect⁹ v̄tū ad impōnē: p̄z q̄z b̄z ea quodāmodo s̄il
Si v̄tū ad plationē etiā simul b̄z ea. q̄z cuz sit vna platio
nō v̄tūta ex vi plationis actu. t̄ simul b̄z sua significata:
s̄z v̄tū ad relatōem p̄ intellectuū nō proprie b̄z sua signifi-
cata s̄il. t̄ q̄z platio magis se tenet ex pre dictionis q̄z relō p̄
intellectuū. magis p̄prie dc̄m̄ est q̄ dictio equiuoca h̄eat sua
significata simul: t̄ ad modū copulatiūz q̄z q̄ nō babeat
ea s̄il. s̄z h̄eat ipsa ad modūz disiūctiūm.

Ulterius forte dubitaret alijs. vtrū ōo vbi po-
nit nomē multiplex sit distingue-
da. t̄ v̄t q̄ nō dc̄m̄ est. n. q̄ nomē equocū vel b̄z sua signifi-
cata sub copulatiōe vel sub disiūctiōe. s̄z copulatiua & disiū-
ctiua nō sunt distingueēd. ḡ t̄. Q̄ aut̄ copulatiua nō sit di-
stinguēda p̄z. q̄z vel ē ī vtricq̄ sensu v̄a. t̄ tūc ē simpl̄ v̄a.
si aut̄ sit ī vtricq̄ sensu: v̄l ī altero f̄la: simpl̄ iudicat f̄la.
nā. n. copulatiōis est vt tota iudicat f̄la. si altera ps sit f̄la.
sic ēt nec disiūctiā v̄t ēē distin⁹. q̄z tota disiūctiā iudicat
ēē v̄a. si solū altera ps sit v̄a. nullo ḡ mō ē distingueēda ōo
vbi p̄t̄ nomē equocū. **C**Rñ. dōz q̄ sp̄ vbi ē equocatio
ē ibi faciēda distinctio. nā t̄ si ī vtricq̄ sensu ēētya faciēda
ē distinctio: nō ne c̄cludat nobis: s̄z ad cautelā fatuitatis. i.
ne videamur fatui & ignorātes. q̄z si nō distinguerem⁹ ip̄az
forte crederem⁹ ignorare v̄tūtē vocabuloz: s̄z q̄n̄ dictio
equoca ī altero sensu ē v̄a. ī altero f̄la. t̄cū distin⁹ ēē nō so-
lum ne videamur ignorātes: s̄z ēt ne fiat nobis elenchus:

Liber

Sicut appareant obiecta: sciendū q̄ ut etiā supra dicebat dicitio equoqua duplū ad sua significata cōparari pōt. pmo vt importat illa cōstum est ex platione. et per ipositione; et sic h̄z ea ad modū copulationis: qd nō sic intelligendū est q̄ in nullo differat a ppositiōe copulatiua. sed q̄ sic accepta habet sua significata actu. sicut cōcopulatiua requirit suas ptes actu eē. imo q̄ryt dicebat: dicitio equoqua in se copulationē nō claudit. sic loquēdū ē de dictiōe equoqua. vt h̄z sua significata actu sīc sī loq̄remur de duab⁹ ppōnib⁹ platis absq̄ alioq̄ copulatiōe media. tale ḡ ē d̄re. canis currit: sicut latrabile currit. celeste sydus currit. et q̄ he die ōnes sine diūctione plate nō sunt simplr cōcedēde: nec simpliciter negāde: s̄z vna ē cōcedēda: vt latrabile currit. alia negāda: vt celeste sydus currit. iō ōro p̄tinēs dictiōes equoqua ēt put dictio equoqua h̄z sua significata fil. et imporat ea p̄ ipositiōez: distingueda est: vt p̄z p̄ ia dca. C S̄z du biū v̄ vtrū sit distingueda put dictio equoqua h̄z sua significata. q̄ referit ad illā p̄ itellectū. q̄ sic nō videt ea habere simul. s̄z v̄ ea h̄re ad modū disiūctiūz cū termino semel sumpto nō ḵtingat vti equoce. Sciēdū ergo q̄ disiūctio duplex ē. quedā determinata sicut in his que de p̄senzi. quedā igeterminata. sicut in his q̄ sunt de futuro. in talib⁹. n. q̄ nō est determinata v̄itas nō est alterā p̄tē determinare dare. possum⁹. n. d̄re cras fore nauale bellū. v̄l nō fore: s̄z alterā partē determinate dare nō possum⁹. cū ḡ d̄r q̄ dictio equoqua: vt p̄ itellectum referit ad sua significata h̄z ea ad modū disiūctiū. ille modus disiūctiū. nō ē p̄rie determinatus: s̄z ideterminat⁹. in potestate. n. cuiuslibet v̄ti tali dictione in quocūq̄ sensu placet. si ḡ dicat. canis currit. q̄ aduersari⁹ h̄z dictiōes equoqua pōt referre ad q̄dcūq̄ significatū voluerit. si cōcederem⁹ ēa: referret ipaz ad sensum fslm. si v̄o negaremus referret ēa ad sensu⁹ v̄rum. vt ḡ nō fiat nobis elechus debemus ēa distinguere: vel possum⁹ d̄re: z meli⁹ q̄ sicut nomē equoqua: vt significat sua significata simul est distinguendū. q̄z signifiet ea ad modū copulatiū. tñ nō includit in se copulationē vt multiplex iudicet simplr fl̄z si altez significatoz sit fl̄z. sic cū multiplex iportat sua significata ad modū disiūctiūz ē distinguēdū. q̄ nō includit i se disiūctiōez. vt possit simpliciex si altez suoꝝ significatoz sit yeꝝ. p̄z q̄d q̄rebat C Estet aut̄ v̄teri⁹ dubitadū quo in equocationē ē multiplicitas actualis. et v̄t̄ signū distributiuū additū termio equoqua distribuat ipsum vna distributione p̄ omnibus suppositis cuiuslibet sui significati: sed de hoc in sequenti lectione queretur: vbi tāgentur modi communes amphibologie et equoquationis.

Secunduz aut̄ amphibologiam tales vellē me accipere pugnantes. C Postq̄ p̄bs determinauit de multiplicitate actuali. put h̄z esse in dictiōe qd̄ fit p̄ amphibologia. et duo facit. q̄ primo determinat de amphibologia fslm se. scđo deteriat de ea in p̄paratione ad equocationem. z̄ ibi. Tres aut̄ sunt modi. Ad euidentiā p̄me partis. sciēdū q̄ amphib⁹ tripli h̄z fieri. p̄mo. n. prout ōro p̄ se accepta p̄ncipalr multa significat. z̄ vo. put ōro per se accepta significat plura nō p̄n⁹. s̄z vnu p̄rie: alind trāsumptiuē. tertio q̄dez put ōro p̄ se accepta nō est multiplex. s̄iūcta vo alteri. h̄bit multiplicitatem. pp q̄d p̄z tertiuū modū differre a quolibz alioꝝ. q̄ rā in p̄mō q̄ in scđo ōro per se accepta multiplicitatē h̄z q̄d nō ḵtingit simplr in tertio. assignant̄ at altr̄ tres modi am phibologie: s̄z de hoc nō sit nobis cure. q̄z nō vadit ad mē tem p̄hi. distinguēdo ḡ partē p̄mā fslm assignatos modos. dicam⁹ q̄ d̄ scđo mō p̄bs nō posuit exēplū. q̄d forte iō fecit.

q̄ h̄z trāsumptiuā valde diversifican⁹. p̄d dīversos rit⁹. imo q̄vno tpe sūt trāsumptiuā alio tpe n̄ sūt trāsumptia. Duo ḡ fac̄ h̄z q̄ exp̄lificat de duob⁹ modis āphī⁹. p̄. n. deteriat d̄ amphī⁹ put ōro p̄ se accepta simplr ē multiplex. z̄ d̄teriminat de ea. put ōro p̄ se accepta simplr nō est multiplex. s̄z alteri cōiuncta simplr efficit multiplex. scđa ibi. Et putas ē tacentē. Circa p̄mā quatuoz facit fslm q̄z quatuoz para logismos ponit d̄serniētes p̄mo mō. scđa ibi. Et putas qd̄ q̄ scit. z̄ ibi. Et putas qd̄ videt. 4̄ ibi. Et putas qd̄ tu dīcis. Dicit ḡ p̄mo q̄ fslm amphibologā sunt tales palogismi. mi quales sup̄ponent̄ iserius: quoz palogismoz vnuis ē. velle me accipe pugnates. h̄ est minor: paralogismi. p̄test aut̄ sic formari. quoscūq̄ velle me accipe. ḡ pugnates velle q̄ me acciperēt. minor aut̄ hui⁹ paralogismi duplex ē. nam cum d̄r. velle me accipe pugnates. ly me vel pōt cōstruit cū accipere ex pte post: z pugnates ex pte ante. et tunc erit sensus q̄ pugnates me capiat: vel erit p̄structio eż. et tūc erit sensus q̄ pugnates capiant̄ a me. Deinde cū dicit.

C Et putas qd̄ q̄ scit: hoc scit. nā scientē t scitū ḵtingit vt scientē significari hac oratione. C Ponit z̄ paralogismū dices. putas qd̄ q̄ scit h̄ scit. h̄ est maior: palogismi. formeāt̄ at sic. qd̄ q̄ scit h̄ scit: s̄z scit ferr̄ ergo ferrū scit: z̄ vt euidentiūs appearat falsum. arguat v̄terius. qd̄ scit h̄z sciam. ferrū aut̄ scit. ergo ferr̄ habet sciaz. subdit aut̄ quo in dicto paralogismo est multiplicitas dīces: q̄ in bac orōne sup̄. qua d̄r qd̄ q̄ scit h̄ scit. per ly hoc ḵtingit significare scientē t scitū. naz si ly h̄ cōstruit cum ly scit ex parte an. sic significat scientē. z̄ locutio falsa. ē. n. sensus q̄ hoc qd̄ q̄ scit sit scies: qd̄ nō est v̄ru. nō. n. ō scitū est scies. si v̄o ly hoc cōstruit cū ly scit ex pte post. sic est locutio v̄a. ē. n. sensus q̄ ō scitū est scitū. C Notandū at q̄ p̄bs de p̄mo palogismo posuit solū minorē. de h̄ aut̄ z̄ ponit solū maiorē: qd̄ forte iō fecit. q̄ in p̄dicto paralogismo multiplicitas erat in minore. In h̄ aut̄ multiplicitas ē in maiore. C Deinde cum dicit.

C Et putas qd̄ videt q̄s hoc videt: videt aut̄ colūnam: quare videt columnā.

C Ponit z̄ paralogismū q̄ talis est: qd̄ q̄ scit h̄ videt. h̄ est maior. videt. n. colūnā. h̄ est minor. seḡt̄ v̄clo q̄ colūna videat. C Notandū aut̄ q̄ sicut in p̄cedenti paralogismo. cū dicebat qd̄ q̄ scit h̄ scit. ly h̄ poterat significare scientē t scitū. pur altr̄ t aliter p̄struebat cū ly scit. Sic cū d̄r qd̄ q̄ scit h̄ videt. ly h̄ pōt denotare videntē t visu. s̄z q̄ altr̄ t altr̄ p̄struebat cū ly videt. C Notandū ēt in paralogismis apti⁹ fieri deceptiōez alioꝝ per gen⁹ neutrū q̄p alind. d̄do sic. qd̄ q̄ scit h̄ videt. videt ferr̄. ḡ ferrū videt. t v̄teri⁹. vt magis appearat falsitas. arguat q̄ videt h̄z v̄tutes visuā. ferrū videt. ergo h̄z v̄tute visuā.

Bubitaret forse aliq̄ ad quā metā ducat paralogism⁹ factus. et v̄r ḡ ad so loecismū. sic. qd̄ q̄ scit h̄ videt. videt aut̄ colūnā. ḡ colūna h̄z v̄tute visuā. C Dbz q̄ metabic itenta nō ē soloecismus: s̄z redargutio. ergo debz cōcludi q̄ columnā h̄z v̄tutem visuā. nō q̄ columnā. C Aduertendū tñ q̄ redargutio differt ab alijs metis formalr t fslm modū accipendi. siue ergo per paralogismū cōcludat falsum. siue solecismus. du tñ p̄ talia fiat redargutio d̄ducere ad metam redargutionis. Deinde cum dicit.

C Et putas hoc qd̄ tu dīcis esse: hoc tu dīcis: dīcis aut̄ lapidem eē: tu ergo lapis dīcis esse.

C Ponit quartū paralogismū dices q̄ tu dīcis esse h̄ tu dīcis esse h̄ ē maior. dīcis aut̄ esse lapides. hec est minor. seḡt̄ v̄clusio q̄ tu lapis dīcis esse,

Bubitaret forte alius. unde 2° multiplicitas in hoc paralogismo. dicitur autem aliquis quod ideo est multiplex. quod licet vel potest componi cum lytu: vel cum ly dicis. sed hoc non potest stare. quod tunc in dicto paralogismo non esset amphibologia: sed apud vel diuisio. **Dicitur** ergo esse multiplicitatem in eo. quod licet hoc potest construi cum ly dicit ex parte anni. et tunc significat dicentem. et locutio falsa. ut potest construi ex parte post. et significat id quod dicitur. et sic est locutio. qui ergo intelligit multiplicitatem in illo paralogismo quod scit licet intelligit et in isto. **Aduertendu** tamen quod in uno et eodem paralogismo possunt esse diversae fallacie. non ergo est conveniens assignare multiplicitatem in dicto paralogismo. putum licet hoc cōponit cum ly tu: et cum ly dicis: et sic facies fallaciā apud et dissonis. et non erit exemplum comprensus ad propositū: vel potest ibi assignari multiplicitas putum licet hoc potest diversimode construi cum ly dicis. et sic est ibi amphibologia. et est exemplum ad propositū et p̄petēs. Deinde cum dicit.

Cum putas est tacente dicere. Bplex. n. est tacente dicere: et huc dñe tacente: et q̄ dñr.

Cum ponit modū amphibologie. q̄n oratio p se sumpta non est simplis multiplex. Iz aliquo mō multiplex dici potest. dicens. putas est tacente dicere. h̄ est minor paralogismi. potest autē sic formari. quēcumq; cōtingit dicere cōtingit log. Sed cōtingit tacente dicere. ergo cōtingit tacente log. Hec ē minor. s. tacente dñe: sed p se accepta simplis non ē multiplex. ē tñ aliquo modo multiplex. iō ait quod duplex est tacente dicere. et huc dicere tacete. i. q̄ tacēs dicat. vel q̄ tacēs dicitur. et sic de numero eoz que dicuntur. quo autē h̄ oīo tacente dñe per se accepta noēt simplis multiplex: alteri tñ coniuncta est simplis multiplex. In fine huius lectionis dicitur. Deinde cum dicit.

Sunt autē tres modū fīm equocationē et amphiboliā. Unus quidē q̄n vel oratio vel nomine p̄ncipali significat plura ut piscis vel canis.

Cum determinat de amphibologia in cōparatione ad equocationem. et tria facit fīm quod ostēdit tres modos esse cōmunes vtricq; z̄ ibi (Alius autē) 3° ibi (Tertius vero) Dicit ergo p̄mo quod tres sunt modi cōmunes fīm equocationē et amphiboliā. unus qđem est q̄n oīo cōtuz ad amphibilogia. vel nomine cōtum ad equocationē p̄ncipali plura significat ut piscis et canis. **Cum notandū autē quod in hoc loco ideo potius exemplificauit de equocatione q̄z de amphibologia. quod eandē vocē significare plura p̄ncipali reperit in equocatione q̄z in amphi.**

Bubitaret forte aliquis. quomodo piscis. sit cū nulli est dubium. **Ad quod dñe qđam** quod piscis est equocū ad piscem verū r̄piscē pictum. **Sed si h̄ est** verū cum nomine piscis non ēque p̄ncipali ip̄oret vtricq; exemplū posuitur nō deseruiret huic p̄mo modo. dōm ergo quod piscis sumit equo ad piscem aīal. et ad piscem celestem. vel possumus dicere quod cū noīa sint ad placitū noīe piscis aliqua plura ēque p̄ncipali vocare possumus. Deinde cū dicit.

Allius autē q̄n sic soliti sumus dicere. **Cum ponit 2° modū cōmūnem dices quod aliis modis cōmūnis est q̄n soliti sumus sic dñe. i. q̄n dicitur vel oīo significat aliqd trāsumptiu. **Cum notandū autē quod illud potest dicitur significare p̄nū** quod significat ex impositione: sed q̄d significat ex eo quod soliti sumus sic dicere. i. q̄d significat ex aliquo p̄fici. vel ex aliqua accommodatione nō significat id p̄ncipali. sed trāsumptiu. quod tā in dictione q̄z in orōne videmus cōtin gere. Ridere enī ex impositione significat risum. ex quodā mō loquēdi significat floritione. sic et litus arari p̄ncipali significat terrā scindere. ex quodā mō loquēdi signifi-**

cāt operā p̄dere. Deinde cū dicit.

Tertius vero q̄n cōpositus plura significat sepatuz vero simpliciter ut scit seculum.

Cum ponit 3° modū. et tria facit. quod p̄mo ponit dcīm modū. z̄ manifestat qđ dixerat. tertio epilogat circa determinata. z̄ ibi (Nā vtricq; 3° ibi Ergo amphibologia) Dicit quod tertii modus cōis est: quādo p̄positū. i. cōiunctum alteri significat plura. sepatuz vero significat simplis. ut scit seculū. Deinde cum dicit.

Nam vtricq; si cōtingat vnu quidē significat et scire seculū: ambo autē plura aut seculū ipsum sciam habere: aut seculi alium: ergo amphibolia et equocatio circa hos modos sunt.

Cum declarat qđ dixerat dices. q̄ si vtricq; i. si scit et seculū cōtingit sup̄. sepatum p̄ferre. vnu qđē significat scire. s. et seculum: sed ambo sīl cōiuncta plura sup̄. significat. nam si dicit scit seculū. possumus intelligere ip̄m seculuz eē scies et h̄re scias: vel eē scitū et aliū h̄re sciam ei. s. seculti. i. aliū habere scias de seculo. Ultio epilogat circa determinata dices. quod equocatio et amphiā sunt circa hos modos. **Cum notandū autē quod ad hos tres modos dēs modi equocationis reducuntur. nā ad p̄mū modū reducit. scientes discit. quod discere p̄nū plura ip̄oret ad 2° modū q̄n vnu significat p̄ncipali et aliud trāsumptiu. reduci h̄z modus ille. q̄n dicitur vnu significat p̄ncipali. et aliud ex 3° it. vt patebit in illo paralogismo q̄cūq; expeditū bona sunt. tertii vero modus quod dicitur p se sumpta significat vnu. cōiunctivo alteri significat plā. ḡphendit modū illū equocationis q̄ sumit ex diuerso mō significādi h̄z quod ponebat exemplū quod laborans sanabat. hoc autē quōverū sit in dubitationibus patebit.**

Bubitaret forte aliquis. quod nō vñ quod modus iste tertius quod ponit cōis eḡuocatiōē et amphiā adaptari possit ad equocationē. nā si dictio p se sumpta nō significat plura. cōiunctio vero alteri plura significat nō facit equocationē h̄z amphibologiā cū ex plūcione dictionū resulteret oīo. **Cum ad quod dixerūt qđā quod nō oīo si amphiā et equocatio h̄nt modos cōes quod h̄ant oēs modos cōes. scēdūt ḡ h̄c tertium modū ita eē pp̄ amphiologie quod ad equocationē adaptari nō possit: sed h̄ est ire ī mente phī. nō. a. dñ in textu quod equocatio et amphiā h̄ant modos cōes. h̄z quod h̄nt tres modos cōes. non ergo exponimus mērēphī nisi h̄c tertium modū assignemus esse cōem.**

Cum sciendū ḡ quod ex cōiunctiōē vnu dicitur cōtū ad alterā resultere multiplicitatē duplē potest intelligi. vel quod h̄ multiplicitas sit in orōne. et tunc erit ibi amphiā. vel quod sit in dictiōē. et tunc erit equocatio. sī. n. vna dicitur cōiuncta alteri sic multiplicitatē h̄bit quod multiplicitas illa nō sit toti cōiuncti: sed h̄ est dictio. nis tñ: planū est multiplicitatē illā nō facere amphiboliā: h̄z equocationē. ex. n. possumus ponere de vtricq; nā cū dicimur scit seculū. nec scit ē multiplex: nec ēt seculū: sed totū cōiunctū multiplicatē ē. et quod ista multiplicitas ē toti orōnis. nō facit equocationē: h̄z amphiā: h̄z cū dñ laborans sanabat. vel sedēs surgebat. ly sedēs ex eo quod cōiunctū vbo p̄tū ip̄fecti: aliquis multiplicitatē h̄bit. quod potest supponere vel p̄sedēte p̄usyl p̄ sedēte nūc. iō disti. ē. sedēs surgebat. quod si tñ h̄ p̄tū sedēs adderet vbo alteri t̄pis nō videret ēē distinguenda. dōo n. sedēs stat. vñ ēē simp̄ fīla. Cū ḡ h̄ multiplicitas nō sit p̄ se et directe in tota orōne. h̄z sit in hac dictiōē sedēs ex eo quod cōiunctū vbo p̄teriti t̄pis ip̄fecti talis multiplicitas nō faciet amphiā: h̄z equocationē. **Cum si tñ dubitaret de ex. quod ex ponit non vt ita sit: h̄z vt sentiat quod adscit. possumus ad p̄positū aliud ex adducere: nā si b. h̄z se nō sit multiplex et supponat p a. in actu. si adiungat huic vbo cōtingit aliquā multiplicitatē trahet. dōo. n. oē b. p̄ eē a. duplex ē h̄z p̄hīm**

Liber

Cap. pmo priorū. v3. qd est b. attingit eē a. et qd cōtingit eē b. con.
.18. et tingit esse a. p3 ergo tertiu modū tā ad amphibologiaz qd
.20. ad equocatiōem adaptari posse.

Alterius forte dubitaret aligs. qr vider hunc
tertiū modū amphibologie nō
eē distinctū ab alijs modis. smo vt vider oēs alios cōpre-
hendit. In oībus etiā modis amphī f3 qd amphibologie
sunt hoc vñr h̄ē cōe qd pres per se sumptū nō sunt multi-
plices. cōiucte qd adiuvicē multiplicitatez h̄nt. C P. di-
cēdū qd iste tertiu modus differt a scđo. qr nō accipit ibi ali
qua significatio trāsumptiuē; vt in scđo. differt autē a pri-
mo. qr si in hoc tertio mō fiat alij dictio nō remāet ibi m̄l
tiplicitas. dōo. n. tacētē d̄re vel scit seculū. quacūq; enim
dictione facta tollit multiplicitas. tacētē. n. p se sumptū
vel etiā d̄re multiplicitatē nō h̄z. sic ēt nec scit nec seculū
p se accepta multiplicia sūt: s3 in palogismis pmi modi nō
sic ē: nō cū d̄r. velle me cape pugnātes amoto ly me. alij
multiplicitas remanet. qr capere pugnātes aliquo modo
multiplex est: s3 etiā cape amoto inde me pugnātes alij
multiplicitatē h̄z. et sic p3 qd qrebaſ. C Notandū tñ qd licz
dca expositio magis videat cōcordare cum serie l̄fē. tñ vt
magis gescat itellect⁹ sciēdū qd sicut alij dictio p se sum-
pta nō est multiplex. cōiuncta tñ alteri multiplicitatē qn
dam trahit exemplificabat delaborās respectu sanaba-
tur. et de b. respectu hui⁹ vbi attingit. sic ēt alij ipsa oō p
se sumpta nō est simp⁹ multiplex. cōiuncta tñ alij efficitur
simp̄l multiplex. hec. n. oō scit seculū simp̄l nō est mul-
tiplex. semp. n. designat qd seculū sciat: s3 qd seculū sciat ex
dicta oōne simp̄l haberi nō pōt. nisi ei qd est scit addat
alij qd subm dōo. mācipiū scit seculū. nam cum sine subo et
pdicato nō sit oō pfecta: vt possit dare sensum aliquē di-
cēdo scit seculū. si ly seculū. struit ex pte post nec ē vñne
ē falsa. sic ēt dicere tacētē: si dz eē multiplex simp̄l o3 alij
quē acculatiū addere ei qd est d̄re: dōo sorte dicere tacē-
tem. p3 ergo qd nō solū nomen iunctuz alteri efficiē quo-
dāmō multiplex: s3 etiā ipsa oō si sit iperfecta: ex eo qd cō-
iungit alij. Hbit quādā simpliciter m̄ltiplicitate. pōt. n. ex
tuc simp⁹ dici multiplex que antea simp̄l non erat multi-
plex. I3 aliquo multiplex dici poterat: et cū hoc cōtingit ac-
cipit tertiu modus amphibologie. C Notandū etiā qd di-
ciōnē nō esse multiplice in se iunctā: tñ alij multiplicita-
tes h̄ē dupl̄r pōt itelligi. p qd h̄ē additio sumat resp̄cū alte-
ri⁹ dictiōis. z qd sumat resp̄cū modi significādi. nā ipē mo-
dus significādi ē alij mō qd additū significādi rei: p mō
sumēdo additōem nō pphendit oēs palogismos equoca-
tionis fm tertiu modū: s3 accipieōdo additōez. scđo mō cō-
prehēdit oēs h̄ē palogismos. tertiu⁹ n. modus equocatiōis
ex h̄ē attingit: qr significādi dictiōis per se acceptum nō est
multiplex: s3 vt referat ad modū significādi: et vt ipsi signi-
ficādi dictiōis superadditū modus significādi: dictio sic sū-
pta ex tali additōe qndā multiplicitatē trahit. quā mul-
tiplicitatē ex suo significato nō habebat.

Alterius forte dubitaret aligs. vtrū in equoca-
tiōe et amphibologia sit m̄ltiplicitas actualis. C P. dōz qd i ipsa platōe ē siderare ipaz
vocē qd se h̄z sicut mā dictiōis. et ibi siderare ordinez
fillabarū: vel etiā dictiōnū: et modū pferendi: qd sunt quasi
formalia resp̄cū vocis. si ergo oō vel dictio plura signifi-
cans sit solū vna respectu vocis. nō trāsit vna respectu or-
dinis dictiōuz. vel ēt respectu modi pferendi. qr vox qua-
si materiali se h̄z respectu istoꝝ. illa oō vel illa dictio so-
lum māliter. et per dñs solū potentiali signifacabit plura:
s3 si platio nō solū sit vna qdū ad vocē: s3 ēt qdū ad ordi-
nem: et qdū ad modū pferedi. h̄ē platio nō solū materiali-
ter et potentiali: sed etiā formaliter: et qdū in actu signifacabit
plura. et qr hoc attingit taz in equocatiōe qd in amphibolo-

gia vrraq; illaz d̄ habere multiplicitatē actualē qd de eq-
uocatiōis nō h̄z dubiū: sed qdō amphibologia seruat mul-
tiplicitatē actualē cū initiat̄ diuerte constructioni: que or-
dinē oōnis variare vider. patebit in lectione illa vbi de-
terminabif de accentu. ibi. n. dubitabif quomodo amphī
bologia differt a xpōne vel disiōe. cū quelibz illaz videat
initi diuerso ordinē partii oōnis.

Alterius forte dubitaret aliquis. vbi magis re-
serua actualis multiplicitas. an
in equocatiōe. an in amphibologia. C Ad cui⁹ euidentias
sciendū equocatiōem ab amphibologia trip⁹ differre. est
enī in platiōe vt spectat ad psens tria siderare. v3. voce
ipsam qd est qdū respectu plationis oīno materialis. scđo ē
ibi considerare significatiōem que ē quasi formalis respe-
ctu vocis. tertio est ibi siderare acridōem itellectus refe-
rentē h̄ē prolatiōem fm debitu ordinē in suum significa-
tum. differt ergo equocatio ab amphibologia qdū ad vo-
cem. qr equocatio fit in voce i complexa: vt in dictiōe. am-
phibologia vero in voce cōplexa: vt in oōne. scđo qr oō
d̄r atinere in se sententiā aliquā. dictio vero nō atinet sen-
tentia aliquā: s3 significatiōem. ideo equocatio differt ab
amphibologia nō soluz rōne vocis que est gd māle. sed ēt
rōne significationis que est quodāmodo gd formale. ter-
tio cū dictio equoca p itellectum referit in sua significata:
nec fm se nec fm itellectuz intelligit esse trāposita vel va-
riata. amphibologia aut̄ non sic. nā cū initiat̄ diuerte construc-
tione o3 fm itellectum in oōne amphibologica aliquaz
trāpositiōez partii intelligere. et qr qdū alij magis tran-
sinutatiōi subjicit. tanto magis d̄r ēē in potentia. licz alij
mō tā amphibologia qd equocatio dicat h̄ē multi-
plicitatem actualē. tñ vt p3 ex ista dīa tertia. h̄ē actualis
multiplicitas aliquo modo magis reservat in equocatio-
ne qd in amphibologia.

Alterius forte dubitaret aligs. vtrū signum di-
tributiuē additū termino equo-
co faciat ipz distribuere p oib⁹ suppositis cuiuslibz sui si-
gnificati. C P. dōm qd si signū distributiuē addat alij cū
termino facit ipz distribuere pro oībus illis in gbus repe-
ritur vna nā significata per illū terminū. vt si signū distri-
butiuē addat hōs non facit ipm distribuere pro leonib⁹.
qr natura humana in leonib⁹ reservari nō habaz. vñica er-
go distributiōe signuz distributiuē nō facit distribuere
terminū nisi pro illis suppositis in gbus reperi nā eadez:
et que sunt eiusdē rōnis. vt atinentur sub illo termino. et qr
dictio equoca fm qd h̄ē nō dicit naturā vñā: et equoca non
sūt eiusdē rōnis fm vñā nomē. cedēdū est signū distribu-
tiū additū termino equoco nō facere ipz vñica distri-
bribile p oībus suppositis cuiuslibz sui significati.

Secundum compositionē autem sunt huius
modi vt posse sedentem ambulare et non scri-
bentem scribere.

C postq; phs determinauit de fallacys peccātib⁹ qd mul-
tiplicitatē actualē. In parte ista determinat de locis so-
phisticis. sive de fallacys peccātibus fm multiplicitatē
potentiale. et qr h̄ē potentialis multiplicitas h̄ē esse taz in
dictione qd in oōne. ideo duo facit. qr pmo determinat de
xpōne et diuisione que sūt circa oōnem. scđo determinat
de accentu qui h̄z fieri in dictione. z ibi. (Scđm accentū
aut) Quereret forte aligs. quare phs in determinādo de
fallacys peccātibus fm multiplicitatē actualē phs deter-
minauit de equocatione que fit in dictōe qd de amphī
bologia que fit in oōne. hic yō i determinādo de fallacys pec-
cantibus fm multiplicitatē potentiale tenuit ordinez co-
trariū. qr phs determinat de xpōne et diuisione que sūt in
oōne qd de accentu qui h̄z fieri in dictione. C Ad qd dici-

pōt q̄ ordo fallaciaz in dictione potissime accipiēdus est sūm p̄ fallē plus vel min⁹ hñt de multiplicitate: t q̄ i eḡ uocatiōe p̄ncipali⁹ reseruat m̄ltiplicitas q̄ in amphī⁹: vt supra patuit. In cōpōne vō t diōne magis b̄z eē multipli citas q̄ in accentu: vt in sequēti lectiōe patebit. ordo ḡg te net̄ q̄gr⁹ dici d̄z. C Uiso de ordine cōpōnis t diōnis ad accentuz possim⁹ diuidere p̄mā p̄tes i duas: q̄ p̄ determi nat de zpōne. z° de diuisiōe. z° ibi. (S̄cōz diuisionē vō.) Ad euidentiā āt p̄ pris notādū: q̄ p̄o tripl̄ b̄z fieri. p̄ eu plura ponunt ex pte subi ad q̄ p̄di⁹ zp̄ari pōt z̄iūctum vel diuisi⁹. z° cū plura ponunt ex pte p̄di⁹ ad q̄ subm pōt zp̄ari z̄iunctiz vel diuisi⁹. z° b̄z ztingere cuzaliq̄ dictio posita iter duas dictiōes diuersimode b̄z zpōnes cū vna t cuz reliq̄. Tria ḡ facit f̄z q̄ hos tres modos ponit: l̄z nō hoc ordie ponat eos. z° ibi. (Et discere nunc l̄ras. z° ibi. Ampli⁹ q̄ vnu solū.) Circa p̄m̄ duo faç: q̄ p̄ pōt b̄z para logismos. z° oñdit eos arguere p̄ fallaciāz zpōnis. z° ibi. Nō enī idēz significat. Dicit ḡ q̄ sūm zpōne sūt b̄z palo ḡsimi: quoz vnu ē. sedētē ambulare ē pole. b̄z ē m̄ior palo⁹. pōt āt sic formari. q̄cd est pole ztingit vt sit: l̄z sedētē ambulare est pole. ḡ ztingit vt sedens ambulet. ponit āt m̄az sc̄di palo⁹ cū dicit. pole est nō scribētē scribere. hec et ēm̄ior alteri⁹ p̄a⁹. formet āt vt p̄. Deinde cū dicit.

C Nō enī idēz significat: si diuidens qs dicat t cōponēs: qm̄ pole est sedētē ambulare: t non scribētē scribere: t hoc s̄l̄r. Si qs cōponat nō scribētē scribere. significat. n. qm̄ b̄z ptātem q̄ nō scribit vt scribat. Si aut̄ nō cōponat: qm̄ b̄z potestate q̄ non scribit vt scribat.

C Ostēdit in dcis palo⁹ esse fallaz zpōnis. Ad cuius euidentiā notādūz q̄ cū dicim⁹ aligd esse pole: vel ex aliquo fieri aliq̄b. aliq̄i est locutio p̄ se: aliq̄i p̄ accīs. Ex forma enī t p̄uatiōe fit aligd paccīs: l̄z ex subo t ex ente i potentia fit aligd p̄ se. ex calido ḡ fieri frigidū: vel ex nō frigidō fieri fridū est paccīs. l̄z ex frido in po⁹ fieri fridū in actu est p̄ se. Si. n. p̄ se ex calido fieret fridū: tē calī manēs calz fieret fridū aligd qđ est ipole. sic etiā si ex nō frido fieret fridū p̄ se: tē subm manēs nō fridū: t exs sub p̄uatiōe fridi fieret frigidū: t eēt s̄l̄ fridū t nō fridū: qđ ē icōueniēs. Lū ḡ dicit calz pōt ifridari. si itelligat q̄ hoc totū. l. subz cū for⁹ calidi posset eē suscepitiū friditati: sic ē locutio falsa. t si sit sensus calz pōt ifridari. i. subz qđ est sub for⁹ cali pōt eē sub for⁹ fridi: sic ē locutio vā. t qđ dcīm ē de calido r⁹ fridi: itelligēdū ē de sedētē r⁹ ambulatiōis. sedens. n. pōt ambulare: q̄ subm qđ est sub sessione p̄t eē sub ambulatiōe: nō tñ totū hoc. l. subz sub sessiōe pōt esse tū ambulatiōe. eodez aut̄ mō dōz est de subo cū p̄uatiōe. Nā nō fridū pōt ifridari: t nō scribens pōt scribere: nō q̄ subz exs sub p̄uatiōe possit eē sub for⁹: l̄z successiue subz qđ est sub p̄uatiōe pōt eē postea sub for⁹. si iḡt subz t for⁹ sunt qđdā totū hec. aliqd subz calidū pōt ifridari: nō ē vā rōne toti⁹: l̄z rōne pris. sic etiā q̄ subm t p̄uatio sūt aliq̄⁹ qđdā totū hec. aliqd subz nō fridū p̄t ifridari. vel nō scribens pot scribere. nō est vā rōne toti⁹: vt in rōne p̄uatiōis t subi. l̄z p̄ se ē vā rōne pris: vt rōne subi. C Uiso quō p̄di etā sūt vā t quō n̄. restat videre qs modus loq̄ndi dat itel ligere sensuz v̄ez. t qs falsuz. C Sc̄iedū ḡ q̄ cuz d̄z. sedētē ambulare ē pole: v̄l calidū ifridari ē pole: t cetera talia. si p̄ferant z̄iunctiz vt sit sensus q̄ hoc s̄l̄ sūptū. sedentem ambulare sit pole est locutio falsa: q̄ dat itelligi q̄ sedētē manēs sub sessiōe possit ambulare. eodez etiā mō si z̄iunctim p̄ferat: q̄ hoc totū nō scribētē scribere sit pole est locutio falsa: q̄ est sensus q̄ subm possit s̄l̄ esse sub p̄uatiōne t forma. l̄z si p̄ferat diuisi⁹ vt dicat nō scribētē pole

est scribere. sedētē pole est ambulare ex vi locutiōis nō habet q̄ sedētē simul possit esse sub sessiōe t abulatiōe: l̄z sensus ē q̄ res sedētē p̄s exis sub sessiōe possit postea eē sub ambulatiōe. hoc est ḡ qđ ait q̄ nō idez significat: s̄igs dicat d̄idēt: t s̄igs dicat zp̄onēs: qm̄ pole est sedētē ambulare: t nō scribētē scribere: q̄ sup. si b̄z p̄ferant zp̄osite s̄gnificat: qm̄ b̄z ptātez vt nō scribētē scribat. i. significat q̄ pole sit eidēt: iesse s̄l̄ oppōta. vt q̄ s̄l̄ possit scribere t nō scribere. l̄z si nō zp̄onat nō significat sup. q̄ eidēt īsint op̄posita s̄l̄: sed successiue. significat enī qm̄ qm̄ nō scribit b̄z ptātez vt scribat. C Notādūz aut̄ p̄m̄ hec duo exēpla po suisse. v̄z. sedētē ambulare t nō scribētē scribere. v̄tro. q̄. n. mō sit aligd p̄ accīs. s. ex for⁹ t ex p̄uatiōe. p̄m̄ ḡ ex videlicet sedētē pole est ambulare. deseruit b̄z q̄ aligd sit ex forma. z° vō ex⁹. v̄z. nō scribētē pole ē scribere de seruit. put aligd sit ex p̄uatiōe. In v̄risq̄ enīz est locutio falsa: si itelligat z̄iunctiz: q̄ subm t mā z̄iunctiz t s̄l̄ nō p̄t ee: nec sub formis oppōtis nec sub p̄uatiōe t forma. Diuisi⁹ vō t successiue nō est icōueniēs māz t subm eē sub formis oppōtis: vel sub p̄uatiōe t forma. C Notādūz āt q̄ in pdictis locutiōib⁹ plura ponunt ex pte subi. Nā hoc totū. l. sedētē ambulare se t̄ ex pte subi est pole se tenet ex pte p̄di⁹: sic etiā nō scribētē scribere setz ex pte subi. est pole se t̄ ex pte p̄di⁹. pdicti ḡ palo⁹ deseruit illi mō zp̄onis sūm q̄ plura ponunt ex pte subi ad que plura p̄di⁹ p̄nt referri z̄iuctim vel diuisi⁹. Deinde cū dicit. C Et discere nūc l̄ras si qđez didicit quas scit. C Ponit alii moduz zp̄onis q̄ b̄z eē qm̄ aliq̄ dictio posita iter duas dictiōes pōt zponi cū vna vel cū alia. d. discere nūc l̄ras. hec est zclo palo⁹: si qđez didicit l̄ras qs scit. In hoc z̄ficit v̄tis p̄missaz. p̄. n. p̄bari palo⁹: q̄ si aligd dicit l̄ras quas scit qđ nūc didicerit illas. formet aut̄ sic palo⁹. qcung scit l̄ras nūc didicit illas: sed iste scit l̄ras. ḡ nūc didicit illas. maior. n. est dux: q̄ ly nūc pōt zponi cū ly scit: t sic est locutio vā. ē enīz sensus q̄ quicuq̄z nūc scit l̄ras q̄ ille didicit illas. si vō ly nūc zponat cū ly didicit est locutio falsa. est enīz sensus q̄ quicuq̄z scit l̄ras q̄ nūc didicit illas: qđ nō oñ. pōt enīz scire l̄ras qs nō didicit nūc sed p̄s. Deinde cum dicit. C Ampli⁹ qđ vnu solū p̄t ferre p̄la posse ferre. C Ponit tertiu modū zp̄onis hūc aut̄ qđā sic formant: qđ plura p̄nt ferre: pōt vnu solū ferre: l̄z qđ vnu soluz pōt ferre nō pōt plura ferre. ḡ qđ pōt plura ferre nō pōt plura ferre. In hoc aut̄ palo⁹ est zp̄o. q̄ ly solū: vel pōt eē nomen t teneri carhego⁹ t determinare ly vnu: t sic est locutio vera. est. n. sensus: q̄ p̄t plura ferre p̄t ferre vnu soluz. i. p̄t ferre vnu sine alys. si vō ly solū est aduerbiū t tenetur sincarhego⁹: t determinat ly pōt: est locutio falsa. est enim sensus: q̄ p̄t plura ferre solū pōt vnu ferre. i. nō pōt nisi vnu ferre. hic aut̄ modus formādi: l̄z ostēdat hūc palogis. muz peccare sūm zp̄oniē: nō tñ est ad oppositū: si z̄fideret intentū p̄hi. nā sūm hanc formationē b̄z palo⁹ nō differret a p̄cedēti. nō ḡ haberem⁹ tres modos hui⁹ falle. vt igitur habeam⁹ tertiu modū zp̄onis formet sic: qđ p̄t vnu soluz ferre p̄t vnu t vnu ferre: l̄z qđ p̄t vnu t vnu ferre p̄t plura ferre. ḡ qđ p̄t vnu solū ferre p̄t plura ferre: t tunc vba posita in l̄ra sunt zclo b̄z palo⁹. ex quo p̄z hūc tertiu modū eē oppositū p̄m̄. In p̄mo. n. mō plura ponebant ex pte subi: t si p̄di⁹ referebant ad illa plura z̄iunctiz: erat locutio falsa. si diuisi⁹ vā. hic aut̄ plura ponunt ex parte p̄dicari. t si ad illa plura referēt subm z̄iunctim est locutio falsa. si diuisi⁹ vā. nā cū dicit: qđ solū pōt vnu ferre pōt vnu t vnu ferre: accipiēdo ly solū vt determinat ly pōt. si i. itelligat z̄iunctiz est locutio falsa. nā qđ solū pōt ferre vnu non pōt ferre vnu t vnu z̄iunctim. sed si itelligat diuisi⁹:

Liber

sic est vera. nā qd̄ soluz pōt ferre vnū: potest diuisiz t suc-
cessine vnum t vnum ferre.

Sicut diuisioꝝ vero qm̄ quinꝝ sūt
duo t tria: t paria t imparia.

Cōpus supra determinavit de fallacia pōsi-
tionis. In parte ista determinat de fallacia di-
uisioꝝ. h̄ enī hec fallacia tres modos: sicut t fallacia cō-
positioꝝ. tria ḡ facit: qz p̄mo ponit modū illuz; put plura
ponunt ex pte pdicati: t subiectū ad illa plura pōt referri
ziunctiz vel diuisiz. z° ponit moduz q̄si oppositū huic mō
vz. put pl̄a ponunt ex pte subti: t pdicatu ad illa pl̄a p̄t re-
ferri ziuctiz v̄l diuisiz. z° ponit modū tertiu ḡ sumi ex eo
ḡ dictio posita iter duas dictioꝝ zungi p̄t cū vna vel cū
alia. z° ibi. (Et mai⁹ t eqle.) z° ibi. (Nā eadē oꝝ.) dicit ḡ
ḡ fz diuisione v̄o sup. sunt h̄ palo⁹ illi qui dicent: t inuit
duos palogismos deseruiētes p̄ mō: quoꝝ v̄n⁹ est. ḡnqz s̄t
duo t tria. hec est minor palo⁹. formet aut̄ sic. q̄cūqz sunt
duo t tria: sunt duo t sunt tria: ḡnqz sunt duo t tria. ḡnqz
sunt duo t ḡnqz sunt tria. minor aut̄ duplex ē: qz si ly ḡnqz
positū ex parte subti referat ad duo t tria ziunctiz t sumi:
sic ē locutio v̄a. qz ḡnqz sunt duo t tria sūpta fil. fz si referat
diuisim est falsa: qz ḡnqz nō sunt duo p̄ se sūpta: nec tria p̄
se sūpta. cū vero dicit. t paria t iparia. inuit māz sc̄di ga⁹.
formet aut̄ sic. q̄cūqz sunt paria t iparia: sunt paria t sūt
iparia. ḡnqz sunt paria t iparia. ḡnqz sunt paria t quinꝝ
sunt iparia. minor at̄ hui⁹ palo⁹ duplex est sicut t p̄ce⁹.
Quinꝝ. sunt paria t iparia ziunctum: nō auec diuisim.

Cō. 47. **N**otāduz aut̄ ḡ fz p̄metatorē p̄ ph̄ycoꝝ. oꝝ p̄tes siml
sūpte sunt īpm totū. nihil. n. est aliud totū nisi oꝝ p̄tes sit
accepte. diuisim v̄o sūpte sunt aliud a toto. nulla. n. pars p̄
se accepta evacuat totā eētiā totius. zūcta tñ alteri eq̄
tur ipsi toti. duo ergo t tria sūne paria t imparia ziunctiz
sūpta sunt idez qd̄ ḡnqz. diuisim v̄o accepta differunt a
quinꝝ. Deinde cum dicit.

Et maius t equale. tātūdem enim maius t
adhuc amplius.

Cōponit sc̄dm modū hui⁹ fallacie. d. t maius t equale. hec
est xclō palo⁹. cōcludeſ. n. p̄ h̄c palo⁹ ḡ idē sit maius t
eqle. mai⁹. n. ē tātūde t adhuc ampli⁹. hec ē minor. forme-
tur at̄ sic. tātūde t ampli⁹ est tātūde: t p̄ mō eqle. fz tñdē
t ampli⁹ est mai⁹. ḡ mai⁹ ē tñdē: t p̄ mō eqle. minor huius
palo⁹ duplex est: qz ly tñdē t amp. posita ex pte subti. si
referant ad maius positū ex pte pdicati ziunctum est v̄a.
si diuisiz falsa. mai⁹. n. nō ē tñdē p̄ se sūptū: nec ē amp. p̄ se
sūptū. fz ē h̄ duo ziuctiz sūpta: tñdē. l. t amp. **C**ōnotan-
duz at̄ ḡ h̄ modus q̄si ē opposit⁹ p̄ mō. ī p̄. n. mō plura po-
nebant ex pte pdicati: cū dicebat. ḡnqz sunt duo t tria. h̄
aut̄ plura ponunt ex pte subti. cū d̄ tñdē t ampli⁹ ē ma-
ius. **C**ōnotāduz ēt q̄ vt h̄ modus distinct⁹ a p̄. for-
mādus ē palo⁹ in 3⁹ fig⁹. vt tñdē t ampli⁹ ip̄tātia plura
litatē ponant ex pte subti: nō ex pte pdicati. **C**ōnotāduz
ēt q̄ vt h̄ palo⁹ sit ad p̄po⁹ nō ē distingūda maior: qz si di-
stinguereāt maior. v̄z. tñdē t amp. ē tñdē ēt diuisa v̄a: t cō-
posita falsa. qz tñdē t ampli⁹ s̄l sūpta nō sūt tñdē. ēt ḡ
ibi fallacia p̄pōnis nō diōnis. Distingūda ē ḡ maior. s̄l. tā-
tūde t amp. ē mai⁹: qz sic ē ibi falla diōnis: tñ tñdē t am-
pli⁹ s̄l sūpta sunt mai⁹. diuisiz v̄o t p̄ se sūpta nō sunt ma-
ius. erit ḡ diuisa falla: ppter qd̄ erit falla diuisioꝝ. De-
inde cū dicit.

Cōnam eadē oratio t diuisa t composita. nō
idem semper significare videbitur.

Cōponit 3⁹ moduz hui⁹ fallacie. t duo facit. nā p̄ assignat
defectū hui⁹ fallacie. z° ponit paralogismos deseruiētes
tertio mō ibi. (Ut ego posui.) dicit ḡ q̄ eadē oꝝ cōposi-

ta t diuisa nō videbit semp idē significare. defect⁹ ḡ t cā
nō exūtie hui⁹ fallacie est. qz nō idē significat oratio cōpo-
sita t diuisa. Deinde cū dicit.

Cōt ego posui te seruum entem liberum.

Assignat palogismos deseruiētes tertio mō. t duo facit
fm q̄ duos tales palogismos ponit. z° ibi. (Et q̄draginta
viroꝝ.) p̄m⁹ palo⁹ talis ē. ego posui te seruum entē liberuz. h̄
est minor palo⁹. formet aut̄ sic. q̄cūqz posui seruum entē
liberuz. ille est liber. demōstrato ḡ aliquo seruo dicat t te
posui seruum entē liberuz. q̄ tu es liber. hec pp̄. te posui ser-
uuz entē liberuz. duplex est: qz ly entez vel cōponit cūz ly
seruum. t tē ē sensus q̄ exūte seruum fecit liberuz. si vero cō-
ponat cūz ly liberuz erit sensus opposit⁹. significabit. n. q̄
entē liberuz fecit seruum. Deinde cū dicit.

Ex qnq̄gita viroꝝ cētū reliqt diu⁹ achilles.

Cōponit sc̄dm palogismū deseruiētē huic tertio mō. d. ḡ
q̄draginta viroꝝ cētū reliqt diu⁹ achilles. h̄ est minor
palogismi. formet at̄ sic. quoꝝ cūqz relinquit cētū. il-
la sunt plura q̄ cētū. fz q̄draginta viroꝝ centuz reliqt di-
u⁹ achilles. ḡ q̄draginta sunt plura q̄ cētū. minor hui⁹
palogismi duplex est: qz ly viroꝝ p̄t p̄poni cū ly cētū: t
sic ē locutio vera. sensus enī ēt ḡ achilles de cētū viris
reliqrit q̄draginta. si vo ly viroꝝ p̄ponat cū q̄draginta ē
locutio falsa. est enī sensus q̄ de q̄draginta viris achilles
reliquerit cētū. qd̄ ēt ipole. **C**ōnotāduz aut̄ hos duos
palogismos deseruire tertio mō hui⁹ fallacie: qz in quolz
ponit vna dictio iter duas dictioꝝ: t zūcta cūz vna t cū
alia dat alium t alium sensum.

Dubitaret forte aligs. vt p̄o t diuisio sūt
vna fallacia vel due. **C**ōspōdeo: dōz ḡ vt p̄z p̄ph̄z due fallacie sunt. alr. n. mō ha-
berem⁹ sex fallas in dictioꝝ. fz vt appearat quō sunt due: t
quō distinguunt. **C**ōnotāduz: q̄ p̄o t diuisio plus due:
nūt q̄z aliae due fallacie. nō tñ tñ eniūt qd̄ sine vna
fallacia. eniūnt. n. plus q̄z alie due fallacie: qz h̄nt quass
cōez causaz apparetie t nō existētie. nā vñitas oñonis ma-
terialr est cā apparetie in vtraqz falla. quō autes in talib⁹
fallacy est vñitas oñonis māl̄r in sequētib⁹ dubitationi-
bus diceſ. Sufficiat autes ad p̄ns scire: qz vñitas oñonis
māl̄r est cā apparetie ī vtraqz falla. cā vo nō exūtie est di-
uersitas significatoꝝ: fz fz sic eniūat in cā apparetie t nō
exūtie. vtraqz tñ h̄ spālē cāz apparetie t nō exūtie. nā nō
est idē accipe p̄positū vt diuisiz: t accipe diuisiz vt p̄po⁹.
cā ḡ apparetie in p̄pōne est: qz accipim⁹ oñonē p̄posita idif-
ferētez ēē ab oñone diuisa. fz cā apparetie in diuisioꝝ ēt ecō-
trario: vt qz accipim⁹ oñonē diuisaz idifferētez ēē a cōpo-
sita. t sic differūt in cā apparetie: sic differunt in cā nō exi-
stentie. nā cā nō exūtie in p̄pōne est fallitas in oñone p̄pō-
sita. cā vo nō exūtie in diuisioꝝ est fallitas oñonis diuisoꝝ.

Alterius forte dubitaret aligs. vt p̄ in omni pa-
tioꝝ sūt falla diuisioꝝ: t ecouerso. vel possint h̄re para-
logismos distinctos. **C**ōdōm ḡ nō h̄ oēz p̄pōne attendi-
tur falla p̄pōnis. nec fm oēm diuisioꝝ attendit falla di-
uisioꝝ: fz tē ē falla p̄pōnis: qñ ē p̄posita falsa: t tūc ē falla
diuisioꝝ: qñ est diuisa falsa: t qz aliqua oñ ita est falsa
h̄ sensuz diuisuz: qd̄ nō ē falsa h̄ p̄positū: put ex illa oñ-
ne p̄get palo⁹. ita erit ibi falla diuisioꝝ: q̄ nō p̄pōnis: t
ē. fz si aliq̄ oñ sic ēt p̄posita falsa: q̄ nō diuisa: peccaret
fm p̄pōne: nō fm diuisioꝝ: iō ḡnqz sunt duo t tria. vel
ḡnqz sunt paria t iparia: t maius est tñdē t amplius: t h̄
p̄siles oñones: qz ita sunt false in sensu diuisoꝝ ḡ non sunt
false in sensu cōposito. sic peccat fm diuisioꝝ ḡ nō pec-
cant fm p̄pōne. sic etiā sedentē ambulare est pole: t pos-
sibile ē nō scribētē scribere: t qd̄ vñu tñ p̄t ferre: posseſ

vñ & vnū ferre & ceterē h̄. si inueniant̄ siles orōnes: q̄r tales solū sunt false cōposite & nō diuise; ita peccant̄ fīm positionē q̄r nō fīm diuisionē. ex quo apparet̄ q̄r nō frustra laborauit p̄bus dando p̄pos palogisimos viriq̄z fallacie.

Ulterius forte dubitaret aligs. dato q̄r nō sp̄ ybi est x̄positio est ibi fieri diuisionē: nec ecōuerso. vrrum aliq̄z possit x̄tingere. **D**ōm q̄r nunq̄z falla p̄ponis est falla diuisionis: nec ecōuerso. s̄z cum dictū sit has duas fallacias aliquo mō plus x̄uenire q̄z alia. forte nō ē in cōuenientiā in eodē palogismo ēē vtrāq̄ fallam alr̄ & alr̄. cū nō sit icōuenientiā vnū & elūdē galō" diuersis respectib⁹ peccare fīm diuersas fallas. **E**t vt apparet̄ meli⁹ veritas q̄siti: sciēdū q̄r potissime hoc v̄f cōtingere in illo mō q̄n vna dictio posita iter duas dictiōes cōponi h̄z cū vna: vel cū reliqua. nā si dicat achilles q̄draginta viroꝝ religt cētū: si ly viroꝝ referat̄ ad cētū x̄posta est vera: & diuisa falsa. si v̄o referat̄ ad q̄draginta cōposita erit falsa: & diuisa vera. ergo in h̄z mō forte ēē poterit vtrāq̄ falla: sed nō eodē mō nec p̄ eundez respectum.

Ulterius forte dubitaret aligs. vtrū semp̄ enīz vna dictio ponit̄ inter duas dictiōes x̄currat simul x̄positio & diuisionē. **D**ōz q̄r cū aliq̄ dictio ponit̄ iter duas dictiōes: si est magis apta nata cōponi cū vna q̄z cū alia dōz x̄parari ad illā cū qua est magis apta nata cōponi & nō ad alia: & si x̄posta cū ea dat sensuz falsuz erit fallacia cōponis. si diuisa dat sensuz falsuz erit fallacia diuisionis. Si v̄o h̄z dictio nō magis est apta nata cōponi cū vna q̄z cū reliqua ad vtrāq̄ coparari poterit: & f̄z q̄r ad alia & alia x̄parab̄ resultabit ibi alia & alia fallacia: vt si ly viroꝝ noꝝ magi ēē aptū natū cōponi cū q̄draginta q̄z cū centū in dicto palogismo ēē vtrāq̄ falla tam x̄positiōis q̄ diuisionis. nā si ly viroꝝ referat̄ ad q̄draginta q̄r erit x̄posta falsa: & diuisa vera: peccabit p̄ p̄poneꝝ. si vero referat̄ ad centū peccabit p̄ diuisionē: q̄r erit x̄posta vera & diuisa falsa. nō ḡ in omni palogismo semp̄ fīm tam modū x̄currat vtrāq̄ falla: imo forte raro vel nunq̄ inuenit̄ q̄r dictio posita inter duas dictiōes nō magis apta nata sit referri ad vna q̄z ad alia.

Secundūz accētuz aut̄ in his qđem que sunt sine scriptura dialecticis non est idoneū facere orōneꝝ. In scripturis autem & poematiꝝ magis.

Constiq̄z p̄bs determinauit de fallacys peccatib⁹ f̄z multiplicitatē potētialē p̄thab̄ fieri in orōne. In pte ista determinat de accētu q̄ peccat fīm multiplicitatē potētialē h̄z fieri in dictione. & duo facit: q̄r p̄mo ostēdit quō magis x̄petēter h̄z fieri h̄z falla. z° exemplificat de ea. z° ibi. Ut metuo lōgas. dicit̄ ḡ p̄ dialecticis. i. sophisticis q̄ simulāt se dialecticos nō ē idoneū facere orōneꝝ. decepitū per fallam accētus in his que sunt sine scriptura. talis. n. fallacia magis videt̄ decipe in scripto q̄z in platiōe. siue illud scriptū s̄r̄ psaicū siue metricū: ō subdit̄ q̄r i scripturis q̄tū ad psaz: & in poematiꝝ: q̄tū ad metru magis sup̄ est ydoneū decipe per talē fallaciā. **N**otādū autē q̄r cuius dicit̄ q̄r ydoneū est decipe per hāc fallaciāz in scripturis & in poematiꝝ. nō dōz intelligi de poematiꝝ: vt sunt platas: vt sunt scripta. scriptura ergo accipiē hic p̄ psa. scripta: & poema p̄ metro scripto. **N**otandū etiāz q̄r q̄r accētus variat moduz p̄ferēdi: ō aliqui magis cognoscit talis fallacia in platiōe: q̄z sine platiōe & maxime h̄p̄pet̄ cū x̄tingit talis fallacia circa penultimā syllabā: p̄t regitur accētu graui vel acuto. Deinde cū dicit̄.

Cut metuo lōgas peccite noctes lydia dormis. **E**xemplificat de h̄z fallacia. **A**d cuius evidentiā no-

tandū q̄r exēpla deseruit̄ ia tali falla nō x̄grue transferri possunt. nā q̄d in vna lingua h̄z accētuz graue: vel acutuz trāslatū in alia lingua nō ōz q̄r referueret h̄z accētū. sic etiā q̄d in vna lingua p̄fer̄t aspirate. nō ōz in alia lingua aspi‐rate p̄ferri. exēpla ergo hic posita: vt cōiter dicit̄ nō sunt Arist. sed trāslator ea posuit: q̄d iō fecit: q̄r exēpla forte posita ab Ap̄. nō erāt x̄uenientia nostre lingue. exēpla aut̄ q̄bie ponunt̄ nō idicāt oēs modos hui⁹ fallacie. nec p̄prie ponunt̄ p̄ modū palogismi: sed solū ostendūt quō aliqua dictio pot̄ regi vno accētu v̄l duob⁹. ostendit̄ aut̄ hec pars in duas fīm q̄r duo exēpla ponit: quoꝝ vnū est psaicū: aliud v̄o metricū: z° pars incipit ibi. Et heu q̄r nā. Est ergo p̄mū exēplū tale. metuo lōgas peccite noctes lidia dor‐mis. In hoc. n. exemplo psaico cōmittit̄ accentus: eo q̄ly metuo p̄t eē vna ps. dñe p̄tes: & tres p̄tes. si ē vna pars sic est v̄bū: r̄ ē sensus. o lidia ego metuo. i. timeo q̄ tu dor‐mis lōgas noctes: me peunte. p̄t etiā esse due p̄tes: vt sic sensus. me tuo peunte. i. me exīte tuo peunte tu lidia dor‐mis lōgas noctes. p̄t etiā esse tres p̄tes: vt sic sensus. o tu lidia me peunte dormis lōgas noctes. Deinde cūz dicit̄.

Et heu q̄r nā tāti cīxerūt ethera nimbi: ergo circa accentuz quidez huiusmodi fūnt. **C**ōponit scđm exēplū metricū. d. heu q̄r nā tāti cīxerūt ethera mēbri. hic est ēt accētus: eo q̄r q̄r nā p̄t eē vna ps & due partes. subdit autē quasi epilogado. quidē circa ac‐centū sunt h̄z paralogismi.

Dubitaret forte aligs quō accipiunt̄ modi accentus. Ad qđ dici p̄t q̄r vt supra tāgebat̄ q̄h nō assignant̄ modi accēt⁹: q̄r h̄z hac fallaciā exēpla in vna lingua nō p̄ se deseruit̄ in alia lin‐guia. Lōsueuerūt r̄ modi h̄z falla assignari q̄ttuor. hec. n. falla vt tāgebat̄ fieri h̄z in dictiōe cui⁹ p̄tes sūt sille. silla aut̄ dupl̄r p̄t cōsiderari. in se: & vt h̄z ordinē ad dictiōē: in se cōsiderare vt ad p̄sens spectat tria h̄rē dī t̄ps tenore & t̄ spūm. Lōsueuerūt enī grāmatice dicere q̄t̄uor acci‐dunt sille. t̄ps: tenor: spūm: & numer⁹ litteraz. s̄z fīm nume‐rūz litteraz. nō h̄z fieri falla: q̄r si nō ēēt eedez littere in vna dictiōē q̄ in alia: deficeret ibi causa appentie: q̄r nō eset ibi eadē vox: nec mālī: nec aliquo mō. ergo h̄z sille in se cōsideratā accipim̄ tres modi illi⁹ fallacie: quoꝝ p̄mus sumit̄ h̄z t̄pus. nā syllabā lōga h̄z duo tpa. breuis v̄o h̄z vnū t̄ps. Si ergo aliq̄ dictio plura significet: & vt si‐gnificat vnu: habeat aliquā syllabā lōgā. vt significat aliud habeat illā syllabā breue: erit ibi accētus fīm istū mo‐duz: vt p̄z in hac dictiōe ppls. ppls enī stat p̄ gente: & p̄ ar‐boze. s̄z vt stat p̄ gēte h̄z p̄mā bēue. vt stat p̄ arbore h̄z p̄‐maz lōgā. Scđs modus sumit̄ q̄tū ad spūz: q̄r aliqua di‐ctio aspirata significat vnu: nō aspirata significat aliud: vt hamo aspirate sup̄ru idē ē qđ decipe: vel idē est qđ ba‐mo cape. amo v̄o sine aspiratiōe sup̄ru idē est qđ diligo. Tertiū modus sumit̄ q̄tū ad tenore: q̄r aliq̄ dictio regi‐tur tenore & accētu graui. aliqua v̄o acuto: vel circūfleto. vt p̄z in hoc v̄bo p̄dēre: qđ vt h̄z accētuz acutū significat sufferre penā. vt h̄z graue significat inferre penā. bi ḡ tres modi sumunt̄ ex pte syllabe quasi in se cōsiderate. Quar‐tus v̄o modus sumit̄ ex pte syllabe in x̄paratiōe ad dictiōē. nāois dictio quadāmō regit̄ vno accētu. cū. n. p̄tes orōnis significet separe q̄libet dictio fīm se accepta aliqd significat. cuilibet ḡ dictioni x̄petit vna platio. q̄not ergo dictiōes sunt in orōne tot platiōes ibi distingui p̄nt: ideo x̄sueuit dici q̄r q̄libet dictio regit̄ vno accētu. iste autē ac‐centus & ista platio: h̄z totā dictiōē respiciat. p̄ncipalius t̄s respicit aliquā syllabā illi⁹ dictiōis. iō dicit̄ cōpetere syllabe in cōparatiōe ad dictiōē. fīm hoc gerit q̄rtus mo‐duz accētus p̄t aliquā vox p̄t eē vna dictio: v̄l due: vel

Liber

potest regi uno accentu vel duobus: ut patet in hoc q[uod] dicitur
eo q[ui] sicut q[uod] potest una dictio et due dictiones.

Ulterius forte dubitaret aligs: qr nō videt p
falla accētus magis decipiāt in
scripto q̄ i. platiōe. accēt⁹. n. nō solū fit fz ips vlfz tenorē
z plationē; fz ēt fm spūm. nunq̄ autē ita bñ cognoscī pot
virū dictio sit aspirata vel non sicut cognoscit in scripto.
CRn⁹ dōz q̄ nō est icōueniēs aliquē modū accēt⁹ min⁹
decipe in scripto q̄ in platiōe; fz tñ vplurimū magis de-
cipit in scripto q̄ in platiōe; qr meli⁹ possim⁹ pcipe vtrū
dictio regat vno accētu vel duob⁹; z vtruz regat accentu
grauī vel acuto si sit plata q̄ si sit scripta. iō dictū est hāc
fallaz magis idonea eē ad decipiēdū in scripto q̄ alī. vel
possim⁹ dicere q̄ accēt⁹ p antonomasiā dicit de illo mo-
do fm q̄ dictio pot regi accētu graui: vel acuto: vel circū-
flexo: z fm illuz moduz minime decipit si pferat z plus
decipit fm scriptū. **C**Notādū ergo: q̄ lz accētus sit cōis
ad oēs q̄ttuor modos. s. ad deceptionē fm ips. fm spūm;
fm tenore: z fm plationē. accēt⁹ tñ ppe loquēdo respicit
syllabā p ut regitur accentu acuto: graui: z circūflexo. z si
volumus magis loqui pprie dicis acutus accētus. circum-
flexus dicit tonus: grauis vero dicis tenor.

Ulterius forte dubitaret alius quod in compositione et divisione: et accentu: dicit esse multiplicitas potentiæ. In amphibilogia vero et equinatio est multiplicitas actualis. Ad quod dico potest quod in dictione sive in oratione quædam sunt formalia quædam materialia. Nam ipse litteræ et vox ipsa est materialis in platiœ. Ordo tamen dictionum et modus perferendi formalia sunt in platiœ. In compositione ergo et divisione est eadem platio secundum voces: sed non secundum ordinem dictionum. In accentu vero est eadem platio secundum voces: sed non secundum modum perferendi: et quod vox est materialis in platiœ. Propositio et divisione et accentus dicuntur habere multiplicitatem potentiæ: quod sub una platiōne non formaliter cum non sit ibi idem modus perferendi: vel idem ordo dictionum: sed sub una platiœ materialiter cum illa platio sit una ratione vocis est ibi diversitas significatorum: et quod materialiter ex parte potentiæ: forma vero ex parte actus. Id est propositio et accentus ubi est unitas plationis materialiter tamen dicuntur habere multiplicitatem potentiæ. Amphibilogia vero et equinatio ubi est unitas platonis formaliter dicitur hæc multipliciter actualis.

Alcerius forte dubitaret aliga: qr lz nō sit du-
biū de equinocatōe q̄ habeat
multiplicitatē actualē: ydēt tñ eē dubiū de amphibolo-
gia. dictū est enī q̄ in platiōe vox se bz sicut mā: ordo aut̄
dictionū r̄ modis pferēdi se habet sicut forma. in amphi-
bologia aut̄ nō v̄r esse idē ordo dictionū: cuz xtingat ex-
eo q̄ aliq̄ dictio diuersimode ɔstruit r̄ diuersimode or-
dinat cū alia dictione. ordo dictionum dupliciter potest
accipi. vel respectu significatoruz: vel respectu plationis.
pmo mó est in platione sicut in signo. z° vo est in ea sicut
in subo: r̄ bz videt yelle. **S**ciedū ḡ significatū nō ē i
dictiōe vel in orōne sicut in subo: s̄z sicut in signo. ordo er-
go dictionuz duplr pōt accipi. vel respectu significatorz: r̄
sic non est in platione nisi sicut in signo: r̄ qr modi ɔstru-
endi sequunt̄ modū significādi. diuersus ordo dictionuz
fm modū ɔstruedi nō variat ipsaz plationē fm se: iō am-
phibologia que innitit diuerso mó ɔstruedi nō variat or-
dinē platiōis fm se. amphibologia ḡ dicit̄ peccare fz ml-
tiplicitatē actualē: qr in amphibologia est ynitatis platio-
nis nō solū mālr: vt qr est ibi eadē vox: sed etiā formalr:
qr ē ibi idē modus pferēdi: r̄ idē ordo dictionū. accipiendo
tñ ordinē vt est in platiōe tanq̄ in subo: lz nō sit ibi idem
ordo: vt est in platiōe tanq̄ in signo: s̄z in ɔpositiōe r̄ dini-
sione nō sic. qr ibi ordo dictionū quodāmō fz se: r̄ vt est i
orōne tanq̄ in subo variationē luscipit inq̄zrū aliqua di-
ctio posita inter duas dictiōes diuersimode componi ha-

Alterius forte dubitaret aliquis: utrum sit minus de multiplicitate in accentu quam in propone et divisione: vel ecouerso. ¶ R^un^o d^ub^u q^ut^u accentus q^u p^opositio et divisione: ut per quod habita initia unitatis plationis m^ul^ur: eo quod innititur unitati vocis. quelibet tamen istaz fallaz diversificat plationem formaliter alterum et alterum: quod p^opositio et divisione diversificat formam platiois ppter diversus ordinem dictionum. accettus vero diversificat hanc formam: ppter diversus modi pferendi: et quod talis modus pferendi magis sensibiliter plationem variat. cum quanto aliud magis est submodi variationi: magis sit in potentia: id est tantum accetus quam propone et divisione habeat multiplicitatem potentiae. hanc tamen multiplicitatem magis potentiarum habet accetus: quam compositione et divisione: quod platio ut peccat per accettum magis sensibiliter est variationi subiecta. in ipsa ergo potentia actuali est dare gradus: et minoribus habet de multiplicitate accetus quam compositione et divisione: quod magis potentiarum habet hanc multiplicitatem.

Alterius forte dubitaret aligs. vtrū fallē pec-
cates fz multiplicitatē poten-
tialē habeat significata sua sub copulatiōe; vel sub dissū-
ctiōe; et videt ḡ nō sub copulatiōe; qz tunc haberent ea in
actu et formalr. positū est aut q̄ habeat ea mālr et in potē-
tia. **Amp.** nō habet ea sub dissūctiōe; qz h̄ fallē nō es-
sent distinguēda; dissūctiā enī nō est distinguēda; cū alte-
ra parte va existēte tota iudicet vera. **Rn° dōz;** q̄ fal-
lacie peccātes fm multiplicitatē potentiāle nō habet signi-
ficata sua sub copulatiōe, qz nō h̄nt ea actu; nec habet ea
sub dissūctiōe q̄ ipsaz dissūctiā ī se icludāt. habet tamē
ea sub dissūctiōe; qz habet ea ad modū dissūctiū. cū pos-
fint iportare hoc vel illud significatū. sicut ergo equoca-
tio est distinguēda put h̄ sua significata sub copulatione;
qz nō iplicat in se dissūctionē copulatiū; fz h̄ talia signifi-
cata ad modū copulatiū. sic h̄ ofones sunt distinguē-
de; qz nō iplicat in se dissūctionē. fz habet sua significata
ad modū dissūctiū. vel possum dicere q̄ dissūctiā p se
et absolute nō est distinguēda. fz si accipiat sub ea sub vel-
iferae altera ps distigui deberet: vt si diceret. sor. currit
v̄l disputat. et h̄ vellē īferre q̄ curreret. posse distigue-
re et dicere q̄ dissūctiā illa nō verificat eo q̄ sor. currit;
sed eo q̄ disputat. q̄tūcūq̄ ergo h̄ multiplicia habeant
sua significata sub dissūctiōe; nī qz palogicādo semp̄ ifer-
tur alterū significatoz; ideo semp̄ sunt distinguēda.

 Ele autē sūm̄ figurā sunt dictiōis acci-
dunt qn̄ nō idēz interpretat̄ similiter.
Cōpostq̄ ph̄s determinauit de locis sophistis
cīs peccātib̄ sūm̄ multiplicitatē actualē ⁊ potē-
tialē. In parte ista determinat de figura dictionis q̄ pec-
cat sūm̄ multiplicitatē fantasticā. ⁊ tria facit: qz p̄ ostendit
quō h̄z fieri talis falla. z° ponit modos eius. 3° epilogat
circa determinata. z° ps̄ icipit ibi. *(Ut masculinū femini-
nū.)* 3° ibi. *(Ergo redargutiōes.)* Dicit ḡ q̄ redargutiō-
nes fz̄ figurā dictiōis accidūt qn̄ qd̄ nō est idē ⁊ qd̄ nō est
sūl̄: interpretat̄ sūl̄. i. accipit ac si esset sūl̄ ⁊ idē. cā ḡ appare-
tie huins falle est sūlitudo interpretatiōis. cā aut̄ nō exūtie ē
diuersitas interpretator̄. Deinde cū dicit.

Cat masculinū femininū vel femininū masculinū: vel qđ iter hoc est alterū horum.
Cponit modos huius fallacie. **A**d cuius etiudētiā est sciendū: qđ inter ceteras fallacias in dictione ista quodā modo magis appropiq̄uat ad fallacias reales; siue ad fallacias extra dictionē: ppter qđ multi paralogismi peccantes s̄m hāc fallaciā: peccat p fallam accidentis r p fallaciās extra dictionē: imo s̄m quosdā nullus fit palogism⁹ in hāc fallacia qui nō peccet p fallaciā accidentia que ē falla-

extra dictio[n]e. Quattuor ḡ sunt declarāda vt bene cognoscāt quō h̄z fieri hic locus sophisticus. p̄mo enī declarabif ḡ modi hui⁹ fallē. q̄ p̄nt sumi realr. 2° ostēdet ḡ nō ppter hoc ḡ sumunt realr faciūt h̄z fallam; s̄z hec fallacia h̄z fieri ex eo ḡ p̄n⁹ deceptiōis sumit originē ex pte vocis: nō ex pte rei. 3° ostēdet ḡ hec falla. p̄pē d̄r figura dictiōis. 4° declarabif ḡ hec falla nō. p̄pē peccat s̄z multiplicitatē actualē: nec potētialē: sed fm multiplicitatē fantastica. Pr̄mū sic ostēdit. In dictio[n]e. n. tria est 1. si derare. rem significatā: moduz significādi: 2. moduz pferendi. fm hec tria accipiunt tres modi hui⁹ fallacie: q̄ si pp ynitatē rei significate iterptamur eundē modū significandi: sic est fm⁹ modus quē p̄bs vocat masculinū iterpretari femininū v̄l⁹ neutrū. p̄t aut sic formari palo⁹. q̄c quid est aial coloratū albedine est albū: s̄z plo est aial coloratū. ḡ plo est albū. hic masculinū iterptat neutrū. nam q̄ aial vt est in plone dicit eandē rē q̄d plo credim⁹ ḡ beat eundē modū significādi. vt sicut aial significat neutrū sic credim⁹ ḡ et plo neutralr significet. fm etiā istuz modū masculi⁹ p̄t iterptari fe⁹. vt si dicat. q̄cūq res est suba colorata albedine: illa est alba. lapis est suba colorata albe⁹. ḡ lapis est alba. hic est silis pcessus sicut p̄us. nā q̄ suba in lapide est idē realr ḡ lap. ppter ynitatē rei iterptamur ynitatē modi significādi. 2. credim⁹ ḡ sic suba significat fe⁹ ḡ et lap. significet fe⁹. Ad hūc ḡ modū reduci h̄z variatio supponū: vt si dicat. ho est sp̄s: soz. est hō. ḡ soz. est sp̄s: q̄ ho in soz. est eadē res ḡ sortes credimus hoiez et sorte habere eudē modū significādi: vt sicut ho significat q̄le qd: sic credim⁹ ḡ et soz. q̄le qd significet: et arbitramur ḡ soz. sit vle et sp̄s: sicut et ho: et in idem redire si arbitraremur ḡ ho etē h̄ aliqd sicut et soz. nā sub appellatiōis figura ctingit ḡ scđe sube videant h̄ aliqd significare: de quo appetit ḡ nō bñ distinguit h̄ coiter: cuz dicit ḡ qñ masculinū iterptat femininū facit aliū modū figura dictio[n]is q̄z qñ q̄le qd iterptat h̄ aliqd: et maxie soz mādo palogismos vt supios sunt formati. s̄z hoc in seqn̄tib⁹ clari⁹ ostēdet. Est ḡ p̄mus modus cū pp ynitatē rei significate iterptamur modi significādi ynitatē. Sed si ecouerso sit ḡ ppter ynitatē modi significādi iterptamur ynitatē rei significate erit scđus modus quē p̄bs vocat q̄ptū iterptari q̄le: vel q̄le q̄ptū. Nā quale et q̄ptū et suba habet aliquo mō ynitatē modi significādi: et si bñt h̄ ynitatē in abstracto: habet tñ eā in cōreto. Nā talia sūpta p̄cretiue iplicat se ad inuicē: et fm modū significādi ynuz aliqd mō iportat aliud. nā cuz suba sit quata: q̄ dicim⁹ lignu eē q̄ptū oꝫ ḡ q̄ptū aliquo mō iplicet subm de quo p̄dicat. et sicut q̄ptū iplicat subm: sic q̄le iplicat q̄ptuz. verū est. n. ḡ q̄ptū sit q̄le: qd nō etē nisi q̄ptū iplicaret in quali. et q̄ fm modū significādi p̄di⁹ iplicat se ad inuicē: put i p̄creto ynu de alio p̄dicat pp yueniētiā modi significādi iterptam⁹ ynitatē rei significate: et qd distribuit in uno p̄di⁹ credim⁹ ḡ distribuit in alijs p̄di⁹: vt ḡcqd qd est distributiū sube iterptamur ipsuz sic si eset distributiū q̄pti ratis vel q̄litatis: et credim⁹ bñ arguere cū dicim⁹. q̄cuid emisti comedisti. crudū emisti. ḡ cruduz comedisti. variam⁹. n. gd in q̄le. sic et possem⁹ variare gd i q̄ptū dō. ḡcqd emisti comedisti: emisti magnū. ḡ magnū comedisti: et sic ḡcqd qd ē distributiū sube iterptamur eē distributiū q̄pti et qualis: vel etiā alioꝫ p̄di⁹. sic q̄ptacunc⁹ et quotcunc⁹ que sūt distributiua q̄ptitatis credim⁹ eē distributiua q̄litatis dicēdo. quātacunc⁹ vidisti heri hodie vides. heri vidisti cruda. ergo hodie vides. Eodē aut mō et q̄lecūq: qd est distributiū q̄litatis iterptamur eē distributiū quātatis. et mutam⁹ q̄le in quātū dō. q̄iacūq: vidisti heri: hodie vides: heri vidisti magna. ḡ hodie vides. est ḡ scđus. modus cū ppter ynitatē et yueniētiā modi significādi in

terptamur ynitatē rei significate. S̄z si ppter yueniētiā modi p̄ferēdi iterptaremur ynitatē modi significādi vel rei significate etē 3° modus quē p̄bs appellat faciens iterptari patiēs: v̄l⁹ et patiēs et dispositiū iterptari ee faciens et agēs. vt si q̄ videre est silis terminatiōis et silis p latiōis ad secare. crederem⁹ ḡ sicut secare iportat actio[n]e: sic et videre: ex quo appetit ḡ variatio p̄dcamētoꝫ adiuicē alr et alr sc̄a facit aliū et aliū modū hui⁹ fallē.

Eiso quomodo modi hui⁹ fallacie accipiunt q̄si realr. Restat nobis grāde dubiū. naz cū hec falla sit in dictio[n]e oꝫ ḡ p̄n⁹ decipiēdi sumat ex pte vocis. Sciedū ḡ ḡ si pp ipsas res decipemur in palogismis phabitis: hoc nō esset p figurā dictio[n]is: s̄z p fallas extra dictio[n]e: nec est incōueniēs in eo: dem palogismo ee fallaz in dictio[n]e put decipimur ex pte vocis. et esse fallam extra dictio[n]e put initū decipiēdi sumit originē ex parte rei. si ergo ostendere poterimus ḡ in dictis palogismis oib⁹ decipi possum⁹ ex pte vocis: et ḡ vox p̄t ee rō deceptiōis nostre: ostēsuz erit ḡ i oib⁹ alij palogismis est deceptio p fallam in dictio[n]e. Aduertenduz igit ḡ ois illa deceptio p̄t dici sumere originē ex voce ad quā deceptionē fi⁹ cooperat modus p̄ferēdi: quia modus platiōis ex pte vocis le tñ. modus aut p̄ferēdi vt ad p̄ns spectat. duplex est. vñ qdē accipit fm alia et alias terminationē. ali⁹ vñ sumit fm p̄cretionē et abstractionē. vñrūq. n. istoz p̄tinet ad figurā dictio[n]is. nā que alr et alr terminant h̄t alia et alia figurā dictio[n]is. sed que silr terminant quodā mō in figura dictio[n]is yueniūt: vt videre et secare: q̄ silis terminatiōis sunt eadē figurā dictio[n]is habere dicunt. sicut etiā p̄creta et abstracta variat dictio[n]is figurā. nā si idē signat albedo et albū. nō ē tñ eadē figura dictio[n]is in vtrqz. Vis vñs appetit quō oēs dicti modi p̄nt decipe ex pte vocis: q̄ vox et modus p̄ferēdi cooperat ad deceptionē oiuꝫ illoꝫ móꝫ. nā vt figura dictio[n]is attendit fm terminationē. sic h̄z fieri tertii⁹ modus in quo ppter yueniētiā terminatiōis vñ iterptat aliud: s̄z put figura dictio[n]is attendit penes p̄creta et abstractuz: sic h̄z fieri p̄m⁹ et scđs modus. nā pp p̄cretionē dictio[n]um fit deceptio in p̄mo et scđo⁹. iō. n. q̄le qd iterptamur h̄ aliqd: et masculinū iterptamur fe⁹: qd qdā mō p̄eadē vocēi: portat suba v̄lis et p̄ticulari: et id qd significat masculinū et femininū. nā cū sp̄ pdicatu iplicet subz cū dico. lapis ē suba in ipsa suba vt pdicat de lapide quodam mō implicat lapis: ita ḡ lapis suba fm se supra significet subaz absolute: vt tñ pdicat de lapide h̄bit ad stādū p lapide: pp qd lapis suba sit solū feminini gñis fantastice: tñ iportat masculinū: q̄ trahit ad stādū p eo qd ē masculini generis: et q̄ ḡ suba trahat ad stādū p lapide defuit ibi ynitatis rei: q̄ eadē est res que iportat p lapide et p subaz: et deseruit etiā ibi p̄creto vocis q̄ est qdā dictio[n]is fi⁹. nā ex hoc suba trahit ad stādū p lapide: q̄ de lapide pdicat: nō aut pdicat nisi in cōcretio[n]e. iō ipsa p̄creto vocis aliqd cooperat ad talē decepcionē. si ḡ in dicto palogismo decipimur pp ynitatez rei: fit falla accidētis. Si vñ deceptio p̄tinat ex ipsa voce ē ibi figura dictio[n]is: et q̄ vtrqz mō p̄t h̄ cōtingere in dicto palogismo est vtrqz falla. qd dictū est ḡ cū masculinū iterptamur femininū: intelligēdū ē cū quale qd iterptamur h̄ aliqd: qd sic p̄z. nā ideo quale qd iterptamur h̄ aliqd: qd quale qd trahit ad stādū p hoc aliqd: et qd fm se acceptū est vle trahit ad stādū p particulari. s̄z ḡ quale quid trahat ad standū p hoc aliqd: et ḡ ylia pdicent de

Liber

particularib^z cooperat ibi tam vniuersitas rei q^z xcretio vo-
cis.sor.n.^{nō} est humanitas:s^z est hō. Sc̄iēdū tñ:q^z pre-
ter xcretionē vocis est etiā alia rō ex pte ipsius vocis:q^z re-
q^zle qd iterptamur B aligd. sed de hoc dice^r in illo caplo.
Fallacia autē sit in his . Ad p̄sens autē sufficiat scire q^z
pter xcretionē dictiōis in oībus talib^z palogismis sūptl
fm modū figure dictionis est deceptio:nō solū ex pte rei:
s^z etiā ex pte vocis:iō xcurrunt ibi tā accēns q^z figura dictio-
nis. t sicut xcretio vocis coopat ad p̄mū modū fig^c dicti-
onis:sic etiā coopat ad sc̄d^z.nā sicut q^zle qd iterptamur B
aligd:q^z vnu^z aliquo^z in xcretiōe iplicat aliud. sic ēt q^zle i-
terptamur q^ztuz:q^z xcretiue vnu^z iplicat aliud. nā q^zle i-
plicat q^ztuz t pdicat de quāto. dicim^z.n.mag^m ēē colora-
tuz:t quātuz ēē q^zle:q^z In abstractiōe nō ḫ. nō. n. dicimus
q^z quatitas sit qlitas: t q^z sic pdic^m xcretiue se iplicat adi-
nicē:q^z est distributiu^m vni^z pdicamēti iterptamur q^z sit
distributiu^m alteri^z: t sub quāto accipim^z crudū:eo q^z stin-
gat rez quāta ēē crudā: t sub qcgd accipim^z albu^z:eo q^z cō-
tingat subam ēē albā. si g^z formaret sic palo^z.qcgd vidisti
heri hodie vides. heri vidisti albedinē. g^z hodie vides. nō
ēēt ibi fig^c dictiōis:q^z albedo cū significet in abstracto ex
mō pferēdi t ex yi vocis s^z hō q^z det itelligere subaz. sub
stātia. n. nō ē albedo:s^z éalba. cū g^z xcretio vocis deserui-
at vt q^ztuz velut qd mutet in q^zle:vel ecōuerso.oz in tali
bus ēē fig^m dictionis.Dicam^z igit q^z t modi fig^c dictiōis
p̄nt sumi q^zl realr. nō tñ faciūt talē fallaz:vt sumūt realr:
sed vt sumunt ex parte vocis t fm dictionem.

Eiso quomodo sumun̄ modi fiḡ dictiōis: t̄
quō ī eis ē deceptio ex parte
vocis. Restat videre quō hec falla dī fiḡ dictiōis: qđ de
facili p̄z. fiḡ. n. dicit aliqd circa rē: t̄ qz ḵcretio t̄ termina-
tio dictiōis sūt aliq̄ adiacētia ipsi significato. iō talia ad fi-
gurā dictiōis p̄tinere dicunt̄. Lū ḡ ex hoc ḵringat falla fi-
gure dictiōis: qz terminatio t̄ ḵcretio vocis coopan̄ ad ta-
lez deceptionē. iō hec falla sic p̄pē noiata est.

His vissis restat declarare q̄rtuz. v. quō talis falla
peccat fīm multiplicitatē fantasticā: qđ ēt
de leui p̄z si considererēt p̄dicta. nō. n. in tali falla est vā mul-
tiplicitas. tūc. n. vā multiplicitas existit qñ vna vox plura
significat sive h̄ sit māstr̄ z i potētia sive formalr̄ z i actiū:
qđ hic nō ḵtingit. nō. n. vna z eadez vox est multiplex ad
agere z ad pati vel ad q̄le z q̄rtuz: vel ad masculū" fe": s; p̄
dictiōis figurā: vt ppter terminationē: vel p̄g xcretionē di-
ctionis vnu iterptamur aliud. vox ḡ illa p̄ qua decipimur
p̄ figurā dictiōis s; qđ b̄ significat vnu. Interptatiōe. n.
z fantastice iportat aliud. ḡ fantasticā z iterptatiā mul-
tiplicitate hz. **C**his pactis vt xgruēti' habeam' modos
figure dictionis dicamus q̄ modi figure dictiōis: vt pa-
tet per habita: nō deseruit tali fallacie: vt sumunt̄ qua-
si realiter. z dico quasi realiter. quia non omnes realiter
sumi possunt. habentur tamen huiusmodi modi vt sumū-
tur ex parte vocis. ex parte autēz vocis vt ad presens spe-
ctat: z vt patet per habita. duo sunt que yidentur impor-
tare dictionis figuram. terminatio. l. z concretio. concre-
tio aut̄ duplicitē accipit. vel vt deseruit in predicationi-
bus eēntialib̄. vel vt deseruit in denoiaitu. s; ḡ fiat de-
ceptio rōne xcretiōis vocis deseruientis in p̄diciatiōibus
eēntialib̄. sic est p̄m̄ modus. Si vo b̄ deceptio ḵtingat
ppter xcretionē vocis deseruētē in p̄diciatiōib̄ denoia-
tiuis: sic est scđus modus. S; si fiat talis deceiptio p̄p̄ vo-
cis terminationē: sic est tertii' modus. pars ḡ illa in q̄ po-
nunt̄ modi hui' fallē: dividit in ptes tres fīm ḡbec falla
tres modos hz. z° pars icipit ibi. (Uel rursuz q̄tū q̄le.)
z° ibi. (Uel facies patiēs.) Dicit ḡ ḵtingit hec falla qñ
masculinū iterptam̄ fe": vel ecouerso. fe": iterptamur
masculinū: vel alterū boz yl masculi" yl femi" iterptia.

*mur: quod est hoc iter, i. neutrū, masculinū aut̄ interptamur fe". sic ois suba calefaciēs est actiuā: ignis est suba calefa-
ciens. ḡ ignis est actiuā. sic etiā pōt̄ iterptari neutrū. ḡ oē
corp̄ calefaciēs ē actiuū. ignis est corp̄ calefaciēs. ḡ ignis
est actiuū. In oib̄. n. bis est deceptio ppter xcretionē vo-
cis deseruientē in p̄daciōib̄ eentialib̄. ignis eni eentia-
liter est corp̄: nō tñ est corpeitas. nisi ḡ eēt xcretio vocis
nō sic apte traheret corp̄ ad stādū p̄ igne: pp̄ quā trahi-
tionem masculinū iterptamur neutrū: vel neutrū inter-
pretamur masculinuz. Deinde cuz dicit.*

Cael rursus quale quātūz vel q̄stum quale.
Cponit scđ moduz q̄ ppter xcretionē vocis deseruē
tez in p̄dicatiōib⁹ denoiauitis. Nā s̄m hoc q̄stuz iterptā
mur q̄le: z ecōuerso q̄le iterptamur q̄stū. quātū. n. p̄dicat̄
de q̄li z res vni⁹ p̄dica⁹ p̄dicat̄ de alio p̄di⁹ nō eēntialis: s̄z
denomiatiue: z nisi eēt xcretionē vocis nunq̄ res diuersoz
p̄dicamētoz p̄dicaren̄ de se iuicē. nunq̄ eni⁹ q̄stitas est
q̄litas: s̄z quātū est q̄le. ppter istā aut̄ xcretionē vocis q̄ ē
quēdā dictiōis fi⁹ q̄stū iterptamur q̄le dicēdo. q̄lēcūg vi
disti heri hodie vides. heri vidisti magnū. ḡ hodie vides;
sicut etiā q̄le iterptamur quātūz dōo. quātūcung⁹ vidisti
heri hodie vides. heri vidisti albū. ḡ hodie vides. **C**No-
tandū aut̄ q̄ variatio p̄dicamētoz haberī pot̄ p̄ diuersos
modos figure dictiōis. nā si fiat talis variatio pp̄ xcretionē
vocis deseruētē in p̄dicatiōib⁹ denoiauitis est scđus
modus. s̄z si hoc ringat pp̄ terminationē dictionis: sic est
3⁹ modus. iō text⁹ sequēs de facere z pari meli⁹ ē expone-
re s̄z tertii modū: vt habeant̄ oēs modi bui⁹ fallacie.

Habitaret forte aliquis ybi habeat eē hec si gura dictionis: et que dictio posita in palogismo decipit p̄ figurā dictiōis. **C**ōdīm q̄ cū figura dictiōis fiat taz fz determinationē vocis q̄ s̄m p̄cretionē: in illa dictiōe cōsistit h̄ defectus. vel illa dictio decipit s̄m dictiōis figurā q̄ p̄ terminationē vel p̄ p̄cretionē iterptatur eē: qd nō est. **S**i ḡ dicat videre ē vt seca re. ḡ significat actionē fiḡ dictiōis. fz quā p̄ceptit deceptio est in ipso videre: q̄ p̄pter s̄iles terminationē quaz bz ad secare credit̄ ipozare actionē: sicut et secare. **S**i vo dicat quātacūq̄ vidisti heri hodie vides. heri vidisti alba. ḡ t̄. hec deceptio s̄m figurā dictionis est in hac dictiōe alba. nāq̄ albū p̄cretionē sūptū p̄dicat de quāto p̄ ipsas p̄cretionē dictiōis: p̄p̄ quā cōcedim⁹ albū eē q̄tū credim⁹ be ne sumere qn̄ sub quāto sumim⁹ albū: p̄p̄ q̄ albū qd fz se significat q̄litatē p̄p̄ quādā fantasīa interptamur ipsuz i portare quātitatē. iō dicēdo quātacūq̄ vidisti heri hodie vides. heri vidisti alba. ḡ t̄. **M**agis p̄p̄ dictiuz est q̄ in tali palogismo q̄le interptamur eē quātū. q̄ ecōuerso mō: lz cōi noie vtrūq; dici possit. Deinde cum dicit.

Cael faciens patiens; vel dispositus faceret; alia ut determinatus est prius.
Cponit tertium modum; et duo facit; quod primo ponit hunc modum; secundum reddit causa dicti ibi. Est enim quod non est. Continuet sic; quod est figura dictiorum; vel quod facies interpres paties; vel ecouerso; quod dispositus; et quod paties interpres facere; vel interpetetur alia; ut determinatus est prius in predicamentis. **C**Notandum autem quod sicut per secundum modum ut qui decipimus per accretiones dictiorum deferui et in predicatione dictiorum denotati uis possumus; vnuquidque per predicamentorum interptari aliud; sic per tertium modum ut per terminationem dictiorum possumus; vnuquidque per predicamentorum interptari aliud; ut possemus caliditatem quam qualitatem importat interptari subiectum; eo quod est filius terminatio dictiorum ad humanitatem; et ideo dicit sicut determinatus est in aliis; quod oia predicamenta de quibus determinatus est in predicamentis possemus; per hunc modum variare; competet tamen quod hunc modum variare agere in pati; vel ecouerso quod varientur alia predicamenta.

Constat dū etiā: q̄ hi modi fiḡ dictiōis habet quēdāz or-
dinē: q̄ plus reseruat rō fiḡ dictiōis in tertio mō q̄ in p̄
et scđo: q̄ magis pure videt peccare per figurā dictiōis.
terti⁹ modus q̄ alij. **C**urius, magis reseruat rō hui⁹
fallacie in scđo modo q̄ in p̄mo: quia magis decipimur p̄
concretionē dictiōis: vt vtimur h̄s p̄cretionē in predica-
tionibus denominatiuis q̄ in essentialib⁹. in essentialibus
enī nō solum decipimur ex concretiōe dictiōis: sed ex
identitate rerum. Nam p̄mus modus sic peccat per fal-
laciā in dictiōe: q̄ semp̄ est ibi fallacia extra dictiōe: q̄
ergo tertii⁹ modus plus videb⁹ habere de rōne hui⁹ fallacē:
ideo forte ph̄s p̄tractauit plus istū tertii⁹ modū. q̄ alius
explificādo de hoc tertio mō et nō de alij. **C**onstat dū
etiā q̄ sicut variationē p̄dicamētoꝝ possimus cōcludere
tam per scđm modū q̄ p̄ tertii⁹. alr tñ et alr: vt ostēsuz est:
sic variatiōes generū alr tñ et alr p̄cludere possum⁹ taz p̄
modū tertii⁹ q̄ p̄ p̄mu. Nā si credim⁹ katerinā vel secanā
esse feminini ḡn̄s ppter dictiōis terminationē: quia est
similis terminatiōis cū musa que ē feminini ḡn̄s h̄s va-
riatio generū p̄tinebit ad tertii⁹ modū qui inīcīt dictiōis
terminatiōi. Si vero credim⁹ katerinā ēē feminini gene-
ris: q̄ est suba colorata que est feminini generis: v̄l credi-
mus ipsuz esse neutri generis: q̄ est aial albū: qdē neutri
generis: talis variatio p̄tinebit ad p̄mu modū: vt p̄t pa-
tere per habita. Deinde cū dicit.

Cest enī qd̄ non est eoꝝ que sunt facere: velut
eoꝝ q̄ sunt facere qd̄ dictiōe significare vt vige-
re. Silt figure dictiōis dī ei qd̄ secare vel edi-
ficare: q̄uis hoc idem quale quid et affectum
quodāmodo idicat: illud vero facere quid eo-
dem modo et in alijs.

Cudit p̄ exēplū quō p̄ sile terminatione patiēs interpt̄a-
mū ēē faciēs. d. q̄ illud qd̄ non est eoꝝ q̄ sunt facere qd̄
in dictiōe. i. ppter simile terminatione dictiōis est. i. tin-
git significare. velut eoruz q̄ sunt facere vt vigere. i. vide-
re vel intelligere. vtriusq; n. acumine aliquo modo vige-
remus taz acumine visus q̄ intellectus. hui⁹. n. vigere: q̄
dicit silt figura. i. fīm figura dictiōis ei qd̄ est secare et edi-
ficare credimus sup. q̄ vigere importat actionēs sicut il-
la q̄uis hoc. s. vigere significet quid quale. i. quid passiona-
le. idicat enī quodāmodo affectuz. i. affectionez v̄l passionē
quādam. illud vero. i. edificare vel secare quid facere. i. i.
porat actionē quandā: et subdit q̄ eodē modo est in alijs.
quia sicut videre videb⁹ importare actionem et importare
passionē: sic audire et olphare et ceteri sensus significat per
moduz actionis: tamen fīm veritatez passionē importat.
vel eodez modo in alijs. i. in alijs p̄dicamētoꝝ: q̄ sicut p̄
pter similez terminatione agere interpretamur pati. sic
possemus interpretari de alijs p̄dicamētoꝝ. **C**onstat dū
autē q̄ l̄ videre dicāt esse actiuuz et videri esse pas-
suum ppter dictiōis figurā et moduz loquēdī: tamē fīm
rei veritatez cōsiderādo res ipsas videre est passuum: et
videri actiuū: quia id quod videb⁹ agit in visum imprimē
do speciem suaz in ipso. visus autē nihil agit in visibile: s̄z
patitur ab ipso. Ultimo cum dicit.

Ergo fīm dictiōem redargutionis ex his lo-
cis sunt.

Epilogate circa determinata dicens. q̄ redargutiones et
deceptiones que sūt fīm dictiōez sunt et sumunt ex his
locis qui dicti sunt. **C**onstat dū autē: q̄ dicit redarguti-
ones esse ex his locis: q̄ hic intendit determinare de h̄s
locis sophistis: vt vident facere elenchuz: et vt videntur
ducere ad metas redargutionis. De alijs autē metis dice-

tur circa finez p̄mi huius. **C**onstat dū etiā: q̄ ordo falla-
ciorū in dictiōe sumit fīm q̄ magis et minus h̄s loci so-
phistici participat de multiplicitate. nā plus participat de
multiplicitate que habent eaz actua liter q̄ que habent
eaz potentialiter vel fantastice. ideo amphibologia et eg-
uocatio precedunt alias fallacias. equiuocatio vero p̄ce-
dit amphibologiā: q̄ vt ostensum est p̄ncipalius est mul-
tiplicitas in equiuocatione q̄ in amphibologia vel prece-
dit eaz: quia dictio est ante orationē. sed hec causa secunda
nā est ita per se sicut p̄ma. cōpositio vero et diuīsio prece-
dunt accētū: quia vt ostensuz est magis potentialiter reser-
uatur multiplicitas in accentu q̄ in cōpositione et diuīsio-
ne. cōpositio vero p̄cedit diuīsioꝝ: q̄ cōposituz quodā-
modo tendit ad vnitatez. diuīsuz vero ad multitudinem
et vnum au multa. Ultimo autē ponit figura dictiōis
quia minus habet de multiplicitate q̄ aliqua alia falla-
cia in dictiōe: cuꝝ h̄s multiplicitatē habeat soluz fanta-
stice: vt ostensum est. et hec sufficiant de figura dictiōis.
de qua sumus diffusius prosecuti: quia ignorabāt cōiter:
vt potuimus percipere intuendo q̄ alij de hac fallacia
cōscripterunt.

CAP. III.

Dū vero q̄ extra dictiōe sūt pa-
ralogismoꝝ sp̄es sūt septē. Una
quidē fīm accīs. Secunda autē eo
q̄ simplr et nō simplr: sed quid ē
aut vbi: aut qñ: aut ad aliqd dī.
Tertia vero fīm elenchi ignoran-
tiā. Quarta vero fīm cōsequēs. Quinta autē fīz
q̄ in principio est sumere. Sexta q̄ nō est cau-
sam fīm causaz sumere. Septima vero plures
interrogationes vt vnam facere.

Constat dū philosophus determinauit de fallaciis in di-
ctiōe. In parte ista determinat de fallaciis extra dictio-
nem. et duo facit: quia p̄mo enumerat h̄s fallacias. secun-
do determinat de vnaquaq; illaruz. secunda ibi. Ergo fīz
accidens. Dicit ergo sp̄ecies. i. manerias eoruz paralo-
gismoꝝ qui sunt extra dictiōez sunt septē. Una gdē fīz
accidens. Secunda autem species est in eo qd̄ simpliciter
q̄tum ad cōclusionez: vel nō simpliciter q̄tum ad p̄mis-
fas. In fallacia enī fīm quid et simpliciter infertur aliqd
simpliciter premisse tamen nō sumunt simpliciter: s̄z su-
muntur q̄tum ad partem integralē: vt est albus dentes
ergo ē albus. aut sumuntur vbi q̄tuz ad locum: vt bonum
est vti dieta in locis egrotatiis. ergo bonus est vti dieta.
aut sumunt qñ q̄tuz ad tps: vt bonus est abstinenē tēpo-
re egrotatiō. ergo bonus est abstinenē. aut id sumi-
tur in premissis non dicitur simpliciter. sed dicitur ad
aliqd: vt bonus est proycere merces in mari. ergo bonus
est proycere merces. In omnibus autē his ex eo qd̄ sum-
ptuz ē p̄ticulariter in fert aliqd simpliciter. Tertia autē sp̄e-
cies paralogismoꝝ extra dictiōez sumit fīm ignorantiā
elenchi. Quarta vero fīm p̄sequens. Quinta autē. fīm su-
mēre qd̄ est in p̄ncipio. Sexta autē. fīm ponere causaz q̄
non est causa. Septima vero. fīm facere plures interro-
gationes vt vnaꝝ. **C**onstat dū autē q̄ he fallacie fīz quoſ
dam sumuntur penes generales conditiones entis. ens
enī multipliciter diuidit: et fīm diuersas diuīsiones
eius sumunt diuerse fallacie extra dictiōem. nam p̄t
diuidit in per se et per accidens: sumuntur fallacia accidē-
tis. p̄t vero diuidit ens per perfectū et imperfectū sumi-
tur fīz quid et simpliciter. p̄t diuidit per opposita et nō op-
posita sumit ignorantiā elenchi. penes idem et diuersuz su-

Liber

mis peritio pncipy penes pns et posteri^o accipit nis. vt at ens diuidit in causaz et causatu*s*; sumit falla fm no causaz ut causaz. s^z put diuidit in vnū et multa accipit falla fm plures interrogations ut vnā. vpx qz de locis sophisticis et de palogismis hic agit inceptū sunt quedā obligates elechi. melius est accipe h^o fallas. put peccat etra elenchū. **C**Sciēdū g^o fallaz extra dictionē qdā s^f pncipales. qdam vo qsi annexe. Accīns eni et fm gd et simplr ignoratiā elechi et peritio pncipy pnt dici qsi pncipales. alie vo tres vt nis no cā; vt cā; et plures interrogations ut vna pnt dici qsi annexe. nis. n. reducis ad accīns; sed non cā vt cā ad petitionē pncipy; s^z plures interrogatiōes ut vna videtur posse reduci ad ignoratiā elechi; vel ad fm quid et simplr. citer. hec aut̄ quā vā sunt in sequētib^o apparebit. **C**Dis viss leue est accipe numerū barū fallaz. nā h^o fallē; vel sunt pncipales; vel sūt qsi annexe. si sunt pncipales sic vt peccat h^o elechū triplr distinguunt. elechus eni ē sills. est dialecticus; et est elechus; vt sylls est h^o iferre. vt dialecticus est h^o pbare. vt elechus est h^o h̄dicere. si ergo est peccatū h^o elechuz ut illatiū; sic sumit accīns qd̄ peccat cōtra de neēitate accidere. Si vero sit peccatū h^o ipsū vt est h̄di cīm. sic sumit fm gd et simplr et ignoratiā elechi; qd̄ quo diuersimode se habet in sequētib^o apparebit. S^z si peccatur h^o elechū vt est pbatiū; sic accipit peritio pncipy et sic fallē extra dictionē qd̄ vident magis pncipales sumuntur penes has tres editiones; qz vel no h̄dicūt; vel no pbāt; sic et alie que vident annexe illa tria sumuntur; qz nis sumit; eo qd̄ no infert fm no cām eo qd̄ no probat fm plures interrogatiōes eo qd̄ no h̄dicit; posset autē cuilibet istarū fallaz appropriari pprī defectū h^o elechuz. sed h̄ ad p̄sens sufficiat; qz de his oib^o i sequētib^o clarius tractabitur. Deinde cū dicit.

C Ergo fm accidens quidez paralogismi sunt quādo similiter quidlibet assignatuz fuerit rei subiecte et accidenti inesse.

C Determinat de vnaquaqz fallaz istarū. fm g diuisione tactā dicam^o qd̄ hec ps diuidit in duas; qz p determinat de fallacys extra dictionē que vident eē magis pncipales. z^o de his que vident qsi annexe. z^o ibi. (Qui vo s^z nis.) Circa p̄mū tria facit: qz p determinat de falla accīns qd̄ peccat h^o elenchū eo qd̄ no ifert. z^o determinat de fm gd. et simplr. et de ignoratiā elechi qd̄ peccat: qz no h̄dicūt. z^o de terminat de petitiōe pncipy que peccat: qz no pbāt. z^o ibi. (Scdm aut̄ qd̄ simplr.) z^o ibi. (Qui autē in eo qd̄ in p̄m^o.) Circa p̄mū tria facit: qz p̄mo ostēdit quō h^o fieri falla accīdētis. z^o assignat defectū eius. z^o ponit paralogismos ipsius. z^o ibi. (Nā quodā mō mlta.) z^o ibi. (Ut corriscus alter.) Dicit g^o palo^{mī} s^z accīns sūt qui gdlibz. i. qn̄ aliqd̄ attributuz siue aliqd̄ pdicatu*s* assignat silr iesse rei subiecte et accidenti. cā g^o apparentie est idētis et ueniētia accīns ad subm. causa vo no existētis est diuersitas eozdē.

B Dubitaret sorte aligs qd̄ noiaſ hic accīns s^z qd̄ sumit i falla accīns. dixerunt aut̄ aliqui qd̄ hic sumit accīns put diuidit h̄ per se: s^z h̄ simplr et absolute no videſ bene dictū. Nam ea qd̄ sunt in p̄mo mō dicēdi qd̄ se absolute loquēdo no videſ le habeſe p accīns: tñ pōt mītri falla accīns in p̄mo mō dicēdi p se. nā l^z. socrates est h^o. reducas ad p̄mū modū dicēdi p se: fm tamen hac fallam potest homo accidere socrati in p̄be iuxta illud metaph^o p̄mo. medicus no medicat hominem sed socrate et platonē. qbus accidit esse hoiez. ideo quāda cōm distinctionē de accidente ueniēter applicare possimus huic negocio distinguēdo triplex accīns. est. n. accīns absolute: accīns respectu vnius; et accīns respectu tertii: si ḡ loquimur de accīnte absolute sic nulla suba accidit iuxta il-

lud p̄mi p̄bicoz; qd̄ vere est nulli accidit: qd̄ eni ē suba in Lō. se absolute loquēdo no poterit eē accīns alteri. si vo loq̄ mur de accīnte no absolute; sed r^o vnius; sic nihil p̄bier qd̄ est suba h̄rē rōnē accīns. hoc. n. mō oia inferiora accīdunt superiorib^o. sunt eni inferiora aliquo mō accīns r^o su perioz; qd̄ sunt p̄ter eoꝝ rōnez; z^o mō pōt accipi accīns respectu tertii: et sic sumptū accidens-nihil est aliud qd̄ aligd̄ esse extraneū ab aliquo no sumptū: s^z put stat sub aliquo tertio attributo: et h̄ mō supiora accidit inferiorib^o et inferiora supiorib^o: et eq̄lia eq̄lib^o: et oia oib^o. vt si dico hō ē spēs spalissima put hō stat sub tali attributo accidit sibi qd̄ sit aial: vel qd̄ sit suba qd̄ aial et substātia no sunt spēs spalissime. accidit etiā sibi pdicari de sorte: qd̄ sor. no est spēs: et sic accipit hic accīns s^z qd̄ sumit i falla accīns. Inde est g^o qd̄ cū dicit. hō ē spēs: sor. est hō. ergo sor. est spēs: qd̄ deficit hic paralogismus p accīns put. n. hō stat sub h̄ attributo species. accidit sibi. i. extraneū ē ab eo pdicari de sor. **C** Nō tādū g^o cū accīns hic sumptū idē dicat qd̄ extraneū: non simplr s^z respectu tertii oī i omni falla accīns assignare tria. vnu quod se habeat vt res subiecta: et aliud qd̄ se beat vt accidentis: et tertiu qd̄ attribuāt rei subiecte r^o cui tertii dicat id qd̄ se h^o vt accīns accidere rei subiecte.

Alterius ergo dubitaret aligs cū semp tria cōtributū. res subta et accīns: vt z hec tria sumi possint i paralogismo negatiuo: vel sumēda sūt i affirmatiuo tñ. **C** Di cendū qd̄ quidā considerates hāc fallaz fieri fm. cōlonem tā affirmatiua qd̄ negatiua: dixerūt qd̄ in diuersis paralogismis hec tria diuersimode assignant: s^z qd̄ artificialē ē disiderare aligd̄ in sua origine: et in sua radice: cū negatiua ex affirmatiua sumat robur: assignāda sunt illa tria solū p. ut p̄ tale fallam excludit: affirmatiua ppō. est eni par p̄ctū dicēdo. hō ē spēs: sor. est hō. ergo sor. est spēs. et dicēdo hō ē spēs: sor. no ē spēs. ergo sor. no est hō. s^z tñ iste palo^{mī} negatiu^o sumit robur ex p̄cedēti paralogismo affirmatiuo: et si debem^o in eo assignare illa tria recurrentū est ad paralogismum affirmatiuz: et sic ibi inueniūt hec tria. ita debemus ea assignare in negatiuo.

Alterius. dato predicta tria directe accipiēda esse solū in paralogismis affirmatiuis. Dubitaret forte alijs quid sit ibi attributū. qd̄ res subiecta: et qd̄ accīns. **C** Dicēdū qd̄ res subiecta est ibi medi^o terminus: et minor extremitas est ibi vt accīns. et maior extremitas se h^o vt tertiu attributū. ex quo appet qd̄ alt accipit res subiecta respectu huius paralogismi: et aliter respectu syllogismi. nā in syllogismo et maxime in p̄ma figura minor extremitas. magis h^o rōnē rei subiecte qd̄ medi^o terminus. sed tamē in h^o fallacia res subiecta dicēdī medius terminus qui vt subiectū maiori extremitati accidit sibi pdicari de minori extremitate. Nā cuiz accidens et extra neum accipiatur hic respectu tertii: oportet rem subiectā esse mediuz qd̄ subiectū ipsi tertio et ipsi maiori extremitati. accidens vero erit ibi minor extremitas que extra neatur a medio: vt stat sub tali attributo. sic ergo sumēda sunt hec tria in paralogismo affirmatiuo. sed si fieret paralogismus negatiu^o reducēdū eēt ad affirmatiu^o: vt in hoc paralogismo. hō ē species: sortes no ēt species. ergo sortes no ēt homo. res subiecta est ibi homo. accidentes est ibi sor. et attributuz species: et l^z homo non sit medius terminus in dicto paralogismo: sed species sit ibi medi^o terminus: est tamē homo medius termin^o in paralogismo illo affirmatiuo a quo iste paralogism^o negatiu^o sumit robur. ex hoc autē appetet vñ mouebant qui ponebant qd̄ medium aliquando potest esse attributuz: aliquando potest esse res subiecta. Credebat enim qd̄ eque per se et primo assignanda esent pdicta tria in paralogismo negatiuo:

sicut in affirmatio: s; vt ex littera plane patet directe h assignata sit in affirmatio, nō enī dicit g fiat hec falla qm remouet vel qm assignat ab esse: s; fit hec falla: qm q libert. i. qm attributū similiter assignat in esse rei subiecte recidet. Deinde cum dicit.

Cum qm eidē accidit multa nō necesse est oibus pdicatis et de quo pdicant hec oia inesse: nam omnia sic erunt eadez.

CAssignat defectū hui falla. d. q multa. i. multe miores extremitates accidit eidē medio: q; omnia alia pdicata accidit enti: vt pdicat de uno pdicato: et hec oia que accidunt enti non necesse est inesse. i. cōuenire oibus pdicatis: et de quo pdicat. i. nō necesse est cōuenire illas minores extremitates siue illa accentia medio et maiori extremitati: qm vnu se hz vt subz aliud vo vt pdicatū: q; si hoc eēt omnia erūt idē. **C**lōtādū aut q quotiēscūq; aliqd vle pdicatur de diuersis: accidit ei vt pdicat de uno pdicari de alio: vt si hō pdicat de sor. accidit ei et extraneū est ab eo pdicari de platoe: q; si hoc nō esset dōo. hō est sor. plo est hō. g plo est sor. valeret arg: q; argueret in his q sunt per seimō si in talib nō p̄mitteret accīs oia pdicat eēt vnu. q; de omnibus pdicat ens: ergo si substantia est ens et q̄litas est ens: t'no accidit enti pdicari de qualitate vt pdicat de suba. sequet g q̄litas sit suba. et sicut ostēsuz est q̄litate et subaz esse idē: sic ostēdi posset oia eēt idē. bñ ergo dictū est q multa eidē accidit. nā enti vt pdicat de suba vel vt pdicat de uno pdicat. accidit ei oia alia pdicat: et cuilibet supiori vt pdicat de uno inferiore: accidit ei oia alia inferiora. hec g que accidit enti vt pdicat de suba nō oī inesse. i. cōuenire enti et sube de qua pdicat ens: q; tunc oia pdicat eēt vnu pdicat: sic oēs hoies eēt vnu p̄icularis hō: si p̄teret sorti quecūq; accidit homini: vt pdicatur de sorte. Deinde cum dicit.

Cum si coriscus alter est ab homine: ipse est a se alter: est enim homo.

Cponit palogismos hui falla. **A**d cui enidētiā notāduz q; fz quosdā: et vt cōiter ponit hec falla hz tres modos. pmus est vt supiora accidit inferiorib: vel ecōverso. z est vt suertibilia accidit suertibilib: z est vt accidētiā accidit subiectis. **S**z scēdū: g formalr est vna rō in oīb palogismis hui falla. semp enibz eēt hec falla ex eo q medius stat sub aliquo attributo: respectu cuius alia accidit ei. sicut g si vna dictio equo significaret diuersas subas. alia vo significaret diuersa accentia: et z signifaret subaz et accidēs. si talia significata hērent dicte dictiōes. simplr equoce n̄ faceret diuersos modos equōnis q; eēt vna rō equōnis i oīb ill' sic formalr et p se loquēdo oēs palo m̄ hui falla nō faciūt nisi vnu modū: fz mālr et fz qd possint facere diuersos modos. ideo phus assignās diuersos modos h fallacie solū ponit duos palogismos deseruites huic fallacie. duo g facit fz qd duos palogismos ponit. z ibi. Ut si a socrate. Dicē g q corisco ē alter ab hoie ipse ē hō. g ē alter a se. Cōmittit. n. ibi accīs: q; accidit corisco q sit hō: vt ē alter ab hoie: vel accidit hoī: vt predicit de corisco: vt ē alter ab eo. Deinde cū dicit.

Cum si a sorte alter: sor. aut homo: alterū esse ab hoie aiunt cōcessuz esse: eo q accidit a quo dixerit alteruz esse hūc esse hominez.

Cponit sedm palogismū p quē pbāt maior p̄oris palogismi. fuit. n. maior pdicti palo m̄ hic. q; coriscus est alter ab hoie. hoc aut pbāt sic. coriscus est alter a sor. sor. ē hō. g est alter ab hoie. Aliū. n. sophiste p̄cessuz ēēt coriscu ēēt alterū ab hoie: q; accidit hūc. i. socrate ēēt hoiez a quo diximus coriscu ēēt alterū. q. o. q; sor. est hō credim̄ cori-

scum esse alterū ab hoie: qm alter est a sorte.

Dubitaret forte aliqd quō supiora p̄nt accidere inferiorib. **D**bz q quecūq; rōne differūt: aliqd est de rōne vni: qd nō est de rōne alteri: ideo p̄t aliqd cōpetere vni qd nō p̄petit alteri fz q hō. ppter q; absolute loquēdo supiora nō p̄nt accidere inferiorib: t̄ respectu alicui attributū: et respectu ei: qd p̄petit inferiorib: nō p̄partionē ad supiora p̄nt accidere supiora inferiorib: vt si mederi p̄petit sorti nō i eo q; hō sorti accidit eēt hoiez nō simplr et absolute: fz i q̄zū stat sub h attributo: qd ē mederi. solū g in his q sūt ita synoniūma q nec re nec rōne differūt nō p̄t contingere falla p accidens. In oibus aut alys cōtingere potest.

Alterius forte dubitaret aliqd quō accidit superiori vt pdicat de uno inferiori. **D**bz q oē supi nō fz idē esse refuat in suis inferiorib: imo spēs spālissima in q est vā vniuocatio nō fm idē eēt participat a sua p̄icularib: et q; superi pdicat de suo inferiori fz eēt: qd fz in ipso: q; in diuersis inferiorib fz diuersa eēt. accidit supiori: vt pdicat de uno inferiori pdicari de alio. est g accīs dōo. sor. est hō. plo ē hō. ergo plo est sor. sic erāt p̄mittit accīs dōo. suba est ens: q; litas ē ens. g q̄litas ē suba: q; accidit enti pdicari de q̄lita: et vt pdicat de suba. q; si nō accideret supiori: vt pdicat de uno inferiori pdicari de alio. oia inferiora haberet idē eēt: et tūc oia essent idē: vt cōcludebat in textu.

Alterius forte dubitaret aliquis: q; si p̄mittit accidēs dōo. sublātia est ens: q; litas est ens. g q̄litas est suba: cū i tali parologismo medi terminū sit ens: et ens nunq; ibi subyiciat: fz semp pdicet: videz falsuz esse qd supra supponebat. v3. q; in oī palogismo affirmatiō peccāte p fallacia accentia res subiecta ē ibi medi terminū. **D**om q duplex est subm. v3. ppositionis et intētionis: siue attributiōis. quotiēscūq; n. trahit aliqd ad stādū p aliqua intētione: vel sub aliquo attributo pot dici q subyicit illi intētione. In hac g ppōne: suba est ens: fz ens nō sit subm. ppōnis: tū eo ipso qd trahit in dcā ppōne ad stādū sub intētōe subalitatis: pot dici q subyicit tali intētōe. in falla aut accidentis assignāda est res subiecta nō p̄pe. p subo ppōnis: fz p subiecto intētōis: vel attributiōis. ex hoc. n. p̄mittit talis falla g medi terminū stat sub aliq intētione. vel sub aliquo attributo rōne cuius alia accidunt ei: vel extraneant ab ipso: vt superiorius dicebatur. patet ergo qd queritur.

Alterius forte dubitaret aliquis: q; falla est in paralogismis positis in littera: vt que fallacia est dicēdo. coriscus est alter ab homine: ipse est homo. ergo est alter a se. **D**icendū q ibi est triplex fallacia aliter tū et aliter. est enī ibi p̄ns accīs et figura dictiōis. **S**z p̄ns est ibi vt arguit a positōe p̄ntis. nō. n. yalet est alter ab hoie. g ē alter ab hoie: vt a seipso. accidēs est ibi vt variat mediū. nō. n. est idē hō qui est coriscus: et a quo coriscus alter est. figura at dictiōis est ibi: q; ppter p̄cretionez huius termini hō per quā p̄cretionē hō trahit ad pdicādū de corisco: credim̄ qd hō significet hoc aliqd: sicut et coriscus. Qd si verū esset hō nō staret nisi p corisco: ppter qd si coriscus esset alter ab homine: bene sequeretur qd esset alter a se.

Secundū autē qd simpliciter dicit hoc: aut quo et nō pprie quādō particula riter dicit: vt simpliciter dictuz ponit. **C**postquā philosophus determinauit de ac cidente: quod videtur peccare contra elenchum: vt est il latius. In parte ista determinat de fm quid et simpliciter: et de ignorantia elenchi que peccant aliquo modo.

Liber

Astra elenchū: ut est ſdictiu? et duo facit; qz pmo deteriat de fm qd et ſimplr. 2º de ignoratiā elēchi. 2º ibi. (Qui aut fm q non determinant.) Circa pmū tria facit: qz p ostēdit quō bz fieri falla fm qd et ſimplr. 2º ponit modos bz fallacie. 3º assignat facilitatem et difficultatez circa ipaz. 2º ibi. (Ut si q non eft.) 3º ibi. (Pz autem in qbusdaz.) Dicit ergo: qz bz qd et ſimplr dicit bz qd dicit quo. i. particulariter: 2nō ppe sup. tunc cōtingit. s. qn illud qd dicit quo ifer ſimplr. i. qn qd particulariter dī in pmissis sumit ut ſimplr dictū in pclone. cā ergo apparentie in hac falla est cōueniētia inter fm quid et ſimplr. cauſa vo nō exiſtie est diuersitas eoz. Deinde cu dicit.

C Ut si qd nō eft opinabile ē: qm qd eft nō eft. nō enī idē eft ee quid et eſſe ſimpliciter.

C Ponit modos hui fallacie. **C** Ad cui euidentiā notandum qz hec falla triplr p̄t cōſiderari. p̄t q̄tu ad oppoſita q pnt xcludi p̄t fallaz. 2º q̄tu ad modū pcedēdi. pcedi-
tur aut bz ad ſimplr. 3º p̄t xcliderari rōne māe ſi-
ue rōne terminoz ad quos applicari p̄t talis falla fm hoc
ergo modi hui fallacie triplr pnt accipi. nā p̄parationē
ad oppoſita pnt diſtingui tres modi hui fallacie: ut fit p̄-
mus modus put p̄t fallaz xcludunt oppoſita ſdictio-
rie. Scđus autē modus put xcludunt oppoſita p̄uatione.
Terti vo put xcludunt oppoſita ſcie. de oibus autē bis
modis exp̄lificabit in lra. **C** Sz si xpare hec fallacia
ad modū pcedēdi: qz pcedit a fm qd ad ſimplr. ſic ſunt
duo modi i hac falla. nunq̄ enī ſmittit talis fallacia niſi
pter incogruetiā additioſ facit: qd duobus modis p̄t
xtingere. vel qz ipsa additio eft incogrua et incōperens: ut
dicendo: ho mortuus. ḡ ho. vel bz cōtingit: qz bz additio ſit
cōpetēs: tñ nō xpetēter addat: qz addit bz pte a qua totū
denoiari nō dz: ut dicēdo hic. ho eft alb dentē. ḡ eft alb.
albedo enī et si nō eft additio cōpetēs: tñ in dicto paro-
gismo nō xpetēter addit: nec xpetēter determinat hoiem: qz
nō determinat ipaz fm partē a qua denoiari habeat. hos
aut duos modos inues phs ait: qz bz falla xtingit: qn qd
infet ſimplr dicit quo 2nō ppe: tuc igif nō dicit ppe qn
ipsa additio eft cōpetēs: tñ tuc dī quo qn p̄ticulariter et cō-
petēter determinat. Tertio p̄t xpari hec falla ad materi-
am ſpālē: et ad terminos circa quos verlat: et ſic ſuuerūt
diſtingui quinq̄ modi ei qui oēs accipiunt bz qz in diuer-
ſis terminis et in diuersis materijs ſuuerūt ipſecio et deſe-
ctus. p̄m ergo modus erit bz qz p̄uatio deficit a forma di-
cendo. ho mortuus. ḡ ho. Scđus erit put potētia deficit ab
actu dicēdo. eft aial in potētia. ergo eft aial. tertio erit put
mā deficit a forma. quotiēſcūq̄ ergo aliqd ſuptū māl i-
ferit ut formalr deficit p̄ fm qd: ut dicēdo. latro vult ſu-
mere pecunia: et pecunia eft bonū. ergo vult bonū. vult. n.
bonū māl: qz vult id qd in ſe bonuz eft. formalr tñ vult
malū: qz vult illud bonū malo mo. qrtus aut modus erit
ex eo qz pars deficit a toto dicēdo. indus eft alb dētibus.
ergo eft alb. qn modus ſumit eo qz intētioſ: et ea qz ſunt
entia apud aiam deficiunt a reb. ppter qd nō valet. chy-
mera eft opinabilis. ergo eft. naſ omne opinabile eft ens
apud aiaz. Sic etiā qui vellet poſſet addi ſext modus qa-
ſilitudines deficiunt a reb. vñ nō valet. eft aial pictū. ḡ eft
aial. verū qz iſte tertio modus accipiedi modos hui falla-
cie: qz eft quaſi p̄ accidēs respectu alioz modoz. ideo ex
textu nō poſſunt haberi modi huius fallacie fm istaz ter-
tia viā. poſſunt tamē haberi fm duas vias p̄cedentes. v3.
cōparando banc fallaciā ad modū pcedendi: et ad oppoſita qz xcludit. poſſum at diuidere partē hanc. vbi assignat
modos huius fallacie. pmo per cōparationē ad oppoſita
que cōcludunt per hāc fallaciā. diuidit ergo hec pars in
tres: qz p̄ ostēdit quō per hāc fallaciā xcludi poſſunt

oppoſita cōtradictorie. 2º quō xcludi poſſunt oppoſita p-
uatiue. 3º quō poſſunt concludi oppoſita contrarie. 2º ibi.
(Simplr autē et qz fm. 3º ibi. Aut si ambo.) Circa pri-
mū duo facit fm qd dupl̄ pbat per hanc fallaciā cōcludi
oppoſita cōtradictorie. Nam pmo docet pbat per hanc
fallaciā: qd nō eft eſſe. 2º qd eft nō ee ibi. (Aut rurſus.) Dicit
ḡ qd non eft: eft opinabile. hec eft minor: paroſiſimi. Seḡ
qm qd nō eft: eft. hec eft cōclusio. formet autē ſic. quicqd
eft opinabile: illud eft: sed qd nō eft: eft opinabile. ergo qd
nō eft eft. deficit autē hic paroſiſimus: qz eft opinabi-
le nō eft eft ſimplr: ſed eft fm qd. ideo ſubdit qd nō eft idē
ee gd. i.ee bz qd: et ee ſimplr. Deinde cum dicit.

C Aut rurſus qm qd eft nō eft. Si eoꝝ que ſunt
quid nō eft: ut ſi nō ho: nō enī eft idē nō ee qd
et ſimpliciter nō eft.

C Docet arguere qz eft nō eft. et duo facit. qz pmo facit qd
dictuz eft. 2º dat cauſaz apparetie in hac fallacia ibi. (Ui-
detur autē.) Dicit ergo qz aut rurſus pbari potest: quo-
niaz qd eft nō eft. ſi aliquid eoz que ſunt nō eft quid. i.
nō eft al: qd ens particularē: utputa ſi nō eft ho. formetur
autē ſic paroſiſimus. qd nō eft homo nō eft: ſed aliqd qd
eft nō eft homo. ergo aliquid qd eft nō eft. Nō ſequit aut
hec cōſluſio: qz nō eft idē nō eft quid: et nō eft ſimplici-
ter. qd enī nō eft ho deficit ei aliquid particularē eft et non
eft fm quid: quod potest eft ſimpliciter.

Dubitaret forte aliquis. qz in hoc para-
logismo cū dī
nō eft homo. ergo nō eft. videſ qz ſit fallacia cōſequētis:
quia eoz ens ſit ſuperius ad hominē in p̄dicto paroſiſimo
arguit a deſtructione antecedētis. **C** Dz qd non eft
incōueniēs in eoz paroſiſimo eft diuersas fallacias.
verū eft enī qz eft ibi cōſequēs: qz arguit a deſtructiōe
antecedētis: et ibi fallacia fm quid: qz per nō ee hoiem
qd eft nō eft fm qd arguitur nō eft ſimpliciter.

Alterius dubitaret aliquis. qz ſi ee
eſſe ſimpliciter. videſ qz nō eft hominē. ſit nō ee ſim-
pliciter. **C** Dicendū qz nō eft ſimile in affirmatiuis et ne-
gatiuis. naſ bz ſumit ſimpliciter qd dicit ſine additamēto
iuxta illud phs. ſimplr autē dico qz ſine additamēto di-
co. qd. n. eft homo ſimpliciter potest dici qz eft: bz qd nō eft
homo abſq̄ additione aliqua: nō cōcedit qz nō ſit. potest
enī ee ſimpliciter qd nō eft ho. ergo nō eft hominē eft
nō eft cum additamēto. et ideo eft nō eft quid. **C** Et ſi
queraſ quare in negatiuis nō eft ſicut in affirmatiuis: ve
quare eſſe hominē eft ſimpliciter: et nō eft hominem
eft nō eft quid. dici potest qz ſimpliciter dupliciter dicit:
ut vult phs pmo de generatione. aut enī eft ſimpliciter
qd eft pncipaliter tale: aut qd eft yniuerſaliter tale. In ne-
gatiuis enī nō potest dici ſimpliciter tale: qd eft pncipali-
ter tale: qz negatio de ſe eft nō ens: et non dicit naturā ali-
quā in qua reſeruari poſſet ratio pncipalitatē. Dicit enī
in negatiuis ſimpliciter tale quod eft yniuerſaliter tale.
illud ergo eft ſimpliciter nō ens qd eft nulluz ens: et illud eft
ſimpliciter nō ſubſtātia qd eft nulla ſubſtātia: et qz qd nō
eft homo: nō ppter hoc eft nullū ens: potest eft ſimpliciter aliqd nō
homo: et eft ſimpliciter ens. Deinde cu dicit.

C Uideſ autē co qz p̄ima ſunt dictioe et pari
differat ee qd et ee: et nō eft qd et nō eft.

C Dat cauſaz apparetie huius fallacie. d. qz in talibus vi-
detur eft bona illatio: co qz p̄ima ſunt dictioe. i. in re-
dicta: et parū differunt. i. paruz videant differre eft ſe quid
et eft ſimpliciter: et nō ee quid et nō ee ſimpliciter. **C** No-
tandum autem hanc fallaciā eft extra dictionem: et eft
ſe realē: et ideo decipimur per eam: quia credimus rem

accepta simpliciter et si quid non differre. verum quia vti-
mū locutione informādo paralogismos extra dictionē.
ideo dicit hec fallacia decipit: quod est et esse similes sunt
prima in dictione: quod videtur esse prima in re: ut sub sermo-
ne cadit. Deinde cum dicit.

CSimiliter autem est: et quod est si quid et
simpliciter: ut cuicunque sit niger albus est dentibus
idus: albus ergo et non albus est.

CPostquam docuit per hanc fallaciā excludere opposita h̄dictio-
rie etiā. docet per ea excludere opposita p̄uatio dicēs quod
sit rōne sup. fallacia sed quod et similes. dō idus siue ethiops cū
sit niger est albus dentibus. ergo est albus et non albus. dicitur. n.
hic accipi non albus, put est p̄uatio albi: ut excludantur hic
opposita p̄uatio: ut superius excludebant opposita contradi-
ctorie. Deinde cum dicit.

CAut si ambo quo: quoniam simul contraria ieruntur.

CDocet per hanc fallaciā excludere opposita h̄rie. dicitur si am-
bo. quod si ambo h̄ria aueniunt. alicuius quod particulariter coex-
cludi poterit: quoniam sit h̄ria inerunt. potest at sic formari palo. sor.
est albū si mē pedē: et niger si mē manū. ergo est albus et niger.

CNotandum autem quod ut supra dicebat: modi huius fallacie
triples possunt accipi. prōrōne modi pcedēdi: et sic sunt duo mo-
di. et rōne oppositorum que excluduntur in hac fallacie: et sic sunt
tres modi huius fallacie. et rōne māe ad quam applicantur: et sic
possunt poni quoniam modi: vel etiā sex huius fallacie.

CUisus est autem quod ex littera possunt haberi modi huius fallacie: ut per ea co-
cluduntur opposita.

CRestat videre quod possunt haberi modi quod ad modū pcedēdi. **C**Sciendus est quod in hac fal-
lacia semper est pcedere a si mē gd ad similes: vel ecōuerso:
quod per p̄tū est pcedere a similes ad si mē quid: et a si mē gd
ad similes. Dicitur autem aliud esse si mē gd tale quoniam est cū addi-
tamēto tale sicut ecōtrario. dicitur esse similes tale quoniam est sine
additamēto tale. semper quod si mē gd h̄z eē p̄ additionē: sed si ad-
ditio facit aliud si mē gd tale. et illā additionē aliquā incō-
petentiā: vel aliquā icōgruētiā in se h̄fē: et quod h̄z duplē potest
ecōtingere. id est si hoc sunt duo modi huius fallacie. si enim
est incōpetentiā in additionē: vel hoc est rōne additio: ut quod
ipsius additū est incōpetens: sicut mortuū est incōpetens ad-
ditio respectu hoīs. vel hoc est rōne modi additēdi: ut l̄z al-
bus non sit incōpetens additio respectu hoīs. potest tamen ei addi i-
cōpetentiā mō: ut si addat ei si mē partē si mē quā totū denoia-
re non possit. Qui ergo vellet diuidere l̄ram si mē hos duos mo-
dos posset. nā viscerat ad locū illū. (Similiter autem et quod h̄z gd.)

Venat illū modū huius fallacie: quoniam ipsa additio est icōpe-
tens. ibi vero venat modū illū: quoniam incōpetens est modus ad-
dendi. Ad hos autem duos modos possunt reduci oēs modi hu-
ius fallacie. **C**Notandum est: quod possunt quoniam modi huius
fallacie ex textu illi modi haberi non possunt: quod ut superius
tangebat: id est quod ille modus diuidēdi videtur esse quāsi
ōino paccīns. **C**Notandum est quod additionē ipsas esse icōpe-
tentes. ideo p̄tingit quod vel est diminutus vel pūas. vñ non va-
leret. est hō mortuū: quod est hō: quod mortuū p̄uat rōne hoīs: nō
valeret. est opinabile. quod est: quod opinabile diminuit de rōne
entis. ens enim opinabile h̄z quod h̄s est ens diminutum. pūa-
tio quod icōpetēter additū forme: quod facit eā non est et similes: pp
quod mortuū: quod p̄uat formā hoīs: additū hoī facit hoīs sta-
re per hoī si mē gd: et sic p̄uat p̄uatio et non entitas incōpetenter
additū enti: sic ens suo mō icōpetēter additū non enti. sicut ergo
hō mortuū non est hō similes: sic non ens hō non est non ens
similes. **C**Notandum etiā: quod sicut ipsa additio potest esse pluri-
bus modis icōpetens: quod aliquā est diminutus: aliquā pūas: sic
ipse modus additēdi plurib⁹ modis potest esse icōpetens. tamen
est icōpetens modus additēdi. quā additū mediāte pte a qua-
grali: ut est albus dentib⁹: hō valet. ergo albus: vel mediāte par-

te in loco: ut si mē est dieta in locis egrotatis. non tamen pro-
pter hoc est si mē similes. vel etiā mediante pte in tpe: ut
si mē est pycere merces in mari tpe tēpestatis. non tamen est
si mē similes. **C**Notandum etiā quod additio facta vel respicit
totū si mē se: vel respicit totū mediāte parte. si respicit to-
tum si mē se: tamen vel est p̄petens: et tamen non cōmittit fallacia. vel
est icōpetens: quod est p̄uans vel diminutus: et tamen cōmittitur
ibi fallacia si mē modū. Si autem additio cōueniat to-
ti mediante parte: si ab illa parte potest denominari totū
non fit fallacia. si vero non potest denominari totū ab illa
parte cōmittit ibi secundus modus huius fallacie. patet er-
go magis clare quō differunt modi huius fallacie si mē et po-
nuntur esse duo tamen.

LAliusmodi autem in quibusdam omni p̄side-
rare facile est ut si sumēs ethiopē esse
nigrū: dētib⁹ dicat quoniam albus. Si ergo
ibi albus quoniam niger et non niger puta-
bit disputasse syllogistice: cum perfecerit i-
terrogationem.

CPostquam philosophus ostendit quod litera habet fieri fallacia
si mē gd: et assignavit modos huius fallacie. In parte ista
assignat facilitatem et difficultatem circa hanc fallaciā. et
duo facit: quod primo assignat facilitatem. scđo difficultatem ibi.
(In quibusdam vero latet frequenter.) Dicit ergo quod con-
siderare h̄s. i. cōsiderare quid est si mē quid: et quid simpliciter.
in quibusdam est facile omni. i. cuilibet: ut si aliquis su-
mens ethiopē esse nigrū: et dicat quoniam est albus dē-
tibus: quod si mē dentes non potest aliquid dici similes albus. fa-
cile est cognoscere quod ethiops est niger simpliciter: et albus
si mē quid: tamen quātūcūq; h̄z cognoscere sit facile. potest
tamen per hoc cōtingere deceptio. ideo subdit quod si ethiops
est ibi albus. i. est albus si mē dentes: cū h̄z ponens p̄fecit
interrogationē suaz putabat syllogistice disputasse: quia
ethiops est niger et non niger. **C**Notandum est nisi syllogis-
ticus sophisticus esset apparenz non esset sophisticus. ideo
quātūcūq; hec fallacia in aliquib⁹ habeat facilitatem. po-
test tamen sophisticare et decipere. ideo dicēdo. ethiops est
niger. et albus dētibus. quod est niger et non niger. quātūcūq;
hoc sit facile cognoscere. aliqui tamen per hoc possunt decipi et su-
spicere syllogisticū esse. Deinde cum dicit.

CIn quibusdam non latet frequenter in quib⁹ quātūcūq;
quo dicitur et similes virū sequit: et in quibus non facile ē
cōsiderare virū eoz sit assignandū.

Ostendit in quibus est difficile: et duo facit: quod primo propo-
nit quod intēdit. scđo manifestat quod dixerat ibi. **C**Sit autem
h̄s. Dicit ergo quod in quibusdam latet frequenter: ut in illis
in quibus quādō dicitur quo. i. quādō dicitur si mē partē videat
sequi simpliciter: et hoc est in illis in quib⁹ non est facile cō-
siderare virū eoz. i. quod sit p̄prie assignandū: ut si aliud sit
si mē vñ partē albus: et h̄z alia nigrū: et nescimus a qua pte
denoiai debeat: vel ignoram⁹ quod istoz oppositorum sit ei p̄
prie: ut virū p̄prie dōz sit albus vel nigrū: tunc accidit diffi-
cultas circa istā fallaciā. Deinde cum dicit.

CSit autem huiusmodi in quib⁹ si mē sunt opposita.
Videtur. n. aut ambo aut neutrū eē cōcedēdi sim-
pliciter p̄dicari: ut si dimidiū qđē albus: dimidi-
ū non nigrū. Virū albus vel nigrū vel neutrū.

Manifestat quod dixerat dicens: quod h̄s latentia sit in
quibus similiter. id est equaliter insunt opposita: quod quā-
dō h̄z contingit nescimus a quo oppositorum denominandū
sit totū. videtur enim aliquādō cōcedēdi esse ambo op-
posita simpliciter p̄dicari de illo toto: aut neutrum: ut
si aliquod totū sit dimidiū albus et dimidiū nigrum

ignoram⁹ vtrū dōm sit albū vel nigrū. ergo cū hoc p̄tigit
accidit difficultas circa hanc fallaciam.

Bubitaret forte aliquis, utrū fallacia sit qm gd
et simplr sit vna falla vel plu-
res. et videat qd sit plures. nam quā pcedimus a sensu dposito
ad diuisiū; facim⁹ alia fallaciā; qd quā pcedimus a diuisio
ad dpositū. dpositio enī et diuisio sūt due fallacie. ergo pa-
ri rōne fm qd et simplr sunt due fallacie. erit enī vna fal-
lacia cū pcedimus a fm qd ad simplr: vt dō hō mortu⁹.
qd hō. et alia cū pcedim⁹ a simplr ad fm qd: vt dō. hō qd hō
mortu⁹. **R**ū: dōm: qd falla fm qd et simplr est vna fal-
lacia. nō obstante qd diuisio et dpositio sunt due fallacie. **S**
autē duplicitia declarare possumus. pma sumit ex parte
defect⁹ qd **comitaf** oēz fallaciā. p qd erit ali⁹ et ali⁹ defe-
ctus yē poterit esse alia et alia falla. cōpositio autē et diui-
sio nō hñt defectus p̄siles nec eosde; sed magis hñt defe-
ctus oppositos. nam p se loquēdo semp cū cōposita est vera
diuisa est falsa. et cōuerso. vñ cōiter inoleuit qd ybi fallit
dpositio soluit diuisio: et cōuerso. sed in fallacia fm qd et
simplr nō sic: qd cū pcessus a fm qd ad simplr est malus
et defectiūs. nō oēz qd pcessus a simplr ad fm qd sit bon⁹.
ybi ergo deficit pcessus a fm qd: nō soluit pcessus a sim-
pliciter: immo uterqd pōt eē defectiū⁹. Nam vt dictuz est par-
peccatiū est dō hō mortuus: qd hō. et dicendo hō qd hō mor-
tuus: et qd est ibi quodāmō par defect⁹ nō diuersificat fal-
laciā. **Z**. via sumit ex eo qd hec fallacia est extra dictiōnē.
nam h̄ fallacie pncipiū decipiēdi sumit ex parte rei. sed in
re ipsa dīa inter fm qd et simplr: et iter simplr et fm qd est
vna et eadē. ynde nō diuersificant fallaciā.

Alterius forte dubitaret aligs. utrum cu[m] deficit pcessus a f[m] qd ad simplr sp deficit a simplr ad fz qd. et videt q[uod] n[on] h[ab]et fallacia fz qd. dicendo: n[on] est hoc ergo n[on] est tunc valz. ecouerso. n[on] est ergo n[on] est hoc. **Amplius.** hic est fallacia f[m] qd dicendo. est opinabile. ergo est. et tunc n[on] valet ecouerso. ergo est opinabile. **Dicitur** q[uod] fallacia fz qd dupl[er] potest siderari. vel ut est pure talis fallacia: vel ut occurrit ibi alia fallacia. si autem fiat palo. sic peccans f[m] h[ab]et fallacię q[uod] ibi concurrit alia fallacia. n[on] est id conueniens ibi posse procedere a simplr ad fz qd: ut p[ro]p[ter] exposito. n[on] cū dicitur. n[on] est hoc: ergo n[on] est. n[on] est ibi pure fallacia f[m] qd: sed est ut occurrit ibi fallacia dicitur. sed si pure occurrit ibi talis fallacia per se loquendo: sic non tenet a f[m] qd ad simplr: ita n[on] valet a simplr ad f[m] qd. n[on] cū f[m] qd sit p[ro]pter ratione ipsius simplr q[uod] se loquendo: n[on] oportet quod est simpliciter q[uod] sit fz quid. **Quod** vero dicitur de opinabili p[ro]p[ter] opinabile: ut dicit ens diminutum non predicatur de ente simpliciter. quod enim est simpliciter non est sic opinabile: quod autem dicebat de non hoc p[ro]p[ter] per iam dicta.

Ulterius forte dubitarz aligs. cū nō valeat hō mortuus. ḡ hō. vtruz valeat hō mortuus. ḡ mortuus. t videſ q̄ p̄ nō: q̄ sicut mortuū est cōtra rōnē bois: ita hō est ḥrōnē mortui: q̄ de eius rōne est q̄ sit viuus. si ḡ nō valeat hō mortuus. ḡ hō: q̄ mortuū tollit rōnē bois: nō valebit hō mortuus. ḡ mortuus: q̄ hō tollit rōnē mortui. **C** Ddm: q̄ homo h̄z duplice acceptione. yno mō stat p̄ hoie simpliciter. alio mō stat p̄ hoie picto vel p̄ homie mortuo. si ergo sumat sine additamēto stat p̄ hoie simpliciter. sed cū additamēto: vt dicēdo: hō pict⁹ vel hō mortuus: pōt stare p̄ hoie fm gd. t q̄ hō fm gd nō ḥdicit mortuo: possim⁹ inferre. hō mortuus. ḡ mortu⁹. q̄ ergo dicit q̄ ho tollit rōnē mortui. vez est hō simpliciter. sed nō hō fm gd. dicēdo aut̄. hō mortu⁹. ly hō nō stat pro hoie simpliciter. p̄ hoie fm gd. **C** Notāduz ergo: q̄ cū ali⁹ quid addit⁹ alicui. vel vtrūq̄ ponit aliqd: vel nō. si vtrūq̄ ponit aliqd vel ynū est diminutiū alteri⁹ vel nō. si ynū nō est diminutiū alteri⁹. vtrūq̄ ifferri pōt: vt est hō alb⁹

ergo hō. et est hō albus: ergo albus. sed si vñū sit diminutiū alterius. pōt in ferri diminutiū. nō autē absolute ī ferri pōt illud cui⁹ est dīmī¹⁰: vt qz mortuū diminuit et tol- lit rōnē hoīs. valet hō mortu⁹: ḡ mortu⁹. nō autē valet hō mortuū: ergo hō. qd̄ qf̄ 2tingat: dictū est supra. Si vō nō vtrūq; ponit aliqd: vt pz in hoc q; dico. nō est hō: qz nō eē nihil ponit. tē si illud cui addit̄ nō eē equāt enti: possum⁹ inferre nō eē simpliciter: vt nō est aliqd: ergo nō est. et non est bonū: ergo nō est: qz bonū aliqd et hō trāscēdētia equā- tur enti. sed si illud cui addit̄ nō eē: nō equāt enti: nō poterit i ferri nō esse simpliciter: nō enī valet. nō est hō: ḡ nō est. ex quo apparet q; aliter mortuū negat hoīe: et aliter nō eē. mortuū. n. cū sit pūatio: et pūatio sit negatio ī subiec- cto: de necessitate aliqd ponit: et possum⁹ inferre. hō mor- tu⁹: ergo mortuū. Sz si nihil poneret mortuū talis illa- tio nō valerer. Lū ergo nō esse nihil ponat: nō poterimus inferre. nō est hō: ergo nō est.

 Elonia autem sum quod non determinat quid syllogismus: aut quod eleitus sum diminutione fuerit rationis.

In parte ista determinat de ignorātia eleni
chi. et tria facit: quia p̄mo ostendit qualiter b̄z fieri hec fal-
lacia. z̄ ponit diffinitionem elenchi. 3̄ ex diffinitione da-
ta assignat modos huius fallacie. z̄ ibi. (Nam elēchus.)
3̄ ibi. (Eodē autē mō.) Dicit ergo q̄ palogistini illi qui no-
determinat qd est syllogism⁹: aut qd est elēchus. i. palo^{mē}
illi qui peccat p̄ ignorātiā elēchi fiunt b̄m diminutionem
rōnis. i. diffōnis elēchi. Notandum autē q̄ ignorātia elē-
chi dupliciter potest accipi. uno mō vt est fallacia gnialis: et
alio mō vt est spālis. elēchus enī addit supra syllogismū
̄dictionē. qcquid ergo peccat ̄ syllogismū peccat ̄ elēn-
chum: cū syllogism⁹ claudat in rōne elēchi. si ergo accipi-
atur ignorātia q̄litterūq; peccat ̄ elēchuz sic est fallacia
generalis. oīs enī fallacia peccat aliquo mō ̄ elēchum. s̄
si accipiat ignorātia elēchi put spāliter peccat cōtra p̄tra-
dictionē. sic est fallacia spālis: q̄nō oīs fallacia sic peccat:
sicut ergo qcqd ̄dicit aīali ̄dicit boī: q̄ rō aīali reserua-
tur in boīe. spāliter tñ ̄dicit boī qd̄ ̄dicit rationali: que ē
d̄ria specifica boīs: et quaz addit bō supra aīali: sic qcqd cō-
tradicit syllogismo: ̄dicit elēcho: q̄ rō syllogismi reser-
uat in elenco. spāliter tñ ̄tradicit elēcho: qd̄ cōtradicit
̄dictioni quā addit elēchus supra syllogismū. p̄ quādā er-
go antonomasiā hec fallacia vocat ignorātia elenchi: q̄
et si oīs fallacia peccat ̄ elēchuz. B̄ tñ magis spāliter pec-
cat ̄ ipsuz. Notandum etiā q̄ palogistimi facti p̄ ignorātiā
elēchi. nō determinat qd est syllogism⁹: aut qd est elēch⁹.
sed tñ nō determinat qd est syllogismus: b̄m q̄ ignorātia
elenchi se extēdit ad alias fallacias. Nō determinat au-
tem qd est elēchus: b̄m q̄ est hec spālis fallacia. vel pos-
sumus dicere q̄ ignorātia elēchi vt est fallacia spālis pec-
cat ̄ elēchū: et ̄ syllogismū. sed directius peccat contra
elēchū ̄ ̄ syllogismū. iō dicit nō determinare qd est syl-
logism⁹: aut qd ē elēchus. Deinde cū dicit.

Clam ele^hus est cōtradictio eiusdē ⁊ vniuersitatis nostris sed rei ⁊ nostraris: nō synonymi s̄ eiusdē. His que data sunt ex necessitate: nō cōnumera to quod erat in principio sum idez: ⁊ ad idez ⁊ sum militer ⁊ in eodem tempore.

Conponit diffinitionē elenchi. **A**d cuius euidentiā sciendū est; q̄ elenches est dicitio, nō q̄libet sed clusa per syllagismū, rursus dicitio siue redargutio: vt intendunt a sophista debet esse euidentes, sicut etiā ipse elelches cludere h̄z euidentē dictionē, diffinitio ergo data de elelcho aliqua tangit ppter dictionē ipsam finit se, aliqua verg

Ppter ḥdictionē vt sit evidens aliquā autē in dicta diffi-
nitione ponunt ppter ḥdictionē vt est cōclusa p syllz. iō
ait q̄ elenchus est cōtradictio yni⁹ et eiusdez, nō nois tm̄
sed rei et nois; nō sinonimi: sed eiusdez nois: et hec ḥdictio
sequi d̄ ex his que dicta sunt ex necessitate nō cōnumerā-
to: qđ erat in pncipio. d̄ enī esse cōtradictio b̄ cōclusa p syl-
logismū: et qz syllus arguit ex necessitate et nō petit qđ est
in pncipio. iō talis ḥdictio d̄ sequi ex his que dicta sunt ex
necessitate nō cōnumerato qđ erat in pncipio. i. nō petēdo
qđ erat in pncipio: et hoc fm̄ id ad idē filr et in eodē tpe.

Dubitaret forte aliquis de eo qđ ait. qđ p̄tra-
dictio dʒ esse nō synonimi:sz
eiusdez nois. Nā cū esse r̄nō esse que ḥdictionē iporṭant
ex ipso ente sumant̄: videſ qđ diuersitas vocabuloz ḥdi-
ctionez nō impediat: si illi diuersitati nouiz subsit vnitas
rei siue vnitas entis: r̄ qr̄ hec est in synonimis: cuz synoni-
ma sint noia plura idē significātia: videſ qđ synonima cō-
tradictionē nō ipediant. C Dōs qđ vt tāgebat: p̄tradictio
p̄clusa per elechū dʒ esse euīdens. synonima ḡz si nō ipe-
diunt ḥdictionez in se: ipediūt tñ ne sit euīdes. nō enīz est
ita euīdens ḥdictio dicēdo. est tunica; nō est vlestis. sic di-
cendo est tunica: nō est tunica. ex quo apparet qđ elechus
vt est ḥdictio dʒ esse ynl̄r̄ eiudē: nō nois tñ. sz rei r̄nois.
r̄ hoc p̄z idē ad idem silt̄r̄ in eodē tpe. vt vero est p̄tradi-
ctio euīdes dʒ eē nō synonimi:sz eiudē nois. sed vt est ta-
lis p̄tradictio p̄clusa per syllm dʒ sequi ex his qđ dicta sunt
ex necessitate nō ɔnumerato qđ erat i p̄ncipio. ppter qđ
p̄z quō particule posse in diffinitione elenchī nō supflue-
ponunt̄. Deinde cū dicit.

Codē aut̄ modo est ⁊ mētiri de aliquo. **Q**ui
dam aut̄ omittētes aliqd ex eis que data sūt vi-
dent̄ arguere: vt qm̄ idz duplū: nā duo vni⁹
quidē dupluz: triuz aut̄ nō duplū.

Ex diffōne data iūstigat modos huius fallacie, et duo facit: quod p̄mo iūstigat q̄ttuor modos huius fallacie, et cōparat hāc fallām ad fallās in dictiōe, et ibi. (Trahet autē aliq.) Circa p̄mū tria facit: quod p̄mo iūstigat p̄mū modū huius fallacie, et inuestigat z̄, z̄, z̄ inuestigat, et 4° simul, z̄ ibi. (Aut si eiusdē duplū, z̄ ibi. Aut si eiusdem et fīm idez.) Continuet autē sic: quod elenchus dī b̄re in se oīa pdcā que sunt de rōne elechi: sicut p̄tingit facere elechū vez colligēdo oīa q̄ sunt de rōne elechi. eodē at mō p̄tingit mētri de aliquo. i. p̄tingit facere malū elechū mētiēdo et decipiendo de aliquo. i. de aliqua p̄tcula posita in diffōne elechi. iō subdit: quod qdā palogisimi omittentes aliqd ex his q̄ dicta sunt. i. omittētes aliqd de his que posita sunt in rōne elechi vident̄ arguere: sicut nō arguit: vt p̄z in hoc paralogismo: p̄ idē est duplū et nō duplū. nā duo yni? quidē sunt duplū. triū autē nō sunt duplū. quod duo sunt dupluz et nō dupluz. est autē hic p̄mū modus huius fallacie q̄ sumit per omissiōnem huius particule ad idez. duo enī sunt dupluz et nō duplū: sicut nō respectu eiusdē. sunt enī duplū respectu yni?, nō duplū autē respectu triū. Deinde cū dicit.

CAut si idez eiusdez dupluz et nō dupluz : sed
nō fīm idez. Hā fīm lōgitudinez duplūr: fīm lati-
tudinē vero non duplum.

Conit scdm modū hui⁹ fallacie. d. q; aut erit scdus mo-
dus hui⁹ fallie: si aliqd respectu eiusdē sit dupluz t nō du-
pluz: s; si nō sit scdū idē. nā si aliqd respectu vni⁹ t eiusdē
potest esse fm lōgitudinē duplū. fm latitudinē autē non
dupluz. erit ergo respectu eiusdēz dupluz t nō dupluz: s;
non fm idem. Deinde cum dicit.

CAut si eiusdem et simi-
liter quare est apparen- tibus.

Cinnuit tertius et quartus modus huius fallacie. dicitur autem si erit
dictio eiusdem et secundum idem super poterit esse non similis: et tunc erit
tertius modus: et si erit similis: sed non erit simul: et tunc erit quartus
modus. et quod quicquid omittatur de dictione: non est ibi vera
dictio: cum oes modi huius fallacie omittatur aliquid de con-
tradicione per nullum modum huius fallacie sit verus elenchus:
ideo excludit. dicitur quod super hoc fallacia est apparet elenchus.
Constat autem quod contra dictum huius fallacie assignantur quatuor modi
ex omissione quatuor particularium. primus. non modus omittitur
ad idem. secundus vero omittitur secundum idem. tertius omittitur similis. quartus vero
omittitur similis: et sunt in eodem tempore. et ut possimus de omnibus dare
exemplum: dicamus quod sorte currere et non currere potest concludi
quadrupliciter. Primo non respectu eiusdem spaci: ut currit in
campo et non currit in domo. Secundo. si sit respectu eiusdem
spaci: sed non sit respectus idearum: ut currit ad dextram non currit ad sinistram. Tertio. si sit respectu eiusdem et secundum idem: sed non sit similitudine:
ut currit recte et non currit oblique. Quarto. si sit
respectu eiusdem secundum idem et similis. sed non similis: siue non in eodem
tempore: ut currit in tertia non currit in nona. **C**onstat etiam
quod tertius modus modicu[m] differt a scđo. nam non esse secundum idearum
et non esse similis quod idem est. id est perh[er]is huc tertius modus annexit
scđo: et ex litera non clare potest haberi tertius modus distinctus
a scđo: nisi fiat violencia litterae. ideo vel potest exponi littera:
ut expositum est suppleudo ea et accipiendo ex litera oes quatuor
modos: vel forte melius cu[m] ait. Aut si eiusdem et secundum idearum
et similis. Inuestigat solus quartus modus: de tertio autem non curat.
sed annexit ipsum scđo modo: ideo ait quod si fiat dictio eiusdem
secundum idem et similis: sed non facit simul et in codice tempore supercon-
tingit quartus modus huius fallacie: et tunc licet similis: et secundum idem ac-
cipienda sunt non simpliter distincta: sed ut ynu[m] annexetur
alteri. Deinde cum dicitur.

Trahet autem aliquis in his que sunt in dictione. **C**óparat hunc locum ad fallacias in dictione ostendens hanc fallacię hinc etenim cù fallacys in dictio. d. qd; aliquis trahet hunc locum in eos locos qui sunt in dictione: qd; si dicet: qd; ppter etenim quā hz hec falla ad fallas in dictione aliquis trahet eā ad illas fallas: cū tñ nō sit falla in dictione: sed extra. **C** Notandum autem qd; in quodam hec fallacia etenim cù fallas in dictione: qd; potest esse falla generalis: et ut est generalis includit illas fallas: et includendo eas videt trahi ad illas: s; hoc nō videtur bene dictum. nā ignoratio eleborum ut est falla generalis: nō solū includit fallas in dictione: sed etiam includit fallas extra dictione. igitur ex hoc hec falla non magis videtur trahi ad fallas in dictione qd; ad fallas extra dictione. **C** Sciedum ergo: qd; in hac falla videtur remitti equivocatio. nā cù argum^m aliquid esse duplū et nō duplū: qd; ē duplū s; in longitudinē: et nō s; in latitudinē. vel qd; est duplū hī mō et nō alio mō: videtur committere equocationē: qd; videtur qd; duplū sit equiuocum ad diversos modos dupli. merito qd; hec fallacia vī trahi ad fallacias in dictione: qd; vī ē ea remitti equivocatio: vel possumus dicere qd; falla in dictione quodam spāli mō peccat ptra contradictionē: iō hec fallacia que speciali modo videtur peccare ē contradictionē ad fallas illas vī trahi. B autem quod sit statim apparebit.

Habitaret forte alijs, vtrū fallacie in dictione
one magis deficiāta tradī-
ctione q̄ fallē extra dictioñē. **D**ōz ḡ si considerem⁹ quō
hūt fieri he fallā t ille, appet illas fallas q̄ sūt in dictioñē
magis deficere fm̄ veritates āl̄ tradīctione q̄ que sunt
extra dictioñē. In fallacys enī in dictioñē vnitatis ex pte
vocis: t diuersitas ex parte rei, p se ḡ loquēdo saluata vni-
tate ex pte vocis quātacūq; sit d̄ria ex pte rei nō tollit h̄t
fallacias; imo in aliqb̄ fallacys in dictioñē nō bene saluat
vnitas nois nisi māl̄ solū: vt p̄z in his que hūt multiplicatē
potērialē: sed in fallacys extra dictioñē nō sic, nā cū in
talib̄ p̄ncipiū decipiēdi nō sumat ex voce: sed ex re: etiāz

Liber

per se loquiendo. nūc ḥtingit esse fallaciā extra dictionē nisi sit ibi aliquo mō vnitatis vel suenietia ex pte rei : t qz ad ḥdictionē sūm rei vritatē regrit qz affirmatio t negatio sit de eadē re, fallē i dictiōne i qbz pte loquendo nō pslupponis aliqua idētitas; vel aliqz suenietia rerū sūm rei veritatē magis deficiunt a ḥdictio qz fallē extra dictionē in qz bus pslupponis aliqua realis suenietia. pp qd phs in fine illius capituli. Aut ḡ sic diuidēdū, vult fallas in dictione deficere ab elēcho: qz est in eis apparet̄ ḥdictio, fallacias vō ex dictionē ait deficere ab elenchō: qz deficiunt a rōne syllī. si iḡ fallacie in dictione sūm veritatē magis deficiunt a ḥdictiōne qz fallē extra dictionē ignorātia elenchi qz speciali modo videt deficere ḥdictionēz: merito videt trahi ad fallas in dictiōne: l3 sūz veritatē sit falla ex dōcēne.

Ulterius forte dubitaret alius, si fallere in dictione magis quam veritatē deficiunt a hādictiōe q̄ alie cū ignorātia elēchi sit noīata ppter deficiū hādictiōis: videt q̄ falla in dictiōe magis debeat dici ignorātia elēchi q̄ hec falla q̄ videt esse extra dictio- nez. **C** Dōz q̄ hec falla dicis ignorātia elenchi et ignorā- tia hādictiōis: qz manifesti⁹ et exp̄ssi⁹ videt cōcludere hādi- ctiōez q̄ aliq̄ falla. ista. n. duo nō repugnāt. s. q̄ aliqd ma- gis deficiat ab aliquo: z tū min⁹ representeret et fererat illd. fal- lacie ergo in dictiōe lz magis deficiat a hādictiōe et ab elen- cho. nō tū ita manifeste cōcludunt et inferunt hādictionē sicut hec falla: et qz inter ceteras fallas manifesti⁹ et exp̄ssi⁹ hec falla videt ferre elēchū et cōcludere hādictionē. cū ḡ nō cō- cludat eā: s̄z yideaē eā cōcludere: merito dicta est ignorā- tia elēchi. **C** Notādū ḡ p̄ causa apparētie huius fallere ex ip̄sa re sumit: vt qz de eodē siue de eadē re hādictionē cōlu- dim⁹ est ibi cā apparētie: qz vero nō cōcludim⁹ b̄h̄ hādictio- nez quam idē et eodē mō: est ibi causa nō existētie. erit q̄ hec fallacia extra dictionē: qz p̄m decipiēdi sumit ex ip̄sa re.

Ulcerius forte dubitaret aligs. quod hec falla
dissentia falla sim qd et simplr.
C Dm qd ut in textu innuit: et ut cōiter ponit; hec falla
dissentia falla sim qd: qd in illa magis attendit defectus respectu
eius qd est simplr. In hac vo magis attendit defectus respectu
dictiois: ppter qd dato qd ptingeret i eodem palogismo co-
currere vtracqz fallaz. nō tñ falla eandem rōne assignaret ibi
h falla et illa: s; ut esset ibi defectus fz gd ad simplr. Occurre-
ret ibi fallacia fz qd et simplr. ut vero et ibi defectus ap-
paratis h dictiois est ibi ignoratia elechi. Ex hac autem dīa
plures alie dīe oriuntur. nā qd p se est huius fallacie excludere
apparētes h dictio: nunqz erit aligs palo fz hāc fallaz:
nisi excludat apparēte h dictio: sed in falla sim qd nō. nō
enī sic potest fieri palo sim talē fallaz: dato qd ibi nō excluda-
tur apparens h dictio: ut appet in hoc palo". est hō mor-
tuus. ḡ hō ybi nō excludit vtrūqz membrū oppōnis. rursus
qz falla sim qd nō potest inferre simplr. si volumus qd quādā appa-
ritionē log de falla fz qd vbi considerat appensuenietia
ei qd est fz qd ad simplr: magis deficit ab inferendo. ignoratia
vo elechi vbi p se loquedo considerat apparens h dictio
magis sumit spēz ab apparētia h dictiois: vla defectu i h
dicēdo. 2° qz falla fz qd magis mālē respicit oppōne. h at
eā respic magis formalr. iō modi fz qd sumi pnt ex eo qd
diuersimode excludit modos oppōnis. iō fz ynā viā dice-
batur res eē modi falla fz qd: quoꝝ vnū sumit ex eo qd p
excludere opposita h dictio: 2° vo ex eo qd potest excludere
opposita pnaue. 3° vo ex eo qd potest excludere opposita h dictio:
z ignoꝝ elechi: qz magis formalr respicit oppōne: qz maxie
oppōe h dictio: et maxime formalr respicit aliqd eoꝝ qd
ponunt in rōne eiꝝ et potissimum i diffōne illa dicunt eē for-
malia qd sunt ppletia rōnis rei merito. ḡ modi huius fallae
sumunt fz illas qd tuor ptcularis positas in diffōne elechi
que formalr ydēnt ppter rōne h dictiois: iō dī in textu

q̄ bec fallacia fieri b̄z exdiminutō rōnis elechi. Quarto
q̄ affirmare aligd fm gd ⁊ negare simplr. vel affirmare
simplr ⁊ negare b̄z gd nō est sumere affirmationē ⁊ nega-
tionē de eodē. negatio eni simplr nō est negatio ei⁹ qđ est
eē b̄z gd: nec ecōuerso. iō fallacia b̄z gd: vt p̄z in illo caplo.
Aut ḡ sic dividēdū. deficit a ḥdictiōe: q̄ nō est de eodem.
fallacia vō ignorātīe elenchi magis videt deficere a ḥdi-
ctiōe: q̄ nō est eodē mō. ex b̄g apparet nō eē bonā positio,
nē illo p̄g dicūt fallaciā b̄z gd differre ab igno⁹ elechi: q̄
igno⁹ elenchi excludit opposita. fm gd aut nō. nā vt p̄z ex
textu ph̄i. falla fm gd excludit oppositionē: sed quō diffe-
reter bec fallacia ⁊ illa se habēt ad oppōnez p̄z p̄lā dicta.

Qui autem in eo qđ idem in principio
erat sumere sunt quidez sic: ⁊ tortidez
modis quotiens cōtingit: id quod in
principio est petere.

Chic ut dicebat determinat p̄ss de petitione p̄ncipy: et
duo facit: q̄ p̄ inuit modos hui⁹ fallacie. z° assignat cām
apparētē ei⁹ ibi. (Uident aut̄ arguere.) Dicit ḡ q̄ palo⁹
qui fuit in eo q̄ sumūt qđ erat in p̄ncipio fuit qđ sic et to-
tide modis quoties z° petere qđ est in p̄n°. **C** Notandum
aut̄: q̄ de modis petitiōis p̄ncipy determinatū ē in z° po-
ruz. vbi dant̄ duo modi petitiōis p̄ncipy: quo z° vn⁹ est: qñ
petis statiz qđ est in p̄n°. z° est qñ nō petis statiz: et cū peti-
tur statiz ztingit dupl̄r: q̄ vel sit sub eodē noīe: vt dōo. hō
currit. ḡ hō currit: et tūc nulla est ibi falla: q̄ nō pōt ibi esse
deceptionis: q̄ sic arguēs: nec pbat: nec videt pbare. z° mo-
do pōt hoc xtingere sub diuerso noīe: vt p̄ in synonimis
dōo. tunica ē. ḡ vestis ē. si vō petitiō p̄ncipy nō fiat statiz p̄
ēr dupl̄r ztingere. p̄ si maior sit eq̄ dubia v̄l magis dubia
q̄z xclō. z°. si minor sit eq̄ v̄l magis dubia q̄z xclō. **C** No-
tandum etiā q̄ in p̄mis modis dī statiz peti qđ est in p̄n°: q̄z
statiz pbat idē p̄ idē: s̄z in sc̄dis modis nō statiz pbat idē
p̄ idē: s̄z si maior sit eq̄ dubia: vel magis q̄z xclō et termini
minoris accipiant suertibiles: tūc cu xclone et cū suersa
minoris xcludeſ maior: s̄z si maior pbat xclone: et xclō p̄
bat maior: maior pbabit maior: et xclō xclone. et sic idē
pbabit idē. eodē aut̄ mō si minor eēt eque dubia vel ma-
gis q̄z xclō et termini maiorl accipient suertibiles cū ſne.
et cū suersa maioris xcluderet minor: et sic pbaret idē p̄
idē: et marie q̄z maior vel minor ponit magis vel eq̄ dubia:
vt xclō: q̄z pbabit seipsaſ sic maior vel minor pbat ea.
petis ḡ in talib⁹ p̄n⁹ nō statim: q̄z nō statiz appet p̄ idē p̄
bet idē. s̄z assūpta xclone cū suersa alter⁹ p̄missarū xclu-
dit altera p̄missarū: t̄ q̄z nō magis est dubia xclō q̄z alte-
ra p̄missarū: p̄clusio pbabit altera p̄missarū: t̄ pbabit ab
ea. pp qđ arguit q̄ pbet a seipsa: et idē pbet idē. **C** Nota
duz et: q̄ de petitiōe p̄n⁹ determinat in. 8° topicoz. et ibi **Lap. ii**
assignant ḡngs modi petitiōis p̄ncipy: quo z° vn⁹ est qñ p̄
diffōne pbat diffiniri: vel ecōuerso. z° est qñ pticulare p̄
bat p̄ yle: vt sigs volēs pbare q̄ xrioz sit vna disciplina:
petat ab aduersario sibi xcedi q̄ oiu⁹ oppositoroz sit eadē
disciplina. z° modus est: si fiat ecōuerso. vt si q̄ particulare
pbat vle. vt sigs volēs pbare oiu⁹ oppositoroz eadē ee di-
sciplina petat ab aduersario q̄ sibi xcedat. oiu⁹ xrioz pri-
uatiuoz relatiuoz et xdictioroz esse eadē dicit⁹. 4. mo-
dus est: si alijs petat diuisiz qđ vult pbare ſiūctum: vel
ecōuerso: vt si petat sibi xcedi medicinā ee ſciētiā ſani: et
esse ſciām egrī: et iferat medicinā esse ſcientiā ſani et egrī.
5. modus est: si volēs pbare vnu relatiuoz petat sibi xco-
cedi aliud: vt volēs pbare q̄ dyameter sit icōmēſurabilis
coste. petat sibi xcedi q̄ costa sit icōmēſablis dyametro.
His vissis cōſurgit dubitatio. nā cū nō eodez
titionis p̄ncipy in. z° poz. et in. 8° topicoz. cū dicīt a pho: **Lap. ii**
modo assignent modi pe- **Lap. ii**

Primus

¶ petitio eius qd est in pñ sit tot modis quot modis cti git petere pñ ronabilr. dubitat viru intelligat de modis assignatis in z° pñz. vel in 8° topicoz. Ad qd dixerit qdā ḡ intelligit h̄ de modis assignatis in z° pñz. ad qd ponenduz forte iō moti sunt: qz vt cōiter s̄lueuit dici h̄ est d̄ria iter modos petitionis pncipy assignatos in z° pñz. et in 8° topicoz. qz in z° pñz magis determinat de tali petitione fm veritatē. in 8° vñ topicoz magis fz opinionē. videt. n. esse bona rō. aīal rōnale morale currut. ḡ hō currit: et tñ vi det peti pñm fm li topi. et q idē sit sylls sophistis et bona rō. videt oīno eē icōueniēs: fz q̄ hec rō nō cōcludat in se quētib̄ apparet. ad pñs autē sufficiat scire q̄ modi petitiōis pncipy fz quos fz esse falla sumēdi sūt fm modos assignatos in 8. topicoz. et nō fm modos positos in z° pñz. huius aut fides ex hoc sumit. declaratiū enī fuit supra q̄ fallē nihil aliud sunt nisi qdā locales hitudines sophistice: et qz sylls dialectic⁹ supra syllin simplr addit hitudinez locale. iō sylls sophistis fm q̄ hō magis directe: et per se peccat h̄ syllm dialecticū fz h̄ syllz simplr: et qz modi petitiōis pncipy positi in 8° topi. accipiunt ut sunt obligatas sylli dialectici modi deserviētes huic fallacie magis p̄p̄ accipiunt: ut tradunt in 8° topicoz fz in z° pñz.

Ulterius forte dubitaret aligs. vt p̄ spectet ad hāc doctrinā determinare de petitiōe pncipy: et videt q̄ nō: qz oīs petitio pncipy vel ē fm veritatē: vel fm opinionē. fz de petitiōe pncipy fz veritatē sufficiēter determiat in z° pñz: de petitiōe vñ pncipy fm opinionē sufficiēter tradit in 8° topi. supfluit ḡ tractat̄ iste de petitiōe pncipy. **D**om q̄ nō est icōueniēs in diuersis libris: vel ēt in diuersis siyis determinari de eodē sub alia et alia rōne. De petitiōe ḡ pncipy determinat in lib. topicoz et bic. fz nō sub eadē rōne. ibi enī determinat de bz̄ petitiōe solū vt ē obligatas sylli dialectici. hic autē determinat de ea: nō solū vt est obligatas: fz vt est apparēs: et vt bz̄ decipe: pp qd si eēt aliqua petitio pncipy q̄ sic eēt obligatas et q̄ nullo mō eēt appens: et nullo mō h̄eret decipe: fz statī apperet q̄ pbaret idem p̄ idē nō eēt ibi falla pp̄ter qd̄ dicere. hō currit. ḡ hō currit: nulla esset ibi fallacia.

Ulterius forte dubitaret aligs. cū fz modos assignatos in 8° topi. h̄at sumi petitio pncipy q̄ est falla. vñrū fz illos modos habeat fieri bon⁹ sylls. nā vt dicebas videt oīno icōueniēs fm eos. deez modos fieri syllz bonū et sophistis. **R**ū dōm q̄ nō est incōueniēs aliquā pdicata pbari de diffinito p̄ diffōnē: et de p̄ticulari p̄ vle fm petitiōe pncipy: et aliquā pdicata pbari de talib⁹ absq̄ petitiōe pncipy. fz. n. idē dicat diffiniū: et diffō: et vle: et p̄ticulari: tñ nō dñt idē sub eadē rōne: et pp̄ter hāc diuerſitātē rōnis aliqua pdicata magis p̄ se insunt spēi fz generi: vt q̄ anguli intrinseci valeat duos rectos. magis per se inest triāgulo fz figure: sic etiā aliqua pdicata magis p̄ se inest generi fz spēi: et vli fz particulaři: vt q̄ anguli extrinseci valeat q̄tuo rectos. magis p̄ se inest figure fz triāgulo: et esse coloratū magis p̄ se inest corpori terminato fz lapidi: et qd̄ dictum est de vli et particulari veritatē fz de diffōne et diffinito. aliquā. n. sunt que euidenti p̄petū diffōni fz diffinito. **D**iffinito. n. exp̄mit cas et pñ diffinito. iō cognita diffōne rei inotescit nobis aliquā inesse ipsi rei. vñrū aut̄ sit potissima demonstratio per diffōni stabili pbare passionē de ipso subto diffinito uestigare nō est p̄sentis speculatiōis. sufficiat aut̄ ad pñs scire aliqua pdicata euidenti inesse diffōni fz diffinito. aliquā vero ecōuerso. cū ergo q̄r̄t vñrū p̄ eosdē modos possit eē bon⁹ sylls et petitio pncipy p̄t nō esse icōueniens locuz a diffinitōe eē bonū locū dialecticū et eē petitionē pncipy: ali tñ et al. nā in his que euidenti inest diffōni fz diffinito. si pcedat a diffinitōe ad diffinitū: potest ibi bon⁹ esse

locus dialecticus: et vocat̄ locus a diffinitione. si vñ fiat talis pcessus in his q̄ nō euidentiū iūnt diffōni fz diffinito poterit ibi esse locus sophisticus: et vocabū petitio pncipy et qd̄ dictum est de diffōne respectu diffiniti veritatez fz de vli respectu p̄ticulari: vel etiā de alijs modis qbus petitur pncipiū. **S**i. n. dicere ōia opposita. ḡ h̄ria: si iste pcessus fieret in his que euidenti inessent oppositis fz h̄rys: et in vli fz in p̄ticulari esset bon⁹ loc⁹ dialecticus. ḡ vocaret̄ locus a toto in quātitate. si vñ fieret talis pcessus in his que nō euidenti inessent oppositis fz h̄rys et supiori fz iferiori esset ibi locus sophisticus: et diceretur petitio pncipy. appareat ergo veritas quesiti.

Ulterius forte dubitaret aligs. vñrū in vno et eodē pcessu et respectu eorūdē pdicatoz possit esse petitio pncipy et bon⁹ sylls. nō enī est difficile videre quō in alijs et alijs pdicatis pcedēdo a diffinitiōe ad diffinitū aliquā arguim⁹ p̄ notiora. aliquā p̄ min⁹ nota: et cū arguim⁹ p̄ notiora est ibi bonus locus dialecticus. cū ergo p̄ min⁹ nota est ibi petitio pncipy. sed vñrū in eisdez pdicatis possit h̄ cōtingere videre nō est facile. **S**ciēdū ḡ fz sylls dialecticus p̄t duplr dici. simplr et obuiatiū. dialectica. n. simplr semp est ex pbabilibus simplr: fz dialectica vt est obuiatiū. sufficit q̄ sit ex pbabilibus aliquār: et sicut dialectica duplr p̄t sumi: sic petitio pncipy: vt est obligatas sylli dialectici duplr sumi fz: v̄l vt est obligatas sylli dialectici simplr: et sic est petitio pncipy simplr. vel vt est obligatas sylli dialectici obuiatiū: et sic ē petitio pncipy aliquāliter. dialectica. n. fz possit syllogicāre ex falsis vt est obuiatiū: qz hoc mō nihil pbibet quedaz falsa pbabiliora esse quibusdā veris: vt dicit in top. simpliciter tñ semp syllogicāt ex veris: nā simplr loquēdo: vt vere est dicere vera semp et meliora vera sunt syllogicāb̄liora: et plausibiliora: vt dicit p̄ rhetoricoz. **P**ossimus ergo dicere q̄ duplex est petitio pncipy. fm veritatē et fz opinionē. et fz veritatē duplr. vel absolute sūpta: vel h̄traicta ad habitudinē locale. petitio ḡ pncipy simplr et fz ve ritatē sūpta absolute opponit syllogismo simplr absolute sūpta. **S**z petitio pncipy sūpta simplr siue fm veritatē si nō accipiat absolute et v̄l: fz sumat vt ē ūcta ad habitudinē locale. sic opponit syllogismo dialectico fm se accepto. si vñ sumat petitio pncipy fm opinionē sic opponit syllogismo dialectico: vt est obuiatiū. **L**ū ḡ querit vñrū in eisde terminis: et in eisde pdicatis possit eē syllogismus dialecticus simplr et petitio pncipy: si accipiat syllogism⁹ dialecticus simplr et petitio pncipy fm veritatē temp̄ p̄ nō: qz tunc eadē pdicata et respectu eiusdē simpliciter et per se loquēdo essent notiora et minus nota: qd̄ ē incōueniens. Sed nō fz eandē rationē et in eisdez pdicatis esse syllogism⁹ dialecticus simpliciter et petitiones pncipy fm opinionem nō est incōueniens.

Ulterius. cū sylls sophistis sit quedam obligatas sylli dialectici et syllo dialectico oppoat duplex petitio pncipy. s. fm veritatē et fz opinionē. Dubitaret forte aligs. vñrū petitio pncipy h̄ tradita accipieēda sit fz vñratē vt oppoit syllo dialectico simplr v̄l sumēda sit fz opinionē vt oppoit syllo dialectico obuiatiū. **D**ōz ḡ qz oēs fallē peccat cōtra elenchū. elēch⁹ at magl noiat syllz dialecticū vt ē obuiatiū fz syllz dialecticū simplr sūptū. si ḡ petitio pncipy: vt hic de ea tractat̄ ē qdā obligatas elēch⁹: magis accipieēda ē vt opponit syllo dialectico obuiatiū fz vt opponit syllogismo dialectico simpliciter. et qz syllis dialectic⁹ obuiatiū accipit pcessa a rñdēte: tē est p̄p̄ petitio. fz q̄ est falla et vt h̄ de eadē determiat qñ volēdo pbare aliquā ppōneā a rñdēte negatā perim⁹ nobis pcedi aligd qd̄ q̄s ē idē qd̄ p̄positū. vt si rñdēs negaret hō currit ridiculū eēt petere ab eo q̄ pcederet aīal

rōnale mortale currit. q̄ pari facilitate q̄ negaret vñā negaret et alia. et qd̄ dcm̄ ē d̄ diffōne r̄ diffiniti. vītate b̄ i oī. b̄ modis petitiōis pncipij de gb̄ deteriat in. 8. top. nāz si r̄ndēs negaret ḥrōz eadē eē disciplinā: ridiculū eēt pere- re ab eo q̄ xcederet q̄ oīz oppositōz eadē sit disciplina quotiēscūḡ q̄ pari facilitate a r̄ndēre negat pmissa: sic cō clo perit ibi p̄m̄ fm̄ syllīm̄ dialecticū obuiatiū: et q̄b̄ sit fz̄ mōs petitiōis pncipij traditos in. 8. top. iō hec falla q̄ ē obligas syllī dialectici obuiatiū: accipiēda ē fz̄ mōs tra- ditos in. 8. top. t nō in. z̄: p̄oz. q̄ illi mōi petitiōis pncipij. p̄p̄e et directe loq̄ndo nō sūt obligas syllī dialectici: et ma- gime nō sunt obligas dialectici syllī vt ē obuiatiū: fz̄ sūt obligas syllī absolute sumpti. C Notādū ġad evidētiā q̄sitoz q̄ diffō ē eadē diffinito et ē alia: et vle ē idez pncipia- ri et ē aliud et in oībus modis petitiōis pncipij traditis. i. 8. topi. est ibi q̄dā identitas et q̄dā alietas. et si rōnale alietatas p̄t p̄ vñā pbari aliud et p̄nt aliq̄ pdicata evidētiā inē vni q̄b̄ alij: vt p̄nt evidētiā inē diffōni q̄ diffinito vel vli q̄ pncipulari. tñ vt talia sunt idez: nō ē ibi pb̄o aliq̄: q̄r nū q̄ pb̄at idē p̄idē: et q̄ notius ē nobis diffōne ē eandē dif- finito q̄ cognoscere que pdicata insunt p̄ p̄us diffōni et q̄ p̄ p̄us diffinito in p̄patione ad nos semp petiit ibi qd̄ est in p̄n̄: et q̄ dialectica: fz̄ simplr̄ sumpta possit p̄cedere ex p̄babiliibus simplr̄. tñ vt ē obuiatiū d̄ p̄cedere ex pbabi- lib̄ q̄ ad nos. Lū ġd̄ al rōnale mortale currit. ġb̄ currit. si b̄ pp̄o. al rōnale mortale currit. accipit rāq̄ pbabilis i se si notius sit inesse ali cursum rōnali mortali q̄b̄ hoī erit ibi syllīs dialecticū simplr̄ et erit ibi loc̄ a diffōne. fz̄ acci- piat pdicta pp̄o tāq̄ xcessa a r̄ndēre erit ibi petitiō pnci- pjy: vt p̄z p̄ ia dicta. et q̄ syllīs obuiatiū accipit xcessa a r̄n- dēre b̄ falla q̄ ē obligas syllī obuiatiū sumitur fm̄ mōs traditos. in. 8. topi. vt dcm̄ est. Deinde cū dicit.

C Elidētur autem arguere eo q̄ non possint in- spicere idem et diuersum.

C Assignat cām apparetie b̄ falla dicēs: q̄ palogismi fa- cti fz̄ petitiōz pncipij vident̄ arguere. i. vidēt pbare itētū. eo q̄ audientes no p̄nt sp̄icere idē et diuersum. cū ġ petiit qd̄ ē in p̄n̄: si d̄ eē falla est aliq̄lis diuersitas iter pmissas et cōclonē. q̄ si nulla eēt diuersitas vt si fieret talis illatio homo currit. ġb̄ currit. nulla eēt ibi falla. est ġibi diuer- sitas: fz̄ nō tāta q̄ sufficiat ad pbādū: appens ġ diuersitas xclonis et pmissa est cā appentie b̄ falla. Diuersitas v̄o i- sufficiens ad pbādū est ibi cānō exētie.

Vi v̄o fm̄ p̄ns est elenches: eo q̄ pu- tent cōuerti p̄ns. Nā sic ē hoc ex neči- tate illud sit: et cū illud est putat et al- terū esse. C necessitate.

C In parte ista determinat ph̄s de fallis que dicunt̄ nō ita pncipales: sed quasi annexe: et tria facit fm̄ q̄ tres sūt b̄ fallacie: q̄ p̄mo determinat de falla p̄ntis que peccat cōtra elenchū: vt est illatiū: et annexat falla accidentis. z̄ determinat de falla fm̄ nō cām vt cām que peccat b̄ elenchū: vt est pbatiūs et annexat petitioni pncipij. 3̄ determinat de falla fm̄ plures interrogations vt vñā q̄ peccat b̄ elenchū: vt est ġd̄ictiū: et annexat ignoratię ele- chi. z̄ ibi. Qui v̄o sunt fm̄ nō cām vt cām. 3̄ ibi. Qui autē in eo q̄ duas interrogations. Circa p̄muz duo facit: q̄ p̄mo ostēdit quō b̄ fieri p̄ns. z̄ ponit palogismos de- seruētes tali fallacie. z̄ ibi. Vñ et q̄ circa opinionē. Dicit ġ q̄ elenches. i. palenches q̄ est fm̄ p̄ns fit eo q̄ boies putant p̄uerti p̄nam. nā si est hoc. i. si est p̄ns ex nečitate ē illd. l. p̄ns. et q̄ b̄ est putat boies ignari p̄uerti p̄nam. putat. n. cū est illd. i. cū ē p̄ns ex nečitate ē alterū. i. p̄ns. cā ġ ap- parentie b̄ falla ē identitas p̄ntis ad p̄ns. cā v̄o nō exētie

est diuersitas eoz. pp̄ identitatē. n. p̄ntis ad p̄ns creditus p̄uerti p̄nam vt pp̄ identitatēs bois ad al sīc valer bō ġal. ita credim̄ q̄ valeat al ġhomo.

Bubitaret forte aliḡsyt̄ de falla p̄ntis b̄ter. miari b̄eat in b̄ li: et v̄t q̄ nō. dicnum est. n. ea q̄ determinat in b̄ li: esse obligates filli dialecticis: fz̄ arguere a p̄one p̄ntis est arguere ex puris af- firmatiis in scđa fi: fz̄ b̄ obligatas filli simplr̄ et ē iutilis cōiugatio. et de ea determinat in li: p̄oz. ca: 9: nō ġ dōz b̄ tra- ctari de ea. C R̄ideo dōz. q̄ p̄ns dupl̄r̄ p̄t accipi. p̄ vt ē pura obligas filli simplr̄. et sic ē iutilis cōiugatio et de ea b̄ tractari in li: p̄oz. z̄: pt̄ considerari p̄ns vt b̄ spālē maximā emi initif. initif. n. illi maxie. q̄ vni et eidē sunt eadez inter se sunt eadē. vt p̄atebit in illo cap̄. (Aut ġ sic diuidētes) Et q̄ b̄uī maria vt ibi declarabī nō ē necaria fz̄ apparet et sophīca iō p̄ns vt innitit̄ tali marie ē loc̄ sophīc̄. et non est de consideratiō libri p̄oz. fz̄ est de consideratiō b̄ libri. Ex quo appz q̄ cū filli dialectic̄ reponaſ in esse p̄ bitudi- nem localē filli sophīsticus peccāt b̄ p̄ns q̄ specialiter et directe peccat b̄ talē habitudinem immediatus opponit̄ filio dialectico q̄ filio simpliciter. Immo q̄ oēs filli appa- rentes et sophīstici fm̄ q̄ b̄ sunt innituntur fallis habi- tudinibus localibus omnes tales sillogismi fm̄ q̄ b̄ sunt direcius et immediati. ġdicūt filio dialectico q̄ filio sim- pliciter. opinātes aut̄ ġrū p̄priā vocē ignorare vident̄.

Alterius forte dubitaret aliḡs. cū hec fallacia nō solū fiat a positione p̄ntis: fz̄ a destructione aant̄is quare potius noiata est p̄ns q̄ ante- cedens. C Dōm q̄ si bene cōsideramus hec falla semp̄ fit a positione p̄ntis. nā ġt̄ spālēs est aliḡd affirmatiue sumptū tanto negatū generalius efficit: vt si al̄ est i plus q̄b̄. nō homo erit in plus q̄ non al̄. et q̄ semp̄ illd qd̄ ē in plus se: ad id qd̄ est in min̄. Sed al̄ est p̄ns ad boies non homo erit p̄ns ad non al̄. negatio ġ facit de aant̄e p̄ns et de aant̄e aant̄is. aant̄is ġdestructū est p̄ns ad aant̄is negatū: arguere ġ a destructione aant̄is est arguere a positione p̄ntis. merito ġb̄ fallacia noiata ē p̄ns q̄ quodā mō semp̄ p̄ea argui- tur a positione p̄ntis. Deinde cū dicit.

C An̄ et que circa opinionem sunt ex sensu fal- lacie fiunt. Sepe enīz fel mel suspicati sunt: eo q̄ sequitur rubens color mel.

C Ponit modos b̄ fallacie. ad cuius evidētiā nōn̄ q̄ ve- in dubitationib̄ tāgebatur b̄ falla semper fit a positione p̄ntis ppter qd̄ formalis et per se b̄ fallacie nō est nisi vñ̄ modus. materialiter aut̄ et q̄si per accīs vt per applicatio- nem ad diuersas materias sive ad diuersa genera terminorum: possum b̄ fallacie assignari tres modi. q̄ b̄ falla vel poterit applicari ad ea q̄ sūt circa sensū et fataſiā et sic ē p̄mus modus. vel poterit applicari ad ea q̄ sūt circa scias. et b̄ fit dupl̄r̄. q̄ ille scie vel erūt morales et rhetorice. et sic est secūdus modus. vel erūt speculatiue et sillogisantes. et sic ē tertius. fm̄ hoc ġ hec ps̄ diuiditur in tres p̄tes. q̄ p̄mo po- nit modū sumptū circa opinionē et sensū. z̄: ponit modū su- ptū circa scias morales et rhetoricas. 3̄: ponit modū sum- ptū circa scias speculatiue et sillogisticas. scđa ibi. Et in rhetoricas. tertia ibi. Silr̄ aut̄ et in sillogisticis. Pos- sent aut̄ modi huius fallacie aliter accipi. nā fz̄ semper ar- guamus in hac falla a positione p̄ntis: illud tñ p̄ns aliquā sumūt̄ affirmatiue: et tūc cōi noīe dī rō p̄ntis sive p̄ns affir- matū. aliquā aut̄ sumūt̄ negatiue: et tūc dī destructio aant̄is sive aant̄is negatum: fm̄ hoc ġ pars ista diuiditur in duas. q̄ p̄mo ponit modū b̄ fallae fm̄ q̄ arguimus a positione p̄ntis. scđa ponit modū ām̄ vt arguim̄ a destructione an- tecēdētis. scđa ibi. Silr̄ aut̄ et in sillogisticis. Circa p̄muz duo facit fm̄ q̄ dupl̄r̄ docet arguere a positione p̄ntis. p̄mo

Primus

enī docet hoc in his que sunt circa opinionē et sensum. scđo in his q̄ sunt circa māz morale et rhetorica. scđo ibi (Et in rhetorics) Prima ps diuidit in duas fz q̄ duos palogis mos pōit, z̄ ibi (Et quā accidit) Dicit ergo q̄ h̄ palogis mi peccates fm fallaciā dñtis sunt in his q̄ sunt circa opinionē. i. circa extumatiōem. sunt. n. ex sensu tales falle: nāz sepe suspicati sunt hoīes mel eē fel: eo q̄ tube⁹ color seḡt mel. sup. sicut et fel. formēt aut sic palogismus: mel est rubeū. fel ē rubeū. q̄ mel est fel. Notandū aut q̄ h̄ falla d̄ eē ex sensu et circa opinionē; qr̄ nō arguendo cū alio: iz vidēdo et sentiēdo fel suspicamur et opinamur q̄ sit mel eo q̄ v̄rūq̄ seḡt rubeus color. Deinde cū dicit.

Et quoniaz accidit terram pluia fieri madidam: t̄ si sit madida opinamur pluissē: hoc autem non necessarium.

Ponit z̄ paralogismū qui ēt sit ex sensu et circa opinionē dicēs. qm̄ accidit terrā fieri madidā pluia. i. per pluiaz credim⁹ q̄ uertatur dñtia. vt si sit terra madida opinamur pluissē. hoc aut non est necessariū. pōit. n. terra madida fieri p̄ aquā ēt si nō pluia. formēt aut sic palogism⁹. cum pluia necessā ē terrā eē madidaz. q̄ si terra est madida necessā ē pluissē: vel formēt sic. cū pluia terra ē madida. nūc terra ē madida. q̄ pluia. Notandū ēt euīdēs eē hāc fallaciā ē extra dictionē. cū p̄ncipiū decipiēdi sumat ex ipsa re. decipimur. n. fm̄ hāc fallām cōsiderādo p̄ nosmetipos et videndo et sentiendo non minus q̄ considerando cum alijs. Deinde cum dicit.

Et in rhetorics que fm̄ signa sunt ex adiūctis insunt demonstrationes: volentes enī ostendere: quoniaz adulter: quod adiunctum est accipiūt: quoniaz comptus: aut quoniaz in nocte videtur errabundus.

Docet quo arguiē in rhetorics a pōne dñtis. et duo fac. q̄ p̄mo innuit h̄ palogismos. scđo assignat defecū eoz. z̄ ibi (Plurib⁹ aut h̄) Dicit q̄ q̄ in rhetorics demonstraciones q̄ sunt fm̄ signa sunt ex adiunctis. i. ex dñtibus. arguit. n. in talib⁹ a pōne dñtis: rhetores. n. volētes ostendere de aliquo qm̄ est adulter: accipiūt qd̄ ē adiūctū. i. qd̄ ē annexū. et qd̄ est dñtis adulter: vt qm̄ est cōpositus. i. cōptus. adulteri. n. consueverūt ē cōpti et politi ornādo se vt pulchriores appareat. aut etiā accipiūt: qm̄ v̄ errabūdus de nocte. oculus. n. adlteri obseruat caliginē et tenebrositas epis v̄ magis apta ad malefaciēdū. formēt aut sic palogismus. adulter ē compt⁹ et politus. iste est h̄. ergo ē adulter. itē adulter est errabūdus et vagabūdus de nocte. iste est h̄. ergo et. Deinde cū dicit.

Pluribus autem hec quidez insunt: predicationem vero non inest.

Assignat defecū dictoz paralogismoz. dicēs q̄ h̄. i. eē cōptū et eē errabūdū de nocte sunt plurib⁹ hoīibus. pdicatu v̄ vt eē adlter v̄ nō iest illis. multi. n. sunt cōpti et vagabūdū de nocte q̄ nō sunt adulteri. Deinde cū dicit.

Silr autēz et in sillogisticis: vt. Mellissi rō qm̄ infinitum est vniuersuz: sumēs vniuersuz quidem ingenitum esse. Nam ex nihil fieri.

Ponit modū sumptū a destructione dñtis: et adaptat h̄c modū ad mā speculatiā et sillogisticā osidens rōnē mellissi sic petcasse. et tria facit. nā p̄mo ponit rōnē mellissi. scđo ordinat eā fm̄ hāc fallām. tertio osidit eā deficere et nō arguere ex necessitate. scđo ibi (Q̄ aut factū ē) z̄ ibi (Non necesse est aut) dicit ergo q̄ silr in sillogisticis. et in mā speculatiā sup. q̄ peccare p̄ hāc fallaz: vt rō mellissi que p̄babat: qm̄ vniuersuz est infinitū. sumēs aut ad hoc

gbanduz vniuersuz eē ingenituz p̄bat vniuersuz eē infi- nitū. nā dicebat ex nihil nihil fieri. Notandū aut rōnē mellissi fuisse talē. qd̄ est factū h̄ p̄ncipiuz. vniuersuz non est factuz: q̄ nō habz p̄n⁹. si nō h̄ p̄n⁹ nō h̄ finē. q̄ est infi- nituz. q̄ aut vniuersuz nō sit factuz p̄bahat: qr̄ si fierer: vel fieret ex ente vel ex nō ente. ex ente nō: qr̄ ens iā est. qd̄ v̄ fit nō ē: ex nō ente nō: qr̄ ex nihil nihil fit. totā hāc paralogicationē inuit ph̄s ex v̄bis p̄positis: si diligēter re spiciantur. Deinde cum dicit.

Quod autēz factuz est ex principio fieri. Si ergo non factum est principiouz non habet vniuersum: quare infinitum.

Ordinat dictā rōnē fm̄ hāc fallaciā. d. q̄ fm̄ mellissuz qd̄ factuz est necesse est ex p̄ncipio fieri. i. h̄ p̄n⁹: et tūc de- struebat aīs. d. si ḡ vniuersuz nō est factū nō h̄ p̄n⁹: et si nō h̄ p̄n⁹ nō h̄ finez: q̄re est infinitū. p̄z aut q̄ arguebat a destructione dñtis. debebat. n. arguere. qd̄ est factū h̄ p̄n⁹ ciuz. q̄ qd̄ nō h̄ p̄n⁹ nō est factū. Deinde cū dicit.

Non necesse est autēz hoc accidere: non enī omne quod factum est principiouz habet: et quicquid principium habet factuz est velut non si febris est calor et caliduz necesse est febrez esse.

Ostēdit hāc rōnē deficere et non arguere ex necessitate.

Ad cui euīdētiā sciēdū: q̄ a destructione dñtis nō possimus arguere nisi in uertibili mā. volēs ergo ph̄us ostendere rōnē mellissi nō esse necessaria: ostēdit q̄ esse factuz et habere p̄n⁹ non sunt uertibilia. iō ait. q̄ hoc qd̄ arguebat mellissus nō ē necesse accidere: qr̄ nō arguebat in mā uertibili. nō enī si oē qd̄ factū est h̄ p̄n⁹: q̄cquid h̄ p̄n⁹ est factū. habere enī p̄ncipiū est in plus q̄ eē factū. sic ergo nō valet dicta dñtia. velut nō valet si ē febris est calor. ergo quod caliduz est necesse est febre. eē enim calidū est in plus q̄ esse febricitans.

Dubitaret forte aliqs. qr̄ vident̄ ista eē uer- tibilia eē factū et h̄re p̄n⁹. ē enī de rōnē ei⁹ qd̄ fit q̄ h̄ēat p̄n⁹: ut factōis. nihil. n. seip̄z facit. Rursus q̄cqd̄ h̄ p̄n⁹: ut factōis ē p̄ductū vel sc̄m. cū ergo in mā uertibili possim⁹ arguere a destructione dñtis bona erit rō mellissi cū dicebat. qd̄ est factū h̄ p̄ncipiū. q̄ qd̄ nō ē factū nō h̄ p̄n⁹.

Rūs: dōz q̄ vt p̄phicor⁹ Tex. dixim⁹ h̄re p̄n⁹ est dupl̄. vt p̄n⁹ factōis. vel p̄n⁹ magni. 2⁹. 10. tudinis. si itelligaf de p̄ncipio factōis: verū est qd̄ dī. nāz fm̄ tale p̄n⁹ q̄cqd̄ est factū h̄ p̄ncipiū: ut q̄cqd̄ h̄ p̄n⁹ ē fa- ctū. Sz si loqm̄ur de p̄n⁹ magnitudinis sic sequēdo opio- nem p̄bi. pdicta nō sunt uertibilia. celū. n. fm̄ p̄bi habz p̄n⁹ magnitudinis. qr̄ ē finitū fm̄ magnitudinē. nō tñ fm̄ ipm̄ est factū. qr̄ nō icipit eē. mellissus aut nō loquebat de p̄n⁹ factōis. sz de p̄ncipio magnitudinis. arguebat. n. si nō h̄ p̄n⁹ nō h̄ finē. q̄ esli finitū. esse. n. finitū fz q̄ h̄ p̄n⁹ p̄uat p̄n⁹ magnitudinis. nō ergo arguebat mellissus in mā con- uertibili vt obyciebat. Si qd̄ aut de rōnē mellissi h̄ omis- sus est alibi diffus⁹ tractauimus.

Ali vero fm̄ non causam vt causam: cum assumitur quod non causa velut propter illud fiat redargutio.

In parte ista vt dicebat determinat ph̄us de fallā fm̄ nō causaz vt causaz. et tria facit: qr̄ p̄ ostendit qd̄ sit talis falla. z̄ manifestat quō magis agrue h̄ fieri. z̄ exēplificat de ea. z̄ ibi. (Accidit autēz h̄.) z̄ ibi. (Ut qm̄ nō est aīa.) Dicit q̄ q̄ paralogismi qui sunt fm̄ nō cau- sam vt causaz: tūc sunt cu assūmēt qd̄ nō est causa: ac si ēt causa: et velut p̄pter illud fiat redargutio. cā ergo appa- retie h̄ fallacie est cōuenientia non causa ad causam. cau-

Liber

Tacita vero non existentie est differetia earundem. Deinde cum dicit.
Accidit autem huiusmodi in syllis ad ipole. nam
in his necessariis iterimere aliqd ex his quod posse
ta sunt. Si ergo enieret in necessariis iterrogationibus
ad quod accidit impossibile videbitur propter hoc
fieri sepe redargutio.

Constedit quod magis agnoscere fieri talis fallax. dicitur hoc fallacia. s. accidit. i. quenamvis sit in syllabis ad ipole. Nam in his syllogismis necessarium est iterumere aliquid ex his que posita sunt. semper enim in syllabis ad ipole sit reuersio super primis. sas: et iterumque aliquod primissimum. si ergo in necessariis interrogacionibus. i. si iter necessarias interrogaciones. ad quod. i. propter quod accidit impossibile enumeraret aliq. alia propria. videbis sepe fieri redargitur pro hoc. i. propter illa propria enumerata iter necessaria positiōes: et tunc putabis casum redargutiōis esse: quod non est casum.

Dubitaret forte aligs. vtrū hec falla fieri ha-
beat in syllis ostensiuis. Ad
qd dī cōiter qd nō sit nisi in syllis ad ipole. Enīz vī līa
sonare; ybi dī qd accidit hī falla in syllis ad ipole: sī istud
stare nō pōt; qd phī in z° rhetoricoꝝ plane vult fz nō cās
vt cām fieri in syllis ostensiuis. Dōing qd sicut in syllis
ad ipole remittit hec falla; qd assumit aliqua ppō qd videt
esse cā redargutiōis; cū nō sit cā: sic in syllis ostensiuis hec
fallacia fieri hīz; qd accipit aliqd qd est sile cāe; qd tñ nō ē
cā. videm enīz cām eē id post cui? eē hīz eē aliud. si gacci-
piaſ aliud post cui? eē seq̄t̄ aliud: videbit illud eē cā illi?.
vt qd post factionē ciuitatis xtingūt multa mala: credit̄ ci-
uitas eē cā oiuꝝ maloꝝ. pōt at sic formari pale. illud post
qd fiunt mala est cā maloꝝ: sī post ciuitatē fiunt mala. er-
go est ciuitas causa maloꝝ. hic vt dicitur in z° rhetoricoꝝ
est fallacia fm nō causaz vt cām: tñ est syllis ostensiuis.

Ulterius forte dubitaret alig.s. si hec falla non
solū fieri bz in syllis ad ipole; sz
etia in ostēsiuis. q̄re in l̄fa nō sit mētio de syllis ostēsiuis.
z si magis cōgrue fit hec falla in syllis ad ipole: dubitari
pōt que sit causa huiⁱ. **D**om ḡ hec falla magis pure cō
mittit in syllis ad ipole q̄z in syllis ostēsiuis. In syllis enī
ostēsiuis sic cōmittit ista falla ḡ semp bz ibi esse ſ̄ns: imo
sic accepta ita modicū differt a ſ̄nte: ḡ q̄si nō mereſ dici
alia falla. nō n. yalet. si cā ē post quā ē aliō: ḡ eē illud post
qđ est aliud bz rōnē cāe. nō ḡ si post ciuitatē ſūt mala ciui-
tas est cā maloz. aliqlis ḡ d̄ria est iter hāc fallaz z ſ̄ns: z
vt cōmitit in syllis ostēsiuis. nā ſi eē illud post qđ ē aliud
zparet tanq̄ ſ̄ns ad aīs ē ibi ſ̄ns. si vō zparet tanq̄ illō
qđ est ſile cause ad cām est ibi falla fm non cām. fit ergo
hic mētio de hac fallacia soluz: vt fit in syllis ad ipole: qz
magis zgrue z magis p̄p̄e bz eē in tali mā.

Elcerius forte dubitaret aligs. ytrū de hac fal-
lacia put hz fieri in syllis ad i-
possibile habeat hic determinari: et videt qd nō: qd hec fal-
lacia sic accepta videt eē idem qd non ppter hoc falsum
accidere. vñ et in lra dī qd iō auenit hec falla: qd iter ppō-
nes ne cias ad ipole. i. iter ppōnes que de necessitate cō-
cludut ipole enumeraat aliq alia ppō: et videt pp illā fieri
redargutionē: et accidere falsuz: cu tñ nō sit ita. Lū g nō p-
pter hoc falsuz accidere determininet in z° poy. videt qd hz
determinari nō debeat de tali falla. **D**om qd vt mul-
tatione poy abz nō est ēē.

Cap. 18°

Alterius. *Celoc^osophi^o:* *z vt bz appertiā quādā,*
dato ḡ idē eēt falla fm nō cām; z nō pp

hoc falsuz accidere: et non eet iocouenies determinari de ea
in lib. p. 27 b. Dubitaret tamen forte aliquis utrum idem sit fal-
lacia f. n. c. a. et non pp. b. falsuz accidere. C. Dicitur quod cum que-
rit utrum fallax f. n. c. a. sit idem quod non pp. hoc falsuz accide-
re: si intelligat formaliter. nullo modo est idem: quod sub alia ratione
formaliter accipitur hic defecit et ibi: ut per p. i. a. z. dicta. sed si intel-
ligat materialiter: et sit quod utrum circa eandem materiam variari habeat b.
et illud distinguendum est de fallacia secundum non c. a. et quod vel accipitur
large: ut extendit se ad syllabus ostentiosos: et tunc predicta duo se
habet sicut excedentia et excessus: et non secundum non cam excedit non
pp. hoc falsuz accidere: cum habeat fieri in syllabus ostentiosis: et non
pp. hoc falsuz accidere excedit non cam: quod in aliisque syllabus
ad ipole et non pp. hoc falsuz accidere: in quibus non reservata
fallax secundum non cam. si vero accipiat fallax secundum non c. a. putat b. fie-
ri magis propter: et ut versatur circa materiam ad ipole. sic non propter
hoc falsuz accidere est in plus quam bene fallax. nam non pp. hoc
falsuz accidere f. n. g. b. dicit obligatae solu: sed fallax f. n. non
cam dicit obligatae cuius latentia posita: quamassumpta propter pp.
quam dicit sequi falsuz oportet habere aliquam iocuientiam cuius p.
missis: sed facere fallaz f. n. non cam. Sed per se loquendo et per
g. b. non obstat ut in non pp. b. falsum accidere. ybi cumque est g.
secundum non cam in syllabus ad ipole: ibi est non propter hoc falsum
accidere: sed non duerit: quod ybi cumque est obligatas latentes ibi est
obligatas: non tam ybi cumque est obliquitas ibi est obliga-
tas latens. Deinde cum dicit.

Tut qm̄ nō est aia ⁊ vita idē. Nā si corruptio-
ni ḡnatio ḥrū: ⁊ alicui corruptiōi qdā erit ḡna-
tio ḥria. Absors aut̄ corruptio qdā ⁊ ḥrū vita.
qre vita generatio ⁊ viuere generari. hoc aut̄
impossibile: si ergo idem anima ⁊ vita.

Exemplificat de dicta falla. et tria facit: quod ponit quedam
palo^m peccatum est dicta fallaz. secundum assignat defectum illi^p pa-
ralogismi. tertium excludit quedam correlaria circa dicta fallaz. et
ibi. (Non autem syllogicatum est.)^q ibi. (Ergo in syllogicando.)
Dicit ergo enim non cam ut causa contingit ostendere: quoniam anima et vi-
ta non est idem. nam si dicatur anima et vita idem arguantur sic. corruptio
ni est ratio gnatior: et alicui corruptio est ratio aliquam gnatior.
Coris positis procedat sic. mors autem quedam corruptio est: et
est ratio vite: cum vita sit idem quod anima: vita erit quedam
gnatior cum mors sit quedam corruptio: et vivere per dominum erit quod-
dam gnatior. Et autem impossibile est illud ex quo sequitur. scilicet anima
et vita sint idem. non ergo anima et vita idem. Deinde cum dicit.

Cūd aut̄ syllogizatiū ē. accidit. n. ⁊ si nō dicat
aliq̄s idē aīaz ⁊ vitā ipole; s̄z solū h̄iū qđē vitā
morti cū sit corruptio. corruptiōi at̄ ḡnationē.

Assignat defectu b^o paloⁱ. d^o. g^o nō syllatu*i*. nō ostēluz^e
q^o aia *t* vita sint id^e. Accidit. n. ipole illud si non aliq^s di-
cat id^e eē vitā *t* aia; s^z solū dicat vitā eē *xiā* mortii. n^z
si vita *xiā* mortii. cu mors sit corruptio: o^z q^o vita sit ge-
neratio. nā corruptiō gnationē dici^e eē *xiā*. C Notādū
aut^e q^o viuere viuētib^e eē. mors g^o cū sit muta^o qdā nō p^t
oppōi *xiā* ipsi eē. s^z sic for^o h^z alia formā *xiā*. sic vni mu-
tatiōi r̄ndet alia muta^o tanq^e *xiā*. mors g^o q^o ē corrup^o viui
xiā abit nō ei qd^e ē viuere; s^z ei qd^e ē gna^o viui: t^z q^o hec falsa
est g^o mors *t* vita sint *xiā*: ex hoc falso sequit istud falsu*s*
q^o vita sit qdā gna^o: sic mors ē qdā corrū^o. hec g^o ppō. aia *t*
vita sūt id^e. nō ē illa ppō pp quā sequeuit falsu*s*; s^z associata
fuit illi pp quā sequebat falsu*s*; t^z h^z quādā zueniētiā cu*z*
illa. C Notādū ēt q^o nō ē intētio phī pbare q^o aia sit id^e
qd^e vita: vel q^o nō sit id^e; s^z intētio sua ē exēplificare de dca
falla: t^z ondere q^o nō se^o falsu*s* pp ppōnē bāc. aia *t* vita est
id^e; s^z pp bāc. mors *t* vita sūt *xiā*. C Notādū aut^e q^o in ta
li pcessu ē accipe aliq^s qd^e ē cā falsu*s*: vt ppō illa. mors *t* vi-
ta sūt *xiā*, t^z aliq^s pp qd^e nō se^o falsu*s*: vt h^z aia *t* vita id^e. jo

Primus

df hec falla fz nō cāz vt cāz: qr assignat cā redargutiois
et sli: qd nō ē hō cā. C Notādū ēt q ppō illa q nō ē cā fli
sz associat ei q ē hō cā dī aliquā puenetiā b̄re cuz ppōne
illa q ē hō cā: vt hec ppō. aia t vita idē: lz nō sit cā hō fli q
vivere sit gnāri: bz in aliquā puenetiā cū hac ppōne. vi
ta t mors st h̄ria: ex q se' dcīn flz: qr i qlz istaz ppōnū ac
cipit h terminū q ē vita. si. n. ppō assūpta in nullo termio
coicaret cū ppōne illa q est cā fli vt cōir ponit. nō ēt ibi
falla. iō cōiter df q hō falle sūt duo modi: qr ppō assūpta
duplē pōt puenire cū ppōne q ē cā falsi: qr vlt' i subto: t
tūc ē vn modus: vel z i p̄dīo: t tūc ē ali modus. si. n. que
niret i vtroq termio ēt eadē ppō. si āt i neutro puenir
nō faceret fallaz: qr nō ēt ibi cā apparetie.

Dubitaret ergo aligs. vix hec falla sit falla i
dictiois: t vī q sic: qr sc̄a ap
parētie hō falle ē: vt cōiter pōit: qr ppō q nō ē cā z i aliq
termio cū ppōne q ē cā: cū puenire i aliq termio sit puenetiā
sz vocē: vī q b̄ falla sit circa dictionē: qr p̄n dec̄i
sumit ex pte vocl. C Ut ḡ appearat vitas q̄st̄i sciēdu q̄ in
qlz motu ad forz sūt tres termi. nā fz q̄ mot diversi
mode termi. sic bz diuersos termios. mot. n. pt siderari:
vt ē qd q̄st̄i t qd zt̄i: t sic termiat p̄ muratiōe. sic
enī pūct̄ termiat linea fz q̄st̄i: ita q̄ vltia muta: siue vlti pūctus
señ extēdit linea. sic vltia muta: siue vlti mutatu ēt ter
miat motu fz q̄st̄i: qr vlti illō se nō extēdit q̄st̄itas mot.
z̄ pt siderari terminatio mot put mot ēt terminat. i. de
termiate i h̄ ḡne i hac sp̄: t sic terz̄ ī muta fz forz. mo
t. n. repōit i ḡne p̄ forz siue pres ad q̄st̄i cōz̄ ē mot: vt pōt
b̄ri ex z̄ phicop. si mot̄ termiat ad forz. termiat ēt ad
ēt q̄ act̄ forz. termi ḡ mot̄ sūt alr t alr muta forz: t esse.
gnā ḡ ē qdā ter̄ mot̄: cū si muta qdā: aia ē ter̄ mot̄
mot̄: cū si qdā ēt̄: t qdā act̄ aie. h̄ q̄ ppō. aia t vita idē.
Puenit cū his abab̄ p̄missis. v3. cū hac. gnā t corru sūt h̄
ria: t cū hac. mors t vita sūt h̄ria. nā cū gnā t corru sūt
termi: t forz ēt siue aia t vita sūt termi mot̄. oēs he ppō
nes. v3. gnā t corru sūt h̄ria: mors t vita sūt h̄ria: aia t vi
ta idē. Pueniūt nō solū in voce: lz ēt i re: q̄oēs dc̄e ppōes
accipiūt ea q̄ sūt termi mot̄. vel si volumē tenere moduz
cōz̄ ḡ nō oīno respuēdus ēt̄ d̄re possum̄ q̄ pueniē fz p̄
dicati vel subz pōt attēdi duplē. vel rōne vocis: vel rōne
rei p̄ vocē significate. hec ḡ falla zt̄i t ex eo q̄ ppō q̄ nō
est cā redargutiois z̄ cū ppōne q̄ ē hō cā in altero ter
mio: nō rōne vocis: lz rōne rei significate p̄ illō ter̄: pp
qd̄ appet hāc fallaz ēt̄ ex dictionē: t nō i dictione. Deide cū. d.

C Ergo insyllogizate quidē simplē non sunt
biuusmodi oīones: ad p̄positū aut̄ syllogizare.
C Lōcludit qdā corre circa hac fallaz. z̄ z̄ fāc fz q̄ z̄ ta
lia corre ponit. z̄ ibi. Et latet plerūq. z̄ ibi. Ergo pp
z̄n. Dic ḡ q̄ hō orones sc̄e fz nō cāz vt cāz simplē nō sūt
syllogizate. ad p̄positū aut̄ insyllogizate. C Notādū ēt q̄
i falla ē duplex p̄cessus. vnuus a p̄missis ad h̄ne. alius cū
a h̄ne p̄cedimis ad iterimēdū aliq̄ p̄missaz. vterq. n. p̄
cessus ē bon̄ t nō bon̄: t syllat̄ t nō syllat̄: simplē. n. p̄
cessus ille q̄ sit a p̄missis ad h̄ne syllo ē: qr fz rei vitare
se' t ex p̄missis. ad p̄positū aut̄ nō ē syllo: qr nō seḡ t ex
illa p̄missa quā assūmim̄. Rursus. p̄cedēdo a h̄ne ad p̄
missis simplē t fz vitatē ē ibi iterimēda aliq̄ ppō: fz nō ē
ibī iterimēda illa quā iterimēda. ve. n. ē ibi aliq̄ ppō q̄ est
cā fli. fz nō illa quā assignam̄ p̄ causa. Deide cū dicit.

C Et latet plerūq nō min̄ ip̄os interrogatēs h̄s.
C Ponit z̄ correla. d. q̄ h̄s modus palogicandi plerūq
nō min̄ latz ip̄os interrogatēs q̄ r̄idētes. Deide cū dicit.

C Ergo ppter consequens: t ppter nō causaz
biuusmodi argumētationes sunt.

C Quasi epilogādo pōit z̄ correla. d. q̄ pp z̄n: t pp non
cāz vt cāz sūt h̄s argu q̄ dc̄e sūt. C Notādū ēt h̄ z̄ cor
re sic accipi. hec. n. falla triplē p̄ siderari. p̄ vt fit i syllis
ad ipole: t sic z̄ cū petitiōe p̄n. nā sic petitiōe p̄n̄ simplē
fert: tū nō ifert ad p̄positū: qr nō pbat. sic h̄ falla simplē
syllat: ad ppō aut̄ insyllo ē. z̄ pt siderari hec falla vt
ē ex dictionē: t sic: qr p̄n̄ decipiēdū sumit ex pte rei: nō mi
nus bō decipiē p̄ semetipsū q̄ r̄ocinādo cū alio. pp qd̄ de
fect̄ h̄ falle nō min̄ latet interrogatēs q̄ r̄idētes. z̄ p̄t
siderari dcā falla: vt fit in syllis oīsuis: t sic vt diceba
q̄si ē eadē cū falla z̄ntis. iō i epilogādo anectit eā ph̄s fal
acie z̄ntis. d. q̄ fz z̄n: t fz nō cāz vt cāz sūt h̄s palogis
mi. p̄ ḡ corre defuit huic falle: vt z̄ cū petitiōe p̄n̄. z̄
vo defuit ei vt ē falla ex dictionē: z̄ vo vt z̄ cū z̄nte.

Qui aut̄ in eo q̄ duas interrogatōes vt
vnā faciunt q̄n plures latet esse: t q̄si
vnūs assignat respōsio vnā

C In pte ista determinat ph̄s de falla fm ples
interrogatōes vt vnā: t z̄ fac̄: qr p̄o quō bz fieri hec falla.
z̄ assignat facilitatē t difficultatē circa ea: z̄ ponit mōs.
ei. z̄ ibi. C In aligb̄ ḡ. z̄ ibi. Ut putas bz t h̄. dicit ḡ q̄
palo m̄ q̄ sūt in eo q̄ faciūt duas interrogatōes vt vnā. fi
unt q̄i latet illas interrogatōes ēt ples: t qr credit̄ ēt vnā
interroga. q. vni interrogatōis assignat vnā r̄isio. cā ḡ ap
parētie hui fallacie ēt pueniē inter plures interrogatōes
t vnā. cā vero nō existētie est differētia corūdem.

Dubitaret forte aligs quō bz ēt interrogatio
plures. C Dōz q̄ ppō interrogatōe t enūciō idē dñt: fz nō eodē mō. fz dñt enūciō eo q̄ ēt
gnifiā vi yel falsi. ppō vo dñt eo q̄ ordinat in syllis vel ad
aliq̄ h̄ne. iō sic dicta ēt ppō quasi p̄ alio positio. Inter
roga vo dñt vt ad interrogatōe ordinat: qd̄ ip̄m nomēo. idēz est ḡ q̄rere quō ēt ppō vel enūcia plures: t quō iter
rogatio plures. C Sc̄iendū ḡ p̄ itells vt alias factū sūt
bz diuersos actus diuersa format. nā vt intelligit q̄ditatē
simpliciū format diffōne: vt vo intelligit p̄posita format
enūciatiōe. vnuus ḡ diffōnis accipiēda ēt ex gdi t nā rei
ptes ḡ diffōnis nō sūt vnū: qr sūt i vnu: qr sic oia eēt vnu:
bz sūt vnu: qr dicit vnu qditatē t nāz. vt dñt. 7. meta. vnu:
tas vo enūciatiōis accipiēda ēt itellecū p̄ponēt t diui
dente. vbi ḡ cadit vna actio itells p̄ponēt ēt vna enūcia.
vbi ḡ cadit plures xponēt t plures actiōes itells p̄ponēt
t diui sūt plures enūciatiōes: t qr ex vna xpone solū vnu
xponēt cū vnu simplē: t p̄oēz modū nō ēt enūcia vna nisi
in q̄ xponēt vnu cū vnu. vbi ḡ plura pdicant de pluribus
vel plura de vnu v̄l vnu de plurib̄ ēt enūcia plures.

Ulterius forte dubitaret aligs. vix hec falla
differat ab equo vel ab amphi
bolo. t vide q̄ nō. nā p̄ equocationē t enūciō plures.
si. n. h̄ nomē tunica iponere h̄oi t eq̄. t dicere tunica est
alba. nibil ēt alid d̄re q̄ hō ēalb̄: t eq̄ ēalb̄: vt dñt p̄
peyr̄. est ḡ dcā enūciatiō plures. sic etiā t amphi locu
tio ēt p̄p plures pp̄ pluralitatē significatoz. nō ḡ hec fal
lacia differt ab illis. C Dōm q̄ hec fallacia diuersa ēt q̄
libz illaz. ibi. n. significanēt plā sub vna voce: vt sub vna di
ctio: vel sub vna orōne. hic aut̄ significanēt plura sub plu
ribus vocibz singlaribus: vel sub numero plurali habē
te yim pluriū singularium.

Ulterius forte dubitaret aligs qd̄ ēt qd̄ facit i
terrogatōes plures apparere
vnā. Ad qd̄ dixerūt quidā q̄z vnuas vocis nō sūt cā hu
ius apparentie: qr hoc est in equocationē t amphi ēt tū cā
hui vnuas modus interrogatōi: qr sub vna z̄ntio
ne interrogatōi interrogant: fz cuz modus interrogatōi se re
neat ex pte vocis: si vnuas modis interrogatōi ēt p̄n̄ occi

Liber

plendi in hac falla. h̄s falla esset in dictione: nō extra dictionez: qz p̄m decipiēdi sumeret ex pte vocis. **C**Dōm ḡ q̄
Quenientia ex pte rerū interrogatorū est id qd facit plures
interrogatiōes appere vna. iō si interrogata fīm rez multuz
differat: facile est videre q̄ ibi est interrogatio plures. pos-
sum ḡ dicere q̄ eo ipso q̄ aliq̄ plura s̄l̄ demōstrari p̄nt.
et de eis s̄l̄ queri p̄t: oportet illa plura fz rez aliq̄ mō que-
nire et quenientia illa ē cā appentie i hac falla. diuersitas ve-
ro est causa nō existētie. Deinde cum dicit.

CIn aliquib⁹ facile videre qm̄ ples: et qm̄ nō red-
dēda rñsio vna: vt vtz terra mare ē aut celuz.
CAssignat facilitatē et difficultatē circa ista fallaciā: et duo
facit: qz p̄ assignat facilitatē. et difficultatē ibi. **C**In alib⁹
vero min⁹. Dicit ḡ q̄ in alib⁹ facile est videre: qm̄ sunt
plures interrogatiōes: et qm̄ nō ē reddēda vna rñsio: vt pz in hoc
exēplo: vtrū terra est mare aut celum.

Hubitaret forse alijs. q̄re hic est facile vide-
re qd sit interrogatio plures.
Ad qd dicūt gdā q̄ iō est facile. qz nō pfert interrogatio sub
vno mō interrogādi. fz si hoc ēt cā: vt supra tangebas: hec
falla ēt in dictione cū modus interrogādi se teneat ex pte
vocis. **C**Dōz ḡ q̄ diuersitas rerū interrogatorū ē cā q̄rē i
dicto ex° de facili appet: qm̄ nō ē interrogatio vna. mare enī
et celū et vtrū supcelestia: et hec iferiora adeo differūt q̄ fz
metatorē i de suba orbis. q̄qd ē h̄ et ibi: q̄s ē totū equo-
ce. Est ḡ hec falla realis: et ex dictione cū p̄m decipiēdi su-
mat ex parte rei. Deinde cuz dicit.

CIn aliquibus autē min⁹: et quasi vna sit: aut
concedit in eo q̄ nō respondeat ad interrogatiōem. aut redargui videntur.

CAssignat difficultatē circa hāc fallaz. d. q̄ in alib⁹ mi-
nus sup. ē facile videre q̄ s̄nt plures interrogatiōes: et qz v̄ p̄
sit vna interrogatio. et tūc aut redarguit illa ēt vna interrogatiōē
in eo q̄ nō rñdeat ad interrogatiōū vt debet: qz dāt vna re-
spōsitionē: et tūc redarguit: aut sup. si nō dāt vna rñsionē:
et tūc redargui vident. **C**Notādū autē q̄ ad plures inter-
rogatiōes vt vna si lateat rñdetēz: et difficile sit ei cognoscere
ibī ēt plures interrogatiōes rñdetēz vel redarguet: vt vi-
debit redargui. si. n. dabit rñsionē affirmatiū redarguet:
si negatiū videbit redargui. nā si ppositis duob⁹: qz vñ
sit vidēs: et alter cec: et q̄raf ab aliq̄. s̄t ne hec videria aut
nō. si rñdeat affir⁹: q̄ s̄t vidēta: vere redarguit. seq̄t enī
ex dō suo q̄ cec: sit vidēs. sic ḡ rñdetēs simplr̄ redarguit illaz
ēt vna interrogatiōē: et redarguit eo q̄ nō rñdeat ad inter-
rogatiōū vt dz: fz si rñdeat negatiū: et dicat q̄ nō s̄t vidēta
nō redarguit fz vidēt redargui. inferret. n. opponēs et q̄
cecus et vidēs nō sunt videntes. ḡ vidēs nō est vidēns: fz
bec redargutio ēt appārēs: nō exīs. **C**Ulteri⁹ ḡ notādū:
q̄ qm̄ aligd affirmat de plurib⁹ p̄t de q̄libet inferri per
se: vt si soz. et plo currūt: se q̄ soz currat. et plo currat. sed si
aligd negat a plurib⁹: nō oz q̄ neget a q̄libet p̄ se. nō enīz si
soz. et plo nō currūt: se q̄ soz. nō currat: et plo nō currat. est
enī v̄a. soz. et plo nō currūt altero non currēte. si ḡ cec: et vi-
dēs s̄t vidēta: p̄t iferi q̄ cec: sit vidēs: et vidēs sit vidēs.
iō ḡ rñdet affir⁹: ad interrogatiōes ples dādō vna rñsionē
simplr̄ redarguit illa ēt vna rñsionē: et vere redarguit. Sed qz cū ali-
gd negat a plurib⁹: nō oz q̄ neget a q̄libet p̄ se: si de ceco
et vidēt rñdet negatiū: q̄ nō vidēt: q̄ possit iferi q̄ q̄li-
bet illo z nō videat. poterit ḡ sic rñdetēs videri redargui:
nō tñ fz vitatē p̄t redargui. Deinde cuz dicit.

CEt putasne hic et hic ē hō: q̄re cuz alijs p̄cū-
serit hūc et hūc hoiez: sed nō hoiez p̄cutiet.

CAssignat modos hui⁹ fallē: et duo fac: qz p̄ facit qd dcm̄
est. z° oñdit quō ḡ hāc fallaz assūptis qbusdā z° fieri yez

elēchū. z° ibi. **C**Quādōz autē assūptis qbusdā.) **C**Ad eiusde-
tiā p̄me p̄tis sciēdū ḡ modi hui⁹ fallē dupl̄ p̄t sumi. pri-
mo ex ipsiis interrogatis. z° ex mō interrogādi. si respicit ad
ipsa interrogata sunt tres modi istius fallē: qz vel plura in-
terrogant de vno: vel vnu de plurib⁹: vel plura de pluri-
bus: et sic accipiēdo modos hui⁹ fallē vnu modus est assū-
ptat⁹ in p̄missio palo⁹ cū dicit. est ne terra mare aut celū.
ibi. n. plura: vt mare et celū interrogātur de vno. s. de terra.
Alij v̄o duo modi ponunt in sequērb⁹ palo⁹: vt in p̄seqn
do patebit. z° p̄t assignari modi hui⁹ fallē ex mō interro-
gandi: et sic ētēt duo modi: qz cū est interrogatio plures: vt
hoc sit sub numero singulari vel sub plurali. duo ḡ fac fz
q̄ de his duob⁹ modis exēplificat. z° ibi. **A**ut rursum.)
Dicit ḡ q̄ ē falla fz ples interrogatiōes vt vna dī°. putas
ēt ne h̄ et hic hō: q̄ si cōcedat q̄ hic et hic: vt q̄ soz. et plo sit
hō. arguif̄ h̄ hoc q̄ cū alijs p̄cūs hūc et hūc p̄cūsset ho-
minē et nō homines: qd falsum est. hic auez sit interrogatiō
plures sub numero singulari. Deinde cū dicit.

CAut rursuz quoq̄ hec qdē sit bona. illa at nō
bona oia: aut bona: aut nō bona. Utru. n. dire-
rit: aut qdēz elēchū: aut falsuz appārēs videbi-
tur facere. nā dicere eoꝝ que nō bona sunt ali-
qd ee bonū: aut eoꝝ q̄ bona s̄t nō bonū falsuz.

CDonit aliū modū vt plura interrogant vt vnu sub nū-
ro plurali. d. q̄ aut rursuz sup. ppositis qbusdā q̄rū qdem
hec s̄t bona: illa aut nō bona. p̄t q̄ri an oia s̄t bo⁹ aut
nō bo⁹. vt vñ enī dixerit. i. qdēz dixerit rñdetēs: opponens
faciet sibi elēchū verū: aut videbis facere elēchū falsum
appens. nā si dixerit illa ee bo⁹. argues q̄ nō bonū s̄t bo-
nū: si v̄o dixerit ea ee nō bona: dicet ex h̄ q̄ bonū s̄t nō bo-
nū. q̄rū qdlibet est falsuz. nā falluz ēt dicere aligd eoꝝ q̄ s̄t
bona esse bonū: aut aligd eoꝝ q̄ s̄t bona ee nō bonū.
CNotādū autē q̄ ppositis bonis et nō bonis si def̄ vna
rñsio: vt d̄ in lra. vel fiet elēch⁹ ver⁹: vt fiet elēch⁹ falluz
s. appēs: q̄ v̄ supra dicebat. si rñdet affir⁹: et cedet oia
illa ee bona sit v̄a redargu⁹. fz si rñdet nega⁹: q̄ nō sunt
bona sit redargutio appens. **C**Notādū et q̄ p palo⁹ po-
sitos in lra h̄s modi hui⁹ fallē: siue ponant̄ tres modi si-
ue duo. nā in p̄ palo⁹ cū d̄. est ne terra mare aut celū: vt
pz p̄ hita plura qrun̄ de vno. In z° v̄o palo⁹ cū subiūgit.
est ne h̄ et h̄ hō. vnu qrit de plurib⁹. In z° v̄o palo⁹ cuz d̄
sunt ne h̄ bona v̄l nō bona. p̄la qrun̄ de plurib⁹. sic et si
acciperent̄ modi hui⁹ fallē fz q̄ interrogant̄ plura sub nu-
mero singulari vel plurali. Ad hoc etiā deferunt̄ palo⁹
positi in lra: vt pz per iam dicta. Deinde cū dicit.

CQuādōz autē assūptis quibusdā: et elē-
chus fiet verus: vt siq̄s cōcedat similiter vnu
et plura dici alba: et nuda: et ceca.

COstēdit quō assūptis qbusdā p̄ hāc fallaz semp̄ sit ver⁹
elēchus: et duo facit. nā p̄ pponit qd̄ itēdit. z° manifestat
qd̄ dixerat ibi. **N**ā si cec. Dicit ḡ q̄ qm̄ assūptis. i. sup-
positis qbusdā fiet ver⁹ elēch⁹: vt siq̄s cōcedat sil̄r̄ dici. i.
sil̄r̄ diffiniri vnu i singulari: et plura in plurali: vt si redarguit
elēch⁹. **C**Notādū autē hāc p̄t iō itēductā ee: qz
vt dicebat: si ad plures interrogatiōes det̄ vna rñsionē
fit ibi v̄a redargu⁹: si v̄o def̄ vna rñsionē nega⁹ fit ibi redargu⁹
apparens. nā vt dicebat qm̄ aligd negat a plurib⁹ siml. nō
oz q̄ neget a q̄libet p̄ se. nō ḡoz si bonū et nō bonū
sunt nō bona. q̄ hoc qd̄ dico nō bonū referat cūlibet si-
gillari: vt q̄ tā bonū q̄ nō bonū sit nō bonū: et iō nō est
ibi v̄a redargutio: fz appārēs. fz assūptis qbusdā ex sup-
posito q̄ aliquid diffinitur in plurali sicut in singulari. sit
ibi vera redargutio: quia hac suppositione facta cum ne-

gatur aliquid a pluribus simul potest negari a quolibet per se: quod quo sit statim patet. Deinde cum dicit.

Clam si cecum est quod non habet visus natum autem habere: et ceca erunt que non habent visum: nata autem habere. Quando ergo hoc quidem habet visum: illud autem non habet: ambo erunt vel videntia: vel ceca: quod est impossibile.

Manifestat quod dixerat dices quod si cecum est quod non habet visum: natum est autem habere: ceca erunt quod non habent visum: nata sunt autem habere. suppositum est. n. sic diffiniri aliquid in singulari ut in pluri. quoniam ergo offeruntur talia duo: quod habet visum: illud autem non habet sequitur hoc supponere secundum quod ambo erunt vel videntia vel ceca: quod est inconveniens. **N**otandum autem quod supposito ceco et vidente et ceteris viri sunt ceca vel videntia. si rite dicatur quod videntia: sit ibi verus elenchus. ut dictum est. **S**ed si rite dicatur quod non sunt videntia: et credatur quod aliquid diffiniatur in pluri ut in singulari: sit ibi et verus elenchus. nam ceteri et videtes sunt ceci. et quod est ceterum non videtur sequitur quod nec ceteri nec videtes videat. illa quod supponit secundum quod sicut loci sophistici sunt principia et elementa sillonum sophistarum. sic et ignorantia elenchi est elenchus et principium sillonum talium. Deinde cum dicit.

Est enim omnes resoluere dictos modos in elenchi diffinitionem. **P**rimum quidecumque si immodificati. Oportet enim ex his que posita sunt accidere conclusionem: ut dicatur ex necessitate: sed non videatur.

Reducitque filios sophistarum et duo facit. quod per reducere eos gratia literarum ut peccatum habentur ex eo quod non includunt. et per reducere eos spaliter ut peccatum habentur singulas particulatas positas in diffinitione elenchi. scilicet ibi. Deinde enim per pres. **D**icit quod oes predictos modos sophistarum esse resoluere in diffinitione elenchi. peccatum. n. in diffinitione elenchi. **P**rimus quod peccatum habentur et eius diffinitione. si immodificari sunt. **O**z. n. i. quolibet sillo ut ex his quod peccatum posita sunt dicatur ex necessitate accidere ratione et non videatur. **S**illae quod apparentes non sunt sillae. quod sunt imodificati cum non accidat ibi ratio ex his quod posita sunt. **S**ed videatur accidere. potest quod formari sic ro. nihil imodificatus: cuz non ex necessitate includatur est sills. **S**ed quilibet sills apparet est imodificatus. quod non includatur ex necessitate. quoniam talis sills est sills. **S**ed si non est sills non est elenchus. quod oes tales sillae peccant habentur et reducuntur in ignorantia elenchi.

Dubitaret forte aliquis quod cum aliquid affirmaret de aliis: sills affirminatur de quolibet per se. sicut cum aliquid negaret ab aliis: sills negarent a quolibus per se. **S**ed cum negaret a pluribus sills: non oportet negari a quolibus per se.

Dicit quod copularia affirmativa ad hanc sit ya opus quod quilibet per se sit ya. si quod sit ya et martinus currat opus quod sit ya. currat et martinus currat. et quod habet copularia regnit veritatem sigillatim in quilibet sui pte. oportet quod sigillatim de quilibet pte possit inferri et affirmari de pluribus sills. sic quod talis copularia regnit veritatem in quilibet sui pte. altera quod pte exiret sicut tota iudicabatur falsa. sills est quod sit ya et martinus currat sills altero non currat. et quod altero non currat sills est quod currat: yea erit quod non currat: yea non est quod sit ya et martinus non currat solo altero non currat. **S**ed si cursus potest negari a duobus pdcis. quod solus altero non currat. non opus si cursus negaret ab ambobus sills neget a quolibus per se. **S**ed sufficit quod neget ab altero tantum. **N**otandum est quod habet falla. **S**ed quod ad plures interrogationes dat una risus potest annecti alteri falla: nam ut datur una risus negatiue potest annnecti habere falla: ignorantie elenchi. ut vero dat una risus affirmatiue annecti periti pncipii. **S**ed de his clarius dicit circa finem illius capitulo. **CAP.** III.

Aut ergo sic dividentes appetentes syllogismos et elenchos; aut oes reducendus in elenchi ignorantiae: his qui hanc principiis faciuntur. **C**onsecutus est determinavit de locis sophistarum hanc se. In pte ista determinat de eis ut deficiunt ab elencho. **A**d cuius evidentiem sciendum quod in elencho reservatur ratio syllogismi amplius additum. n. elenchus ut superius dicebat supra syllum hanc dictione. et quod quod peccatum habet superius peccatum habet syllogismi sophistici cum peccetur habet syllum peccatum habet.

Banc fallacias posse dici coemuntur coem per predicationem vel quod contare coem sit. **D**icit quod enim coem opinionem habet falla coem est enim predicationem. credunt enim multi quod haec falla accepta contare sit ois falla: ita quod forma littera dicatur quod equivocatio est ignorantia elenchi et amplius. et sic de aliis. **S**ed istud stare non potest. formaliter. n. ratione oiuus falla et differet ratione habere fallam. **D**icit quod sicut virtus et virtutes distinguuntur etiam quod sub alia et talia ratione sumuntur sic et fallae enim diversas rationes accepte sunt diversae et distincte. videmus. n. in virtutibus quod circa eadem mannerem versari potest castus magnanimus et iustus legalis. nam si opera castitatis quis exercetur: quod electrat in talibus actibus enim se ille pro castus est. Qui vero habet facit: quod honorabile est a concupiscibili abstinerere ille magnanimus est. Qui vero habet facit ut impluat legem quod habet potest ille iustus legalis est et quod dictum est in operibus castitatis videtur habere in operibus largitatis et oiuus virtutum. Qui. n. sua bona largitatem coemuntur si electrat in talibus: largus est. Si vero facit talia quia honorifica sunt magnanimus est. sed si hoc facit ut legem impluat: iustus legalis est. magnanimitas ergo et iustitia

At ergo sic dividentes appetentes syllogismos et elenchos; aut oes reducendus in elenchi ignorantiae: his qui hanc principiis faciuntur.

Liber

tia legales sunt virtutes coes ad oes virtutes. magnanimitas & omnne virtutez respicit: qz fm p̄m operat magnū in qualz virtute. iustitia etiā legalis oēz virtute respicit: qz ienitio legislatoris eē dz iducere ciues ad oes virtutes. Sz tñ lz he sunt coes: nō sunt coes p̄ predicationē. nō ē enī bona p̄dicio & formalis q̄ castitas sit magnanimitas vel iustitia legalis cum sint oīno diuerse rōnes: ppter q̄s gs dicit̄ castus magnanim⁹ & iustus legalis. aliud enī est delectari in opib⁹ castitatis: vt sunt talia q̄ facit castus. alind vt sunt honorifica q̄ facit magnanim⁹. aliud vt sunt imperata p̄ legē qd̄ facit iustus legalis. & qd̄ dictū est in mā morali vertatez bz in p̄senti negocio. ignor⁹ enī elēchi de qua hic agit gnālis est ad oēz fallam: nō tñ est gnālis p̄ predicationē. cū hēat rōnes varias & distinctas. Sicut enim idem actus in moralib⁹ sit fm spālez & gnāle habitū: sic idē p̄alogism⁹ sit fm gnālez & spālez fallaz: vt palo⁹ peccantes fm equocationē peccat fm ignorātiā elēchi. alr tñ & talr. nā s̄ p̄siderent vt initū p̄p̄ys maximis sophisticis: vt s̄ innitū huic maxie q̄ vni noī res p̄sideret ynu significatiū peccat p̄ equocationē. si vo p̄siderent: qz omittunt alii quā particulā positā in diffōne elēchi peccat p̄ istā fallaz. sed qd̄ dictuz est de equinoctiōe intelligendū est de certis locis sophisticis tam in dictiōe q̄ extra. Nō ergo hec fallacia cois est per predicationē: cum fm rationem formale distinguat ab alis.

Ulterius forte dubitaret aligs. cū hec falla nō sit p̄ predicationē. vt p̄ sit cois ad oes fallas q̄ etiaz sit falla spalis distincta ab vnaquaq;. C Dōz q̄ duplex est coitas. vna fz māz: alia fm formā. hec & falla cois est ad oes fallas coitate fz māz. nā oēs paralogismi circa quos vnsāt oēs fallacie peccat fz ignorātiā elēchi: & sunt mā būi fallē: nō tñ est cois coitate fz formā: qz nō sub eadez rōne formalis dicunt̄ paralo⁹ peccare fm hanc fallam & fm alias. sicut ḡ metha⁹ ē gnālis ad oēs scias gnālitate fz māz: qz aliquo mō determinat de oīente: nihilomin⁹ tñ est distincta scia ab oib⁹ alys scientys. sic hec falla: qz ē gnālis ad alias gnālitate fz māz: & nō fz formā: cū hēat fieri fz formalē rōne distincta ab alis: sic ē ḡ gnālis: q̄ tñ erit distincta & differēs ab oib⁹ alys.

Ulterius forte dubitaret aligs. vtrū hec falla sit vna vel plures. C Dōz q̄ faciens difficultatē in hoc q̄sito est: qz cū fz alios & alios defecit: & fz alia & alia particulā positā in diffōne elēchi sumatur alia & alia falla. videt̄ q̄ falla spāles nō reducant̄ in hāc tanq; in vna fallaz. C Sciedū ḡ q̄ sic iustus legalis opat diuersa opa virtutū: tñ qz in oib⁹ illis intēdit vnu aliquid. iō iustitia legalis est vna virtus: & sicut iustus legalis opat diuersa gnā virtioz: & tñ si in oib⁹ illis intēdat vnu aliquid: vt qz intēdat rebellare p̄ncipi. iniusticia illa erit vnu viciū. sic igno⁹ elēchi: fz diuersis modis fiat: tñ qz in oib⁹ istis modis intēdit vnu aliquid vt defecit vel appareitia veri elēchi. iō hec falla est vna falla. dicam⁹ ḡ q̄ sic equo⁹ ē vna falla: & tñ fz diuersos modos: sic ignorātiā elēchi de q̄bz agit ē vna falla. fz tñ tot modos quoties cōtinuit peccare & tra verū elēchū. Deinde cum dicit.

C Deinde & fm partes diffōnis. nā eoꝝ q̄ sunt in dictiōe: bi quidē sunt fm duplex. vt equinoctiō & oratio: & similis figuratio. Cōsuetum enim est hec oīa vt hoc aliquid significare.

C Reducit spālr locos sophisticos in ignorātiā elēchi. C Ad c̄ euīdētiā sciedū ḡ idē pōt ee sylls: & sylls dialecticus & elēchus. fz sylls ē inq̄tū ē modificat⁹. modulus. n. & figura & ordo terminoz: vel sunt ipsa for⁹ sylli: vel sunt aliquid inseparabiliter annexū for⁹. sed sylls dyale⁹ ēst inq̄tū inuit̄ bitudini locali. est aut̄ elēchus rōne ȏdictiōis. sylli

ḡ apparet̄ & sophi⁹ nō sūt sylli simplr: qz sūt ī modifiaciō nō sunt sylli dialectici: qz inuitū falsis bitudinib⁹ localibus. nō sūt elēchi: qz nō vere ȏdicūt: cū ḡ reduci sunt generalr: & ostēsuz sit quō nō sint sylli simplr: qz sunt ī modifiaciō. Restat eos reducere spālr & ostēdere quō nō sunt elēchi: & si nō sunt elēchi reducunt̄ ad ignorātiā elēchi. Circa hoc aut̄ duo facit: qz p̄ reducit ad ignorātiā elēchi fallas in dictiōe. & z fallas extra dictiōne. z ibi. Qui vero fz accū. Circa fm̄ duo facit: qz p̄ reducit equocatiōne: & amphibologiā: & figurā dictiōis. z° reducit p̄pōne & diuisionē: & accentū. z ibi. Cōpositio aut̄ & diuissio. Cōtinuit̄ aut̄ sic reducunt̄ bz loci sophistici. i. syllis sophisticis ad ignorātiā elēchi gnālē: qz sunt ī modifiaciō. Deinde restat eos reducere spālr fm̄ p̄tes diffōnis elēchi. nā eoꝝ sunt in dictiōe bi qd̄ reducunt̄ in ignorātiā elēchi fm̄ q̄ duplex. elēchus. n. & ȏdictio dz eē nō nōis tñ: fz rei & noīs: sed que sunt duplicita fz ȏdicāt fm̄ vocē nō ȏdicūt fm̄ re. ideo deficiūt ab elēcho. bz aut̄ duplicita sūt equo⁹ & orō. i. amphib⁹ & fz figuratio. i. figura dictiōis. nā p̄ figurā dictiōnis z̄luerū est oīa significare vt bz aliqd. nā sub appellatiōnis figura vla: & que significat quale qd̄ vident̄ significare bz aliqd. C Notādū aut̄ fz multiplicitas fan⁹ plus distet a multiplicitate actuallī q̄ multipli⁹ p̄līs. p̄hs tñ bz numerauit figurā dictiōis q̄ dicūt multipli⁹ fan⁹ cū eq̄ uocatiōe & amphib⁹ q̄ dicūt multipli⁹ actuallē: & nō numerant̄ cū istis p̄pōne & accentū q̄ dicūt multipli⁹ citatē p̄lē: qz vnit̄ noīs magis rep̄it in fig⁹ dictiōis q̄s in his q̄ dicūt multiplicitatē p̄lē: & in bz magis z̄l figura dictiōis cuz equo⁹ & amphib⁹ q̄s p̄pōne & diuisionē: & accentus. C Notādū etiā: ppter figura dictiōis spālr addidit q̄ z̄luerū est oīa significare: sic hoc aliqd. C De equinoctiōe enī & amphib⁹ nō est dubiū: q̄ accipit̄ multiplex: vt ḡ ostēdat q̄ et̄ figura dictiōis aliq̄ mō accipit̄ multiplex: addidit q̄ per tales fallaciā addituz qd̄ non significat bz aliqd interpretamur: vt bz aliquid: qd̄ non esset nisi esset in aliquo modo multiplicatis. Deinde cū dicit.

C Cōpositio aut̄ & diuissio & accentus in eo q̄ nō eadē est oratio: vel nomē differens. Oportebat aut̄ & hoc: quēadmodū & rez eandē si debeat elēchus vel syllogismus fieri.

C Reducit p̄pōne: & dionē: & accentū: & duo fac̄: qz p̄ fac̄ qd̄ dcm̄ ē. z° qd̄ dixerat māifestat ibi. Ut si tunica. Dic̄ ḡ p̄pōne & dio & accēt⁹ sup̄. peccat p̄ ignorātiā elēchi ī eo qd̄ nō ē eadē oīo q̄tū ad p̄pōne & dionē: vel ē nomē differens q̄tū ad accentū. oportebat aut̄ & hoc: i. oīonē & nomē esse eadē quēadmodū & rez. si debeat fieri elēchus & syllis.

Dubitaret forte aligs qd̄ fac̄ idētitas noīs ad vnu viciū. sic igno⁹ elēchi: fz diuersis modis fiat: tñ qz in oib⁹ istis modis intēdit vnu aliquid vt defecit vel appareitia veri elēchi. iō hec falla est vna falla. dicam⁹ ḡ q̄ sic equo⁹ ē vna falla: & tñ fz diuersos modos: sic ignorātiā elēchi de q̄bz agit ē vna falla. fz tñ tot modos quoties cōtinuit peccare & tra verū elēchū. Deinde cum dicit.

Ulterius forte dubitaret aligs: qz cū p̄pōne & diuistē signi⁹. v̄r q̄ nō deficiāt a sylla & elēcho: qz nō accipiunt idē noꝝ. fz et̄ qz nō accipit̄ eadē rez. C Dōz q̄ vtrōq; deficiūt dcē falla & sylla & elēcho. p̄ qz nō accipit̄ idē s̄gnifī⁹ cū arguāt̄ diuerso sensu. diuersitas. n. sig⁹ ēcā n̄ exīt̄ ī dcis fallaz. z° deficiūt: qz nō accipit̄ idē nomen: nec eadē rōne: nisi mālī solū. oīo. n. nō bz eē p̄posita & diuīta absq; variatiōe: & sic p̄pōne & dio fac̄ variatiōe in oīo: ne: & ipedit vnitatē ei⁹. sic accēt⁹ fac̄ variatiōe in dictiōne & impedit vnitatē ipsius, p̄bz ḡ nō negat qn̄ sit in t̄

Primus

24.

libus diuersitas significati. sed ad ostēdendū magnitudi-
nez defectus in talib⁹ fallacys ait q̄ nō est ibi ynitā ora-
tionis vel nois. Deinde cū dicit.

Cat si tunica nō vestis s̄z tunica syllogizet. nā
vez z illud sed nō syllogizatū est s̄z adhuc in-
terrogatione indigeret; quoniā idēz significat: z
ad eum qui interrogat quare.

CManifestat q̄ diuersitas nois ipedit syllm. d. q̄ si tu-
nica syllogizet. nō syllogizat̄ vestis. i. nō d̄z syllogizari ve-
stis s̄z tunica. nā si vez est aliqd de tunica: verū est z illud
s. de yeste: s̄z nō syllogizatū est. ois. n. veritas nō ē p̄clusa
p̄ syllm: z ois illatio nō est sillo⁹. l̄z ḡcqd v̄ficas de tuni-
ca verifacet de yeste: tñ h̄ nō fit sillo⁹: q̄ nō est illatio eui-
dens. s. n. dicere. oē coopimētū est calidū: ois tunica est
coopimētū. ḡ ois vestis est calida. nō esset sylls: q̄ nō eēt
illatio euidens. Sed adhuc idigeret interrogatione ad eū. i.
apud eū qui interrogat: q̄re leḡt talis z cl̄o. z huic interrogati-
onī satissit per hec: qm̄ idē significat vestis et tunica. p̄
dictus ergo syllogismus nō infert euidētēr: cū idigeat ul-
teriori interrogatiōe. z si nō infert euidētēr nō est sylls. de
cuīs rōne est euidens illatio.

Vi vero s̄z accēns diffinitio sylls ma-
nifesti sūt. nā eādē diffōnē ois z elen-
chi fieri verū adiacere contradictionem
nā elēchus syllus est ḥdictiōis. Si er-
go nō est syllus accidētis nō fiet elēchus.

CUlo quō fallacie i dictiōe deficiūt ab elēcho z ava. ḥdi-
ctiōe: q̄ vel accipiūt duplex z est ibi ḥdictio nois z nō rei:
vt p̄z in equocatiōe amphī⁹ z fig⁹ dictiōis. vel variāt locu-
tione: z nec est ibi ḥdictio rei nec nois: vt p̄z in xpōne z di-
uissiōe z accētu. hic pte ista restat videre quō fallacie ex-
ditionē deficiūt ab elēcho: z diuidit̄ hec pars in sex: q̄ p̄
p̄bs reducit ad ignoratiā elēchi fallaciā accidētis. z fal-
aciā s̄z gd. 3° ad h̄. Ignoratiā elēchi q̄ ē falla accētis reduc-
igno⁹ elēchi vt est falla spālis. 4° reducit peritiōes p̄nci-
py z s̄z nō cāz vt cāz. 5° reducit ḥns. z 6° reducit plures in-
terrogatiōes vt vna. z ibi. (Qui at s̄z qd z c̄.) 3° ibi. Ma-
nifestissimi autem. 4° ibi. (Idem in eo q̄ sumit.) 5° ibi.
(Qui vo in eo q̄ ḥns.) 6° ibi. (Qui vo in eo q̄ ples.) Cir-
ca p̄m̄ duo facit: q̄ p̄ ondit fallaz accētis deficere ab elē-
cho. z q̄ dixerat manifestat p̄ exēpla. z ibi. (Nō enī si
cū hoc sit.) In p̄ma pte intēdit talē rōne. ḡcqd nō ē sylls
nō ē elēch⁹: cū elēchus sit qdā sylls: s̄z q̄ arguit p̄ fallam
accētis nō ē sylls. ḡ nō ē elēch⁹. h̄ est ḡq̄ ait q̄ palo⁹ i qui
sūt s̄z accēns. diffinito syllo manifesti sūt q̄ deficiūt ab elē-
cho. nā s̄l p̄ diffōnē sylli p̄z tales palogismos nō ē sylls:
pp̄ qd p̄z eos n̄ ē elēchos. nā eādē diffōnē ois fieri elēchi.
Sup̄. z et sylli verū p̄ s̄z ois. adiacere ḥdictiōes. nā elēch⁹ est
sylla ḥdictiōis. addit̄ ḡ elēch⁹ supra sylls adiacetiā ḥdicti-
oniis: z q̄ tota rō sylls ois referuari in elēcho. ḡ si palo⁹ acci-
dētis nō ē sylls: ois ē q̄ nō sit elēch⁹. **C**Notādū ante z q̄
sp̄s abūdat a gr̄e d̄ria: z oē iferi⁹ includit in sua rōne ali-
quid qd nō ē de rōne sup̄ioris. ḡcqd tñ est de rōne sup̄iori
referuas in inferiōri z est in eo: inde est q̄ ḡcqd remouet̄ a
sup̄iori remouet̄ ab inferiōri: cū tota rō sup̄ioris claudat̄ in
rōne inferiōris. nō tñ ḡcqd remouet̄ ab inferiōri remouet̄ a
sup̄iori. qd iferi⁹ claudit̄ i se aliqd qd nō ē de rōne sup̄iori.
cū ḡ sylls sit sup̄i⁹ ad elēchus: ḡcqd nō ē sylls nō ē elēchus.

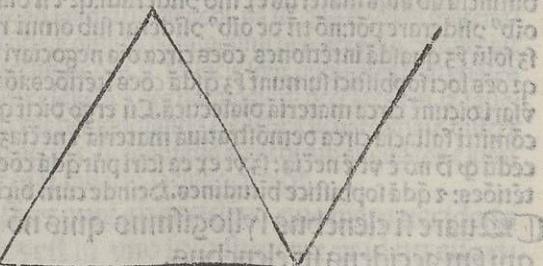
Dubitaret forte aligs cū sup̄i⁹ dictū sit sylls
sophisticos direct⁹ peccare
s̄z dialecticū q̄ s̄z syllm simplr: vt qd h̄ d̄ eē z iuñ di-
ctis. vñ. n. p̄bs yelle palo⁹ accētis iō peccare ḥelēch⁹: q̄
peccat̄ s̄z sylls: ḡ p̄ p̄ z imēdiati⁹ peccat̄ s̄z sylls. **C**Dōz: q̄
nō ē dubitādū sylls sophi⁹: vt sophi⁹ sunt p̄ le z direi-

ce peccare s̄z sylls dialecticū. nā cū iō sint sophi⁹: q̄ inni-
tūt̄ falsis hitudinibus localibus que apparent vere ha-
bitudines locales: z non sunt: p̄ se z directe peccant̄ h̄llū
sylls: cui⁹ est initi localib⁹ hitudinib⁹. h̄ aut̄ nō est syllus
simplr: sed dyale⁹. p̄nt̄ at h̄ palo⁹: vt iūt̄les iugatiōes
sunt: peccare directe s̄z sylls simplr: s̄z vt sylli apparētes: z
sophisticī directe z per se peccat̄ s̄z sylls dialecticū. **C**S̄z
sc̄dū: q̄ aliqd p̄ se ē magis tale: qd quo ad nos nō est eui-
denti⁹ tale. nā quo ad nos effect⁹ vt plurimū sūt euidētēs
res causis. cāe tñ p̄ se loquēdo sunt veriores effectib⁹. nō
ḡ obstat̄ q̄ h̄ palo⁹ magis directe peccat̄ s̄z syllm diale-
ticū. p̄t̄ tñ ē euidētē quo ad nos q̄ peccat̄ s̄z sylls sim-
pliciter: z q̄ hec reductio s̄z euidētē sit: nō est icōueniēs
ostēdere tales palogismos deficere ab elēcho: q̄ deficiūt̄
a syllogismo. Deinde cum dicit.

CNō enī si cū hoc sit necesse hoc eē. hoc aut̄ est
albū necesse est albū esse per syllogismū.

CQd dixit manifestat p̄ exēpla: z 3° fac̄: q̄ p̄ adduc̄ h̄ exē-
pla. z exēplis adducti ondit accētis deficere ab elēcho.
3° assignat latētias h̄i falla. z ibi. Quare si elēchus. 3°
ibi. (Sed fm.) Circa p̄m̄ duo facit s̄z q̄ duo exēpla ad-
ducit. z ibi. (Nz si triāgulus.) Continuet autē sic. bñ dico
q̄ accētis nō est ver⁹ sylls. nā si cū sit hoc nece est hoc eē. i.
cū sit antēdēs nece est eē. z n̄: vt si est coru⁹ est aial. h̄ aut̄.
si est aial est albū: nō tñ p̄ syllm nece est aās. s. coru⁹ ēē al-
bum. non enim valet syllo⁹. coru⁹ est aial. animal est ol-
bus. ḡ coru⁹ est alb⁹: z q̄ in hoc ē falla accētis: p̄z q̄ accētis
nō vere syllogizat̄: q̄ nō de neccitate excludit̄. peccat. n. con-
tra hāc p̄ticulā de necessitate accidere. Deinde cuīz dicit.

CNeqz si triāgulus duob⁹ rectis eq̄les h̄z tres
angulos: accidit aut̄ ei figura ēē vel primū vel
principiū: qm̄ figura vel primū vel principiū
hoc est. Nō enī q̄ figura in eo z q̄ primū vel
principiū: sed in eo q̄ trianguli demonstratio.
Similiter autem z in alijs.

b c

CPonit sc̄dū exēplū. d. q̄ neqz seḡt̄ sylls si triāgulus h̄z
tres angulos eq̄les duob⁹ rectis: z accidit ei. i. accidit triā-
gulo esse figura vel esse p̄m̄: vel ēē p̄ncipiū figurarū: nō
tamē ppter hoc seḡt̄ q̄ fig⁹ vel p̄ncipiū figurarū: vel p̄m̄ i-
ter figurās rectilineas hec h̄. i. hec anglos eq̄les duob⁹
rectis. p̄t̄ at sic formari palo⁹. triāgulus h̄z tres anglos.
triāgulus ē fig⁹. z ē p̄m̄ fig⁹: z est p̄ma iter figurās rectili-
neas. ḡ fig⁹ vel p̄m̄ figurarū vel p̄m̄ inter fig⁹ rectiline-
as h̄z tres. nō. n. demratio eī. nō seḡt̄ demratio h̄. q̄ nō h̄z
tres angulos triāgulus i eo q̄ fig⁹: vel i eo q̄ p̄ncipiū figu-
rarū: vel in eo q̄ p̄m̄ iter fig⁹. z in eo q̄ triāgulus: z ad-
dit̄ q̄ silr ē in alijs. nāz ali paralo⁹ accidentis silr peccat̄
quia non excludit̄ de necessitate: sicut nec de necessitate

excludunt paralogismi q̄ tacti sunt. **C** Notādū autē q̄ p fallaz accītis aliquā excludit falsuz simplr. aliquā excludit falsuz nō simplr; sed fz aliquē modū; ideo positi sunt duo paralogismi. nā p̄m' deseruit huic fallacie: vt excludit falsuz simplr. simplr. n. excludit falsuz dicendo. coruus est aſal. aſal est albuſ. ḡ coru' ē alb'. Sc̄ds vō palo' deseruit huic fallacie: vt p̄ ea excludit falsuz fz aliquē modū. nā si dicē triāgulius bz tres. triāgulius est fig'. ḡ fig' bz tres. hec excludit nō est falsa simplr. fz est falsa si intelligat cū reduplicatio: vt si credat q̄ fig' bz tres sīc triāgulius. p̄bs ḡ vt insinuat hoc: ait' q̄ triāgulius bz tres: nō i eo q̄ fig': fz in eo q̄ triāgulius. **C** Notādū etiā q̄ q̄daz sylli sunt: de quoruž rōne est excludere cūz reduplicatio: vt sunt sylli demonstratiui: & maxime cū est demonstratio potissima. nūc. n. p̄ demonstratio: p̄tissimā excludit aliqua passio de subonis insit p̄ se ei & p̄. f̄m q̄ bz. aliqui vero sylli sunt de q̄z rōne nō est excludere cū reduplicatio: fz sufficit in talibz syllis vēz eē q̄d excludit. & bz sylli sunt dialecrici vel etiā demonstratiui. si nō sit ibi demonstratio potissima: & q̄ accīns fallit & sophisticat quodāmō circa oia: iō f̄m v̄trūz modū exemplificauit. v̄. vt p̄ accīns excludit simplr falsuz: & vt excludit falsuz nō simplr. fz si intelligat cū reduplicatio: p̄m' ḡ exēplū magis deseruit huic fallie: vt versatur circa māz pbabilē. z' vō exē' magis deseruit huic fallie: vt v̄latur circa māz necessariā & demonstratiua. ideo p̄bs signāter dixit q̄ nō ē demonstratio de triāgulo q̄ habeat tres in eo q̄ fig': sed in eo q̄ triāgulius: innuēs per hoc talem sophicationem circa demonstratio: cōtingere.

Dubitaret forte aligs de eo qd̄ bz dī. v̄. q̄ accīns fallit & sophisticat & fallit circa oia: taz circa mām pbabilē & circa māz necessariā. dicebat. n. supra q̄ fallie & sylli sophistici solū fieri h̄nt circa māz dialecticā: & circa māz illā ex qua h̄nt sumi hitudies locales. cu ḡ mā dialectica sit mā pbabilis: videb̄ q̄ sylli sophistici nō habeat fieri circa māz demonstratiua: siue circa māz necessariā. **C** R̄i' d̄m: q̄ vt appearat veritas q̄s: ti possum' distinguere duplē cōditionē māe: quarū vna sumit ex his que p̄siderant. alia vō accipit ex mō p̄siderādi. mā ḡ dialectica nō est determinatiūnē rōne reż ad q̄s applicari p̄t p̄sideratiōes dia': cū dia': qdā mō circa oia negocieſ: vt vult p̄bs. 4. meta. ē tñ dialectica mā aliquo' distincia ab alijs materijs ex mō p̄siderādi: q̄ & si dia': de oib' p̄siderare p̄t: nō tñ de oib' p̄siderat sub omni rōne. fz solū fz quādā intētiones cōes circa oia negociarī bz: & q̄ oēs loci sophistici sumunt fz qdā cōes itētiones: iō talia v̄lari dicunt circa materia dialecticā. Lū ergo dicit p̄t cōmitti fallacia circa demonstratiua materia & nečia. Dicēdū q̄ bz nō ē vt ē nečia: fz vt ex ea sciri p̄t qdā cōes intētiones: & qdā sophisticē hitudines. Deinde cum dicit.

C Quare si elenches syllogismus quis nō erit qui f̄m accidens sit elenches.

C Excludit exēlōne itētā. d. q̄ si elech' est sylls gs. i. sylls quidā: palogism' q̄ fit f̄m accīns sup. q̄ nō est sylls nō est elenches. Deinde cū dicit.

C Sed f̄m hoc & artifices & oīno sciētēs arguntur ab inscīs: f̄m accidens enīz faciūt syllogismos cōtra sapiētēs. Qui vero nō p̄t diuidere aut interrogati cōcedit: aut cum nō dent putantur dedisse.

C Quia dixerat sic accīns esse defectiū: q̄ deficit taz a syllogismo fz etiā ab elecho. Ne ḡ: q̄ sic defectiū est: crederet aligs ei' defectiū ēē oib' noui: assignat latētia bū' fallacie. d. q̄ f̄m hoc. i. fz accīns. artifices. i. expti: & oīno sciētēs. i. speculatiui ab inscīs arguunt, nā inscī fz sapientes &

3 extros faciūt syllos fz accīns. Et subdit: q̄ q̄ nō p̄t diuidere. i. q̄ nō p̄t distinguere q̄n mediū diuersificat: & q̄n nō decipiunt p̄ talē fallaciā: pp qd̄ nesciētēs sic distinguere: aut cōcedit interrogatio: quaz excludit p̄ tales syllos aut cū nō dent: vel cōdant excludētē: putant tñ dedisse cū nesciāt respōdere. **C** Notādū autē q̄ q̄s tota deceptio nostra in speculādo: & etiā in operādo: p̄t p̄ hāc fallaciā: credim'. n. aliquā bene syllogicare: & tñ deficim': q̄ nō respicim': ad id qd̄ est p̄ se: fz ad qd̄ est p̄ accīns: & sīc est i speculādo: sic est in agēdo. credit. n. aliquā medicus bñ curare & male curat: q̄ nō accipit cām egritudinis per se: fz pacidēs. ideo tñ in artificio fz in scietia hec falla bz locuz: & q̄ sic latēs est: & tot modis cōmitti p̄t: merito f̄m eā tam artifices fz sciētēs ab inscīs arguunt. **C** Notādū etiā: q̄ sapiēs inq̄tū sapiētēs nō redarguit. fz q̄ sapiētēs & sciētēs est p̄siderare cās v̄les. p̄t ee sapiens circa talia: & deficere circa aliqd p̄ticularē p̄ fallaz accidētēs. vel possimus dicere q̄ nō est incōueniens aliquē esse sapientē in vno & non in alio. pp qd̄ p̄t decipi sapiēs in eo circa qd̄ non est sapiens. Deinde cū dicit.

C Qui autē f̄m quid & simpliciter: qm̄ non. de eodē affirmatio & negatio.

C Reducit ad ignoratiā elenchi fallaciā f̄m qd̄ & simplr citer. & tria facit: qz p̄mo p̄ponit qd̄ intēdit. & manifestat qd̄ dixerat. 3° cōcludit intētū. z' ibi. (Nā f̄m qd.) 3° ibi. Clidet at eo q̄ ignoret. Dicit ergo q̄ palogismi fz qd̄ & simplr sup. reducunt ad ignoratiā elechi: qm̄ in eis nō ē affirmatio & negatio de eodē. **C** Notādū autē q̄ elechus vt dicebat supi' est ḡtradictio vni' & eiusdē. si ḡ palo' fz qd̄ nō sumūt affirmationē & negationē de eodē. p̄stat eos deficere ab elencho. Deinde cum dicit.

C Hāz f̄m quid albū f̄m qd̄ nō albū: simplr auze albi: simpliciter non album negatio. Si ergo dato f̄m qd̄ esse album vt simplr datū accipit nō facit elenchuz.

C Manifestat qd̄ dixerat. d. q̄ est f̄m qd̄ albū & simplr albi negatio est simplr nō albū. si ḡ dato. i. posito aliqd esse f̄m qd̄ albū. si accipit eū vt dictū ē simplr nō facit elechū qz nō est ibi ḡdictio de eodē. Nō enī est ḡdictio de eodem dicēdo. ethiops est nō albū: & est albū f̄m dentē. nō. n. idez affirmat albū: qd̄ negat nō albū. fz albū fz dētes affirmat f̄m qd̄. nō albū vō negat simplr. cu ḡ in īne simplr sumimus q̄ ethiops sit albus & nō albus: q̄ hoc in p̄missis nō fuit sūptū simplr: nō ē ibi elechus nec ḡtradictio. **C** Notādū autē: q̄ si affirmatio f̄m qd̄ dz ēē opposita negationē f̄m qd̄. oz accipe idē fz qd̄: vt albū fz pedē opponit ei: qd̄ est nō ēē albū fz pedē. quō aut affir' simplr opponit negationi simplr. nōv̄ h̄re dubiū. Deinde cū dicit.

C Clidet autē eo q̄ ignoret qd̄ ē elechus.

C Excludit fallacia fz qd̄ deficere ab elecho. naz si bñ sciētēs diffōnē elechi statiz appareret q̄ hec falla nō cōcludit. hoc est qd̄ ait q̄ videb̄ hec fallacia cōcludere: eo q̄ ignoret quid est elenches. Deinde cum dicit.

C Adanifestissimi autē oīuz q̄ prius dicti sunt fz elenchi diffōnē: quare & nuncupati sunt sic. Hāz f̄m rationis omissionē fantasia fit.

C Reducit ad ignoratiā elenchi: vt est falla cōis. h̄ignorantiā vt est spālis. & duo facit: qz p̄mo facit qd̄ dictū ē. z' separat vñ ignoratiā ab alia. z' ibi. (Et diuidētib' sic.) Dicit ḡ palogismi qui p̄us sunt dicti. i. noīati f̄m elechī diffōnē: qz deficūt ab elecho sunt manifestissimi q̄ reducunt in ignoratiā elenchi. nā rō q̄re nūcupati sunt sic est: qz in eis fit fantasia & deceptio fz omissionē rōnis elechī.

qr omittit aliquas partibus ut fm idem ad idem. sicut in eodem
tpe que sunt posse in diffinione elenchi. ipm enim nomen eo-
rum facit eos manifestissimos: qd sic reducuntur cu nomen
accipiant ab ignorantia elenchi. Notandum autem qd aliquid
potest denotari ad aliquo. vel qr illud assecuratur: vel qr ab illo
deficit. paralogismi ergo peccates fm ignorantia elenchi
sunt dicti et denotati fm diffinione elenchi. non qr eam asse-
quuntur. Sz qr ab ea deficiuntur. Deinde cu dicit.

Et diuidentibus sic: communis in omnibus his
ponenda est orationis diminutio.

Separat ignorantia elenchi ut est fallacia cōs ab huīus-
modi ignorantia ut est spālis. dices qd diuidentibus. i. distin-
guētibz vñā ignorantia ab alia contingit dicere sic: qd vt est di-
minutio rōnis elenchi in oībus. i. in oībus particulis posi-
tis in diffinione elenchi cōs est sup. fallacia. est ergo hec dif-
ferētia iter ignorantiam elenchi ut est communis et ut est specia-
lis. qr vt est communis respicit signifikat diminutione oīum
particularum positaz in diffinione elenchi. Sz vt est spālis
respicit spālris illas quorū fm idem et ceterum. Deinde cu dicit.

Qui vero in eo qd sumitur hoc quod erat in
principio: et non causa ut causa ponitur manife-
sti sunt per diffinitionem.

Reducit sūl petitioez pncipiy et fm nō cām vt cāz: et duo
fac. qr p. pponit qd itendit. z. pbat qd dixerat. z. ibi (Opz
n. cōclusionē) Dicit ergo qd paralogismi qui sunt in eo qd
sumit qd erat in pncipio: et paralogismi qd sunt in eo qd po-
nitur nō causa ut cā sunt manifesti qd diffinone. cognita enīz
diffinione elenchi manifestū est quō tales paralogismi redu-
cuntur in ignorantia elebti. Deinde cu dicit.

Doparet etenīz conclusionem eo qd hic sunt
sunt accidere: quod nō erat in non causis.

Probat qd dixerat. et duo facit. qr pmo pbat h de falla-
cia fm nō cām. scđo probat hoc de petitioē pncipiy. ibi (Et
rursum) Dicit qd in elenchi opz cōclusionē accidere in
eo qd sunt h. i. pmissio: nā cū elenches sit sūls. sicut in sillo
accidit h per ea qd posita sunt. sic et in elencho qd nō erat in
nō cāis. ppositio. n. que est nō cā et assignat ut cā nihil fa-
cit ad h̄nem. Deinde cu dicit.

Et rursus nō enumerato eo qd ex principio:
quod non habent qui sunt secundum petitionem
eius quod in principio.

Ostendit hoc idem de petitione pncipiy dices qd rursum oī
accidere h̄nem ex premissis. nō cōnumerato eo qd erat in
pncipio qd nō habuit argumentationes que sunt fm petitionē
eius qd est in principio.

Bubitaret forte alijs ut petatio pncipiy pec-
cet cōtra sillogismū simplis:
et videt qd nō. qr petatio pncipiy ut dicitur. ponit nō ipedit sūl
iferentez: sūl ipedit pbat pbat. Sed non videt de rōne sillo-
gismi simplis qd probet. qd ceterum. **D**ōz qd forte dubius est ut
sit de rōne sūli simplis qd probet. et hoc declarare nō est pre-
sentis speculationis: sūl si contingeret nos scribere sup lib.
pox. forte ista pertractarem. cōcesso qd qd nō sit de
rōne sillogismi simplis qd probet: dicere possim. qd petatio
pncipiy peccat cōtra sillogismū simplis: nam de rōne sillo-
gismi simplis est qd qd busdā positis aliquid aliud de necessitate
accidat p ea que posita sunt. qd in sillogismo dōz et cetera
a pmissis qd nō pprie facit petatio pncipiy. qr ibi per se fm
qd h̄ quasi idem probat per idem.

Alterius forte dubitaret alijs utrum petatio
pncipiy impedit sillogismū
iferentez. **D**ōz qd cōmune dictum est petitionē pncipiy
ipedit sillogismū probantē nō inferentez. Sed quomodo h̄

verū sit sciendū. qd nō oīs illatio necessaria est sillogistica.
petitio ergo pncipiy de necessitate ifert: et nō ipedit illatio-
nes simplis sumptā. Impedit tū illatioē ut est sillogistica.
nā cū qd sumit sit petitioez pncipiy peccare cōtra sillogismū
simplis. ibi illatio sillogistica reseruari nō poterit. cū ergo
dī qd petitio pncipiy nō ipedit sillogismū iferentez: p tanto
verū est. qr nō impedit illatioē simplis: sūl si intelligat qd
nō ipedit sūl simplis iferentez qd reserue ibi illatio sil-
logistica: falsus ē intellectus. petitio ergo pncipiy ipedit sil-
logismū iferentez ut ifert modo sillogistico. nō autem ipedit
ipm inferentez ut ifert quoctūz mō. **N**otandum autem qd vt
supra oīus fuit falla fm nō cām ut cāz: magnā cōuenientia
tiaz habet cum petitione pncipiy. ideo forte philosophus
in reducendo combinauit eas simul.

Ali vero fm cōsequēs: partes sūt ac-
cidentis. Nam cōsequens accidit.

Dic vt dicebatur pbs reducit sūls. circa qd
tria facit. qr pmo oīdit qd sūls ē pars accidentis
scđo dat dīam inter ea. tertio ex his que dixerat cōcludit
sūls deficere ab elenco. scđo ibi (Differt autē) tertia ibi
(Scđo accīs) Dicit ergo qd paralogismi qd sunt fm sūls
sunt pars accidentis: nam sūls accidit. **N**otandum autem qd pre-
dicatio hec. sūls accidit. nō est p̄dicatio formalis: sūl mate-
rialis. formalis enī sūls differt ab accidente māliter: tū conse-
quens ē pars accidentis. oīs. n. paralogismi qui peccat sūl cō-
sequēs peccat fm accīs: sed non conuerit. ideo materia-
liter sūls est pars accidentis. formalis tamē sūls nullo modo
est pars eius. nullus. n. paralogism⁹ fm eandē rōnem pec-
cat per vtrāq fallacia: imo fm alia rōnem peccat p vna
et fm alia per aliam. **N**otandum etiā qd distinctio rerum
est accipieda sūl formā. sūls autem sic est pars accidentis: qd ē p-
se est distinctus ab accidente. **N**otandum etiā qd sūls p̄pis
nō est pars subiectiva accidentis. qr tūc nō ponet in numer-
rum cū accidente: nec ē pars integralis ei: qr posita parte inte-
grali nō de necessitate ponit totū. posito tūc ponit
accīs: sūl nō pprie sit p̄ subiectiva nec integralis: habet tūc
similitudinem cū parte subiectiva. qr sicut posita pte sub-
iectiva ponit totū. et nō ecōuerso: sic posito tūc pō'accīs
et nō ecōuerso. **N**otandum ēt qd si bene videmus quō se
h̄ sūls ad accīs de leui appetit quō se habent tredecim
fallacie ad ignorantia elenchi. nā sūls est pars materia-
lis accidentis: et omnes paralogismi peccates fm sūls peccat
scđo accīs. sic oīs. i. fallacie sunt quasi pars materiales
ignorantiae elenchi: et oīs paralogismi peccates fm. i. falla-
cias peccat per ignorantia elenchi: et sicut formalis differt
sūls ab accidente: sic ignorantia elenchi sub aliqua rōne sumi-
tur alī qd. i. fallacie. Deinde cu dicit.

Differt autē ab accidente: quoniam accidentis
quidez est in vno solo sumere: ut idem esse ru-
beum: et mel: et albus: et cignum: qui autē fm
cōsequens semper in pluribus.

Separat fallaciā sūtis ab accidente. et duo facit. qr pmo p-
ponit qd itēdīt. scđo manifestat ppositū. ibi (Nā qd revni)
Dicit qd differt sūls ab accidente: qd qd accīs est in vno
solo sumere ut idem est rubē et mel et album et cignum: sed
paralogismi qd sunt fm sūls semp sunt in plurib⁹. **N**otā
dū at qd hoc cōiter multipli exponit. pmo sic accīs fit in
vno solo. qr fit in terminis cōvertibilibus: sūls vno semp
fit in pluribus. qr nūc fit in terminis cōvertibilibus. in mā
enī cōvertibili nūc peccatur fm sūls sūle arguat a pōne
sūtis sūle a destruciōe antecedētis. alī exponit sic: qd ac-
cidens fit in vno solo. qr potest fieri in vna sola sūtis. sūls vno
semp fit in plurib⁹. semp. n. sūt ibi due sūtis. vna bona
alia mala. vt quicqđ est mel ē rubē. hec est bona. Sz cuz

Liber

postea cōuertit. qeod est rubēū est mel. hec ē mala: s; h̄
expositōes vadūt p̄ter mētē auctoris. tñō satissimū q̄si-
to. nō est. n. qd quo alicubi p̄t esse aīs vbi nō est. 2ñs. hec
enī d̄ria satis itelligit et eo qd p̄mo dicebat q̄ 2ñs ē pars
acc̄ntis. supflue ḡ addere sc̄da d̄ria cū d̄r. (Differt at t̄c.)
Intērio ergo auctoris ē oīdere q̄ in vno t̄ eodez palogis-
mo vbi est. sequēs t̄ aīs: differt vt ē ibi vna fallā t̄ alia.
Sciendū ergo q̄ cū d̄r mel ē rubēū. fel ē rubēuz. ergo
fel ē mel: possumus decipi p̄ vtrāq; fallāz. v3. per accidēs
t̄ 2ñs. Nā si credamus pdictū p̄cessum valere: triplex p̄t
ē cā. p̄ma est. qz nō credimus medinū variari. si. n. nō ēēt
ibi variatio medy sequeret p̄clo. sc̄da cā deceptōis p̄t ēē
qz credimus aīs esse idē 2ñti. credim⁹. n. idez ēē mel t̄ ru-
beū. t̄ opinamur queri 2ñs. qz si h̄ ēēt: sequeretur q̄ fel
ēēt mel. tertio mō possim⁹ decipi: qz credim⁹ antecedē-
tia ēē eadē iter se. qz sunt eadē medio: vt credimus mel t̄
fel esse eadē iter se. qz sunt eadē rubeo. si ergo in dicto pa-
ralogismo decipimur ex ipso medio. qz nō credimus ipm
variari cū variaſ: decipimur per fallām acc̄ntis. iō acc̄ns
fit in vno solo: qz originalr initī medio variato. S; si de-
cipimur qz credim⁹ aīs ēē idē antecedēti: qz sunt eodez
2ñti decipimur p̄ 2ñs. iō 2ñs fit in plurib⁹ q̄ nō semp fit q̄
se loquēdo ex vno termino variato. s; fit ex eo q̄ duo ali-
qua putan̄ ēē idez: qd dupl̄ 2tingit. vel qz putam⁹ idē ēē
aīs t̄ 2ñs. vel qz putam⁹ antecedēti ēē eadē iter se.

Dubitaret forte aligs. qz v̄t q̄ acc̄ns fiat in
multis. inferi⁹. n. habebim⁹
q̄ ideo 2' acc̄ns. qz nescim⁹ distinguere iter vnu t̄ multa.
Dom⁹ aliud est fieri in plurib⁹ originaliter t̄ p̄mo. t̄
aliud est fieri in plurib⁹ sc̄dario. t̄ ex 2ñti fallā enī acc̄ntis
fit in vno solo originalr. t̄ p̄mo qz fit in medio variato. ex
2ñti aut̄ fit in plurib⁹. qz me⁹ nō variaſ nisi vt diuersimo
de 2parat ad plura: iō bene dc̄m est q̄ accipit vnu vt ml̄
ta. qz accipit mediū variatū. hinc ē ḡ q̄ fallā h̄ p̄pe peccat
h̄ nō pp̄ h̄ d̄ neccitate accidere. qz neccitas illa cois sumit ex
vnitate medy. vnitā. n. medy ē in cui⁹ vtute i h̄ne maior
extremitas pdicat de minori. t̄ si h̄ vnitā tollat: tollitur
necessitas 2cludēdi oīno: qz h̄ fallā variat medium: t̄ acci-
pit vnu vt duo. qz arguit in quīo terminis.

Ulterius forte dubitaret aligs. qz v̄t q̄ acc̄ns
nō differat a 2ñte. d̄f. n. in litte-
ra q̄ iō acc̄ns est in vno solo sumere: qz accipim⁹ idez ēē
rubēū t̄ mel: talbū t̄ cignum. s; rubēuz est 2ñs ad mel. al-
bū aut̄ 2sequēs ad cignum. putare ergo idē ēē rubēū t̄ mel
talbū t̄ cignum est putare ēē idē 2ñs t̄ aīs. sed h̄ est deci-
pi per fallaciā 2ñtia. ergo t̄c. Dom⁹ q̄ vt dicebat acc̄ns
fit p̄ se t̄ p̄mo in vno vt in me⁹ variato. cōsequēs vero per
se t̄ p̄mo fit in plurib⁹. nō. n. fit fallā 2ñtis per se loquēdo
ex eo q̄ aligd vnum varieſ. Sed ex eo q̄ aliqua duo cre-
dunt vnum. credere iḡ idē ēē rubēū t̄ mel p̄t 2tinge-
re dupl̄. vel q̄ ista credulitas surgat ex altero termino q̄
qz credis rubēū semp eodē mō accipi. ita q̄ credis rubēū
semp illo eodē modo accipi quo accipit cum 2ñtis mel
li: t̄ sic deciperis per fallām acc̄ntis. Sed si h̄ credulitas
2olurgat ex vtrōq; qz credis aliqua duo vt mel t̄ rubēuz.
t̄ vlr aīs t̄ consequēs idē ēē: deciperis per fallām con-
sequētis. p̄ ergo qd querit. Deinde cū dicit.

**Namq; que vni t̄ eidē sunt eadem: t̄ sibi
inuicem probamus esse eadem: propter quod
fit fm consequens elenchus.**

Probat qd vixerat. v3. q̄ 2sequēs fit in plurib⁹. sed vt
dicebat 2ñs ēē in plurib⁹ dupl̄ itelligit. nā vnu modus
est cū credim⁹ antecedētia ēē idez. ali⁹ modus est cū cre-
dimus idez ēē aīs t̄ 2ñs. duo ergo facit. qz p̄mo oī conse-
quēs ēē in plurib⁹ fm q̄ duo antecedētia que sunt plura

credunt vnu. sc̄do ostēdit 2ñs ēē in plurib⁹ put aīs t̄ cō-
sequēs que sunt aliquo mō plura credunt oīno vnu. sc̄do
ibi (Aut rursus) Circa p̄mu duo facit. qz p̄mo ostēdit quo:
mō cōsequēs initī plurib⁹. sc̄do assignat defectū eius.
ibi (Est aut nō oīno) Lōtinuet sic. bene dico q̄ 2sequēs
fit in plurib⁹. qz que vni t̄ eidē sunt eadē sibi inuicem pba-
mus ēē eadē. credim⁹. n. duo antecedētia: vt leonem t̄ cer-
uum ēē eadē iter se. qz sunt eadē 2ñti vt ali. qz vtrōq; ani-
mal credimus vnu ēē aīal. sic etiā cignū t̄ niuem q̄ sunt
antecedētia ad albū credimus ēē eadē iter se. qz sunt ea-
dem albo. ppter qd cū nō valeat cōsequētia: fit elenchus
. paralenchus fm 2ñs. Deinde cū dicit.

Est autem non omnino vez: vt si sit fm acci-
dens: nam nix t̄ cignus albo idem.

Assignat defectū hui⁹ 2sequētia dicens. q̄ nō est oīno
verū q̄ que vni t̄ eidē sunt eadē iter se sunt eadē. qz nō va-
let si sit fm acc̄ns: nam nix t̄ cign⁹ sunt idē qd albū. non cū
sunt idē iter se. nō. n. valet. cignus ē albus. nix est alba. q̄
nix est cignus. sunt. n. nix t̄ cignus eadē per acc̄ns. **No-**
**tandū aut̄ q̄ hic per acc̄ns nō accipit acc̄ns vt diuidit cō-
tra subam: sed accipit vt diuidit contra per se: vel h̄ fm q̄**
h̄. qcūq. n. sūt eadē vni t̄ eidē: sunt eadē iter se: nō simp̄:
sed sunt eadē iter se sicut sunt eadē illi. ideo h̄ fallacia nō
**soliū 2mittit in termino acc̄ntali: vt in albo. sed in substan-
tiali: vt in aīali. vel in aliquo alio. nō. n. valet. cerius ē al-**
leo ē aīal. ergo leo ē cerius. leo. n. t̄ ceru⁹ licet sunt eadē
animali. nō tamē sunt eadē iter se. Sed si accipereſ dc̄m
per se valeret 2ñtia. per se. n. loquēdo cerius t̄ leo sunt ea-
dem in aīali tāq; in genere. t̄ sunt eadē iter se nō quocūq;
modo: s; sunt eadē genere. Deinde cū dicit.

**Aut rursus vt in melissi ratione: idē ēē acci-
pit factum ēē t̄ principium haberet: aut equa-
lia fieri: t̄ eandem magnitudinez accipere.**

**Ostendit quomō cōsequēs est in pluribus put antece-
dens t̄ 2ñs que sunt aliquo mō plura. credimus ēē oīno**
**idē. t̄ duo facit. qz p̄mo p̄mittit duos paralogismos defer-
niētes huic mō. sc̄do pertractat t̄ exponit eos. secūda ibi.**
(Quoniā aut̄ p̄ncipium) Lōtinuet sic. nō solū fit 2sequēs
ex eo q̄ duo antecedētia credimns ēē idē. Sed rursum
babz fieri put idē putamus ēē antecedēs t̄ 2sequēs. vt
p̄z in rōne melissi qui accipit idē ēē factū q̄ sup̄. est vt an-
tecedēs t̄ p̄ncipiū babere p̄ sup̄. se habz vt cōsequēs. aut̄
etiā idē accipimus equalia fieri qd se habz vt 2sequēs
t̄ accipere eandem magnitudinem qd se habet vt ante-
cedēs. Deinde cum dicit.

Quoniā enī qd factum est habet p̄ncipiū:
t̄ qd h̄ p̄ncipiū factum ēē probat rāq; am-
bo eadē sint quicquid in eo q̄ p̄ncipiū ha-
bent: factum ēē t̄ terminatum.

Pertractat pdicta exēpla. t̄ duo facit. qz p̄mo pertractat
p̄mū. sc̄do (dom ibi) Similr aut̄ t̄ in his) Dicit ergo quo-
niā. n. q̄ factū est habz p̄ncipiū. ac si quereret t̄ 2ñtia. p̄-
bar melissus habere p̄ncipiū ēē factū. tāq; ambo hec sint
eadē: vt qcquid in eo q̄ h̄ p̄ncipiū habz esse factū t̄ ter-
minari. deceptio ergo hic 2". qz idē putamus ēē factū
ēē qd est antecedēs. t̄ habere p̄ncipiū qd est 2sequēs. in
eo ergo q̄ aligd habz p̄ncipiū. t̄ est terminatū nō seguit
q̄ sit factū. **Notandum aut̄ q̄ dicit habere p̄ncipiū.** t̄
ēē terminatū. qz hic vt dicebat supracum tractauimus
de rōne melissi. accipitur p̄mū pro p̄ncipio magnitudinis.
t̄ sibz p̄mū est illud idē qd ēē terminatū. Deinde cū dīc.

Similiter aut̄ t̄ in his que eq̄lia facta sunt
t̄ eandem magnitudinem t̄ suumentia: equalia

funt: et que equalia facta sunt: vnam magnitudinem accipiunt: quemare consequens sumet.

Contradicat et exemplum dices. quod similiter credimur conuerti. si nam in his quod equalia facta sunt. credimus. non si aliquod sicut sumentia vna et eadem magnitudine quod equalia sunt. et eadem quod equalia facta sunt: credimus quod eadem magnitudine accipiunt quod non sumit vnius et peccat per fallaciā vnius. **N**otandum autem quod eadem facta sunt in plus quam breue eadem magnitudine sunt enim equalia diversa pares vnitates. equalitas. non solu respicit quantitatem. sed etiam discretam posset aut sic formari palogismus quocumque sunt equalia huius et eadem magnitudine: sed quilibet duo quibuslibet duobus sunt equalia. ergo quilibet duo quibuslibet duobus huius et eadem magnitudine. duo quod grana milii habent eadem magnitudinem cum duabus fabis. **D**einde cum dicit.

Quoniam ergo secundum accidens elenchus in ignorantiam elenchus est manifestus est quoniam et quod secundum vnius. Perspicendi ante hoc et aliter.

Concludit hinc iterum dicens. quod quod elenchus. i. palochus qui sit secundum accusatio supradicte est in ignorantiam elenchus manifestum est qui secundum vnius supradicte reducitur in talem ignorantiam: et subdit quod hic spiciendum est aliter. **N**on est. non aliquo modo propter accentus differt tamen ab accentu. reducenda est quod fallacia vnius in ignorantiam elenchus sicut accusatio iurata est propter accentus: et reducenda est aliter iuratum differt ab eo.

Alvero in eo quod plures interrogaciones vna faciunt in eo quod non enodamus propositionis definitiones.

In parte ista ut dicebat reducit per haec fallaz et plures interrogatores. et tria facit. quod perponit quod itedit. et manifestat perpositum. 3º epilogat circa determinata. 2º ibi (vna perpositio vnius) 3º ibi (Quare oportet loci) Dicit ergo quod palogismus peccat in eo quod faciunt plures interrogatores vna: deficit super ab elenchio: eo quod non enodamus. non manifestamus perponit distinctionem. Deinde cum dicit.

Nam propositione vnum de uno est: nam eadem definitione vnius solius et simpliciter rei: ut hominis et vnius tantum hominis: similiter autem et in aliis. Si ergo vna tamen propositione est: que vnum de uno assignat: et simpliciter erit perpositio huiusmodi et interrogatio.

Manifestat quod dixerat. et tria facit. quod ostendit per distinctiones perponit perponere plures non esse perponentes. 2º ex hoc arguit hanc fallaciā deficere per ignorantiam elenchus. 3º concludit quod in hac fallaciā est et elenchus et quod non. 2º ibi (Quoniam autem nullus) 3º ibi (Si ergo dicit) Dicit ergo quod perponit est significatio vnius de uno: et est ratio: quod eadem est difficio hominis et vnius tamen hominis. sicut autem et in aliis. quod eadem est difficio perponit similitudinem et vnius tamen perponit. Si ergo vna perponit est significatio vnius de uno assignat. et similiter erit perponit hoc interrogatio. siue hoc perponit: quod si vnius de uno assignat. non est interrogatio plures vel perponit plures est simpliciter perpositio. quomodo autem sit eadem difficio simpliciter rei et vnius tamen in fine lectiōis apparebit. **D**einde cum dicit.

Quoniam autem filologismus ex propositionibus est: elenchus autem filologismus: et elenchus est ex propositionib. Si ergo propositione vnius de uno manifestus quoniam et hoc est in elenchus ignorantiam. Videlicet enim est propositione que non est propositione.

Ex his quod dixerat ostendit hanc fallaciā deficere per ignorantiam elenchus dices quod filologismus est ex perponib. elenchus autem

est filologismus. ergo elenchus est ex perponib. nulla ergo ostendit filologismū que non sit ppō. si ergo perponit vnu de uno assignat: manifestus est: quoniam hic locus sophisticus quod dicitur secundum plures interrogatores reducitur in ignorantiam elenchus. non est. non ibi elenchus: sed vnu est elenchus. Interrogatio non plures vnu est perponit que non est ppō. **D**einde cum dicit.

Si ergo dedit responsione ut ad vnu interrogationem erit elenchus. Si autem non dedit sed videtur apparet elenchus.

Ostendit quod in hac fallaciā sit elenchus: et quod non sit elenchus: vnu: sed appens. dices quod si respondens dedit rationē ut ad vnu interrogatiōem: erit ibi elenchus: i. erit ibi vnu redargutio. si autem non dedit rationē vnu: sed vnu dedisse: erit ibi appens elenchus. **N**otandum autem quod ut supra dicebat ad plures interrogatores aliquis respondet affirmatiū: et tunc vere redarguit: quod respondens dicit affirmatiū de plurib. simul potest affirmari de quolibet per se. secundē. non quod ceteris et videtur videtur: vere redarguit: quod sicutur quod ceteris videat. aliqui vero respondet negationē: et tunc vere redarguitur. si. non cecus et videtur non videtur: non sicutur sicutur simplē quod videtur non videat: sed sicutur appens. vult ergo plures vnu quod cum ad plures interrogatores respondet sicut ad vnu. i. respondemus affirmatiū fit nobis elenchus: sed cum respondemus negationē non propterea damus vnu response: sed videtur dare. ideo non sit nobis elenchus: sed apparet elenchus. **D**einde cum dicit.

Quare omnes loci cadunt in ignorantiam elenchus. Ergo qui sunt secundum dictionem: quoniam apparet contradicitione: quod erat proprium elenchus. Alij autem secundum filologismi definitionē.

Epilogat circa determinata dices. quod oportet loci sophistici cadunt in ignorantiam elenchus. quod loci secundum dictiōem deficiunt ab elenchio. quoniam est in eis appens. **H**dictio: quod i. quod dictio erat per priū elenchus. alijs autem loci. ut quod sunt extra dictiōes deficiunt super secundum filologismi. **N**otandum autem quod elenchus ut plures dicunt est etiam filologismi. Deficiunt ergo ab elenchio et reducunt in ignorantiam elenchus palogismi. vel quod peccat secundum filologismi: et hoc sunt palogismi peccata secundum fallaciam ex dictiōne: vel reducunt in hoc ignorantiam elenchus quod peccat secundum dictiōem: et hoc sunt per se peccata secundum fallas in dictiōe.

Bubitaret forte aliquis. quod non videtur esse verus quod omnia inter fallacias extra dictiōem apponit secundum quod et simpliciter et ignorantiam elenchus: et hec maxime videntur peccare contra dictiōem. non ergo simpliciter verus est quod invenit per haec. vnu. quod falle in dictiōne peccat secundum traditioem. fallacie vero extra dictiōem contra filologismū. **D**icendū est quod secundum hoc dictiōem non est vniuersaliter verus: sed solu verus est quantum ad alias fallas. aliquis enim falle in dictiōne plus peccat secundum dictiōes: et aliquis extra dictiōem plus contra filologismū: sed cum per haec absque exceptione dicat. non videtur ire ad mentem eius. si nos aliquis fallas exceptiam. **N**otandum autem quod spectat ad perponens elenchus. dicit potest. vel quod concludit utrāque per dictiōes. vel quod concludit aliquā perponēt cui in disputatiōe fuerat dictiō. primus autem modus fieri potest absque obviatiōe. posset. non quis filologistice concludere utrāque parte secundum dictiōis si non disputaret cum aliquo nec responderet alicui obviare: sed modus fieri non potest nisi in disputatiōne obviādo alteri. cum dicit ergo quod falle in dictiōne peccat contra secundum dictiōem accipienda est dictio prout concludit aliqua perponit cui in disputatiōne fuerit dictiō: et sic exponēdo non hoc calumniā quod dicitur. nam ut in sequenti causa dicit per fallas in dictiōne plus homo decipit disputando cum aliis quam considerando per seipsum. ergo in talibus potissimum sit falla secundum dictiōem ut accipit secundum dictiōem ad obviatiōem et disputatiōem cum alio

Liber

Sed in fallacy extra dictionem sit fallacia. Et si illam, qd considerando et sillogizando quod in seipso absq; eo qd significat sibi per aliū nō minus decipit qd disputando cum alio; qd vero obieciet de ignorātia elenchi et de falla fm qd qd evide- tius deficiunt a dictione; equocat in dictione, magis, n. tales falle peccat in dictionem prout viraq; ps dictionis excluditur per fallam; s; non magis peccat vira dictione; ut accipitur dictione prout excluditur aliquā propositione cui in disputacione est dicitur; nam et si oēs falle sic peccat contra contradictionem; per quandā tamē appropriacionem vira contradictionem sic acceptas peccant illi loci sophistici fm quos magis decipimur disputando cū alio.

Cap. 6 spē **Ulterius forte** dubitaret alijs, vtrū plures p. positiones possint dici ppositio.

et vī qd sic, nā sicut plures hoies possunt dici yn' hō, vt porphirius vī dñe; sic ppōnes plures possunt dici propositione vel vna ppō. C Am̄, in plurib; hoibus est considerare qd est fm formā, et qd est scdm mām; et lz plures hoies nō sunt vnū rōne materie; sunt tñ vnuz rōne forme, et qd qd ē scdm formā semper est poti' plures hoies magis dici debet vnuus homo qd nō vnuus hō, ergo et plures propōnes poti' debet dici ppō qd nō. C Oppositū br̄ in lsa. C Rñ. dōm qd fm quosdā, ideo plures hoies nō debent dici hō, qd de ratiōe hoies non solū est forma; sed etiā materia, homo enīz dicit formaz nō in se; s; in mā; et qd de rōne materie est qd faciat vnu fm idividuationem; ideo de rōne hoies est qd habeat esse idividuationē. Sz distinguunt de idividuatione, qd qdā est signata; quedā nō, de ratiōe ergo hoies vt dnt nō est idividuation signata, nō est enim de rōne hoies qd sit soz, sed de rōne hoies ē idividuation non signata, est, n. de rōne ho- minis qd sit vnuus alijs hō; s; istud nō videt bene dcm, qd materia qd ē de rōne hoies nō ē materia idividuata; siue ac cipias idividuatione vt est signata; siue vt ē vaga; s; de rōne hoies est materia ptiens ad totā spēm scdm quā acceptio nem māe sicut oēs hoies sunt vnuus hō scdm formā, sic sunt vnuus hō scdm mām, nō, n. pōt esse qd hoies distinguā tur per mām pertinente ad spēm; nisi sit diversaz spērūz; ideo distinguere de vnitate forme et de vnitate māe pti' ad spēm est oīno supernacuū. C Sciendū ergo qd nulluz superi' pdicatur de iferioribus nisi scdm ce qd bz in eis; et qd in alio et alio iferiori bz supius aliud et aliud esse; opz qd plurificato iferiori plurificet superi' vt est in eo, et vt p' de ipso, quot ḡ sunt particularia hoiez tot sunt hoies, sot, ḡ et plato nō sunt hō; s; sunt hoies, simplr ergo et absolute plures hoies nō sunt homo; et plures ppōnes nō sunt proposi- tio; tñ scdm aliquā determinatio et scdm qd nihil pbi- bet qd hoies sint hō; vel qd plura aliqua sunt vnu aliqd, vt plures hoies sunt vnu hō nō absolute; s; vnuus hō per par- ticipatioē spēi, et p' bz solo ad dc̄m porphirij, qd vō ad- debat qd poti' ē qd est sz formā qd qd est fm māz. C Dōz qd ples hoies sicut sunt vnu quo ad formaz; ita quodāmō sunt vnu quo ad māz, sūt, n. vnu qd ad formā designatē spēz nō quo ad formā idividuatam sicut sunt vnu quo ad ma- teriam ptiens ad spēm nō quo ad mām signatam; et qd vnuq; qd est simplr et absolute tale scdm esse qd bz in se, qd hoies fm eē qd bz in se bz est signatū; plura particularia hoiez simplr et fm eē qd bz sunt ples hoies; s; fm qd pos- sint dici vnuus hō, pro tāto ḡ veritatē bz qd ples hoies sunt vnum fm formā; et plures fm materiā; qd rō vnitatis spēi magis sumit ex forma, et rō idividuationis et pluralitatis idividuoz magis sumit ex mā, simplr tñ et absolute loqndō plurificata for plurificat mā; et pluri' mā plifificat soz.

Ulterius forte dubitaret alijs, vtrū eadez sit rō hoies et vnu hoies; vel ppōnis; et vnu ppōnis. C Ad enidētiā aut̄ quesiti, sciendū qd ples hoies nō sunt plures nisi pp̄ter significatioē māe; et pp̄

B qd dnt aliquā aggregatu, vnuus ergo hō vt diuidit qd plures dicit B aliqd et aggregatu. C Videntur est ergo quo diffō et nomē significat re simplr et re aggregata. C No- tandū ergo qd nomē fm p̄m, s. meta, signat formā et ag-gregatū, homo, n. signat hoiem simplr et hoiem in B. Sed nō eque p̄ncipalr; sed p̄ncipalr et p̄mo significat hoiez, et qd le qd, scdmario vero et ex vnti signat hoiem in B et B aliqd, et iō bene dc̄m est qd hōnoia p̄ncipalr nō significat B aliqd; s; magis quale qd, et si videant significare B aliqd, B erit sub appellatiois fi, et sicut nomē signat rem simplr et vt ē B aliqd, sic et diffō p se et p̄mo ē rei simplr, ex vnti vō est rei vt ē B aliqd. Int̄m ḡ ea qd sunt B aliqd p̄cipiat rōne ei' qd ē simplr; iquantū id qd est simplr reseruat in B aliqd, vnu ergo hō int̄m participat diffōnem hois iquātum hō reser- uat in hoc hoie; cu ergo certus sit qd plures hoies nō sunt hō simplr loquendo, qd eadē est rō de noise et de diffōne; si plures hoies simplr et absolute nō p̄nt dici hō, vnu vō sim- plr et ab' p̄t dici hō; p̄stat qd eadem erit diffō rei simplr et vnu rei, non aut̄ eadez erit diffinitio rei simplr et plurium rerū, dependet ergo solo buius questionis ex questione pmisa vt p̄z per iā dicta.

CAP. V.

Allacia ante3 fit in his quidē que sunt fm equinoceptionem et orationem cum nō potest diuidi quod multipliciter dicitur; quedā enīz non est idoneum diuidere vt vnu et ens et idem.

C Postq; ph̄s determinauit de locis sophisticis in se; et vt reducunt ad ignorantiaz elenchi. In pte ista determinat de eis in cōparatiōe ad nos; et vt hñt nos fallere, et duo fa- cit, qd p̄mo oñdit quo fallimur per fallas in dictiōe, secun- do quo fallimur per fallacias extra dictiōem. ibi C In his aut̄ que sunt fm accūs) Fallacie aut̄ in dictiōe; vt supra dicebā triplr diuidunt, qd quedā accipiunt fm m̄ltiplex actuale; quedā fm potētiale; quedā fm fantastīcū, iō cir- ca p̄mū tria facit, qd p̄mo oñdit quo decipimur p̄ equoca- tiōem et aphibologīa que accipiunt sz multiplex actuale, scđo quo fallimur p̄ spōnem et dīstionem et accentū qd acci- piunt fm potētiale, tertio quo fallimur per figurā dictiōis que accipit m̄ltiplex fantastīcū, scđa ibi C In his aut̄ que fm spōnem, ibi C Ez vō que sunt) Dicit ḡ qd fallacia i. deceptio fit in his palogismis qd sunt fm equocatōem et scdm orōne, i. scdm amphibologīa cu non p̄t diuidi, i. cu nō p̄t facile distinguui; qd m̄ltiplex dī, et addit qd qdā mul- tiplicita nō est ydoneū, i. non est facile diuidere, et bz multi- plicita sunt vnu ens et idē. C Notandū aut̄ qd vā vniuoca- tio ē solū in specie spālissima, vt pbāt, 7. phycor, in oībus alijs vniuersalib; est aliquo mō multiplicitas; s; bz multi- plicitas aliquā est equocatōis, aliquā cuiusdā analo, equo- catōis aut̄ multiplicitas ē qd solū nomē cōmune e; et se- cūdū illud nomē nulla est vniitas rei, analogia aut̄ diuidi- tur, qd quedā magis appropinquat ad vniuocatōem, que- dā vō magis ad equocatōem, genera, n. lz sint analogia; qd vniuocatio vā nō est nisi in spē specialissima, illa tñ analo- ga multū appropinquat ad vniuocatōem, vñ dī in pdica- mētis qd ē in generib; et differētys, vniuoce p̄i, possum̄ er- go distinguere de analo, qd quedā est analo, p̄ pdicatioē vt analo, generū; quedā vō est analogia per attributioē sicut oīa sana dicunt per attributionem ad vnu aliqd, vt ad sanitates qd ē in aiali, et oīa entia sic dcā sūt, per attributioē ad aliqd vnu; vt ad subam, vere ergo vniuoca non sunt distinguēda; nec ē ea que multū appropinquat ad verā vniuocatōem, cuiusmodi est analogia generum, Di- stinguēda ergo sunt equoca et analogia per attributioē;

sequocca est facile distinguerre qz solū nomē cōmune ha-
bent.analogavo qz aliquo mō concurrit ibi vniuersitas rei per
attributōez.iō talia nō est facile distinguerre: t qz ens vnu
et idē.hā analogā sunt.iō dcm̄ est ḡ nō est idoneū ea diui-
dere. Deinde cum dicit.

CIn his autem que sunt fm compositionez t
diuisionem;eo qz nihil putatur differre cōposi-
ta t diuisa oratione: velut in plurimis.

Cōndit quō fallimur per locos sophisticos peccātes fm
multiplicitatē potentialē. t duo facit. qz pmo ostēdit quo
mō fallimur per spōnē t diuisionē. scđo quō per accentū.
ibi(Similr aut) Dicit ḡ q̄ in his q̄ sunt fm spōnem t di-
uisionem sup. fallimur:eo qz nihil putar̄ differre ōo spōni-
ta t diuisa velut in plurib. **C**Notandū aut q̄ in plurib.
orōnibus spō t diuiso nō fallificant iniam: vt si dicereſ.
ḡcūq̄ currīt nūc currīt.ly nūc: siue spōnat cū pmo currīt:
vel cū scđo: semp̄ est vā locutio. t qz in alibus nō differt:
credimus q̄ simili r̄ nō differt. t sic decipimur: vel possu-
mus d̄re q̄ per ly velut in pluribus. designant̄ orōnes pec-
cātes fm hā fallas que sunt difficiles ad distinguendū: vt
fit sensus q̄ fallimur p̄ spōnē t diuisionē. qz nō putam̄ dif-
ferre orōnē compōstā t diuisam: velut accidit in plnrib.
orōnibus q̄ ppter sui difficultatē. qz nō sunt ydonee ad di-
stinguendū nō cognoscēdo multiplicitatē eaz nō putam̄
ibi differre spōnū t diuisum. **D**eide cū dicit.

CSimiliter autē t in his que sunt fm accētū.
Nō enīz aliud videtur significare remissa t in-
tensa oratio: in nullo aut: aut non pluribus.

Cōndit quō fallimur per accentuz dices. q̄ silr fallimur
in his q̄ sunt fm accentu. qz nō vñ aliud significare ofo re-
missa. i. plata graniter: t intensa. i. prolatā acute: t h̄ aut in
nullo. qz forte in nulla ofone cognoscim̄ rale d̄riam. vel si
cognoscim̄ in aliq̄ in plurib. forte nō cognoscim̄ ea.

Dubitaret forte alijs. qz cū accēt̄ fiat in di-
ctōe. videt̄ male eē dicūm
qz p̄ accentū fallimur. qz vñ idē significare ofo itensa t re-
missa. **C**ōd̄m p̄ accētū aliquo mō fit in ofone: nā cum
vñus modus accētū sit: qf̄ vna vox p̄t eē vna dictio v̄l
plures dictiōes cū ples dictiōes aliquo° possint dici ofo. ac-
cēt̄ aliquo° fit in ofone: vel possum̄ d̄re qz cū d̄ q̄ accēt̄
fit q̄ ofo p̄fēt̄ intense vel remisse: accipit̄ ibi ofo large
ad omne id q̄ ofo p̄fēt̄. **D**eide cum dicit.

Corum vero que sunt fm figuraz: ppter si
militudinem dictionis. Difficile enīz diuidere
que similiter t diuise dicuntur.

Cōndit quō fallimur per fallam figure dictiōis. t tria fa-
cit. qz p̄ pponit qd̄ itendit. z̄ manifestat qd̄ dixerat. z̄: qz
h̄ falla multū v̄r appropinquare ad fallas extra dictiōez
pbat hāc fallam eē in dictiōe. z̄ ibi(Pene. n. q̄ hec p̄t)
z̄ ibi(Quare in his q̄ sūt) Dicit ḡ q̄ redargut̄ de nū-
ro eoz q̄ sunt fm figurā dictiōis sup. nos decipiūt p̄ sil-
tudine dictionis. qz difficile est in talib̄ diuidere. i. distin-
guere q̄ dñr silr t que diuise. i. dissilr. **D**eide cū dicit.

CPene. n. q̄ h̄ p̄t facere: ppe est videre v̄z.
Cprobat qd̄ supposuerat. v̄z. q̄ difficile est talia distigne-
re: t duo facit. qz pmo pbat h̄ v̄l in oibus modis hui falla-
cie. z̄ sp̄aliter hoc pbat in illo mō qñ quale qd̄ mutat̄ in
h̄ aligd. z̄ ibi(Maxime aut sciet) Cōtinuet̄ sic. bñ dico
q̄ difficile ē scire diuidere q̄ dictiōes dicunt̄ silr t que dis-
similr. qz q̄ p̄t h̄ facere pene. ppe ē videre verū: s̄ sup. dif-
ficile est nō solū cognoscere v̄z: s̄ et appropinquare ad co-
gnitiōem v̄taris. q̄ difficile ē illud facere. Cōtingit ḡ nos de-
cipi per talē fallam. **C**Notandū aut q̄ iter cetera ad co-

gnitiōem veritatis v̄r facere scire id qd̄ d̄ p̄ nōmen: t co-
gnoscere v̄i v̄tū vocabuloz: t qui talia nouit. qz multū
appropinqt̄ ad cognitiōem v̄taris. d̄. n. pene ppe videre
verū: t qz nullus p̄t scire que dictiōes dñr silr t que dis-
similr ignorante v̄tū vocabuloz. iō q̄ sibi p̄t cauere ab
bac fallacia est pene prope videre verum. t qz difficile est
esse prope veritatem difficile est cauere ab bac fallacia.
Deinde cum dicit.

CA maximē autē sciet annuere: quoniam omne
qd̄ d̄ aliquo predicatur: opinamur hoc aliqd:
t vt vnum intelligimus. Nam vnuz t substa-
tiā maxime videt̄ seq̄ hoc aliqd t ens.

Cōndit hāc difficultatē sp̄alr ex illo mō hui fallē qñ qle
qd̄ mutat̄ in h̄ aligd. Cōtinuet̄ sic. bñ dico q̄ ē difficile disti-
guere que dñr silr t que dissilr: qz potēs h̄ facere maxime
sciet̄ anuere id est sciet̄ ad nutr̄ t fm volūtātē suā manife-
stare t ondere: qñ oē qd̄ p̄dicatur d̄ aliquo. i. oē qd̄ signifi-
cat qle qd̄ opinamur eē h̄ aligd. t intelligim̄ vt aliqd vnu.
t qz difficile est scire ondere quō ea que significat qle qd̄
vñr significare h̄ aligd. iō difficile est scire distinguere sil-
tudines t dissilitudines dictionuz: t addit̄ q̄ re significat
qle qd̄ vident̄ signare h̄ aligd dicens. ḡ h̄ aligd t
ens vñr seq̄ vnuz t subaz. referant̄ at singula singulis. vt h̄
aligd referat̄ ad subam: t ens referat̄ ad vnum. qz ḡ h̄ aligd
qz vñr seq̄ subam. ois suba vñr h̄ aligd signare. t qz vnuz vñr
seq̄ ens. qcgd signat̄ ens vñr signare vnu. quecunq̄ ergo si-
gnant̄ qle qd̄. t sunt vnuuersalia p̄p̄ figura dictiōis vident̄
significare vnu. t h̄ aligd. **C**Notandū aut q̄ h̄ aligd vñr
seq̄ subaz. qz q̄ ppter p̄ncip̄ t maxime d̄ suba ē p̄ma suba
vt d̄ in p̄dicatiōis: qd̄ quo h̄eat itelligi alibi clari dixim̄.
Ad p̄sens aut i m̄ dcm̄ fit q̄ qz suba signat̄ p̄ modū per se
stantis. cū sole p̄me sube p̄le existat̄. t oia alia existat̄ in il-
lis. si ois suba ex mō significādi significat per modū per se
stantis: ois suba videt̄ signare h̄ aligd. qz significat per mo-
dū p̄me sube: cui⁹ est p̄se stare. t sic p̄z qd̄ h̄ aligd sequit̄
subam. qd̄ aut vnu sequit̄ ens de leui p̄z: nā sicut p̄ se esse
ex mō significādi sequit̄ tale eē qd̄ est in suba. sic esse in-
diuism⁹ t esse vnu ex mō essendi sequit̄ oē ens. bñ ergo
dc̄m̄ est q̄ h̄ aligd t vnuz ex modo essendi sequit̄ ens t
subam. **C**Notandū aut q̄ si credim̄ quale qd̄ esse h̄ aligd
qz ex ipsa platiōe decipimur p̄ figura dictiōis. ipsa enim
platiōe v̄c̄retio dictiōis facit q̄ quale qd̄ itēp̄retet̄ h̄ aligd
quid: vel q̄ vnu p̄di⁹ itēp̄retetur aliud. ppter qd̄ vt su-
pra dicebat̄. bene dc̄m̄ est q̄ oōo: q̄c̄quid vidisti heri: nūc
vides. albedinē vidili. ergo albedinē vides. nō est figura
dictiōis: qz albedo ex modo p̄ferendi nō h̄z q̄ itēp̄retet̄
suba. substātia. n. nō est albedo: sed si acciperet̄ in cocretō
vt albū. qz id qd̄ est substātia cōtingit esse albū itēp̄retet̄
m̄r albū eē subam. v̄c̄retio ergo dictionis que ē qd̄a figu-
ra eius facit vt talis itēp̄retatio fiat: t qd̄ dc̄m̄ est d̄ varia-
tione p̄dicatiōez veritātē h̄z cum quale qd̄ itēp̄retet̄
h̄ aligd: nam vt ē lūp̄a dicebatur. s̄. nō est humanitas.
s̄ homo. v̄c̄retio ergo dictionis facit q̄ se de substātia pre-
dicent̄ de p̄mis substātis: t de his q̄ sunt hoc aliquid. t qz
p̄dicando de eis vnu itēp̄retatur aliud: v̄c̄retio dictiōis
facit q̄ vnu itēp̄retatur aliud. si ergo in talib̄ itēp̄retata
tōib̄ decipimur ex ipsa platiōe vocis: ē ibi figura dictiōis.
si ex vñitate rei: ē ibi fallacia extra dictiōem. **C**No-
tandū etiā q̄ p̄ter v̄c̄retionez dictionis possem̄ assignare
spālem rōnē. quare itēp̄retatur qle qd̄ esse h̄ aligd. nāz
qz vñno nōle nominam̄ vnuuersale sicut t p̄cūlare credi-
mus vnuuersale signare vnu aliquid sicut et p̄cūlare.
homo. n. qui ē vnuuersale nominat vno noīe: sicut t s̄. q̄ ē
p̄cūlare. nō solū q̄ v̄c̄retio: s̄ vñtas noīs facit q̄ qle qd̄
itēp̄retetur bocaligd. **D**eīn cū dicit.

Liber

CQuare in his que sunt fīm dictionēz hic locus ponendus. Primum quidem quoniam magis fallacia sit his qui cū alijs considerant q̄z qui per se nāq̄z cū alio est consideratio per orationes: q̄ autē p̄ se nō minus per ipaz rez.

COndit hāc fallā eē in dictiōe. oñsuz. n. fuit supra. t̄ pōt̄ ēt patere p̄ ea que tacta sunt q̄ hec fallā magnā uenientiam h̄z cū fallacys extra dictiōem. ne ergo credat eē talis fallā: pbat eam eē in dictiōe. t̄ tria facit fīm q̄ triplicē rōnez ad hoc assignat. z̄ ibi (Ampl. fallacia gđe) Dicit q̄z hic loc' ponendus ē in his h̄ inter illos locos q̄ sunt fīm dictiōem. p̄muz gđem. i. h̄z p̄ma cā est q̄m fīm talē locū magis sit fallā his q̄ considerant cū alijs q̄ illis qui considerat p̄ se. q̄ h̄ fallacia s. figure dictionis ē fallacia in dictiōe: nā p̄ orōnes ē consideratio cū alio: s̄z p̄ ipsam rē nō min' ē consideratio p̄ seipm. **C**Notandum autē q̄ fallacia in dictiōe sumit p̄n" decipiēdi ex voce: siue ex orōne: t̄ q̄ sermo t̄ orō sunt ad a" p̄ tales fallacias magis decipimur p̄ alios q̄ p̄ nos. fallacie autem extra dictiōem sumit p̄n" decipiēdi ex re: t̄ q̄ de reb' p̄ nos ipos considerare possum' p̄ tales fallas. nō minus decipimur considerādo per nos q̄z cū alijs: pp̄ qđ p̄z q̄ si p̄ figurā dictiōis magis decipimur cū alijs q̄ considerādo p̄ nos: q̄ talis fallacia est in dictione. **C**Deinde cū dicit.

CDeinde t̄ per se falli accidit: cum in oratione facit considerationem.

Cponit z̄ rōnem dicēs. Deinde p̄ figurā dictionis sup̄. accidit aliquie p̄ se falli. cū in orōne facit consideratiōem. ergo hec fallacia ē in dictione. t̄u q̄ plus decipiēdi cum alio q̄ p̄ se. t̄u ēt q̄ cū decipiēdi per se decipiēdi in orōne considerādo t̄nō per consideratiōem rei. **C**Deinde cū dicit.

CAmplius fallacia q̄dez ex similitudine: similitudo autem ex dictione.

Cponit z̄ rōnem dicēs. Ampl. falla. q. d. fallacia sup̄. figure dictionis fit ex similitudine similitudo autē illa sumit ex dictione. q̄ hec fallacia ē in dictione.

Nhis autē que sunt fīm accidens: eo q̄ nō potest diiudicare idem t̄ diversuz: t̄ vnum t̄ multa: neq̄z qualibus predicationib⁹ omnia hec: t̄rei acciderunt t̄ accidenti.

CIn pte ista oñdit p̄bs q̄o decipimur per fallas extra dictiōem. **C**Ad cuius evidentiā sciendū q̄z oēs fallē non īferat sillogistice: q̄z ēt petitio pncipy de q̄ magis v̄t q̄ iferat non ifert sillogistice: vt supra dicebat: t̄z oēs fallacie nō recte p̄bent nec recte ḥdicāt. aliique t̄n̄ magis pure p̄cant ḥillatiōem. aliique magis ḥ contradictionēz. aliique v̄o magis ḥ pbatōem. tria ḡ facit. q̄z p̄mo ostendit q̄o fallimur per accīns. t̄ p̄n̄ que vident peccare ḥ illatiōem. z̄ oñdit q̄o fallimur p̄ fīm qd. t̄ p̄gnoratiā elenchi que vident peccare ḥ ḥdictionem. z̄ q̄o fallimur p̄ petitionem pncipy: t̄ p̄fīm nō cā: t̄ p̄ plures interrogatoes que vident peccare ḥ pbatōem. z̄ ibi (In his que sunt fīm diminutiōem) 3̄ ibi (Silt autē in his q̄ sunt fīm) Circa p̄mū duo facit. q̄z p̄mo docet q̄o fallimur per accīns. z̄ quo mō p̄co sequens. sc̄da ibi (Similr autē in his q̄ sunt fīm) Dicit ḡ q̄ in his que sunt fīm accidēs sit falla supple in eo q̄ au diēs nō pōt̄ diiudicare idē t̄ diuersum: nec pōt̄ diiudicare multa t̄ vnu: neq̄z q̄lib⁹ predicationib⁹. i. fīm q̄lia attributa oia hec. i. minores extremitates accidit rei subiecte. i. medio. **C**Notandum autē q̄ in falla accīns h̄ tria se h̄nt p̄ ordinē. p̄mo. n. p̄ mediū diversificat t̄ variā. sc̄do medio

variato qualē h̄z vnu multoꝝ termioꝝ. tertio q̄ mediū est multa v̄tute medu maiores extremitates no p̄nt delu di de minoribus. Decipitur ergo p̄ fallam accīns. q̄ ne scim cognoscere quando mediū manet idē: t̄ q̄n diversificat: t̄ q̄ manēs mediū idem h̄z vnu vni. diversificatus v̄o h̄z vnu multoꝝ. non cognoscendo at̄ q̄n mediū manet idē: t̄ quādo diversificat: nō cognoscim' q̄n accipit v̄t vnu t̄ q̄n v̄t multa. t̄ q̄ si accipit v̄t multa minor extremitas extraneat a me. t̄ accidit ei nō cognoscēdo que dā sunt: non cognoscim' qualib⁹ p̄dicationib⁹ minores extremitas accidit rei subiecte siue medio.

CNotandum ēt q̄ dicit qualib⁹ p̄dicationib⁹. q̄ iō contingit fallacia accidentis q̄n mediū terminus stat sub aliquo p̄dicato ut sub aliquo attributo, ratione cui' minor extremitas accidit ei: t̄ extreanat ab ipso. **C**Deinde cum dicit.

CSimiliter autē t̄ in his q̄ sunt fīm cōseq̄ns. Pars enim quedaz accidentis est cōsequēs.

COndit quo fallimur per fallam p̄n̄s. t̄ duo facit fīm dupl̄ h̄o. z̄ ibi (Ampl. autē) Dicit ergo q̄ falla sup̄ fit deceptio t̄ falla in his que sunt fīm p̄n̄s. nā p̄n̄s est q̄dam p̄ accīns. pōt̄ autē sic formari rō. accīns decipit: p̄n̄s est p̄s ac cīdētis. ergo p̄n̄s decipit. **C**Deinde cū dicit.

CAmplius autem t̄ in pluribus videtur t̄ p̄batur sic: si hoc ab illo nō separat: neq̄z ab altero separari alterum.

CAdducit z̄ rōnem quo fit deceptio per fallam p̄n̄s dicēs: q̄ in plurib⁹ v̄t q̄ p̄n̄s nō separat ab antecedēte: et q̄ h̄z ēt in plurib⁹ credit q̄ sit in oībus. propter qđ si h̄z. i. si p̄n̄s non separat ab illo. i. ab antecedēte: credit t̄ pbaſ q̄ neq̄z alterū. i. neq̄z p̄n̄s separat ab altero. i. a ḥtē. **C**Notandum autē q̄ p̄n̄s t̄ antecedētis: vt homo t̄ aīal in pluribus siue in multis sese cōcomitan̄. multa. n. q̄ sunt aīalia sunt boies: t̄ recouero. t̄ iō q̄ sic sese cōcomitan̄ in plurib⁹. credimus q̄ seie cōcomitent in omnib⁹. t̄ opinamur q̄ sicut aīal est de rōne hominis: t̄ nō potest separari ab homine: sic credim' q̄ homo sit de rōne animalis. t̄ nō possit separari ab eo: vt q̄ non possit eē animal q̄ non sit homo. Decipimur ergo per hāc fallam. q̄ idē opinamur eē cōsequēs t̄ antecedētis. **C**Notandum etiā q̄ v̄t supra dicebat cōsequēs materialis est pars accīns. formalis autē est distinctū ab ipso. ideo p̄bs dupl̄ ostēdit q̄ fallimur p̄ fallam cōsequētis. p̄mo vt est pars accidentis. sc̄do vt est distinctū ab ipso. **C**Deinde cum dicit.

CIn his vero que sunt fīm diminutiōez ratiōis: t̄ in his que fīm quid t̄ simpliciter: in eo q̄ p̄ne fallacia est. Hāz quasi nihil cōsignificat: qd aut quo: aut quomodo: aut nūc v̄l cōcedim'.

COstēdit quo fallimur per fallaciā fīm quid. t̄ p̄ ignoratiā elenchi dicēs. q̄ in his que sunt fīm diminutiōem rationis elēchi. t̄ in his que sunt fīm qd t̄ simpl̄ est fallacia in eo q̄ p̄ne. ambe. n. iste fallacie arguit fīm quasdz determinationes t̄ nō simpl̄. t̄ q̄ res sumpta cum determinatiōe modicū videſ differre a leipta sumpta simpl̄. decipimur ergo q̄ p̄ne. i. sere idē arbitramur esse sumptuē cū determinatione: t̄ sumptuē simpl̄. ideo subdit q̄ quasi nihil cōsignificat qd: aut quo: aut quomodo: t̄ nūc. q̄ ergo hūi modi determinationes nihil putam' differre a simpl̄. ideo sumpta cū talibus determinationib⁹. b⁹ cōcedimus v̄l. i. simpl̄. **C**Notandum autē q̄ v̄t supra dicebat falla h̄z qd du pl̄ fit. q̄z determinatione illa v̄l respicit rez totā fīm se: v̄l mediāte pte. si fīm se tūc d̄r̄ esse p̄cessus a qd ad simpl̄: vt dicēdo ens opinabile. ergo ens: s̄z si hūi modi determinationē nō respiciat ipsam rez fīm se: sed mediante parte a qua

non potest denominari totū est, ut albus dētes, ergo albus.
et tūc est pcessus a quo ad simplē, ergo decipimur per fallaciā fīm qd et simplē, qd et quo nūl putamus differre
ab eo qd est simplē rūniversali. Notandum etiā qd igno-
ratiā elēchi, ut supra dicebat; quadruplicē sit fīm has qua-
tuor particulas, vñ, fīm idem ad idē, similiē, et in eodez tem-
pore, et hos quatuor modos possum⁹ reducere ad duos: qd
fīm idē ad idē, et similiē peccant in eo qd quomō, qd non su-
muntur determinationes ille codem modo, modus vero
ille qui nō sumit respectu eiusdē temporis peccat in eo qd
nūc, qd non accipit determinationes illas similiē et in eodez,
nūc, pmas qd duas particulas, vñ, qd non putamus differre
qd et quo ab eo qd est simplē; debemus referre ad fallaciā
fīm qd, alias vero duas particulas, vñ, qd non putam⁹ dif-
ferre qd est quo et nūc ab vñ debem⁹ referre ad ignoratiā
elenchi. Deinde cum dicit.

CSimiliter autem et in his qd que in principio
sumunt et in non causis. Et quoniam interrogations plures
ut vñaz faciūt. In omnibus enim
est fallacia: in eo qd pene. Non enim subtiliter
discriminamus; neqz propositioes; neqz sillogismi
definitionem; propter predictā causāz.

COstendit quomō fallimur per petitiones pncipij per nō
causas; et p plures interrogations dicēs, qd similiē sup̄, deci-
pimur in his sophismis qui sumunt qd est in pncipio; et
decipiunt nos quecumqz faciunt plures interrogations: ut
vñaz. In predictis. n. omnibus sit fallacia in eo qd pene. i.
in eo qd deficiunt a probatione. non. n. propter predictam cau-
sam sup̄, deceptionis. i. propter predictas fallacias que sunt
huiusmodi deceptōis causa, ppterēa. l. qd nō discernimus
subtiliter neqz distinctionem, ppositionis quārum ad fallaciā
fīm plures interrogations: neqz discernimus distinctiones
sillogismi quantu ad petitiones pncipij et nō cām. Notandum
autem qd pene defectum noitat, ergo he. s. fallacie.
videlz fīm qd: ignorantia elenchij; petitio pncipij; non cā; et
plures interrogations peccat in eo qd pene; alr tñ et alr. fīm
qd aliter et aliter deficiunt; naz fīm qd sumuntur per defectū
a simplē, ignorantia elēchi per defectū a pncipio; petitio
pncipij p defectū a fillo, siue a pbatō, qd non excludit et p-
bat idē per idem, nō causa vero etiā deficit a probatione
et sillogismo, non qd pbat idem per idē; sed qd accipit pro
causa qd nō est causa, fallacia vero fīm plures interrogations
deficit a probatione et sillogismo per defectū proposi-
tionis, qd ergo ignorantibus et idiotis qd est secundū quid,
videtur quasi et pene qd sit simplē, et apparet contradicatio
pene videtur eis qd sit contradictione; qd est idē apud eos et
pene siue sere videtur diuersuz; et qd est nō causa videtur
causa, et ppositio plures que nō est ppositio pene videtur
ppositio, ideo fīm istas omnes fallacias decipimur in eo
qd pene. Notandum etiā qd ut supra tangebatur fal-
lacia fīm plures interrogations; aliquando facit elenchuz
verum; aliquando apparentez, verius elenches, i. vera re-
dargutio fit; ut probatur si respondeatur affirmatiue, ap-
parensvero si respondeatur negative, cum ergo hec falla-
cia facit apparentem elenchum annexū ignorantie elen-
chi, cuius maxime est apparenter contradicere, cuz vero
vere redarguit annexū petitioni pncipij, nam si respon-
deatur affirmatiue et concedatur qd cecus et videns videt;
vere potest argui qd cecus videat; sed peritur ibi qd est in
pncipio; qd per id quod profertur coniunctim probatur qd
profertur diuisim, idem est enim arguere, cecus et videns
vident, ergo cecus videt; et dicere medicina est sciētia sani
et regi, ergo medicina est sciētia sani, et quia quanto verius
redarguimus per hanc fallaciāz, tanto magis decipimur

per eam, ideo signanter philosophus volendo determi-
nare de deceptione eius annexū eaz petitioni pncipij.

CAP. VI.

Vñaz autem habemus fīm quod
sunt apparentes sillogismi: habe-
mus et fīm quod sophistici sillogis-
mi et elenchi.

Choc capitulum cōmuniter male conti-
nuatur, et ignoratur cōmuniter intentio philosophi circa ip-
sum, quia nō bene visa est differentia inter locos sophisti-
cos et sillogismos sophisticos, loci. n. sophistici sunt elemē-
ta et pncipia sillogismorum sophisticoz; nam ut supra dice-
batur; sicut sillogismi dialectici initūtū locis dialecticis
qui sunt veri loci, sic sillogismi sophistici iniūtū locis so-
phisticis qui sunt falsi loci, et qd ad tradendā artem de ali-
quo nō sufficit tradere pncipia illius nisi ostendatur quo-
modo illud ex illis pncipia sumit, ideo qd in hoc lib⁹ in-
tendit philosophus tradere artē et notitiaz de sillogismis
sophisticis; nō sufficit determinare de locis sophisticis qui
sunt pncipia talium sillogismorum nisi ostendatur quomō
ex illis pncipis sumit originem sillogismi sophistici; ostē-
sum. n. fuit supra qd lz pncipale intentum in hoc lib⁹, sit elen-
chus, propter qd hic liber merito dicitur elenchoruz, iten-
ditur tamen in hoc lib⁹ de locis sophisticis et de sillogismis
sophisticis; sed hoc in comparatione ad elenchoruz, possiu-
mus ergo sic continuare hoc caplī, videlz qd philosoph⁹
in precedentibus determinauit de locis sophisticis, hic au-
tez determinat de sillogismis sophisticis, ondēdo quomō
ex dictis locis huiusmodi sillogismi oriūtūr, Lz ergo hic
intendatur de sillogismis sophisticis et litigiosis, s. quia sillo-
gismus tetatiūs est etiam aliquo modo sophisticus et litigiosus,
ideo philosophus duo facit, nam pmo determinat
de sillogismis sophisticis comparando eos ad locos sophi-
sticos, scđo determinat de sillogismis sophisticis compa-
rando eos ad sillogismos tentatiuos, scđa ibi (Et sillogis-
mus litigiosus et sophistic⁹ est) Necessitas ergo pme par-
tis est ut cognoscamus quomodo tradēda est ars de sillo-
gismis sophisticis, qd tradēda est p locos sophisticos qui
sunt eorum pncipia et elemēta. **C**Scienduz ergo qd sillo-
gismi sophistici ad tria cōparari possunt, pmo ad locos so-
phisticos qui sunt eorum pncipia, secundo cōparari pos-
sunt ad ppositiones et terminos ad quos applicātur, ter-
tio cōparari habēt ad ipsos vtentes qui sillogizandovti
possunt orationibus ad nomē vel intellectum: non est autē
tradēda ars de huiusmodi sillogismis per cōparationez
ad vtentes, qd respectu taliū habēt cōparationem per ac-
cidens; nec est tradēda ars de eis fīm propositiones et ter-
minos; ad quos applicari habēt, qd talia sunt quasi infini-
ta; et nō sunt de consideratione vnius artis; sed tradēda
est ars fīm locos sophisticos qui ut dcim est sunt eoz pnci-
pia et elemēta, tria ergo facit, qd pmo ostēdit sillogismos
sophisticos sumendos esse fīm locos sophisticos, scđo pro-
bat eos nō esse sumendos fīm propositiones et terminos ad
quos applicari habent, tertio declarat qd huiusmodi sillo-
gismi nō sunt sumendi; nec tradēda est ars de eis per cō-
parationem ad vtentes, videlz prout diuersimode ad no-
men et ad intellectuz possunt orationibus vti, scđa ibi (Se-
cundū aut que arguit) tercia ibi (Nō est autem differen-
tia oñonum) In toto pma parte intendit ynam rōnez que
taliz est, eadē via sumendi sunt sillogismi sophici peccan-
tes in forma et in materia; sed sillogismi sophici peccantes
in forma sumunt fīm locos sophisticos, ergo omnes sillo-
gismi tā peccantes in forma et in mā sumēdi sunt fīm lo-
cos sophisticos, est ergo principalis intentio huius partis
qd yl̄ de omnibus sillis sophisticis tradēda est ars fīm lo-

cos sophisticos. In hac autem ratione sic procedit. quod primo probat quod eadem via sumendi sunt silli sophistici taz peccates in forma quod in mā. zō ostendit silli peccates in forma sumendos esse sūm locos sophisticos. zō excludit principale intentum. videlicet quod oea sillogismi sophistici sumendi sunt sūm dictos locos sophisticos. scđa ibi. Si ergo galogismi (dictōis) tertia ibi. Quare habem⁹ sūm quot sūt? Circa p⁹ tria facit. quod prius ponit quod intentum. scđo distinguit sillogismū sophisticū. tertio resumit quod dixerat ut p̄bet intentum. scđa ibi. Dico autem sophisticū. zō ibi. Quid autem habem⁹ eos? Dicit ḡ q̄ quod habem⁹ sūm quot p̄n siue sūm quot locos sunt siue sūm sillogismi appentes. i.e. peccantes in forma; habem⁹ ex hoc fūz quod p̄n sunt sillogismi et elechi sophistici. i.e. sillogismi et elechi peccates in mā. q.d. q̄ sūm eandem viam; et sūm eadem p̄n suntum⁹ vtricq̄ sillogismi. Notandum autem quod per eadē p̄n et p̄ eosdem locos sumi possunt sillogismi sophistici taz peccates in forma quod in mā: nū magis directe; vel magis immediate sūm locos sophisticos sumuntur sillogismi peccates in forma quod in mā. iō p̄hs q̄si supponēdo quod sillogismi peccantes in forma sumuntur sūm locos sophisticos. ait quod illa eadem via sumuntur sillogismi sophistici peccates in mā. Notandum etiam quod intentio phī est in hoc capitulo. de vtricq̄ sillogismis: tā de peccatis in forma quod in mā ostendere quod sumuntur fūz locos sophisticos. vnde istra spāle ratione faciet de sillogismis peccatis in forma quod sumuntur sūm locos sophisticos. quod autem h̄ v̄ hoc supponere vel supponit ipsum tanq̄ p̄banduz; quod infieri h̄ p̄babit. vel h̄ fecit: quod ut dicim⁹ est evidenter est peccantes in forma sumendos esse sūm locos sophisticos quod peccates in mā. iō respectu illorum hoc est q̄si supponenduz. Notandum etiam quod cū aliquod nomine plurib⁹ si alteruz illorum habeat nomine p̄priū reliquuz sibi retinet nomine cōmune. videm⁹. n. q̄ hoc nomine p̄rium: ut p̄z per p̄bz p̄mo top. cōmune ē ad p̄riā passionē. et ad id quod idicat quid est esse: tū quod idicans quod ē esse h̄ spāle nomine: et dī diffō p̄pria passio retinuit sibi nomine cōmune: et dī p̄rium. sic sillogismus sophistī est quod cōmune ad peccatum in forma et in mā: tū quod peccatum in forma h̄ spāle nomine: et dī sillogism⁹ apparet. peccatum in mā v̄ plurimū retinet sibi nomine cōmune et dī sillogism⁹ sophistī: iō per sillogismos et elenchos sophisticos intendit peccantes in mā: et sūm quandā appropria- tionē est dicim⁹: nā sūm veritatem ē sillogism⁹ peccatum in forma ē sophistī: iō statim post ad hoc designādū distinguit sillogism⁹ sophistī in peccantez in forma et in mā voleas q̄ vtricq̄ possit dici sophistī.

Dubitaret forte aligs. quod cum silli sophistī ha- beat p̄pria p̄n et elemēta: quod h̄ sūm locos sophisticos. v̄ q̄ de eis possit tradiri ars p̄ se. cuius cōtrariū dicim⁹ est supra. dicebat. n. q̄ dī silli sophistīcī nō pos- sit tradiri ars p̄ se: sūz in p̄paratione ad elenchū: sicut de obli- gatib⁹ nō tradiri ars nisi in p̄paratione ad rectū. Dī dicim⁹ q̄ sillogismi sophistīcī reducuntur in locos sophisticos: sūz quod loci sophistīcī sunt quedā obligatates elenchī: et reducuntur in ignorantia elenchī. iō de sillogismis sophistīcī p̄n et p̄fecte nō habet ars nisi in p̄paratione ad elenchū.

Alterius forte dubitaret aligs. quod peccatum in for- ma in mā p̄t dici sillogismus sophistīcī: q̄s eoꝝ magis sit sophistīcī. Dī dicim⁹ q̄ in silli sophistīcī duo ē considerare. v.z. terminos et p̄ponēs et ordines sillogistīcī. Lū ergo ordo sillogistīcī magis se teneat ex p̄te forme: p̄ponēs et termini magis se teneant ex p̄te mā: silli sophistīcī peccatum in forma ē magis sophistīcī q̄tū ad ordinem sillogistīcī. peccatum in mā est magis sophistīcī quod in forma ad p̄ponēs et terminos positos in sillo. verum quod oī res magis ē quod est fūz formā quod est sūm māz: et cuilibz rei magis opponēt quod est sūm formā quod est sūm materiaz. iō silli peccatum in forma magis est silli sophistīcī: et plus op̄-

ponēt sillo quod peccatum in mā: quod peccatum in mā nō p̄prie oppo- nit simpliciter sillo: ut istra patet. si ḡ silli peccatum in mā aliquā cōmuni noīe dī sillogism⁹ sophistīcī: h̄ non est quod sit magis tale quod peccatum in forma: sūz quod nō sic habet speciale nomen: ut ille. Deinde cum dicit.

Cōlico autem sophistīcī elenchū et sillogis- mum: non solum eum qui videtur sillogismus vel elenches: non est autem: sed etiā qui est quod dem: videtur autem non cōueniens rei.

Dividit sūm sophistīcī. et duo facit. quod primo dividit silli sophistīcī in silli peccantē in forma et in mā. zō ostendit quod sit sillogism⁹ peccatum in mā: et quod differat a peccatum in forma. scđa ibi. Sunt autem hi. Dicit ergo. dico autem sophistīcī elenchū et silli nō solū qui v̄ sillogismus vel elenches: et nō ē v̄ peccatum in forma: sūz ēt sup. voco silli sophistīcī eū qui est sillogismus. videtur autem non cōueniens rei: quod pec- cat in materia. vterq̄ ergo p̄t dici sophistīcī: tā peccatum in forma quod in mā. Deinde cū dicit.

Sūt autem hi qui nō sūm rez arguūt et monstrant ignorantes: quod erat tentatiue.

Ostendit quod silli peccatum in mā: et quod differat a peccatum in forma: et tria facit. quod primo ait silli peccatum in mā: ēē nō cōuenientes rei et cōuenientes cū tentatiue. scđo quod dixerat p̄bat. tertio ex his quod dixerat separat peccantes in forma a peccatis in mā. zō ibi. Est autem tentatiua. ibi. Sophisti- cī autem elechi. Dicit ḡ quod hi. sillogismi peccates in mate- ria sunt quod nō arguit sūm rem. i.e. quod accipiat falsa et monstrat ignorantes: quod erat p̄prium tentatiue. Notandum ergo quod tria tagit circa silli peccatum in mā. p̄mū est quod accipit falsa. zō quod p̄t sumere experimentū de ignorantia rūndentis. tertium v̄o quod cōuenit cū tentatiuo. Deinde cū dicit.

Est autem tentatiua pars dialectice: hic autem potest sillogizare falsum propter ignorantiam eius qui dat orationem.

Or dixerat silli peccatum in materia et accipiente false cōuenire cū tentatiuo: ut ostendat v̄ez esse quod dixerat: probat quod tentatiua p̄t sillogizare falsū dicēs. quod tentatiua ē p̄ dialectice. et h̄. s. tentatiua p̄t sillogizare falsum p̄ ignorantiam ei⁹ q̄ dat orōnem. i.e. ppter ignorantia rūndentis. Notandum autem tentatiua: ut supra dicebat p̄cedit ex his quod videntur rūndentis: si ergo rūndentis sit ignorantia: et cedat falsū po- terit sillogizare falsū. idem ergo sillogismus poterit esse peccatum in mā cōquantū recipit falsa et esse tentatiua inquit p̄cedit ex his quod videntur rūndentis. Deinde cū dicit.

Sophistīcī autem elenchi et si sillogizent cō- traditionem: non faciunt manifestum si igno- re: nam et scientez impeditur his orationib⁹.

Ex his quod dixerat ostendit peccatum in forma differre a peccatis in mā. et invenit sic. dicim⁹ est quod peccatum in mā pos- sunt sumere experimentū de ignorantia rūndentis. aut p̄ sed sophistīcī elechi. i.e. peccatum in forma: sup. non sunt tales. quod si sillogizet h̄ dicīdē. i.e. si nō redarguat rūndentē. nō tū faciūt mā: si ignorat. nā sup. sophistīcī et scientē impeditur his orōnibus. Notandum quod per illū silli possum⁹ dire- cre sumere experimentū de ignorantia rūndentis: qui ita ipse- dit ignorantē quod nō ipedit scientez. posset ḡ sic formari rō. omnis sillogism⁹ ipedit tā scientē quod ignorantē nō p̄prie sumit experimentum de ignorantia respondentis. peccatum in forma est h̄. ergo tē.

Aloniam autem habemus eos eadē via manifestuz. Nam sūm que viden- tur audiētibus velut interrogata fillo

gizare: sicut hec et ridenti videbitur quare erunt
silli falsi per hec aut oia: aut quodam.

Con postquam pbs dixit quod sicut illa principia sunt que sunt peccantes in forma sunt peccates in materia. In pte ista resumit quod dixerat ut probet intentum. Ad cuius evidentiā notandum quod duplē possunt ostendere quod per eadē principia sumuntur paralogismi peccates in forma et in materia. p.n. h potest ostendere quod alius illogistice arguit cum alio. scdō prout considerat apud semetipm. pma via sic p. illa. n. eadē ppositione que est exclusio illogismi peccatis in forma: pot est premissa in peccante in mā. vt si dicā. canis currat. celeste sydus est canis. ergo celeste sydus currat. iste illogismus peccat in forma: et inititur illi loco sophistico qui dicit equiū catio. si ergo accipiat conclusio huius illogismi: et fiat premissa alterius dicēdo. celeste sydus currat: quod currit habet pedes. ergo celeste sydus habet pedes. iste scdō illogismus peccat in materia: et inititur primo illogismo peccati in forma. cu ergo ille illogismus peccatis in forma initiat loco sophistico ut equocatō loci sophistici non solū erunt principia illogismorum peccatum in forma: sed etiā peccantia in materia: aliter tamē et aliter: quod peccantia in forma sunt principia directe et immediate. peccantia vero in mā sunt principia exenti et mediate. scdō h pot ostendere ex eo quod alius considerat apud semetipm. nā sicut alius decipiit cu alio per sills peccante in forma et decepto. accedit exclusio illa: et fit ei sills peccatis in mā. sic alius pot decipi considerando apud semetipm et decepto. accedit aliquā ppōne falsam tāq; verā: et fit ei sills peccatis in mā. hi autē duo modi sic differunt: nam si p oēs locos sophisticos possim⁹ decipi tā considerando cum aliis q̄ considerādo apud nosmetipos: tñ p locos sophisticos in dictio magis decipimur considerando cuz aliis. per locos vero extra dictōem nō minus decipimur considerando p nosmetipos. Duo ergo facit pbs. quod primo ostendit eē eadē p. et alia illogismorum peccantia in forma et in mā pot decipimur considerando cu alius. scdō ostendit hoc idē pot decipimur considerando p nosmetipos. et ibi (Or. n. nō interrogat) Dicit ḡ p ma⁹ est sup. ex dōis: quā habem⁹ eos. i. sills tā peccates in for⁹ q̄ in mā eadē via. i. p eadē p. et p eosdez locos: et ē rō. quod per ea p. q̄ que v̄ audietib⁹ ipsos opponetes velut interrogata. idēst p interrogata illogizare q̄tū ad sills peccante in forma sicut h. i. sicut illa principia sine h̄ illa fallā videbitur ridenti q̄tū ad peccate in mā: nā si conclusio sills peccatis in forma fiat pmissa in sillo peccante in mā. si audies illogismū peccatē in forma accedit illa ḥnem verā: postea ridens ad illogismū peccatē in mā vi debitur sibi p illa ppō que facta est pmissa in tali sillo sit v̄. stat ergo quod ille idē loc⁹ sophisticus q̄ facit fidei audieti illogismū peccatē in forma facit fidē ridenti ad sills peccante in mā. Concludit ergo quod falsi sills. i. illogismi peccates in mā: et accipiētes falsa erunt per h. i. illa eadē p. per que sunt peccates in forma: et h aut oia aut quedam. Notandus autē p dicit quod sicut que v̄ audib⁹ sicut h videbitur respondenti: quod plures decipiunt p illogismū peccatē in for⁹ q̄ in mā: iō forte de audietib⁹ fecit mētēnē in plurali. de ridenti vero in singulari. vel possum⁹ dicere quod q̄ sophista. vult videri dialectic⁹ et videri arguere ex pbabilib⁹. ideo cogruit eu hūc ordinē tenere: quod assumere aliq̄s propositiones nō oīno manifeste fallas: et illas ppōnes dō ostendere eē pbabiles per aliq̄s fallas: vel per aliquos illogismos peccates in forma: et h corā oībus audiētibus. et tūc ex illis ppōnibus assumptis tāq̄ pbabilib⁹ dō arguere. Hecum h̄ quē disputare vult: et sicut hūc ordinē sills peccatis in forma fiet oībus audiētib⁹. peccans vero in mā fiet ridenti tñ: et q̄ p eosdez locos sophisticos fieri h̄ sills peccatis in forma et in mā. iō dc̄m est quod sicut ea principia sicut q̄ v̄ audie-

tib⁹: velut per interrogata idēst p interrogata illogizare sicut h videbitur ridenti. Notandū est quod dicit velut interrogata. i. p interrogata illogizare: quod sills peccans in for⁹ quod fieri audiētib⁹ nō illogizat interrogata. i. p interrogata et pmissas: s̄z videt illogizare p eas. iō nō est bñ dc̄m quod illogism⁹ peccatis in forma simplē illogizet p interrogata: s̄z illogizat velut per interrogata.

Dubitaret forte aliquis. quod v̄ p oēs loci sophistici sint p. et alia tā illogismorum peccantia in forma q̄ peccatiū in mā. male ergo dicēt et p̄ per eadē p. aut oia aut quodam sunt illogismi peccates in forma et in mā. Dōz quod ly aut quodam nō tollit quod aliquo mō per oēs locos sophisticos possint fieri vtricq̄ illogismi tāq̄ peccates in forma q̄ in mā: s̄z alig loci sophistici sunt p̄ quos nō ita cōmode fieri pot. oēs ergo loci sophistici sunt aliquo mō h̄ p. nō oēs tñ sunt eque latētes. nā cū excludit et manifeste falsa: si illa falsitas nō percipiebat in pmissis poterit ibi eē sills peccatis in forma: s̄z si v̄lteri illa exclusio debeat fieri pmissa in sillo peccate in mā p̄ sua manifesta falsitate non apte decipiet: nec poterit ibi fieri talis sills sicut latēte defectū. Notandus autē quod cū audiēre illogismū sit ex eo quod consideramus cū alio dñe quod sicut eadē p. sicut que v̄ aliq̄ ppō v̄ audieti sills peccatē in forma sicut h̄ eadē p. sicut eosde locos sophisticos videbitur illa ppō v̄ ridenti ad sills peccatē in mā. p. quod est pba. re eadē esse p. vtricq̄ sills: vt decipimur considerādo cuz alio: quō autē sunt eadē p. vtricq̄ sills. s̄z peccantis in forma q̄ in mā: vt consideram⁹ p nos ipsos statim dicetur. Notandū est quod respectu p̄nis hō se h̄ sicut audies. cōclusio. n. sicut h̄ nō patet r̄fūsionē: s̄z respectu pmissaz se h̄ q̄ s̄v̄t r̄dēns. ad pmissas. n. dō quod r̄dēre et nō ad p̄ne: et si ostingat quod ad p̄nem fiat r̄fūsio: h̄ erit q̄s p accīs. Si ergo ppō que est exclusio in sillo peccate in forma: fiat postea pmissa in peccate in mā respectu illi⁹ ppōnis vt ē p se habebit q̄s v̄ audies: et vt ē pmissa habebit se v̄t r̄dēns. forte ergo signāter dicit pbs. quod s̄z illa p. sicut q̄ videat audieti v̄ postea ridenti inueniens quod idē loci sophistici faciūt fidei respectu alii⁹ ppōnis: vt est p̄ in sillo peccate in forma respectu cui⁹ nos habem⁹ vt audies vt pmissa est in sillo gismo peccate in mā respectu cui⁹ nos habem⁹ postea ve respōdens. Deinde cum dicit.

Quod enīz non interrogatus arbitratur dānum: et interrogatus ponet idē.

Adducit scdām rōne sumptā ex eo quod decipimur considerādo p nos. et duo facit. quod primo facit quod dc̄m est. et ostēdit quod in gbusdā locis sophistis nō est ydoneitas ad decipiēdū ibi. Ceterū in gbusdā. Continuet sic. dc̄m est quod eadem via et p eosdez locos sumuntur illogismi peccates in forma et in mā: quod nō solū app̄z ēē v̄rū cu q̄s decipi considerādo cu alio: s̄z etiā app̄z v̄rū esse cu q̄s decipi considerando p se. p. n. q̄s nō interrogatus: s̄z considerando p se ipm arbitrat dānum: quod v̄ sibi p illa propō sit v̄: interrogat postea de illa p. pōne ponet. i. accedit ea. Notandus autē quod h̄ l̄sa possit alit legi: vt nō eēt alia rō: s̄z eēt manifestatio superioris rationis: nā s̄c respectu p̄nis aligs se h̄ v̄t audies r̄ pmissaz se h̄ v̄t r̄dēns: sic r̄ p̄nis pōt dici q̄s nō interrogat et respetu pmissaz se h̄ v̄t interrogatus. manifestuz est ergo: quā cu q̄s accedit v̄t audies. accedit postea v̄t r̄dēns: quod si accedit enūciatiōem que ē p̄ in illogismo peccate in for⁹ ad quā se h̄ v̄t audies: et respectu cui⁹ pōt dici nō interrogat. accedit illa enūciatiōem cu effici pmissa in illogismo peccate in mā: ad quā se h̄ v̄t r̄dēns: et respectu cui⁹ pōt dici interrogat: pma tñ expō magis valet. Deinde cū dicit. Ceterū in quibusdā simul accidit et interrogare quod deest: et falsus ostendere vel app̄z

Liber

rere: ut in his quod sunt falsi dictiones et soloecismi.

Condit quod in gaudiis locis sophisticis non est ydoneitas ad decipiendū dicēs: quod in gaudiis locis sophisticis simul accidit interrogare quod deest: et appere falsus: ut in his quod sunt falsi dictioēs et soloecismi. **C**onstat autem quod in locis sophici: ut supra dicebat: possint cāre deceptioēs: cuī quod cōsiderat apud semetipm ppq quod sunt oēs tales locos sophisticos pōt accidere quod ppōne illā quā quod non interrogatur: sūt apud se cōsiderat rās arbitrae ēē cōcedēdā interrogatus postea cedet ea. tñ quod apud semetipm quod maxime cōsiderat de ipsis rebus. iō loci extra dictioēm quod pñm decipiēdū sumunt ex pte rei magis vñr ydonei ad sic decipiendū quod loci in dictioē sumentes pñm ex pte vocis. et sicut iter locos sophisticos loci in dictioē sunt min' ydonei ad sic decipiendū: quod se tenet ex pte vocis: scilicet iter metas est min' ydonea soloecismi: tu quod ē magis manifesta: tu etiā quod se tenet ex pte vocis. iō in talibus sūt accidit interrogare quod deest: et apparere fīlū: vel possum' dñe quod qdā loci sophistici sunt in qb statim in ipsa interrogatioē appz defectus et fīlū: et hō sunt pōt et diuisio et accētus nā quod in talib⁹ variatio ē in ipsa platiōe: statim cū interrogant talia ex ipso mō pferēdi appz defectus: sic ēt et soloecism⁹ quod in platiōe defectū dicit statiz cū interrogat ex ipsa platiōe appz defectus. nō gōes loci sophistici sunt pariter ydonei ad decipiēdū: nec etiā in oībus metis est par ydoneitas. **C**onstat cū dicit.

Contra ergo paralogismi contradictionis fīm aparentem elenchum sunt: manifestum quoniā propter tot erunt et falsoz sillogismi: fīm quot et apprens elenches. Apprens autem fīm particulas veri.

Cuius quod eadē via accipiēdi sunt vtriqz sillū. hic ostendit quod sillū peccātes in forma accipiēdi sunt fīm locos sophisticos: ut cludat fīm tales locos sumendū ēē oēs sophisticos sillogismos. et duo facit. quod pīmo pponit quod intendit. et manifestat quod dixerat ibi (*Nā cū singulum deerit*) Dicit gō si palogismi ḥdictioēs. i. si sillū peccātes in forma ducentes ad ḥdictioēm sunt. i. sūt fīm apprensē elenches. manifestū ē quā fīm tot pñm siue fīm tot modos erūt sillī falsoz. i. de nūero falsoz fīm quot est apprensē elēch⁹. apprens autē elenches ē fīm particulas veri elenches. i. fīm locos sophisticos quod peccāt hō particulas veri elenches. ergo fīm tales particulas. et fīm tales locos hō sit esse sillī tā apprensē hō falsi. i. tā peccātes in forma hō in mā. **C**onstat cū dicit.

Contra nā cū singulū dederit videbit elēch⁹ sumi. **C**onstat quod dixerat. vñ. quod fīm particulas veri elenches hō sumi apprensē elenches. et duo facit. quod pīmo facit quod dēcī ē. et ostendit oēs locos sophisticos peccare fīm particulas veri elēchi. et ibi (*Ut fīm accidere*) **C**onstat quod cū singulū de erit videbit vñs elēch⁹. si. n. alijs palogism⁹ peccaret hō oēs particulas veri elēchi: nullo mō apperet elēch⁹: sūt si peccat hō particulas singulariter et sigillatim: ita quod peccat hō vñā et nō hālias videbit ver⁹ elēch⁹. apprens gō elench⁹ sumi hō fīm particulas veri elēchi. **C**onstat cū dicit.

Consecundum accidere propter orationes qui ad impossibile: et qui duas interrogatioēs vñā facit fīm propositiones: et propter idēz qui fīm accidens: et huiusmodi pars qui fīm cōsequēs. Amplius fīm nō in re sed in oratione accidere. **C**onstat propter vñiuersalem contradictionē: et fīm idēz et ad idēz: et similiter et fīm quot in aliquo: vel fīm singulū horū. Amplius fīm non cōnumerato quod in principio: quod erat

in principio accidere.

Constat ostendit oēs fallas siue oēs sophisticos locos sumi hō particulas veri elēchi. nā fīm accidere ppōrōnem peccat falla fīm nō cām quod est ducēs ad ipole. ibi. n. dī seq fīlū et ipossibili ppterōrōnem ppōrōne quā nō accidit. q. vero duas interrogatioēs vñā facit ppōrōne. i. deficit ab elenchō ppōrōne: q. ppōrōne ples nō ē ppōrō. Propter z⁹ idēm deficit q. fīm accīns: q. ibi variat mediū. sic etiā deficit q. fīm vñs: q. ē ps hui⁹. accīns. Ampli. sup. deficit ab elēcho oēs falle in dictioē: q. illis nō ē accidere in re: sūt in orōne. in eis. n. et sūt ē vñtas vocis nō ē vñtas significati. Deinde sup. deficit ab elēcho ignorātia elenchi et falla fīm gd ppōrō. ḥdictioēz. in eis. n. nō ē vñs ḥdictioē: sūt deficit ibi fīm idēt ad idē: et sūt subdit q. hō defect⁹ vel ē fīm q. in aliquo: vel ē fīm sūgulū horū: q. pot ēē defect⁹ vel fīm aliquā dictaz particula: rugz: vel fīm quālibz: et subdit q. ampli. pter oīa p̄dicta oīa ac: cīdere hōnez nō numerato quod erat in pñm q. nō facit per: tio pīncipi⁹. p̄z gō loci sophici deficit ab elenchō fīm particulas positas in diffōne ei⁹. formēt gō sic rō. appentes elenchi sumēdi sunt fīm particulas veri elēchi: sūt fīm hō particulas sumūt loci sophistici. gō appentes elenchi sumēdi sunt fīm locos sophisticos. **C**onstat cū dicit.

Contra quare habebim⁹ fīm quot fūt paralogismi. Nam fīm plura nō erunt: fīm autem que dicta sunt erunt omnes.

Constat hōnez pñm intentā: et duo facit. quod pīmo facit quod dīctū ē. et quod dixerat sūlīz peccātē in forma nō ēē sillogismū: sūt appentē sillogismū: oīa quō fit sillogismū: et quō nō. et ibi. (*Est autē sophicus elench⁹*) Dicit gō quod habem⁹ fīm quot. sūt pñm fūt palogismi. i. sillogismi sophici siue sint peccantes in forma siue in mā. nā fīm plura pīncipiā nō erūt. fīm autē ea pñm q. dēcā sunt siue fīm dictos locos sophisticos erūt oēs sillogismi sophici. **C**onstat autē quod hec p̄seq ex oīb⁹ dīctis in hō ca: pōt gō ex toto isto ca⁹. talis rō formari. eadem via et fīm eadē pñm hōrō oēs sillogismi sophici tā peccātēs in forma hō in mā: sūt sillogismi appētēs et peccātēs in forma sumūt fīm locos sophisticos. gō oēs sillogismi sophisti sunt sumēdi hō locos sophisticos: et tradenda est ars de eis hō tales locos. **C**onstat cū dicit.

Constat autem sophisticus elenches non simpli: cīder elenches sed ad aliquē: et sūlīz sūlī.

Constat quō sillogism⁹ peccātēs in forma ē elēch⁹ vel sillo: gism⁹: et quo nō: et duo facit. quod pīmo facit quod dēcī ē. et manifestat quod dixerat. et ibi. (*Nā si nō sumat*) Dicit gō sophic⁹ elenches. i. elēch⁹ peccātēs in for⁹ nō ē elēch⁹ simp⁹: sūt ad aliquē: et sūt nō ē sillogism⁹ simp⁹: sūt ad aliquē. **C**onstat cū dicit.

Contra nam si nō sumat et qui fīm equocationē est vñum significare: et qui fīm similem formam solum hoc: et in alijs similiter: neqz elenchi: neqz sillogismi erūt: neqz simpliciter: neqz ad eūz qui interrogatur. Si autēz sumat ad eūm qđē qui interrogatur erunt: simpliciter autē nō erūt. Non enīz vñum significatiū sumpserunt: sed apprens et fīm aliqua.

Constat quod dixerat dīces. quod si rñdes nō sumat. i. nō credat palogismū q. ē hō equocū significare vñū: et credat ipz significare plura: et eū q. est hō simile formā. i. fīm figura dīctioēs credat significare solū hō. i. solū subam: ita quod nō iterptet vñū pñd⁹ ēē aliud: et sūt alij loci sop̄z si sint cogniti ab eo hō pa⁹: nō erūt elēchi neqz sillī neqz simp⁹ neqz ad eū q. interrogat: sūt si rñdes nō cognoscat mīlēpīcitatē: sūt si mat significare vñū qđō significat mīlēta: hō pa⁹ erūt elēchi

Siue sillogismi ad eū. i. apud eum qui interrogat siue apud respōdente. simplr aut̄ non erūt elenchi vel sillogismi. qz nō sumperūt vñ significatū simplr: sed apparet: et qd̄ di cū est deequatioē itelligentum est secundum reliqua i. fīm reliquos locos sophisticos.

Dubitaret forte aligs. qz cū philosoph⁹ supra ſcīm p̄ticas veri elenchi videt qz h̄ fruſtra h̄ reperat. C Dōz qz ſupra oſtendit p̄hs h̄ locos sophisticos deficere a vō elēcho ſīm qz put in ſe cōſiderati ſunt quedaz obligates apparet. h̄ aut̄ docet hoc de eis iquātū ſunt p̄ncipia sophisticoꝝ ſillogismoꝝ. dicebat enim in xti⁹ qz vſqz nūc determinauit p̄hs de locis ſophisticis ut de iſpis fallacys. equiuocatioꝝ amphibologia et cetera talia non ſunt ſilli ſophistici ſed loci ſophistici. hic aut̄ determinat de ſillis ſophisticis put ſumun̄ ſīm tales locos oſtendēs oēs ſillis ſophisticos ſumēdos eſſe ſīm dictos locos.

Alterius forte dubitaret aligs. qz videſ qz phiſophus ſupra determinauerit de ſillogismis ſophisticis cū poſuerit paſologismos peccantes ſīm h̄ locos. non ergo bene dīm̄ eſt qz ſupra determinauerit p̄hs de locis ſophisticis. h̄ aut̄ determinat de ſillogismis ſophisticis. C Dōm qz ex⁹ nō ſunt eēntialia arti. ex⁹. n. ponimus ut ſentiat qui dicit. ſi ergo p̄hs determinat ſupra de ſophisticis ſillogismis. h̄ ſuit vt exēplificaret de locis ſophisticis. hic tame direcete et ex itentione determinat de ſillogismis ſophisticis inuestigans quomō tra dēda ſit ars de eis. et dicit qz tradenda eſt ſīm locos ſophisticos. ſicut ergo ſpecialr in ſcōlo li⁹. determinat de ſolōne paralogismoꝝ ſophisticoꝝ: nō obſtantē qz in p̄mo lib. tenu gerat defectū talium paralogismoꝝ. qz h̄ nō fecerat ex in tētione ſoluēdi. ſic h̄ determinat ſpecialr de ſillis ſophisticis nō obſtantē qz de eis terigerat in p̄cedentib⁹ capituloſ: qz hoc fecerat magis gratia exempli. qz vt determinaret de eis ſīm ſe. ex hoc aut̄ apparet nō verā eſſe ſniam dicen tium qz hic itendit oſtendere ſolū de peccātibus in mate ria qz ſumēdi ſunt ſīm locos ſophisticos. nā intuenti littera m plane p̄z qz ſpālem rōnem facit de peccātibus in for ma qz ſumēdi ſunt ſīm tales locos.

Alterius forte dubitaret aligs. vtrū ſillogism⁹ peccas in mā ſit ſills. et videt qz nō. qz ſills ſophistic⁹. vt videſ nō eſt ſillogismus. ſicut hō mortuus nō eſt hō: ſed ſīm p̄m in līa ſillogismus peccas in mā eſt ſills ſophisticus. ſequtur qz qz nō ſit ſillogismus. amp. ex rōne rei nō ſolum eſt forma: ſz etiā mā. ſi ergo ſil logism⁹ ſophisticus peccat in mā ſilli: ſequtur qz in eo nō re ſerueſ ratio ſilli. C Rī. dōm qz ſīm quodā ſillogismus peccas in mā nō eſt ſillogismus simplr. ſed ad aliquē: nec ē ſemp ſills ad aliquem. ſed tūc eſt h̄ ſillogismus qn̄ rēpo dens nō cognoscit defectū eius: et allegāt pro ſe līam ſupe riua poſita. vbi vult p̄hs qz ſills ſophisticus nūc eſt ſills ſimplr: p̄t aut̄ eſte ſillogismus ad aliquē: vt apud eū qui nō cognoscit defectū eius: ſed ſic dicētes. pcedūt ex falſo iſtellecru līe. p̄hs. n. itēdēt ibi qz ſillz ſophisticuſ peccante in forma nō in mā. et h̄ p̄z p̄ textū ei⁹ vbi exēplificat de termi no equoco: et de figura dicōis qz ſe et direcete faciūt pecca tu in forma. peccas. n. in mā debz ſumere falſa nō m̄ltiplia. ſi. n. ſumat multiplicita ſz qz h̄ nō peccabit in materia. C Scienduz qz act⁹ actiuoꝝ ſunt in patiēte et diſpoſito: et p̄pria forma regrit p̄pziā mām. ſi ergo ſills peccas in mā peccaret h̄ mā ſilli ſimplr: nō eēt poſſibile qz ibi reſer uareſ rō ſilli ſimplr. C Uidēduſ eſt qz ſit mā ſillogismi ſimplr: et quo ſills d quo h̄ agit peccat in mā. C Notādu ſz qz mā ſilli dialectici ē mā p̄babilis et ſillogismi dīm̄ati ui ē mā neceſſaria: ſz mā ſilli ſimp⁹ eſt abſtracta ab h̄ et ab illo. ſufficiet. n. qz ppōnes ſint affirmatiue vel negatiue. ad

h̄ ſint mā ſilli ſimpliſter: nō op̄z aut̄ h̄ ppōnes eſſe p̄babiles vel neceſſarias. et h̄ p̄z per p̄m circa p̄m ſim̄ p̄mi poruz. Cap. vbi ait. qz nō diſtat vel nō diſſert vtrū ſills ſimp⁹ ſiat in p̄mo mā ſilli dialectici vel dem̄atiui. et ſubdit: qz ppō ſillogisti ca ſi ſiat ſimplr eſt negatio vel affirmatiue alicuius de ali quo. ſufficiet qz ppōnes eſſe affirmatiue vel negatiue ut poſſint eē mā ſilli ſimp⁹: et qz ſillogismus peccas in mā: ut hic de eo loqm̄ur: accipit ppōnes affirmatiue vel negati uas: ſz nō accipit ppōnes p̄babiles. iō peccat h̄ mā ſilli dialectici. nō tū peccat h̄ mā ſilli ſimp⁹: ergo talis ſillogi mus absolute loquēdo eſt ſills. nō tū eſt ſillogism⁹ dialecti cuſ. qz aut̄ absolute loquēdo ſit ſills: plane inuit p̄hs p̄mo L ap. top. cū ait qz ſills eſt ſillogism⁹ dīcat. et hic vbi ait qz ſills p̄mo e: ſz nō eſt ueniēs rei. oppoſita aut̄ his nō eſt diſſicile ſol uere: nā cū dī ſills ſophistic⁹ nō eſt ſillogismus: ſicut hō mortu⁹ nō eſt hō: v̄l denari⁹ ſalus nō eſt denari⁹. C Dōm qz falſuz. mortu⁹. ſophistic⁹. et cetera talia p̄uationē ipor tāt. p̄uatio. n. aliqui addit̄ ei cui opponit. aliqui addit̄ cui nō opponit. et cū addit̄ ei cui opponit nō p̄t illud inſerri ſimp⁹: ſic ē qz mortu⁹ opponit vniu. et vniu eſt de rōne hois: morzuū eſt p̄uatio oppoſita for⁹ hois. et iō nō valet hō mortu⁹. qz hō. valz tū corp⁹ mortu⁹. qz corp⁹: qz mortu⁹ nō opponit corpori. ſic ſophistic⁹ ut dī ſe ſillo peccate in mā opponit p̄babilitati vel ueniēte rei nō iſpi ſillo. iō nō ē iſoueniēs qz ſills ſic ſophistic⁹ ſit ſills. qz vō addit̄ de mā p̄z qz h̄ ſills peccat h̄ mā ſillogismi dialectici: nō h̄ mā ſilli ſimp⁹: nō qz arguit qz ſit ſills ſimp⁹: ſz qz non ſit ſillogi m⁹ dialectic⁹. Aduertēdū at qz de bac mā diſſiſt̄ dītermi nabim⁹ in z° cū ſocietur ad pa⁹ ſucentes ad ſolo⁹. qz h̄ ſillo peccate in mā vlt̄erio ſcire cupit ad i⁹ ca⁹ recurrit.

Secunduz autem que arguit qui elechis utuntur: nō oportet tētare ſumere ſine omnium que ſunt ſciētia: hoc autē nō vniu eſt artis.

C Postqz p̄hs oſidit ſills ſophisticos ſumēdos eē ſīm locos ſophisticos. In pte iſta vt dicebaſ ō h̄ ſillogismos et elēchos nō eē ſumēdos ſīm ſpāles p̄poſiōes et terminos: ad quos applicari p̄t. et duo ſacit ſīm qz ad h̄ duas rōnes adducit. z̄ ibi (Manifestu ſz qm̄ nō ouuz) In p̄ pte itēdit tale rōne. vni⁹ artis eſt ſumere ſillogismos ſophisticos. et tradere arte de eis. S̄z iſiderare ſpāles ppōnes et terminos ſz qz ſumun̄ ſillogismi ſophistici nō eē vni⁹ artis vel vni⁹ ſcie: ſz qz ſi ſi ouuz ſciaꝝ. qz nō ſunt ſumēdi ſophistici ſillogismi nec tradēda ē ars de eis ſz h̄ ppōnes et terminos. in hac aut̄ rōne ſic pcedit. qz p̄ dicit nō eē ſumēdos ſophisticos elēchos ſīm ea qz ſumūt. i. ſīm ſpāles ppōnes et terminos qz acci piunt: qz h̄ nō eē vni⁹ artis. z̄ qd̄ diſerat probat. z̄ ibi (In ſi n. ſunt fortasse) Cōtinuet ſic. dīm̄ ē qz ſumēdi ſunt elēchi ſophistici ſīm locos ſophisticos: ſz eos qz vtun̄ h̄ elēchis ſophisticis nō ō ſtētare ſumere h̄ elēchos ſīm ea qz ar guūt. i. ſīm ſpāles ppōnes et terminos ad quos applicant: et ex qb⁹ arguit ſine ſcia ouuz qz ſunt. qz h̄ nō eē vni⁹ artis: ſz qz regrit oēm ſciām. Deide cū dicit.

C Infinitē. n. ſunt fortasse ſcie. Quare manife ſtu qm̄ et demōſtratiōes: elēchi aut̄ ſūt et veri. C Probat qz ſuppoſuerat. v̄z. non eē vni⁹ artis accipe ſic elēchos. et duo ſacit. qz p̄ pbat h̄ de elēchis veris. ſcōlo de elēchis falſis. ibi (S̄z et falſi elēchi) Circa p̄m ſu duo ſacit ſīm qz dup⁹ pbat itēnu. p̄mo. n. pbat hoc rōne. z̄ iductio ne. ibi (Nā alij gde erūt) Prima p̄ ſi diuidit in duas. qz p̄ adducit rōne ad ppoſitu. ſcōlo qdā qz ſuppoſuerat pro bat. ſcōlo ibi (Nā quecuꝝ eſt dem̄are) In iſta pte iſēdit tale rōne ſcie. i. coclusiones ſcibiles fortasse ſunt infinitē. ergo manifestuz eſt quoniam et demōſtrationes erunt

supple quasi infinite et hi veri elenchi sunt sup. infiniti si demonstrationes sunt infinite. et tunc supplenda est ratio quod cum infinita non sunt ynius artis. ergo considerare talia non erit ynius artis.

Dubitaret forte alijs utrum sit contra rationem ynius scie considerare infinite: videt quod non. si qd. n. pfecte sciret geometriam quod sciret infinitas conclusiones. nunquamque possumt tot iueniri propones geometricae quod possent iueniri plures: et oia sic iuxta eent de consideratione geometrie. mala est ergo sententia phei quod talia non sunt ynius artis. quod sunt quasi infinita. **C** Qd. qd infinitas vel potest accipi formaliter vel materialiter. si accipiat formaliter quecumque considerantur in una scia finitissima sunt. quod nihil considerat una scia nisi sub aliquo una formaliter. sed si accipiat infinitas materialiter non est inconveniens quasi infinita primum ad eandem sciam. et quod elenchi ut sumuntur in omnes spates propones: ad quod applicari possunt non sumuntur sub una ratione formaliter. id talia considerare non est ynius scie.

Ulterius forte dubitaret alijs. utrum scie sint infinite. et quod non oes spes rerum finitam phei que esse possunt actu sunt. quod si hoc non est fieret alijs a sibi non sili. Sed quecumque sunt actu sunt finita. g. si oia eent scita scientie essent finite. **C** Qd. qd scibilia et conclusiones scibiles quasi sunt infinite: quod duplice via ostenditur. pma talis. conclusiones scite non soluz diversificantur in respectu: sed et in actus rationis. et quod huius actus quasi vadunt in infinitum. id talia quasi sunt infinita. scda via talis est. quod id quod fit fieri a sibi sili. ista tamen silitudo non semper est in spem per p. bat. 7. metaphei. sit. n. mulus non a mulo sed ab asino. fin ergo quod aliter collunguntur actua et passiva. alijs et alijs effectus procedunt. Dato quod illis effectibus non possent fieri similia in specie. et quod quasi infinitis modis coniungi possunt actua passiva quasi infinita possunt fieri et infinita sunt scibilia: nunquam tamquam actu scita erunt infinita. talis gerit ista infinitas qualis est infinitas divisionis in finitum: quod potest dividitur in finitum. nunquam tamen erit actu divisionis: et si de alijs scibilibus dubitari potest non procedant in infinitum de figuris: tamen nullum modo est dubitandum: nam cum semper in infinitum possit fieri additionis angulorum dico triangulus quadrilaterus pentagonus. et sic in infinitum. et quod de quolibet tali figura possit probari aliquod passio scie. i. conclusiones scibiles planum est ire in infinitum. **C** Notandum tamen ad intelligentem mentem phei quod sufficit huic scibili esse infinita. i. esse ideterminata in genere ut non possit de eis esse yna scia. infinitum ergo ut hic de eo phus loquitur. magis accipiendo est in ideterminatorem quod in numerum. est ergo sensus quod scie. i. scibilia et demonstrationes particulares sunt infinite. i. sunt indeterminati geniti: et non sunt oes de consideratione ynius scie.

Ulterius forte dubitaret alijs quomodo veritas in his si scie sunt infinite demonstrationes sunt infinite. **C** Qd. qd scie. i. conclusiones scibiles si accipiatur finitam demonstrationem: oportet tot esse mediae quo sunt conclusiones: quod augent demonstrationes non per media. sed in postassumptione. In talibus. n. demonstrationibz semper yna passio probatur per unum medium. quo ergo sunt conclusiones coelentes sine conclusiones scite tot sunt mediae. et tot sunt demonstrationes. Possunt etiam ylterius dubitari de alia consequentia posita in lra. v. quod si demonstrationes sunt infinite elenchi sunt infiniti. sed hoc sufficienter in littera declaratur. Deinde cum dicit.

C Nam quecumque est demonstrare: erit et redarguere eum qui ponet contradictionem veri: ut si comensurabilem coste diametrum posuit aut quis demonstratione quoniam sit incomensurabilis. Quare ouiz oportebit scientes esse.

C Probat quod supposuerat. v. quod si demonstrationes sunt infinite elenchi sunt infiniti dicentes. quod quecumque est. dicitur demonstratione erit et redarguere eum qui ponet contradictionem veri. per omnem enim demonstrationem contingit redargui eum qui eum quod con-

tradiceret veritati coeluisse per illam demonstrationem. ut si alijs posuit diametrum esse comensurabilem coste arguet quod demonstrationem. i. per demonstrationem quoniam est incomensurabilis. omnis ergo demonstratio potest esse redargutiva. ergo omnis demonstratio potest fieri elenches. tot ergo erunt elenchi quot demonstrationes. et quod arte demonstrationum finitum possidentes quas assumunt non possunt habere sine omni scientia. ergo nec ars elenchoz vel paralenchoz potest tradiri finitum ea que sumuntur sive finitum spates propones quas accipiunt sive omnia scia. id excludit quod ouiz oportebit esse scientes. Denique cum dicit.

C Nam alijs quidem erunt finitum ea que in geometria sunt principia: et horum conclusiones. Alijs autem finitum ea que in medicina. Alijs vero finitum ea que sunt aliarum disciplinarum.

C Probat quod dixerat inductionem dicentes quod alijs sunt elenchi finitum ea principia que sunt in geometria. et finitum conclusiones horum principiorum. alijs vero elenchi sunt finitum ea que sunt in medicina. alijs vero finitum ea que sunt aliarum scientiarum. et quod hec non sunt ynius artis: ideo considerare sic elenches non est ynius artis. **C** Notandum autem quod dicit finitum principia et horum conclusiones. quod ut dicit in primo topico. demonstratione fit aut ex primis et veris. et tunc fit demonstratione per principia. aut fit demonstratione ex his quod sumptur principium per prima et vera. et tunc demonstratione per primos principiorum. quod quod sicut conclusionem in una demonstratione postea potest fieri principium in altera. **C** Notandum est quod si ars demonstrandi traditur finitum scienciam coem et non finitum spates propones ad quod applicatur demonstratione. quod tunc tradere arte demonstrandi non est ynius scie cuz huius propositiones sunt alie in una scie. et alie in alia. sic ars facienda elenches vel paralenches non est accipienda finitum ea que sumuntur quod talibus vertuntur sive finitum spates propones ad quod talia applicari possunt. quod huius ad yna sciam pertinere non potest. Deinde cum dicit.

C Sed et falsi elenchi similiter in infinitis erunt. Nam finitum ynam quamcumque artem est falsus syllogismus: ut finitum geometriam geometricus: et finitum medicinam medicus. Dico autem finitum artes finitum principia.

C Qd pbauerat de veris elenchi. probatur de falsis. dicens quod falsi elenchi sunt si considerentur finitum ea que sumuntur sive finitum species. propones ad quas applicari possunt. sunt sicut infiniti sicut veri elenchi. nam finitum ynam quamcumque artem est falsus sicut falsus elenches sunt. alius et alius. ut finitum geometriam geometricum finitum medicinam medicinalis. et huius finitum illius artis. nam hoc modo elenchi et paralenchi non sunt de consideratione ynius artis ut reducuntur in principia spalanzartii. Sed ut reducuntur in principia communia et in habitudines locales. nihil prohibetur de

talibus esse vnam artem vt dialecticam.

MAnifestuz ergo quoniamz nō omnium elenchoruz: sed coruz qui sunt fm dialecticam sumendi loci.

CPost pbs pbauit p ynā rōnē: q nō sunt accipiedi syllo sophistici fz ea q sumūt: siue fz spāles ppōnes ad q applicari pnt. In pte ista pbat hoc idē alia rōne q talis est. Ad dialecticā ptinet tradere arte de b̄ elēchis & paralechis: sed p̄siderare spāles ppōnes nō ptinet direc̄te ad dialecticā. ergo nō est tradēda ars de talib⁹ fm pn̄cipia spālia: siue fm spāles ppōnes. In hac aut rōne sic pcedit: q p̄mo ait nō eē sumēda pn̄cipia elēchop̄ sophisti coruz fz pn̄cipia spālia: fz fz dialecticā. z° pbat q ad dialecticā ptinet tale artez tradere siue talia cōia p̄siderare. z° ibi. Nā bi cōes. Dicit ḡ p̄ nō sunt sumēda loci. i. non sunt sumēda pn̄cipia ouiz elēchop̄. s. spāliū. i. fz elenchos oēs spāles siue fm spāles ppōnes ad q applicant. fz sumēda sunt talia pn̄cipia siue tales loci eoꝝ q sunt fm dialecticā. pōt aut̄ hec lfa alr̄ legi q hic nō ponat alia rō: sed sit xcluſio p̄cedētis rōnis. dictū est eni supra q nō sunt sumēda elenchi vel palechii fm spāles ppōnes q̄ sumunt: q b̄ nō est yni artis. si igis fm spāles ppōnes nō sunt sumēda pn̄cipia elēchop̄ vel palechop̄. ḡ sumēda sunt fm dialecticā: & fm intētiōes cōes. Duo ḡ facit: q p̄ fert hāc xcluſionē ex dicti. z° oñdit q ad dialecticā ptinet talia cōia p̄siderare: & de eis artez tradere. z° ibi. Nā bi cōes. Dic̄ ergo. manifestū eē ex dictis q nō sunt sumēdi loci & pn̄cipia ouiz elēchop̄. s. spāliū: fz coruz elenchos sunt sumēdi loci qui sunt fm dialecticā: q nō fm intētiōes spāles sunt talia sumēda: fz fz intētiōes cōmunes & logicas.

Dubitaret forte alijs. vtrū elēchi vt p̄siderāt spālia pn̄cipia. **C**Dōm q̄ si argueret. miles pōt ex pugnare: ḡ iperatore isti xcloni posset sumi rō ex nā ipsi militie. & sic hāc illationē p̄siderare ptineret ad arte miliatā: vel ad politicā. vñ & si a talib⁹ q̄rere vñ locus: dicērent q̄ esset locus a militia. z° posset redi rō illius illatiōis ex aliq̄ intētiōe cōi: vt q̄ miles est minor iperatore: & sic eēt locus a minori. & hoc mō reddere cām illi⁹ illatiōis ptinet ad dialecticū vel ad rhetorē: pp b̄ p̄z q̄ elēchi vt p̄siderant spālib⁹ artificib⁹ reducunt in spālia pn̄. verū q̄ fm illa pn̄ nō tradī ars p̄stituēdi elenches. iō se velim⁹ artez tradere nō sunt accipiedi loci fm ppōnes spāles: fz accipiedi sunt fm dialecticā: & fz intētiōes cōes. Ad istud ergo capl̄z bene itelligēdū admiclat qdā capitulo de p̄ rhetoricoz. vbi ostendēt quō enti⁹ & sylli reducunt in pn̄cipia ḡnalia & spālia. nā locus a maiori & minori: & tales intentiones cōes sunt pn̄cipia ḡnalia. ppōnes eni ipse vt nāles & morales sunt pn̄cipia spālia. vñ ibi d̄ q̄ eligēdo b̄ ppōnes facim⁹ alia artea dia⁹ & rheto⁹.

Alterius forte dubitaret alijs. vtrū b̄ pn̄cipia spālia possint dici loci. **C**Dōm q̄ locus p̄prehēstionē quādā iportat. illa ḡ pn̄cipia p̄pē sūt loci q̄ sunt ppōnes cōes & tentie aliarū pliuz. large tñ ille ppōnes spāles aliquo mō merent̄ nomē loci iquātū sūt pn̄cipia & elēchis. z̄ hoc mō loqui p̄bs in tradēdo artez faciēdi elenchos cū dicit sūt accipiedi loci nō ouiz entumēmatū: fm spāles ppōnes: sed sumēda sunt loci fz dialecticā. i. fm quādā cōes intētiōes. **C**Deinde cum dicit.

CNam hicōes ad omnez artem & potētiaz. **C**Ostendit q̄ talia cōia p̄siderare: & de b̄ paralechis artez tradere spectat ad dialecticā: & tria facit: q̄ p̄ pbat q̄ ad dialecticā ptinet p̄siderare b̄ cōia. z° oñdit q̄ ad euz ptinet p̄siderare solōnes eoꝝ. z° ex dictis xcludit xcluſionez pn̄cipialē intētiōe. z° ibi. **C**Si aut̄ b̄ b̄em⁹. z° ibi. **C**Qua-

re ma⁹ qm̄. **C**Lirea pm̄ tria facit fz q̄ tripl̄ pbat intētiōe. z° ibi. **C**Et eū qdē q est fm. z° ibi. **C**Nā si habem⁹. **C**In pma pte intēdūt tale rōnē. dialectica est qd cōe ad oēs artes & potētias: fz b̄ palogissimi & sylly sophistici sunt sic cōes. ḡ eoꝝ cōsideratio ad dialecticā ptinet. de hac autes rōne non plus ponit nisi q̄ hi palo⁹ & palechi de qb̄ hic tradīt ars sūt cōes ad oēs artes & potētias. i. ad oēs artes & scias. ex quo p̄z q̄ doctrina hic tradita dialectice subaltermatur. **C**Deinde cum dicit.

CEt eum qui est fm quāq̄ disciplinam elēchum: sciētis ē cōsiderare: siue cum nō sit videatur: siue est quare est: eum autem qui ex cōmūnib⁹ est & sub nullā artez cadit: dialecticorū ē.

CPonit z̄ rōne. d. q̄ eū elenchū siue palenchū qui est fm vnaquāgḡ disciplinā. sci⁹ illā disciplinā est cōsiderare siue cu nō sit fz videt: siue cu est. q̄rē ē ḡ eū elenchū & paralenches q̄ est ex cōib⁹: & sub nulla arte cadit cōsiderare est dialecticop̄. q. d. q̄ sicut de spālib⁹ p̄siderat artes spāles: sic de paralechis fm cōes intētiōes sumptis p̄siderat dialecticus q̄ est quodā mō artifex cōis. **C**Notādū autē q̄ hic tradīt de elenchis & paralechis: & de locis sophisticiis fm q̄sdā intētiōes cōes applicabiles ad oēm mām. eq̄ uocatio. n. & amp̄bi⁹: & cetera talia applicabiles sūt ad oēs mām. talia ḡ sunt de cōsideratione dialecticī: rōne ptinet fm q̄ b̄ sunt ad artifices spāles. **C**Deinde cu dicit.

CNam si habemus ex quibus probabiles fillo gl̄smi in quolibet: & habemus ex quibus elenchi: naz elenches est ḥdictionis sillogism⁹.

CPonit tertīā rōne que talis est. q̄ p̄t p̄siderare syllos vt sunt probabiles: & vi sumunt fm intētiōes cōes p̄t p̄siderare elēchos sūptos fm tales intētiōes. fz q̄ p̄t p̄siderare elēchos sic sūptos p̄t p̄siderare syllos sophisticos & paralechos. Lū ḡ dialecticus cōsideret b̄ syllos & elēchos: eius erit cōsiderare syllos sophisticos & palechos. In hac aut rōne sic pcedit: q̄ p̄ dicit q̄ dia⁹ est p̄siderare syllos & elēchos. z° q̄si incidēt alī cōcludit q̄ elench⁹ p̄t eē vnuis syllos & duo sylli. z° infert ḥne intētā: q̄ ad dialecticū ptinet p̄siderare syllos sophisticos & palechos. z° ibi. **C**Quare aut vñ. z° ibi. **C**Habem⁹ ḡ fm. Dicit ḡ q̄ si habem⁹ sup. ex ipsa dialectica ex qb̄ sunt probabiles sylli in q̄libet i. in qualibet mā fm intentiones cōmunes habem⁹ ex q̄bus sunt elenchi. naz elenches quidaz sylogismus est. est eni sylogismus ḥdictionis. **C**Deinde cu dicit.

CAut vñr: aut duo sillī ḥdictionis elēch⁹ ē.

CCōcludit q̄si incidentalē q̄ elenches aut est vñ syllus ḥdictionis aut duo. **C**Notādū aut q̄ ḥdicere & redargue, re p̄t p̄tingere dupl̄: vel q̄ vtrā pars ḥdictionis cōcluſatur per syllz: & tūc elēchus est duo sylli. vel p̄t hoc cōtingere q̄ altera ps ḥdictionis def ab aduersario. altera vero xcluſat per sylogismū: & tūc elēchus erit vnuis sylogismus. **C**Deinde cu dicit.

CHabem⁹ ergo fm q̄ omnes huiusmodi sunt. **C**Cōcludit cōclusionē intētā. tñineat sic. dictuz est. q̄ fm dialecticā b̄em⁹ quō sūt sylli & elenchi: & q̄ cui⁹ est p̄siderare rectū ei⁹ est p̄siderare obliquū. ḡ sup. fm dialecticas habemus fm que sunt oēs b̄. i. oēs sylli sophistici & paralechii. **C**Deinde cum dicit.

CSi autes hoc habemus solutiones habem⁹: nam horuz instantie solutiones sunt. **C**Habem⁹ fm que fiunt & apparentes: apparentes autem non cuilibet sed talibus: infinita eni sūt si quis cōsideret fm que apparent quibuslibet.

Liber

COstendit quod ad dialecticā pertinet considerare non solum ista: sed et solenes istoꝝ. d. q̄ si habem⁹ h̄. i. si s̄z dialecticā possum⁹ considerare tales obliquitates habem⁹ et solenes istoꝝ: q̄ cui⁹ est considerare nodū: ei⁹ est considerare nodi solutionē: et subdit q̄ instantie hocꝝ sunt solenes c̄ptū ad syllogismos peccātes in mā: ⁊ si h̄emus solenes peccātiꝫ in mā habem⁹ fm̄ q̄ sunt apparētes. i. habem⁹ solenes peccātiꝫ in forma. et addit: q̄ apparētes quoꝝ solenes habem⁹ sunt nō vt apparēt cuilibet: s̄z vt apparēt tali bus. i. fm̄ tales int̄tioꝫ cōes. Infinita. n. sunt. i. ideterminata. s̄ḡ considerat ea fm̄ que tales obliquitates apparēt ḡbusliber. **C**Notādū aut q̄ syl̄i peccātes in mā assūmūt falsa: et soluēdi sunt p̄ iterptatioꝫ et p̄ instatiās: iō de tali bus ait ph̄s q̄ instatiā sunt solenes eoꝝ. **C**Notādū etiā q̄ tu q̄ aliquo mō sunt eadē p̄ncipia sylloꝝ peccātiꝫ in mā et in forma: vt supra ostēdebat. tu etiā: q̄ syl̄i apparētes sunt quidā effect⁹ veri elenchi. si ad dialecticū pertinet considerare veros elech̄os et solenes peccātiꝫ in mā: ad eū spectat considerare apparētes elech̄os: et solenes peccātiꝫ in forma. **C**Notādū etiā q̄ in galogismis peccātiꝫ in forma. aliqñ p̄tingere deceptio ex alib⁹ int̄tioꝫ cōibus: vt possūz iſerre. cōptus ḡ adulter: q̄ credo idez eē aās et n̄s: et q̄ cōptus est aliquid n̄s adulteriū: credo q̄ pos̄iz iſerre. cōptus. ḡ adulter. et si sic ḵtingat deceptio: erit ibi falla n̄tis: et de tali deceptioꝫ et apparētia h̄edit considerare dialecticus. s̄z si nō decipioꝫ fm̄ deceptionē talē cōmunē. sed considerādo spāles rōnes cōpti et adulteri: credo q̄ seq̄tur: cōpt⁹. ḡ adulter. talē deceptionē nō cōsiderabit dialectic⁹: s̄z considerabit politicū vel legi positivū. cuius est nām taliū rerū in spicere. duplex est ḡ apparētia. q̄daz dialectica: et hec est fm̄ cōes int̄tioꝫ. q̄dā vō est fm̄ q̄slī bet disciplinas: et hec est fm̄ rōnes spāles. Lū ḡ dicit⁹ q̄ s̄z dialecticā h̄em⁹ syllos apparētes n̄ ē intelligēdū vt sūt apparētes ḡbuslibz artificib⁹ fm̄ scias spāles: et vt sumēt apparētia s̄z spāles rōnes: q̄ talia sūt infinita et ideterminata. s̄z sumēdi sunt apparētes syllogismi vt apparēt talib⁹. i. dialecticū fm̄ intentiones cōes. **C**Deinde cū dicit.

CAd manifestum quoniā dialectice est posse sumere fm̄ que sit per cōmuniā: vel qui est elenches: vel apparenſ elenches: vel dialecticus: vel apparenſ dialecticus vel tentatiūs. **C**Lōcludit p̄clonē int̄tā p̄ncipalr in tota lectioꝫ. d. q̄ dialectice artis est posse sumere illa p̄ncipia fm̄ se tanq̄ p̄ q̄dam cōia sive p̄ quidā cōes int̄tioꝫ sit. vel que est elenches vel apprenſ elech⁹: vel syl̄s dialectic⁹. vel apparenſ dialecticus vel tentatiūs. dictū est. n. q̄ considerās rectū p̄ considerare obliquū. dialecticus ḡ qui considerat elechū p̄t considerare apparētē elechū: et q̄ considerat syl̄s dialecticū considerare poterit apparētē dialecticū et tentatiūs. **C**Notādū aut q̄ si bñ considerat totū istud capl̄m apparet q̄ in nulla pte dialectice p̄t eē p̄ncipalr intentus syl̄s apparenſ vel sophicū. totū enī istud capl̄m apte p̄nūciat q̄ ad dialecticū pertinet considerare de talib⁹ obliquitatibus: q̄ ad eū spectat considerare de sylloꝝ dialectico vel de elecho. p̄ncipaliter ergo intentū in hoc libro qui subalterna tur arti diaꝫ eē elechus vel syl̄s dialeꝫ obviatiū. Deter minat tñ hic de locis et syllogis sophisticis inq̄zū sunt obliquitates elenchi.

CAP. VII.
On est autē differentia orationū quā dicunt esse: has quidez ad nō men: illas autem ad intellectuz.
CPostq̄ ph̄s ostēdit sumēdos eē syllos sophisticos fm̄ locos sophisticos qui sunt eoꝝ p̄z et alia: et ostēdit eos nō eē sumēdos s̄z

ea que sumēt sine fm̄ ppōnes quas sumēt: et ad q̄s appli cant. In parte ista ostēdit h̄ syllos nō eē sumēdos p̄ q̄tiōz ad vrētes. fuerū enī quidā credētes sufficiēter trādere artez de syllogis sophisticis distinguēdo q̄sdā orones eē ad nomē: q̄sdā ad intellectū. dicebat ḡ orones sophisticas et multiplices esse ad nomē. doctrinales vō ad intellectū. sic autē dicendo crediderūt sufficiēter reduxisse syllos sophisticos ad sua p̄n⁹. Circa hāc ḡ partez duo facit: q̄ p̄mo p̄mittit opinionē istoꝝ. 2° ip̄robat eaz ibi. **I**nconueniēs. n. est. Dicit ḡ p̄ nō est illa differētia oronū quā qdā dicunt esse. v̄z. has quidē vt multiplices esse ad nomē. illas autē vt doctrinales esse ad intellectū. **D**einde cū dicit.

Inconueniēs est enī opinari alias ad nomē eē orones: alias autē ad intellectū: s̄z nō easde. **C**Improbat hāc opionez: et ostēdit arte de sophisticis nō esse sic tradēdā vt tradebant. et duo facit: q̄ p̄mo facit q̄dīctū ē. 2° remouet quidā cauilloz r̄isionē. 2° ibi. (Aut quidā interrogare.) Circa p̄mū q̄trior facit fm̄ q̄ q̄drupliciter ip̄robat opinionē tactā. p̄mo. n. ip̄robat eā: q̄ diuisio quā ponebat nō est p̄ opposita. 3° q̄ est p̄ accīns. 3° q̄ ē insufficiens. 4° q̄ est falla. 2° ibi. (Artū q̄cunq;.) 3° ibi. (Et oīo icōueniēs.) 4° ibi. (Sed vñ sermo venit p̄us.) Circa p̄mū tria facit: q̄ p̄ait q̄ h̄ dīo. s. q̄ quedā orones sunt ad nomē: quedā ad intellectū nō est p̄ opposita. 2° exp̄ponit qdā est ē ad nomē: et qdā ad intellectū. 3° p̄bat qdā exēxerat. 2° ibi. (Quid enī est.) 3° ibi. (Si enī alia.) Dic ergo q̄ icōueniēs ē opinari alias qdē orones eē ad nōmen. alias autē ad intellectū. sed nō opinari easdez. nō ḡ est h̄ diuisio p̄ opposita: q̄ nō alie et alie orones sunt ad nomē: et ad intellectū: s̄z ille eedē q̄ sūt ad intellectū sūt ad nomē: et eō.

Dubitaret forte aliquis: q̄ ex h̄ vt videt nō erat ars istoꝝ icōueniēs: dato q̄ eedē orones p̄nt eē ad nomē et intellectū. ph̄s. n. tradēdo arte de sophisticis diuidit locos sophisticos. d. quosdam esse in dictioꝫ quosdā vō extra dictioꝫ: et tñ ille idē locus sophicus q̄ est in dictioꝫ est etiā extra dictioꝫ. idē enī paralo⁹ qui peccat fm̄ figurā dictioꝫ p̄ fallaz accidentis: et tñ figura dictioꝫ ē in dictioꝫ. accīns vō extra dictioꝫ. **C**Dōm q̄ tñ fallē nō de necessitate sint distinete mālī: q̄ idē paralo⁹ p̄t esse mā diuersarū fallarū. sunt tñ fallē et loci sophistici s̄z quos sumēt ars sylloꝝ sophisticorum de necessitate distincti formalr. n̄s enī qdā est p̄ accīdētis formalr differt ab accītē: vt supra ostēdebat. si ḡ isti de ḡbus hic ph̄s loquīt volebat tradere arte de sophisticis fm̄ dīaz oronū: oportebat eos sic orones diuidere: q̄ ex diuisioꝫ illa denotet aliquid ofia iō oronib⁹: vel s̄z māz: vel fm̄ formā. s̄z relo oronis p̄ intellectū nullaz dīaz p̄ se loquēdo facit in ipsa orone: nec mālī: nec formalr. p̄babat. n. supra oronē amphi⁹: ēesse vñā mālī et formalr et habere i se actualē multiplicitatē nō obstat q̄ erat diuersoꝝ significatiua: et habebat diuersos intellectū. diuersitas ḡ relatioꝫ p̄ intellectū p̄ se nullā diuersitatē facit i orone: s̄z vna ofo exīs eadē tam mālī q̄ formalr p̄t disputari ad nomē: et ad intellectū. tradere ḡ arte de sophisticis eo q̄ oronib⁹ possim⁹ diuersimode ad vñū vti: vel ad aliū intellectū: dicere alias eē has orones et illas: est oīo inconueniēs. p̄ se ḡ loquēdo nō sunt alie orones he et ille: vt sic opinātes dicebant. qdā vō opponit de fallaz: et de locis sophisticis p̄z nō eē sile: q̄ iter dictos locos semp̄ est disti- retia formalis: et si nō semp̄ mālis. **C**Deinde cū dicit.

Quid enī est non ad intellectum nisi qm̄ nō vtitur nomine qui putatur interrogare ad quod bis qui interrogatus dedit: idē autem hoc est et ad nōmen: ad intellectum autem: quoniā

ad hoc dedit intelligens.

CExponit qd est esse ad nomē: et qd ad itellectū. d. qd enī est nō ad itellectū disputare: nisi qz opponēs qz putat iterrogare nō vniū noīe ad illud significatiū: ad qd is q est iterrogat'. i. rñdēs dedit. b est ḡ disputare nō ad itellectū: qñ opponēs et rñdēs nō ferūt itellectū ad idē sūm idē: sed est etiā disputare ad nomē. vñ. nō ferre itellectū ad idē. s̄ ad itellectuz disputat qñ sup. opponēs vniū noīe ad illū itellectū ad quē dedit itelligēs. i. rñdēs. **D**einde cū dicit.

Si autem aliquis plura significante nomine vnum putet significare interrogans et interrogatus: vt forte ens et vnum plura significant: sed et respōdens et interrogas zeno vnuū putans esse interrogat: t̄ est oratio: quoniam vnuū omnia; hoc autē ad nomen est: aut ad intellectum interrogatis disputata.

Manifestat qd supius supposuerat. vñ. illas easdē ořenes que sunt ad nomē eē ad itellectū: et ecōuerso. et duo facit. qz pmo pbat b de ořonib' mltiplicib': de qb' min' vi def. z. ostēdit b de ořib' siue de gbuslibet ořonib'. z. ibi. (Deinde circa quālibet.) Circa pmū duo facit: qz p ostendit qz ořo multiplex pōt disputari ad intellectuz. z. pbat qz illa eadē ořo pōt disputari ad nomē ibi. (Si vñ aliqz.) Dicit ḡ si aliqz putet nomē vnuū significare ipso. s. noīe significare plura: et interrogas. i. opponēs: et interrogat'. i. rñdēs sint b̄ opionis: vt forte ens et vnuū plā significat. sed si rñdēs ġenoni: et ġeno interrogas. i. opponēs interrogat pntas vnuū eē significatū enī et vniū: vt ē ořo: qñ oia s̄t vnuū. **C**dis suppositis ořo b̄ qz oia vnuū sūt ē disputata ad nomē an ad itellectū interrogatis pstat qz ad itellectū: qz si tā opponēs qz rñdēs nō pcpūt mltiplicitatē i. ořone oř eos ferre itellectū ad idē. **C**Notādū autē qz dicit vnuū et ens forte significare plura: qz nō est in talib' vera multiplicitas: cū nō sūt pure equoca sed analoga. **C**Notādū etiā qz hic p ġenonē forte itelligit parmenidē g. pbaut oia eē vnuū credens vnuū simpliciter dici ipso dicto multipl'r: vel forte p ġenonē itelligit platonē qz acqueuit rñnib' parmenidis vt ostēdim' in declaratiōib' quas fecimus in ph̄cis. Lōsuetudo. n. fuit ph̄i noīare platonē diuersis noīibus: vt p̄z intuēti dicta eius: vel forte ad litterā ipse ġeno talē ratione faciebat pbātē oia eē vnuū: qz vnuū et ens auertunt. si ḡ oia sunt ens oia sunt vnuū: quō autē in talib' latet multiplicitas in ph̄cis declarauim'. **D**einde cū dicit.

Si vñ aliquis multa putet significare: palaz quoniam non ad intellectum est: primuz ergo circa huiusmodi orationes est: et ad nomen et ad intellectuz quecūqz plura significat.

Ostēdit quō talis ořo pōt disputari ad nomē. d. qz si aliqz interrogat' sup. a ġenone: putet illa ořone plā significat et sup. nō accipiat ea in illo itellectu i. qz ġeno arguit: palaz: qñ nō erit disputata ad itellectū. p̄m igz īcōueniēs b̄ sic opinātes ē circa b̄ ořones: qz cūqz plura significat. i. circa ořones mltiplices: qz ē. i. vñḡt eas eē ad nomē. et ē. i. vñḡt eas eē ad itellectuz. nō galie orationes sunt ad nomē: alie ad intellectum: sed eedem. **D**einde cū dicit.

Deinde circa quamlibz non enī in oratione est ad intellectum esser: sed in eo qz respondens se babet aliquo modo ad ea que dantur.

Ostēdit b. s. qz eadē ořo pōt disputari ad nomē et ad intellectū veritatē habere circa quālibet ořone. et tria facit: qz p ostēdit ořes ořones posse disputari ad itellectū. z. ořdit ořes eas posse disputari ad nomē. z. qdā qd supposuer-

rat pbat. z. ibi. (Deinde ad nomē.) z. ibi. (Nā si nō p̄t. nūtē sic: non soluz qd dictū est veritatē b̄ circa ořones mltiplices: sed deinde hoc verū est circa quālibet ořone: qz nō est in ipsa ořone esse ad itellectū: s̄t hoc est in eo qd rñdēs se b̄ aliquo mō ad ea que dant ab opponēte: quia fert itellectū ad idem cum ipso opponēte: et qz hoc potest fieri in oībus orationib'. omnes ořones possunt esse ad itellectum. **D**einde cū dicit.

Deinde ad nomē ořes eas cōtingit esse. **N**az ad nomē nō ad intellectū eē: b̄ est loco.

Ostēdit ořes ořones posse disputari ad nomē. d. qz dein de p̄tingit ořes eas ořones eē ad nomē. nā in b̄ loco eē ad nomē: idē ē qd eē nō ad itellectū. si ḡ ořes ořones p̄t disputari nō ad itellectū: qz in p̄tē rñdētis est ferre itellecū ad illud: et nō ferre. ořes ořones possunt disputari ad nomē. **D**einde cum dicit.

Naz si non omnes erūt quedaz alie: neqz ad intellectum: neqz ad nomen: hoc vero dicunt ořes: et dīnidūt vel ad nomen vel ad intellectuz esse omnes: alias autem non.

Probat qd supposuerat. vñ. qz qz dīnō est ad itellectū est ad nomē. d. nā si nō ořes sup. ořones sunt ad nomē que nō sunt ad itellectū: sequit̄ hoc īcōueniēs qz erūt quedaz alie ořones: neqz ad nomē: neqz ad itellectū: qd est p̄tra illos. nā hi sic opinātes dicūt ořes ořones esse tales: et dīnidūt ořes ořones: vel eē ad nomē: vel ad intellectuz: alias autem orationes non ponunt.

Dubitaret forte aliquis: qz si aliqua cā est p̄p̄ quā valeat ista p̄na. hec ořo nō est ad itellectū: qz est ad nomē: est qz esse ad nomē: et eē ad itellectū sunt īmediata: s̄t in īmediatis nō semp ab altero negato inferre possum' alterū affirmatū. quātūcūqz enī sanū et egrū sint īmediata nō valet de quolibet: nō est sanū. qz est egrū. **D**ōm qz eē ad nomē et esse ad itellz nō sunt p̄p̄ īmediata: vt in sequēti lectiōe pbabiē. bi tñ acipiebat ea: ac si essent īmediata: cū dicerēt ořes ořones eē ad nomē: vel ad itellz: et nō ponerent aliqz alias ořones qz nec essent ad b̄: nec ad illud: p̄p̄ qz rō p̄bi nō simplr affirmat. arguit tñ ī istos. valet. n. qz si eē ad nomē et eē ad intellectū sunt īmediata qz ois ořo que nō est ad intellectuz est ad nomē. **A**d cui' euidētiā est sciēdū qz si ab aliquo vno īmediato p̄ negato nō pōt inferri altez affirmatuz dūpliciter pōt p̄tingere. p̄ si nō est ibi īstātia subti. nō. n. valet. chymera nō est egra. ḡ sana. z. b̄ pōt p̄tingere si est ibi īstātia subti: s̄t nō illi' circa qd illa opposita fieri b̄nt. non enī valet. lap. nō est eger. ḡ est sanus: qz sanuz et egruz nō sunt apta nata fieri circa lapides. tñ si est ibi īstātia subti et illi' subti circa qd īmediata sūt apta nata fieri semp ab vno īmediato p̄ negato pōt inferri alterū affirmatū: vt si sanuz et egruz sunt īmediata: et sūt apta nata fieri circa aial: de qlibet aial yalet. si nō est sanū est egruz: et si nō est egruz est sanū. s̄t enī sanū et egruz nō essent īmediata. si aliqd aial eēt qd neqz sanū neqz egruz eēt. sic qz eē ad nomē et ad intellectū b̄z sic opinātes sunt īmediata: et determinat s̄bi ořone de qlibet ořone valet qz si nō est ad itellectū est ad nomē: si nō ad nomen est ad itellectuz.

Ttamen quicunqz sylli sunt in eo qz mltiplices sūt horū aliqz qz b̄z nomē sūt. **N**az incōueniēter dictū est b̄z nomē dicere esse omnes qui b̄m dictionem. **C**In p̄te ista pbat p̄bs diuisionē pdictā nō valere: eo qz ē paccia. et duo facit: qz p̄ ostēdit qz ořones mltiplices p̄t dici aliqz mō eē ad nomē. **S**ed ostēdit qz nō sūt ad nomē

per se loquēdo: vt pdicti intelligebāt: s̄z accidit oronib⁹ sic esse ad no⁹. z⁹ ibi. (S̄z sūt qdaz palo⁹) dicit g⁹ q⁹ qcunq⁹ sylli s̄t in eo q⁹ multipli. aliq̄ hor⁹ syllor⁹ sunt q̄ s̄t s̄z no⁹. nā icōueniēter dicti est dñe oēs palo⁹ q̄ s̄t s̄z dictioñē eē s̄m no⁹. ¶ Notādū āt q⁹ ppe loqndo sole falle in dictio- ne peccāt in eo q⁹ multipli: pp qd sole tales falle p se pnt dici esse ad no⁹. ¶ Notādū ēt q⁹ nō oēs tales falle p se pnt di- ci esse ad no⁹: qr nō in oib⁹ est yā multiplicitas. nā fig⁹ di- ctiōis bz solū multiplicitatē fantasticā. illa g⁹ multiplici- tas magis videt eē p accīs: z̄ in xpatiōe ad nos qd p se. cū g⁹ dñ q̄ orones qdā s̄t ad no⁹: qdā ad itellim. si accipit li eē ad nomē put est idem qd bñ multiplicitatē fantasticaz. sic nō est icōueniēs aliq̄s orones de se esse ad no⁹: qr aliq̄ orones s̄z se s̄t sic multiplices. s̄z si itelligat eē ad no⁹ per xpatione ad vrētes: vt pdicti ph̄i intelligebāt. sic accidit oronib⁹ esse ad no⁹. ¶ Tunc sequit̄ illa pars.

Ced sunt quidam palogismi non in eo q̄ re-
spondens se habet ad eos aliquo modo: sed q̄
huiusmodi interrogacioneꝝ oratio ipsa habet
que plura significat.

CIn qua postea ostendit quod orationes multiplices possunt dici esse ad non; et quod non sunt ad non per operationem ad vertentes. dicitur quod sunt generalia palorum quod sunt ad non; non enim eo quod respondens ad eos aliquo se beat. i.e. de se non sunt ad non per operationem ad vertentes. sed sunt ad non eo quod oportet ipsa beat plura quod significat haec interrogatioez huius. i.e. haec interrogatioez multiplicez potest generaliter operari de oratione per se quod sit haec non; non enim eo quod multiplex; non tamen per operationem ad vertentes. et quod dicuntur prius accipiebat esse ad non et ad ipsum per operationem ad vertentes. id est de eo quod non loquitur mala erat; quod non erat per operationem. sed etiam scilicet conuenienter erat; quod non erat per se sed per accidentem.

Dubitaret forte aligs. vt p se xperat ofoni
eē ad no". C Dōz q si vide-
re volum' quō ofo est ad no" opz nos videre quō no" vel
ofo possit esse multiplex: z vt supra dicebat. multiplicitas
nois duplr siderari pōt: vel ex ipsa platiōe: vel ex itelle-
ctu referēte ipsuz in sua significata. si accipiat ex ipsa pla-
tiōe: sic cū platio se teneat ex pte nois. aliq mō xpetit noi-
fim se q sit multiplex: z aliq mō xpetit ofoni fim se qd di-
spūte ad no". Sz si accipiat multiplicitas per xpationē ad
ytētes z fz itellz referentē ofonē in sua significata. sic qsi
penit' accit ofoni q dispūte ad no": z qr no" vel ofo nō
ppe est actualr multiplex p xpationē ad ytētes: qr terio sel'
sumpto nō xtingit vti equoce. id phs lz xcedat ofonē d se
aliquo mō disputari ad nomen in eo p multiplex: nō tñ cō-
cedit q de se dispūte ad nomen p xpationē ad ytētes:
vt pdicti phs intelligebat: sed hoc accidit orationi.

Elcerius. dato q̄ hec dīctio: q̄ ořo pōt disputari ad
nomē vel ad itellim sit p accīns p xpatio-
nez ad vtētes. Dubitarer forte alijs. vtz sit talis dio p i-
mediata. ita q̄ qcqd nō disputat̄ ad itellz disputat̄ ad no-
men. **C** Dōz q̄ vi supra tāgebat̄ opio fuit dco z phoz il-
laz dionez esse p imediata cū poneret oēz oronez esse ta-
tez. tñ hz vitatez nō est p pē p imē^{ta}. naz q̄ opponēs t rū-
dens nō ferat̄ itellz ad idez vel hoc ē ex pte nois: qz ipsuz
no^m multip^z est: t tūc qd nō est ad itellz pōt dici ad no^m. z^o
hoc pōt xtingere ex pte ipsi^r rei: vt qz ipsa res sub diuer-
sis rōnib^d est apta nata accipi: t tūc qd nō est fm rez vno
mō. est hz rez alio mō: pp qd nō ferre sic itellz ad idez nō
est p pē disputare ad no^m: cū no^m nō sit cā hui^d diuersitatis
sed res. **P**rim^d ergo modus esse hz in fallys in dictione: t
nō in oib^d p se loquēdo: qz in fig^a dictiōis: lz sit ibi dece^d
ex pte vocis: nō est tñ p se t p pē ex ipsa significatione di-
ctiōis: q̄ disputef ad no^m: cū sit ibi solū multiplicitas fan-
tastica. t dictio hz se in tali fallta solū significet ynt: fm tñ
fantasiā nostrā iterptamur ipsaz aliud significare. **S**cōs

vero modus. s. nō disputare ad intellectū: s. ex pte ipst̄ rei
stingere p̄t in fallīs ex dictiōnē. Deinde cū dicit.
Sed omnino incōueniens de elencho disputare: et non prius de sillogismo. Nam elenches sillogismus est quare oportet et de sillogismo prius q̄ de falso elechō. Estautez huiuimodi elechus apparenſ fillis contradictiōis.
Ut dicebat oñdit p̄dictā dionē esse iſufficientē. Ad cui⁹ evidentiā notādū q̄ dato p̄dictaz dionez: q̄ orōnum alie sūt ad no": alie ad itellz; drem⁹ eē p̄ opposita: et esse q̄ se: nō tñ possem⁹ eā ponere sufficiențe ad tradēdā artes de syllis sophisticis. nā h̄ sophīca q̄dā sūt in dictiōe vt m̄ tiplicia q̄ initiu⁹ decipiendi sumūt ex pte vocis. q̄dā vō ſe ex dcōne: vt q̄ sumūt p̄n⁹ decipiēdi ex pte rei. dato q̄ p̄ p̄dictā dionē posset tradi ars de sophīcīs q̄tū ad fallas i dcōne: qz ibi v̄t esse ad nomen dispu⁹: nō tñ erat sufficiēs dcā dio ad tradēdā artez de sophīcīs ex dcōnez: cuž ibi p̄p̄e nō ſit disputatio ad no": qz p̄n⁹ decipiendi in talibus nō est ex pte nois: s. ex pte rei. et qz v̄t supi⁹ dicebat fallē in dcōne magis peccat h̄ elechū. fallē vō ex dictiōne magis h̄ syllz. iſti ſic loquētes dato q̄ traderēt artev̄t peccat h̄ h̄dcōnez h̄ quā peccat fallē in dcōne: nō tñ tradebāt artez vt peccat h̄ syllm: h̄ quē peccat ex dcōnez. Insufficiēs q̄ eſſet ars iſtoz: dato q̄ dcā dio q̄ quā volebāt tradere artez de sophīcīs nō eſſet p̄accīs: et eſſet per opposita. In oñdendo aut̄ iſufficientā hui⁹ artis tria fac̄: qz p̄ o' b̄ inſufficiam̄. z° oñdit quō p̄plete tal' ars tradi p̄t. 3° qđo dixerat maniſtentat p̄ ex. z° ibi. (Quare antezi in sylllo.) 3° ibi. (Est aut̄ de eo.) dicit q̄ iſcouenies ē disputare de elechō: et tentare de fallīs in dcōne q̄ peccat h̄ elenchū. i. h̄dcōnez: et nō disputare p̄us de sylllo. i. de fallīs extra dcōnez q̄ peccat h̄ syllz. nā ipſe elench⁹ sylls eſt: et qz sylls claudit in rōne elenchi: et eſt p̄us elechō: oꝝ p̄us disputare de sylllo. i. de fallīs q̄ peccat h̄ syllz. q̄ de falso elencho. i. q̄ de falacrys q̄ peccant h̄ elenchū ſue h̄ h̄dcōnez: et ſubdit q̄ b̄ elech⁹. s. elech⁹ ſlus ē appens sylls nō glibet: ſed appares sylls h̄dcōnis. ad tradēdā q̄ artez de palechis: et de his q̄ peccat h̄ elenchū: nō ſufficit determinare de his q̄ peccat h̄dictiōnez: ſz etiam oꝝ oſtendere quō peccat ſtra syllz.

Dubitaret forte aligs:qr nō videſ bñ dictuſ
q̄ p̄us determinadū sit quō
fallē peccat̄ ḥ syllm q̄ ḥ elenchū. hitu. n. est q̄ fallē i dcō-
ne peccat̄ ḥ ḥ dictione. fallē vō extra dictiōes ḥ syllz. cū ḡ
ph̄s p̄us determinauerit de fallhs i dictiōe q̄ de fallhs ex-
tra dictionez. vī q̄ tenuerit ordinez ḥ xii r̄ ordis quē hic
docet. **C** R̄: dōm q̄ aligd est p̄us ordine doctrine: qd nō
est p̄us in esse: vel fz q̄ bz. fallē. n. ex̄ dcōnez plus fallunt
z sūt p̄ncipaliores fallē q̄ sunt fallē in dcōne. tñ qr doctrina
na a faciliorib̄ d̄ icipē. io ordine doctrine fallē in dcōne p̄
cedūt fallas ex̄ dcōnez. cū ḡ b ph̄s ait q̄ est p̄us determi-
nādū de syllo. i. de fallhs ex̄ dcōnez q̄ de ḥ dcōne. i. q̄ de
fallhs in dcōne peccat̄ ḥ ḥ dcōnez. nō est itelligendū p̄
us ordine doctrine. sz exponēduz est p̄us. i. p̄ncipali⁹. In-
nuit ḡ fallas ex̄ dcōnez p̄ncipaliores esse q̄ fallas in dcō-
ne: pp̄ qd appet̄ pdictos ph̄os valde reprehensibiles fuisse:
qr valde iſufficiētes artez tradiderūt: cū ars illa nō se ex-
tendat ad fallas ex̄ dcōnez q̄ sunt p̄ncipaliores fallē. quō
aut̄ intelligendū sit q̄ fallē in dcōne peccat̄ ḥ ḥ dcōne. fal-
acie vō ex̄ dcōne ḥ syllz supra in fine illi⁹ capli. Aut ergo
sic dividendū. sufficiēter est dictū. **C** Deinde cū dicit.
Q uare aut̄ in fillogismo erit causa aut̄ in con-
tradictione: adiacere enīz oportet cōtradictio-
nem: qñicq̄ aut̄ in vtrisq̄ apparet̄ elechus.
Ostendit. quō zplete d̄z tradi ars sylloruz s̄opisticoz

Primus

33

vices q̄ tradēda est ars de h̄ sophicis: q̄ aut erit cā defēctus in syllō: aut in ḥdictione. nā elech̄ ē sylls cui oꝝ adiātere ḥdcōne. si ḡ erit alijs appens elechbus: t̄ deficiat ḥelechū: vel hoc ḡtinget q̄ peccat in syllō: vel q̄ peccat in ḥdictione: vel q̄nq̄ autem hoc erit: q̄ peccat in vtrisq; i. in syllogismo t̄ ḥdictione. Deinde cū dicit.

Est ac de eo quidez quod est tacentez dicere in cōtradictione; non in sillogismo: de eo q̄ est quod non habet alijs dare in vtrisq;: de eo au tem quod est quoniam l̄homeri poema figura est per circulum in sillogismo: qui autem in vtrisq verus sillogismus.

Explificat de his q̄ dixerat oñdēs quō p̄dictis tribus modis p̄t ḡtingere defect⁹. d. q̄ de eo qđe. i. de illa orone sine de eo palo⁹ qđ est tacētē dñe est defēctus in ḥdcōne nō in syllō. De eo aut qđ p̄t dare qđ alijs nō h̄z: est defēctus in vtrisq; de eo v̄ palo⁹ qm̄ poema homeri est fig⁹ p̄ circlz a. est fig⁹ circularis: est defēctus in syllō. ois ḡ palo⁹ defi ciens ab elencho: vel defēctus in syllō: vel in ḥdcōne: vel in vtrisq; si aut sit alijs sylls q̄ deficiat in neutro. i. q̄ nō deficiat: nec in syllō nec in ḥdictione est verus elenches.

Hubitaret forte alijs quō p̄dicti palo⁹ defi ciunt ab elencho eo mō q̄ p̄bs ait. Ad qđ dīcōir q̄ p̄m⁹ palo⁹ defēctus ab elencho: q̄ pec cat in ḥdcōne. nā si q̄rat ab alijs v̄trū ḡtingat tacētē dicere: t̄ ille dicat q̄ nō: p̄t sic argui h̄ eū: ḡtingit sorte dicere. sor tes est tacēs. ḡ ḡtingit tacētē dñe: hic ē p̄cīm̄ in ḥdictione. nā hec ppō q̄ ḡtacētē dicere negat: put ly tacētē ḡstruit ex pte subi. pdic̄t v̄ palo⁹ ḡcludit q̄ est tacētē dicere p̄ ut ly tacētē ḡstruit ex pte pdicati: pp̄ qđ nō e ibi ḥdictio. z⁹ v̄ palo⁹ defēctus in vtrisq; v̄. in syllō t̄ in ḥdictione. Nā si q̄rat ab alijs v̄trū alijs dat qđ nō h̄z: eo dicete q̄ nō: p̄t sic argui h̄ eū. alijs dat v̄nū solū denariū: nō h̄z v̄nū solū denariū. ḡ dat qđ nō h̄z. h̄ est defēct⁹ in ḥdictione: q̄ dare v̄nū solū denariū nō ē dare qđ nō h̄z: s̄z vt nō h̄z. dare aut qđ nō h̄z: t̄ dare vt nō h̄z nō sūt ḥdictiorie opposita. ḡ ē ibi defēct⁹ in ḥdictione. Rursus est ibi defēct⁹ in syllō: q̄r mutat qđ in ad alijs. In 3° v̄ palo⁹ q̄ poema homeri est fig⁹ circularis ē defēct⁹ in syllō. p̄t aut sic formari palo⁹. ois circulus ē fig⁹ circularis: poema homeri ē circulus. ḡ poema homeri est fig⁹ circularis. h̄ āt est defēct⁹ in syllō. v̄aria aut ibi mediū. accit. n. circulo inq̄t̄ est fig⁹ q̄ pdice tur de metro. possumus t̄ alr̄ expōnere: t̄ forte magis h̄z intētionē p̄bi. Sc̄iēdū ḡ q̄ p̄m⁹ palo⁹. v̄. q̄ est tacētē dicere. peccat solū p̄ falla in dictione. est. n. ibi amphī. z⁹ v̄ palo⁹ q̄ ḡtare qđ nō h̄z: est ibi falla t̄ in dictione q̄ extra dictione. nā cū sit ibi fig⁹ dictiōis q̄ q̄si sp̄ peccat per fallas accētis: est ibi falla in dictione: q̄ est ibi fig⁹ dictiōis: t̄ est ibi falla extra dictiōez: q̄ ē ibi accēns. In 3° v̄ palo⁹ ē falla extra dictione: q̄ ē ibi falla accētis. nō. n. debemus ymaginari q̄ ḡtingat ibi deceptio q̄ circulus sit equocuz ad figurā t̄ ad poema. Sed debem⁹ arbitrari h̄z ex adductu ē p̄m q̄ accit ibi deceptio ex ipsa re: vt credam⁹ me trū sine poema circulare esse figurā: pp̄ silitudine quā h̄z cū fig⁹ circulari: vt s̄c̄ fig⁹ circularis est ab eodez in idez. sic h̄o metrū sic sonat in p̄n⁹ sicut in fine. pp̄ qđ i dicto pa ralo⁹ cū dīcōir. circulus est fig⁹: poema homeri est circulus. ḡ ē fig⁹. ē falla extra dictione: q̄ ē ibi 2̄ns v̄l accēns. Hoc v̄iso de leni appet v̄z eē qđ in l̄sa dīcōir. nā cū habitū sit q̄ falla i dictione p̄ quādā approfationē peccat in ḥdictione: falla v̄ ex dictione i syllō. p̄z q̄ p̄m⁹ palo⁹ peccat in ḥdictione: q̄ est ibi falla in dictione. z⁹ v̄ palo⁹ peccat i vtrisq; s. t̄ in syllō q̄ in ḥdictione: q̄ est ibi falla t̄ in dictione q̄ extra dictione. z⁹ v̄ palo⁹ peccat in syllō: q̄ accept⁹ vt di

ximus est ibi falla extra dictione. Deinde cum dicit. Sed vnde f̄mo venit pri⁹ que in disciplinis sunt orationes ad intellectū sunt vel nō.

Probat p̄dictā artē sine p̄dictā diuisionē eē falsaz. dice bant. n. dicti p̄hi q̄ orones disciplinales erāt ad itellz. m̄b tiplices v̄o erāt ad no⁹. In probādo ḡ h̄ac diuisionē eē fal sam duo facit: q̄ p̄ oñdir ḡ disciplinales p̄nt disputari ad no⁹. z⁹ q̄ multiplices p̄nt disputari ad itellz. z⁹ ibi. Am pli⁹ si plura. Circa p̄m̄ duo facit: q̄ p̄ notat se fecisse dis gressionē: t̄ reuertit ad p̄po⁹. z⁹ p̄bat qđ dixerat. z⁹ ibi. Et si cui videt. Dicit ḡ ḡ redēdū ē ad iprobādo p̄dictā diuisionē quā dicti p̄hi faciebāt: pp̄ quā p̄zē f̄mone suscepim⁹ in iprobādo dictā diuisionē: q̄rem⁹ a dictis phis orones q̄ sunt in disci plinis: si sunt ad itellz vel nō sup̄. oꝝ nos dicere q̄ nō: cui⁹ h̄iū supposui⁹. Notādū āt q̄ p̄bhs in iprobādo dictā diuisionē nō eē p̄ opposita s̄z eē p̄ accēns: t̄ eē insufficiētēz nō fecit dis gressionē a p̄ori f̄mone: q̄ hec oia faciūt ad oñ dēdū q̄ nō ē dīfīa oronū: quā ḡdā ponebāt: s̄z q̄ postea voluit ostēdere quō p̄plete tradit ars de sophicis in eo q̄ peccat in syllō vel in ḥdictione: vel in vtrisq; quodāmō dis gressionē fecerat a p̄posito: iō notās se dis gressionē fecis se ait redēdū ē v̄i venerat f̄mo p̄. Deinde cū dīc.

Et si cui videtur plura significare triāgulus: t̄ dedit non vt h̄ac figuraz de q̄ concludebat; quoniam duo recti: vtrum ad intellectum bic disputauit illius vel non.

Probat qđ dixerat. v̄. q̄ orones disciplinales p̄nt dispwari nō ad itellm. d. q̄ si cui. i. si alicui v̄ triāgulus p̄la s̄gnificare: t̄ ille cui h̄yidet dedit: qm̄ angli triāguli s̄t duo recti. i. eōles duob⁹ rectis: t̄ nō ferebat itellm suū ad h̄ac figurā triāgularē de q̄ ḡcludebat opponēs. sed ad alia: hic sic disputās. disputauit ne ad stellecruz illius. s. opponētis vel nō. q̄si diceret q̄non. ḡ disciplinabiliā p̄nt dispu tari non ad intellectum.

Hubitaret forte alijs quō ořo hec. triāgulus h̄z tres potest disputari non ad intellectū. Dōz f̄m quosdaz q̄ triāgulus p̄t duplē accipi. p̄mo vt fit ex lineis rectis. z⁹ vt fit ex arcuāibus. t̄ aliqui cū opponēs itēdit de uno triāgulo: r̄ndēs intendit de alio: t̄ disputāt in oronib⁹ disciplinalib⁹ nō ad intellectū. Sz sic dōo videtur assignare ē dīcā orone diversitatē dis putādi ē ex eo q̄ ē doctrinalis. sz ex eo q̄ v̄ eē mltip⁹. quō aut h̄ sit itēdēdū ē seq̄nti l̄cone pateb⁹. Deīn cū dīc.

Amplius si plura quidem significat nomen: ille autem non intelligit: nec p̄putat quo modo hic non ad intellectuz disputauit.

Ostēdit quō multiplicia p̄nt disputari ad itellm. d. q̄ si no⁹ p̄la significat. ille aut. s. t̄a opponēs q̄s r̄ndēs nō itelli git neq̄ putat no⁹ illud plura significare quō h̄. s. r̄ndēs nō disputauit ad itellm sup̄. oppo⁹. q. d. q̄ īmo disputauit falluz ē ḡ q̄ disciplinabiliā sūt ad intellectū t̄ mlti⁹ ad no⁹: cū possint disciplinabiliā dispu⁹ ad no⁹: t̄ multi⁹ ad itellz.

At quo modo oportet interrogare: nisi dantez diuisionē sine interrogare aliquis: si est tacentez dicere: aut non est qđem vt non: est autēz vt sic.

In pte ista vt vicebat remonet p̄bs quādā cauillosam r̄nō. posset. n. q̄s dīcōir bonā eē distictionē illā q̄ oronū quādā sūt ad no⁹. qđā ad intellectū. t̄ p̄ h̄ac distictionē dicerz q̄s q̄ sufficiētē tradit ars de sophicis: q̄ oia sophica sunt ad no⁹: hoc est ex prauitate vel ex malitia opponētis. opponētis. n. in p̄n⁹ dīz distinguere oronē quā itērogat: q̄ fcō

§ 3

Liber

Semp sophistica disputabunt ad nomine: alia vero ad intellectum. duo ergo facit: quod per inuitum rationis nō est petere. z. probat quod dixerat ibi. Si autem aliis det nullo modo. Dicit ergo quod quāmodo oī supponentes interrogare nisi date divisionē i. nisi pīus dividat et distinguat quod interrogat. q. d. ergo non opīs opponentes interrogare distinguendo: quod siue aliis sup. querat sine distinctione si est. i. si contingat tacēte dīc vel nō: aut sup. querat cū distin⁹: et distinguat quod tacēte dīc est qđē vt nō. et aut vt sic sup. nō habet intentū. q. d. ergo querere cū distin⁹ vī si ne distinctionē nō variat p̄pō⁹: nec est bñ dictū quod oī opponentes pīus distinguere quod interrogat. Deinde cū dicit.

CSi autem aliquis det nullo modo: ille autem disputet: et nō ad intellectum disputat nec ad non men: quis oratio videat corū que sūm nomen sunt esse. Non ergo aliquod genus orationū ad intellectum: sed hec quādē ad nomine sunt.

CProbat quod dixerat. vñ dictā rationē nō est bona. Ad cui⁹ enim est sciendū quod rī⁹ vel solonē aliquā nō est bonam duplī pōt ostendit. pī si ea excessa nō habeat intentū: tūc enim solo mala est: et leipsaz impedit quod excesso quod dīr nō bñ intentū: nec manifestat p̄pō⁹. z. rī⁹. pōt cē mala si assūt falsa. In iprobando quod dictā rationē duo factū: quod pōt quod pīez nō bñ intentū. z. probat quod assumit fīla. z. ibi. Si autem aliis p̄bet. Ad cūdēriā at pīme pīis sciēdū quod ponētes pīciat rīsionē duo ex ea volebat hīc. dicebat. n. quod si opposites in pī⁹ dispu⁹ distinguat pīpō⁹ quādē interrogat duo ex hoc sequentē. pīmū gdē: quod sophica nō disputabunt ad intellectū. z. ex hīc vīteri⁹ excludēbat quod si sophica sunt disputata nō ad intellectū quod sunt disputata ad nomine. pp. quod vt dicebāt ex pīmissa distinctionē nisi sit malitia opponētis sufficienter pōt ars tradi de sophicis quod nō sunt disputata ad intellectū sī ad non⁹. duo ergo facit sūm quod duplī probat quod ex dictā rationē nō bñ intentū. pīni probat hīc: quod excesso quod dīc sophica poterūt disputari ad intellectum. z. quod dispu⁹ nō ad intellectū nō oī sunt disputata ad nomine. z. ibi. Et hīc nō oīs. Continuet autē sic. bñ dictū est quod nō oīs opponētis pīus distinguere quod interrogat: quod hoc excesso nō bñ intentū. pīmissa. n. distinctionē nihilomin⁹ sophica et multiplicita poterūt disputari ad intellectum: quod si aliis. i. si rīdēs dīr nullo modo. i. nō cedat i. ali⁹ sensu. ille at. i. opponētis disputet rīdētē. nōne gād intellectū disputat. q. d. ergo inno. Si vero rīdēs i. nullo sensu cedat quod dīr: oīs opponētis disputare ad intellectum. quis ergo pīdicta oro. vñ. est tacēte dīc: videat esse eoz quod sī. fīz nō⁹: quod est multiplicita sophica: pōt tū disputari ad intellectū: nō obstat quod opponētis pīus distinguat eā. nō gāt aliqđ spāle gen⁹ orōnū ad intellectum: sed hec quādē orōnes quod sunt ad non⁹. ille cedēt sup. sunt ad intellectū. Deinde cū dicit.

CEt huiusmodi nō omnes: neque elenchi: neque apparentes elenchi. Sunt enīz et non fīz dictiōnēm apparentes elenchi: vt quod sūm accidēs reliquias.

CImprobat dictā rationē qđtū ad aliud. vñ. quod disputata nō ad intellectum nō oīs esse disputata ad non⁹. Dicebant enīz sic rīdētēs quod si opponētis pīus distinguat quod interrogat: multiplicita erūt disputata nō ad intellectū: et disputata nō ad intellectū erūt disputata ad non⁹. Continuet gāc sic pīdicta rī⁹. nō solū mala est: quod ponebat multiplicita disputari non ad intellectum: et iāz mala ē: quod vīteri⁹ dicebat disputata nō ad intellectū etē disputata ad non⁹: iō ait quod hīc orōnes sup. quod nō sunt ad intellectū: nō oīs sup. sunt ad non⁹. qm̄ veri elenchi nō sunt ad non⁹: et neque apparentes elenchi: sup. sunt omnes ad nomine: quia sunt gād apparentes elenchi nō fīz dictiōnē: vt elenchi quā sunt fīz accīns: et reliquias palogistim peccantes pīfallas ex dictiōnē nō sūt in dictiōne. iō qđtūcūqz tales palogistim disputant nō ad intellectum: nō tū disputant ad nomine.

CNotādū autē quod vt supra tāgebat: si rīsio ē bona: dīz eē talis quod excesso quod dīr habeat intentū: cū gādicti pīhi diceat multiplicita eē nō ad intellectū: et que nō sunt ad intellectū diceret esse ad non⁹: si bona fūisset dīr rī⁹ quod oīs opponētis pīus distinguere qđ interrogat. hīc fīc debaret seq. quod multiplicia cēnt nō ad intellectum. et vīteri⁹ quod qđtūcūqz nō eēnt ad intellectum essent ad non⁹: et quod oīsuz est quod qđtūcūqz opponētis pīus distinguat qđ interrogat: nihilomin⁹ tū multiplicia pīt disputari ad intellectū: et que sunt disputata non ad intellectū: nō oīs eē disputata ad nomine: quod veri elenchi et fallē ex dictiōnē: dato quod nō disputant ad intellectū: nō tū pīp hoc disputant ad non⁹. ideo inconveniens erat dicta responsio.

Dubitaret forte alīgs quō veri elenchi pīt disputari nō ad intellectū.

CDīz quod etiā cū fit verus elenches pōt quod ignorare qđ est quod dīr pīno⁹. si gā in vero elēcho assumunt termini: quāz significata ignorat rīdēs poterit eē disputatio nō ad intellectū: nō tū pīp hoc erit disputatio ad nomine: cū ista diuersitas nō accidat ex multiplicitate noīs: sī ex ignorātia rīdētis: quod ignorat qđ est quod dīr pīno⁹. ex hoc autē appere pōt quod in pīcedēti lectōe tāgebat. vñ. quod oīo disciplinabilis vt hīc oīo. triāgīls hīc tres. pōt disputari nō ad intellectū: nō quod triāgīlus sit multiplicita: sī quod rīdēs forte ignorat qđ importat noīe triāgīli: et quod forte pī triāgīlū intelligit tetragōnū: vī aliquā alīa fig⁹: iō ē dispu⁹ nō ad intellectū.

Verius forte dubitaret alīgs. quod pībus supra dīcēbat quod eē nō ad intellectū ē esse ad non⁹: hic autē vt intire quod aliqdē pōt disputari nō ad intellectū quod tū nō ē disputatu ad non⁹. **C**Dīz quod vt pīz hīc pīcēdētia est solutū. dicebat enīz pīus quod nō est idez esse nō ad intellectū et esse ad non⁹. cū gāpīs dīc quod esse nō ad intellectū ē esse ad non⁹ vt dicebat: nō dīxit hīc fīz veritatem: et ex opione pīpīa: sī hīc assūpit ex datis dictōpī pīpīz quod hīc cēdebat. licet enīz aliquā arguere ex fīlis cū disputam⁹: hīc eos quod fīla pīcedēt.

Verius forte dubitaret alīgs. quod pī fallas ex dictiōnē possim⁹ disputare non ad intellectum: et tū nō disputam⁹ ad non⁹. **C**Dīz quod hīc ē pīcēdētia est solutū. dicebat. n. quod in fallīs ex dictiōnēz pīt disputari nō ad intellectū nō ex multiplicitate noīs: sī ex diuerfa acceptiōne ipsius rei. **C**Notādū ergo quod in disputatiōne triā est considerare ad que operationes comparari possunt. p. n. pōt operari ad respondētēs cui loquīt. z. ad sermonē quēz logīt. z. ad rez de qđ logīt. Si gāt disputatiōnē nō ad intellectū: vt hoc erit ex pīte rīdētis: quod rīdēs ignorat significata termino⁹. iō accipit oīonez in alio sensu quod opponētis det: vt hīc diuersitas erit ex pīte fīmonis: quod ipsūz nomē plura significat. vt erit ex pīte rei: quod ipsa res pōt diuersimode accipi. pīmō pōt eē disputatio nō ad intellectū in veris elenches. ibi. n. pp. ignorātia rīdētis: vt dicebat. opponētis pōt disputare nō ad intellectum rīdētis. z. mō hīc pōt cīgīre in fallīs in dictiōne. ibi. n. ex multiplicitate noīs opponens: et rīdēs pīt ferre intellectum nō ad idez: z. mō hoc pōt cīgīre in fallīs ex dictiōne: nā hīc fallē fūit ex diuerfa acceptiōne ipsī rei. **C**Notādū etiā quod līz diūptari nō ad intellectum possit. cīgīre triāplī. s. in veris elenches pp. ignorātia rīdētis: et in fallīs in dictiōne pp. multiplicitate noīs: et in fallīs ex dictiōne pp. diuerfas acceptiōne rei. disputare nā ad non⁹: nō pīte hīc cīgīre nisi in fallīs in dictiōne in qđ pp. multiplicitatez orōnis vt non minis cīgīt disputare nō ad intellectū. in plus est gā disputare nō ad intellectū qđ disputare ad non⁹. **C**Tūc legī illa ps. **C**Si autem aliquis probet diūdere: quoniam dico est tacēte dicere: hec quādē sic: illa autē sic: tamē hoc est primum quod inconveniens pībare. Quandoqz enīz non videtur interrogatū

multipliciter se habere. Impossibile autem videre quod non putat.

In qua postquam iprobauit dicta r̄uisionē: ex eo quod ea pcessa nō habet intentū iprobat eā ex eo quod assumit falsa. falsū ē enī quod opponēs nō debeat interrogare nisi p̄us distinguat: et duo facit: quod p̄ ostendit hoc esse falsū q̄tuū ad opposentes probabili. 2° q̄tuū ad opposentes doctrinalē ibi. Ampli⁹ ut dicat. Circa p̄m tria facit fīm quod ad tria incōueniētā adducit. 3° ibi. Deinde docere. 3° ibi. Deinde in nō duplicitib⁹. Continuet sic. dicta r̄uisionē nō solū est incōpetēs: quod nō h̄z intētū: sed etiā quod sumit falsa. nā si alius p̄bet diuide re. i. distinguere h̄z quod dico tacētez dicere: quoniam h̄z qđem est sic. i. h̄z tale sensū. illa autē. i. illa alia significatio vel i. alia acceptiōe dicta oro nō sit. i. nō h̄z talez sensū. sige. n. valz h̄z modū oppōndendi pbare. i. approbare volens quod oppōnens semp p̄us distinguat p̄m incōueniētā quod seḡt sic dicentes est quoniam q̄si quod nō videbit oppōnenti ipm interrogatus h̄re multiplex. esse multiplex. Impole est autē aliquē diuide re: quod nō p̄t eē multiplex. incōueniētā est quod quod oporteat oppōnēt p̄us distinguere multiplicia: quod multotiens obli-garet ad ipole: cū aliqui lateat eu multiplicitas: et ipole sit aliquē disti⁹ quod nō putat h̄re multiplex. Deinde cū dicit.

Scindere docere quid aliud erit: manifestum enim faciet ut habet ei qui nequod considerat nequod scit neque opinatur quoniaz aliter dicitur.

Adducit tertium incōueniētā. d. quod oppōnēt distinguere p̄us quod interroget qđ aliud eē: quod docere r̄uidentē. opponēs enī sic distinguēdo faciet ipm multiplex eē ma⁹ ut h̄z. i. quod se h̄z: et quot sensus h̄re p̄t: et h̄z ei. i. r̄uidentē qui nequod sciderat. i. nequod scit nequod opinat: quoniam ipsa oro est multiplex: et dī alii: quoniam h̄z aliū et aliū sensū. cū ḡ incōueniētā sit oppōnētē h̄z quod h̄z est esse in statu docentis et docere r̄uidentē. inconueniētā est eu p̄us distinguere q̄d interroget. Notādūz etiā quod aliquē gallo⁹ ex eo quod nō distinguuit multiplicitatē triplex p̄t p̄tingere. p̄q nō opinat nec suspicat orōne interrogata esse multiplices. 2° quod si hoc forte opinat v̄l spicat: nō tū scit vel stat sibi de illa multiplicitate. 3° dato quod hoc sciat hitu: nō tū sciderat actu de illa multiplicitate. ideo dictum est quod facit notū quod se habet multiplex ipm respondenti q̄ nec considerat nec scit: nec opinatur illud esse multiplex. Deinde cū dicit.

Scindere et in non duplicitibus quid prohibet hec pati vel facere: ut putas equales sūt vnitates binarij in quaternarij: sunt autē binarij hi quidem sic vnitati: illi autem non sic.

Adducit tertium incōueniētā. nā oppōnētē prius distinguere q̄d interroget: nō solū est incōueniētā: quod obligat ad impossibile: et usurpat officiū docētis. sed etiā illud incōueniētā: quod hoc posito p̄tingeret eu distinguere nō distinguenda. Ad cui⁹ evidētiā notādūz quod orōne eē disputabilez ad itellim: et tū non esse distinguendā: ut ad p̄sens spectat duplex p̄t p̄tingere. p̄. si in uno sensu accipiat simplē. i. alio vno fīm qđ. ethyops. n. est albū: cū sit falsū simplē et verū h̄z qđ nō ē distinguēda: sed etiā simplē negāda. 2° hoc p̄t p̄tingere si illud dictū h̄z plures casus vnitatis. ut si hec oro. hō currit. p̄t verificari p̄ sorte et p̄ platone currēt uno et nō altero. nō est hec distinguēda. hō currit: sed etiā simplē scēda. cū. n. aliqd dictū h̄z plures causas vnitatis p̄t simplē cōcedi pro q̄cūq̄ acceptiōe verificēt. tria autē factū p̄bs: quod p̄ ostēdit quod nō oī semp oppōnētē distinguere: quod aliqui id quod interrogat accipit in vna acceptiōe simplē. in alia vno h̄z qđ. 2° ostēdit quod nō oī ipsū distinguere: quod aliqui ipsū interrogatus h̄z plures causas vnitatis. 3° ex his que dixerat cōcludit quod nō oī oppōnētē distinguere id quod interrogare.

gat: quod tūc doceret r̄uidentē. 2° ibi. Et tu putas cōtrarioz. 3° ibi. Quare videſ ignorare. Dicit quod in nō duplicitibus nihil p̄hibet hoc facere: vel pati. s. quod opponēs et r̄uides nō ferant intellectū ad idem: ut p̄z in hac p̄pōne quod in quaternarij vnitates sunt eq̄les binarij. binary. n. in quaternarij duplē p̄nt accipi. vnitati et nō vnitati: id subdit quod sūt binarij hi qđ sic. i. vnitati. illi autē sic. i. nō vnitati. si quod accipiant binary vnitati in quaternarij: tot sunt binary quo vnitates. si autē accipiant binary nō vnitati plures sunt vnitates quod binary. Notādūz autē quod si describat q̄dratū et in q̄d

b libet angulo ponat una littera defini-gnans unā vnitati: ut p̄z in quadra-to. a. b. c. d. in h̄z quadrato si accipiat tur binary vnitati et per replicationē vnitatis erunt cōttuoꝝ binary. v̄z. ab bc. cd. da. et cū nō sint in dicto q̄dra-

d. c to: nisi cōttuoꝝ littere rep̄sentātes quattuor vnitates tot erunt in dicto quaternario binary quo vnitates. Sed si accipiant binary sine reduplicatiōne vnitatis: nō erunt in quaternario nisi duo binary. cū ergo binary per replicationē sint binary fīm quid: cū cōri-tur vtrūz in quaternarij sint tot binary quo vnitates. simpliciter loquēdo et ut accipiant binary nō vnitati et sine replicationē vnitati: nō sunt tot. fīm quid autē et ut accipiat tur cū replicationē tot sunt binary quo vnitates: et quia quādo aliquid falsificatur simpliciter et verifica fīm qđ. nō est distinguēda: sed simplē est negāda: ideo dicta oro vtrūz sint in quaternarij tot binary quo vnitates. nō est distinguenda: sed etiā simpliciter neganda. si ergo oppōnens talia distinguere: sequeret quod distinguere nō distin-guenda: quod est incōueniens. Deinde cū dicit.

Et putas cōtrarioz una est disciplina vel non: sunt autem contraria hec quidez nota: illa vero ignota.

Ostendit talia nō eē distinguēda: quod possunt habere plures causas vnitatis. dicens quod si quis interrogaret putas cōtrarioz est una disciplina vel nō. Hautes plures videſ habere sensū. cōtraria enīz hec quidez sunt nota: illa vero ignota. est ergo cōtrarioz una disciplina q̄tum ad h̄z que sunt nota. non est autē hic una q̄tum ad contraria ignota: quia ignota fīm quod h̄z sub disciplina non cadunt.

Notādūz autē quod fīm videntes quod oportet oppōnētē distinguere orationē quā interrogat si possit accipit in alio intellectū oportet et interrogantez hanc p̄positionē. vtrūz cōtrarioz sit una disciplina quā ipse distinguere de cō-trarij: quod quedaz sunt nota: quedaz ignota. sed hec distin-ctio esset supflua. hec enīz p̄positio. cōtrarioz est una disciplina. est indefinita: et h̄z plures causas vnitatis. pro quibus cū ergo verificet siue p̄ cōtrarij notis: siue p̄ igno-ritis nō est distinguēda: sed simplē est scēda. si ergo oportet oppōnētē talia distinguere: ipse distinguere nō di-stinguenda: quod distinguere habet plures causas vnitatis: quod est incōueniens. Deinde cū dicit.

Quare videtur ignorare qui hoc probat: quoniaz aliud est docere quod disputare: et quoniaz oportet docentem quidem non interrogare: sed eos manifestos facere: illuz autem interrogare.

Concludit ex dictis: quod sic dicens ignorat quid interest inter disputantes et docentez. dicens: quod qui probat: id est qui approbat sic et cōmēdat hic quod opponēs v̄z p̄us distinguere quod interrogare videſ ignorare: quoniam aliud est docere quod disputare: et v̄rū ignorare quoniam oī docentez nō interrogare: sed oportet eu distinguere et declarare: et manifesta facere

Liber

que pponit. illū autē. s. opponentez & disputantez oportet interrogare. non est ergo officiū opponentis distinguere & manifestare: sed est officiū docētis. Deinde cū dicit.

CAmplius ut dicāt vel negent probare nō mō strantis est sed experimētū sumentis.

COstēdit q̄ nō oꝝ opponētē distinguere in doctrinalib⁹. & tria fac: qꝝ p̄ facit qđ dcīm ē. z⁹ qđdā qđ supposuerat p̄bat. z⁹ qđ dixerat dialect⁹ eē sciaz cōeꝝ: & considerare de oībus: ne alīs crederet q̄ sic eēt cōis dia⁹ sic sophīca. oīq̄ alīr est cōis vna: alīr alia. z⁹ ibi. (Nam tētatiua est.) z⁹ ibi. (Qui ergo fz re) cōtinuet sic. ostēsū est q̄ disputatiōib⁹ pbabilib⁹ nō oꝝ opponētē pdistinguere de quo vult oppo- nere. amp. aut. i. qđ plus ē: nō oꝝ sup. sic distinguere in op- positiōib⁹ doctrinalib⁹: qꝝ pbare distinguere vt rñdētes dicāt vel negēt nō est demōstratis sed experimētū sumētis q. d. q̄ distinguere & interrogare de eo qđ distinxerat nō p̄tin⁹ ad doctrinalez: nec ad demōstratorē: s̄ ad eū q̄ sumit ex- perimētū. i. ad tētatiū. si ḡ opponēs doctrinalr̄ sic distin- gueret: seqref q̄ doctrinalis nō se hēret doctrinalr̄: s̄ tēta- tiue: qđ est incōueniēs. Deinde cuꝝ dicit.

CNā tētatiua est dialectica quedā: q̄ propter de omnibus incipit: & cōsiderat non scientem sed ignorātem & assimilantem.

CProbat qđ supposuerat: videlz q̄ tētatiui ē interrogare: & q̄ eius est sumere experimētū de rñdēte. Intēdit at talez rōnez. tētatiua ē qđdā dia⁹: s̄ dia⁹ est scia cōis: & sp̄cīt de oīb⁹: q̄ p̄ tētatiua est cōis: & sp̄cīt de oīb⁹ cōsiderās h̄: q̄ p̄ sumere experimētū de ignorātia rñdētis. q̄ tētatiua p̄ su- mere experimētū de ignorātia rñdētis. iō subdit q̄ tētatiua cōsiderat nō sciētē s̄ ignorātē: & silante le h̄re sciaz. i. p̄ su- mere experimētū de ignorātia rñdētis. **C**Notādū aut̄ q̄ scitis cōib⁹ nō scī ars. ignoratis aut̄ ignorat. tētatiua ḡ q̄ insp̄cīt oīa: & cōsiderat cōia. nō p̄t expīr sciētem: q̄ scitis cōib⁹ nō scī ars. p̄t nī expīr ignorātē: q̄ ignoratis talib⁹ ignorat ars. Deinde cuꝝ dicit.

CQui ergo fm rem cōsiderat cōmūnia dialecticus: q̄ aut̄ hoc apparēter facit sophista est.

CQuia dixerat dialectica eēb⁹ ne crederet alīs eaz esse de oīb⁹ vt sophīca: oīdit qđ alīr est de oīb⁹ dia⁹: & alīr sophīca. oīq̄ q̄ cōsiderat cōia: & oīa fz re. dia⁹ est: q̄ aut̄ facit hoc. i. cōsiderat cōia apparēter est sophista.

Dubitaret forse alīs. q̄ nō v̄l b̄ eē dīa iter dialecticū & sophistā: q̄ diale- cītus cōsiderat cōia fm rēsop⁹ v̄o cōsiderat talia appā- ter. nā cōsiderare cōia fz rēnō est dia⁹: s̄ meta⁹. **C**B̄. di- cendū q̄ fz phz 4⁹ meta⁹. dia⁹ meta⁹ & sop⁹ circa idez laborare vident̄. glibz. n. istoz v̄l cōsiderare de toto ente. alīr tñ & alīr: q̄ meta⁹ cōsiderat de oīb⁹ fz veritatē. dia⁹ fm pbabilitatē. sop⁹ v̄o fz appārētia. Lū ḡ q̄tū est ex pte rei semp̄ v̄a sint pba⁹ alīs. dicīt dialecticū cōsiderare de oīb⁹ fm rē: nō q̄ sit artifex realis vt meta⁹: s̄ q̄ pba⁹ simpl̄ ex ipsa re sumit. possunt enī falsa esse pba⁹ v̄eris quo ad nos. simpl̄ tñ vt testaf pbs p̄ rheto⁹ que sunt fm rez simpl̄ sunt pbabiliora & meliora. dialecticus ḡ obvia- tiūs potest esse de omnib⁹ fm q̄ videtur respōdēti. sed dialecticus simpliciter: q̄ est ex pbabilib⁹ simpliciter est de omnibus fm rem.

CAP. VIII.

Fillogismus litigiosus & sophi- sticus est vñus quidē appārēt fil- logisticus de quibus dialectica tē- tatiua est: & si vera sit cōclusio.

CPostq̄ pbs determinauit de syllis ap- parētib⁹ p̄parādo eos ad locos sophicos ex gb⁹ lumunt.

In pte ista determinat de h̄s syllis p̄parādo eos ad sylli- gismos tētatiuos. Necesitas aut̄ p̄cedētis caplī manife- sta est p̄ iam dicta. nā s̄ de syllis appārētib⁹ habet ars: vt sp̄arant ad locos sophicos. In h̄ li. vbi d̄ talib⁹ ars tradi- tur: necesse fuit cōparare h̄s syllos ad ipsos locos sophisti- cos. necessitas v̄o hui⁹ caplī ex hoc h̄ri p̄t. nā cū sylls ten- tatiū sit sophicus & litigiosus: s̄ sit de cōsideratiōe dialecti- ci: q̄ sylls appārēt & litigiosus & sophicus: & est de cōsideratiōe dialectici. ne credereſ q̄ idez eēt sylls tētatiū & appens: oportuit facē ſpāle ca⁹ ſyollo tēta⁹ ī q̄ tradereſ dīa v̄triusq; v̄el possum⁹ d̄re q̄ cu in h̄ li. tradat noti⁹ de syllis litigiosis & sophicis: cū tēta⁹ ſit litigiosus & sop⁹ ad p̄lonē doctrine regrit q̄ de tēta⁹ ſyllis ſiat ſpāle capl̄z.

Dubitaret forse alīs. cū in p̄n⁹ hui⁹ li⁹. dcīm ſit q̄ cōsiderat de tētatiuis nō est p̄ntis doctrine: ſz de eis dcīm ē in alīs. v̄l q̄ h̄ agat ex limites huius doctrine determinādo de tētatiuis syllis. **C**Dōz q̄ sylls tētatiū v̄l dictū est: ē litigiosus & sophic⁹: & q̄ ad hāc doctrinā ſpectat cōsiderare de agonisticis & lu- tigiosis: iō ad eā ſpectat determine de tētatiuo ſic ſūpto. qđ ḡ d̄ ſe tētatiuis dcīm ſit in alīs. ḡ in hoc lib. de eo de- terminari nō oꝝ. **C**Dōz q̄ de tēta⁹ ſm id qđ ē: v̄el vt ſu- mit ſub alia rōne dictū ē in alīs. ſz de eo ſub hac rōne vt est litigiosus & sophic⁹ cōsiderare ſpectat ad hāc doctrinā. hoc ḡ caplī in quo determineſ ſe ſyollo tēta⁹ ſparādo ipz ad sylls appārēt: diuidit ī duas p̄tes: q̄ p̄ dat dīaz inter v̄rūq̄ ſyollo. z⁹ qđdā q̄ ſupposuerat p̄bat. z⁹ ibi. Nā eius qui p̄p gd. Dicit q̄ sylls litigiosus & sophic⁹ ſup. dup⁹ ē: nā v̄n⁹ qđe ſit appārēt. i. nō ſyllat. alter qđe ſylogiçās. ē. ſyllat. h̄ aut̄ ſunt tētatiui ſylli de gb⁹ ſit dia⁹ tētatiua. Nā & ſi v̄a ſit xcl. i. dato q̄ tētatiū v̄erū ſcludat ſup. ni- bilomin⁹ litigiosus & sophic⁹ ſit. **C**Notādū ḡ q̄ alīr est li- tigiosus & sophic⁹ tētatiū: & alīr appārēt ſylls: q̄ tētatiū ſic ſophisticat: q̄ etiaz ſylogiçat: qđ ſyollo appārēti cōueni- re nō potest. Deinde cuꝝ dicit.

CNām eius qui propter quid deceptorius est: & qui cūz cum non ſint fm ſingulorū viam paralogismi videntur eſſe fm artez.

CProbat que ſupposuerat. dixerat enī q̄ ſylls tētatiui ſit litigiosus & sophicus. Rursus dixit q̄ de h̄ ſyollo ſit dialectica tētatiua: ſz q̄ nō ſit dialectica tētatiua niſi de eo qđ ſit de cōsiderat⁹ dia⁹: iō ſuppoſuit q̄ cōsiderare de tē- tatiuo ſpectaret ad dialecticū. duo ḡ ſacit: q̄ p̄oſidit q̄ ſyl- logism⁹ tētatiū ſit sophic⁹ & litigiosus. z⁹ p̄bat q̄ cōsidera- re de eo ſpectat ad dialecticū. z⁹ ibi. Litigiosus aut̄ eſſt q̄ quodā? Circa p̄m ſuo ſacit fz q̄ dupl̄ ſbat itētū. z⁹ ibi. (Quēadmodū. n. que in certamie.) Circa p̄m ſria ſacit q̄ p̄mo ait q̄ ſylli tētatiui ſunt ſophisticī & litigiosi: q̄ nō ſunt fz p̄pria p̄ncipia artiū. z⁹ ex hoc oīdit falſigraphos ſyllos nō eē ſtingiosos: q̄ ſunt fz p̄p ſpāliū artiū. z⁹ qđ dixerat manifestat p̄ ex⁹. z⁹ ibi. (Nēq̄ ſi aliqua falſa.) Intēdit aut̄ tale rōne. q̄cū ſi palogismi cū nō ſint fm vias ſingulorū. i. fm p̄pria p̄ncipia ſpāliū artiū: & ſiden̄t eē ſm arte ſunt ſophisticī & litigiosi. ſz tētatiū ſz eſſt deceptorius eius ſylli q̄ eſſt ppter qd non eſſt fm p̄pria p̄ncipia ſpāliū artiū. ergo eſſt ſophicus & li- tigiosus. de hac aut̄ rōne ī littera ponit maiorē & p̄bationē minoris. exclusionē ſo tacet. **C**Notādū aut̄ q̄ ſyllus p̄- pter qd eſſt ille ſylogism⁹ qui demōstrat p̄ p̄pria p̄ncipia artiū. tētatiui ergo decipit circa talē ſylogismū: q̄ v̄ ſi p̄cedere ex p̄prys p̄ncipys: nō tñ p̄cedit: iō eſſt litigiosus & ſophicus. Tūc ſequit illa pars.

CNām falſe descriptions non litigioser: nā fm ea que ſub arte ſunt paralogismi.

CIn qua poſtq̄ oſtēdit tētatiuos eſſe litigiosos: q̄ non p̄-

Primus

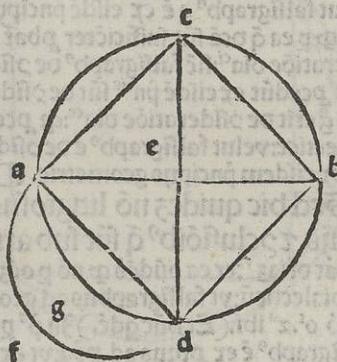
35

cedunt ex pprys ostēdit falsigraphos nō cē litigiosos: qz ex pprys pcedūt. d. g false descriptiones nō sunt litigiosos: qz h̄ palo' sūt fz ea p̄n' qz sūt ab arte. C Deinde cū dicit. Neqz siqua est falsa descriptio circa verum: vt hyppocratis aut antiphōtis quadratus per lunulas: sed vt brissō quadravit circulum: nāz et quadratur circulus: tamen qz non fīm rem: et ideo sophisticus.

C Manifestat qd̄ dixerat p exēpla: et duo facit: qz p adduit h̄ exēpla ad ppositū. z' ex his qz dixerat et cludit p̄ne p̄ncipalr intētaz ibi. Quare z g de his. dicit ḡp si qz est falsa descriptio circa vez. neqz sup. est litigiosa vt qdratū r̄pocratis p lunulas. r̄pocras enī qdrādo circulū p lunulas supponebat p̄pā p̄n' artis: iō sua qdratura nō fuit litigiosa. fz qdratura vt brissō qdravit circulū sup. fuit litigiosa. nāz si qdratū circulus. i. et si verū excludet brissō p suā qdratura. tñ qz nō qdravit circulz fz rē. i. fīm p̄pā p̄n' artis. iō suns syllus erat sophisticus et litigiosus.

Dubitaret forte alijs quo r̄pocras qdrabat circuluz. Ad qd̄ cōir dicit. g

Figura r̄pocratis.

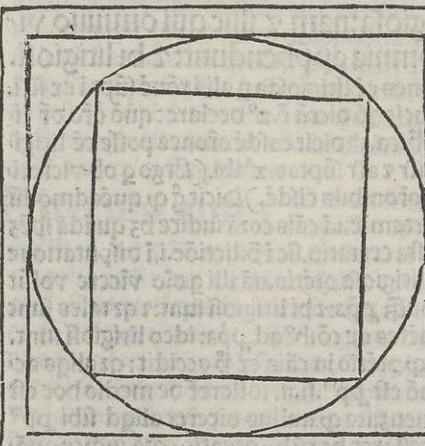

faciebat qdratū infra circulū: et p h̄ descriptiones apperebāt h̄ lūnule i circulo. nā portiones circuli i qb' circulz exceedit qdratum descripū in ipso habet similitudinez lunulaz. hoc facto arguebat sic. oēs linee deducite de pūcto ad pūctuz sunt eqles. chorda et arcus ducuntur de punto ad pūctū. g sunt eqles: pp qd̄ excludet portiones circuli eqles esse laterib' qdrati: et torū circulz eqle esse tori qdrato. B g arguebat ex pprys p̄n' geo. fz flo itellis. Nam cuz d̄t qz oēs linee ducte ab eodē pūcto ad idē pūctū sunt eqles. itelligēdū ē de lineis rectis et nō de chorda et arcu: vt intelligebat r̄pocras: vel possum' alr d̄t. vñ. nō sonum rōni qz alijs sic decipiāt: vt dicat chordā eē eqles arcui: et maxie qz p tā debile rōnē fiat alicui fides vt credat chordā eqle arcui: qz ducū ab eodē pūcto ad idē pūctū. possūtus g d̄t qz r̄pocras scriberbat qdratū itra circulū ut dividideret circūferētiā circuli in q̄tuor p̄es eqles: et cui libet arcui iueniebat aliquā linea rectā quā pbabat ei esse eqles: et ex h̄ lineis rectis eqlibus q̄tuor p̄tib' circūferētiē circuli st̄tituebat vñ qdratū: qd̄ dicebat eē eqle circulo. credebat. n. qz qdratū esser eqle circulo: si oia latera quadrati sūptia eqrēt circūferētiē circuli: fz hoc nō ē verū. pbaf. n. in lib. de corpibus ysopimetrīs qz oiū ysopimetroz fig' circularis ē capacitissima: qd̄ nō est itelligēdū qz nō possū fieri aliqua fig' capaciōr circulo. fz de tāta linea quāta est circulus nō pōt fig' fieri qz sit tante capacitatatis. dato ḡp latera qdrati eqrent circūferētiē circuli: nō tñ eēt qdratū eqle circulo. vñ aut sit pole p arte iuenire qdratū: cui latera equēt circūferētiē circuli: nō ē p̄sentis speculatiōis. sufficit autē ad p̄n scire r̄pocratē qdravisse circulz ex pprys p̄n' geo. fz tñ intellectis: vel nō debite sūptis: pp qd̄ sua qdratura fuit falsigrapha nō litigiosa.

Alcerius forte dubitaret alijs quo brissō quadravit circulū. C Dōz qz yt cōi-

ter ponēt. brissō descripsit qdratū intra circulū et extra circulū: quo facto arguebat sic. circa qdcūqz rep̄it magis et minus: et eqles: sed rep̄itur qz dratuz maius circulo: vt qz dratū descripū ex circulz: et itinens circuluz et rep̄it qdratū min' circulo: vt qz dratū itra circulū qd̄ ē pte- tū a circulo. ḡ rep̄it qdratū equale circulo. hec autē rō dato qz verū cōcludat litigiosa tñ et so-

Figura Brissonis.

phistica est: quia nō arguit ex pprys pncipys discipline.

Alcerius forte dubitaret alijs. vtrūz hec ppō sit vera: qz circa qdcūqz reperiēt maius et min': et equale. C Dōm qz in his qz sunt eiusdem rōnis verū est: fz in his qz sunt diuersarū rōnū nō est vñ: et qz rectuz et circulare nō sūt eiusdē rōnis. nō valet. si iuenit qdratū vel aliqz fig' rectilinea minor circulo: et iuenit fig' rectilinea maior circulo. qz iueniat h̄ fig' eqlis circulo: qd̄ sciētib' geometriā nō vñ mirū. angulus. n. origētie itra ḡ p̄stituitur ex dyametro et circūferētiā. ē oiū acutōrū capacitissim': et ei nullus angls rectiline' est eqlis. ois enī talis angls si est acut' est mōr p̄dicto angulo xtingenie: qz ille ē oiū acutoz amplissimus. si vñ rect' est vñ obtusus est maior eo. rep̄it ḡ angls rectilineus minor et maior eo. nullus tñ rep̄it eqlis ei: imo si angulus rectilineus minor angulo xtingenie cresceret tñ qz fieret maior: nū. fz tñ eēt eqlis ei: qd̄ iō cōtingit: qz nō sunt eiusdē rōnis rectuz et circulare. sic et in pposito si qdratū minus circulo cresceret tātū qz fieret mai': trasiret de minozi ad maius qd̄ tñ nunqz eēt sibi et eqle. qdratura ḡ brissonis falsuz concludet. dato tñ qz conclusisset verū: litigiosa erat: qz non arguebat ex pprys.

Alcerius ausez. dato qz falsigraphus sic diffe- rat a tētatiuo: qz falsigraphus nō est ex falsis: fz est ex pprys discipline: ideo nō est litigiosus. tentatiū vero: quia nō est ex pprys est litigiosus. Dubitaret forte alijs cui opponunt h̄ sylli. C Dicendū qz opponunt syllogismo demonstratiuo. demonstratio enīz debet esse ex veris et ex pprys. Inq̄stuz ergo est ex veris opponit ei falsigraphus. put vero ē ex pprys opponit ei tentatiū. tentator enīz nō arguit ex pprys: sed sumuat se arguere ex pprys. C Deinde cū dicit.

Quare et qui de his est apparenſ sillogismus? litigiosa oratio: et qui fīm rem est apparenſ sillogismus: et si sit sillogismus: litigiosa oratio: nā apparenſ est fīm rem: quare fallax et iniustus. C Lōcludit h̄ne p̄ncipalr intētā. d. qz syllus qui est de his i. ex cōib' circa p̄pā. et est appens. i. et peccat in for' ē litigiosa oīo. et sit tētatiuo' ḡ est appens sylls fz rē. i. fz p̄pā: qz sit lat se arguere ex pprys: et si sit sylls ē tñ litigiosa oīo. nāqz est appens fz rē. i. vñ esse ex pprys ē nō est: iō est fallax et iniustus. i. litigiosa et sophisticus. est ḡ hec p̄ncipalr qz tā sylls apparenſ et peccat in forma qz etiā tētatiūs sit litigiose oīones. C Deinde cum dicit.

CQuemadmodum enim que in certamine est iniuria speciem quandaz h̄z veri: t̄ est quedaz iniusta certatio: sic in contradictione iniusta contentio est litigiosa: nam t̄ illic qui omnino vicere volunt: omnia app̄hendunt: t̄ hi litigiosi.

CProbat h̄z orones eē litigiosas p̄ alia rōnē sūptā ex sīlī. t̄ tria facit: qz p̄ facit qd̄ dictū ē. z° declarat quo ōr̄ d̄r̄ li-
tigiosa: t̄ quō sophica. z° dicit easdē orones posse eē litigio-
osas t̄ sophicas: alr̄ t̄ alr̄ sūptas. z° ibi. (Ergo q̄ ob victori-
az.)z° ibi. (Et in oſonib⁹ eisde.) Dicit ḡ q̄ quēadmodū
iniuria q̄ sit in certamie. i. i. cāis corā iudice h̄z quādā sp̄z
iusti: t̄ ē quādā iniusta certatio. sic i. ̄dictiōe. i. i. disputatione
est quādā iniusta t̄ litigiosa ̄tētio. nā illi q̄ oio vicere volūt
oia app̄hēdūt rang⁹ p̄p̄a: t̄ hi litigiosi sunt: t̄ qz tales sunt
sup̄. t̄ etatiū arguētes ex cōib⁹ ad p̄p̄a: ideo litigiosi sunt.
CNotādū aut̄ q̄ ̄tētio in cāis ex h̄ accidit: qz aligs ac-
cipit vt p̄p̄m qd̄ nō est p̄p̄m. s. i. tolleret de medio hoc est
meū hoc nō est meū: ita q̄ nullus diceret aligd̄ sibi p̄p̄m
forte ois ̄tētio cessaret. h̄z tñ h̄ ̄tētio corā iudice quā-
das sp̄z iusti: qz glibz ornat rōne suā vt appear h̄e iustaz
cām: t̄ vt h̄s litigatores vt vincāt cāz oia app̄hēdūt t̄ p̄-
ti⁹ negocia q̄ ip̄i⁹: iō litigiosi sunt: sic t̄ t̄ etatiū: qz non
arguit ex p̄p̄ys: t̄ accipiūt que sunt quādā mō ip̄i⁹ nego-
cio iō litigiosi vocant. (Notādū ēt̄ q̄ in negocio iudici-
ali sit p̄suasio: nō solū p̄ entime⁹ q̄ sunt p̄p̄a tali negocio.
Iz etiā p̄ sermones paſſiōiales puocādo iudicē ad irā h̄ ad-
uersariū q̄ sunt imp̄tinētia: t̄ q̄si extranea tali negocio: t̄ q̄
volūt oīnovincere plus insitūt circa oia taliā sp̄tinetia
q̄ circa alia: ppter qd̄ merito t̄ tales litigiosi vocant: t̄ q̄
tentatiū nō p̄p̄a sed quasi extranea accipiunt litigiosi di-
ci debent. Deinde cū dicit.

CErgo qui ob victoriam ipsam tales sunt: litigiosi homines: t̄ rīx amici videntur esse: qui autem propter gloriaz que in diuītis sophisti-
ci: nam sophistica est dialectica quedam vt di-
rimus ab apparente sapientia ppter quod ap-
parentem demonstrationem appetunt.

COstēdit quō alig debēt dici litigiosi: t̄ quō sophici. d. q̄
q̄ disputat ob victoriā ipsaz. i. vt vincāt sūt boies litigiosi:
t̄ vnr̄ eē amici rīxe. i. ̄tētio. q̄ aut̄ disputat pp̄ gloria q̄
est in diuītis. i. in exteriori appen⁹ sūt sophici. nā lophica
vt dixim⁹ ē quādā ars dictatia. i. copiosa ab appente sapia.
pp̄ qd̄ ḡ qz sophiste volūt appere appetūt appente demō-
strationē. Notādū aut̄ q̄ diuītis sūt quādā exteriora bo-
na. sophista ḡ appetit glaz in diuītis: qz glaz in sapiā pro-
ut est q̄si quādā exteri⁹ bonū. glaz. n. videri sapiēs: t̄ habet
gloriaz de sapientia put manifestat̄ per apparentem de-
moſtrationem. Deinde cum dicit.

CEt in orationibus eisdez qui sunt litiu⁹ ama-
tores: t̄ sophiste: sed non propter eadez t̄ lo-
catio eadem que erit sophistica: t̄ litigiosa: sed
non s̄m idem: sed in eo quidem q̄ propter ap-
parentes victoriā litigiosa. In eo x̄o q̄ ppter
sapientiam sophistica. Nam sophistica est ap-
parens quādā sapientia: nō autez existēs.

COstēdit quō eedē orones alr̄ t̄ alr̄ accepit p̄t eē litigio-
se t̄ sophice. d. q̄ in eisde oſonib⁹ sūt amatores litiu⁹ t̄ so-
phiste: s̄z nō pp̄ eūdē finē. erit ḡ eadē gd̄ oſo sophica t̄ li-
tigiosa: s̄z nō fz idem: s̄z in eo gd̄: qd̄ oſo est pp̄ apparetē sa-
pientia d̄f sophica. nā vt dictū est. sophica est quādā appens
sapientia: non autez existens.

Ilitigiosus autez est qui quodāmodo
sic se habet ad dialecticuz vt falsigraphus ad geometricum. Nam ex eisdez
dialectice palogizat velut t̄ falsigraphus geometrica.

CPost⁹ ph̄s ostēdit q̄ sylls t̄ etatiū⁹ est litigiosus t̄ sophi-
cus. In pte ista vult pbare q̄ h̄z sylls ē quodāmō dia⁹:
t̄ de ̄sideratiōe dia⁹. dixerat. n. supra q̄ tentatiū qdam
dia⁹ est: t̄ q̄ de sylls t̄ etatiū est dia⁹ t̄ etatiū: qd̄ nō es-
set nisi h̄z sylls eēt de ̄sideratiōe dialectici. iō in hac pte
pbat q̄ spectat ad dia⁹ talia ̄siderare. t̄ duo facit fz q̄
duplē rōnē ad h̄ adducit. z° ibi. (Nūc aut̄ nō ē dia⁹.)
In p̄ma pte itēdit tale rōnē. quodāmō sic se h̄z t̄ etatiū ad
dialecticū sic falsigraphicū ad geometrā. fz falsigraph⁹
est de ̄sideratiōe geometrie. ḡ t̄ etatiū⁹ est de ̄sideratiōe
dialectici. In hac aut̄ rōnē sic pcedit: qz p̄o q̄ t̄ etatiū⁹ q̄
dāmō sic se h̄z ad dialecticū: sic falsigraph⁹ ad geometrā.
z° ne aligs trederet q̄ p̄o modū ēt̄ sile de t̄ etatiū⁹ dia-
lectici: sic de falsigrapho i⁹ artis sp̄alis dat d̄riaz iter ea. z°
ibi. (S; h̄ gdē nō litigiosus.) Dic ḡ. litigiosus aut̄. i. t̄ etatiū⁹
ē q̄ dāmō sic se h̄z ad dialecticū: vt falsigraphus ad
geometrā. t̄ ē rō: q̄ t̄ etatiū⁹ syllat ex eisde p̄ncipys dia⁹:
velut falsigraph⁹ ḡ ē ex eisde p̄ncipys geo⁹. (Notādū
aut̄ q̄ ea q̄ dāmō sic se h̄z ad sufficiēt pbat q̄ tentatiū⁹ sit de cō-
sideratiōe dia⁹: sic falsigraph⁹ de ̄siderat⁹ geo⁹. nā q̄ pro-
prie pcedit ex eisde p̄n⁹ sit de ̄siderat⁹ eiūdē artis. t̄ etatiū⁹
ḡ erit de ̄sideratiōe dia⁹: qz pcedit ex eisde p̄ncipys
dialectice: velut falsigraph⁹ ē de ̄sideratiōe geo⁹: qz pce-
dit ex eisdem p̄ncipys geometrie. Deinde cū dicit.

Sed hic quidez nō litigiosus quoniaz ex p̄-
cipijs t̄ 2clusiōib⁹ q̄ sūt sub arte falso describit.
CDat d̄riaz iter ea oīdēs q̄ nō p̄o modū se h̄z t̄ etatiū⁹
ad dialecticū: vt falsigraphus ad geo⁹. t̄ duo facit fz q̄ du-
plē h̄ ō. z° ibi. (Et h̄c gdē.) In p̄ma pte itēdit tale rōnē.
falsigraph⁹ ē ex p̄p̄ys ad p̄p̄a: vt ex geometricis ad geo-
metrā. t̄ etatiū⁹ ēt̄ nō est a cōib⁹ ad coia: nec ē ex dia⁹ ad
dia⁹. ḡ nec sic se h̄z falsigraph⁹ ad geo⁹ vt t̄ etatiū⁹ ad di-
aleticū. In bac ēt̄ rōnē sic pcedit: qz p̄o q̄ falsigraphus
est ex p̄p̄ys p̄n⁹ ad p̄p̄as h̄nes. z° ō q̄ t̄ etatiū⁹ nō ē ex
cōib⁹ ad coia: z° ex cōib⁹ ad p̄p̄a. z° ibi. (Qui aut̄ ex his.)
dicit ḡ q̄ h̄ gdē. falsigraph⁹ nō est litigiosus: qm̄ ex p̄n⁹
p̄p̄ys: t̄ ex p̄n⁹ p̄p̄ys q̄ p̄n⁹ sub arte falso describit. di-
cit aut̄ sub arte: qz accipit p̄n⁹ p̄p̄a falso tñ describit ea:
qz nō accipit illa vt debet. est ergo falsigraphus ex p̄p̄ys
ad propria. Deinde cū dicit.

CQui autez ex his est q̄ sūt sub dialectica cir-
ca alia quidez quoniaz litigiosus sit manifestū
vt quadratura que est quidez per lunulas non
litigiosa: brissonis autem litigiosa.

COstēdit q̄ t̄ etatiū⁹ nō est ex cōibus ad coia: s̄z est ex cōi-
bus ad p̄p̄a: t̄ iō ē litigiosus. d. q̄ t̄ etatiū⁹ q̄ ē ex his q̄ sūt
sub dia⁹. i. ex cōib⁹: t̄ circa alia. i. circa p̄p̄a: qm̄ litigiosus
erat. t̄ sup̄. qm̄ differt a falsigrapho: ḡ no est ex cōib⁹ ad p̄p̄a:
s̄z ex p̄p̄ys ad p̄p̄a. ma⁹. est vt p̄z de q̄dratura q̄ est
p̄ lunulas. illa nō est litigiosa. ex p̄p̄ys. n. ē ad p̄p̄a. q̄dra-
tura v̄o brissonis ē litigiosa: qz vt patuit erat ex cōmuni-
bus ad propria. Deinde cū dicit.

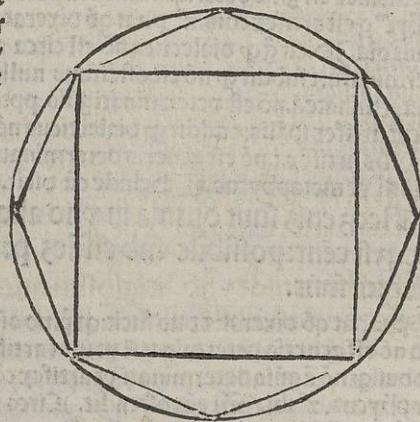
CEt hunc quidez non est transferre nisi ad ge-
ometricam tñ: eo q̄ ex proprijs sit principijs.
Illum autez ad plures quicqz non scūt quid
possibile est in vnoquoqz: t̄ qd̄ impossibile.

CDat scōz differētiaz inter tentatiū⁹ t̄ falsigraphū. vel-

Primus

adducit secundā rationē ad ostēdēdū q̄ nō se b̄z oīno tēta-
tiū ad dialecticuz; vt falsigraphus ad geometrā, circa q̄d
tria facit: q̄ p̄mo ponit dictā differentiā. 2° quod dixerat
manifestat per exempla. 3° cōcludit cōclusionem inten-
tiaz. 2° ibi. (Adaptabit. n. illud.) 3° ibi. (Si ergo se habe-
ret.) Dicit ḡ h̄c gdē. s. falsigraphū nō est trāsserre nisi
ad geometriā tñ. eo p̄ sit ex p̄p̄ys p̄ncipys geometriæ.
illū aut. vñ. tentatiū i litigiosuz ad plures sup. trāsserri
pōt. q̄cunq̄ enī simulat se sciētes in quacūq̄ scia i nō sci-
unt qd est pole qd ipole: siue quid est verū i qd est falsuz
in vnoquoq; i. in vnaq; scia i eos sup. pōt fieri sylls tēta-
tiū: qd nō eēt nīs talis syllus ad plures scias adaptari
posset. est enī talis syllus quodāmodo ad vnaquāq; scias
adaptabilis. postq; expiri pōt quicūq; nō sciunt qd pole i
quid impole in vnaquaq; disciplina. C Deinde cū dicit.
C Adaptabit enī idēz: vt antiphō quadravit:
vel si quis dicat nō melius esse post cenam de-
ambulare per zenonis rationem: non medicin-
alis: cōis enīz.

Figura Antiphontis.

Manifestat
qd dixerat per
exempla. d. q̄ il-
lud. i. illa rō vt
antiphō q̄dra-
uit circuz. ada-
ptabiz sup. ad
plures scienti-
as. Antiphō
enī quadrādo
circuluz nega-
uit cōtinuū di-
uidi in ifinitū:
vt patet p̄ ph̄.
vbi suaz q̄dra-
turaz declara-
uim. phoc au-

tez q̄ atinuū dicebat nō esse diuisibile in ifinitū argui p̄t
plures scias: q̄ geometria i nālis ph̄ia: i p̄les alie scien-
tie b̄ supponū: i qd dictū est de rōne antifontis veritatē
b̄ de rōne cenonis. p̄ rōne enī cenonis posset argui i me-
dicina. s̄ḡ p̄ eā dicat vel p̄bet q̄ nō est mcl̄ deābulare
post cenā: i addit p̄ rō illa cenonis nō est medicinalis. cō-
munis enī est i sup. pōt adaptari ad multas scias. C No-
tandū autē cenonē pbasse q̄ nō i aliq̄ moueri. dicebat. n.
qđlibet spaciū diuisibile esse in ifinitū: i q̄ ifinita nō i p̄
transfiri. ḡ ipole est aliqd moueri. Hāc autē rōne possum
adaptare ad medicinā sic. nō est bonū qd est ipole: i deā-
bulare post cenā est ipole: cū ipolis sit mot̄. ḡ nō est bona
tal is deābulatio: qd est i medicos dicentes deābu-
landū esse vt cib̄ digerat. sic etiaz hec rō adaptari posset
ad astroam pbādo q̄ sit ipolis iūctio sydex: q̄ impossi-
bilis est motus eoru. C Deinde cū dicit.

C Si ergo omnino simpliciter se haberet litigiosus ad dialecticuz; vt falsigraph⁹ ad geom-
etram: non eēt de illis litigiosus.

C Cōcludit cōclusionē intentā. d. q̄ si litigiosus. i. si tentati-
iū oīno se haberet s̄l̄ ad dialecticuz; vt falsigraphus
ad geometrā. b̄ sylls litigiosus. i. tentatiū nō eēt de illis
i. nō eēt de spālib⁹ cōlonib⁹: i nō descēderet ad scientias
spāles: i esset de cōibus ad cōmuniā: vt ex dialecticis ad
dialectica: sic falsigraphus est ex p̄p̄ys ad pp̄ia: q̄ est ex
geometricis p̄ncipys ad geometricas cōlōnes.

Dubitaret forte aliquis. vtrū tentatiū sit qdā
dialectica. C Dōm q̄ vt p̄

ex textu. tentatiū quiedā dialectica est. S̄z quō hoc sit. sc̄iē-
duz q̄ sicut rhetorica est qdā dialectica applicata ad mo-
res. iuxta illud ph̄i p̄ rheto. q̄ accidit rhetorica eē velut
quādā aduocatā p̄re dialectice i negoti circa mores: sic
tentatiū est qdāz dialectica applicata ad spāles cōlōnes
specialiū artiū. est. n. ex cōib⁹ ad pp̄a: i q̄ cōe vt reseruat
in spāli est quasi qdā spāle: vt aial in hoie nō est aial vtr̄:
sed est qdā aial. tentatiū ḡ que ē dialectica applicata ad
spāle: magis est dialectica qdā. dialectica h̄cta i applica-
ta q̄ dialectica simpliciter.

Alterius autē

cū rō tentatiū videat eē qua-
cuz sit cōe ad spāle applicatū. Dubitaret forte aligs. vtrū
tentatiū possit dici quiedā ars spālis: vt dicatur quiedā
geo. sicut dicit quiedā ars cōis q̄ dicit quiedā dialecti-
ca. C Dōz q̄ tentatiū de q̄ hic logmūr dōz dici qdā diale-
ctica. nō aut dōz dici qdā geo: si ad geoam applicet: nec qdā me-
dicina si ad medicinalē artē sit applicata: qd triplici via
declarare possum. p̄ma sumit ex sili. nā vt patebit in p̄
sequēdo: tentatiū magis se i ex pte dialectice q̄ rhetori-
ca: i cū rhetorica magis sit qdāz dialectica q̄ qdā politi-
ca: vt pōt patere si diligēter in spiciā intētio ph̄i in p̄ rhe-
toricoz. si ergo rhetorica est qdā dialectica: i nō p̄pe qdā
politica nō obstante q̄ dicit qd applicatū ad negoti politi-
cuz. tentatiū est quiedā dialectica: i nō quiedā ars spālis:
vt quiedā geo: vel quiedā medicina: nō obstante q̄ ad ta-
les artes applicari b̄: uno tāto magis verificat̄ hec de tē-
tatiū q̄ de rhetorica. quāto magis ista se tenent ex parte
dialectice q̄ illa. 2° via sumit ex parte ipsius scietia. scie-
tia enī i ars i talia noticiā quādā iportat. cū ergo tentatiū
fm q̄ h̄ habeat notitiā de cōibus i nō de p̄p̄ys. nā cūz
per cōia p̄bar pp̄a i descendit ad ipsa: est sophista i dece-
ptorius. si ergo tentatiū fm q̄ h̄b̄z notitiā cōiu. i non
pp̄ioz magis se tenet ex parte artis cōis q̄ ex parte arti-
um spāliu: ideo magis est quiedā scietia cōis: vt quedā
dialectica q̄ quiedā scia spālis. hec autē via roborat p̄ ph̄i
losophū qui ait q̄ tentatiū nō est determinati generis: i
qui vult q̄ nesciētes possunt sumere experimentū i tētare.
3° via sumit si fiat vis in eo q̄ dicit qdā. sic enī expone-
bat supra in p̄cedēti lectioz q̄ tentatiū est dialectica qdā
i. est dialectica applicata. cū ḡ spāliu fm q̄ h̄b̄z nō sit q̄ ap-
plicen̄ i trahant̄: fm hoc est de rōne cōiu. Lum in rōne
tentatiū cōia applicen̄ i trahant̄ ad pp̄a. pp̄a antem
fm q̄ h̄b̄z nō applicen̄ i h̄b̄z ad alia: sequit q̄ tenta-
tiū sit dialectica quiedā: q̄ est cōe applicatū. nō autē est
ars spālis qdā. q̄ nō est ars spālis applicata. dictū est enīz
q̄ tentatiū applicat cōia nō pp̄ia.

Alterius autem

dato q̄ tentatiū sit quiedā
dialectica q̄ qdā ars specialis. Dubitaret forte aligs. si ē
qdāz dialectica: i est quodā mō idē qd̄ ipa: vtrū sit idē qd̄
dialectica docens. C Dicendū q̄ dialectica ex hoc dicit
docens in q̄tuz s̄sist in p̄p̄ys terminis. nā put̄ descēdit
in scietias speciales nō ineret dici docens: q̄ eas docere
nō potest. superflueret enīz spāles scietie si sciendo diale-
cticaz esse mū sufficiēt edocēti in specialib⁹ disciplinis.
Luz ergo tentatiū fm q̄ h̄b̄z nō s̄istat in terminis dialecti-
ce: sed descēdat in scias spāles: q̄ est de cōibus ad pp̄a. te-
tatiū fm q̄ h̄b̄z nō erit idē qd̄ dialectica docens.

Alterius forte dubitaret aliquis. vtrū tenta-
tiū sit idē qd̄ dialectica vtens.
i videat q̄ sic dialectica. n. ex hoc dicit vtēs: q̄ syllm quē
cōstituit vtendo eo applicat ipsum ad alias scietias. Sed
hoc videat esse officiuz tentatiū: cūz tentatiū sit dialecti-
ca quiedā applicata ad propria specialiuz artiuz. C Dice-
dū q̄ tentatiū p̄rie i formaliter non est idēm quod

Liber

dialectica viens. Iz. n. vt sufficiēter pmissa ratio pbabat. ten^{is} magis ueniat cum dialectica vīte q̄ cū dialectica docēte. nō tñ est oī idē qd̄ dialectica vīes. differt. n. ab ea in fine & ierētione. nā finis dialectici vīeī est aggnare opīonē: s̄ finis tentatiū est expiri. idē ḡ sylls pōt eē dialecticus & tentatiū: s̄ dialecticus vīc illo syllo ad īvestigatiōnē veritatis. itēdīt. n. diale^c īvestigare verū sub mō. pbabili. tētatiū? vō vīeī eo vt sumat expimētū de rīdēte.

Alterius forse dubitaret aligs. vtrū tentatiua faciat p se sciam. C Dōm p sci- entie secan̄ quēadmodū & res de qb^s sunt: vt pōt baberi ex. 3. de aia. q̄ q̄ p̄pē h̄nt distincta subta: nō p̄pē merent dici distincte scie. & q̄tentatiū p̄ncipalr verat circa syllz dialecticu: Iz ab alio sine vtaī co: nō p̄pē facit aliā scietiā q̄ diversitas ex v̄su q̄si p accīs se bz ad id de q̄ est p̄side ratio: ex quo appet q̄ Iz rhetorica sit alia scia a dialectica: q̄ entūmera de quo est p̄ncipalr rhetorica differt a syllo: & alius est inst̄m rhetoris: alius dialectici. tentatiua tñ nō est p̄pē alia a dia^c: q̄ sylls tētatiū nō est aliā a syllo dialectico. nō est alius inst̄m hui^s & illi^s: s̄ solū differūt in modo v̄tēdi: eo q̄ respectu scie dīaz facit accidētālē. nā si diuersitas sciarū p̄cōparationē ad v̄tētes causaret ēētiale dīam inter eas eēt p̄fusio in scientijs. nulla. n. esset adeo speculatina q̄ nō eēt practica: nec adeo practica que nō eēt speculatina. posset. n. q̄s affectare scire metaphīcas vt p̄ ea dirigeret in opando. etiā posset velle scire arte fābrilem: vt nō ageret: sed vt p̄sideraret.

Alterius forse dubitaret aligs. vtrū tentatiua possit dici ps dialectice. C Di- cendū p̄ tentatiua duplī pōt dici ps dialectice. nā oē ap- plicatū & tractū fm p̄ bz dīci qd̄ partiale. cū ḡ tentatiua nō sit dialectica fm se sup̄ta: Iz sit dialectica ḥcta & ap- plicata ad p̄p̄a spāliū artiū: seḡt p̄ tentatiua sit quedā ps dialectice. i. qdā partialis dialectica. z° tentatiua dīcit ps dialectice: q̄ nō oī: vel nō oī modo sup̄ta dialectica ēēt- tatica. dialectica enīz duplī pōt accipi. v̄z. simplī: vt dia- lectica qdā: & dialectica simplī arguit ex pbabilibus sim- plicer. dialectica vō qdā arguit ex pbabilib^s rīdēti. tē- tatiua ḡ que p̄cedit ex his que vident rīdēti. dīcit esse pars dialectice: q̄ nō est dialectica quocūq̄ mō accepta. Iz est dia^c qdā. Idē. n. sylls est dialecticus quidā & tentatiū. alī tamē & aliter acceptus.

Nanc autem non est dialecticus circa genus aliqd̄ determinatum: neqz ostē- siūs vlliū: neqz talis qualis v̄lis.

C In pte ista vt dicebat ostēdit p̄bz alia via p̄ p̄siderare de tentatiuis pertinet ad dialecticu. C Ad cui^s eidētiā est scidū p̄ tentatiū ideo est de p̄sideratio- ne dialectici: q̄ tentatiū nō est gn̄s determinati: Iz est ex cōib^s: s̄icut & dialectica. tria ḡ facit: q̄ p̄ ostēdit tentatiuaz esse ex cōib^s: & nō eēt gn̄s determinati: s̄icut & dialectica. z° distinguit coia vt ostēdat quō tentatiua est ex cōibus. z° excludit & clōne intērā. v̄z. p̄ de tentatiuaz bz p̄siderare dialecticus. z° pars ibi. (Qm̄ aut qdē sunt multa.) 3^a ibi. (Locī ḡ de sophisticis elenchis.) In p̄ma pte intēdit talē rōne. dialectica nō est gn̄s determinati: sed talis est tē- tatiua qualis est dialectica. ḡ tentatiua nō est gn̄s deter- minati. In hac aut rōne sic p̄cedit: q̄ p̄ ostēdit p̄ dialecti- ca nō est gn̄s determinati. z° p̄bat p̄ talis ēt sit tentatiā. 3^a excludit intētū. v̄z. p̄ tentatiua nō sit gn̄s determinati. z° ibi. (Talis aut tentatiua) 3^a ibi. (Quare manifestum qm̄ nullius.) C Ad eidētiā aut p̄me partis notandū p̄ aligd pōt eēt gn̄s determinati duplī. p̄ ex ipsis determia- tis: sine ex ipsis p̄sideratis: vt si p̄sideraret vel determinet ita de istis p̄ nō de alijs: & sic geo^s & oīs scia spāliū est ge-

neris determinati: q̄ ita est de hoc ente p̄ non de alio: vt geo^s ita est de magnitudine: p̄ nō est de numero: & natu- ralis phia sic est de corpore mobili: qd̄ non est de subyis se- paratis. z°. aligd dīr eē gn̄s determinati: nō pp̄ ipsa deter- minata: sed ppter modū determinādī: & sic metaphīc^s est gn̄s determinati: q̄ lic̄ sit de oī ente: est tñ de oī tali non sub omni rōne: Iz solū sub bac rōne: vt in eo q̄ sunt entia. dialecticus aut vt est artifex cois: & vt est vīens: & vt est q̄ dam modus sciēdi applicabilis ad oēs sciētias nō est ge- neris determinati rōne p̄siderato fm p̄ sciētie spāles de- terminate dicunt: q̄ considerare b̄st de oī ente. & rursus nō est gn̄s determinati ex mō p̄siderandi: vt metaphīca. q̄ Iz dialecticus nō p̄sideret de oībus sub omni rōne: Iz cō- sideret de oībus sub qbusdā intētōib^s cōib^s. nō tñ est sic assignare vñā rōne sub qua p̄sideret oīa sicut metaphīc^s. qd̄ q̄si sub vñā rōne: vt sub rōne entitatis oīa p̄siderat. pp̄ qd̄ dato q̄ dialectic^s ex mō p̄siderādī est aliquo mō gn̄s determinati: vt supra inuebat: nō tñ est sic gn̄s determi- nati vt metaphīca. duo ḡ facit: q̄ p̄ pponit p̄ dialectica nō est gn̄s determinati rōne p̄siderato: s̄icut est artifex spāles: nec est gn̄s determinati ex mō p̄siderādī s̄icut meta- phīc^s est artifex cois. z° p̄bat qd̄ dixerat. z° ibi. (Neqz sunt oīa.) Dicit ḡ p̄ dialectica nō est circa aliqd̄ gen^s de- terminati: & subdit q̄ nō est ostētūs nulli^s sup̄ passiōis determinate. i. nō est determinati gn̄s ppter cōsiderata: s̄icut artifex spāles: & addit q̄ dialecticus nō est talis qua- lis v̄lis artifex. i. nō est generis determinati ex mō p̄siderādī vt metaphīcus. C Deinde cū dicit.

C Neqz enīs sunt omnia in vno aliquo generi: neqz si ēēt: possibile sub eisdez p̄ncipijs esse ea que sunt.

C Probat qd̄ dixerat: & duo facit: q̄ p̄mo ostēdit p̄ dialecti- ca nō est generis determinati: vt sunt artifices spāles. z° p̄bat q̄ nō ē gn̄s determinati vt artifex cois s̄ue vt me- tap̄hīcus. z° ibi. (Si aut ostēdit.) Circa p̄mū duo facit q̄ p̄mo ostēdit dialecticā nō esse gn̄s determinati vt s̄ue artes spāles. z° ex hoc excludit nullā artē spāles esse iter- rogatiā s̄icut dialectica. z° ibi. (Quare nulla ars.) Dicit ergo q̄ oīa non sunt sub vno aliquo gn̄e determinato: & s̄ es- sent: q̄ forte diceret q̄s oīa eēt sub ente. nō tñ esset pōle oīa ea que sunt esse sub eisdez p̄ncipijs. nō ḡ oīa entia sunt sub aliquo determinato gn̄e. tūc ḡ supplēdū est q̄ cū dia- lecticus p̄sideret de oībus entib^s nō erit determinati ge- neris. C Notādū aut p̄ vt plane p̄z hec rō nō plus p̄bat nisi p̄ dialecticus nō est determinati gn̄s q̄tū ad consi- derata: s̄icut artifices speciales: q̄ vt dictum est nō est de aliquibus entibus specialibus: nec est determinati gene- ris: sed est de omni ente.

Dubitaret forse aligs. vtrū oīa sint sub eodē genere. C Dōm p̄ cōiter di- stinguī duplex gen^s. s̄. pdicabile & subyicibile. gen^s enī p̄di- cabile est vñū de gn̄s v̄libus. gen^s vō subyicibile est oē il- lud de quo p̄ncipalr intēdīf in aliqua scia. oīs enī scia est vñī gn̄s subi p̄es & passiōes p̄siderās: vt dīr p̄ posterioz. cū ḡgrī v̄z oīa sint sub vno gn̄e si itelligit de gn̄e pdicabili planū ē p̄ nō oīa sunt sub vno gn̄e. ens. n. nō ē gen^s ad. x. p̄di^s. Iz ē analogū ad ea. C Sz si q̄raēt vtrū oīa pos- sint esse sub eodē gn̄e subyicibili. dōm p̄ si oīa accipiunt sub rōne spāliū: sic oīa n̄ s̄ut sub eodē gn̄e subyicibili. Iz si ac- cipient sub rōne cōi: & in eo q̄ entia: sic oīa s̄ut sub eodē gn̄e subyicibili: q̄ oīa s̄ic accepta p̄inēt ad subin metā: cū ḡ dialectic^s ad spāles & clōnes spāliū artiū v̄taī syllis suis. oīa vt sunt de p̄sideratiōe dialectici: nō solū nō sunt sub eodē gn̄e pdicabili: Iz etiā nō sunt sub eodē gn̄e subyicibili. cū oīa entia sub spāliū rōne accepta ad idē subiectūz

pertinere nō possunt. **C**est. n. diligenter notādū q̄ l̄ dialectica sit de omni ente: tñ si subī accipiat p̄prie subī in dialectica nō est totum ens; s̄ sunt res aliquilis rōnis. vel h̄ subī sunt ipse intentiones per actus rōnis ɔstitute. totū n. ens in dialectica nō p̄t esse subī. q̄ oia entia vt considerant a logico sub eodē genere subycibili eē nō p̄nt. ex q̄ appz bñ dcm eē dialectica: vt ɔsiderat oia eē ideterminati gn̄is: q̄ nō ɔsiderat ea vt p̄nt eē sub eodē ḡne subycibili.

Alterius forte dubitaret aligs. vtrum oia sint

q̄ h̄ q̄ regrit vltorizē speculationem. spectat. n. ad. iz^m. Lō. 19. metaphysic. ybi querit vtrū eadē sint p̄ncipia occidētis & subē: tñ q̄tū spectat ad intentionē logicā: t̄ ad suscepuz ne- gociū. possum? d̄r̄ q̄ si p̄ncipia accipiant sub rōne cōmu- ni: vel fm quandā p̄portionem & analogiā: sic aliquo mō oia sunt sub eisdē p̄ncipys: t̄ oia cadūt sub p̄ncipys eiusdē artis. q̄ metaphysic de oib⁹ ɔsiderat sub rōne cōmuni: & oīum entiū sunt eadē p̄n fm quandā p̄portionē & analo- giā: si accipiant p̄ncipia sub rōne spāli: t̄ vt sunt de ɔside ratione spāliū artiū. sic oīuz entiū non sunt eadē p̄ncipia. **C**Notandū ergo q̄ cū dialectic⁹ possit applicare suas ra- tiones logicas ad spales ḥnes specialiū artiū. q̄ entia sub spāli rōne accepta: non cadūt sub eodē genere subycibili: nec sub eisdē p̄ncipys ex his que d̄cā sūt dupl̄r̄ haberet po- test dialecticā nō eē determinati gn̄is. p̄mo q̄ entia vt co- siderant a logico non cadūt sub eodē ḡne subycibili. scđo q̄ nō cadūt sub eisdem p̄ncipys. secūda ibi. **S**i aut̄ ostendit. **D**einde cum dicit.

Quare nulla ars demonstrativa alicuius na-
ture interrogativa est: non enīz possibile vtrā-
libet partium dare. Nam fillogismus nō fit ex
vtrisq̄. dialectica aut̄z interrogativa est.

CEx eo q̄ nulla spālis ars est indeterminati gn̄is: sicut lo- gica ɔcludit solā dialecticā eē interrogatiām vtrisq̄ par- tis ɔdictiōis & nō alias spales artes dices. q̄ nulla ars de- monstrativa alicuiū nāe. i. onsiua alicuiū spālis passionis de subo est interrogatiā. sup. vtrisq̄ partis ɔdictiōis. t̄ ē rō q̄ p̄ nullā arte spālem pole ē dare sup. fillogisticē. i. fillogi- zare vtrisq̄ partē ɔdictiōis. nā sills sup. demonstratiūs nō fit ex vtrisq̄. i. nō fit ad vtrisq̄ ptem ɔdictiōis. dialecti- ca aut̄ est interrogatiā. q̄ p̄t fillogizare vtrisq̄ ptem ɔdi- ctiois. **C**Notandū autem q̄ q̄ dialectica ex cōmuniū ē: t̄ p̄cōia habem⁹ viā ad fillogizandū vtrisq̄ prem cōtra- dictionis. i. dialectica vtrisq̄ mō aliquā partē fillogizare p̄t. artes aut̄ spales: q̄ arguit ex p̄prys per q̄ nō ē h̄ fie- ri. i. per h̄ artes vtrisq̄ p̄s ɔdictiōis fillogizari non p̄t.

CNotandū etiā q̄ artes spales dicuntur nō interrogare nō q̄ nullo mō interrogent: s̄ q̄ nō interrogant vtrisq̄ ptez. ille. n. p̄prie vtrisq̄ ptem ɔdictiōis interrogare d̄r̄. q̄ quan- cūq̄ prem r̄ndens receperit p̄t disputare ɔisp̄. h̄ aut̄z artes spales facere nō valent. q̄ ad vtrisq̄ ptem ɔdictio- nis fillogizare nō possunt. vel possum? dicere q̄ artes spe- ciales dato q̄ aliqua interrogat: nō tñ interrogat oia. q̄ nō interrogant p̄pria p̄ncipia: sed supponunt ea esse. q̄ si nega- rentur nō haberet vnde disputaret contra negantem p̄n- cipia. **D**einde cum dicit.

CSi autem ostendit: t̄ si nō omnia: sed prima & propria p̄ncipia non interrogavit: nā si nō daret: iam non haberet ex quibus amplius dis- putaret ad instantiam.

CProbat q̄ dixerat q̄ dialectic⁹ nō ē determinati gn̄is: vt metaphysic⁹. itēdit aut̄ talē rōnem si dialectica se h̄fet sicut meta^{ca} posset disputare ɔnegantē sibi p̄ma p̄n. s̄ h̄ nō p̄t facere logicos. ḡ nō se h̄z dialectica sicut metaphysi-

sica. de hac aut̄ rōne nō plus p̄t nisi q̄ dialectica nō habet vñ disputet ɔ negantē sibi p̄ma & propria p̄ncipia. iō ait. s̄ aut̄ ostēdit sup. p̄ncipia dialectica. non tñ oīdit oia s̄ p̄n & p̄pria p̄ncipia: nō interrogavit sive non interrogat ea. nāz si r̄ndens nō daret ea iam nō haberet ampli^{ex} ḡbus dispu- taret ad istātiā. i. ɔtra istātiās suis p̄ncipys.

Dubitaret forte alijs. vtruz disputare possit

dialectica ɔ negantē p̄ncipia Lō. 8

sicut metaphysic. **C**Dōz q̄ h̄ in p̄phicō diffus⁹ dixim⁹: tñ vt spectat ad p̄sens: dicere possum? q̄ fm quosdam p̄n nō possunt p̄bari via onsiua. pbant autē via ad impos- sibile. iō dialectic⁹ vt dicūt p̄n pbare nō p̄t: s̄z metaphysic⁹. i. istud nō est bñ dcm. nā in p̄batione p̄ncipioz nō est alia rō in via onsiua: t̄ ad imposenam sicut simpl̄r nō p̄- ban̄ p̄n rōne onsiua. q̄ nihil est veri⁹ eis. sic non p̄batur simpl̄r ad ipole. q̄ nihil est fals⁹ oppositis p̄ncipioz. s̄. n. simpl̄r yellem⁹ arguere onsiuis rōnib⁹ ɔ negantē p̄n. opor- teret nos accipe aliq̄ veriora q̄ p̄n q̄ negantur. sic si yelle- mus ducere aduersariū ad ipole. oportet nos eū ducere ad aliqua falsiora q̄ sint opposita p̄ncipioz q̄ ab ipso po- nun̄. simpl̄r q̄ nec onsiue nec ad ipole pbant p̄n. huic at̄ possunt p̄bari vtrisq̄ mō. nō ē ergo alia rō de p̄batiōe on- siua: t̄ ad iposibile. **C**Sciēdūz ḡ p̄ dialectic⁹ vt ē artifex cōis p̄t probare p̄n. s̄z vt ē artifex spālis p̄ncipia probare nō p̄t. t̄ q̄ vt est docēs & directe nō ē artifex cōmuniis. iō h̄z aliqua p̄ma p̄n probare possit. p̄pria tñ p̄ncipia ad que p̄parat vt docēs & vt est artifex spālis pbare non p̄t. q̄ nulla h̄z probabilitiora illis. de metaphysic⁹ aut̄ nō est sic. q̄ ipse p̄ se & directe: t̄ vt ē docēs ē artifex cōis. ideo signan- ter dixit p̄bs q̄ p̄n p̄ma & p̄pria dialectic⁹ pbare non p̄t. inuēs q̄ h̄z aliqua p̄ma p̄n probare possit. vt illa ad q̄ com- parat vt vtēs. t̄ vt ē artifex cōis. p̄pria tñ & p̄ma p̄n ad q̄ p̄parat vt docēs: t̄ vt est artifex spālis pbare non valz. q̄ re aut̄ artifex vt ē cōmuniis p̄n ē p̄pria probare p̄t & nō artifex spālis in p̄phys sufficiēter expressum. ad p̄sens at̄ sufficiat scire q̄ dialectic⁹ nō est cōmuniis artifex. vt meta- physic⁹. q̄ non p̄t pbare p̄n sicut ille.

Alterius autem dato q̄ dialectic⁹ non sit arti- fex cōis vt metaphysic⁹. q̄ me- taphysic⁹ est cōmuniis p̄ se & directe: cū sit directe & p̄ se de toto ente: dialectic⁹ vñ est artifex cōis nō p̄ se & directe: q̄ sic ē de his que se tenēt ex pte rōni: est tñ cōis ex p̄nti in- quātū talia ad oia entia applicari possunt: **Dubitaret forte** alijs. vt p̄ dialectic⁹ vt est cōis ars ɔsideret omnia sub yna rōne: vt vñ q̄ sic. q̄ sicut metaphysic⁹ ɔsiderat oia sub yna rōne: vt iquātū sunt entia. sic dialectic⁹ vt ɔsiderare oia sub yna rōne: vt iquātū sunt rōnabilia vel opinabili- lia. oppositū aut̄ supiū dixim⁹: ybi dicebaſ q̄ ex mō con- siderādi nō est sic determinati gn̄is dialectic⁹ vt metaphysic⁹: q̄ nō ɔsiderat sic oia sub yna rōne: vt ille. **C**Rō. di- cendū q̄ considerare oia entia vt sunt rōnabilia: t̄ vt p̄t pbari per rōnes logicas: non ē p̄prie ɔsiderare ea sub yna rōne. q̄ spales ḥnes & propria artiū spāliū fm q̄ sic sunt: pbari possunt p̄ rōnes logicas: s̄z ɔstat q̄ oia entia sic acce- pta nec cadūt sub eodē ḡne subycibili nec sub eisdē p̄nci- pyis. bñ ergo dcm est q̄ ēt ex mō ɔsiderādi metaphysic⁹ ē magis determinati gn̄is q̄ dialectic⁹. q̄ meta^{ca} conside- rat oia vt cadūt sub eodē genere subycibili: t̄ vt sunt quo- dāmodo sub eisdē p̄ncipys: q̄ de dialectico dici non p̄t. **C**Ulteri aut̄ ad intellectū lre notādū q̄ lra illa. si aut̄ on- dit t̄. quā exposuit de dialectico ponēdo or̄iam iter ipz & metaphysic⁹. q̄ non sic p̄t oīdere p̄pria & p̄ma p̄n vt metaphysic⁹: posset exponi de artificib⁹ aljs spālibus q̄ ēt ad p̄pa & p̄ma p̄n disputare nō p̄t. **D**einde cū dicit.

Lalis autem est & tentatiā: neq̄ enim ten-

tatiua talis est qualis est geometria: sed quam habeat et non sciens aliquis.

C Postq̄ ostēdit q̄ dialectica nō est ḡn̄s determinati. ait
talez esse tentatiuā. t̄ duo facit. qz p̄mo pponit qd̄ itendit,
z. pbat qd̄ dixerat. scđa ibi **E**st. n. exp̄mētū sumere. **D**i-
cit q̄ ḡ talis est tētariua q̄lis sūp̄. ē dialectica. qz ē. s. ex cōi-
bus; t̄ nō est sicut alie artes sp̄ales. ideo subdit q̄ tētariua
nō est talis q̄lis est geo⁹; qz nō ē ex p̄p̄rys; s̄ talis ē tenta-
tiua quā h̄z. i. quaz d̄ h̄rē aligs nescies. **C** Notandū autē
q̄ si aligs eēt p̄oēm mō⁹ insci⁹ p̄m q̄ h̄z nō posset habere
sciam tentatiuā; sed si est ignorās in p̄p̄rys; dum tamē ali
quo mō nouerit cōmunia poterit habere sciaz tentatiuā.
Cū ergo d̄ q̄ nescientē d̄ h̄rē sciam tentatiuā itelligedūz
est nescientē p̄p̄ria: scientē tñ cōia. **C** Deinde cū dicit.

CEST enim experimentum sumere non sciētis;
et eum qui nescit rem siquidez dat non ex qui-
bus nouit: neq; ex proprijs. sed ex consequēti-
bus: quecūq; talia sunt que scientez quidez ni-
hil prohibet non scire artez: non scientez autēz
necessē est ignorare.

¶ probat qd̄ suppositerat. v3. qd̄ nesciens possit tentare di-
cēs qd̄ nō scītēs est sumere expīmentū. i. experiri eū. s. rī-
dēntē qd̄ nescit rez; qd̄ si respōdēs dat ex qbus non nouit. i.
rīdet ad ea que nō nouit opponēs sup. sumet experimen-
tūz de ignořatia rīdēntis nō ex pprys: s̄ ex vñtibus. i. ex
cōibus. sufficit ḡ dare cōia: vt possumus tentare. Et mani-
festat qd̄ sunt illa ſim que fit tentatio dicēs. qd̄ b̄z cōia ſunt
quecūq; ſunt talia qd̄ scītē nibil. phibet nō ſcire artez. non
scītē aut illa cōmunia neceſſe artez ignořare. ¶ Notan-
dū aut̄ ex līa ſufficiēter bri tentatiuaz nō eē gn̄s determi-
nati: s̄ eē ex cōibua poſtq; ſcientes ſolū cōmunia tentare
pnt. ¶ Notadū etiā qd̄ qd̄ nesciētem rīdere ad cōia: ma-
nū ſt̄ ipz ignorare arte. ſcientē tñ rīdere ad talia non oꝝ ipz
ſcire arte: qd̄ ſcītis cōibus non pp b̄ ſcīt ors: ignorat̄ aut̄
ignořat̄. inde eſt ḡ qd̄ rētatiuaz b̄ de ca logm̄t d̄ expīri
eū qd̄ nescit rē: nō aut̄ eū qd̄ ſcīt. ¶ Deide cū dicit.

CQuare manifestum: quoniam nullius determinatae tertiina disciplina est: nam omnes artes continentur communibus quibusdam.

Concludit ex dictis tentatiuā non ēē gnīs determinati-
nā si dialectica nō ēē gnīs de¹ vt p̄mo p̄bat fuit; et talis ē
tentatiā q̄lis dialectica. vt postea oñdebat. seḡ q̄ tenta-
tiua nō sit gnīs determinati. Ad cūdentiā hui² partis
sciendū tentatiuā dupl̄r nō ēē gnīs determinati. p̄mo q̄
tuz ad 2̄nes ad q̄s applicari h̄z; q̄ quodāmodo ad ōes ar-
tes applicari p̄d̄. cū ōes artes vtun̄ gbusdā 2̄muniib³. z^o
tentatiā etiā dialectica quodāmodo non sunt gnīs de-
q̄ru ad p̄cipiātes eas; q̄ ōes tā ydiote q̄ etiā scientes ali-
quo modo p̄cipiāt dialectica et tentatiua. duo ḡ facit. fm̄
q̄ duplii modo excludit tentatiua; non ēē gnīs determi-
nati. scda ibi (Quare et ōes ydiote) Dicit ḡ ma^m esse q̄in te-
tatiua est disci^{na} nulli² gnīs determinati. eo q̄ de oib³ est
si. ad ōes artes applicari potest: naz ōes artes vtun̄ gbus-
dā 2̄muniibus fm̄ que potest circa illas accidere tentatio.
Deinde cum dicit.

CQuare omnes etia^m idiote quodāmodo vtū-
tur & dialectica & tēratina: nam omnes vsq^a ad
quid conantur diūdicare pronunciantes: hec
autem sunt communia: nam ea nūbil minus sci-
unt ipsi: q^uis videantur valde erra dicere.

Clōcludit tentatiū: rēt dialecticā nō esse gnis determinatiū q̄tū ad p̄cipiatēs eas, r̄ duo facit, q̄ p̄mo ait q̄ p̄oēs

etiam ydiote quodāmodo ipsi participant tētatiua et dia-
lectica. sc̄o dat modū quō p̄ticipat eas ibi (Arguit ergo
oēs) Dicit ḡ p̄ oēs ēt ipsi ydiote vtunq̄ quodāmodo diale-
ctico et tētatiuo:nā oēs p̄nūciātes.i. oēs vtentes sermonē
conant diiudicare et cognoscere etiā ipsi ydiote. iō subdit
ḡ ea.i.cōia nibilomin⁹ sciūt ipsi. i. ydiote:quāuis videant
ea valde extra d̄rē.i.valde extranea d̄rē. qz nō p̄ferit ea
p̄ modū artis. C Notandū aut̄ ḡ fm p̄metatoze z⁹ mera Lō.
physice.cōia sunt q̄sī loc⁹ ianue in domo:que nullus igno-
rat. et qz dialectica et tētatiua circa h̄ cōia versant̄. iō oēs
vtentes sermonē et tēt ipsi ydiote aliquo mō p̄ticipant diale-
ctica et tētatiua inq̄stū de h̄ cōibus aliquā notitiā babēt.
C Notadū etiā ḡ res d̄rē esse qd̄ q̄stū ad gen⁹. qz ex h̄ est
aligd in gne inq̄stū h̄ qd̄itatem distatē ab ee. d̄rē aut̄ esse
aligd.i.alius qd̄ quantuz ad sp̄em. qz d̄ria specifica adue-
nies generi Astituit alid. d̄rē autem ee h̄ aligd signatū q̄stū
ad ee p̄ticularē. posse ḡḡ vellet exponere p̄bm ḡ ydiote
conant diiudicare v̄tiḡ ad qd̄:qz aliquā cognitiōem h̄nt
de qd̄itatem:cū cognoscant communia et ḡnalia:fm que cōpe-
rit ei ḡ sit qd̄.nō tñ conant diiudere vt ad aligd:qz specia-
lia ignorāt:sz hec expositio l̄z s̄iineat bona v̄ba.non tñ v̄r
ire ad mētem p̄bi:nā v̄bi nos habemus ḡ ydiote conant
diiudicare v̄sq̄ ad qd̄:greca correctio h̄v̄sq̄ ad aligd.ex-
ponet ḡ d̄sp̄ no d̄ gne.iō possum⁹ d̄rē ḡ ydiotis nota sunt
cōmunia et per ea conant diiudicare. et descendere v̄sq̄ ad
sp̄alia:sz pp̄ter imperitiā phibent ne qd̄ notitiam eorum
perueniat.C Deinde cum dicit.

CArguunt ergo omnes: nam sine arte partici-
pat id de quo artificialiter dialectica est: et arte
sillogistica tentatiuus et dialecticus.

Condit quō ydiote p̄cipiat dialectica et tētatiua. q̄r p̄ici
pāt eas sine arte dices. q̄ oēs ēt ipsi ydiote arguit. s. diale
ctice et tētatiue; s̄z sup. B agūt nō artificalis. iō subdit q̄ si
ne arte p̄cipiat illud de quo artificalis ē dialectica. tenta
tum ḡ s̄lls et dialecticē q̄ arte sillogistica fiūt sup. sine ar
te p̄cipiant ab ydiotis. **C** Norandū aut̄ q̄ vulgares et
ydiote aliquo mō arguit et fillogizār; s̄z ignorant se fillogi
zare et nesciūt formare s̄lls per modū artis. ideo talia di
cuntur participare sine arte.

Etoniam autem sunt multa quidem
hec: et de omnibus: non talia autem ut
natura quida sit et genus: sed velut ne-
gatides: talia autem non talia sed propria.

Postq; phs oñdit q; tentatiua ē ex cōibus: t nō est gn̄is deⁱⁱ. In pte ista distinguit cōia v̄ oñdat quō tentatiua circa cōia versat. duo q; facit. qr p̄mo distinguit cōia. 2° ostendit quo q; talia cōia t'tentare t sumere exp̄imentū. 2° ibi. (Est aut̄ ex his) Dicit q; q; multa sunt b.; multa sunt cōia t de oib; i.q; sunt q̄si cōia ad oia. t b̄ q̄ cōia nō sunt talia: vt sunt sicut nā qdā determinata: vt sic gen^o aliquod determinia- tū: s; b̄ q̄ cōia sunt velut negatiōes. qr sunt ideterminata ge- neris: sicut negatio fm q; b̄ nō v̄ aliqd determinate po- nere. alia v̄o cōia nō sunt talia: s; sunt q̄si ppria. (Notā- dū aut̄ q; in oī arte ē assignare qdā cōia illi^o artis q; sunt q̄- si ppria ad aliā arte: vt determinata in li^o physico: s; sunt ppria nālī phie: sunt tū cōia ad totā sciam nālem: quedaz v̄o sic sunt cōia: qr nō sunt alienius artis spālis: cuiusmodi sunt logicalia: t ea q; sunt de consideratōe artificis cōis. cōia q; sunt in dupliči ḡne: qr quedā sunt q̄si ppria: quedā vero sunt ideterminata t quasi negatiōes. qr nō sp̄etunt spāls alicui arti spāli. Deinde cū dicit.

Cest n. de his oibus experimentuz sumere et
ee arte quādaz et nō talē ee quales q̄ mōstrant.

Considérat quō tentatiua se h̄ ad h̄ cōmūnia. et dno facit.
q̄ p̄mo oñdit q̄ p̄ h̄ cōia h̄. pcedere tentatiua q̄ non est
alicui⁹ gn̄is determinati. z⁹ pb̄t q̄b dixerat ibi. **E**o q̄ liti
giosus Dicit q̄p ex his. i. ex h̄ cōib⁹ ḵtingit sumere expe
rimentū expoib⁹: et ḵtingit esse ex cōib⁹ h̄ quādā artē ten
tatiua q̄ non s̄ eē talez q̄les sunt artes q̄ dem̄fant. i. q̄les
sunt sc̄ie sp̄ales. **D**einde cū dicit.

Eo q̄ litigiosus nō est sic se habens omnino:
vt falsigrapbus. Non enī erit paralogismus
ex determinati cuiusdaz generis principijs: sed
circa genus omne crit litigiosus.

Cprobat q̄b dixerat. v̄z. q̄ tentatiua non ē gn̄is determi
nati vel nō est talis q̄les sunt artes q̄ dem̄fant: q̄b iō cōtin
git. q̄ litigiosus. i. q̄s fill⁹ tentatiu⁹ nō est oīno sic se h̄s vt
falsigrapbus. nā fill⁹ palogistic⁹. i. fill⁹ tentatiu⁹ q̄ litigiosus
nō est ex pncipis determinati cuiusdaz gn̄is. i. alicui⁹ d̄ter
minate artis: s̄z h̄ s̄lls litigiosus est circa oē gen⁹. i. ē applū
cabilis ad oēm artem. si q̄ falsigrapbus ē ex pncipis alicui⁹
determinate artis: et tentatiu⁹ in h̄ differt a falsigrapo. q̄ est
circa oē genus. p̄z q̄ ex hac dñia sequit̄ tentatiua artez nō
esse sicut sunt artes q̄ dem̄fant. q̄ non est determinati ge
neris vi ille. **D**einde cum dicit.

Cloci ergo de sophisticis clenches bi sunt.

Concludit h̄nez itentā. v̄z. q̄ ad dialecticū p̄inet p̄side
rare de fill⁹ tentatiu⁹. **B**aūt h̄ seḡt ex tota p̄cedenti arte.
nā si dia⁹ nō est gn̄is determinati: et talis est tentatiua q̄lis
ē dialectica. q̄ nō est gn̄is determinati: nec ē talis: q̄les sūt
artes q̄ dem̄fant sequit̄ q̄ determinare de tentatiu⁹ non
p̄inet ad artes q̄ dem̄fant: s̄z spectat ad dialecticaz q̄ nō ē
gn̄is determinati: sicut nec tentatiua. In xludēdo aūt q̄d
dc̄m est tria facit. q̄ p̄ait fill⁹ tentatiu⁹ ee de nūero sil
logismoz sophicoz. z⁹ o⁹ q̄b talib⁹ sophisticis spectat ad
dialecticuz determinate. z⁹ epilogat circa determinata. z⁹
ibi. Qm̄ aūt dialectici. z⁹ ibi. **E**t de elenchis qd̄ez. Dicit
q̄b loci. s. tentatini sunt de sophisticis elēchis. i. sunt d̄ nu
mero sophicoz elenchoz. vñ greca correctio h̄ q̄b hi mo
di. s. tentatini sunt sophicoz elenchoz siue sophisticorum
sillogismoz. **D**einde cum dicit.

Cuoniam autez est dialectici considerare de
bis et posse ea facere nō difficile ē videre. Itaz
que circa propositiones est methodus omnez
habet hanc speculationem.

Considérat q̄ p̄siderare de talibus sophisticis p̄inet ad diale
cticū dicens. q̄ nō ē difficile videre: qm̄ dialectici ē p̄side
rare de his. i. de h̄ sophisticis et tentatiu⁹: et dialectici ē posse
se facere. et ē rō: q̄ methodus q̄ est circa ppōnes coes et in
determinatas cuiusmodi sup̄. est dia⁹. h̄. n. hanc specula
tionez. i. p̄t speculari de oib⁹ talib⁹ tentatiu⁹ et sophisticis.
Conclūdūt q̄ si cōia scripta sp̄ician⁹ h̄ p̄s referre solū
ad fill⁹ appentes. volūt. n. q̄ p̄bs h̄ itendat cōcludere q̄
dc̄m est de locis fill⁹ appentiz: et q̄ spectat ad dialecti
cū determinare de appentib⁹ fill⁹. vñ q̄b vñ esse p̄ce
dentiū in q̄b dc̄m ē de tentatiu⁹: bonū est referre hāc q̄
tē ad fill⁹ tentatiu⁹: vel s̄l referre eā ad fill⁹ tā tentati
uos q̄ appentes: vt dicam vñr̄s q̄ fill⁹ eē sophisticos: et cō
siderare de vñr̄s p̄tinere ad dialecticū. **U**ltio cū dīc.

Et de elenchis quidez apparentib⁹ dicti est.
Epilogat circa determinata dices. q̄ dc̄m ē de elenchis
appentib⁹. i. de redargutōib⁹ appetib⁹: q̄si dicat: q̄ dc̄m ē
de meta redargutōis. restat ergo d̄re d̄ alys metis. **N**o
standū aūt q̄ dicit de elēchis appentib⁹: siue de redargu
tionib⁹ appetib⁹: q̄ sufficit sophiste q̄ redarguat appen
ter: quo aūt dc̄m sit de meta redargutōis: et vñr̄s dictum

sit de alys metis: et virū de talib⁹ vñterius restet d̄re in se
quēti lectiōe patebit. Circa fill⁹ tentatiu⁹ qdā dūl̄ restat.

Bubitaret ergo aligs cū dc̄m sit eē duo ḡna
cōium. q̄ q̄das sunt cōia q̄si
negatiue vt ea q̄ nō sunt determinate alicui⁹ sp̄alis artis:
qdā v̄o sunt q̄si pp̄ia. tentatiua q̄ que pcedit ex cōibus ex
q̄b cōibus h̄ eē. **D**ōz q̄ p̄ arte tentatiu⁹ ḵtingit sume
re experimentū de ignoratiā rñdētis. et q̄ p̄ vtraqz cōia q̄ h̄
fieri. iō p̄ vtraqz ḵtentare. nullus. n. nouit geometriā nisi
sciat q̄ sunt cōia geometrie. vñ. q̄ l̄ de pūcto ad pūctū re
ctā lineā dicere et q̄ lineā in tri⁹ et directū: q̄p̄vis licet p̄
trabere: et talia q̄ l̄ sunt q̄si pp̄ia geometrie: sunt tri⁹ adeo
cōia in illa sc̄ia q̄ n̄l̄s geometer ea ignorare p̄t. si q̄ talia
q̄s ignoret: et stat eu ignorare geometriā. q̄ p̄ cōia q̄ sunt q̄
si pp̄ia arti ḵtentare. sic ēt per cōia q̄ nō sunt determinati
gn̄is tētare. Nā sic spectat ad geometrā scire cōia geo
metrie: sic spectat ad ip̄m cognoscere q̄ nō cōpetit geome
tre dem̄rare nisi p̄ pp̄ia geometrie. statim q̄ cum pb̄aret
geometre q̄ p̄t q̄dratuz ee eēle circulo. q̄r p̄t ee maius
et min⁹ circulo: d̄ret ip̄e geometer q̄ b̄ rō non eēt p̄ pp̄ia
geometrie. pp̄ q̄d si q̄s huic rōni assentiret: statiz apperet
eu nō esse geometraz: per vtraqz q̄ cōia ḵtingit tentare: q̄
p̄ vtraqz ḵtingit sumere expientiā rñdētis.

Ulterius autem. cū superi⁹ dc̄m sit q̄ cōia sunt
q̄b ignoratiā ignorat̄ ars. sci
tis aūt nō pp̄ b̄ sc̄i. Dubitaret forte aligs de q̄bus cōib⁹
b̄ veritatē hēat. **D**ōm q̄ vtraqz cōia tā pp̄ia: q̄s etiāz
alia p̄nt ee talia q̄ eis sc̄itis: nō pp̄ter b̄ sc̄it ars. ignoratis
aūt ignorat̄. Nā de cōib⁹ q̄ sunt q̄si pp̄ia nō h̄ dubiū. g. n.
ignoraret q̄ l̄ de pūcto ad pūctū rectā lineaz dicere. l̄ h̄
videat ee q̄si pp̄iu⁹ geometrie. est tñ adeo cōe in illa sc̄ia
q̄ ignorās b̄ neēt est ignorare artē illā. sciētē tñ nō est ne
cessē scire. rursus aūt q̄ singule sc̄ie vñt̄ non solū cōib⁹
q̄ sunt q̄si pp̄ia: q̄s etiā vñt̄ cōib⁹ alys: vt geometria vñt̄
maiori et miiori et eq̄li. iō q̄ ignoraret talia: de neēitate igno
raret geo⁹. sciens aūt non de neēitate sciret.

Ulterius autem forte dubitaret aligs cū per
cōia ḵtingat tētare vñr̄s p̄ p̄
pria possit ēt fieri tentatio. **D**ōm q̄ h̄ qusdā tentatio
h̄ fieri p̄ cōia et p̄ pp̄ia: h̄ non est pp̄rie dc̄m. tentare enī
pp̄rie ee h̄ vñ sumit̄ experimētū de ignoratiā rñdētis. iō
oēs illi fill⁹ q̄ nō ma⁹ faciūt̄ si rñdens ignorat̄. nō pp̄rie sūt
tentatiu⁹: vt inuebat p̄bs in illo caplo. Qm̄ aūt habem⁹?
Et q̄ circa pp̄ia aliqui⁹ et sciētes nō sunt p̄mp̄ti ad rñden
dū. ideo p̄ talia non pp̄rie fit tentatio: vt b̄ de tentatiu⁹ lo
quimur. rursus alia oñdere possum⁹ q̄ l̄ forte extēdē
do nomē tentatiu⁹ possit dici fieri tentatio p̄ pp̄ia: pp̄rie
tñ semp̄ fit tentatio p̄ cōia. cū tentatiua vt vt inueat p̄bs
pp̄rie hēat esse circa ea q̄b sc̄it̄ nō sc̄it̄ ars. ignoratis aūt
ignorat̄. h̄ aūt non sunt propria: q̄ cōmūnia.

Ulterius autem. dato q̄ tentatiua fieri hēat p̄
vtraqz cōia. taz p̄ ea que sūt
quasi pp̄ia q̄s etiā p̄ alia. Dubitaret forte aligs virū de
vñr̄s tentatiu⁹ possit cōsiderare dialectic⁹. **D**ōm q̄
p̄siderare de aliq̄ ē dupl̄ vel tradēdo artē de ip̄o: vñl̄ vñr̄
do et faciēdo illud. dialecticus q̄ de vñr̄s tentatiu⁹ s̄ide
rare p̄t tradēdo artez de ipsis: et vñr̄do eis: q̄s vñr̄s ten
tatiuo fīm q̄b h̄ est vñl̄ nō valz. nullus. n. p̄t tentare p̄ cō
mūnia: nisi ea nouerit. cū ergo dialectic⁹ fīm q̄b h̄ sciat cō
mūnia ideterminata. nō sciat aūt cōia q̄ sunt quasi pp̄ia
fīm q̄b p̄tēt̄ tentare ex cōmūnib⁹ simpl̄: nō autez ex
cōmūnib⁹ q̄si pp̄ys. p̄tēt̄ tñ tradēre artez de tentatiu⁹
vt p̄cedit ex cōmūnib⁹ quasi pp̄ys: nā sicut tradit arte
de dem̄ratiu⁹ oñdendo q̄ dem̄ratiue artes debēt dem̄
strarre ex pp̄ys: non tñ vñl̄ proprijs dem̄strationib⁹
specialiū artiuz. sic p̄tēt̄ tradēre artez quomodo contingit

Liber

tentare ex cōib⁹ q̄si p̄p̄ys. b̄t̄ tentatōe nō p̄p̄e vtūn̄ dialectici; s̄ vtūn̄ ea q̄ incōplete sciūt̄ scias spāles.

Alterius autem forte dubitaret aligs. vtruz̄ ois tentatiua possit dici dialectica q̄dā. **Dōm q̄** vt p̄z p̄habita: ois tentatio vel fit ex cōib⁹ simplr: vel ex cōib⁹ q̄si p̄p̄ys. ex prop̄ys aut̄ simplr: vt dicebat: nō p̄p̄e fit tentatio. Lū ergo cōia q̄ sunt q̄si p̄p̄ia spāliū artiū fīm q̄ b̄t̄ nō sint nota dialectico: cūz d̄ q̄ tētatiua est q̄dā dialectica: intelligendū est de tentatiua q̄ pcedit dialectice: et pcedit de cōib⁹ ex ḡb⁹ fīm q̄ b̄t̄ ha-
bet considerare dialectic⁹. Nō aut̄ intelligendū est de cōib⁹ allys. Imo q̄ tentatiua est gn̄is ideterminati: s̄ aliquo mō possit dici tentatiua q̄ procedit ex cōib⁹ q̄si p̄p̄ys p̄anto-
nomasiā cū d̄ tentatiua: intelligendū ē de illa q̄ pcedit ex cōib⁹ indeterminatis: et illa est dialectica q̄dā.

Alterius autem. cū tentatiua dicāt̄ eē ideter-
minati gn̄is: et taz̄ dialectica q̄ rhetorica sint de talib⁹ ḡbusdā q̄ coiter quodā mō oīuz
est cognoscere: et null⁹ scie determinate: vt d̄ p̄mo rheto-
rico: Dubitaret forte aligs. vtrū possit fieri tentatio rhe-
torice: sicut fit dialectice. **Dōm q̄** p̄p̄iz̄ instr̄m̄ rheto-
ris ē entimema: sicut p̄p̄ium instr̄m̄ dialectici ē sill̄s. et q̄
v̄roq̄ mō taz̄ entimematice q̄ sillogisticē p̄t̄ sumi expe-
rimētū de ignoratiā r̄ndētis: et tētare tā dialectica q̄ rhe-
torice. pp̄ q̄d̄ sicut idez̄ sill̄s māl̄ p̄t̄ eē dialectic⁹ et tē-
tatiū: sic idē entimema materialr̄ poterit eē rhetoriciū et tē-
tatiū. et dico materialr̄: qzn̄ b̄z eādē rōnē erit b̄ et illud.
Imo sicut idē sill̄s nō fīm eādē rōnē est dialectic⁹ et tē-
tatiū: s̄z dialectic⁹ est vt aggnāt̄ opionē: tentatius autē vt
sumit experimentū. sic idē entimema erit rhetoriciū et tēta-
tiū: s̄z rhetoriciū erit vt p̄suadet. tentatiū: vt vt sumit expe-
rimētū de ignoratiā respōdentis.

Alterius autem. cū tentatio possit fieri diale-
ctice et rhetorice. dubitaret forte aligs. vtrū v̄trūq̄ gen⁹ tētatiōis ɔtingere hēat circa
oēs scias. **Dōz q̄** vt declarauim⁹ in rhetoriciis. dialecti-
ca magis dirigit itel'm vt ɔparat̄ ad actū fīm se. rhetorica
vo magis ip̄m dirigit circa illa in ḡbus ē aptus natus mo-
ueri ab appetitu: pp̄ q̄d̄ dialectica magis descēdit in artes
speculatiuas. Rhetorica vo magis i politicas et morales: et
q̄ tētatiua dīc cōe applicatiū ad pp̄a: cū dialectica magis
lit apta nata applicari ad spe⁹: rhetorica vero ad moralia
magis apte vel magis cōmode fiet circa speculatiua tēta-
tiua dialectice. et circa moralia magis rhetorice. poterit ḡ
q̄ dialecticā circa singl̄as artes fieri tētatio. nō tñ ita apte
fiet b̄t̄ tētatio circa moralia. sic circa speculabilitia: et sic dia-
lecticas tētatiōes applicare possum⁹ ad moralia: s̄z non ita
apte: sic et rhetoricas applicare possum⁹ ad spe⁹: s̄z non ita
cōmode. Et sciēdū pp̄ tētatiōes dialectice v̄liores sunt q̄z
rhetorice. nā b̄t̄ tētatiōes adaptari p̄nt ad oēs artes: liceat
magis cōmode ad vñā q̄z ad aliā. rhetorica vero nō sic. q̄
forte ad doctrinales vt ad geometriā in ḡb⁹ non arguitur
nec ex fine nec ex bono: nō vñā talia adaptari posse.

Alterius autem. dato aliq̄s tētatiōes eē rhe-
toricas. aliq̄s vo dialecticas
dubitaret forte aligs: vtrū de tētatiuis debuerit fieri spā-
le ca⁹ in rhetoriciis sic de eis fit spāle ca⁹ in dia⁹. **Dōz q̄**
nō est sile de rhetoriciis et de dialecticis. dialectica. n. est
directio itellect⁹ et considerat ea q̄ se tenent ex p̄te rōnis ma-
gis b̄z se. Rhetorica vo considerat talia nō simplr: et fīm se: s̄z
magis vt sunt applicata ad nego⁹ politiciū. cū ḡtētatiua di-
cat cōe aligd nō applicatiū: oportuit i dialectica facere spe-
ciale ca⁹ de b̄t̄ applicatiōe: cum ipsa dialectica de se nō di-
cat gd applicatiū v̄lqd̄ ɔctū. In rhetorica vo b̄t̄ sic opo-
ravit. q̄ ipsa rhetorica de se est gd applicatiū et ɔctū. pp̄ q̄d̄
bene dictum est: q̄ rhetorica nō est dialectica simplr: sed

est dialectica quedam.

Alterius autem dubitaret aligs. vt v̄t̄ tētatiū sit idē
q̄d̄ sill̄s peccās i for⁹. **Dōz q̄** tē-
tatiū n̄llo mō ē idē q̄d̄ sill̄s peccās in for⁹: et vt ad p̄n̄ spe-
rat d̄t̄ ab eo in trib⁹. p̄ma d̄ria est: q̄d̄ sill̄s peccās in for⁹
nō ē sillogistic⁹ siue nō sillogizat. tētatiū vo sillogizat. bāc
āt̄ d̄ria tetrig p̄hs i illo ca⁹. Et sill̄s litigiosus et sophic⁹.
Ubi distinguit duplexe sill̄s sophisticū: quoq̄ vñ̄ nō ē sil-
logistic⁹: s̄z appens: vt sill̄s peccās in forma alter. vo est sil-
logistic⁹ vt tentatiū. scđa d̄ria est. q̄d̄ sill̄s peccās in forma
nō p̄p̄e sumit experimentū de ignoratiā r̄ndētis. tentatiū
vo sumit. bāc aut̄ d̄ria tetrig p̄hs i illo ca⁹. Qm̄ aut̄ ha-
bem⁹. Ubi vult q̄d̄ sill̄s sophici et peccātes in forma ma⁹
nō faciūt: si n̄dēs ignorat. q̄d̄ sophiste nō solū ignorātes: s̄z
et bī scientē ipedit his oſonib⁹. 3⁹ d̄ria est: q̄d̄ sill̄s peccās
in forma directe opponit sill̄o dialectico. oēs. n. tales sill̄i
reducunt ad ignorantia elenchi. sill̄s vo tentatiū magis
directe oppoit d̄m̄tatiuo: nō. n. directe opponit sill̄o dia-
ctico. cū tentatiua sit dialectica q̄dā vt supius dicebat.

Alterius forte dubitaret aligs. vtrū sill̄s tēta-
tiūs sit idē q̄d̄ peccās in mate-
ria. **Dōm q̄** formalr̄ nō est idē: nō. n. fīm eādem rōne
d̄ sillogism⁹ peccare in mā: et esse tētatiū: s̄z peccat in mā:
vt est ex falsis. tētatiūs est vt sumit experimentū. nō ḡ for-
malr̄ sunt idēz̄: materialr̄ aut̄ se bñt sicut exce⁹ et excessa.
nā aligs sillogism⁹ peccat in mā q̄ nō est tētatiūs. et aligs
est tētatiū: q̄ nō peccat in mā: nā sillogism⁹ fit ex talib⁹
falsis que non videant r̄ndētis: nec ɔtingat p̄ea sumere
experimentū de r̄ndētis: erit peccās in mā: sed nō erit tē-
tatiūs. rursus si fiat pcessus ex cōib⁹ ad p̄p̄ia: et ex tali p̄-
cessu possit sumi experimentū de r̄ndētis si nō accipiantur
falsa erit tentatiūs: s̄z nō peccabit in mā: p̄t̄ ḡ eē peccās
in mā q̄ nō ē tētatiū: et tētatiū: q̄ nō peccat in mā.

Alterius autem forte dubitaret aligs. vtruz̄
sillogismus tentatiūs sit sil-
logism⁹ dialecticus. et v̄t̄ q̄d̄ nō: q̄d̄ sill̄s tētatiūs p̄t̄ pcedē-
re ex falsis. et p̄t̄ peccare in mā: s̄z sillogism⁹ peccās in ma-
teria: vt supius dicebat. nō est sillogism⁹ dialecticus. ergo
nec sill̄s tentatiū erit sillogism⁹ dialectic⁹. **Oppositus**
v̄t̄ velle p̄hs q̄ ait q̄ tentatiua ē dialectica q̄dā: q̄d̄ nō eēt̄
nisi idem eēt̄ sill̄s tentatiū: et dialecticus. **Rū: Dōm q̄**
sillogism⁹ tētatiūs est sill̄s dialecticus. p̄mo q̄d̄ pcedit ex
pbabilibus. nā q̄d̄ pcedit ex probabilib⁹ simplr: s̄z ex p-
babilib⁹ r̄ndēti: magis ɔuenit: et magis ē idēz̄ cū sill̄o dia-
lectico: vt fit cuius: q̄d̄ cū sill̄o dialectico simplr: et idē ē q̄
tētatiua nō d̄t̄ dialectica simp̄: q̄d̄ nō pcedit ex pbabilib⁹
simplr: s̄z d̄t̄ dialectica q̄dā: q̄d̄ pcedit ex pbabilib⁹ cuius:
vt q̄d̄ pcedit ex pbabilib⁹ r̄ndēti: est ḡ sill̄s tentatiū: diale-
ctic⁹ nō simplr: s̄z dialecticus q̄dā: nec etiā est penit̄ idem
cū sill̄o dialectico tali: tū q̄d̄ non sub eadem rōne d̄t̄ talis
sill̄s et tentatiū: tū etiā q̄d̄ non semp talis sillogismus ē tē-
tatiū: s̄z tū ē b̄t̄ sill̄s: quādo fit pcessus ex cōmūnib⁹ ad
p̄p̄ia. **O**rvero opponit q̄d̄ p̄t̄ peccare in mā ḡ nō ē dia-
lecticus. **Dōm q̄** sic peccat in mā dialectica: sic non est
dialecticus. p̄t̄. n. peccare in mā sillogismi dialectici sim-
pliciter. q̄d̄ p̄t̄ pcedere ex nō pbabilibus simplr: nūq̄ tū
b̄z q̄d̄ peccat in mā sill̄i dialectici. cuius cā ē. q̄d̄ semp p̄-
cedit ex pbabilibus alicui. est. n. de rōne tentatiū q̄d̄ p̄ce-
dat ex his q̄ vñā r̄ndēti. p̄t̄ ḡ eē q̄d̄ sill̄s tentatiūs nō sit
sill̄s dialecticus simplr: s̄z non p̄t̄ esse qn̄ sit dialecticus
q̄dā. dialectica. n. vt est q̄dāz̄ v̄t̄ est obviatiua p̄t̄ sillogi-
zare ex falsis pp̄ ignoratiā eius q̄ dat oſonem.

Alterius autem forte dubitaret aligs cū per-
re alias scias spāles. vtrū per talē sillogismū ɔtingat tēta-
re ipsa dialectica. **Dōm q̄** vt supra dicebat. dialectic⁹

est artifex munis; et est artifex spalis; et ea ha que se tenet ex pre ronis ta spalem manum circa quam usat; quod sic est aliquo modo determinati gnis? hoc modo sumere expimetur de aliquo utru nouerit dialecticam vel non, ut autem non est determinati gnis non proprie contingit fieri tentatioem circa ipsam.

Aliorius forte dubitaret aliis, utrum sills teta tuus debeat dici sophicus. **Qui** deft quod non nam si est sophic? hoc est: quod est ex cōibus ad propria; ut ut p̄bs yelle in l̄fa; s̄z cū ex dialectica possim? sillogizare ex oī pblemate; et babeam? viā p ipsam ad p̄bs et ad spales disciplinas; ut vī yelle p̄bs p̄mo top. si h suffice, ret ad h quod alius sit sills sophicus. sequereſ quod sillogismus dialectic? fm quod h̄ eēt sophic? quod est icouenies. **C** Oppositū autem vult p̄bs in l̄fa q̄ vult sillogismū tentatiū esse sophisticū. **D**om quod oī sills deceptori? fm quod h̄ p̄t dici sophicus. tripli autem 2 decipi in sillogizādo. p̄ peccando in forma. 2 peccādo in mā. 3 tentādo. peccādo. n. in forma sillogistica decipim? et sophicamus. quod simulam? nos sillogizare et nō sillogizamus. peccādo. n. in mā decipim? et sophisticamus; quod et si sillogizam? possum? tñ nos fingere sillogizare ex vis cū sillogizamus ex falsis. 3 tentādo sophicamus et decipimus. quod dato quod sillogizem? et sit sills ex vis simulamus nos sillo? ex p̄p̄ys cū sillogizem? ex cōibus. **C** Or vero dī quod sills dialecticus est sophicus: cū possit esse ex cōibus ad p̄pa. **D**ōz quod dialectic? accipit cōia ut cōia sunt; s̄z tentatio accipit cōia et simulat se accipe p̄pa. iō magis est deceptori? et sophic? tentatiū? quod dialecticus. Uel possumus dī quod l̄z dialecticus nō sit sophista simpli: forte nō ē inconuenies quod sit sophista alius; nā sicut rhetor cū itromittit se de politici ē quodā mō sop̄a politici? quod nō h̄ fm quod h̄. vñ in tali mā ex p̄p̄ys arguat: sic dialectic? cum intromittit se de spāibus disciplinis; vt cū itromittit se de geo? est sophista geometr. quod fm quod dialectic? est ex p̄p̄ys geometri arguere nō p̄t. p̄ ergo quō sills tentatiū sit sophisticus. quō autem sit litigiosus supius sufficiēter est dcm; et h sufficiat de sillo tentatiuo: de quo sumus diffusius p̄scuti. quod in determinādo de eo alias defecisse sp̄xim?

CAPITVLVM. IX.

Allum autem in aliquo ostendere: et orationes ad inopinabile duce re: hoc enim fuit fm propositum sophistice voluntatis.

Sed cōem cōtinatioē postq̄ p̄bs determinauit de meta redargutiois. In pte ista determinat de aliis metis. veruz quod in bac pte aliq̄ tradit de meta redargutiois; et quod hic nō determinat de sills sophicis quod p̄nt excludi tales mete; s̄z solū dat q̄sdā idoneitates ad excludendū eas. iō possumus h̄ ca? alii continuare. dōz quod p̄bs in pcedētib? determinauit de sills sophicis quod p̄nt pos sunt excludi h̄ mete. In pte at ista ponit quasdā idoneitatis et quasdā cauetas p̄ q̄s aptius tales mete excludi p̄nt. et q̄ntor facit. quod p̄nt h̄ idoneitates ad excludendū fm et opinabile. 2. ponit idoneitates ad nugatōe; 3. ad solo? 4. et vltio ad redargutioem. igit respectu oīuz metaz pos nūn h̄ idoneitates et cauele. 2. ps ibi (De facere at nugatōe) 3. ibi (Solecismus aut q̄le qd) 4. ibi (Differt aut non parū) Notādū autem quod forte iō vltimo ponit cauetas dser uientes mete redargutiois: vt oīdat quod finalis et vltimata itēto sophiste ē redarguere. **N**otādū ēt quod iō s̄l determinat de meta falsi et de meta opinabilis. quod falsum et opinabile plus vñr auenire q̄s aliquie alie mete. vey. n. vt cō siderat a logico accipit sub rōne pbabilis. pbabile autem modicu ut differre ab opinabili. sic etiā et fm cōsiderat a logico sub rōne iprobabilis; et quod iprobabile modicu differt ab opinabili. cū ḡ sophista vellit appere dialecticus. quod fal

suz ut cōsiderat a dialectico modicu differt ab opinabili. q̄ he due mete magnā affinitatē h̄t: et s̄l de eis hic tractatur. **C** Doc vīlo sciendū quod circa pte p̄mā duo facit. quod primo determinat de falso et opinabili simul. 2. dat cauetas ad vñqd; p̄ se. 2. ibi (Ad metentez aut) **P**rima ps dividit in duas. quod p̄mo cōtinuat se ad dōa. 2. exequit de itēto ibi. **P**rimū qđ ex eo. **C**ōtinuet ēt sic. dcm est de sills sophicis quod quos excludunt h̄ mete. Restat at dī de cauetis quod quas aptius cōcludem? eas. et p̄ dicemus de falso et opinabili. ideo dicit quod ostendere falso in aliquo. i. in aliqua orōne; et orōne. i. p̄ orōne ducere ad iopiable sup. quo h̄ apte fiat: et per q̄s cauetas fieri h̄t nūc est dōm et determinādū: et ratio: quod h̄ sunt fm itentuz sophice voluntatis. **C** Notādū autem quod p̄ma itentio sophiste ē redarguere. sed post bāc metā nihil ita intendit sophiste sic ducere ad falso et opinabile. iō falso et opinabile sunt id quod sophiste intendunt. **C** Deinde cū dicit.

Primum quidem est ex eo quod interrogat quodāmodo: et per interrogatōe maxime accedit. **E**regit de itento. Ad cuius evidentiā notādū quod in disputatōe tria est cōsiderare. p̄ interrogatōem opponētis. 2. r̄ni siōez r̄ndentis. 3. ē ibi accipit pambula pcedētia interrogatōe et r̄nōnōe. tria ḡ fac. quod p̄ponit cauetas sup̄tas ex r̄nōnōe. 3. sup̄tas ex pambulis pcedētibus vtrāq; 2. ibi (Et ea que vident?) 3. ibi (Et in at eueniēdi) Circa p̄m̄ duo facit. quod p̄sondit quod ex interrogatōe h̄ cauele pncipalr sunt sumēde. 2. docet tales cauetas sumere. ibi (Nā ad nullū) Dicit ḡ quod p̄mū quodā mō sup. sumunt h̄ cauele ex eo quod opponēs interrogat. i. ex interrogatōe opponētis: nā p̄ h̄ interrogatōem maxime accedit quod apte excludam? falso vel opinabile. **C** Notādū autem quod l̄z tā ex interrogatōe: quod ēt ex r̄nōnōe possint sumi cauele et idoneitates ad excludendū falsuz et opinabile: pncipalr tñ sumunt h̄ cauele ex interrogatōe. iō ait quod p̄m̄ sumēda sunt talia ex eo quod opponēs interrogat. **C** Deinde cū dicit.

Ham ad nullum determinatum proposituz interrogare venatiū est horum: nam vane dicentes peccant magis. Vane autem dicunt quando nihil habent propositum.

Ponit h̄ cauetas. et duo facit fm quod duas cauetas ponit. 2. ibi (Et interrogare multa) Est ḡ p̄ma cauele sup̄ta ex interrogatōe opponētis. quod opponens nō dōz interrogare ad nullū determinatū positiū. i. ppo. nā h̄. s. nō interrogare determinate est venatiū h̄z. s. falsi et opinabilis. et subdit cām. quod vane dicētes. i. vane r̄ndentes magis peccat. vane. n. dīt ḡ nihil h̄t ppo. deteriate ad qd r̄ndeāt.

Dubitaret forte alius. quod vī p̄ h̄ cauele nlla sit. q̄cūq; n. interrogat de necessitate interrogat de aliq; et si dō aliquo interrogat determinante interrogat. **D**ōz quod l̄z optineat interrogare de aliquo. illud tñ aliqd p̄t eē spāle et determinatuz. vel generale et q̄si indeterminatum: vt si velle? querere de lōgeuitate vī te debem? querere indeterminate et generalr vīlū aialia sint lōgeuita. nō ēt debere? spālē interrogare de aliquo alii spālē: vtputa de leone vīlū sit lōgeuitus. quod querēdo generalr cū nesciat r̄ndens de quo aiali querere velim? quod vane loq; et nescit ad qd dirigat sermonē suū. ideo talis interrogatio est venariua. falsi et opinabilis. quod eaz habem? idoneitatem ad venandum et excludendum falso et opinabile. **C** Deinde cum dicit.

Et interrogare multa quamvis determinatū sit ad quod disputat. **P**onit z̄m cauelā quod dōz opponēs interrogare multa. quamvis determinatū sit p̄positū ad qd disputat. **C** Notādū

Liber

autem q̄ ratio huins cautele est: q̄ in multilogio non de-
erit peccatum: et in multis r̄missionibus nō de facili p̄t sibi
r̄ndens cauere: qn in aliq̄ illarū deficiat. dato ergo q̄ de-
terminata interrogemus: debem⁹ tñ interrogare multa: vt
iuoluanus r̄ndentē. Deinde cū dicit.

CEt ea que videntur dicere probare facit quā-
dā idoneitatē: vt ad iopinabile ducat: v̄l falsū.
C Ponit cauetas sumptas ex r̄missione r̄ndētis: et duo facit.
fm q̄ duas tales cauetas ponit. z̄ ibi (Et si interrogat)
Dicit ḡ q̄ pbare. i. approbare et cōmēdare q̄ viūr r̄ndentes
d̄re facit quādā idoneitatē vt opponēs ducat r̄ndentes
ad iopinabile vel ad f̄lm. est ḡ h̄ cautela q̄ debem⁹ cōmē-
dare dcā r̄ndētis. qz tūc nō credet nos aduersarios suos:
et nō cauebit sibi a nobis. pp qd nō ita diligenter termina-
bit q̄ dicit: sz d̄ facili dūmitret se ruere. Deinde cū dicit.

C Et si interrogatus dicat aut neget aliquid ho-
ruz ducere ad que argumentari idoneus est.

C Ponit aliā cauetā, et duo facit. qz p̄ ponit dictā cauetas
z̄ ostēdit quō tali cauetā d̄ aliqui male vti. scđa ibi (Ponit
aut) Est ḡ alia cauetā sumpta ex r̄missione r̄ndētis. qz si r̄n-
dens dicat aut neget aliquid h̄oy q̄ opponēs proponuit. op-
ponens oportet ipm ducere ad ea ad que argumentari est
idoneus. Deinde cum dicit.

C Possunt asit nūc minus ledere p̄ hoc q̄z pri⁹:
exigunt enī qd hoc ad id quod est in principio.
C D̄idit quō tali cauetā possum⁹ vti male. Ad cui⁹ enidē
tiā sciendū q̄ cū transferrim⁹ nos ad aliud p̄positū. ad qd
idonei sum⁹ arguere sic debem⁹ vti hac cauetā q̄ non vi-
deamur recessisse a p̄posito. iō latēter h̄ debemus facere
et nō debem⁹ notabilr̄ discedere ab eo qd p̄posuimus: qz si
notabilr̄ discederemus. possent nos ledere r̄ndētes. dōo
nīa dcā nō eē ad p̄positū. Jō ait q̄ r̄ndentes post h̄. i. post
trāslatōem nō min⁹ p̄t nos ledere q̄ p̄us. qd vez est si in
caute trāsserem⁹ nos: qz si fiat i cauta trāslatio exigūt res-
pōdētes qd h̄ ad id qd ē in p̄n⁹ sup̄. p̄positi. dicet ergo no-
bis q̄ dicta nostra discordat his que pponebantur in p̄n⁹
cipio. Deinde cum dicit.

C Elementū autē enienēdi: aut ad falsū aliquod
aut iopinabile nullā statīz interrogare positio-
nez: sed cōfiteri ob hoc se interrogare quod di-
scere velit: locum enim argumentatio facit cō-
sideratio hec facit.

C Ponit cauetā sumpta exp̄pambulis p̄cedētibus interrogatiōem et r̄missionē dicēs q̄ elīm et documētu enienēdi aut
ad flz aut ad iopinabile. est sup̄. ex his q̄ p̄cedūt interrogatiōes et r̄missionē. qz statim nullā pōnē. i. p̄ponē opponēs dz̄
interrogare: sz d̄ quedā p̄ambula p̄mittere et cōfiteri q̄ ob
h̄ se interrogare desiderat qz velit discere a r̄ndente. et sub-
dit q̄ hec p̄sideratio siue h̄ documētu facit locū. i. faci viā
argumētatis. Nā si opponens dicit se interrogare: qz ve-
lit discere r̄ndens nō cauebit sibi ab eo: et ita magis habe-
bit viā argumētatiōē h̄ ipm. Tūc seḡ illa ps.

C Ad mētētēs autē ostendēdū p̄prius loc⁹ so-
phisticus est ducere ad talia ad que abūdet ora-
tionib⁹: est autē et bene et non bene hoc facere:
quemadmoduz dictum est prius.

C In q̄ postq̄ posuit cōia documēta ad flz et iopinabile: po-
nit p̄pria documēta ad ea. et duo facit. qz p̄ dat idoneitatē
ad xclūdēdū f̄lm. z̄ ad cōcludēdū iopinabile. ibi (Rur-
sum vt q̄ extra) Dicit ḡ q̄ ad oīndēdū aliquē eē mētē-
tēs et d̄re f̄lm. p̄pri⁹ modus sophicus est ducere ipz ad ta-
lia ad q̄ ipse opponēs abūdet orōnib⁹. i. r̄nib⁹ et argumen-

tis. et subdit q̄ h̄ facere bñ et nō bñ: quēadmoduz p̄us di-
ctu⁹ est: qz si fiat caute: et notabilr̄ recedatur a p̄posito si
bene. si autē h̄ nō fiat. fit nō bene.

Dubitaret forte aligs cūz sophica sint obliga-
tates artis: et talū non sit tra-
dēda notitia vt ytamur eis: sz vt caueam⁹ illa: v̄r q̄ nō spe-
ciet ad artez tradere cauetas: p̄ q̄ apti⁹ sophicarē possi-
mus. (Dōm q̄ si velle⁹ sustinere viā cōem q̄ h̄ nō tra-
det cauetas d̄ reductōe ad quā p̄n⁹ ordinant̄ silli sophici
et peccātes in forma: possem⁹ d̄re q̄ nō est sile de redargu-
tiōe ad q̄ p̄n⁹ viā ordinari silli peccātes in for⁹ et de alijs
metis ad q̄s for⁹ nō min⁹ ordinant̄ silli peccātes in mā:
nā l̄ dialectic⁹ nō pprie possit vt i sillo peccāte in for⁹. dia-
lectic⁹ tñ vt ē obuiatiu⁹ possit vt i pp ignoratiā r̄ndentis
sillo peccāte in mā. dialectica. n. sic accepta vt sup̄s dice-
bat p̄t sillo logizare f̄lm pp ignoratiā eius q̄ dat orōnē. nō
ḡv̄r icōuenies q̄ dialecticus doceat cauetas ad alias me-
tas put xclūdūt p̄ sillo peccātez in mā. vez qz vt in cō-
tinuātē dcīm ē: hic dāt cautele ad oēs metas: iō d̄re pos-
sum⁹ q̄ cū sillo logizādo f̄lm habeam⁹ viā ad oēm metā: dia-
lectic⁹ vt ē obuiatiu⁹: i vi p̄t sillo logizare f̄lm viāz h̄z ad
oēm metā: pp qd v̄r possit tradere cauetas deseruiētes
cuilibz mete: vel d̄re possum⁹ q̄ nlls p̄t soluere ligamen-
tum si ignorat nodū: vt v̄r velle ph̄s. 3. metaphice. si ḡ spe. Lō:
crat ad arte soluere obligates et docere r̄ndentez: spectat
ad eam oīndere quo fieri h̄nt tales obligates et assignare
cauetas p̄ q̄s apte tales obligates fiūt. qz si malū nō vi-
taf nisi cognitum: ḡto magis cognoscif: itāto magis vitari
p̄t. si ḡ scim⁹ quō fiūt obligates: et p̄ q̄s cauetas apti⁹ fie-
ti h̄nt: magis eas vitare poterim⁹. possum⁹ etiā tertio sol-
uerenā l̄ spectet ad arte vti obligates: spectat tamen
ad cā tradere notitiāz de ipsa: q̄ ḡ h̄ ph̄s tradit de sophisti-
cationib⁹ magis dicit ea vt sophicationū notitiā habea-
mus: vt possum⁹ ea cauere. q̄z vt ytamur illis. possumus
enī ea cognoscere et ea cauere in eo qd dia⁹. sz nō ppē pos-
sumus sophicatōibus vti nūt in eo q̄ sophiste.

R Usum vt quod extra opinionē est di-
cat considerare ex quo genere est qui
disputat: deinde interrogare est quod
pluribus hi dicāt: inopinabile est autē
singulis aliqd tale. Elementū autē horū singu-
lorū sumere positōes in ppōnib⁹.

C In pte ista dat ph̄s documēta qb⁹ duci p̄t r̄ndēs ad iopi-
nabile. et duo facit. qz p̄ ponit h̄ documēta sumpta ex p̄te
nra q̄ interrogamur. z̄ ponit talia documēta sumpta ex p̄te
ppōnib⁹ p̄ quas interrogamur. z̄ ibi (Quedaz autē interrogatiōes)
Ad euidentiā autē p̄me p̄tis sciendū q̄ vt ad p̄ns
spectat nos habem⁹ ordinem ad tria in qb⁹ p̄t eē diuersitas. habem⁹. n. ordinem ad doctores ad nos ipsos: et ad le-
ges. qdā. n. regunt̄ a doctorib⁹ vt discipuli: et adscientes. qdā
regunt̄ a seip̄s vt docti. qdā v̄o regunt̄ legib⁹ vt vulga-
res et ciues. in oib⁹ autē his reperiſt diuersitas: nā doctores
d̄dicūt doctorib⁹: et in seipso qlibz diuersitatez repit. qz rō
d̄dicit passioni. sic et i legib⁹ ē h̄rietas: qz leges legib⁹ cō-
tradicūt: et qz vbiq̄ est h̄rietas ibi v̄r diuersitas esse opi-
nionū. iō ph̄s tria facit. qz p̄ docet ducere r̄ndente ad iopi-
nabile ex diuersitate doctoruz. z̄ ex diuersitate nra. z̄ ex
diuersitate legū. z̄ ibi (Amp̄. autē ex voluntatib⁹) z̄ ibi
(Plurim⁹ at loc⁹ ē) Circa p̄mū duo facit. qz p̄ ponit do-
cēt ipm soluere. ibi (Solo v̄o boz) Dicit ḡ q̄ r̄nūz
possum⁹ d̄re ducere r̄ndente vt dicat q̄ est extra opinionē: et
vt h̄ fiat p̄siderare obem⁹ ex quo ḡne. i. ex q̄ lectav̄l quos
doctores seḡ r̄ndens q̄ disputat. Deinde interrogare obem⁹
mus aliqd q̄ hi doctores quos sup̄. r̄ndens seḡtur dicunt

iopinabile pluribus. est. n. in singulis sectis aliquid tale. i. ali
qd pluribus iopinabile. et qd nulla secta p̄ hoc fuit qd nō co-
sideret aliquid qd erat ex rra opinione pliūz: leue erat ducere
quilibz de ista secta ad iopinabile. iō subdit: qd elīm singu-
loz hoc ducēdi. s. ad inopinabile est in ppōnibz qd iterro-
gamus sumere debem⁹ positiōes extraneas p̄ hoc: et ex il-
lis arguere h̄ eos qd sunt de illa secta. C Deinde cū dicit.

C Solutio vero horū cōpatēs fert: sed ostēde-
re quoniamz nō ppter orationē accidit improba-
bile: semper autē hoc vult qui contendit.

C Docet talia soluere dices. qd p̄petens solo hocz eē fert. i.
esse dīr ondē: qd illud sprobabile non accidit ppter oto-
nez. i. pp argumentatōem opponētis. semp. n. opponētis qd co-
rēdit. i. qd certat et bellat. vñli h. vñ. qd illud iopinabile acci-
dat ex ar⁹ suo. C Notādū autē qd opponētis nō dī vincere
nisi cogat r̄ndēte ex vi ar⁹ cedere aliqud incōueniēs: nā
si ḡra disputationis vel aliq̄ alia de cā m̄dēs cederet ali-
qd incōueniēs nō esset in h̄ gloria opponētis. cuz ergo ali-
qs de aliqua secta ducif ad aliqud iprobabile dz dīre qd h̄ ē
ex pōne sua nō ex argumentatōe opponētis. C Deinde cū dicit.

C Amplius autēz ex voluntatib⁹ et manifestis
opinionibus: nō enīz eadē et volūt et dicit: sed
dīt qdē decoratissimas oriones: volūt autē ea qd
vñr pdesse: vt bñ mori magis qd viuere volu-
ptuose dicunt oportere: et egere iuste magis qd
dīnijs affluere praeve: volūt abit h̄ria.

C Docet ducere ad iopiabilia ex diuersitate qdē in nobis.
nā in nobis rō h̄riat passioni: et v̄plurimū in occulto volū-
mus qd suggestit passio. in apto cū logmūr qd rō dicit. nō
n. facim⁹ qdē doceamus nec volum⁹ qd logmūr. duo qd facit.
qd pmo ponit istud documentū. z⁹ adaptat ipm. ibi Ergo
enī qui dicit Dicit qdamp̄. sup. aliud documētū ducēdi
ad iopinabile est ex voluntatib⁹ qdū ad id qd suggestit pas-
sio et manifestis opinionib⁹ qdū ad id qd dictat rō. nō. n. ho-
mines eadez volūt et dīt: h̄ dicūt qdē decoratissimas ora-
tiones: volūt tñ ea qd vñr pdesse: vt dicūt magis oportere
bene mori qd voluptuose viuere. et egere. i. esse pauper iuste
magis qd praeve affluere diuitys. volūt autēz nō hec sed
contraria. C Deinde cum dicit.

C Ergo euz qui dicit fm volūtates ad manife-
stas opiniones ducenduz: euz vero qui fm ad
abscōsas: v̄trūqz enīz necessariū extra opinione
ducere: aut enī ad manifestas: aut ad obscu-
ras opiniones dicunt contraria.

C Adaptat documētū ad ppo dicēs qdē euq dīc volūtates
i. euq asserit opinione illā quaz suggestit passio et dicitat sen-
sus: et quāvult volūtas ducendū ē ad manifestas opiniones
qz dictat rō. euz autē qd r̄ndēt h̄ bas. i. fm bas manifestas
opiones. ducēdū ē ad abscōsas qz vlt volūtas. v̄trūqz. n. i.
v̄trūqz mō ne cīuz ē dicere ex opinione. sp. n. r̄ndētes v̄l dīt
h̄ria ad māfestas opiones vel abscōsas. C Deinde cu dicit.

C Plurimus autēz locus est faciēdi que extra
opinionē sunt dicere: sicut et caliades in gorgia
scriptus est dices: et vere res omnes arbitrati
sunt accidere in eo qd fm naturaz: et fm legēz:
h̄ria. n. esse nāz et legē dīt: et iusticia fm legē q-
dez est bonū: fm nāz autē non bonum.

C Ponit documētū sup̄u ex diuersitate legū. leges. n. h̄di-
cūt nā: et nā legib⁹. tria qd facit. qd pponit h̄ documētū. z⁹
adaptat ipm ad ppo. z⁹ dat dīam iter id qd ē fm legē: et
id qd ē fm nām. z⁹ ibi (Opz qd ad eu) z⁹ ibi (Est at eis) Di-

cit qd plurim⁹ locus. i. freqns loc⁹. siue idoneū do⁹ face
re dīr ea qd sunt ex opinione ē sic dicebat caliades. i. ille h̄d qd
scriptus ē in gorgia. i. in illo lī caliades. n. erat dicens siue
dicebat qd oes veteres arbitrati sunt accidere in eo qd est
fm nām et fm legē. qd sup̄. talia sibi h̄dicūt. iō subdit qd cō-
traria qd eē nām et legē. talē enīz iusticiā fm legē z⁹ esse
qd bonū qd fm nām z⁹ eē nō bonū. C Notādū autē qd goz
gias ē gdā liber plonis. cui⁹ v̄suetudo fuit libros suos itū
tulare a discipul⁹ suis. Zyme. n. et fedron et menon fuerūt
discipuli plonis a qd̄ titulauit dictos libros. sic ēt et Hor-
gias fuit gdā discipulus plonis a qd̄ titulauit quedā libru
quez appellauit gorgia. in illo autē lī scriptū ē de qdā qd vo-
catai caliades qd ipse dicebat oes veteres et oes atiq̄s ar-
bitratos fuisse legē et nām eē h̄ria. et aliquid est bonū h̄z vñū
qd nō est bonū fm aliud et re. C Deinde cū dicit.

C Opz ergo ad euq qdē qui dicit fm nām fm le-
gez obuiare: ad euq v̄o qui fm legē in nām du-
ceret. v̄trūqz. n. dīe est qd̄ extra opinione est.

C Adaptat qd h̄ documētū ad ppo et ex h̄rierate qd̄ ēter le-
ge et nām docet ducere ad iopinabile dices. qd ad euq dīc
h̄z nāz oz obuiare fm legē. ad euq v̄o qd̄ h̄z legē ducere ē nāz
obuiādo ei qd̄ ē h̄z nām. v̄trūqz. n. i. ex v̄trāqz pte. s. tā
ex pte legē qd̄ ex pte nāe z⁹ dīre qd̄ ē ex op̄. C Deinde cū dīc.

C Erat autē eis fm nāz qdē verū: fm legē autēz
qd̄ plurib⁹ videt. Quare manifestū: qm̄ et illi
quēadmodū et qui nūc autē arguere: aut ad qd̄
extra opinione ēē dīre ēndētē conabantē facere.

C Dīc id quo dīt id qd̄ ē fm nāz ab eo qd̄ ē fm legē dices
qd̄ id qd̄ ē fm nām ē verū eis. i. apud eos. s. apud sapiētēs:
h̄z fm legē ē id qd̄ v̄r plib⁹. et qd̄ tā antīq̄ h̄z nūc conabantē
opponētis ducere r̄ndētes ad iopinabile fm sapiētēs: v̄l
fm ples. iō subdit ma⁹ eē qd̄ quēadmodū illi. i. antīq. sic et
ḡ nūc. i. moderni conāt arguere. i. redarguere r̄ndētē. aut
facere ipz dīre qd̄ ē ex opinione sup. v̄l sapiētū vel pluriū.

C Dubitaret forse aligs qd̄ appellet hic p̄bs eē
fm nām et fm leges. C Dīz

qd̄ fm quodā h̄ appellat fm nām qd̄ fm saluat. h̄z leges
v̄o qd̄ leges dīt: h̄ v̄t dīt h̄ria sunt. nā leges dīt latronez
suspedi: nā v̄o h̄dīcīt. qd̄ h̄ nō saluat nāz: h̄ tollit: h̄ hoc sta-
re nō pōt: qd̄ fm p̄bz qd̄ est fm nāz ē tale simp̄l. et apud sa-
piētēs. qd̄ v̄o h̄z leges ē qd̄ v̄r plib⁹. Stat autē qd̄ latrone su-
spēdi est bonū fm sniam sapiētū: et est bonū simp̄l. h̄z. v̄l:
sit malū hui⁹ v̄t latrone. simp̄l tñ bonū ē: qd̄ decorat rez
publicā. suspēsto qd̄ latrone si attēdant v̄ba p̄bi magis ē h̄z
nām h̄z nām. C Scīdūz qd̄ fm p̄bm rhetoricoz z⁹ et
ethicōz h̄ duplex ē iustū. fm legē et fm nāz. vñ et cōiter cō-
suevit distingui qd̄ duplex ē iustū. s. nāle et positivū. p̄bs qd̄
p̄ nām itēdit ius nāle. p̄ legē v̄o ius positivū. qd̄ ḡ fm
ius nāle est simp̄l tale: et fm sniam sapiētū. qd̄ v̄o est h̄z le-
ges positivū. qd̄ aliquādo ciues sunt dīctores taliū. iō que
sunt fm leges sunt que videntē pluribus.

C Alterius forse dubitaret aligs. v̄t ea qd̄ sūt h̄z
legē sūt h̄ria his qd̄ sūt fm nām.

C Dīz qd̄ h̄z ius nāle sūt qd̄ recta rō dīt: h̄z leges positivē
v̄plurimū cui currūt pficua. multa. n. sūt pficua et v̄ti-
lia: quorūz dīt rō. i. ḡ fm nāz et leges siue ius nāle et ius
positivū in plurib⁹ oz sibi inuicem esse h̄ria.

C Alterius forse dubitaret aligs qd̄ qd̄ ē h̄z nāz:
dīr ēē qd̄ v̄r plib⁹. C Dīz qd̄ v̄t dīm ē qd̄ sūt h̄z ius nā-
le sūt talia h̄z rōnē: h̄z sūt h̄z leges positivās v̄plurimū sūt
pficua et bona fm sensum. et qd̄ sapiētēs fm qd̄ h̄z sūt: re-
gunt ratione. plures v̄o regunt passione et sensu: populus
vero et multitudō nō p̄cipiūt nisi sensibilia bona. bene eri-

Liber

go dcm est q que sunt fm nām t fm rōnes sunt talia fm sapientes: que vō sunt fm leges t fm proficia sunt que vi denē pluribus. Deinde cum dicit.

CQuedā aut̄ interrogations habet vtrāqz im probabile esse responsionez; vt vtrū sapientib⁹ aut patri oporteat obedire; t expediētia facere aut iusta; t iniuriā pati melius qz nocere.

Docet ducere ad inopinabile ex diuersitate sive ex ḥrie tate q est in ipsa interrogatione; t tria facit. qz pmo facit qd dc̄m est. z adaptat documentum h̄ ad ppo. 3° reducēt hāc ḥrietate ad pcedentē. z ibi (Qz aut̄ reducere) 3° ibi (Erit aut ad ea) Dicit g qdā interrogatōes h̄nt vtrīqz iproba bilē esse r̄sistōne. sūt. n. quedā interrogatōes tales qles in seipsis h̄st ḥrietates; t ex vtrāqz pre 3° eē h̄ eas iprobabilē r̄sistōnem; vt si querat vtrū oporteat obedire sapientibus aut p̄ti; t vtrz oporteat expediētia facer aut iusta; t vtrz sit meli pati iniuriā qz nocere. Notādū aut̄ q in oib⁹ p̄dictis interrogatiōibus est dare ḥrietate. t qcgd r̄ndet vel ḥdic̄t plurib⁹ vel sapientib⁹. nā plures dñt q̄ obediēdū ē p̄ti; t q̄z expediētia facere; t q̄ meli ē facere iniuriā qz pati. sapientes vō dñt obediēdū ēē sapiētib⁹ agēdū ēē iusta nō ēē faciēdū iniuriā; z magis patiēdū. Deinde cū dicit.

Oportet aut̄ ducere ad ea que pluribus t sapientibus sunt contraria. Nam si dicat alijs vt qui circa rōnes ad ea que pluribus: si at vt plures in ea que his qui i rōne: dicūt enīz hi quidē ex necessitate beatū iustum esse: pluribus aut̄ v̄ probabile est regez non felicem esse.

Adaptat hoc documētū ad ppo dices. q̄ in talib⁹ iter rogationib⁹ ducere r̄nidentē ad ea q̄ sunt ḥria pluribus vel etiā ad ea q̄ sunt ḥria sapientib⁹. nā si alijs dicat vt dicūt q̄ sunt circa rōnes. i. vt dñt sapientes: ducedus est ad ea que viden̄ pluribus. si autem dicat vt plures. duō est in ea q̄ viden̄ in his q̄ sunt in rōne. t subdit quo sapientes qui sunt in rōne ḥdic̄t plibus dicēs. q̄ bi. s. sapientes dñt iustū ex nečitate ēē beatū. pluribus aut̄ nō v̄ sic. vulgares enī. nō credūt iustū esse beatū; z vniū. iprobabile est. n. apud eos regem nō esse felicē. Deinde cū dicit.

Erit aut̄ ad ea que sic sūt iprobabilita ducere idem qd t in ea q̄ que est secūdum naturam: t fm legem contrarietatem ducere: nam lex opinio plurium est: sapientes at fm naturam t fz veritatez dicunt: t ea quidē que sunt extra opinionem ex his oportet querere locis.

Reducit hāc ḥrietate ad pcedentez dicēs. q̄ ducere ad ea que sunt sic improbabilia. s. fm plures vel fm sapientes idem erit qd ducere in ea ḥrietate que est fm nām t fz veritatē t fm legē: qz lex ē opio plurium: z sapientes dñt fz nāz t fm vitatē. Ultimo epilogat circa determinata dicēs. q̄ ea que sunt extra opinionem ex his locis. i. ex his documentis oportet querere.

CAPI. X.

Efacere nugari qd dicimus: nūgari iā monstrauius.

In p̄te ista determinat p̄bs de meta nugatiois, t duo facit. qz p̄ supponit ex pcedentibus qd sit nugari. z ex suppōne facta iuestigat dō ad tale metā. ibi (Qz aut̄ h̄) Dicit g q̄ dōm est de facere nugari: sed quid dicimus esse nugari: iā monstrauius? in p̄ncipio huius libri. iō sup̄. nece est h̄ supponendū. Deinde cū dicit.

Omnes aut̄ hm̄i oratiōes hoc volunt fa-

cere si nihil differat nomē vel orationē dicere.

Ex suppōne eius qd ē nugari iuestigat dō ad metā nūgatōis. nī. n. scirem⁹ qd est nugari nō possemus scire quo p̄tingit venari nugatōez. supposito ḡ qd ē nugari: habem⁹ idoneitatem ad iuestigadū documēta p̄ q̄ arguit⁹ q̄ aduersarius nugaf. duo ḡ facit. qz p̄ ponit documēta p̄ que fit nūgatio vā. z p̄ que fit appens. z ibi (Uident̄ ā facere) Ad evidētia p̄me p̄ris scienduz q̄ sic in falla fm plures iter rogatiōes ex suppōne alicui⁹: vt supponēdo eodē mō diffiri aliquid in singulari t in plali ḥtigebat fieri vēz elechū: sic in metā nugatōis supponendo q̄ idē significet nomen p̄ se sumptū t alteri piunctū: vel qd idē significet nomē qd ōo: ducit q̄s ad verā nugatōem. duo ḡ facit. qz p̄ ait p̄mitendā ēē hāc suppōnez. z qd dixerat manifestat p̄ ex⁹. ibi (Duplicl aut̄) Dicit ḡ q̄ ōes h̄ ōones. q̄ sup̄. dicende sunt volut h̄ facere. i. volut ducere ad verā nugatōem. si sup̄. supponat q̄ nihil differat dñe nomē p̄ se sumptū t dñe ora tōez vel nomē q̄ se sumptū v̄l alteri piunctū. Notādū aut̄ q̄ differt dñe nomen p̄ se sumptū t dñe ipm̄t fā ōonem: t ēē piunctū alteri: nā duplū p̄ se sumptū dat itelligere dimidy: z si duplū piunctū cū dimidy nō v̄terius dat itelligere dimidy: si ḡ nō differret duplū p̄ se sumptū: z du plū piunctū dimidy: tūc duplū piunctū dimidy daret itel ligere dimidy: sic dat ipm̄t itelligere p̄ se sumptū cū nō cōiungit illi. eēt ḡ nugatio dōo duplū dimidy. qz bis ponere tur ibi dimidy. t qd dc̄m ē de relatiūs v̄tatem h̄ in p̄ se passiōibus. s. n. symū piunctū naso daret itelligere nasuz sicut dat ipm̄t intelligere per se sumptuz. tunc dicendo nasus symus esset ibi nugatio. esset. n. dicere nasus nasus cauis. Deinde cum dicit.

Supluz aut̄ t dimidy duplum idē: si ergo est duplū dimidy dupluz erit dimidy dimidy duplū: t rursū si. p̄ duplo duplū dimidy p̄oat: ter et it dictū dimidy dimidy dimidy duplum. Ex suppōne p̄dicta. v̄z. q̄ nō differat dictio: vt est ibi nōmē. i. vt sumif p̄ se: t vt facit orōne. i. vt piungit alteri. docer ducere ad verā nugatōem. t duo facit. qz p̄ docet h̄ in relatiūs. z in p̄ se passiōib⁹. ibi (Et quorūcūqz subta) Circa p̄mū tria facit. qz p̄ docet h̄ in relatiūs fm se. z in relatiūs fm suū genus. 3°: p̄cludit h̄ v̄tatem h̄re in oib⁹ relatiūs. z ibi (Et putas est cōcupiscētia) 3° ibi (Sunt aut̄ h̄ ōones) Cōtinuet aut̄ sic. suppo⁹ ēt idē significare nomē v̄rōne: vel idē significare nomen p̄ se sumptū t piunctū alteri. qd si ita ēidē erit duplū p̄ se sumptū t duplū piunctū dimidy: si ḡ duplū est dimidy dupluz. i. si. p̄ loco dupli p̄ accipi dupluz dimidy bis ponere ibi dimidy. t erit dimidy dimidy duplū. t rursū si p̄ duplo ponat duplum dimidy. ter erit ibi dc̄m dimidy. erit. n. dimidy dimidy dimidy duplum. Notādū aut̄ q̄ si semp̄ p̄ duplo possimus accipe duplū dimidy. poterimus arguere īfinitā nūgatōez. īfinities. n. ponet ibi dimidy. Deinde cū dicit.

Et putas est cōcupiscētia delectationis: hoc aut̄ est appetit⁹ delectationis: est ergo cōcupiscētia appetitus delectationis. **P**onit z⁹ ex⁹ in relatiūs fm suū genus dicēs. putas sup̄. q̄ bene dc̄m sit cōcupiscētia delectationis. si respōdeat q̄ bene dicat q̄ h̄. s. cōcupiscētia est appetit⁹ delectationis. cōcupiscētia ergo delectationis nihil aliud ē q̄ appetitus delectationis. tita nugatio. Notādū aut̄ q̄ appetitus est q̄sī genus ad cōcupiscētā. appetitus enī diuidit in appetitū sensitiū t intellectiū. appetitus aut̄ sensitiū rursus diuidit in irascibilē t cōcupisibilē. sīḡ cōcupiscētia est ad aliqd. qz appetit⁹ est ad aliqd seḡ q̄ cōcupisitū relatiū. qz suū genē ē relatiū. Notādū et q̄ cōcupis-

dat intelligere delectatioem: s_iuncta delectatio nō vlt
ut dat intelligere ea. iō dō, cūcup^a delectatiois nō ē ibi nu
gatio nisi supposito q̄ idē significet nomē qd̄ oīo: t̄ q̄ nō
differat cūcup^a per se sumpta: t̄ vt est sūcta huic genituio
delectationis. C Deinde cū dicit.

Sūt aut̄ oēs hm̄oi oratiōes t̄ in ad aliquid:
quecūqz non solū genera: sed t̄ ipsa ad aliquid
dicunt: t̄ ad idem t̄ vnu assignantur: vt appre
tit^a alicui^a appetit^a: t̄ cūcupscētia alicui^a cūcupi
scētia: t̄ duplū alicui^a duplū: t̄ duplū dimidū.

Dicit q̄ in oībus relatiis cōmittit nugatio supposta
suppone p̄dicta. d. q̄ b̄o oīones du^{ro}. s. ad nagationē sunt
oēs que dicte sunt. t̄ subdit q̄ in ad aliqd quecūqz nō solū
fm̄ genera: s_i et h̄ se ipsa dñr ad aliqd. i. ad oīa relatiua: tā
h̄ se q̄ fm̄ suū gen^a: si assignantur vnu t̄ idē sup. nugatio
nem faciūt: vt appetit^a. q̄ est alicui^a appetitus. t̄ cūcupscē
tia. q̄ ē alicui^a cūcup^a. t̄ duplū qd̄ ē alicui^a duplū. est. n. du
plū dimidū. in oībus sup. talib^a cōmittit nugatio. C Notā
dū aut̄ q̄ dicit. Et ad idē t̄ ad vnu assignant^a q̄ vnu rela
tioz nō dat intelligere aliud nisi determinate assignat^a ad
illud. vult ḡ dñe q̄ in relatiis nō quocunqz mō acceptis
cōmittit nugatio: s_i assignant ad vnu t̄ idē. i. vt assignā
tur ad aliqd determinatū. q̄ hoc mō accepta relatiua dāt
intelligere seipsa: t̄ cōmittit ibi nugatio supposta suppone
p̄dicta. Ex quo appz. q̄ ala nō determinate dī relatiue ad
auē q̄tūcūqz supponat q̄ idē significet nomē qd̄ oīo non
ibi erit nugatio. dō ala auis. C Notādū etiā q̄ cū cūcup^a
videat eē relatiū fm̄ suū gen^a. duplū vō sit relatiū fm̄
se. iō in talib^a exēplificavit vt ostendat in oīb^a relatiis cōmit
ti nugationez si determinate t̄ debite assignant^a p̄supposi
ta suppone p̄dicta. C Deinde cū dicit.

Et quorūcūqz subiecta cū nō sint aliqd oīo
quorū sunt habit^a aut passiones: aut aliqd h̄ in
oīone eorū cum designant predicator^a de his.

Hic ostendit idē veritatē bre in glē passiōibus. t̄ duo facit:
q̄ p̄proponit qd̄ itendit. z^a manifestat qd̄ dixerat p̄ exem
plū: ibi (Ut abūdās est ibi nūer^a) Dicit ḡ q̄ subta quorū.
cūqz accītia cū nō sint ad aliqd oīo. i. p̄ter h̄ q̄ sint rela
tioz: si illoz subo^a p̄dicta accītia sunt h̄tus aut passioe
aut aliqd h̄ v̄t dispōnes. t̄ in rōne. i. in diffōne eorū p̄dica
toz. i. illoz accītiaz cū designant v̄l cū signat: vt b̄z cor
rectio greca de his. i. de subiectis. sup. in talib^a h̄ fieri nu
gatio. C Notādū aut̄ q̄ accītū qdā sunt p̄ se: qdā vō per
accīns in diffōne accītū p̄ se ponunt subiecta. s_i in diffōne
accītū p̄ accīns. fm̄ q̄ talia sunt subta nō cadit. vtrū aut̄
nulla sint accītia talia. ita p̄ accīns q̄ru nō sint aliqd subta
p̄ se non ē plentis speculationis. sufficit aut̄ ad p̄sens scire
q̄ in diffōne accītiaz p̄ se ponunt subiecta: nō aut̄ in diffō
ne accītū p̄ accīns nō cadi subm: vt ergo ph̄s ostēde
ret q̄ nugatio cōmittit in accītib^a p̄ se: t̄ non in p̄ accīns: di
xit nagationē xtingere in illis accītib^a q̄ sic sunt habitus:
aut passioe aut dispōnes subo^a: q̄ tu in rōne eoz p̄desi
gnant de his. i. fit mētio de subiectis. C Deinde cū dicit.

At abūdās est nūer^a mediū habēs: ē aut̄ nūe
rus abūdās: ē ergo nūer^a nūer^a mediū habēs.

Manifestat qd̄ dixerat p̄ ex^a. t̄ duo facit. q̄ p̄ adducit ad
p̄positū ex^a "mathematicū. z^a ex^a "nāle. ibi (Et symū) Diē
ḡ p̄abūdās. i. nūerū ipar est nūer^a mediū b̄is. est at nūe
rus abūdās. i. in abūdātī t̄ in ipari intelligit nūerū. bis ḡ
dī ibi nūerū. abūdās ḡ nūer^a est nūerū numer^a mediū
b̄is. C Notācūz aut̄ q̄ par nūerū diuisus in duo eq̄lia
nihil remanet me^a. de rōne. n. paris est q̄ possit diuīdi in
duo eq̄lia: vt vult boetii in arithmetica sua. Impar at cūz

diuidit in duo eq̄lia: diuidētia nō euacuāt totū diuīsum: s_i
in medio remanet v̄ntas. ideo dicit impar eē nūerū me
dium habēs. C Deinde cū dicit.

C Et si simū cauitas naris est: est q̄t naris simi
est igitur naris naris caua.

C Dicit hoc idē p̄ ex^a "nāle dices. q̄ symū est cauitas na
ris. est aut̄ syma naris. i. in symo intelligit naris siue nasus.
bis ergo ponet ibi naris. ideo cōcludit. erit ergo naris sy
ma: siue naris naris cauitas.

Dubitaret forte alijs. vtrū posito vno relatiuo
rum vt ē sūncū alteri det intellige
re alteri: vt vtrū duplū sūncū dimidū det vltēt^a intelli
gere dimidū. C Dōm q̄ tota cā q̄re vnu relatiuo^a dat i
ntelligere reliquū est ordo vel depēdentia vnl^a ad alteruz:
Intellect^a. n. non pōt intelligere aliqd ordinatū ad aliqd v̄l
depēdēs ab alio nisi intelligat illud ad. qd̄ ordinat vel a q̄
depēdet. Inde ē ergo q̄ relatiua sunt silnā. i. nāli intelligē
tia. q̄ vnu ē de intellectu alteri^a. si ḡ ordo t̄ depēdentia est
cā q̄ vnu relatiuo^a det intelligere aliud: qn̄ relatiuū sumi
tur p̄ se. q̄ ille ordo t̄ illa depēdentia nō est terminata: de
nēcitate dat intelligere reliquū relatiuū: s_i accipiat relatiuo
vt alteri sūncū: q̄ illa depēdentia īā ē terminata nō vltēt^a
dat intelligere reliquū. duplū ḡ p̄ se sumptū: q̄ dīc aliqd
h̄is ordine vel depēdentia ad dimidiū. iō dat intelligē
re dimidiū: s_i dicas duplū dimidiū: nō vltēt^a ibi intelligit
dimidiū: q̄ illa depēdentia īā ē terminata.

Alterius forte dubitaret alijs. vtrū p̄pā passio
re subz. C Dōm q̄ obm̄itellectus est qd̄ gd̄ est t̄ pm̄ qd̄
apphēdiū ab intellectu ē ens vltēt^a. Lū ergo accītia nō sunt
entia nisi q̄ sunt entis: accīns nō poterit ē obm̄itellectus
nisi vt b̄z ordine t̄ depēdētā ad subm: cū nec sint gd̄ nec
sint ens: nisi q̄ sunt aliqd entis: vt q̄ sunt aliqd subi: sicue
ḡ ordo vel depēdentia vnl^a relatiui ad aliud ē cā q̄re vnu
dat intelligere reliquū. sic ordo vel depēdentia accītis ad
subm est cā quare accīns dat intelligere p̄pīu subz. s_i si coniungat
ei nō vltēt^a dat intelligere ipm^a. q̄ illa depēdentia īā
est terminata. symum ḡ p̄ se sumptū dat intelligere nasum.
s_i dicendo nasus sym^a non vltēt^a intelligit ibi nasus.

Alterius forte dubitaret alijs. vtrū sp̄s sūncū
cta generi dei intelligere geniū:
vt vtrū dōo aial hō: h̄ q̄ dīc hō det vltēt^a intelligere aial
C Dōm q̄ nō est eadē cā q̄re relatiua sunt de intellectu re
latiuoz. velsubia sunt de intellectu accītū: t̄ q̄re ḡna t̄ su
periora sunt de intellectu inferioz: nā tela ē de intellectu re
latiuoz: t̄ subm de intellectu accītis p̄ordinez vel depēdē
tiaz vt dcīm est. iō talia nō apposita intelligunt. apposita vō
nō vltēt^a dāt intelligi: q̄ ille ordo vel depēderia īā ē
determinata: s_i supiora sic sunt de intellectu inferioz nō so
lu p̄pēdētā: s_i etiā p̄pter identitatē realē: q̄tūcūqz
ergo illa depēdentia sit terminata. nā q̄ semp manet. rea
lis idētitas semp in ferioz dat intelligere suū stupius. hō ergo
p̄ se sumptū dat intelligere al: t̄ hō sūuctus aiali semp dat
intelligere al. C Scīdū tñ q̄ dīc mā in qbusdā nr̄is edi
tōib^a theologicis diffusū: dīxim^a vbi distinximus q̄ alr̄ ali
qd̄ ē de intellectu alteri^a: q̄ vltēt^a de intellectu p̄vēl z^a: d̄. itelle
ctu. n. p̄ sūt oia ea q̄ realē idētitatē h̄t ad ea de quoqz sūt i
tellit: s_i de intellectu scđario dñr illa ēē que nō h̄t realē idēt
itatē ad alia: s_i p̄ordinē aliquęz vltēt^a p̄ aliquā depēdētiaz
intelligunt in illis. fm̄ ḡbūc moduz loquendi supiora sunt
de intellectu p̄mo inferioz: s_i subiecta respectu accītiaz t̄
relatiua respectu relatiuoz sunt q̄t de intellectu scđario.
Inde ē ḡ q̄ sine inferioz accipiant p̄ se: siue vt sunt cōm
ita supiorib^a: siue qualitūcūqz alr̄ sp̄ dat intelligere supiora.

sit secunde declinationis: nā qui dicit fīcū mātūras soloecīsmū quidēz facit fīm illū: non videtur aut pluribus: qui vero fīcūs videtur q̄ dem sed non facit. cōdēz mō si finis solūz māculī generis fīm quosdam: nāz qui dicit certā soloecīsmū facit fīm eos.

Manifestat qđ dixerat per exēpla dices. q̄ sicut cecilia nūs dicit. fīcū ē scēe declinationis. t̄ declināt hic sic "huīus fīci. nā si ita est q̄ dicit sic "mātūras solo" facit fīm illū. nō videt aut pluribus. q̄ fīm plures fīcūs est q̄rte declinationis: ppter qđ accusatiū" pluralis facit has fīcūs. fīm ergo hūc modū videf q̄ bñ dīcaf fīcūs mātūras. subdit aut q̄ dicit fīcūs mātūras. vñ qđē fīm plures q̄ faciat solo" lñ nō facit fīm ceciliānū. ponit aut 3" exempluz dices q̄ si finis solū est māculī gnīs fīm quosdā. q̄ qđā ita dīt. eōdē mō. sup. poterit ibi ḵtingere soloecīsmū. nā q̄ dicit certā fine soloecīsmū facit fīm eos. q̄. s. ponit fine ē māculī gnīs tm̄. **N**otādū aut p̄m tria dixisse de soloecīsmo. p̄m q̄ aliqui fit. scđo q̄ videf t̄ nō fit. 3" q̄ fit t̄ nō videf. fīm h̄ posuit tria ex: nā supponēdo opionez ceciliāni q̄ dicit fīcūs mātūras solo" facit: lñ nō videf: q̄ vō dicit fīcūs mātūras videf: lñ nō facit. sic ēt supponēdo q̄ finis sit māculī gnīs q̄ dicit certā finez facit solo": t̄ ēt yī facere q̄ finis ex mō plationis vñ magis sonare in māculīnū q̄ feminīnū. **N**otādū etiā p̄m nō curare de ex: q̄ fīcūs est scēe t̄ q̄rte declinatōis. ppter qđ accusatiū" plalis facīcūs t̄ fīcūs: lñ forte magis ē scēe declinatōis: vt stat p̄ arbore: t̄ magis quartē vt stat pro fructū: vel forte h̄ ē lñ antiquā grāmaticā q̄ fīcūs sit scēe declinatōis: vt stat p̄ arbore. antig. n. dicebat arbore fīci. moderni aut tā p̄ arbore q̄ pro fructū vñ fīci vt est quarte declinatōis. sic etiā t̄ finis nō est māculī gnīs tm̄: lñ ē gnīs incerti. declinatōis enī hic vel hē finis. **D**einde cū dicit.

Manifestuz ergo: qm̄ t̄ ars quedaz hoc pōt facere: eo q̄ multe orationes non colligentes soloecīsmū: vñr fillogizare velut in elechis.

Ex dictis excludit p̄nem itentā. nā sī in soloecīsmo iueniatur appentia t̄ defectū. q̄ aligs fit t̄ nō videf. aligs videf t̄ nō fit. ma" est ḡ: qm̄ ars qđā vt sophīca pōt facere h̄. i. soloecīsmū eo q̄ multe ōfones nō collīt". i. nō sūt fillogizantes solo" vident p̄m fillogizare velut in elechis. q. d. q̄ sīc de elechis appentib" h̄ z eē ars sophīca. sic de solo" poterit eē ars sophīca. q̄ in eis eē pōt appentia t̄ defectus.

Bubitaret forte aliquis quō diuersimode h̄z matic" t̄ sophīsta. **D**om̄ q̄ grāmatic" de soloecīsmo cōsiderat inquāt obuiat p̄p̄ys p̄ncip̄ys sīue prop̄ys regu lis ipsi" grāmaticē. vñ ab eo sic diffiniūt q̄ soloecīsm" est vi tūm in stepu prius oronis h̄ regulas artis grāmaticē fa ctum: lñ a sophīta cōsiderat soloecīsm" iquantū appareter fillogizat t̄ put vñ fieri t̄ non fit.

Alcerius forte dubitaret aligs. vñ spectet ad dialecticū cōsiderare de soloecīsmo. **D**om̄ q̄ cū sophīsta seruiat dialectice: t̄ sit quedaz obligat̄ ei" ēt vt supra sufficiētē tange ba": q̄qd spectat ed sophīsta cōsiderare vtēdo t̄ faciēdo spectat ad dialecticū cū cōsiderare tradēdo artē t̄ doctrinā. ars ergo sophīca po test h̄ facere. q̄ pōt appenter fillo" solo". ars vō dialectica pōt de h̄ tradere doctrinā t̄ artē. **D**einde cū dicit.

Sunt autē pene omnes apparetēs soloecīsmī fīm hoc: t̄ qm̄ casus neq̄ māculīnū neq̄ feminīnū iudicat: sed neutrum.

Cōndit quō magis cōmode: vñ quō magis appēter habz

fieri soloecīsm". t̄ tria facit. q̄ p̄mo ostendit q̄ magis appen ter sit fīm neutrū gen". scđo ex h̄ vocet fillogizare t̄ facere solo" 3" docet ipm cauere. 2" ibi (Dato ḡ lepe) 3" ibi (Oz aut p̄mutatū) Circa p̄m̄ duo facit. nā p̄mo p̄ponit qđ i tendit. scđo assignat cām dicti. ibi (Nā h̄ māculinū) Dic ergo q̄ fere oēs appentes soloecīsmī sunt fīm h̄. i. fīm neu trū gen": qđ significat p̄ hoc. t̄ h̄ solo" tūc sup. ḵtingunt q̄ casus neq̄ indicat māculinū neq̄ fe": lñ 2fundit virū. q̄ t̄ indicat neutrū. q. d. q̄ in casibus indicatū" neutrū ge nus potissime ḵtingit soloecīsm". **D**einde cū dicit.

Ham hic māculinū significat: hec autem feminīnū: hoc vero vult quidez neutrū signifi care. Sepe autem significat t̄ illa vtraqz: vt qđ est hoc: calliopea: lignū: coriscus ergo māculinū t̄ feminīnū differūt casus omnes: neutrū autem aliū quidem aliū autem non.

Assignat cāz dicti dices. q̄ h̄ significat māculinū hec fe minīnū. h̄ vō neutrū vult significare. t̄ subdit q̄ sepe neutrū signat vtraqz illa. i. 2fundit tā māculinūz q̄ fe": vt sī querat qđ ē h̄. pōt r̄nideri est calliopegia q̄ est fe". vel lig" qđ est neutrū: vel corsī" qđ est māculinū. t̄ q̄ neutrū sic 2fundit oē genus: t̄ ēt 2fundit casus. q̄ nō ita h̄z casus di stincros: vt māculinūz t̄ fe": ideo apti" per neutrū fit soloecīsmū appens. iō subdit q̄ ḡ māculinū et feminīnū diffe rent casus oēs. neutrū aut̄ alij qđē casus differūt. aliū vō nō.

Notādū aut p̄ly ḡ māculinūz t̄c. seguit ex p̄dictis: nā h̄ significat māculinūz. hec feminīnū. h̄ neutrū: t̄n in h̄ pnoie hic hec māculinū et feminīnū sunt oēs casus di stincri. q̄ nūq̄ sunt ibi duo casus designatēs māculū vñ se minīnū genus: q̄ habeat sīlem terminationez. In neutrū aut̄ non sic. seguit q̄ ex dictis q̄ māculinū t̄ fe": casus p̄nt dici differre oēs. neutrū vō aliū qđē differūt. aliū vero non.

Notandūz ēt q̄ māculinū t̄ feminīnū dīfr differre oēs casus: nō q̄ in oībus noīb" ita se habeat: sed q̄ h̄ pōt forte ḵtingere. in neutrū aut̄ nūq̄ h̄ ḵtingit. q̄ semp noīatiū accūlatū" t̄ vocatiū" queniunt: vel possum" dīre t̄ meli" q̄ nō sunt alij duo casus q̄ de neīitate queniāt: ex eo q̄ deī gnant māculū vñ fe": nā in talib" magis est queniētia ca suū ex declinatōe q̄ ex ḡne. t̄ ide est q̄ in alībus talib" aliqui p̄ noīatiūs cū vocatiū. aliqui vō genitiū" cū datiu. uo. aliqui datiu. cū ablatiu. fīm q̄ diuersimode varia tur declinatio. vel fīm q̄ variatū ille grāmaticales regule. p̄ se ergo loquēdo māculinū t̄ feminīnū differūt casus oēs q̄ in talib" generib" fīm q̄ h̄z sunt nō habet alij queniētia casuū: lñ in neutrū ēt p̄ se loquēdo cōueniūt alij casus: q̄ neutrū genus fīm q̄ h̄z 2fundit noīatiū accūlatū" t̄ vocatiū": qđ p̄z: q̄ in oībus gnīb" neutrū saltē rep̄t cōueniētia hōz casuū. **D**einde cū dicit.

Dato ergo sepe hoc fillogizat̄ quasi dictū sit hunc: similiter t̄ alium casuz pro alio. Paralogismus aut̄ fit: eo q̄ cōmune sit hoc plurium casuum: nam hoc significat quandoqz quidez hoc: quandoqz autem hunc.

Docet fillogizare solo" dices. q̄ sepe dato h̄. i. dato noīatiū fillogizat̄. q̄si dc̄m̄ sit h̄sit. i. quasi dat" vñ dictus sit ac cūsatuū. subdit aut̄ q̄ filr sup. 2fillogizare alius casum p̄ alio. ēt ḡ h̄ doctrina q̄ possum" in neutrū facere solo" fillogizādo vñi casum p̄ alio. assignat aut̄ h̄z causaz dices. q̄ palogism" sit i talib" eo q̄ h̄. i. eo q̄gen" neutrū sit cōe plus casuū. iō aut̄ q̄ h̄. i. gen" neutrū: qñg qđē significat h̄. i. noīatiū: qñc̄ aut̄ significat h̄. i. accusatiū: nam istos duos casus nominatiū: s. t̄ accusatiū neutrū semp̄ habz consimiles. **D**einde cū dicit.

Liber

Cōportet permūtātū qđem significare cū est qđē hic; cū esse autē h̄sic; vt est coriscus eē coriscum; t̄ in femininis s̄līr noībus; nam in oībus similiꝝ est t̄ eē facient d̄iam.

Ostendit qđo xtingit cauere soloꝝ dicēs. q̄ si volumus cauere soloꝝ oībz h̄casus permūtātū significare. qz cū est qđē h̄. i. cū idicatiꝝ sumāt̄ noīatiꝝ; cū eē autē h̄. i. cū in finitino sumāt̄ accusatiꝝ; vt eē coriscus q̄tū ad idicatiꝝ cui supponit noīatiꝝ; t̄ eē coriscuꝝ q̄tū ad in finituz cui supponit accusatiꝝ; t̄ in feminino s̄līr vt est mūta esse mūsanū in noībus oībus cuiuscūq̄ gn̄is stat ē t̄ esse. i. i. idicatiꝝ t̄ in finitio. similiꝝ faciet d̄iaz. i. faciet distinctio nem iter dictos casus. possum⁹ ergo cauere soloecismuꝝ quantū ad casum nō latuꝝ t̄ accusatiꝝ; si xungam⁹ eos vel cum idicatiꝝ vel cū in finitio; qz tūc oīz talia distincte supponere. **D**einde cum dicit.

Et quēdāmodo similiꝝ ē in his soloecismuꝝ elenchis qui dicunt̄ f̄m q̄ nō similia similiter; nam quemadmodum in rebus illius sic bis in nominibus accidit soloecismuꝝ facere; nā ho mo t̄ album; t̄ res t̄ nomen.

Cūt̄ dicebat̄ hic: dat d̄iam iter soloꝝ t̄ figuraz dictionis dicens. q̄ quodāmodo silis ē soloecism⁹ in his elenchis q̄ dicunt̄ f̄m q̄ nō silia iterpretant̄ s̄līr. i. q̄ dñr fz figura dictionis; vt h̄ greca correctio. q. d. q̄ soloecism⁹ h̄ similitu dinē cū figura dictiōis; s̄z sup̄. differt ab ea: nāz quēadmodū illic. i. in fallacia figura dictiōis fit deceptio in reb⁹ sic his. i. orōnib⁹ barbalogizātib⁹ accidit facere soloꝝ in noī minib⁹. nā tam homo q̄z albuꝝ ē res; t̄ nomē; t̄ vt talia dñt̄ res. omittit̄ ibi figura dictionis; s̄z vt sunt noīa omittit̄ soloecism⁹. est ḡ d̄ia iter pdicta; qz soloecism⁹ fit in noībus. sed figura dictionis in rebus.

Dubitaret forte alijs. qz non videt̄ q̄ figura dictiōis fiat in reb⁹. nā cū sit falla in dictione h̄ fieri in noībus nō in rebus. **D**icen dus q̄ in falla ē duo cōsiderare. s. cāz appetie t̄ defectus in fallacyis ḡ in dictione causa appetie est ex voce; sed cā nō existēre t̄ defectus est ex significato. vel ex re. contin gūt. n. h̄ falla; vt supius dicebat̄ eo q̄ eisdē noīb⁹ nō idez significam⁹. nō ergo est d̄ia iter fallas in dictione t̄ extra dictione; q̄ in fallacyis in dictione nō sit defectus in reb⁹. vel in signato; sed qz in illis p̄n⁹ decipiendi sumit̄ ex re. in illis aut̄ ex voce. si ḡ fiat talis palogismus eē aial coloratū est albuꝝ. h̄ ē aial coloratū. ḡ homo est albuꝝ. h̄ ē figura dictionis t̄ soloecism⁹. nā albuꝝ t̄ homo sunt noīa iquātū p̄ferunt̄. res vero sunt q̄tū ad signata. si ergo dōo homo albuꝝ attēdaꝝ incongruētia q̄tū ad ipsam plationē. com mittit̄ ibi soloecismus q̄ est virtū plationis; s̄z si attendat̄ incongruētia q̄tū ad ipsa signata est ibi figura dictiōis; nā xungēdo vnu gen⁹ alteri non solū est incongruitas in platione; qz est tra regulas artis grāmatice ḡbus obuiat soloecism⁹; s̄z ēt̄ resultat̄ incongruitas in ipsis reb⁹. qz p̄ Bar guīt̄ res eē alteri⁹ gn̄is q̄z s̄nt̄ habz aut̄ alia rōnem quare figura dictionis d̄ esse in rebus: soloecism⁹ vero in noīb⁹; s̄z de h̄ in prosequēdo patebit.

Alterius forte dubitaret alijs q̄ se h̄nt̄ fillo ḡsimi sophīci ad metas. vtruz p̄ eūdeꝝ s̄llīm sophīci possint̄ cludi diuīse mete. **D**icendū q̄ s̄llīs dicit quēdā discursum t̄ quēdā motūs dis putatiꝝ t̄ terminus h̄i⁹ motus est meta. cū ergo nō sit̄ i conueniēs eiusdē mot⁹ eē plures terminos; dū tū ad illos terminos non ordineꝝ ille motus eē p̄mo. Ita non ē conueniēs eiusdē s̄lli sophīci eē plures metas; dū tū ad illos nō equē p̄ncipalr̄ ordinēt̄. videm⁹. n. q̄ termin⁹ altera

tionis non solū est forma accītalis; s̄z etiā talis alteratio nis eē p̄t̄ termin⁹ forma subalis; s̄z nō equē immediate. cōf lefactio. n. p̄ se t̄ p̄mo ordinat̄ ad calorez; t̄ termin⁹ calefa ctionis imēdiat̄ est forma caloris. nibilomin⁹ tū est et̄ talis terminus forma ignis. sic ēt̄ motus solis imēdiat̄ ordinatur; vt per eū acgrāt̄ aliqđ ybi. ex p̄nti vō ordinat̄ ad illuminationē aeris. sic oēs s̄llī sophīci f̄m intentionem sophīcīaz p̄ se t̄ p̄mo ordinat̄ ad redargutionem. ex p̄nti vō nō ē i conueniēs eos ordinari ad alias metas.

Alterius forte dubitaret alijs q̄ se h̄nt̄ he mete adiuicē. **D**om q̄ in ter ceteras metas v̄lor est redargutio. nā v̄bicūq̄ est ali quia meta ibi p̄t̄ eē redargutio; si r̄ndens dixerit p̄nti il lius mete; s̄z non p̄uert̄. alicubi. n. ē redargutio ybi nulla alia meta ē p̄ se loquendo. sufficit. n. ad h̄ q̄ q̄ redargutio q̄ cogat̄ p̄cedēr̄ qđ p̄us negauit̄. v̄l negare qđ p̄us p̄cessit̄. vtrū aut̄ id qđ cogit̄ p̄cedere vel negare sit̄ s̄lm̄ vel iopinabile. vel sit̄ ibi soloecism⁹ vel nugā⁹ nihil ad p̄positū. Rur sus falsum t̄ iopinabile magis v̄les sunt q̄z alie due. nāz h̄ pludi possunt̄ p̄ oēs fallas; s̄z soloecism⁹ t̄ nugatio nō sic. iter ceteras at̄ metas nugatio p̄ pauciores fallas p̄cludit̄. Imo forte nō h̄ p̄cludi nisi p̄ fallam accītis. soloecismus aut̄ per multas fallas ēt̄ cōmode p̄cludi potest. S̄z p̄ oēs fallas forte impole est ipm cōcludere vel saltem nō apte nec cōmode per oēs fallas p̄cludi haber.

Alterius aut̄. qz de redargutione t̄ ēt̄ de falso t̄ de iopinabili non ē dubiū: quo per fallas cōcludi habēt̄. Dubitaret ergo forte aliquis qđ nugatio t̄ soloecism⁹ per fallas p̄cludunt̄. **D**om q̄ nugatio p̄cludit̄ per fallam accītis sic. q̄cūq̄ dicit dupluz dat̄ itelligere dimidij. s̄z q̄ dicit duplū dimidij. dicit duplū. ergo q̄ dicit dupluz dimidij dat̄ itelligere dimidij. q̄ est ibi nugatio. q̄z bis dicit̄ ibi dimidij. hic omittit̄ accītis. accidit. n. duplo t̄ extraneū est ab eo ēt̄ quantū dat̄ itelligere dimidij. q̄ sit̄ ei xunctrū. q̄ ergo dicit̄ duplū dimidij dicit̄ duplū nō f̄m se. t̄ vt dat̄ itelligere dimidij. S̄z yī ē coniunctū ei: t̄ vt extra neuū est ab eo q̄ det̄ itelligere ipm. soloecismus aut̄ p̄ plures fallas omittit̄ p̄t̄. omittit̄. n. per equocationē vt oīs canis est iracudus. celeste sydus ē canis. q̄ celeste sydus ē iracudus: t̄ ēt̄ cōmitit̄ p̄ aphibologīa. vt q̄ tu vides. B̄ tu vides: s̄z tu vides alba. ergo tu exīs alba vides. vel vides columnā. q̄ tu exīs columnā vides. sic ēt̄ omittit̄ per com positione t̄ diuīsione. qz in dicto palogismo. vt supius diximus non solū ē amphī. s̄z etiā oīr t̄ alr̄ acceptus p̄t̄ eē cō positio t̄ dissio. cōmittit̄ ēt̄ p̄ fallam accītū. vt oīs xp̄ianus est deuot⁹ vel catholicus. mater tua ē xp̄ianus. ergo ē de uotus vel catholic⁹. Qz aut̄ omittit̄ posuit̄ soloecismus p̄ fū gūrā dictionis non h̄ dubiū; ppter qđ p̄ oēs fallas in dictione fieri h̄. per fallas vō extra dictioneꝝ non cōmode sit̄ nisi p̄t̄ coincidit̄ cū fallacyis in dictione. **N**otādū ēt̄ q̄z mēta redargutiois coincidit̄ cū oīb⁹ alijs. vt appa rēat̄ br̄nter q̄o sciēdū q̄ negaret̄ bāc orōne. h̄ ē albuꝝ. t̄ fieret palogism⁹ q̄ dictus est: dē aial coloratū ē albuꝝ. homō est aial coloratū. q̄ h̄ ē album. h̄ est redargutio. si acci p̄iaꝝ h̄ q̄ dico homo albuꝝ in p̄ptū fuit̄ p̄us negatū. t̄ est ibi soloecism⁹ p̄t̄ dictōes ille nō debito mō cōiungunt̄. q̄ redargutio est ibi. vt h̄ ē albuꝝ acci p̄iunt̄ materialr̄. p̄t̄ dīt̄ aliqd̄ prius negatū: s̄z soloecismus ē ibi magis: vt sunt quedā dictiones indebitē xuncte. t̄ q̄ h̄ ē albuꝝ materia liter sumpt̄a dicūt̄ quādā res redargutio fit ibi magis respectu rerū: t̄ soloecism⁹ magis respectu noīum. t̄ q̄ figura dictionis ordinat̄ ad redargutionē. ideo forte dcm̄ ē p̄ figura dictionis fit in reb⁹. soloecismus vō in noībus: t̄ q̄ dc̄m̄ ēt̄ de soloecismo t̄ de redargutione. q̄uo dīversimō de habēt̄ fieri in eadē fallacia. itelligēdū est de omnibus alijs metis. **U**ltimo cum dicit.

CManifestum ergo quoniam et soloecismus centandū ex his dictis casib⁹ fillogizare. Species igitur sunt he agonisticarū disputationū; et partes spērum; et modi qui dicti sunt.

Epilogat circa determinata. d. q solo⁹ tētās est syllogi-
care ex dictis casib⁹. i. ex dictis vīs. vel ex dictis casib⁹. i.
ex casib⁹. ſuue ex casib⁹. neuri gñis; de qb⁹. iā sufficiē-
ter dixim⁹: et sic epilogatū est q̄tū ad hoc capl⁹ de solo⁹.
additāt q̄tū ad epilogationē oīuz pcedētū q̄ spēs. i. me-
te agonisticarū disputationū. b̄ sūt q̄ dicte sūt. i. gnq̄. ſic ēt
partes b̄ spēz; ſuue b̄ metarū q̄tū ad. xiiij. fallas et mo-
di arguēdi q̄tū ad modos fallarū: q̄r quidā sunt in dicti-
one gdā extra dictionē. b̄ aūt modi sūt hi qui dicti sunt.
tam enīz de metis q̄ etiam de modis fallarū et de parti-
bus earū est determinatū.

CAP. XII.

Iffert autēz non paz si ordinetur
quodāmodo ea que circa interrogatiōnē sunt vel lateāt velut in
dialecticis.

Cpostq̄ ph̄s determinauit de syllis so-
phisticis p̄ quos aliquo mō cocludi p̄nt
oēs mete: et dedit cautelas ad facilēt cludēdū falsoz ſop-
nable nuga^{nem} et solo⁹. In pte ifla dat cautelas et documē-
ta ad redargutionē. **C**ad cui⁹ euidentia ſciendū q̄ facili-
tas et ydoneitas ad redarguēdū dupl̄r p̄t accipi. p̄ ex mō
interrogādi. z⁹ ex datis a r̄ndēte. dupl̄r q̄ est necessarium
hoc capl⁹. p̄ q̄ p̄ ipsuz docemur quo debeam⁹ interrogā-
re et facili⁹ p̄fīl⁹ r̄spōdētē redarguere. z⁹ p̄ B̄ capl⁹
docemur quo ex datis a r̄ndēte ſim⁹ ydonei ad redar-
guēdū iploz. duo q̄ facit: q̄r p̄mo dat necessitatē hui⁹ p̄tis
z⁹ exequī de intēto ibi. **E**st q̄ ad redarguēdū. p̄ma in
duas fm̄ q̄ duplētē necessitatē assignat. z⁹ ibi. **D**einde q̄
que dicra. **L**ōtīnūt sic: q̄r sophista p̄ncipalēt intendit re-
darguere et nō paz differt si quodā mō ordinēt. i. ordina-
te interrogēt ea que sunt circa interrogatiōnē: et lateāt re-
rogētēt velut in dialecticis. nā in dia⁹^{is} vt in. S. topicoz.
aliq̄ dicta sunt ad B̄ p̄tia. si q̄ nō parū differt modus iter-
rogādi quia facit latere nego⁹ danda sunt documenta ex
hoc sumpta. **D**einde cū dicit.

CSeiceps ergo his q̄ dēcā sūt b̄ primū dicēdū.
Cdat ſedam neccitātē hui⁹ p̄tis. cōtinuet aūt ſic. vna ne-
cessitas hui⁹ capl⁹ ſumif̄ ex mō interrogādi. alia vō neccitā-
tas ſumif̄ ex datis a r̄ndēte. iō ait. deinde q̄. i. post docu-
menta ſūptā ex mō interrogādi: et que dicta sunt a r̄ndēte
ſunt ſup. vt expedir accipeda. et subdit q̄ p̄mū dōz est b̄. i.
de mō interrogādi. qdā aūt ſtīnuāt hāc p̄tē ad p̄cedētēz.
dicētēz: q̄r deinde q̄ dicta sunt. i. post oia p̄dicta. p̄mū dōm
est b̄ de modo interrogandi. p̄ma tamē expōſitio copiosi-
or est et famosior. **D**einde euz dicit.

Est ergo ad arguendum vnum quidem lon-
gitudo: difficile enim ſimul multa conſpicere:
ad longitudinez vō predictis elemētis vtēdū.

Cpremissa neccitātē hui⁹ p̄tis ponit documēta ad hāc
metā. **A**d cui⁹ euidentia ſciēdū q̄ ſi disputationē volum⁹
r̄ndēte redarguere: duo ſunt p̄ncipalēt attēdenda. p̄mūz
est modus interrogādi vt ſciām⁹ debite interrogare. Deide
debem⁹ attēdere que ſunt dicta a r̄ndēte: vt ex datis ab
ipso: et ex dictis ei⁹ redarguām⁹ eū. duo q̄ facit: q̄r p̄ docet
ſumere documēta ex mō interrogādi. z⁹ ex dictis a r̄ndē-
te. z⁹ ibi. (Sophicū at et poſito.) **S**ciēdū aūt q̄ r̄ndētes
qđaz ſunt diſcoli et p̄terui: et nō r̄ndētū niſi ſdicere. quidā
vero nō ſunt diſcoli neq̄ p̄terui. duo q̄ facit: q̄r p̄mo do-
cet ſumere documēta ex mō interrogādi ad redarguēdū

r̄ndētes cōiter. z⁹ ex hāmō interrogādi po⁹ ſpālia documē-
ta ad redarguēdū diſcolos et p̄teruos. z⁹ ibi. (Ad obuian-
tes aūt.) Līcā p̄mū q̄tuoſ ſacit fz̄ q̄ ſtīuoſ documēta
ponit. z⁹ ibi. (Unū ḡ festinatio.) z⁹ ibi. (Et autē ira.) 4⁹
ibī. (Ampli⁹ p̄mutatiō.) Dicit q̄ ſp̄ ad arguēdū. i. ad redar-
guēdū. vñ qdē elīm vel documētu est lōgitudo. difficile
est enīz ſimul multa ſp̄cere et iudicare. dīcēdo q̄ multa
et faciēdo lōgas oñones iuoluēt r̄ndētē: vt in exquisitē
et indocte loquaſ: et p̄ ſtīuoſ redarguāf: et ſubdit q̄ ad lōgitū
dīne. i. ad plōgādas oñones vtēdū est p̄dictis elītis de qb⁹
z. dictū ſt in. S. topi. **N**otādū aūt q̄ dicit ad arguēn. **L**ep. 7.
dū vt oñdat hāc cauteſa et ſeq̄ntes defuīre ad argutiōez:
ſuue ad redargutionē. cautele. n. q̄ B̄ dabunf ſp̄l̄ ſp̄cī-
unt redargutionē. ſi aūt respiciūt metas alias: B̄ ē q̄r re-
dargutio ē q̄ ſi cōis meta ad oēs metas. **D**einde cū dīc.
CUnū vō festinatio: nā tardiores min⁹ p̄uidēt.
Cponit ſedz documētu. d. q̄ vñ aliō documētu vel vna
alia cauteſa ſt festinatio. nā tardiores et hebetes cū festi-
nāt min⁹ p̄uidēt: et ita citi⁹ redarguunt. **D**einde cū dīc.
CEt autē ira et p̄tentio: conturbati enīz mi-
nus poſſunt conſeruare orationes: elemēta au-
tem ire: et manifestum cum facere qd̄ velit in-
iuste agere: et circa omne impudentēz eſſe.

Cponit tertīū documētu. d. q̄ et b̄ elīz ē ira et p̄tentio. q̄
obem⁹ ducere r̄ndētē ad irā ſtēdēdo cū eo: et exprobriādo
iploz. et ē rō: q̄ ſturbati et irati min⁹ p̄nt ſp̄uare. i. obſp̄uare.
oēs ſtītides obſp̄uādas: iō citi⁹ redarguūt. et ſubdit q̄ elī
ire. i. ea q̄ hīt causare et efficere iraz ſunt ma⁹ ſacere eū. i.
r̄ndētē: q̄ ſelit iniuste. i. ſcōueniētē agere et r̄ndētē: et cir-
ca oia ſelit eē ipūdētē et p̄terui. ſi enī talia manifestam⁹
de iplo q̄ ſelit eſſe impudens et iniquus: ducemus ipsum
ad iram. **D**einde cū dicit.

Cmplius permūtatiō interrogatiōnes po-
neſe: ſuue ad idem plures aliquis habeat interro-
gatiōnes: ſuue et quoniam ſic: et quoniam non
ſic. ſimul enīz accidit aut ad plura: aut ad cō-
traria facere obſeruationem.

Cponit q̄tā cauteſa: et duo facit: q̄r p̄ ſacit qd̄ dictū ē. z⁹
ex his q̄ dixerat elīc̄ ſquādā v̄lez maximā. ibi. (Dino aūt
oia.) Dicit q̄ ampli⁹. i. p̄ter hec q̄ debem⁹ lōga dicere. de-
bem⁹ etiā nego⁹ intricare. iō ait: q̄ debem⁹ interrogatio-
nes ponere p̄mutatiōz: q̄r debem⁹ minorē ſylli ponere ante
maiorē: et minorē vnl⁹ ſylli ponere cū maiori alterī ſylli: et
totuz intricate dicere: et B̄ ſuue ad idē. i. ſuue ad eandē p̄tē
aliḡ ſuue ad plures oñones. i. plures ſyllōs: ſuue nō ſuue
plures ad eandē partē: ſz vñ ſuue habeat: qm̄ ſic. i. ad partē
affirmatiōnā. altū vō qm̄ nō ſic. i. ad p̄tē negatiōnā. qcgd tñ
xrigat: ſemp̄ debem⁹ intricare: q̄ ſic ſaciēdo accidet iplo
r̄ndētes ſimul facere obſeruationēs. i. ſideratiōes: aut ad
plures ſtītides ſi habuerim⁹ plures ſtītides ad vna partē:
aut ad ſtītidas: ſi habeamus vna ſtītide ad partē ſuue et ali-
am ad contrariam. **D**einde cum dicit.

Cominimo autē omnia que ad occultationē
dicta ſunt prius vtilia: et ad agonistica disputa-
tiōnes: nā occultatio ſt latēdi causa: lateret
autē ſtūca fallacie.

Celicit ex dictis ſquādā v̄lez maximā. nā ſtītatio ſtū-
tat negocī. iō ait q̄ oīo ſunt vtilia ad agonistica ſtī-
tiones. q̄cūz dicta ſunt faci⁹ ad occultationēz p̄us. i. in
S. topicoz. et ē rō: q̄ occultatio ſtū ſtītidi. fallacie autē la-
tere volunt: vel latere eſſt ſtū ſtītidi: et ſtū ſtītidi ſtītida ſtītidi
tū. **N**otādū aūt q̄ poſſet q̄ ſelit de hoc ſacere gntū

Liber

documentuz; ita q̄ essent ḡnq̄ can̄c sumpte ex mō interrogādī r̄ndētū quorūcūq̄, p̄ma est lōgitudo. z̄ festinatio. 3̄ ira vel st̄etio. 4̄ p̄mutatio siue iſtricatio. 5̄ occulta tio. Sz sic distinguedo bas cautelas. 4̄ nō p̄p̄ ponet in numerz cuz 5̄: Sz se hēbit ad eā s̄ic min̄ cōe ad magis cōe. nā ois iſtrica° ē q̄dā occ̄lta°: Sz nō querit. Deinde cū.d.

Ad obuiantes autē quecunq̄ opinātur esse ad orationem: ex negatione interroganduz velut contrarium velit sumere: aut duabus etiā ex equo interrogationē facere: naz cum dubiū est quid velit sumere: minus graues fiunt.

Ex mō interrogādi venāt cautelas: nō h̄ndētes cōr: Sz spāl̄ h̄discolos & pteruos, & ḡnq̄ faſbz & ḡnq̄ tales cautelas ponit. z̄ ibi. Et q̄n in p̄tb°: 3̄ ibi. Et in ḡb° non oē. 4̄ ibi. Et ad sumēdū p̄pone. 5̄ ibi. Valde autē & sepe. Diē ḡp̄ ad obuiantes. i. h̄obuiantes: siue h̄ discolos & pteruos: q̄ nō intēdūt nisi h̄dfe interrogadū est q̄cūq̄ opinant ee ad orōnez. i. ad p̄positū ex nega°. i. p̄ nega°. velut si oppones velit h̄riū illoꝝ q̄ p̄ponit. aut si nō interrogam̄ ex nega° debem̄ facere interrogationē ex equo. i. p̄ dissūctionē: vt nesciat r̄ndētes p̄po° oppo°. & subdit cām hui. d. q̄ cuz dubiū est qd̄ velit sumere oppones minus graues fiunt r̄ndētes ad iſpediēdū r̄ndēte & facili° cōcedunt p̄po°. Notādū autē hāc cautelā spāl̄ ee h̄tra discolos & nō intēdūt nisi h̄dfe. tales ḡ cū ignorāt qd̄ velim̄: nō sūt ita graues ad cōcedēdū p̄po°. Deinde cū.d.

Et quādō in partib° dedit aliquis singulare inducenti vniuersale: sepe non interroganduz: sed vt concessē vtendim̄.

Ponit sc̄daz cautelā: & duo facit: q̄ p̄ facit qd̄ deīn est. z̄ assignat cāz dci ibi. Nā q̄nq̄ & iſpi. Diē ḡ p̄ q̄n r̄ndētes ali q̄s dederit siḡ iſ p̄tb°. i. alib̄ p̄tclarib̄ iducētivle. i. op̄ponēti q̄ itēdūt p̄ iſductionē & cludere vle sepe. i. freqnter nō ē interrogadū ip̄z vle. Sz vtēdū ē eo tanq̄ xcessō: vt si xcesserit r̄ndētes q̄ equis: hō: leo: asin° spirat nō ēt interrogandū: vt x̄ oē aial spirer. sed ex istis p̄tclarib̄ xcessis debem̄ ifserre vle q̄ oē aial spirat & vii B vli: ac si eēt xcessum. Deinde cum dicit.

Nam quandoq̄ putant & ipsi dedisse: & audiētibus videtur propter inductionis memoriā velut non interrogata stulte.

Assignat cāz dicti. nā q̄ oia sinḡ ē nō sūt enumerabilia videf sufficere iducere in alib̄ vt &cludam̄ vle: imo sic faciēdo aliqui laiz tā r̄ndētes q̄ audientes: iō ait q̄ q̄nq̄ ipsi r̄ndētes putat dedisse. i. xcessisse vle & audiētib̄ p̄p̄ memorī iductiōis vident̄ oia p̄t̄ ēt esse xcessa velut nō interrogata stulte. i. iefficaciter. Notādū autē q̄ q̄ audientes & r̄ndētes nō semp sūt tāte iductrie vt possint vide. re q̄n iductio est efficax: & valet i oib° singulariib̄: & q̄n nō. iō est cautela soph̄a & cū induxerim̄ in alib̄ singulariib̄: absq̄ eo q̄ iducam̄ in oib° dicim̄ &cludere vle: q̄ tūc r̄ndētes & audiētes ob memorī iductiōis fc̄: & q̄ c̄dunt illa singularia nō ēē interrogata stulte Sz efficaciter putat cōcessuz esse ipsum vle. Deinde cum dicit.

Et in quibus non nomine significantur vniuersale: sed similitudine vtenduz ad hoc quod expedit. Latet enim similitudo pleriq̄z.

Ponit tertīā cautelā. d. q̄ si volum̄ aliquid pbare in his in ḡb° vle nō significat uno noīe vtendū est similitudine. i. circūlocu° ad hoc q̄ expedit & subdit cāz: q̄ similitudo pleriq̄z latet. Notādū autē q̄ log p̄ circūlocutionē semp intricat negocium & obnubilat r̄ndētē: p̄p̄ qd̄ ista caute-

la quodā mō ad oia valet. potissime tñ locuz bz in his que noiare neſcim̄: & q̄ nō h̄nt noia ipsoſta: q̄ in talib̄ videſ excusari opponēs si p̄circūlocutionē lo°. Deinde cū dīc.

Et ad sumēdū propositionem: contrariuz oportet admittentez inquirere: vt si debeat sumere: quoniam oportet patri omnia obedire: utrum omnia oporteat obedire parentibus: aut omnia iobedire: et sepe multa: utrum multa concedenda: aut pauca: magis enīm si necesse videbuntur esse multa.

Ponit q̄rtā cautelā: & duo facit: q̄ p̄ ponit ipsaz cautelaz: z̄ assignat cāz dci ibi. Oppositis enī. Diē ḡ p̄ assūmedū ē ppōne. i. p̄po° h̄riū. siuxta h̄riū siue cū h̄riū & oppone tez admittentez. i. recipiētez: & ponetez vnu h̄riū iuxta ali ud. oīz inquirere: q̄si. d. q̄ facieſa est iſtis: vel interrogatio ponēdo vnu h̄riū iuxta aliud. est ḡ h̄ cautela q̄ si volūm̄ aliquid p̄po° vel aliquid ppōne q̄rere a r̄ndēte debem̄ fil̄ cū illa p̄pone assūmēre ppōne: vt si oppones obēat sumere. i. debeat pbare: q̄n oīz p̄t̄ obēire per oia: d̄z q̄re, re vt p̄ oporeat obēire parētib̄: aut oia iobedire. i. nihil obēire. h̄riū assūptuz. i. nihil obēire. fac̄ magis appārere p̄po°. v3. q̄ debem̄ in oib̄ obēire. & si oppones obēat pbare sepe multa xcedēda ēt p̄t̄: d̄z h̄ sic interrogare vt̄z multa xcedēda sint p̄t̄ aut pauca. nā si nece est alterē p̄t̄ dare pp̄ h̄riū assūptuz: magis videbunt̄ multa ēt xcedēda. Notādū autē hāc cautelā potissime locuz p̄t̄ q̄n p̄po° qd̄ oppones pbare itēdit est pbabile: q̄t̄ h̄riū: qd̄ est iprobabile assūptuz iuxta ipsuz facit illud apparere magis iprobabile. Deinde cum dicit.

Oppositis enī iuxta se contrarijs: & maiora & magna vident̄ peiora: & meliora hominib̄. Assignat cāz dci cōtinuet̄ sic. assūmedū est h̄riā ppōne cū ppōne p̄posita: q̄ iuxta se appositis h̄rys vident̄ maiora: & magna: & meliora: & peiora hoib̄. mediocre. n. positiū iuxta p̄nū videf magnū: & magnū videf mai°. & bonū iuxta malū videf meli°: & malū p̄t̄ v̄. sic pbabile iuxta iprobabile videf probabili°. cū ḡ p̄po° n̄m̄ est pbabile debem̄ ip̄z assūmēre cū suo opposito vt videat pbabilis. Notādū autē q̄ b̄ diffinit̄ h̄riā cōsignat. nō. n. bene diffinitē possum̄ cognoscere vnu h̄riop̄ altero ignorato. vnu ḡ h̄riop̄ facit ad notitiā alteri°. h̄riā ḡ si si p̄t̄ ponant: q̄ vnu facit ad notitiā alteri°: vnuq̄oꝝ magis apparebit id qd̄ est pp̄ qd̄ malū apparebit magis malū: & bonū magis bonum. Deinde cum dicit.

Valde enim & sepe facit videri redargui maijne sophistica calūnia interrogantium: cū nihil sillogizantes nō interrogationē faciūt de hoc qd̄ vltimum est: sed &clusiue dicunt velut sillogizantes: non ergo hoc & hoc.

Ponit ḡntā cautelā. nā q̄ nō oēs x̄spicere p̄nt ex ḡbus p̄missis que xclō ſeq̄t: iō est cautela soph̄a & debem̄ audacter &clonez ifferre ex p̄missis: dato q̄ nō ſequat̄ ex illic: iō ait q̄ valde & sepe facit maxie videri facere redargui r̄ndētē soph̄a calūnia interrogatiū. i. opponētiū. naz cū aliqui nihil ſylloꝝ ſunt: q̄ nō accipiūt p̄missas ad quas ſeq̄t p̄po°. no ſaciūt interrogatiē ad hoc q̄ vltimum est. i. ad p̄po° &cludēdū: sed &ne vel &clusiue vt bz greca correctio dicunt velut ſyllogiſat̄es. i. ac si ſeq̄ret &clō ex p̄missis. inſerūt enī. nō ḡ h̄ q̄t̄ ad &clōnegatiū & hoc q̄t̄ ad affirmatiū. Notādū autē cautela soph̄a ēt ſepe ſeq̄t p̄missūt aliqui ppōnes: & ex illis audacter & ſine trepidatione ifferunt &clōnegatiū. ḡ nō bz. vel &clōnegatiū affir-

Primus

44

matinā sc̄ludendo ex illis ergo h̄ si conclusiones ille nō sequuntur ex premissis.

Sophisticuz aut̄ t̄ posito inopinato p̄ bare h̄ qd̄ videt̄ resp̄dere p̄posito eo qd̄ videt̄ ex principio; t̄ interrogationē talium sic facere; vt̄ tibi videt̄. Necesse est. n. si sit interrogatio ex qb̄ s̄illogism⁹ est; aut̄ elēchum; aut̄ inopinabile fieri aut̄ sile elenchob̄: cum dat quidem elenchū; cuz autem non dat; neqz videri fatetur inopinabile: cum vero non dat; videri autem fatetur elenchi simile.

Conpositis cautel⁹ t̄ do⁹ sup⁹ ex modis interrogādi. In pte ista p̄it cautelas sūptas ex dat⁹ v̄ ex oīcīs a r̄ndēre. r̄n⁹ aut̄ qdā s̄t magis docti; qdā min⁹ docti. duō ḡ fac̄; qz p̄ ponit cautelas q̄ magis vident̄ respicere r̄n⁹ idoctos. z⁹ q̄ magis vident̄ respicere doctos ibi. Et sic r̄ndentes. circa p⁹ uno facit. fz q̄ duas cautelas ponit. z⁹ ibi. Ampli⁹ quēadmoduz. p̄ma cautela tal⁹ q̄ q̄ r̄ndēs ponit aliqd̄ iopinabile: debem⁹ ipz ḡmēdare vt̄ magis firmēt̄ in illo p̄ positio: quo fcō debem⁹ ab eo q̄rere de opposito ei⁹ qd̄ dit̄; qz t̄ ḡcqd̄ dicat accidet sibi icōuenient̄: t̄ hec cautela videri maxie eē sophaz. iō ait q̄ sophicū docu⁹ est q̄n a r̄ndēte posito aliq̄ inopi⁹ pbare. i. approbare t̄ ḡmēdare h̄ qd̄ videt̄ r̄ndēs r̄ndere. q̄ fcō p̄posito eo qd̄ videt̄. i. p̄ positio aliquo qd̄ videt̄ verū: t̄ est pbabile: t̄ est sup̄. h̄iū ei qd̄ r̄ndēs dixerat ex pn⁹: iterū de hoc p̄posito oppones dz sic facere interrogatiōe; vt̄ tibi r̄ndēti h̄ vel nō. nece est eni si sit talis interrogatio h̄iūs ea ex qb̄bz fieri syl's h̄r̄ndētez: aut̄ elēchū: aut̄ iopinabile fieri h̄ ipm: qz cū re- sp̄dēs dat. i. p̄cedit p̄tinget fieri elēchū. cū at nō dat nec v̄ dare fatē aliqd̄ iopinabile. cuz at nō dat sumpl̄r̄s fatē videri. i. q̄ sibi v̄ bñ dictū: fit ei elēchī sile. i. redargui ap̄parēter. **N**otātū at q̄ cū positū sit r̄ndēte ponere aliqd̄ iopinabile: z̄ opponētes p̄ponere h̄iūs illi⁹. iō ppo⁹ ab opponēte esse aliqd̄ pbabile. Si ḡr̄ndēs p̄cedat illud redargui fz v̄itatē: cuz sit h̄iū dicti sui. Si aut̄ nō p̄cedat nec dicat sibi videri illud esse bñ dictū: qz nō fatē illb̄ qd̄ est pbabile: excludet h̄ ipm q̄ fatē ip̄probabile. Sz si non p̄cedat sumpl̄r̄: dicat tñ q̄ sibi vidēt bñ dc̄m nō redargui- tur sumpl̄r̄: qz nō sumpl̄r̄ asserit h̄iū dicti sui. redargui tñ app̄arēter: qz asserit app̄arēter illud. **D**einde cū dicit. **A**mpli⁹ quēadmoduz in rhetorics t̄ in elen- chis s̄ilr̄ cōtrarietates cōsiderādū: aut̄ ad ea q̄ ab eo sunt dicta ad quos cōfitēt bene dicere v̄l̄ facere. **A**mpli⁹ ad eos q̄ videntur huiusmodi: aut̄ ad similes vel ad plures vel ad omnes.

Conponit z⁹ cautelā. d. q̄ quēadmoduz i. rhetōc⁹ sup. s̄ide- rāde sūt h̄rietates. In cāis. n. i. qb̄bz locū rhetorica dili- gēter attēdēt̄ vt̄ testes sibi h̄dicūt̄: q̄ si faciūt̄ redargui- unt̄. si ḡb̄ ē i. rhet⁹ t̄ i. elēchis s̄ilr̄ p̄siderādū ē h̄rietates: vt̄ tñ r̄ndēs h̄dicat ad ea q̄ ab ipo eodē dc̄m sunt p̄: aut̄ h̄dicat ad eos ad q̄s p̄fit̄ bñ d̄ferant̄ bñ facere. **A**mpli⁹ est p̄siderādū vt̄ h̄dicat ad eos q̄ vident̄ sup. ei p̄sentire t̄ ad siles h̄i. ad eos q̄ p̄ueniūt̄ secū in opinioe. t̄ h̄ v̄l̄ ad p̄les: qz h̄dicit̄ plib⁹ talib⁹. vel ad oēs: qz h̄dicit̄ oib⁹. sūt ḡ tales h̄rietates attēdēde: qz ex oib⁹ his poterit redargui r̄ndēs. **N**otādū at has cautelas sūptas eē ex dat⁹. vel ex oīcīs a r̄ndēte. p̄. n. sumi⁹ ex eo q̄ r̄ndēs dič iopinabile. z⁹ v̄o ex eo q̄ dič h̄ria. Rursus qlibz istaz cautelaz respi- cit r̄ndētes ignorātes. i. ḡr̄atiū. n. ē p̄cedere iopinabilia t̄ h̄ dicere sibi vel his q̄ sunt de sua opione: t̄ maxie h̄d̄re eis h̄iūs ad illa in qb̄ fatē eos bñ d̄re. **N**otādū ēt q̄ ho-

mines aliqñ p̄pas voces ignorāt̄. t̄ nesciūt̄ quāti p̄oderis sint v̄ba p̄pa: iō sibi h̄dicūt̄. ex itētione. n. nlls sibi h̄dicit̄: nisi suā opionez mutare yellet. **D**einde cum dicit.

Et sicut r̄ndētes sepe: cū redarguiunt̄ faciūt̄ duplex: si debeat accidere redargui. **E**t interrogantib⁹ vt̄edū quādoqz hoc h̄ istātes: si sic qd̄ accidit̄: sic aut̄ nō quoniā sic sūpsit̄ quid cle- phon facit in mandrabulo.

Conponit cautelas sūptas respectu r̄ndētiū sciētiuz: t̄ q̄ttu or̄ facit̄ h̄m q̄ q̄tuor cautelas ponit. z⁹ ibi. Qz ēt ab ora tiōe. 3⁹ ibi. Conādū aut̄ qñqz. 4⁹ ibi. Ad eos aut̄. p̄ talis: qz sic r̄ndētes cū redarguiunt̄. i. cū timēt̄ redargui se- pe faciūt̄ dup⁹. i. distiguūt̄ orōnē si debeat p̄ illā orōnē ac- cidere eis redargui: sic t̄ interrogatib⁹. i. opponētib⁹ vt̄edū est h̄. i. bac cautela h̄ istātes. i. h̄ r̄ndētes q̄ istāt̄ distingue- do. qm̄ sic qd̄ accidit̄. i. v̄m. sic ēt in alio sensu nō est verū. H̄eos ḡ qui sic distinguit̄ oppones dz d̄re: qm̄ sic sūpsit̄. i. sūpsit̄ illā orōnē in illo sensu in q̄ r̄ndēs negat eā: vt̄ Cleo phon fac̄ in mādrabulo. i. docet facere in illo lib. **N**o- tādū ḡ cautelā sophicā eē qñ r̄ndens distinguit̄ orōnē ne redarguiat̄: q̄ oppones dicat se accepisse orōne illā in il- lo sensu in q̄ r̄ndens negat eā: ex quo appet cautela illā re- spicere r̄ndētes sciētes: qz sciētiū est cognoscere multipli- citates orōnū. Rursus h̄ cautela sūit ex dat⁹ a r̄ndēte: qz ex distin⁹ sua cautelose nos gerim⁹ h̄ ipm. **D**einde cū d.

Oportet etiā abstinentes ab oratione reliq̄ ar- gumenta incidere: t̄ respondenti si presenserit prius instare t̄ predicere.

Conponit sedaz cautelā: qz qñ videm⁹ r̄ndētez eē doctū: qd̄ ex dc̄is ei⁹ possim⁹ p̄cip̄e: t̄ ēt in disputādo h̄ ipm oīz multo- riēs eē subsistētes. i. recedētes ab orōne. i. a. ppo⁹ t̄ terci- dere reliq̄ ar̄ndēti: qz si oppones p̄senſit̄. i. si p̄us sensit̄ illa ar̄ndēti oīz p̄us itēdere t̄ p̄cedere r̄n̄sionē r̄ndētie vt̄ fort̄ arguat h̄ ipm. **N**otādū at hāc cautela ī h̄ s̄istere: qz cū arguim⁹ in aliq̄ mā: t̄ p̄cip̄m⁹ q̄ alique cautelose r̄n̄sionē p̄nt nobis fieri aū q̄ r̄ndēs r̄ndēat debem⁹ illas cauillati- ones p̄dicere: t̄ istare t̄ remouere eas. nā l̄z ī hoc videam⁹ recedere q̄ p̄posito: qz h̄terrūpim⁹ ar̄m̄: n̄ tñ ē p̄termitēdū: qz validi⁹ arguemus h̄r̄ndēte. Ex q̄ appet hac cautela ma- xiā eē vt̄edū h̄ dcōe: qz h̄ tales ē valide arguedū: t̄ potis- simē h̄eos q̄ s̄ueuerūt̄ cauillole r̄ndēre. iḡt̄ hec cautela aliquo mō sumi⁹ ex dictis a r̄ndēte a qb̄ cognoscim⁹ ipz cautelose resp̄dere. **D**einde cum dicit.

Conādū aut̄ quandoqz: t̄ ad alia ab eo quod dictū: illō extra sumētib⁹: si nō ad hoc quod p̄- positū est habeat aliq̄s argumētari: quod Ly- cophoron fecit p̄posito lyraz extollere.

Conponit tertiā cautelā: qz qñ ex dc̄is a r̄ndēte videm⁹ ipz abūdare in aliq̄ mā: in q̄ nos nō abūdam⁹ debemus nos trāsferre ad alia mās in q̄ abūdam⁹ t̄ sum⁹ magis docti. iō ait q̄ conādū est qñqz nos trāsferre ad alia ab eo qd̄ di- ctuz est nobis. dico sumētib⁹ ex illud. i. ex p̄positū. t̄ hoc faciēdū ē: si aliq̄s oppones nō bz argumētari. i. nō abūdat argumētis ad h̄ q̄ ppo⁹ ē: qd̄ fecit licofron. i. ille istriō qui cū nesciret̄ tāgerenīs lirā: t̄ ppo⁹ ēēt ei aliud ist̄m̄: dixit lirā extollere. i. ēēt extollendā t̄ cōmēdādā: t̄ esse meliorē p̄posito. i. ist̄m̄ p̄posito: sic t̄ nos debem⁹ facere. debem⁹ enīz ḡmēdare mām illaz in qua plus abūdamus: t̄ ad illā debemus nos transferre. **D**einde cum dicit.

Ad eos aut̄ q̄ exigūt̄ ad qd̄ conāt̄ argumētari q̄ vident̄ oportere assignare causā. Dic̄tis autē qb̄usdā obseruabili⁹: quod v̄l̄ accidit̄ ī elēchis

Liber

dicere h̄dictionē quoniam quod dixit negare: aut quod voluit dicere: sed nō quoniā contrariauz eadez disciplina: aut non eidez.

C Ponit q̄rtā cautelā: t̄ tria facit: qz p̄ facit qd̄ dc̄m̄ est. z° p̄bat qd̄ dixerat. 3° epilogat circa d̄termiata. z° ibi. (Nō ōz aut.) 3° ibi. (Ex ḡbus ḡ.) cautela talis est: q̄ cū r̄ndēs exigit a nobis de q̄ volum̄ arguere: nō debem̄ sibi d̄re i sp̄ali: sz in ḡnali: vt qz nolum̄ ei h̄d̄re in oib⁹: iō ait q̄ ad eos q̄ exigit ad qd̄ opponēs conat arg⁹. q̄ p̄ qz: vt videt: ōz assignare cāz. dictis āt q̄busdā. i. assignato negō i sp̄ali obseruabilī est. i. r̄ndētes poterūt magis obſuare qd̄ de- bēnt: t̄ magis sibi cauere: iō opponēs dz d̄re q̄ in elechis. i. in redargutiōib⁹ v̄l̄r accit d̄fe h̄dictionē: t̄ qz h̄dictio ē v̄l̄r obſuāda in elechis. i. in disp̄n̄c redargutiua. iō oppo- nens dz se offerre q̄ i oib⁹ vult h̄d̄re r̄ndēti qm̄ qd̄ r̄ndēs dixit ipse vult negare: t̄ qd̄ negauit ipse vult d̄fe. i. affirma re: sz nō: qm̄ h̄riōz ē eadē disciplina. i. nō dz sibi specifica- re pp̄m̄ suū: vt si vult arguere q̄ h̄riōz eadē sit disciplia. nō dz h̄b̄ opponēs r̄ndēti p̄ponere: sz dz d̄fe in v̄li q̄ in oib⁹ vult ei cōtradicere. **C** Deinde cū dicit.

C Non op̄z aut̄ conclusionem aut propositio- nem interrogare: sed vt concessis vt.

C Probat qd̄ dixerat. i. q̄ r̄n̄ nō ē manifestādū p̄positū i sp̄ali. q̄ tūc opponēs īterrōr̄ īne quā dz excludere: iō ait q̄ nō ōz īterrōr̄ īne vt pp̄n̄e. i. vt p̄missa. i. nō dz īterrōr̄ cōlo sic p̄missa: imo aliqui nō ōes p̄missa sūt īterrōr̄: sz q̄s daz p̄missas nō ōz īterrōr̄: sz debem̄ vt̄ eis vt̄ cōcessis. p̄z aut̄ bas q̄ttuor cauelas respicere r̄ndētes doctos. nā do- cti sunt q̄ scīt distingue re qd̄ faciebat cauelā p̄ma: h̄q̄s est valde arguēdū: qd̄ faciebat z°: q̄ abūdat arg⁹ in aliquid mā: qd̄ faciebat 3°: docti. n. exigit ad qd̄ opponēs vult ar- guere: de quo est cauelā q̄rtā. Ruris. ōes be cauelē p̄. supponūt opponētē h̄rē aliquā notitiā de r̄ndēte ex dicti ei⁹. iō sic p̄me cauelē sumebant̄ ex mō īterrogādī: ita be- sumunt̄ ex datis a r̄ndēte. **C** Ultimo cū dicit.

C Ex qb⁹ ergo īterrogatiōes: t̄ quo modo ī- terrogādū in agonisticis exercitatiōib⁹ dictū est.

C Epilogat circa determinata. d. q̄ dictum est ex quibus sūt īterrogatiōes: t̄ quō īterrogādū est in agonisticis exer- citatiōib⁹. **C** Notādū aut̄ q̄ in disputatiōe p̄ncipalr̄ sunt attendēda dicta r̄ndētis. iō caulete sūptē ex h̄b̄ dc̄s dicū- tur īterrogatiōes: qz in eis p̄ncipalr̄ sūst̄it r̄ īterrogā- di t̄ disputādī: iō ait. dictū ēē ex qb⁹ sūt īterrogatiōes. quātū ad cauelas sūptas ex dictis r̄ndētis. Et quō īterro- ganduz q̄tū ad cauelas sūptas ex mō īterrogāndi. Et in hoc terminat̄ sentētia p̄mi libri elenchoz.

C Incipit liber secūdus elenchoz Aristo. **C** AP. I.

E Responſione aut̄ t̄ q̄o oportet soluere: t̄ qd̄: t̄ ad quā vtili- tate hm̄oi ōones p̄. sūt post hoc dicēdū.

C Postq̄ p̄bz in p̄mo li- bro docuit ōones sophi- sticas cōſtituere. In h̄b̄ z° docet eas soluere: t̄ duo facit: qz p̄ ſtinuat le ad di- cenda. z° exeḡt de inten- to ibi. **C** Utiles ḡ sūt. In p̄ma p̄te q̄ttuor pponit: de qb⁹ vult determine ī hoc z° lib. iō ait q̄ post hec q̄ di- cta sunt in p̄ lib. in hoc z° dōz est de r̄n̄sōne q̄tū ad solonē apparetē: t̄ quō oporteat soluere q̄tū ad solonē verā: t̄ di-

de qb⁹ vult determine ī hoc z° lib. iō ait q̄ post hec q̄ di- cta sunt in p̄ lib. in hoc z° dōz est de r̄n̄sōne q̄tū ad solonē apparetē: t̄ quō oporteat soluere q̄tū ad solonē verā: t̄ di-

cendū est qd̄ oporteat soluere q̄tū ad solonē verā: t̄ dice- duz est etiā ad quā vtilitatē p̄sunt h̄b̄ ōones: sūt h̄b̄ solu- tiones q̄ h̄ dabunt̄. **C** Notādū āt q̄ cuiuslibz est r̄ndēre: sz nō cuiuslibz est soluere. iō p̄ r̄n̄sōne possum̄ deuenire in solonē apparetē t̄ defectiūā. p̄ hoc v̄o q̄ ait quō oport- eat soluere possum̄ denotare solonē verā t̄ efficacem. **C** Notādū etiā q̄ dicit qd̄ oporteat soluere: qz qd̄a ōo- nes sunt adeo fruole: q̄ q̄si sūt digne despici: t̄ q̄si nō id̄ gent solutiōe. erit. n. circa finē hui⁹ de hoc sp̄ale capl̄z. v̄z. qd̄ est qd̄ est dignū solone. **C** Deinde cū dicit.

C Utiles ergo sūt ad philosophiā qd̄ē pp̄ duo. **P**rimū qd̄ē: qm̄ sepe q̄ fm̄ dictionē fūt meli⁹ h̄b̄ faciūt quotiē singulū dī: t̄ q̄silr̄: t̄ que ali- ter reb⁹ accidūt: t̄ in noib⁹.

C Ereḡt de p̄missis: t̄ q̄ttuor facit: qz p̄ exeḡt de q̄rto: vt̄ de vtilitate taliū ōronū: qd̄ fuit q̄rto p̄po⁹. z° exeḡt de p̄ .s. de r̄n̄sōne sūt de solonē apparetē. 3° exequit de z° v̄l̄r̄ solonē recta. 4° exeḡt de 3°. s. gd̄ ē qd̄ oporteat soluere. z° ps ibi. **P**rimū ḡsic syllare. 3° ibi. (Qm̄ aut̄ est recta solo.) 4° ps icipit circa finē lib⁹ ibi. (Oz aut̄ intelligere qm̄ oiu⁹ oronū.) **P**riā ps i q̄ d̄terminat̄ d̄ vtilitate taliū ōronū diuidit̄ in duas: qz p̄ assignat̄ tales vtilitates. z° remouet quādā cauillationē ibi. (R̄ndētib⁹ aut̄ quō.) **C** Ad eni- dentiā aut̄ p̄me ptis sciēdū q̄ scire soluere ōones sop̄ca⁹ valet ad duo. s. ad adiscēdū phia⁹: t̄ ad acgrēdū honore t̄ gliaz. duo ḡ facit: qz p̄ ō q̄ scire talia valet ad phiam. z° q̄ valet ad gloriā ibi. Tertiū v̄o t̄ reliquā. Circa p̄muz duo facit fm̄ q̄ d̄ipl̄r̄ ō talia deseruire phie. z° ibi. **S**cōz aut̄ ad eas. **D**ic ḡ q̄ solones sophicaz ōronū utiles sī ad phia⁹ pp̄ duo. p̄m̄ qd̄ē v̄iles sup̄. sūt q̄tū ad fallas i dictionē ne h̄b̄ decipiāt cū alio: qm̄ sepe q̄ h̄b̄ dictionē fūt sup̄. si h̄b̄ sciat ea soluere solones taliū faciūt meli⁹ h̄rē quotiēs su- gulū dicit̄. t̄ talia faciūt meli⁹ scire q̄ silr̄: t̄ q̄ alr̄. i. t̄ q̄ disti- milr̄ accit̄ in reb⁹ t̄ in noib⁹. circa qd̄ decipīt fiḡ dictionē. sz talia sup̄. scire iūmat ad cognoscēdā vitatē phie. ḡ talia vti- lia sūt ad phia⁹. **C** Notādū aut̄ q̄ fiḡ dictionē nō accipit multiplex nisi fantasticuz: vt supra diceba⁹. merito ḡbec falla diuidit̄ h̄ōs alias fallas in dictionē: ideo sciēdo soluere alias fallacias in dictionē scim̄ q̄tū singulū dici- tur: t̄ cognoscimus multipli⁹. sz sciēdo soluere figura⁹ dictionē nō pp̄e coḡscim⁹ multipli⁹: qz ibi pp̄e nō ēm̄lti⁹ plūcitas: sed scim⁹ q̄ silr̄ t̄ q̄ alr̄ īterpretant̄.

Bubitaret forte aligs quō scire talia sit vtile ad phia⁹. **D**ōz q̄ de reb⁹ est scia: vt sūt app̄hēse ab ītellec- tū: t̄ sīc app̄hēdūt sic si- gnifican̄t. q̄ v̄o ignorāt signes vocabuloz. emodos īterp̄- tādi no⁹ magnū ipedi⁹ h̄t ad phia⁹: t̄ qz talia scim⁹ scie- do soluere fallas in dictionē. iō solones taliū v̄iles sūt ad phicas disciplinas. **C** Deinde cum dicit.

Scōz at̄ ad eas q̄ p̄ cūdē sūt q̄ones: naz q̄ ab alio facile paralogizatur t̄ bic non sentit t̄ ipse a se hoc patitur sepe. **C** Ponit scōz, vtilitatē. d. q̄ z° emolumētū sūt z° vtili- tas ē ad eas ōes q̄ones: sūt ad ōes ōones q̄ sūt p̄ eūdē: t̄ hoc q̄tū ad fallas ex dictionē: in qb⁹ h̄ō nō min⁹ decipīt s̄iderādo p̄leip̄suz q̄ s̄iderādo cū alio. nā q̄ ab alio pa- logicaz qd̄ fit in fallaz in dictionē: t̄ hoc nō sentit. i. nō p̄ci- pit: t̄ ipē a seipso patīt hoc sepe: qz ḡ decipīt cū alio signuz est q̄ multoties decipīt s̄iderādo cū seipso.

Bubitaret forte aligs. vii seḡt si h̄ō decipīt ab alio q̄ decipīt multoties a seipso. **D**ōz q̄ fallacie in dictionē sūt minoris la- tētē: t̄ nō sūt tāte efficacie ad decipīdū sīc fallē ex dictionē. q̄ ḡ decipīt cū alio qd̄ fit q̄ fallas in dictionē: multo-

Secundus

magis decipit p seipz: qd sit p fallas extra dictiones.
Ulterius forte dubitaret alijs ad qd deseruit
ad philosophia cognitione talium.
 C Ddm qd ut supra dicebat. fallacie in dictione sumunt
pn decipiendi ex pte vocis. falle vo ex dictione sumunt pn
cipiendi decipiendi ex pte rei: sic qd utile est ad phiaz scire sol-
uere fallas in dictione: ne considerando cu alio decipiat circa
significatioz vocabuloz: t circa interpretationes nouuz. sic
utile est ad phiaz scire soluere fallas ex dictione: ne alijs
decipiat apud semetipz considerando de rebz: imo rato e vi
li scire b qd illud qd cognitio reru supexcellit cognitione
nominuz. Deinde cum dicit.

C Tertiu vo t reliquu adhuc ad gloriaz circa
oia exercitatū cē videri t i nullo i scie se h̄re.

C Ostēdit quō scire talia utile est ad glaz: t duo facit: qd p
facit qd dcim. z manifestat qd dixerat ibi. Nā si his. Dm
cit qd adhuc tertiu t reliquu. i. tertia t reliq utilitas est
ad glaz. iō subdit qd circa oia eē exercitatū: t in nullo vide
ri i scie se h̄re sup. facit appere hoiez gloziosuz: t qd b ha-
bebit sciēdo soluere orones sophicas: iō cognitione talium
facit ad glam. C Notādu aūt qd dicit tertiu t reliquu. nā
si deseruire ad phiaz accipit p vna utilitate: tūc hec ē re-
liqua utilitas. i. facere ad glaz. Si vo deseruire ad phiaz
accipit p iportat duplice utilitate: qd vna ē vt nō de-
cipiamur cu alio. alia vo vt nō decipiamur apud nosmet
ipsoz: tunc hec est tertia utilitas. vt. s. appere possim glo-
riosi. C Notādu etiā qd dicit circa oia exercitatū esse: qd
orones sophice sumunt bz qsdā itētioz cōes applicabi-
les ad oēz māz: iō qui circa talia bene se bz: t scit ea bene
soluere quasi circa oia videt exercitatus. Deinde cu. d.

C Nā t si is cōicat oīonibz v̄l opionibz spnit ora-
tioz cuz nibil habeat determinare de virtio eaꝝ
susceptionem dat qd videtur grauis esse non
quia verum sed propter iperitiam.

C Ostēdit quō scire soluere talia facit ad glaz. nescire fa-
cit ad ignominia. d. qd si is. i. si r̄ndens qd cōicat cu opponē
te in oīonibz spnat bz oīones sophicas. i. non velit r̄ndere
ad eas: cu nihil h̄at determinare de virtio earū. i. cu nesci-
at eas soluere. suspicionem dat. i. facit se suspectu qd videt
eē grauis. i. qd videt eē grossus t iperit: t qd nesciat solue-
re difficultatē oīonis sophice: nō qd veru sit qd tales oīo-
nes sint ve difficiles: bz pp iperitā r̄ndetis sup. viden t eē
difficiles: v̄l pōt exponi: nō qd v̄p sit. i. nō qd tales oīones
vez cludāt. bz pp ipitā r̄ndetis sup. videat vez clude-
re. C Notādu aūt qd dicit suspicioz dat: qd nō soluēs ad
oīones sophicas: nō oz qd neccitate sit grauis v̄l grossus.
posset. n. gs bz sciaz nō vt ea t solare se ignorātēz: t qd sic
ageret nō eē grossus: bz solaret se eē grossuz: t suspicionez
daret qd eē talis. iō cu dupl exposit sit tex ille: nō qd ve-
ru sit t̄c. posset z̄ exponi sic. Ignēs oīones sophicas t nō sol-
uens eas suspicioz dat qd sit grossus: nō qd veru sit. i. nō qd
de neccitate sit grossus: sed pp ipitaz quā demfrat v̄l gros-
sus eē. t hec expō videt magis lralis. C Notādu ēt qd glo-
ria: vt bz de ea logmūr est qdā exterior claritas. nō r̄ndes
gad oīones sophicas: bz pp bz nō amittat interiorē pscōne:
bz tñ bz qd bz amittit exteriorē gloriā: iō si volum videri
gloriosi debemus scire soluere talia: t cu offert se facil-
tas respōdere ad ea. Deinde cum dicit.

C Respōdetibz aūt quō obuiādu ad hmōi orati-
ones manifestū siqdē recte dixim p̄ius ex q-
bus sunt palogismi: t que inqrendē sunt super
abundantias sufficienter diuīsimus.

C Remouet quāda cauillationez: t duo fac: qd p ponit bz

cauillatioz. z remouet t soluit ea ibi. Nā ēaut idē. Dm
cit qd ma est r̄ndetibz. i. apd r̄ndetes quō obuiādu sit
ad bz oīones. i. ad oīones sopz si recte dixim p̄ius. i. in p
lib. vbi oīidim ex qb locis s̄f palo sophici: t vbi sufficie-
ter diuīsim supabūdātias. i. cautelas q̄ r̄de s̄f ad bz so-
phicatioz. q. d. qd v̄ bz z liber supfluere: qd p ea q̄ dcā s̄f
in p lib. sufficiēter bz pōt quō r̄ndetes debēt obuiare ora-
tionibz sophici. C Notādu aūt qd cautele dicunt supabū-
dātie esse: qd nihil v̄r facere ad eē artis: bz ad bn eē: t ad
quāda suparrogationē. v̄b vbi nos habem supabūdāti-
as greca correcțio bz suppressiones. Deinde cu dicit.

C Nā ēaut idē sumētē oīone videre t soluere
vitii t interrogati posse obuiare velociter.

C Soluit bz cauillationē oīndēs qd tradita in bz lib. nō sūt
supflua: bz vtilia: t tria fabz qd tripl bz oī. z̄ ibi. Ampli
aut quēadmodū. z̄ ibi. Accidit aut qñqz circa pmuz
duo facit: qd p̄ fac qd dcim ē. z̄ assignat cāz eī qd dixerat.
z̄ ibi. Nā qd scim. Dm cit qd nō est idē r̄ndētē eē sumē
tez oīonē t soluere t videre vitii oīonis: t interrogati pos-
se velociter obuiare. nō qd supfluit doctria bz z̄. tñ p̄m li
bz p̄lōgā considerationē possim talia soluere: tñ p̄ tradit
a i bz z̄ possim bz ea in p̄mpti: t velociter soluere.

Dubitaret forte alijs quō p̄ tradita in bz lib.

possum soluer velociter ora-
tioz sophicas: t quō bz nō possim p̄ p̄m libz. C Ddm qd
refert alijs scire i suis pn̄s t in p̄pa for. In pn̄. li. deter-
minat ē de solone talium oīonuz put scit i suis pn̄s. nā q̄
scit locos sopz ex qb̄ suū sylli sop̄. t scit cautelas t sup-
abūdātias p̄ q̄s gs apte sephi pōt: bz viā: t bz pn̄ p̄ q̄s
venari p̄ solones sophicaz oīonu. tñ bz talia i p̄mpti:
qd p̄ se nescit ea i p̄pa for. qd p̄ h̄c z̄ libz velociter pos-
sum obuiare interrogati t opponēti. nō aūt p̄ p̄m libz: qd ibi
nō sūt tradita talia i p̄pa for v̄t hic. Deinde cuz dicit.

C Nā qd scim sepe transposituz ignoramus.

C Assignat cāz dei. Atiue sic. bn̄ dico qd p̄ tradita in p̄ li.
nō possim talia velociter soluere. nā qd scim sub vno
vt i suis pn̄s. sepe igrām ip̄z trāpositu. i. sub alio ordine
positu: vt acceptu i p̄pa for. t qd p̄ p̄m libz scim talia i su-
is pn̄cipijs: bz p̄ h̄c z̄ scim talia sub alio ordine posita: vt
accepta i p̄pa for. qd p̄ h̄c li scim talia magis i p̄mpti:
t possum ea velociter soluere. Deinde cu dicit.

C Ampli aūt quēadmodū i disputatiobz citi t
tardi ex exercitatiōe fit magis: sic t i alijs se ha-
bet. Quare si manifestū nobis sit: ipediti aūt su-
mus fallimur tibz frequenter.

C Probat hec idē aūt rōne oīndēs tradita i bz li. nō esse sup-
flua: qd p̄ ea sum exercitati t meditati. iō aūt qd quēadmo-
dū i disputatiobz sup. dia ex exercitatiōe. i. p̄ exercitationē
fit magis r̄n̄ citi t tardi. citi qdē si sum exercitati. tar-
dius aūt si nō sum: sic se bz t in alijs disputatiobz. s. in so-
phisticis. qdē si manife nobis sit sup. p̄ p̄m libz quō
soluēde sit oīones sophice: tñ qd p̄ illū libz sum qd̄ imē-
ditati. i. i. exercitati. iō si volum p̄ illā doctrinā soluere ta-
les oīones: fallimur tēporibz frequēter.

Dubitaret forte alijs quō p̄ doctrinā tradi-
ta i p̄ lib. dicam esse imē-

ditati vel inexcitati circa solones oīonu sopz. C Dm
qd exercitatio t expiētia ē magis circapticu: t circa spe-
cialia: t qd i p̄ lib. dcim est de solone talium oīonu qd̄ in vli
t vt bz eē i suis pn̄s. bz aūt magis determinat de ea i spe-
ciali: t in p̄pa for. iō in soluēdo tales oīones qd̄ ad do-
ctrinā p̄m libri dicim eē qd̄ i. exercitati: bz sci tradita in
bz circa talia erim qd̄ medi t exercit. Deinde cu dicit.

C Accidit aut qñqz sic i descriptiobz: nā t illuc

Liber

solutis q̄nq; cōpōere rursū nō possim⁹ sic ⁊ i
elenchis scientes b̄z quid orōne⁹ accidit conne
ctere soluere oratione⁹ dubitamus.

Cadducit tertia rōnē. nā nō oꝝ sc̄ietē facilia scire diffī^a. g
fīc i descriptiōib^b. i. i. picurū. siue i descriptiōib^b geometriū
qñ soluētes talia nō possum^d rursus zponere: qz facili^e ē ta
lia dissoluē qz cōponer. siue i lechis. i. palechis accit qz
ēxio: qz sc̄ientes znectere tales orōnes h̄m gd. i. fz aliquē
modū dubitam^c talē orōnē soluere. nā i talib^b facili^e ē cō
ponere qz dissoluere. **C**Notādū at qz b^c silitulo ē qz p
oppo^m. nā i descriptiōib^b qz cōcupiū. accipiant descriptiōes:
siue accipiant fz geometriā. siue fz picturas: v̄l fz arte p
tractinā. sp i talib^b facili^e ē dissoluere qz zponere. difficile
ē. n. bñ d̄pigere imaginē vniⁿ hois: i difficile ē bñ describe
reynā fig^a geometricā: fz facile ē talia d̄ler^e i sophicatio
nib^a at exio: qz facile ē sophi^c: fz difficile ē sophi^c solue
re. i qz vt dc̄n ē sc̄ito facili: nō pp h̄ sc̄it difficile: sic q sc̄it
dissoluere descriptiōes: nō pp h̄ sc̄it eas zponere sic sc̄ies
zponere sophi^c: qd docet i p lib. nō v̄l q pp h̄ sc̄it eas
dissoluere: qd docet i h̄ z^c. nō q supfluit doctrina huīus.

Dubitaret forte aliq̄ quō vēz sit q̄ sc̄iēs sophi-
catiōes ḡponere: nō pp̄ b̄ sciat eas sol-
uere. **D**ōz q̄ sc̄iēs aliq̄ ḡponere p̄ artez scit per arte illa
dissoluere: s̄ qui sine arte t̄ q̄si p̄ accīs sophi^{nēz} ḡponit: nō
pp̄ b̄ scit sophistica^{nēm} dissoluere. sophi^{līc}. n. e facere sophi^{ta}
qdā ē cuiuslibet. nā ydiote vtūt̄ sophicatiōib⁹. nesciūt̄
t̄n̄ eas dissoluere. iō signāter forte dixit ph̄s q̄ sc̄iētes co-
ponere oronē s̄z qd̄: dubitat̄ eaz dissoluere: qz scire aligd̄
sine arte nō ē scire sumpl̄r: sed s̄m quid.

Ulterius forte dubitaret aliq; q; si sic dicim⁹ cū i
p̄ li. doceat ḥpō oronū sophicaz p̄ modū
artis; videſ q; p̄ illū libz sciām⁹ eas dissoluere; t̄ tc̄ rō assi
gnata. nō ē ad ppo⁹; b̄z magis ē ad ḥriū. C Dbz q̄ sic p̄ p̄
li⁹ b̄z p̄ arte ḥpō sophicaz oronū: t̄ ēt solo eaz; b̄z nō eq̄ fa
cilitr. nō. n. oia q̄ cadūt sub arte pari facilic̄ currūt. facilr. n.
p̄ p̄mū libz possim⁹ sophicas rōnes ḥponere; b̄z nō possiu
mus eas facilr soluere; iō idigem⁹ doctrīa b̄z z̄ li. v̄l possiu
mus d̄rē q̄ solo oronū sophicaz dupl̄r ſiderari p̄t. p̄ vt
bz eē i suis p̄n⁹. z̄o vt ſiderat in p̄pa for⁹; t̄ vt applicat
ad māz pa⁹. In p̄ ḡ libz se t̄ p̄ modū artis d̄termiatu est
de ſolone sophica; vt bz eē i suis p̄n⁹. nā eoipſo q̄ ibi de
terminat de locis sophicis; q̄ ſūt elā ſylloz sophicoz. cū ḡ
bz loci ſint deficiui ſciēdo tales locos hēnius viā t̄ p̄n⁹ ad
ſoluēdū orones sophicas. b̄z ſi ſiſidat bz solo i p̄pa for⁹; t̄
vt applicat ad bz ſylloz ſic q̄ſi p acc̄ns d̄termiatuz ē de
ea in p̄ li. nā ſi in p̄ lib. adducebat aliqui palo; t̄ onſidebat
eos eē defectiuos; hoc nō erat vt ſoluerent; ſed vt exepli
ficaret de ppoſit⁹. ex⁹ aut nō ſūt de eēn⁹ artis; t̄ q̄ſi p ac
cidēs respiciuit eaz. ḡ de palo⁹ vt hñt ſolui; ſiue de ſolone
eoz i p̄pa for⁹ q̄ſi p acc̄ns d̄termiatu ē i p̄ li. iō nō ſupflu
it iſte z̄ liber; ybi p̄ ſe t̄ i p̄pa ſua for⁹ d̄termiat de tali ſo
lutione. C Notādū aut hñc ſcdm libruz in tribus differ
re a p̄mo libro p̄ q̄ ſibi d̄terminat de ſolone ſophicaruz
oronū; vt bz eē in suis p̄n⁹. b̄z at vt bz eē in p̄pa for⁹. z̄o q̄z
ſibi d̄terminat q̄ſi in gnali; b̄z at magis in ſpāli; z̄o d̄rt; q̄ ſibi
d̄terminat de hac ſolone q̄ſi p acc̄ns. b̄z at magis p ſe. b̄z ḡ
has tres d̄rias assignate ſunt tres orones. q̄re nō ſupflu
doctrina hui⁹ ſcdi. pma. n. rō initit p̄me d̄rē. z̄ ſcdē. t̄ ter
tia quodāmodo tertie; vt patet intuenti.

Primū ergo sicuti fillogizare dicimus
probabiliter qñqz magis qñ ve eligere
oportere; sic t̄ soluēdūz qñqz magis
probabiliter qñ sim verū.

CIn pte ista vt dicebat determinat p^{rh}s de appenti solone

7 duo fac: qr p o' q expedite aliqui appenter soluere. 2º do-
cet B. s. soluere appetere. 2º ibi. (R) n d e d u at in his.) circa
p' duo fac: qr p pponit qd itedit. 2º manifestat ppositu-
zº ibi. Quidam vō d litigiosos.) dic g q p' sciēdū ē q sic di-
cim' qnq' magis oportere eligere syllare pbabilr q ve-
re. sic debem' dñe q qnq' magis soluēdū ē: v'l magis eligē-
duz est soluere pbabiliter. i. apparenter q bz vez. i. q bz
veritatem.) Deinde cū dicit.

Cono.n. 2 litigiosos obstadū nō vt arguētes
sed vt apparētes. **M**ō.n. dicim⁹ eos fillogizare
q̄re vt nō videant̄ corrigendi sunt.

Probat qđ dixerat, yz, soluedū eē aliqui appēter, & duo
fac: qz p̄ fac qđ dcīn est, z° qđdaz qđ supposuerat manife-
stat: z̄ et pbat, z° ibi. **N**ā si elech⁹ ē, yōc ḡ p̄ h̄ litigios
palo⁹: siue h̄ litigiosas orones obſtādū ē: nō vt arguētes
i., nō vt ve arguat: s̄z vt appentes, i., vt nō videant redar-
guere, nā h̄ syllos litigiosos n̄ dicim⁹ eos syllār̄: s̄z videri
syllare: qz corri⁹ ſt. i., ſol⁹ ſt h̄ palo⁹ vt nō videant syllo⁹,
s̄z h̄ ſup. pt fieri pappente ſolone, ḡ eligēdū ē appēter ſol-
uere. **N**otādū at q̄ ſic palo⁹ ſt ſylli ſimplr̄, p̄nt at eē
ſylli ad hoiez; ſic appens ſolo nō ē ſolo ſimp⁹: s̄z ad hoiez,
h̄.n. ſolo nō p̄p̄ ſoluit: s̄z v̄ ſoluere: nec fac q̄ ſylli nō ar-
guat: s̄z ne videant arguere: & qz ſylli peccātes i ſor⁹ ſolue-
di ſunt ne videant arguere, iō cōtra tales ſyllos expedit
aliqui ſoluere appareter. **D**einde cū dicit,

CHá si é elech⁹ ḥdictio nō equoca ex qbusdaz
nil op⁹ é diuidere ad amphiboliā: ⁊ equocati-
onē. Hó enī facit siltz sed ob nil alio cōdimidē-
dū nisi qz cōclusio videt elencho similis.

¶ probat qd̄ supposuerat. ¶ Ad c̄ eidētiā sciēdū qd̄ to-
ta vis rōnis p̄mis̄e i h̄ s̄sistit. v̄z. qd̄ rōnes litigiosas expe-
dit soluere aliquā appēter: qd̄ nō arguūt: s̄z vñr arguere. iō
i tota seq̄nti pte. h̄ p̄ncipalr itēdit pbare. v̄z. qd̄ rōnes liti-
giosas nō arguūt: s̄z vñr arguere. t̄ duo fac̄: qd̄ p̄ fac̄ qd̄ dc̄m
ē. z̄ remouet errorē q̄rūdā circa h̄ erratiū ibi. Si at̄ ali-
quis putet. In probanqo autem rationes litigiosas nō
redarguere s̄z videri redarguere: specialr descēdit ad eq̄,
uocationē t̄ amphī^{am} inuenis qd̄ sicut ille non arguūt: s̄z vi-
dentur arguere. sic nec alie quecunq; litigiosas nō arguūt
s̄z vñr arguer. circa h̄ at̄ duo fac̄ s̄z qd̄ duplīcē rōnē adduc̄
ad p̄positū pbādū. z̄ ibi. (Si v̄o diuides.) circa p̄^m tria
fac̄: qd̄ p̄ bat sp̄alr de equo^{ne} t̄ amphī^o: qd̄ nō sūt soluēde
ne arguāt: s̄z ne videant̄ arguere. z̄ p̄ bat h̄ v̄lr de gbus-
libz litigiosis orōnib^o. z̄ remouet quadā cauillationē. z̄
ibi. (Nō est ḡ redargui.) z̄ ibi. (Nā qd̄ libz.) In p̄ma pte
itēdit talē rōnē. nulla oro mltip^r ve h̄ dīc̄ nec fac̄ vez ele-
chū: s̄z equo^z t̄ amphī^s mlti^{ces}. ḡ nec ve redarguāt: nec fac̄
unt vez elechū. talia ḡ disti^{da} s̄t: si ne redarguāt: s̄z ne vide-
ant̄. h̄ ē qd̄ ait qd̄ elech^b ē h̄ dīc̄. c̄clusa ex gbusdā p̄mis-
sis n̄ equoca: nec mltip^r: qd̄ sic ē mltip^r nil op^r ē didere. i.
distinguere amphī^a t̄ equo^{nem} sup^r. ne redarguāt. nō. n. aliq̄
talii orōnū fac̄ syll^bz: s̄z ob nil aliō dīdēdū ē equo^{nem} t̄ amphī^{am}:
nisi qd̄ c̄clo v̄f s̄lis elecho. i. nisi qd̄ v̄f redarguere.
¶ Notādū at̄ qd̄ sp̄alr h̄ descēdit ad equo^{nem} t̄ amphī^{am}:
qd̄ in talib^b magis ma^m est qd̄ soluēde sūt nō ne arguāt: s̄z
ne videant̄. v̄lr t̄n de oib^b syllis litigiosis h̄ itēdit qd̄ nō s̄t
soluēdine arguāt: s̄z ne videantur. ¶ Deinde cū dicit.

Cum ergo redargui h̄s videri cauēdū eo q̄ iter-
rogare amphiboliā t̄ q̄ sūt h̄s equocatiōes t̄ q̄
cūqz alie huiusmodi obtusōes t̄ versū elechūs
obnubilat̄ t̄ arguētē t̄ nō arguētē dubiū facilū.
Cqd̄ pbauerat de equo^{ne} t̄ amphibio^{ne}, pbat vtr̄ d̄ oib̄ oroni-
bus litigiosis, itēdit aut̄ talē rōnē h̄s amphibio^{ne} t̄ equo^{ne}:
;

Secundus

Sed oia q̄ obnubilat vez elechū. nō ē cauedū ne arguāt: s̄z ne videant. sed oēs orones litigiose obnubilat vez elen chuz. ḡ t̄. h̄ est ḡ q̄ ait q̄ nō ē cauedū sup. f̄z q̄scūḡ orōnes litigiosas redargui s̄z videri: r̄ subdit cāz: q̄ iterroga re aphiaz. i. q̄ s̄z f̄z amphiaz: r̄ q̄ s̄z f̄z equo^{nem}. r̄ q̄cūḡ s̄ut alie h̄ q̄ obnubilat. i. r̄ ceteras orones litigiosas q̄ obnubilat vez elechū: r̄ arguēt: r̄ n̄ arguēt faciūt dubīm. talia enī q̄ nō arguāt: s̄z vñr arguere: io dubiū faciūt vt̄ argu ant vel nō: p̄p̄ q̄d apparet ad cetera talia r̄ndēdū eē: nō q̄ arguāt: s̄z q̄ vident̄ arguere. **C** Deinde cum dicit.

C Hā q̄ s̄z i fine 2clusi nō q̄d affirmauit negar dicere h̄ equoce r̄ si q̄d maxie 2tingit i idē ferat dubiū si redargut̄ ē: dubiū. n. si vera dicit nūc.

C Remouet quādā cauillationē. d̄ret forte alijs q̄ suffic distinguerē soluere lophiⁱⁱ i fine fcā: ḥne q̄d remouēs. ph̄s ait. d. q̄ s̄z in fine cōclusi. i. fcā ḥne 2tingat d̄re r̄ndētē opponētē n̄ negare q̄d affirmauit: s̄z equoce: q̄ n̄ accepit ppōnē in illo sensu in q̄ dedit: r̄ si q̄d maxie 2tingit ad idē ferat. i. dicat opponēs q̄d ad idē tilit. dubiū ē s̄i r̄ndēs ē redargut̄. nā dubiū ē. s̄i vā dīc nūc. i. dubiū ē. s̄i nō tilit itell̄m ad idē ad q̄d tilit opponēs. bonū ē ḡnō distingue re i fine s̄z i p̄n^o: q̄ h̄ fcō n̄l̄z dubiū ē r̄ndētē nō ē ē redargut̄. **C** Notādū āt q̄ dīc q̄ maxie 2̄ q̄ ad idē ferat: q̄ oppo^{res} sp̄ volūt videri redargut̄: r̄ iō sp̄ dicūt q̄ arguāt maxie t̄n. i. q̄ s̄z sp̄ opponētē d̄re q̄ ad idē ferat. i. q̄ arguāt in illo sensu i q̄ r̄ndēs dedit. **C** Notādū ēt q̄ statī cu pponis p̄positio m̄ltiplex debem^o ēa distinguerē aī q̄ 2cludat ex illa: q̄ h̄ faciēdo nō ē dubiū nos nō ē ē redargut̄os: t̄n si cōtingat nos nō distinguerē ppōnē m̄ltiplicē in p̄n^o: si p̄ eam 2cludat h̄ nos debem^o ēa distinguerē in fine: q̄ meli^o ē sic facere q̄ p̄ni assentire. **C** Deinde cum dicit.

C Si nō diuidēs iterrogasset equocū: aut am phibolisū: nō dubi^o ēt elech^o. **E**t q̄ q̄rūt nūc q̄dē min^o: pri^o āt magis litigiosi: v̄l sic: v̄l nō r̄ndēre iterrogatū necesse. **N**ūc aīt: q̄ nō bene in terrogat̄ 2grētes: necesse ē vt respōdeat aliqd̄ his q̄ iterrogat̄ corrigēs vitiū p̄positionis q̄m disio sufficiēter: v̄l sic: v̄l nō nece ē dīc r̄ndēte.

C Adducit aliā rōnē ad oīdēdū soluēdas ēe orones equo cas & amphiz^{as}: nō q̄ arguāt: s̄z vñr arguere. d. q̄ si op ponēs dīdēs. i. distinguēs iterrogasset equocū v̄l amphiboluz: nō dubi^o ēt elech^o & oppo^{res} q̄ sic regrūt nūc. s. facta distinctiōe sūt min^o litigiosi. i. nō sūt litigiosi: s̄z p̄ aī disti ctionē magis sūt litigiosi: r̄ q̄ nūc oppo^{res} litigiosi: si disti guāt: iō fcā distin^o nece ēt r̄ndētē r̄ndere ad iterrogatus simpl̄r dōo sic vel nō. nūc āt q̄ 2grētes. i. opponētes nō be ne iterrogat̄ q̄ distinguit̄. nece ēt vt is alijs q̄ iterrogat̄. i. vt r̄ndēs r̄ndētē corrigēs vitiū p̄positionis i distin^o ēa. nam diuisio sufficiēter. i. fcā sufficiēti diuisiōne nece ēt r̄ndētē dīc. i. r̄ndēre simpl̄r dōo sic: vel nō sic. tota q̄ cauteela q̄re ē ne cessaria distinctiō: r̄nō simpl̄r r̄ndētē est vt corrigat̄ vitiū orōnis: r̄ q̄ r̄ndēs nō iterrogat̄ distin^o. p̄t q̄ ex h̄ sic formari rō. q̄tēscūḡ soluit̄ ad orōnē vt corrigat̄ orōnis vi tiū: nō r̄ndēt ne fiat redarg^o: s̄z ne fieri videat̄. s̄z ad equo cationē & amphiz^{as}: r̄ v̄l ad oēs orones sop^{cas} r̄ndēt: vt cor rigat̄ vitiū orōnis. q̄ ad oia talia nō r̄ndēt ne arguāt: s̄z ne

Dubitaret Arguere videantur. forte alijs. q̄ cū in p̄n^o oīsuz sit q̄ ora tiones litigiose nō arguāt: s̄z vñr arg^o. v̄l p̄h̄m nugatoriu ēē q̄ h̄ t̄ sollicit^o ē ad oīdēdū h̄ idē. **C** Dōz q̄ p̄ncipaliter itēdē ostēdere orones litigiosas nō arg^o: s̄z videri arguere: q̄ h̄ spectat ad p̄m li: s̄z h̄ itēdēt q̄ ad h̄ orones n̄ ē soluēdū ne arguāt. s̄z ne videant̄ arg^o: r̄ h̄ nō spectat ad p̄

mū libz. nā s̄z arguere spectat ad p̄m libz: sol^r t̄n spectat ad scdm. **G**i ḡ h̄ dī talia nō arguere: s̄z videri: nō h̄ itēdētē ctū ē p̄p̄ ipaz argu^{nem}: s̄z vt ex h̄ v̄lterius 2cludat̄ ad talia

Ulterius (Soluēdū eē nō ne arguāt: s̄z ne videant̄. forte dubitaret alijs. q̄ cū h̄ tractat̄ de solone appeti: cū ēt h̄ tractat̄ de solone p̄ distinctionē: v̄l q̄ soluere p̄ distinctionē sit sol^r appeter. **C** Ad q̄d dicūt qdā q̄ sol^r p̄ distinctionē ē dupl̄r. si in v̄l nō aptādo distinctionē ad p̄po^m: r̄ sic soluit̄ appeter. nā q̄ dīc ppōnē eēm̄ triplicez: r̄ nō ō quo sit multiplex v̄l sol^r: s̄z no sol^r: s̄z si fiat distinctionē in spāli vt aptet distinctionē ad p̄po^m: tūc ē solo recta. **S**z si dicētes vñr igrare qd̄ iterest iter distinctionē inuere: r̄ distinctionē facere. nā q̄ dīc ppōnē aliquā ēē multi^{nem}: r̄ nō assignat m̄ltipli^{tem} el^o: nec ō q̄ sensu h̄z: nō distinguit ppōnē illā: s̄z inuit. vel dīc ēa ēē distinguēdā. ḡ ḡ disting^r m̄ltipli^o si recte distinguat soluit̄. si ḡnō ēst distinctionē distinctionē inuere p̄p̄ ḡ loquēdo distinctionē nō ē solo appēs s̄z recta. **C** Dōz ēt galiter. nā h̄ph̄s solū itēdē ostēdere q̄ expedit aliquā magis sol^r appeter q̄ ve. q̄ sit aut̄ solo appēs ifra dices. q̄d at̄ hic de distinctionē deteriat̄: nō h̄ fac vt oīdat distinctionē ee solu tionē appeter: s̄z vt pb̄t litigiosas orōnes distinctionē eē. nō ne arguant: s̄z ne arguere videant̄: r̄ q̄ aliquā p̄ solonē ap petē ipēdē litigiosa orōne ne arguere videant̄: expedit ali quā appēter soluere. h̄ ḡ s̄i bñ 2lidaf h̄ nō agit de distinctionē q̄ sit appārē solo. **S**z ideo h̄ de ea aliqd̄ tangit̄ vt pb̄t̄ q̄ expedit aliquādō appārēter soluere.

S I aut̄ alijs putet eū q̄ f̄z equocatiōez elechū ēē quodāmodo nō ē r̄ndētē es fugere redargut̄: nā i visibilis^o ne cessariū q̄d dīxit negare illud: r̄ q̄d ne gauerit affirmare.

C In pte ista vt dicebat̄ remouet ph̄s errorē q̄rūdā. dire rat. n. orōnes f̄z equo^{nem}: r̄ oēs orōnes m̄ltiplices v̄l ēt v̄l oēs orōnes litigiosas nō facere elechū: s̄z obnubilare ipz: r̄nō arguere s̄z vñr arg^o. huic āt vitati qdā h̄dicebat̄. volebat̄. n. equo^{nem} fcāz in teris singularib^o facere vez elen chuz. iō ph̄s duo fac̄: q̄ p̄ remouet istoz errorē. z^o ex remo tiōe talis erroris ō vez eē q̄d p̄misserat. v̄z. m̄ltipli^o disti guēda eē: q̄ faciūt dubiū an arguāt. i. q̄ vñr arguere. z^o ibi. Nō aut̄ s̄z q̄ dubi^o. circa p̄mū tria fac̄: q̄ p̄mittit h̄pōnē errorēa. z^o assignat dcē pōnis modū. z^o iprobat modū illū. z^o ibi. Nā vt corrigūt. z^o ibi. Nā eadē erit ōo. Dīc ḡ q̄ si alijs putet eū palo^m q̄ ē f̄z equo^{nem} eē elechuz vez: nō erit r̄ndētē effugere redarg^{nem}. q. d. q̄ si eq uocatio nō solū v̄l redarg^o: s̄z et ve redargut̄: r̄ fac̄ veruz elechū palogismus equo^{nem} erit insolubil^o pp. q̄d oportebit r̄ndētēz ad ipsuz de neccitate redargui. r̄ iubdit cāz: q̄ in visibilis^o? i. in terminis singularib^o neccius est opponētes negare quod dīxit. i. affirmauit r̄ndēs: r̄ affirmare q̄d ne gauerit. nō ḡ poterit r̄ndēs fugere redargut̄. **C** Notādū aut̄ q̄ dīc i visibilis^o: q̄ ponētēs h̄c errorē q̄ equo^o facit verū elechū. dicebat̄ solū h̄ veritatē h̄re in reb^o vissi bilis^o. i. in reb^o singularib^o. ponebat̄. n. has orōnes. s. cori scus currit. s. coriscus nō currit ve esse h̄dictorias: r̄ facere verū elen chuz: q̄ si sic eēt: r̄ndēs nō possit effugere redargut̄: q̄ si 2cederet coriscu currere istaret̄ ei: q̄ alijs corise^o nō currit. si v̄o negaret̄ ipz currere: possit ēt redargut̄. Cui: q̄ alijs coriscus currit.

Bubitaret forte alijs. v̄l r̄ndēs posset effugere distinctionē si equo^o faceret vez elen chuz. v̄l q̄ sic: q̄ h̄ possit posset r̄ndēs distinguerē dōo coriscu currere. vez ē p̄ corisco currēte: r̄ nō currere eē vez. p̄ nō currēte. **C** Dōz q̄ si va eēt supō nō possit r̄ndēs distinctionē effugere. nā i his q̄ faciūt vez elechū nō est r̄ndēdū p̄ distinctionē. **S**z sim pli citer. oportet gr̄m̄ rem dare alterā pte deteriate: s̄z cōstat q̄ q̄cūḡ daret accideret ei redargut̄. **C** Deinde cū. d.

Liber

Cum ut corrigit quodam nihil pdest: nō. n. coriscū aut esse musicū et nō musicū: sed hūc coriscū musicū: et hunc coriscū nō musicū.

Constat dē positiōis modū. d. q. modus sūm quez quodam corrigit dē pōne nihil pdest: aiūt. n. coriscū nō eē musicū et nō musicū: sū hūc coriscū eē musicū. hūc at coriscū nō musicū. erat ḡ modus pōne dē pōne dē pōne vā dē dictio erat i teris singularib⁹ ab⁹ lūpti. sū nō erat vā dē dō i singla rib⁹ teris determinati p pno" dem̄ati". ponebat. n. nō esse pce⁹ coriscū eē musicū: et coriscū eē nō musicū. q. ibi erat dē dō vā: et vā redarg⁹. dē tñ poterat hūc coriscū eē musicū. hūc at coriscū nō eē musicū: q. ibi nō ē vā dē dō.

Dubitaret forte aligs vñ mou fuerūt dci phī eg. uocatione fcaūt in reb⁹ visibilib⁹ siue in teris singularib⁹ posuerūt magl bē rōnē dē dictiōis tñ i teris cōib⁹. **D**ōz q. ois equo ipedit dē dōne. iō dci phī a vitate deuariūt po" equo" eē vey elēchū: siue h̄ pone ret in teris singl'rib⁹: siue i cōib⁹: tñ aliquid motū b̄t pōne tuerūt: qz i sū vā dē dō vbi cūq̄ ē equo" plib⁹ nō modis ipedit rō dē dōnis in teris cōibus q̄ in singularib⁹: qd sit p. nā dē dō nō solū ipedit qñ dictio ē mltip⁹. sū etiā qñ h̄ ples cās vītāt: vt hō cur⁹ i hō nō cur⁹ nō sunt dē dō. dato q̄ ly hō illo" sit equocū. qd. n. hō pōt suppo" p diversis hoib⁹: vt p hoie currēte i nō currēte nō ē q̄ hō sit equocū sū q̄ h̄ ples cās vītās. In teris ḡ cōib⁹ p̄ ipediri dē dō pp equo" eē: t p̄ ples cās vītās. sed i teris singularib⁹ nō ipedit nūl p̄ equo" solum. iō forte dci phī accedit equocatio ne facere elēchū in teris singularib⁹ i nō in cōibus.

Alterius forte dubi⁹ aligs q̄ motio moueri poterāt dci phī dō dē dō eē. coriscū currit: coriscū nō currit: nō tñ eē dē dō. h̄ coriscū cur⁹ h̄ coriscū nō currit. **D**ōz q̄ forte dci phī credebāt q̄ qñ coriscū ab⁹ sū. p̄ i vna orōne stat p vno signi⁹ q̄tūcūq̄ sit equocū in alia orōne: si ab⁹ sumat sp̄ stabit p eodez signi⁹. sū si h̄ta tur per pno" dem̄ati" rōnē dē dōnis poterit stare in vna orōne p vno signi⁹: t̄ alia p alio. iō vt dicebat coriscū currit i coriscū nō currit sūt dē dō: qz coriscū vtrobiq̄ p eode signi⁹ supponit. sū si addat sibi pno" dem̄ati" rōlūt dē dōctio pp̄ cāz quā dixim⁹. q̄ at h̄ motū i h̄ modus po" nō sit bon⁹ statim patet. **D**einde cum dicit.

Cum eadē erit oīo coriscū v̄l hūc coriscū musicū eē v̄l nō musicū: quod siml affirmat v̄l negāt: sed fortasse nō idē significat: nā nec illic no men: quare in aliquo differre.

Conprobat dē modū: t̄ duo fa: qz p̄ iprobab modū p̄di ctū: si pno" dem̄ati" addat vtrobiq̄ p̄t: v̄l vtrobiq̄ orōni. z̄ iprobab h̄ si addat alteri tñ. z̄ ibi. (Si at huic.) dīc ḡ p̄ eadē erit oīo dō. coriscū v̄l hūc coriscū eē musicū: vel eē nō musicū: eadē. s. ē q̄tūz ad dē dōne. iō subdit q̄ sit. i. sitr affirmat v̄l negāt. q. d. q̄ affir⁹ i neg⁹ in corisco ab⁹ sūpto t̄ determinato p pno" dem̄ati". nō dīt: sū q̄si siml se h̄z t̄ ne aligs crederet q̄ appō pnois demō" nullā dītāz faceret: subdit q̄ forte nō idē signi⁹ oīo sup. si sumat cū corisco simpli: t̄ cū corisco apposito pnois. nā nec illid nō q̄si dicat: q̄ siē h̄ no" coriscū sūptū simpli: t̄ cū pnois nō idē signi⁹: sic nec oīo in q̄ ponit coriscū simpli: t̄ coriscū cū pno mine nō idē signi⁹: q̄re i aliq̄ dīt. **C**onstat dē ḡ bas orōnes coriscū currit. coriscū nō currit: t̄ h̄ coriscū currit: t̄ h̄ coriscū nō currit. differre t̄ nō differre. differūt. n. aliq̄ q̄tū ad significāt: qz aliq̄ signi⁹ h̄ coriscū q̄z coriscū ab⁹ sūptū: nō tñ differūt v̄l spectat ad ppo": qz vtrobiq̄ p̄ equocationē i pedis elenchus t̄ dē dictio. **D**einde cum dicit.

Cum aut̄ huic qdē simpli dicere coriscū assi gnet: illi aut̄ addat aliquē aut hūc: icōueniēs: nūl. n. magis alteri: vtrolibz. n. nihil differt.

Conprobat p̄dē modū si pno" dem̄ati" addat alteri pp̄oni tñ. d. q̄ si huic. i. si in vna pte vel in vna orōne as signet dīc. i. dicat coriscū simpli. illiaut. i. alteri orōni addat aliquē vel hūc: vt dicat aligs coriscū: aut h̄ coriscū. in cōueniēs ē sup. si pp̄ h̄ credat fieri dītāz i dē dictio. iō subdit. nihil. n. magis alteri. vtrolibz. n. nihil differt. si nō sūt dītāz dē dō addēdo pno" vtrolz. i. ad vtrāq̄ p̄t nō magl v̄l min⁹ fieri talis dītā: addēdo pno" alteri. i. alteri p̄t tñ.

Dubitaret forte aligs. v̄l ipedia dē dō p̄ apposi tione pnois. **D**ōz q̄ tota cā q̄ acci dit talis dubita⁹ accipit pp̄ determinatiōez pnois. **S**ci endū igit q̄ sic termio sel sūpto nō ē v̄l eq̄: ita determinatiōne pno" sel accepta nō ē v̄l eq̄: t̄ max⁹ si sit determinatiō ad oclz. dē dictio. n. h̄ coriscū sūm vñ dēterem⁹. p. n. cāz nō ē significare nisi vñ coriscū: sū qz h̄ nō ob⁹ q̄ aliq̄ noie sel sūpto nō ē v̄l eq̄: nō ē v̄l elēch⁹ n̄ vā dē dō i teris eq uocl. sic nō ob⁹ q̄ dēterem⁹ pno" sel sūpta nō ē v̄l eq̄. ipedit tñ dē dō: t̄ nō ē v̄l elēch⁹ si addat tal dētermi⁹ terio eq̄.

Alterius forte dubitaret aligs h̄z gd magl ipedit dē dō: vt h̄z nō sūptū simpli: vt sūptū cū addi⁹ pno". **D**ōz q̄ in terio eq̄ duo ē p̄sidare. v̄l platiōez ipaz t̄ rela⁹ cām p̄ itellz i sua siḡ: t̄ v̄l sup̄ dicebat q̄tū ē ex vi platiōis ter⁹ eq̄ h̄z sua siḡ p̄ modū coplatiō. h̄z q̄tū ad relatiōez p̄ itellz h̄z ea p̄ modū disūctū: sū t̄ rēmio sel sūpto nō ē v̄l eq̄. sū i terio equoco deteriat p pno" dem̄ati ē ibi z̄ p̄sidere. v̄l platiōez relōnez per itellm: t̄ dēteria cām pno" cam. Lū ḡ q̄rit vt v̄l magis ipedit dē dō pno" equocū sūptū simpli: vt cū ei addit pno" dei mīa⁹. dōm q̄ simpli t̄ ex vi platiōis vtrobiq̄ ipedit: tñ q̄tū ad aligd h̄t se sic exce⁹ t̄ excessa. nā si rela⁹ p̄ itellz referat ad idē signatu⁹ exp̄ssor dē dō p̄ additionē pno" sticā q̄ sine additūnē. nā si coriscū currit: t̄ coriscū nō currit: accipias p eode corisco exp̄ssor erit dē dō. dō dō h̄ coriscū cur⁹ h̄ coriscū nō cur⁹: q̄ magis sit determinatiō ad eūdē coriscū p̄ relatiōez p̄ itellz: t̄ p̄ determinatiōez pno" q̄ p̄ relationē tñ: sū si intelligat p alio corisco erit exp̄ssi⁹ ipedit⁹. nā exp̄ssi⁹ ipedit dē dō. h̄ coriscū cur⁹. h̄ coriscū nō cur⁹: si ad oclz t̄ ad sensū accipias ali⁹ t̄ alio coriscū q̄z si solū accepas ali⁹ coriscū p̄ relatiōez h̄z itellz. cū ḡadditio pnois aliquid faciat ad exp̄ssi⁹ ipedit⁹ dē dōnis. iō forte p̄dē phī moti fuerūt ad dōz q̄ in reb⁹ singularib⁹ t̄ visibilib⁹ p̄ter⁹ equocū fit v̄l elēch⁹: t̄ nō ipedit dē dō p̄ talē ter⁹ nissi sumat cū additōe pno": sed tale motū i sufficiēs sūt q̄ v̄l p̄ia dicta simpli lo" additio pno": nec tollit nec idē dē dōne. fac tñ ad q̄dā exp̄ssione: sū sic fac ad exp̄ssi⁹ ipedimētū cū accipias dīctio equoca p alio significato: sic talis additio facit ad exp̄ssiōē dē dictiōē: cū termin⁹ equi uocis pro eodez significato supponit.

On aut̄ differt sed qz dubi⁹ qdē ē qui nō determinauit amphiboliā: vtrū redargutus ē v̄l nō. **L**ōcessū ē aut̄ in disputationib⁹ diuidere: manifestuz qm̄ nō determinante dare interrogationē: sū simpliciter peccatuz ē: quare t̄ si nō ipē: tñ disputatio redargute similis est.

Conposita p̄dicta pōne erronea: t̄ iprobata ea: i pte ex iprobatiōe ci⁹ oīo vey eē qd̄ sup̄ dixerat. v̄l. mltipli⁹ distin⁹ eē. nō q̄ redarguat: sū qz vñr redarguef: t̄ dub⁹ faciūt an redarguat. t̄ dub⁹ faciūt an redarguat. z̄ icrepat nō distinguefes. z̄ declat qd̄ supposuerat. z̄ ibi. (Accit at sepe.) z̄ ibi. (Si aut̄ duas iter⁹.) dīc ḡ nō at sup. ē illa dītā inter nō sūptū simpli: t̄ sūptū cū pno": sic p̄dē phī dicebat: v̄l p̄t melius x̄tinuari sic. nō autē. i. nō debem⁹ distinguere orōnez equocā v̄l multiplicē: qz talia faciāt vey elēchuz v̄l p̄dē phī satens. imo talia distinguedā sūt neyideant re-

Secundus

darguere. iō ait q̄ pcessuz ē in disputatiōib⁹ r̄ndētē diui-
dere. i. distinguerem multiplex; q̄ ille q̄ nō determinauit. i. q̄
nō distinxit amphi⁹ vel qdūq̄ aliud multiplex de quo
iterrogat⁹ dubi⁹ est vtr̄ redargut⁹ sit vel nō. videt⁹ enī esse
redargut⁹; ⁊ q̄ cāuendū est ē yderi redargui: iō excludit
qm̄ ma⁹ est q̄ p̄cti⁹ est. i. malū ē dare. i. pcedere iterro-
gationē multiplex ē nō determinatē. i. nō distingueſez; s̄z pce-
dere eā simplr̄ absq̄ distinctiōe: iō subdit q̄ si nō ipse di-
spūas sit redargut⁹; disputatiō uia ē s̄lis disputa⁹ re-
dargute. i. dato q̄ nō sit redargut⁹; videat⁹ tū redargut⁹.

C Notādū aut̄ q̄ si equocatio vel amphi⁹ vel aliqd̄ aliqd̄
multiplex faceret elēchū verū; talia nō soluz faceret yderi
redargui; s̄z etiā redargueret: q̄ est h̄ illud q̄ p̄bs dixe-
rat: iō oportuit eū talē errore destruerer: ⁊ ex destructione
ei⁹ oñdere talia distinguedā eē: nō q̄ redarguat̄; s̄z q̄ du-
biū ē an redarguat̄ ⁊ vident̄ redarguere. **D**einde cū. d.

Accidit aut̄ sepe vidētes amphiboliaz pigre-
scere diuidere: eo q̄ frequēter talia pponant̄;
ne ad omnia videant̄ graues esse. **D**eide nō pu-
tātib⁹ ppter hoc fieri orationē: sepe obuiāt im-
probabile; q̄re qm̄ datū est diuidere nō pigritat̄
dū quemadmodum dictuz est prius.

Increpat nō distinguentes b̄ multi⁹. d. q̄ accit sepe
r̄ndētes vidētes. i. cognoscētes ap̄bi⁹; vel aliqd̄ aliqd̄ mul-
tiplex pigrescere diuidere. i. nō distinguerem ipsuz; eo q̄ ab
opponērib⁹ freq̄nter talia pponant̄; iō ne r̄ndētes videat̄
eē graues. i. discoli ⁊ pterui ad oia iterro⁹ pcedut̄ sup. ali-
qd̄ multiplex simplr̄ sine distictiōe. **D**eide. i. post hāc pces-
sionē nō putat̄ r̄ndētib⁹ pp̄. i. pp̄ multiplex q̄ pcess-
rūt fieri eis orōne redargut̄; sepe obuiāt improbabile v̄l
ipole. i. sepe redargunt̄; q̄re qm̄ datū eē. i. pcessuz est r̄ndē-
tib⁹ diuidere. i. distinguerem multiplex. nō pigritat̄ est di-
stinguerem ipsuz; quēadmodū dictuz ē p̄. **D**einde cū dic̄.

Si aut̄ duas oratiōes vt vna faceret q̄s nō p-
pter equiuocationez ⁊ amphiboliaz fieret pa-
ralogismus: sed vel elenchus: vel non.

Probat quod supposuerat. supposuerat. n. equocationē
amphi⁹ ⁊ talia multiplicia distinguedā eē. h̄ aut̄ pbat h̄
parādo talia multi⁹ ad ples iterro⁹; ⁊ duo facit: q̄ p̄
v̄l talia distinguedā eē. z̄ sp̄l̄ ō h̄ cui⁹ multiplex est ve-
ruz; v̄l̄ ē falsuz i v̄troq̄ sensu. vult. n. multi⁹ distin⁹
esse: si in v̄troq̄ sensu sint v̄a: v̄l̄ ē i v̄troq̄ falsa. z̄ ibi. **N**ec si
de oib⁹. In p̄pte itendit talez rōnez ad ples iterro-
gationes nō est dāda vna r̄nsio: s̄z equocatio: ⁊ p̄ dñs ō multi-
plex ē s̄le p̄lib⁹ iterrogatiōib⁹. ḡ talia s̄t distinguedā: ⁊ ad
ea nō ē dāda vna r̄nsio. In hac āt rōne sic pcedit: q̄ p̄ inuit
ad iterro⁹ ples nō esse dāda r̄nsionē vna. z̄ oñdit s̄le eē
de iterrogatiōib⁹ p̄lib⁹: ⁊ de equocationē vel de alys mul-
tiplicibus. z̄ ex h̄ excludit talia distinguedā eē: ⁊ ad ea nō
eē dāda vna r̄nsio: z̄ ibi. **Q**uid. n. differt. z̄ ibi. **S**i
gnō rectū. dicit ḡ p̄ si aliquis faceret duas iterro⁹; vt
vna nō sup. faceret apparet̄ redargutionez pp̄ equoca-
tionez ⁊ amphi⁹: s̄z sup. faceret h̄ pp̄ ples iterro⁹. h̄ po-
sito fieret ne palo⁹ v̄l̄ nō: s̄z vel fieret elēch⁹ vel nō. q. d. q̄
nō fieret elēch⁹ s̄z palo⁹: ⁊ sic arguēs nō argueret: s̄z v̄ ar-
guere: ppter q̄ nō eē danda vna r̄nsio: ne fieret redar-
gutio: s̄z ne videat̄ fieri. **D**einde cum dicit.

Quid. n. dīt iterrogare si callias ⁊ themisto-
cles musici s̄t q̄ si abob⁹ vnu nomē eēt ex̄tib⁹
bus diuersis: nā si plura significet vno nomi-
ne: plura interrogavit.

Ostēdit q̄ s̄le est de p̄lib⁹ iterrogatiōib⁹: ⁊ de equocati-
one: vel ēt de alys multiplicib⁹. d. qd. n. differt iterro⁹ s̄

callias ⁊ temistocles s̄t musici q̄ si ambob⁹ ex̄tib⁹ di-
uersis eēt vnu nō ipositi⁹: q̄ si dret q̄ nō differt q̄re p̄la
aliqd̄ diuersa fz̄ ples iterro⁹; ⁊ q̄re ea equoce fm̄ aliqd̄
nomē multiplex. iō subdit q̄ si aligs p̄la signat vno noic
seḡ q̄ plura iterrogavit. **D**einde cū dicit.

Si ergo nō rectū ad duas iterrogatiōes vna
r̄nsione p̄bare s̄liere simplr̄: manifestū qm̄ nul-
li eoz q̄ equoca s̄t p̄uenit r̄ndere simpliciter.
Clōcludit h̄nez itentā. d. q̄ si nō rectū est ad plures iter-
rogatiōes p̄bare sumere simplr̄. exigere simplr̄: vt habz
greca correctio. ma⁹ est qm̄ nulli eoz q̄ sunt equoca p̄ r̄n-
dere simplr̄ vnicā r̄nsione. **D**einde cū dicit.

Alec si d̄ oib⁹ verū sit vt volūt qdā: nibil enī
h̄ differt q̄ si iterrogasset corisc⁹ ⁊ callias v̄r̄
domi sint: v̄l̄ nō domi s̄ue p̄ntib⁹ v̄tricq̄: s̄ue
nō p̄ntib⁹: v̄tricq̄. n. propositiones plures.

Ostēdit q̄ nō solu ad multiplexq̄ mō sup̄tū nō v̄z re-
spōderi vnicā r̄nsio: s̄z ēt si multplex v̄z eēt i v̄troq̄ sensu
nō eēt r̄ndēdū r̄nsio vna. sic ēt ⁊ si eēt falsuz nō deberet ei
vna r̄nsio. circa hoc āt tria facit: q̄ p̄ pponit qd̄ itēdit. z̄ as-
signat cāz dicti. z̄ excludit h̄nez itentā. z̄ ibi. **N**ō. n. si ve-
rū est. z̄ ibi. **S**i ḡ nō ō. dicit ḡ q̄ si equocū sup. v̄l̄ m̄l-
tiplex sit v̄z de oib⁹. i. de oib⁹ suis significatis. nec sup. h̄.
posito dāda est vna r̄nsio: vt qdā volūt. nā nibil differt h̄. i.
nibil d̄rt q̄ q̄s iterrogat̄ aliqd̄ multiplex q̄ si iterrogasset
v̄z corisc⁹ ⁊ callias sint domi v̄l̄ nō. nā s̄ue p̄ntib⁹ v̄tricq̄:
s̄ue nō p̄ntib⁹. i. s̄ue v̄tricq̄ sint domi: ⁊ sit v̄a locutio in
v̄troq̄ sensu: s̄ue v̄tricq̄ nō sint domi: ⁊ sit falsa locutio in
v̄troq̄ quoq̄ posito v̄tricq̄ vel v̄tricq̄. i. v̄troq̄ mō s̄t
ples pp̄ones: ⁊ nō est ibi dāda vna r̄nsio: ⁊ tunc supplēda ē
rō: q̄ cū s̄le sit d̄ equoco: ⁊ de p̄lib⁹ iterrogatiōib⁹: equocū
vel qdūq̄ multiplex: s̄ue sit v̄z in v̄troq̄ sensu: s̄ue nō
sp̄ē disti⁹: ⁊ n̄ ē ibi dāda vna r̄nsio. **D**einde cū dicit.

Hō. n. si v̄z ē dicere: ppter h̄ vna ē iterro-
gatio. **P**ole aut̄ ⁊ mille alia iterrogata oia: v̄l̄ sic
v̄l̄ nō v̄z eē dicē: attī nō r̄ndēdū vna r̄nsio.

Assignat cāz dicti: vel pbat qd̄ dixerat: ⁊ duo facit fz̄ q̄
duas p̄batiōes adducit. z̄ ibi. **I**nterim. n. disputare.
dicit ḡ q̄ si verū est d̄re sup. ples iterro⁹ in v̄troq̄ sensu.
nō pp̄ h̄ q̄ sic v̄a sunt est vna iterro⁹. nā pole est et mille
alia iterrogata v̄z cē d̄re vel sic vel nō. i. vel affir⁹ vel
neg⁹. de mille. n. v̄e posset dici affir⁹ q̄ currūt vel mouē-
tur. ⁊ de mille v̄e posset dici neg⁹ q̄ nō currūt vel nō mo-
uet. attī nō pp̄ h̄ sup. de oib⁹ illis eēt vna iterro⁹: nec r̄n-

Bubitaret forte **D**ēdūz est vna r̄nsione. aligs quō efficax est hec rō.

Dōz ḡ qm̄ aliqd̄ p̄ se est cā alici⁹ quoq̄q̄ alio amoto
remanēte eo qd̄ ē p̄ se cā: sp̄ remanet effect⁹ ille cui⁹ illa ē
cā. quā diu ḡnō variāt qd̄ ē p̄ se cā nō variabili⁹ qd̄ ē p̄ se ef-
fect⁹ illi⁹ cāe. **S**i ḡ p̄ se iterrogatio regrit r̄nsionē p̄ se: erit
ḡ ples iterro⁹ regrit ples r̄nsiones. q̄ diu ḡnō tollit ḡ sit
iterro⁹ ples: nō tollit ḡn ei d̄beaf r̄nsio ples: ⁊ q̄ vñitas v̄tr̄
usq̄ iterro⁹ nō tollit ad iterro⁹ ples: ḡn sit interro⁹ ples.
h̄ vñitas nō tollit ḡn ei d̄beaf r̄nsio ples. **D**einde cū. d.

Interim. n. disputare: h̄ aut̄ s̄le tāq̄ si idēz
nomen ponatur diuersis.

Adducit sc̄daz rōnez ad ppo⁹. d. q̄ interrim. disputare
sup. si ad ples iterro⁹ daret vna r̄nsio. Lū ḡ incōueniēs sit
dispu⁹ iterrimere: icōueniēs est h̄ facere. ⁊ q̄ h̄. s. ples in-
terrogatio est s̄le tanq̄ si idēz nō ipona⁹ diuersis: cui⁹ ad
ples iterrogatiōes nunq̄ sit dāda vna r̄nsio ad multiplex: ⁊
cū vnuz nō iponit diuersis: s̄ue sit vnuz v̄troq̄ sensu s̄-
ue: nō nunq̄ v̄z ei dari vna responsio.

Dubitaret forte alius ut interimeret disputationem per se. Et dicit quod disputationem fit per simonem: vel per aliqua exteriora signa: et quod ea quod exterius aguntur signa sunt interiora acceptum: nuncque non est disputationis recta et ad intellectum plibet: neque prius plures ratiocines det: et quod si interrogatio plures regrit plures respondentes sicut in intellectu: cuicunque sunt plures interrogatio: nisi plura dicent de plibet: vel plura de uno: vel unum de plibet. Iohannes in p. lib. non idigebat plures distinguere obiectiones sophicas: quod quidam essent vere: quod quidam appentes. oes. n. f. 50 h. appentes erant: immo non soli obiectiones: sed et cautele: ut se tenet ex parte oppositorum sophice: et per se definiunt sophistico negocio sufficit apparentes esse: sed in solonibus non sit. nam sophice obiectiones etiam in quodlibet sunt habent veras solones: nam in omni quod deficit vel potest assignari defensio: et assignatio defensio est in solo eius possumus quod deinceps ex parte oppositorum in p. lib. plures docuit constitutare obiectiones: et et cauetas ad involuedum resistendum. sic in hoc etiam doceat solones et cauetas ad resistendum oppositum. verum in p. lib. tamen obiectiones et cautele: ut ibi adducuntur: sufficiebat apparentes esse. Hanc autem adducuntur ea quae sunt solones vere: quod sibi sophica ut dicebat vel solui potest. cauetas tamen hic adducte quo resistendum obuiat opponenti. dicunt enim eis solles appentes. nihil enim est aliud determinare de solonibus appentibus nisi determinare de cauetis: et quod quibusdam modis se habendi: quod resistendum possit appareretur resistere opponenti. hec autem per se in quodlibet cauetas vel sibi appentes solones plures ponit possit dividendi in partes nouae. vel in partes decimae quod ponit. ix. vel. x. h. cauetas. sed ut artificia dividam eam dicamus quod appenter resistere opponenti pertinet duplum. vel et obiectiones facias et adductas: vel contra fidem et imaginatas. id duo facit: quod potest appenter instare et obones facias. et imaginatas. et icipit circa finem capitulo ibi. Amplius quodcumque. circa p. m. dno facit: quod potest appenter instare potest obiectio et interrogatio videtur respicere aliquid unum. et potest videtur rescindere plena. et ibi. (Quoniam autem duobus existit) circa p. m. gnos facit h. et gnos cauetas: vel gnos talia doceat ponit. et ibi. (Si vero aliud) et ibi. (Quoniam autem quod) et ibi. (Amplius si vole) et ibi. In his quodque p. p. prima cauetala talis. si resistendum interrogatur in his quodque videtur ei vera resistendum est dicere sic. si ita: vel ponatur quod ita sit. non. non. dicitur resistendum simpliter: sed quod cum supponere. nam sic dicendo minime fiet elenchus ad se. et se sine haec. Notandum autem quod quis interrogatur de aliquo: et non assertit resistendum simpliter esse verum. sed dicit sit ita: vel ponatur ita esse: videtur quod resistendum sustinere gratia disputationis: non quod assertat sic esse: immo non videbitur ei fieri elenchus. Deinde cuicunque dicit.

Si ergo non oportet ad duas interrogaciones vnam responsum dare: manifestus quoniam nec in equinociis sic vel non dicendum est: neque enim quod dixit respondebit: sed dicitur quodammodo in disputatione: eo quod lateat quod accidit.

Concludit haec intentio: et duo facit: quod potest dicendum est et prologat circa determinata. et ibi. Sic ergo diximus. videtur quod si non oportet ad duas interrogaciones dare vna risusione: manifestum est quoniam eodem modo nec in equinociis dicendum est sic vel non. et non est resistendum in talibus simpliciter vna risusione affirmitur vel negatur. et subdit quod neque quod dixit. et quod resistendum vna risusione resistit. et sic dicendum non recite resistendum sed dixit. et insipiente locutus est. et addit quod resistendum in disputationib. procedunt quodammodo multipliciter et resistendum ad illud vna risusione: eo quod lateat eos quod accidit. procedunt enim haec: quod non aduertunt redargitione que potest eis accidere.

Dubitaret forte (dare ex simplici risusione. alius quod sile est de quo catoe et de interrogacione pluri. **D**icit quod semper illud quod est per se potest est eo quod est pacientia. plausus. non respicit dictione et quod uocat magis per se: relatio vero perirem respicit etiam magis per accidens: et quod ex vi platioidis dictio quo uocat haec sua significata ad modum copularium: ut supra ostendebatur: id si aliquod non inponatur pluribus: quod si id est proferre illud non est interrogare illa sua significativa sub copularione: ut si haec non tunica ponatur hoec et quod diceretur. tunica est alba: quod si non est aliud dñe quod haec est alba: et quod est alba. et quod haec est interrogatio plures: id sile est de quo catoe et de interrogacione pluri. immo quod ad nullum vel multipliciter danda est vna risusione: de quilibet vere multipliciter est aliquod modo sile: sicut de interrogatione pluri. Deinde cuius dicit.

Sic ergo diximus: quoniam elechi quidam videtur esse quod non sunt: et modo et videtur solutioe esse et quedam quod non sunt quas dicimus: quodammodo magis oportere ferre: quod veras in agonisticis disputationib: et ad duplex in obuiatione.

Epilogat circa totam procedentem parte. et quod aliqui expedit soluere appetente: immo ait quod sicut diximus supra quod quidam elechi videtur esse et non sunt: et videtur redargueret cum non redargueret: et modo et circa solones est arbitratum: quod quidam videtur esse solones quod non sunt: quod solones appentes in agonisticis disputationib: et in obuiatione ad duplum. dicimus quoniam magis oportere ferre quod solones veras. hic vero epilogus continet quod postmodum videtur in tota procedenti parte. et quod in agonisticis disputationib: et in obuiatione ad duplum aliqui magis expedit ferre solutiones appetentes quod veras. CAP. II.

Espondeendum autem in his quodque videtur sic: dicentes etenim sic minime fiet ad se elenchus. Postquam plures ostendit quod expedit aliqui soluere appetente. In parte ista determinat de apparenti solone. **A**d cuius evidentiam sciendum

quod tota sophisticatio ut se tenet ex parte opponentis est apparentes: immo in p. lib. non idigebat plures distinguere obiectiones sophicas: quod quidam essent vere: quod quidam appentes. oes. n. f. 50 h. appentes erant: immo non soli obiectiones: sed et cautele: ut se tenet ex parte oppositorum sophice: et per se definiunt sophistico negocio sufficit apparentes esse: sed in solonibus non sit. nam sophice obiectiones etiam in quodlibet sunt habent veras solones: nam in omni quod deficit vel potest assignari defensio: et assignatio defensio est in solo eius possumus quod deinceps ex parte oppositorum in p. lib. plures docuit constitutare obiectiones: et et cauetas ad involuedum resistendum. sic in hoc etiam doceat solones et cauetas ad resistendum oppositum. verum in p. lib. tamen obiectiones et cautele: ut ibi adducuntur: sufficiebat apparentes esse. Hanc autem adducuntur ea quae sunt solones vere: quod sibi sophica ut dicebat vel solui potest. cauetas tamen hic adducte quo resistendum obuiat opponenti. dicunt enim eis solles appentes. nihil enim est aliud determinare de solonibus appentibus nisi determinare de cauetis: et quod quibusdam modis se habendi: quod resistendum possit appareretur resistere opponenti. hec autem per se in quodlibet cauetas vel sibi appentes solones plures ponit possit dividendi in partes nouae. vel in partes decimae quod ponit. ix. vel. x. h. cauetas. sed ut artificia dividam eam dicamus quod appenter resistere opponenti pertinet duplum. vel et obiectiones facias et adductas: vel contra fidem et imaginatas. id duo facit: quod potest appenter instare et obones facias. et imaginatas. et icipit circa finem capitulo ibi. Amplius quodcumque. circa p. m. dno facit: quod potest appenter instare potest obiectio et interrogatio videtur respicere aliquid unum. et potest videtur rescindere plena. et ibi. (Quoniam autem duobus existit) circa p. m. gnos facit h. et gnos cauetas: vel gnos talia doceat ponit. et ibi. (Si vero aliud) et ibi. (Quoniam autem quod) et ibi. (Amplius si vole) et ibi. In his quodque p. p. prima cauetala talis. si resistendum interrogatur in his quodque videtur ei vera resistendum est dicere sic. si ita: vel ponatur quod ita sit. non. non. dicitur resistendum simpliter: sed quod cum supponere. nam sic dicendo minime fiet elenchus ad se. et se sine haec. Notandum autem quod quis interrogatur de aliquo: et non assertit resistendum simpliter esse verum. sed dicit sit ita: vel ponatur ita esse: videtur quod resistendum sustinere gratia disputationis: non quod assertat sic esse: immo non videbitur ei fieri elenchus. Deinde cuicunque dicit.

Si vero aliud quod extra opinionem fit cogatur dicere: hoc maxime addendum videri. sic. non. neque elechus neque inopinatum videbitur fieri.

Ponit secundum cauetala. d. quod si respondet cogatur dicere. i. respondere aliquod. i. ad aliquod quod sit extra opinionem: id est si a respondente queratur aliquod quod videtur inopinabile addendum est videri. i. respondens dicitur respondere quod illud videtur et haec quidam appetentias quod sit verum. sic enim respondendo nec elenchus: neque aliquid inopinatum videbitur ei fieri. Notandum autem quod ea que non sunt aliquando videtur esse: immo ut plurimum cuicunque dicitur haec videtur esse sonat in malitia parte: et iniurie quod non sit ita. cuicunque de aliquo inopinabili resistendum quod videtur non fiet syllabus elenchus nobis: quod non simpliter dicimus illud non esse vel esse. respondemus tamen taliter quod innuimus illud magis non esse et quod nihil simpliter et determinare afferimus. non potest nobis fieri elenchus simpliter. Deinde cuicunque dicit.

Quoniam quo modo petit quod est in principio manifestum: putatur autem omnino si sit propter inquietum intermedium: non concedendum esse quedam velut quod in principio est petente. **P**onit tertium documentum: et duo facit: quod potest dicendum est. et ex his quod dixerat elicet quoddam vole documentum: et ibi. (Et quoniam aliud) dicit quod manifestus est quo petit quod est. p. m. nam ex dictis in p. lib. et ex his que habentur in. 8. topi. satis potest esse haec manifestus. **L**ucet quod elenchus non debet petere:

Secundus

48

q̄d est in p̄n°: q̄d auditores et astates putat oīno peti p̄n° si quesitū sit p̄ pinquā negoīio. q̄d dā ḡ vel q̄daz; vt ea que sunt p̄ pinqua negoīio est iterimēduz; t̄ nō est xcedēduz; vel nō est ponenduz illa eē velut q̄d in p̄n° est petere. i. ac si petere q̄d est in p̄n°. Notāduz ergo b̄ documētuз i hoc xsistere q̄d cuз negam̄ vel xcedim̄ aliqd: et opponēs accipiēdo aliqd p̄ pinquā illi; vult nos ducere ad redargutionē. dōz est q̄d petit q̄d est in p̄n°, et q̄d in omni sylloгe oz accipe aliqd alio mō p̄ pinquā xcluso sp̄ poterim̄ ap̄ parenter impedire opponēte dicendo q̄d petit q̄d est in p̄ncipio. Deinde cū dicit.

Et quādo aliquid tale probauerit quis q̄d ne cessariuz quidem accidere ex positiōe. Est aut falsum vel inopinatum idem dicendū: naz q̄ ex necessitate accidit: eiusdē vident̄ eē positiōis.

Ex his que dixerat elicit q̄daz vle documētuз. d. q̄ q̄n gs. i. q̄n opponēs pbauerit. i. assūplerit aliqd tale q̄d necariuz est accidere ex pōne nostra: t̄ illud est falsuz et inopinabile. dōz idē q̄d p̄ue: q̄d debem̄ dicere q̄d petit p̄n°. est ḡ hoc vle documētuз q̄t̄iescūq; ex datis n̄ris siue ex positiōe nostra vlt nos opponēs ducere ad aliqd falsuz vel iopinabile: si illud falsuz ex necessitate sequit ex nostra positiōe: debemus dicere q̄d petit p̄n°. nā ea q̄ ex necessitate accidit ex alijs sunt nimis p̄ pinq illis: et vident̄ eē eiusdē positiōis: vel eiusdē xcessiois cū eis. iō in talib⁹ semp̄ ap̄ parenter videt peti p̄n°. Notāduz aut hec documenta aliquo mō eē vnuз documētuз: q̄r in vtroq; doceſ r̄ndēs istare opponēti. q̄r videt petere q̄d est in p̄ncipio. differūt t̄: q̄r pdictū documētu magis docet istare per petitionē p̄ncipij in rōnibus ostēsluis. hic autē videt magis istare put petitiō p̄ncipij xmittit in rōnib⁹ ducentib⁹ ad falsuz: vel ad iopinabile. p̄nt ḡista documēta accipi vt duo: t̄ vt vnu. t̄ si accipiunt vt duo p̄missa documēta erūt q̄tuor. si accipiunt vt vnu erūt tria. quocuq t̄ mō sumant̄ non variatur sententia. Deinde cū dicit.

Amplius q̄n vniuersale nō noīie sumit: sed in pabola dicenduz: q̄m non vt datū est: neq; vt p̄posuit sumit: naz p̄pter hoc sit sepe elēchus.

Ponit quartū vel gntuz documētuз: et duo facit: q̄r primo facit q̄d dictū est. z° remouet quāda cauillationē r̄nione polez fieri circa ipsuz. z° ibi. (Si aut phibeat.) Dic̄ ḡ ampli⁹ sup̄ est aliud documētu. si vle. i. si v̄lis interrogatio nō sumat noīie. i. nō sumat fīm nomē p̄priū: s̄ sumat in parabola et fīm silitudinē: t̄ sup̄. q̄r si ex tali interrogatiōe ducam̄ ad redargutionē. Notāduz est: q̄m illa pabola et illud sile nō sumit opponēs: vt datuz ē a r̄ndēte: neq; sumit illd vt r̄ndēs p̄posuit. nā p̄ b̄ sepe sit elēchus q̄. s̄ nō debite sumit sile xcessuz. Deinde cū dicit.

Si autē prohibeatur his ad hoc: quoniam non bene ostensum est endimedium obuiando fīm dictam determinationem.

Remouet quāda cauillationē r̄nione polez fieri circa b̄ documētu. d. si at phibeat r̄ndēs ab opponēte. i. si opponēs phibeat r̄ndētez: et cauillet ipsuz in dicto documēto: dicēdo se eē vsluz his. i. xcessis a r̄ndēte ad b̄. i. ad p̄positū: q̄r nō deuiāt a p̄posito: s̄ assūp̄it pabolas et silitudines xcessas a r̄ndēte: sicut debuit: tūc sup̄. obuianduz est r̄ndēte ad eu. i. h̄ euū: vt h̄ opponētez fīz dictā determinationē. i. fīm dictuz documētuз pbādo: q̄m nō b̄n ostēsum est ab opponēte: et nō b̄n assūp̄it sile vt debuit. Notāduz at docu⁹ i b̄ xsistere: q̄r si nos xcedim̄ aliqd nō i p̄po noīie: s̄ in silitudine: vtputa: q̄r n̄scim̄ noīare actionē intelligibile noīamus eā vt vissionē et dicim̄ q̄ vissio est: vt

actio intellectus: si p̄ hoc sile ducat nos opponens ad res dargutionē: dōo q̄ vissio p̄ se et directe est circa singularia ḡ actio itellecr̄ circa singularia verfabif̄: debem⁹ d̄re q̄ nō sūp̄it sile vt debuit: et vt xcessuz ē: q̄r si opponēs vlt̄ riūs cauillaret: et diceret se eē vsluz his. i. datis silitudibus ad hoc. i. ad p̄positū: vt debuit: r̄ndēs d̄z obuiare h̄ ipsuz p̄ dc̄m documētu: ondēdo et specificādo q̄ nō b̄n ondēuz est: et q̄r opponēs nō vsluz ē documēto vt debuit. nam ip̄e nō xcessit actionē itellibile eē vt vissionē: q̄r eē circa singularia vt sumebat opponēs. d̄z. n. d̄re q̄ xcessit h̄ pp aliud q̄ leue est assignare: q̄r nō sunt aliqd adeo d̄ria q̄ i nullō sueniat. d̄z ḡ d̄re q̄ xcessit actionē itellibile eē vt vissionē: q̄r ē cognitio clara sic illa. vel q̄r b̄z aliquā alia silitudinē cum illa: ex quo appet q̄ redargutio a sil modici ponderis est: q̄r leuiter impeditur et si nō existēter saltem apparenter. Deinde cū dicit.

In his ergo que proprie dicuntur nominib⁹ necesse est respondere vel simpliciter vel diuisim. Que autē subintelligentes proponim⁹ vt quecūq; non plane: sed truncatiz interrogātur: propter hoc accidit elēchus.

Ponit gntuz vel sextū documētu: et duo facit. q̄r p̄ ponit b̄z docu⁹. z° exp̄plificat de eo. z° ibi. Ut putasne quicquid. Dic̄ ḡ q̄ in bis q̄ dicunt̄ noīib⁹ p̄p̄e. i. p̄fecte: vt in oronib⁹ xpletis necesse est r̄ndēre: vel simp̄l si sint orōnes simplices vel diuisiz et cū distinctiōe. si sint multiq; s̄ q̄cūq; ponim⁹ subintelligētes: vt sūt orōnes icōplete i q̄b⁹ subintelligēt aliqd cuiusmodi sūt q̄cūq; nō plane s̄z trūca. tim interrogāt̄ sup̄. ad talia nō est r̄ndēduz: q̄r p̄pter hoc i. pp̄ orōnes trūcatas sepe accit̄ elēch⁹. i. redar⁹. est ḡ lūma documenti q̄r cū p̄ponit nobis oīo trūcata nō debe. mus r̄ndēre ad illā nisi p̄us cōpleat̄. Deinde cū dicit.

At putasne quicquid est danaum: possessio est danaum vtricq; similiter autē et in alijs: sed homo est animalium dicimus vtricq; possessio ergo b̄ est animalium. Naz hominez aialiuз dicimus: q̄m aialiuз est: et lysandrum lacedemonioz: quoniaz lacedemonius est. Manifestum ergo quoniaz in quibus obscuruz est q̄d proponitur non concedendum simpliciter.

Exp̄plificat de p̄posito. d. putas ne ḡcqd ē danaū ē poss. fessio danaū: vtricq; i. si r̄ndēat vtricq; q̄ sic sup̄. diceſ ad redargutioz: q̄r alex. fuit danaū. i. de nūero danaū siue de nūero grecoz: nō t̄ fuit possessio grecoz: et q̄d dictū ē in h̄ exp̄lo itelligēduz est et in alijs: q̄r si q̄raſ q̄r si b̄o estaia. liuz: et r̄ndēat. vtricq; xcludet q̄r sit possessio aialiuз: q̄d falſū ē. iō subdit q̄d dicim̄ hoīez aialiuз: nō q̄r sit possessio aialiuз: iō q̄m aial ē: et dicim̄ lisandruз lacedemonioz: nō q̄r sit eoz possessio. iō q̄m lacedemoni ē. xcludit ḡ p̄nē itētā. i. ma. ee: q̄m in q̄b⁹ obscurū ē q̄d p̄ponit pp̄ trūcationez oronis nō ē xcedēduz. i. nō ē r̄ndēduz simp̄l nisi xpleat̄ oīo. Notāduz ḡ q̄b⁹ hoīoz ē dupl̄ nō simp̄l: iō fīm accep. tione nr̄az. possum⁹. n. itelligere h̄ hoīoz: vt q̄r ē de nūero hoīoz: vt q̄r ē possessio hoīoz. hāc aut dupl̄ em̄ facit trūcatione oronis. et q̄r difficili ē videre multiplicitatē in orone trūcata: q̄z in orone p̄fcā. iō p̄hs docet nō esse r̄ndēdu ad trūcatas orōnes nisi p̄us cōpleant̄. Notāduz eriā hoc documētuз esse gniale ad oīes orōnes nobis p̄positas quas nō plene itelligimus. nā cū opponēs talia p̄ponit: si volūmus apparēter r̄ndēre nō debem⁹ d̄re nos nō itelligere que dicit: q̄r ex hoc forte ab astātibus indicarem⁹ inscī et grossi: sed debemus hanc calūniam proucere super opponētez dicendo: q̄r loqui trūcate: et nō itelligibiliter, idēo

Liber

nō est ei respondenduz: si ḡpleat orōnes: et loquāt̄ intelligibl̄ respōdebit̄ ei. C Notādūz ēt̄ q̄ ex h̄ apper̄ q̄tūz distat disputatio dialectica a disputatiōe facta ppter glo- ria: et̄ ppter apparētiā. nā q̄ disputatio dialectica simpl̄r sūpt̄ sit pp̄ pbabile inḡstionē v̄tatis. iō in talibus con- cessuz est r̄ndēti et̄ nō intelligēti dicere: q̄n̄ nō itelligo vt di- cit. 8. topicoz. Iz q̄n̄ h̄o vult appere de nullo d̄z fateri q̄ nō intelligat: iz totā calūnlā d̄z pycere sup̄ op̄onētez. odo q̄ ipse loquit̄ trūcate et̄ non intelligibiliter.

Q uando aut̄ duobus ex̄ntib⁹ cuž alteruž qđē est ex necessitate: alterū eē v̄t̄: cuž aut̄ alterū hoc nō ex necessitate ē interrogatū prius op̄z quod minus est dare. difficultius enim sillogizare de pluribus.

C positis documētis quō r̄ndēs d̄z apparēter istare oppo- nēti: cū videſ̄ interrogare aligd vnū q̄ documēta sūt q̄n̄q̄ vel sex fm̄ diuersuz moduz acc̄di. In pte ista ponunt̄ do- cumēta quō est apparēter istadū opponēti cū est diuersi- tas ī terro⁹. hec aut̄ diuersitas tripl̄r p̄ sumi. p̄ fz̄. n̄t̄ia. 2⁹ q̄tūz ad h̄rietatē. 3⁹ q̄tū ad op̄ionē. tria ḡ facit: q̄r̄ p̄mo docet istare apparēter put̄ ī interrogatōe ē diuersitas q̄- tūz ad cōsequētiā. 2⁹ q̄tū ad cōtrarietatē. 3⁹ q̄tū ad op̄ionez. 2⁹ ibi. (Si aut̄ conetur.) 3⁹ ibi. (Qm̄ aut̄ que- dam.) Dicit ḡ q̄ duob⁹ ex̄ntib⁹ interrogat̄ a nobis. i. si de duob⁹ interrogant̄ que sic se habēt̄ q̄ cū alterū qđē est ex necessitate: alterū videſ̄ eē. cū aut̄ est alterū nō ex necessitate erit h̄. i. si interrogata se h̄sit sicut aīs et̄ aīs. nā cū est aīs neceſſe est eē aīs. Iz cū est aīs nō neceſſe est aīs eē: si ergo d̄z alterum interrogator̄ dare p̄us: d̄z dare qđ est min⁹. i. aīs: q̄ aīs: q̄r̄ diffīcl̄ est syllogicāre. i. arguere ex plib⁹. i. ex p̄t̄e q̄ ex ante. si enī q̄r̄eret a nobis. currit ne homo vel aīal: et̄ portaret nos alteruž dare p̄us cōce- denduz esset q̄ currit aīal q̄ h̄o: q̄r̄ non ita facilr̄ posset argui contra nos cōcedendo h̄ sicut illud.

Dubitaret forſe aligs. q̄r̄ videſ̄ sibi ph̄s h̄di- cere. p̄mo. n. dixit aīs eē in min⁹. postea dixit ipm̄ esse in pluribus. C Dōm̄ q̄ plus et̄ minus p̄st̄ d̄pl̄r acc̄pi. vel fm̄ simplicitatē vel fz̄ ambi- tuž. v̄lia. n. sunt in min⁹ q̄tū ad simplicitatē. sp̄es. n. ē co- piōsor̄ et̄ ī plus q̄ genus suē abūdat a ḡfia dfia. h̄o. n. di- cit totū qđ dicit aīal et̄ plus: q̄r̄ aliq̄ d̄ria est de rōne hoīs q̄ nō est de rōne aīalis: iz si p̄siderem⁹ q̄tū ad ambitū v̄lia nō sunt in min⁹ Iz in plus. sunt. n. ḡfia maioris ambitus q̄ aliquā eoz sp̄es. nō est ḡ d̄dictio si aīs est in min⁹ et̄ ī plus quia est in minus q̄tū ad simplicitatez. in plus autē q̄- tū ad ambituz. C Deinde cum dicit.

C Si aut̄ conet̄: q̄m̄ huic quidez est contrariū: illi aut̄ non est si oratio vera fit contrariuž dice- re respondent̄: nomē aut̄ non esse alterius.

C ponit sc̄d̄z documētū sumptū ex diuersitate h̄rioꝝ: q̄ si r̄ndens ḡcessit de aliq̄bus duob⁹ q̄ v̄tr̄q̄ est aligd h̄ri- um. op̄onēs aut̄ conet̄ ostēdere: q̄m̄ huic est aligd h̄riūz illi. āt̄. i. alteri nō ē aligd h̄riūz. si ōr̄ v̄a sit. i. dato q̄ oppo- nens verū dicat: r̄ndēs d̄z dicere h̄riū. i. d̄z dicere q̄ etiāz alteri. est aligd h̄riū: Iz nō eē nomē alteri⁹. i. d̄z dicere al- terū h̄riū nō eē noīatū. C Notādū aut̄ q̄ Iz hec cautela videſ̄ introduci pp̄ h̄ria. v̄lis tñ est ad oīa. nā quotiēscūq̄ r̄ndens interrogat̄ de aliquo: et̄ nescit dicere qđ sit illō: nec quō illō se h̄eat si nō vult videri redargui d̄z dicere talia nō esse noīabilia: et̄ nō eē noīa imposta eis: ppter qđ nō cadunt sub narratione. C Deinde cum dicit.

C Qm̄ aut̄e quidez quedā eoz que dicunt̄ plu- res cuž qui non concedit mēt̄ri inquiunt̄: qui-

daz āt̄ nō: vt quecūq̄ v̄tr̄q̄ opinātur: verū enī corruptibilis vel imortalis sit aīa aīaliū nō de- terminatū est multis. In q̄bus ergo dubiuz ēt̄ v̄tro mō soleat dici. p̄positū v̄tr̄ vt ḡceptiōes. C ponit tertiū documētū sūpt̄ ex diuersitate opinōnū et̄ tria facit: q̄r̄ p̄mo ponit quādā distinctionē de orōnib⁹ ostēdēdo q̄sdā orōnes esse dubias de q̄bus est diuersitas opinōnū: q̄sdā v̄o nō. 2⁹ q̄sdā qđ sup̄posuerat manifestat. 3⁹ et̄ bis q̄ dixerat elicit p̄po⁹ atq̄ cōgruū documētuž. 2⁹ ibi. (Uocat. n.) 3⁹ ibi. Amplius cui⁹. Dicit ḡ q̄ quedam orōnes sunt de numero eoꝝ que dicunt̄ plures: et̄ cuž qui nō ḡredit illas illi plures ingunt̄ mentiri. q. d. ḡ qđā orō- nes sunt opinabiles de q̄b⁹ est diuersitas opinōnū. quedas aut̄ nō sunt sic opinabiles: vt q̄cūq̄ orōnes v̄tr̄q̄ opinānt̄ sup̄. sunt ille orōnes de q̄b⁹ ē diuersitas opinōnū. nā v̄tr̄ aīa aīaliū sit corruptibilis vel imortalis nō determinatū est multis. i. de hoc est diuersitas opinōnū. in q̄b⁹ ḡ dubiū est v̄tr̄ mō. i. quō soleat. i. debeat dici. p̄positū: q̄r̄ dubiū est v̄tr̄ sint ḡceptiōes vere: vel quō se habeāt sup̄. oēs tales orōnes sunt opinabiles et̄ hoīes opinānt̄ de eis v̄tr̄q̄. i. fm̄ v̄tr̄q̄ partē contradictionis.

Dubitaret forſe aliquis de q̄b⁹ aīalib⁹ inten- dit hic ph̄s: cū ait dubiuz esse v̄tr̄ aīa aīaliū sit imortalis v̄l̄ icorruptibilis. C Dōz q̄ p̄t̄ intelligere de oīb⁹ aīalib⁹ tā de brutis q̄ de rōnalib⁹. nā tpe suo multi adhērebāt fabulis pictagoricoz̄ dicētium quāl̄ aīaz ingredi qđl̄z corp⁹. ponebāt. n. nullas mori cuž corpib⁹: sed cuž exibat aīa vnūz corp⁹ ingrediebāt aliud: veletiā possūm̄ dicere q̄ itelligit de aīab⁹ aīaliū rōnab⁹ liū. nā tpe suo nō erat certū apud multos v̄tr̄ h̄o particu- paret aligd diuinū et̄ haberet vt formā aligd icorruptibi- le. ph̄s tamē de hoc veraz sentētiā tradidit cū dixit intel- lectū alteruž gen⁹ esse: et̄ separat ab aīlys sicut p̄pe⁹ a cor- ruptibili: sed huic sīne multi nō acgescēbat: imo vt d̄r̄ cū studiū vigebat rome frequēter hec qđ vertebar̄ iter ph̄os v̄tr̄ aīa hoīis icorruptibilis esset. diuulgata tñ v̄tate euā- gelica nō v̄lteri⁹ fuit dubitabile: qđ dcm̄ ē. C Deide cū. d. C Elocat enīz ḡceptiones et̄ veras opinōdes et̄ totas negationes vt diameter icōmēsurabilis. C Manifestat qđdā qđ sup̄posuerat. dixerat. n. in talibus v̄bi est opinōnū diuersitas dubiūz eē v̄tr̄ se habeāt vt ḡ- ceptiones: iō exponēs qđ ipōtaſ̄ noīe ḡceptionū aīt: q̄r̄ ph̄s vocat ḡceptiones et̄ veras op̄iones q̄tū ad ḡceptiones affir- matiūas: de q̄bus vere et̄ v̄l̄ opinām̄ur: et̄ vocat etiā cōce- p̄t̄ones totas negationes q̄tū ad ḡceptiones negatiūas: q̄s totaſ̄ et̄ v̄l̄ negam̄: vt diameter est incōmēsurabilis co- ste est q̄si ḡception̄ qđdā: q̄r̄ ab oībus itelligētib⁹ cōceditur. C Notādū aut̄e q̄ hic ph̄s vult dare differētiā in ter cō- ceptiones et̄ op̄iones. nā op̄iabilita sūt illa fz̄ que 2⁹ disputa- re ad v̄tr̄q̄ p̄t̄ēd̄conis: et̄ p̄ rōnes hūanas nō pfecte cer- tificari possūm̄: Iz ḡceptiones sunt ille orōnes ad q̄s adeo valide et̄ inūolabiles rōnes fiunt: q̄ nō ḡtingit alr̄ opināri: Iz ōz in talib⁹ r̄ndēt̄ez credere. h̄o aut̄e est q̄ diameter est assūmeter coste. circa B. n. nō ḡtingit alr̄ opināri: q̄r̄ ne- gātes manifeste et̄ p̄rōnes validas ducunt̄ ad hoc icōne- niēs q̄ iparia sūt equalia parib⁹: vt p̄t̄ haberet ex p̄ p̄p̄. et̄ ex decimo geometrie. C Deinde cū dicit.

C Amplius v̄bi verū v̄tr̄q̄ opinātur maxime transſerens aliquis nomina: in his latebit. Nā q̄r̄ dubiū est v̄tr̄ mō se h̄eat verū nō opinabit̄ sophisma agere: quia vero v̄tr̄q̄ opinānt̄: non putabit̄ mentiri. Nam translatio faciet oratio nem sūne elencho videri.

Ex his que dixerat elicit tale documentū. qz cuz pponit aliqꝝ p̄d dubitabilis: cuiꝝ verū. i. de cuiꝝ veritate p̄hi ytrin qz. i. ad ytrāqz p̄tē opinant̄. in his. i. in talibus interrogatio- nibus. alijs maxime latebit trāfferens noia. i. si trāfferat se ad noia illoꝝ q̄ d̄ eo q̄d interrogat̄ diuersimode opinant̄. et subdit cām dices. nā qz dñbium ē vīro mō. i. q̄o se h̄eat verum. i. vītas illiꝝ interrogat̄: et etiā qm̄ de illo interrogato p̄hi ytrin qz opinant̄. iō nō opinat̄ agere sophisma ḥ re- spōdente: nec putab̄it rñdēs mentiri. nā translatio nouim̄ maxime faciet videri orōnes rñdēntis sine elēcho. i. sine re- dargutio. **N**otādū aut̄ b̄ documentū in b̄ p̄sistere: qz cum qm̄ a nobis de eo de quo alijs diuersimode opinant̄ b̄bem̄ nos trāfferre ad noia opinatiū diuersimode ī illa mā dōo. qdam opinant̄ sic. qdā sit: t̄ cū alijs 2cludit̄ affir matiue dōm ē verū eē fm̄ opionē taliū. cū v̄o cōcludit̄ ne gatiue debem̄ d̄re q̄ verū est fm̄ opionē alioꝝ. sic. n. dōo latebim̄: qz nō videbimur redargui. **D**einde cū dicit.

Ampliꝝ quascūqz alijs p̄senserit interrogatiōnū prius insurgendūz t̄ predicēdūz. Sic enī maxime interrogantem prohibebit.

Cponit vltimā cautelā q̄ sumit̄ ex eo q̄d istamus rñdēti ḥ obiectōes fiendas t̄ imaginatas dices q̄ scūqz interrogatiōes. i. quascūqz obiones alijs rñdēns plumpserit. i. p̄us senserit fm̄ illas obiones p̄us est insurge dū ḥ opponen tē t̄ pdicēdū ei: nā sic faciēdo rñdēs maxime phibebit in terrogatē. i. opponentē. **N**otādū aut̄ b̄ documētū in b̄ p̄sistere: qz cū rñdēmus ad alijs interrogatiōem: t̄ presu mīm̄ vel p̄sentim̄: q̄ p̄tra rñdēz n̄am possit alijs obj ci: debem̄ insurgere t̄ pdicere illas obiones dōo oppoꝝ. tu posses sic arguere vel sic ḥ nos. s̄z b̄ obiones nulle sūt. nā sic dōo. dato q̄ nō soluamus obiectōes illas apparenter t̄ phibebimus opponentē ne faciat eas. CAP. III.

Atoniaz aut̄ est recta quidē solutio manifestatio falsi filli fm̄ quamlibet interrogationē accidit falsuz. **I**n pte ista vt dicebat determinat p̄hs de solone recta. t̄ duo facit. qz p̄ determinat de h̄ solone in gnali. z° in spāli. sed ibi. Rursum aut̄ qm̄. Circa p̄m̄ duo facit. qz p̄mo describit qd̄ est recta solo. z° oñdit quot modis 2̄ recte soluere z° ibi. **F**alsus aut̄ fillis. Dicit q̄: qm̄ aut̄ supra dcm̄ ē de solutiōe appeti. Restat d̄re de solone recta. iō ait q̄ ē recta solo manifestatio falsi filli fz̄ quālibz. i. fm̄ quācūqz interrogatōez accidit flm̄. q̄s dicat. recta solo est manifestatio falsitatis in fillō quocūqz mō accidat illa falsitas.

Dubitaret forte alijs: qz cū p̄tingat recte soluere nō solu ad fillōs peccātes ī mā: s̄z etiā peccātes ī forma: v̄r q̄ nō sufficiēt de scribat rectā solonē: cū ait: q̄ ē māifestatio falsitatis ī fil logismo. **L**ū aut̄ falsitas ī fillō videat respicere pecca tū ī mā t̄ nō ī forma. dōz q̄ falsitas ī fillō dupl̄ p̄t ac cipi. vel q̄tū ad ppōnes fm̄ se. t̄ sic facit peccatū ī mā. v̄l̄ q̄tū ad illatōem: t̄ sic facit peccatū ī for. cū ḡ dō q̄ recta solo est manifestatio falsitatis ī fillō. accipēdū ē quocū. q̄ mō accidat falsitas: siue accidat q̄tū ad ppōnes: siue q̄tū ad illatōem: ppter qd̄ nō solū respic recta solo peccātes ī mā: s̄z etiā peccātes ī forma.

Ulterius forte dubitaret alijs q̄re in diffōne recte solonis cadit sillogismus falsus. **D**ōm q̄ semp in diffōne p̄pē passiōis cadit pro priū subm̄: vt vult p̄bs. 7. metaphys. solo aut̄ recta ē p̄pa passio filli falsi. n. recte soluit̄ nisi recte deficiat. p̄t q̄ appenter istari ḥ fillz v̄p̄: s̄z nūqz recte istaf̄ nisi ḥ fillz fm̄. sicut ḡ in diffōne sym̄ cadit natus. qz sym̄as ē p̄pria

passio nati. sic ī diffōne solonis recte cadit fill's falsus: qz recta solo ē p̄pa passio filli falsi. **D**eide cū dicit.

Falsus aut̄ sillogism⁹ fit duplicitē: aut̄ n. sil logizatū est falsuz: aut̄ qui nō est sillogismus videtur esse sillogismus.

Ondit quot modis 2̄ recte soluere. t̄ tria facit: qz p̄ dñi dir fill'm falsum. z° ait q̄ respectu ytriusqz filli 2̄ recte soluere. z° ex b̄ cōcludit duos eē modos recte solonis. z° ibi (Erit t̄ q̄ nūc dicta) z° ibi (Quare accidit orōnes) Dicit q̄ falsus fill's fit dupl̄. aliter. n. fit sillogism⁹ falsus si fillo gizatū est falsuz q̄tū ad peccatē ī mā q̄ nō solū v̄r sillogizare: s̄z ēt sillogizat. aut̄ sup̄. fit etiā falsus fill's cū nō est sillogismus. v̄r t̄ ēt esse sillogism⁹ q̄tū ad peccatē ī forma q̄ nō sillogizat: s̄z v̄r sillogizare. **D**einde cū dicit.

Erit t̄ q̄ nūc dicta est solutio t̄ apparētis sil logismi fz̄ quā videt̄ interrogatōez correctio.

Ondit q̄ respectu ytriusqz filli falsi. v̄z. taz respectu pec cātis ī forma: q̄ etiāz ī mā. 2̄ recte soluere. iō ait q̄ solo q̄ nūc dcā est. i. solutio recta t̄ v̄a erit sup̄. nō solū filli peccātis ī mā: s̄z erit t̄ apparētis filli. i. erit sillogismi peccatōis ī for. fm̄ quā rectā solutōez v̄r eē correctio interrogatōū q̄ recta solutio corrigit interrogatiōes corriꝝ siue sint cor rigende ppter peccatū ī forma: siue propter peccatū ī materia. **D**einde cum dicit.

Quare accidit orationes sillogisticas qdē in terimentez: apparētēs alit diuidentez soluere.

Ex his q̄ dixerat cōcludit duos eē modos recte solutōis: nā si 2̄ recte soluere t̄ peccatēs ī forma q̄z ī mā cū peccatēs ī for. soluāt̄ p̄ distinctiōem: peccatēs ī mā p̄ iteremptiōem. duo erūt modi recte solutōis. iō ait q̄ accidit orōnes sillogizatas. i. peccatēs ī materia soluere iterime re. i. p̄ iteremptiōem. appentes ait. i. peccatēs ī for. solu re diuidēt̄. i. p̄ distinctiōem. **N**otādū aut̄ q̄ iter fill's falsos solū peccatēs ī mā sillogizat̄. peccantes v̄o ī for. nō sillogizat̄: s̄z v̄r sillogizare. iō cū b̄ itendat de falsis sil logismis: p̄ sillogizatēs it̄elligit peccantes ī mā: per appa rentes peccantes ī forma.

Dubitaret forte alijs: qz nō v̄r eē bñ dcīm q̄ peccatē ī forma 2̄ soluere p̄ distinctiōez: nā peccatēs ī forma sunt nō solū fallē ī di citione: s̄z ēt extra dictiōem. cū ḡ fallacie in dictiōe sint sol uēde p̄ distinctiōem: t̄ nō fallacie ex̄ dictiōem: nō ē simpl̄ cedendū peccatēs ī forma soluēdos eē p̄ distinctiōem vt p̄hs v̄r yelle. **D**ōz q̄ fm̄ quodā oēs peccatēs ī for ma soluēdi sunt p̄ distinctiōez. qz p̄t ibi distingui rō appa rētie t̄ nō ex̄tit̄: s̄z b̄ accīns nō v̄r facere ad rectā solonē. nā falsi filli nō sunt soluēdi eo q̄ appent: sed solū ex eo q̄ nō p̄sistit̄: nā si apperēt̄ t̄ ex̄isterēt̄ nō p̄tingeret̄ eos recte soluere. si at̄ nō ex̄isterent̄. dato ēt q̄ nō apperēt̄ possent̄ recte solui. recta ḡ solutio p̄ se respic fillz. v̄r falsus fillo gism⁹ est. t̄ v̄l̄ nō ex̄tit̄. p̄ accīns aut̄ respic it̄pm̄ ex eo qd̄ appz. imo si volum⁹ p̄pē log sillogismo peccatē ī forma duoyv̄r p̄petere: d̄ceptio t̄ solō: s̄z aliter t̄ aliter: nā decipe bz ex eo q̄ apper. si. n. nō apperēt̄ nūqz deciper. s̄z solui bz ex eo qd̄ nō ex̄tit̄: t̄ l̄ nō ex̄tit̄ forte p̄ se faciat ad d̄ceptio nem. qz sublata nō ex̄tit̄ tollit̄ d̄ceptio. appentia t̄fī nūl lo mō p̄ se faciat ad rectā solutiōem: qz s̄z sit falsitas ī fillō gism⁹ sublata oī appentia 2̄ ip̄z recte soluere. d̄re ḡ rectā solutiōem eē p̄ distinctiōem. qz p̄t distingui appentia a nō ex̄tit̄ ē t̄siderare ea q̄ sūt p̄ accīns t̄ nō p̄ se. **I**deo dōz ēal̄. Scindū ḡ p̄ distinctiō dup̄ p̄t lumi: v̄l̄ ex pte no minis: v̄l̄ ex pte rei. si sumā multiplicitas ex pte nois. sic soluāt̄ fallacie ī dictiōe. oēs. n. tales fallē accipēt̄ multplex ex pte yocis. s̄z non eodē mō. qz alijs accipēt̄ multi

Liber

plicitatē actualē. aliq̄ potentialē. si vo dicitōis accipit mul
tiplicitatē fantasticā. oīa ḡ talia soluēda sūt aliq̄ mō p̄ disti
ctōes ex pte vocis. falle vo ex dictiōez soluēde sunt p̄ di
stinctōes ex pte rei: nā sicut ḵtingūt falle in dictiōe. q̄ ea
dē vox v̄l simp̄ v̄l iterptatiue bz p̄les signifīcē sic ḵtingūt
falle ex dictiōem. q̄ eadē res aliquo bz p̄les acceptiōes.
oēs ḡ falle aliquo accipiūt d̄ vel ex pte noīs v̄l ex pte rei.
et oēs aliquo soluēde sūt p̄ distinctōes; s̄z nō oēs solle p̄ di
stinctōes ex pte noīs. nec oēs accipiūt dup̄. vt qdā p̄phi op̄i
nabān̄: d̄ q̄b̄ sup̄. in p̄ li. tetigī. volebat. n. illi p̄phi oēs ta
les orōnes accipe m̄ltiplex q̄tū ad n̄. iō dicebat oēs orō
nes vel dispu ad n̄ vel ad itellm. b̄ aut̄ p̄z nō eē vez. n. n.
oēs falle accipiūt d̄ fm n̄: s̄z vt p̄z p̄bita: vel accipiūt du
plex ex parte noīs bz diuersas signatiōes: v̄l et pte rei fm
diuersas acceptiōes: et p̄ bz p̄z solo ad q̄tū. C Deīn cū dicit.

C Rursus aut̄ qm̄ fillogizataꝝ orationū be qdē
veraz: ille aut̄ falsaz habent cōclusionē.

C Postq̄ deteriat de solone recta in ḡnali. et ō quot mo
dis d̄ recte soluere. In pte ista deteriat de solone recta in
spāli. et exeq̄t de mēbris dīsōis. circa qd̄ duo facit. q̄ p̄ exē
quit d̄ solone silloꝝ peccatiū i mā. z̄ d̄ peccatiū in for. z̄ ibi (Dñi āt plm) Circa p̄m tria facit. q̄ p̄ didit sillos peccā
tes in mā. z̄ exeq̄t de mēbris dīsōis. z̄ recolligit sub xp̄e
dio ea q̄ dixerat vt magis faciliꝝ et magis i pmptu sciamta
lia soluere. z̄ ibi (Eas qdē) 3̄ ibi (Quare volentib) Lōti
nueſt sc̄. deīn ē q̄ falsos silloꝝ qdā n̄ fillogizāt et peccat i
for. qdā vo fillogizāt et peccat i mā. rursus silloꝝ et peccā
tes in mā oīdunt: qm̄ silloꝝ orōnū be qdē verā bñt z̄ne.

Dubitaret ille vo bñt z̄ne falsam.

Dubitaret forte aligs q̄re silloꝝ peccates i mā nō
didunt eo q̄ bñt aliq̄ p̄missas v̄as. aliq̄ falsas: s̄i disti
guunt. q̄r aliq̄ bñt z̄ne v̄as. aliq̄ flaz. C Dōz q̄ silloꝝ pec
cates i mā sp̄ bñt p̄missas flaz: nā cū ex v̄is nuq̄ leq̄ flaz s̄i
bñt p̄missas v̄as: bñt z̄ne verā: pp̄ qd̄ tot sillos eēt v̄as:
et līm eēt ibi petīn i mā. sp̄ ḡoꝝ q̄ bñt aliq̄ flitate in p̄
missis: nō sic ē d̄ z̄ne. nā cū ex flis se' aliq̄ vez bñt silloꝝ n̄
sp̄ bñt z̄ne flaz: s̄z alīn bñt eāvaz: alīn vo flaz. C Deīn cū d̄
Eas quidē que fm cōclusiōez sunt false duo
bus modis cōtingit soluere: nā et in eo q̄ iteri
mē aliqd eoꝝ q̄ iterrogata sunt: et i eo q̄ ostē
ditur conclusionē sic se habere.

C Exeq̄t d̄ mēbris dīsōis. et duo fac: q̄r p̄ ō quo soluēdi sūt
peccates i mā s̄i bñt falsitatē tā i p̄missis. q̄ in z̄ne. z̄ ō
quo soluēdi s̄i s̄i bñt flitate i p̄missis tm̄. z̄ ibi (Eas vo
q̄ bz) Dicit ḡ p̄ eas orōnes q̄ sūt false bz z̄ne sup̄. sūt ēt fal
se bz p̄missas: pp̄ qd̄ duob̄ modis d̄ eas soluere: nā sup̄. sol
uunt in eo qd̄ iterimē aliqd eorum q̄ sunt interrogata. i.
in eo q̄ iterimē aliqd p̄missaz: et sup̄ sūt ēt soluēnde in eo
q̄ ostēd̄ s̄i nō sic se bñt. C Deīn cū dicit.

C Eas vero que fm propositiones in eo q̄ intē
rimētūt quid tm̄: nāz conclusio vera.

C Docet soluere orōnes bñtes falsitatē i p̄missis tm̄. dicēs
q̄ eas orōnes q̄ sup̄. sūt false soluēf i eo qd̄ iterimē qd̄ tm̄
i. i. eo qd̄ iterimē p̄missis tm̄: q̄ sūt qd̄ aliqd a z̄ne. z̄ne. n.
nō oīz iterimē. nā suppositū q̄ v̄a sit. C Deīn cū dicit.

C Quare volentib soluere orationē primū qdē
p̄spiciēdū si fillogizata est: aut non fillogizata.

C Deīn v̄tū sit vera cōclusio an falsa quaten
vel diuidētes vel interimētes soluamus et intē
rimētes vel hoc modo vel illo sic dictū ē p̄z?

C Resumit sub xp̄edio ea q̄ dixerat: vt magis in pmptu et
magis facilꝝ sciamta soluere: dicēs: q̄ volentib soluere
aliq̄ orōnē: p̄m̄ qdē respiciēdū si orō sit silloꝝ aut nō sillo

gizata. deīde si ē silloꝝ: vidēdū est v̄tū v̄a sit s̄i aut falsa: q̄
tinus soluam̄ vel didetes q̄tū ad nō silloꝝ et peccates in
for. v̄l iterimētes q̄tū ad silloꝝ et peccates in mā. iterimē
tes dico b̄ mō q̄tū ad bñtes z̄ne verā: vel illa q̄tū ad bñt
tes falsaz: sic dcīn ē p̄us: nā p̄us dicebat q̄ duob̄ modis
soluere orōnes silloꝝ et peccates i mā vel iterimēdo p̄missas tm̄ si
s̄i z̄ne si bñt z̄ne falsaz vel iterimēdo p̄missas tm̄ si

Dubitaret

bñt z̄ne verā.
forte aligs. v̄tū d̄ solone appeti possit
si sophista. C Dōz q̄ v̄tū supra dicebat sophista copiosus
ē ab appeti sap̄: pp̄ qd̄ s̄i magi curat videri redar. q̄ re
dar. ita magis curat n̄ videri redargui. q̄ n̄ redargui. et q̄
p̄ solones appeti p̄ ista ne videat fieri redar. iō spectat

Alterius

(ad sophistā p̄siderare de tali solutiōe)
forte dubitaret aligs. v̄tū spectat ad dia
lecticū p̄siderare d̄ solutiōe appeti. C Dōm q̄ sophicatio
p̄p̄ p̄sist i actu et i v̄su. nō ēt in traditōe artis et scie. scire
enīz malū nō ē malū s̄z opari. tradere ḡ arte de sophistica
tiōe: vt supra dicebat nō ē sophisticare. s̄z facere sophistica
tiōez: et v̄tū ea ē sophi. sophista ḡ bz q̄ bz nō tradit arte eo
rū. q̄r tūc sophista i eo q̄ sophista et scie: s̄z vt supra pb̄
bat ad dialecticū spectat tradere arte eoꝝ q̄b̄ v̄tū sophi
sta. cū ḡ sophista p̄sideret de appeti solutiōe ea v̄tēdo: spe
ctat ad dialecticū s̄i d̄ tali solutiōe d̄ ea rōnes tradendo.

Alterius

forte oūt̄ aligs. v̄tū dialectic possit v̄tū
appeti solutiōe. C Dōm q̄ dia c̄ v̄tū supra
dicebat p̄n̄ ē d̄ iterōib̄ formatis p̄act̄ rōnis: et q̄r iter
bas itentōes p̄n̄ ē silloꝝ. iō p̄ncipali ē d̄ silloꝝ q̄ d̄ alys iterōib̄.
v̄tū ēt i dia c̄ subz sit silloꝝ nō ē p̄ntis speculatiōis. sufficiat
at ad p̄ns scire q̄ p̄ncipali p̄siderat i dia c̄ d̄ silloꝝ q̄ d̄ alys
iterōib̄. nō tm̄ pp̄ bz seḡt silloꝝ ibi ēt subz: nā et i meta p̄n̄
cipali p̄siderat de s̄ba q̄ d̄ alys iterōib̄. n̄ tm̄ ibi suba ē subz:
s̄z ens. cū ḡ silloꝝ app̄s sit obliqtas magis oppoꝝ silloꝝ de d̄
p̄n̄ p̄siderat ilogica: et i ita directe opponat tali silloꝝ solo
app̄s: n̄ ita ē d̄ rōne dia: vtū solone appeti sit silloꝝ appeti

Alterius

forte oūt̄ aligs si sophista bz s̄i d̄ solo
ne appeti v̄tū magis spectet ad eū p̄side
rare d̄ solone appeti q̄ de v̄a. C Dōm q̄ sophista ē copio
sus ab appeti sap̄: et no appeti q̄cūq̄ mo: s̄z ab ea q̄ sic appa
rēs ē: q̄ tm̄ nō ē exīs. cū ḡ appeti soluere reddat hoiez sa
piētē appetēr. ve tm̄ soluer reddat ip̄z saplētē exīter: ad so
phista bz q̄ bz n̄ p̄p̄ spectat s̄i d̄ solone v̄a s̄z d̄ appeti ex
q̄ meli app̄z q̄ bz sophista possit v̄tū so: n̄ tm̄ bz q̄ bz p̄t
tradēr arte d̄ ip̄s. nā c̄ tradere arte d̄ obligatē ē ve cog
scēr p̄n̄ illi obliqtatis v̄e soluere eas si sophista: i eo q̄ so
phi p̄s̄i possit d̄ talib̄ artez tradere sophista fm q̄ bz p̄le et

Alterius

forte dubitaret aligs v̄tū spectat ad dia
lecticū magis p̄siderare d̄ solone appeti q̄ de v̄a. C Dōm
q̄ bz sophista fm q̄ bz solū cāet deceptōez. dialectic tñ bz
q̄ bz aggriat opionē: et ē ingſitū v̄tū. bz efficiat p̄rōnes
pb̄biles: et q̄r ad ingſitōez v̄tatis magis amīniculat solo
v̄a q̄ appens magis ad dialecticū p̄tinet p̄siderare de so
lutiōe v̄a q̄ appenti.

CAP. III.

Insett aut̄ plurimū interrogatā v̄l
nō interrogatā soluere orationē
nā p̄uidere qdē difficile p̄ vocati
onez videre facile.
C Postq̄ p̄bz d̄terianit d̄ solutiōe peccā
tiū in mā. In pte ista deteriat d̄ solutiōe
peccatiū in for. ve q̄r solutio taliu pa m̄t̄ aliquo: bz exp̄
lis per doctrinā. n̄ p̄mi libri p̄ vacatiōez t̄pis. et p̄ diuiturnā
mediūt̄ aliquo: sciri p̄t h̄ solutiōes. s̄z p̄ doctrinā b̄ sc̄i
in pmptu et q̄s̄i facilꝝ scim̄ talia soluere. iō ne doctrinā b̄
sc̄i p̄ideat supflua: p̄ p̄mittit q̄ d̄t̄ soluere in pmptu t̄p

Secundus

50

vacatioēz t̄pis. z° dat arte soluēdi talia p̄ quā q̄si faciliter
z̄ in p̄mptū scim⁹ ea soluere. z° ibi (Ex̄ aut q̄ sunt) Dicit
ergo q̄ plurim⁹ dōt soluere interrogatā orōne sup̄. ciro z̄ in
p̄mptū vel nō soluere ea cito z̄ in p̄mptū: nā p̄uidere. i.
in p̄mptū videre huiusmodi solutiones ē difficile: s̄z vide
re talia p̄ vacatioēz t̄pis: z̄ p̄ diuturnā medi⁹ ē facile. i. q̄
sup̄ per h̄c z° libri docemur soluere talia in p̄mptū. iō
bona est h̄ doctrina. C Deinde cū dicit.

C H̄orū igit̄ q̄ sunt s̄z equocatioēz t̄ amphibolia
elēchorū. Alij qdē h̄nt interrogatioēz aliquā
plura significatē. Alij aut̄ cōclusioēz multiplici
ter dicta vt i eo qdē qd̄ est tacēte loq̄ cōclusio
duplex est: in eo x̄o qd̄ ē nō scire sciētē vna in
terrogationuz amphibolia.

C Ex̄q̄ de h̄ arte soluendi t̄ docet nos talia soluere. Ad
cui⁹ evidentiā sciendū q̄ l̄ ḡnq̄ sint mete. nō t̄n̄ ōz spālē
tratātū facere quō z̄ soluere ad vnaquāq̄ metā: nā f̄lm
z̄ iopinabile s̄t q̄si ḡnales mete: i. cludit h̄nt p̄ ōs fallas
sicut redargutio. iō solones talū metaz sufficiēter sciunt̄
scitis solonib⁹ fallaciaz tria ḡ facit. q̄ p̄ docet soluere ad
ōs fallas: q̄b⁹ scitis scim⁹ soluc̄ ad redargutioēz t̄ ad fl̄z
z̄ ad iopiable. z° docet soluere ad nugatioēz. z̄ z̄ ad solo⁹
z° ibi (In illis aut̄ q̄ deducit) z̄ ibi (De solo⁹ at̄ f̄lm q̄ q̄
de) Circa p̄ duo fāc. q̄ p̄ docet soluere ad fallas i diciōe.
z° ad fallas ex̄ diciōe. z° ibi (Ad illos v̄o q̄ s̄t f̄lm acc̄ns)
P̄ria p̄ d̄ i duas. q̄ p̄ docz̄ soluere ad fallas i diciōe spā
liter. z° i ḡnali resumit solutioēs oīuz talū fallaciaz vt ma
gis i p̄mptū sciam⁹ talia soluere. z° ibi (Q̄no at̄ i bis q̄ f̄lm
diciōe) P̄ria p̄ d̄ i tres. q̄ p̄ docet soluere ad fallacias
in diciōe peccatē f̄lm multiplicitatē actualē. sc̄do ad pec
cantes f̄lm multiplicitatē potentiale. t̄ tertio ad peccates
f̄lm fantastikā. z° ibi (Ma⁹ aut̄ z̄ eos q̄ sunt f̄lm z̄.) z̄ ibi
(Palā at̄ z̄ bis q̄ sunt) circa p̄m̄ duo fāc. q̄ p̄ p̄mitit q̄sdā
dissioēs nečias ad p̄po⁹. z° ex illis dissioib⁹ p̄missis doc̄ sol
uere ad equocatioēz t̄ ap̄bi⁹. z° ibi (In ḡb⁹ ḡ i fine) P̄ria
i duas s̄z q̄ duas dissioēs p̄mitit. z° ibi (Et z̄ q̄nq̄) P̄ria
dissio talē q̄ eoz̄ elēchop̄. i. palechop̄ q̄st s̄z equocatioēz t̄
ap̄bi⁹. aliq̄ qdē h̄nt aliq̄ interrogatōz. i. aliq̄ p̄missā plura
signantē. i. h̄nt multi⁹ in p̄missis. aliq̄ at̄ h̄ palechop̄ h̄nt z̄
nē multiplici⁹ dicta. vt i eo qdē p̄ma⁹ q̄ ē ta⁹ log. z̄ e z̄. for
met sic palo⁹. quēcūq̄ z̄ d̄re z̄ log. s̄z z̄ alique tacēte d̄re
ḡ z̄ aliquez tacēte log. h̄ z̄ tacētez log ē duplex. q̄ vel p̄
itelliq̄ p̄ tacēs loquāt vel q̄ alique loq̄d̄ tacēte. subdit at̄
q̄ in eo para⁹ q̄ nō ē scire sciētē vna interrogatōz. i. vna
p̄missaz ē amphibola. i. ē dubia. h̄z. n. dictus pa⁹ multiplici
tē p̄missis: qd̄ quo sit i p̄seq̄ndo patebit. C Dein cū d̄.
C Et duplex q̄nq̄ qdē est: q̄nq̄ aut̄ nō est: sed si
gnificat duplex: hoc qdē ens: illud x̄o nō ens.

C Ponit z̄am⁹ dissioēz. nā sic possum⁹ distinguere de ap̄bi⁹ t̄
equocatōe. q̄ aliq̄ h̄nt multi⁹ in p̄missis. aliq̄ v̄o i ḡne:
sic possum⁹ distinguere d̄ eis. q̄ aliq̄ i h̄ multiplicitatib⁹
ē vitas in vitroq̄ sensu. aliq̄ v̄o i altera t̄m. iō ait q̄ dup̄. i.
m̄ltiplex vel s̄z equocatioēz vel s̄z ap̄bi⁹: q̄nq̄ qdē ē. i. q̄nq̄
q̄ h̄vitatē in vitroq̄ sensu. q̄nq̄ at̄ n̄ ē. i. nō h̄vitatē i vitro
q̄ sensu: s̄z h̄ z̄ signat. h̄ v̄o ens. i. vitatē i vno sensu. illud
v̄o nō ens. i. falsitatē in alio. C Deide cū dicit.

C Quib⁹ ergo i fine multiplex est nisi p̄s se
rint ḡdictionē nō fit elēch⁹: vt in eo qd̄ est cecū
videre: nā sine cōtradictiōe nō erit elēch⁹. Qui
b⁹ x̄o interrogatōib⁹ nō necesse est prius negare
quod duplex est: nā nō ad hoc h̄ ppter h̄ ōo.
C p̄missis h̄ dissioib⁹ docet soluere ad h̄ multiplicia. t̄
duo fāc. q̄ p̄ ō q̄o in talib⁹ h̄z eē redar⁹. z° docet talia sol

uere. z̄ ibi Ergo in p̄n̄ Dic̄ ḡ q̄ illis pa⁹m⁹ i q̄b⁹ ē multi
plex i fine. i. multiplicitas i ḡne: nō fit. elēch⁹. i. n̄ fit redar,
gutio n̄i opponēs p̄us sup̄serit ḡdictiōe ḡnis vt i eo pa⁹m⁹
q̄ est cecū videre n̄ erit elēch⁹. i. n̄ erit redargutio fine ḡ
dictiōe. nō. n. redarguit r̄ns p̄ pa⁹ ḡcludentē q̄ z̄ cecū
videre n̄i r̄ns p̄us ḡdictat huic ḡni: s̄z in illis palogismis i
q̄b⁹ ē multiplicitas i ḡterrogatōib⁹. i. i p̄missis: vt i talib⁹
fiat redargu⁹ n̄ nece ē r̄ndēez p̄us negare duplex. nā i ta
lib⁹ n̄ fit ōo ad h̄. i. ad dup̄. s̄z pp h̄. i. pp duplex. C Notā
dūt q̄ tota ōo fillo⁹ ordīat ad ḡne. fit t̄n̄ h̄o ōo pp p̄mis
sas. cū ergo duplicitas ē in p̄missis fit h̄o ōo pp duplex: s̄z
cū est duplicitas in ḡne fit talis ōo ad duplex.

C Dubitaret forte aligs q̄o nō fit redar⁹ i h̄trib⁹. ḡ
n̄ duplices n̄i p̄ neget duplex. i. alius
at̄ fit talis redar⁹ ēt si n̄i p̄us neget duplex. C Dic̄ q̄ n̄ fit
redar⁹. n̄i p̄ neget ḡ. ex h̄. n. aliquē redarguim⁹. q̄ p̄ s̄llz
ṛcludim⁹ ḡriū ei⁹ q̄d̄ dixerat. nō ergo p̄pē fit redar⁹ ex eo
q̄ negat p̄missis: s̄z ex eo q̄ negat ḡ. imo si negat p̄mis
sas vellem⁹ redargueret ōz nos p̄missas illas paliquez s̄li
logismū ḡcludere. q̄ se ergo loq̄ndo n̄ fit redar⁹. n̄i q̄ p̄
negat ḡ. cū ergo ḡ est duplex: vt fiat redar⁹ ōz p̄us negare
duplex. s̄z cū ḡ n̄ est duplex: q̄ suffic̄ negare ḡnē vt fiat re
dar⁹ poterit q̄s redargui n̄ negado aliqd̄ z̄. C Dein cū d̄

C Ergo i principio duplex: t̄ nomē t̄ orationē
sic respōdēdū: q̄m̄ est vt sic: ē aut̄ vt nō: vt tacē
tē. loqui: q̄m̄ est vt sic: ē aut̄ vt nō: t̄ q̄ expeditū
faciēdū sunt que sic: sunt antež q̄ non: nā expē
dientia dicuntur multipliciter.

C Docet ad talia multiplicia soluere. t̄ duo fāc. q̄ p̄ docet
soluere h̄ multiplicia: cū est multiplicitas in ḡne. z° cū ē
in p̄missis. z° ibi (Et i bis at̄) ḡcludere at̄ ḡne multiplicē
z̄ p̄t ḡtingere q̄ vel p̄us interrogatōib⁹ multiplex anq̄ ḡ
cludat vel ḡcludit abfq̄ p̄z̄ pozi interrogatōe. duo ḡ fāc. q̄ p̄
docet soluere ad h̄pa⁹m⁹ cū m̄ltiplex p̄us interrogatōib⁹. z° do
cer talia soluere cū in p̄n̄ latet multi⁹. t̄n̄ p̄us interrogatōib⁹
z̄ i fine ḡclu⁹. z° ibi (Si at̄ lateat i fine) Dicit ḡ q̄ si oppo
nes p̄ponat in p̄n̄n̄ duplex: ḡtū ad equocatioēz t̄ ōonez
duplices ḡtū ad ap̄bi⁹m⁹ sup̄. nō s̄t talia ḡcedēda simp̄: s̄z
r̄ndēdū ēp̄ distinctiōe dō q̄m̄ ē vt sic: ē aut̄ vt n̄: vt d̄ eo
q̄ ē tacēte log: q̄m̄ ē vt sic: i. in vno sensu vez̄: vt si ly tacē
tez ḡstruat ex pte post. q̄tū ē sensus q̄ tacēs dica. ē aut̄
vt nō. i. in alio s̄li ē f̄lm: vt si ly tacētez ḡstruat ex pte an̄.
q̄tū ē s̄li s̄p̄ tacēs dica. ponit aut̄ ad ex⁹ cū ait q̄ expē
diūt. faciēdū est. n. h̄ dcm̄ m̄ltiplex. s̄t. n. q̄ sic. i. s̄t expē
q̄ s̄t simp̄ faciēda. Nā vt in p̄ dicebat expē⁹ dōr m̄ltip
q̄dā. n. s̄t expē⁹ simp̄. z̄ h̄ s̄t bōa: z̄ s̄t simp̄fa⁹. Quedā
at̄ s̄t expediēta nō simp̄: s̄z in casu: z̄ h̄ s̄t fa⁹ nō simp̄:
s̄z in casu. C Nōn̄ at̄ p̄dcā duo ex⁹ deseruire dnab⁹ falla
cys: nā p̄ ex⁹. s. q̄ 2̄ tacētez log. q̄ ibi ē multiplicitas i ipa
orōne. iō deseruit ap̄bi⁹. z̄ v̄o ex⁹. s. q̄ expēdūt faciēdū
q̄ est ibi multi⁹ eo q̄ h̄n̄ expēdēt m̄ltip̄ d̄. iō deseruit
equo⁹. C Nōn̄ ēt q̄ in abob⁹ p̄dcāt exēplis est multi⁹
in ḡne: nā h̄o tacētez log ē ḡ cuīsdā pa⁹m⁹. vt patuit cuī
formauim⁹ h̄pa⁹. sic z̄ q̄ expēdūt faciēdū p̄t eē ḡ palo
gismi. formē aut̄ palogism⁹ sic. q̄cuīsunt p̄ficiā sunt fa
ciēda. expediēta s̄t p̄ficiā. q̄sūt faciēda. C Dein cū d̄.

C Si aut̄ lateat i fine addētē interrogatōe cor
rigere ergo ē tacēte loq̄ nō: sed h̄t tacētez.
C Dicit quo soluendū sit ad p̄m̄n̄ h̄ntes ḡnez multiplicē
cū nō interrogatōib⁹ p̄us ḡ cludat. ḡtinuet at̄ sic. dcm̄ ē q̄
cū ḡ est duplex interrogatōe in p̄n̄o disputatōib⁹ anq̄ ḡclu
dat p̄ s̄llm statim in p̄n̄ talis ḡ ē distinguenda: s̄z si lateat
talib⁹ ḡ. t̄n̄ p̄us interrogatōib⁹ ḡ cludat ōz in fine r̄ndētē
corrigere h̄ interrogatōib⁹ addētēz. i. p̄ additōz: vt si oppo
3 z

nēs nō pūs interrogānerit si ē tacētē log. s̄z p̄cludit absq̄ p̄ori interrogātōe. q̄ est tacētē log. d̄z r̄ndēs ōrē q̄ nō est tacētē log. s̄z h̄c log tacētē. ita q̄ h̄ additio h̄c corrigit h̄c p̄pōne tacētē log. q̄r̄ facit eā stare magis pro sensu v̄o q̄ pro falso: nā cū d̄r̄ h̄c log tacētē daf̄ intelligi q̄ ly tacētē. c̄struat ex pte appositi f̄z quē s̄m̄ya ē ōr̄. C Deīn cū d̄.

C Et in his aut̄ q̄ habet multipliciter ī p̄positiōnib̄ similiter: nō ergo cōsciūt qm̄ sciūt v̄tq̄ s̄ nō sic sc̄iētes; nō. n. idēz est qm̄ nō est cōscire; t̄ quoniaz sic scientes non est.

C Docet soluere ad pāmo h̄ntes multiplicitatēz in p̄missis & duo facit: q̄r̄ p̄ facit qd̄ d̄c̄m̄ ē. z̄ adducit quādā cautelaz v̄tē ad p̄pō ibi (Et oīno obſtādū) Dicit ḡ q̄ in his ōr̄nib̄ palogisticis que h̄nt multiplic̄ in p̄pōnibus. i. in p̄missis s̄l̄r̄ s̄l̄p̄ soluere p̄ distinc̄tōem. vt in B pāmo. ḡ nō sciūt. forme t̄at sic palō. ḡcūq̄ sciūt aliq̄ illa nō sciūt s̄ne illa nō sciūt: s̄z scientes sciūt aliq̄. ḡ illa nō sciūt. maior b̄ palogisticni duplex est. nā cū d̄r̄. ḡcūq̄ sciūt aliq̄ illa nō sciūt ly illa vel p̄t̄ c̄struat ex pte suppositi. t̄ sic est locutio v̄a. nō a. n. ōz si alq̄ sciūt aliq̄ q̄ illa sciāt. s̄z si illa c̄struat ex pte appositi: sic est locutio falsa. nā ḡcūq̄ sciūt aliq̄ de necessitate sciūt illa. soluenda ḡ sunt talia per distinc̄tōez d̄ō: qm̄ scientes v̄tq̄ sciūt illa. s̄i ly illa c̄struat ex pte appō: s̄z nō sunt sc̄iētes ea. sic q̄. s̄. illa c̄struat ex pte suppositi. iō subdit q̄ nō ē idē ōr̄: qm̄ scientes nō est cōscire illa quoq̄ mō s̄upta: t̄ qm̄ sc̄iētes nō ē scire illa sic. i. i. B sensu v̄l̄ ī tali sensu q̄. s̄. ly illa c̄struat ex pte suppositi. C Deīn cū dicit.

C Et oīno obſtādū etiā si simpl̄r̄ sillogizet: qm̄ nō rez quā dixit negauit: s̄z nom̄: q̄re n̄ ē elēch̄.

C Dat quādā cautelaz v̄tē ad p̄pō: p̄ quā stabimus ne vi deamur redargui dicēs. q̄ si etiā opponens simpl̄r̄ sillogizet: ōz r̄ndētē oīno esse obſtādū. i. oīno resistere d̄ō qm̄ opponens nō negauit rez quā ipse dixit. i. c̄cessit: s̄z negauit nom̄ t̄m̄: q̄re n̄ ē ibi elēch̄ nec redargutio. p̄ B. n. poterimus semp̄ apparenter resistere oppō. d̄ō q̄ nō disputat ad r̄ē. s̄z ad nom̄ posset aut̄ q̄ vellet h̄c p̄ticulā alr̄ introducere: nā cū p̄b̄ p̄ docuerit soluere ad h̄nem duplex qm̄ in p̄n̄ interrogat: t̄ qm̄ in p̄n̄ nō interrogat: s̄z latet. In parte ista docet soluere ad h̄nem duplex simili s̄ne interrogat si. ne nō. nā cū h̄ est duplex. dato q̄ tot̄ alius sills sit bonus: t̄ q̄ opponens simpl̄r̄ sillogizet. t̄i si concludat oīonē multiplice debemus ei oīno resistere. dicendo q̄ nō facit elen̄ch̄. q̄r̄ nō arguat ad r̄ē: sed ad nomen.

N Anifestū aut̄ t̄ eos q̄ sūt f̄z diuīsōez & cōpositōez quo mō soluēdūz: nā s̄ diuīsa & cōposita oīō aliud significat conclusa contrariū dicendūz.

C In pte ista vt dicebaſ docet p̄bs soluere ad oīones peccātēs f̄m multiplicitatē potētialez. & duo facit. q̄r̄ p̄ docet soluere ad p̄pōnez & diuīsōne. z̄ docet soluere ad accētū. z̄ ibi (Sc̄m̄ accentū aut̄) Lirca p̄mū duo facit. q̄r̄ p̄ dat quādaz v̄lem̄ mām̄ q̄ō soluendi sunt pāmō peccātēs f̄m p̄pōne & diuīsōe. z̄ ponit diuīsa ḡna palō peccātū f̄m dictas fallas. z̄ ibi (Sunt aut̄ oīes h̄) Dicit ḡ q̄ mām̄ est ex d̄ōs. & etiā aliquō ē ex dictis mām̄: q̄ō d̄bēm̄ soluere eos pāmō q̄ sunt f̄m p̄pōne & diuīsōe: nā si oīō conclusa. i. h̄ne sc̄a vt h̄z greca correctio. aliud significat v̄sa & p̄posita h̄z d̄bēm̄. nā si xcludit h̄ nos in sensu composito: d̄bēm̄ est eā fuisse xcessam in sensu h̄rio vt in sensu diuīso. & si cōcludit in sensu diuīso q̄ fuit xcessa in p̄posito. est ḡb̄ maxia ḡnialis q̄ v̄bi fallit diuīso soluit p̄pōne & eō. C Deīn cū dicit.

C Sunt aut̄ oīes h̄uiusmodi oīones f̄z cōpōnez & diuīsōne: putasne quo vidisti tu h̄unc pcussum

s̄u hic pcussum ē h̄: t̄ quo pcussum ē h̄ tu vidisti. C Ponit palogisticos deservientes dictis fallacy. Ad cui⁹ evidētia l̄cēdū q̄r̄ vt supra dicebat p̄pōne & diuīsōe tripl̄r̄ s̄ri h̄nt. nā v̄n̄ modus est cū aliq̄ dictio referri p̄t̄ ad ples dictōes & p̄poni h̄z cū vna vel cū alia. alī⁹ modus est cū alia qua dictio ad plura referit & p̄ponit cū illis p̄iūcti vel diuīsim. t̄ ille modus diuīdit. q̄r̄ illa plā vel p̄nt̄ ponit ex pte subtī: vel ex pte pdicati. ita q̄ in vnu s̄m̄ptā ex pte subtī & pdicati. vt q̄r̄ illa plā ad q̄ referit aliq̄ dictio p̄nt̄ ponit ex pte subtī: vel ex pte pdicati. nō oīno v̄ facere eētiale d̄r̄iam iter modos dictaz fallaz: possim⁹ oīes h̄ modos reducere ad duos: quoq̄ v̄n̄ ē cū dictio p̄t̄ p̄pari ad plā: t̄ p̄t̄ p̄poni cū vno vel cū alio ita q̄ in vno sensu p̄ponit cū vno: in alio v̄o cū alio. alī⁹ modus est cū aliq̄ dictio cōparat ad plā & in vro: q̄ sensu p̄ponit cū illis plurib̄: t̄i in vno sensu p̄ponit cū illis plib̄ p̄iūcti. in alio v̄o diuīsim. duo ḡ facit. q̄r̄ p̄ponit h̄ palogisticos put aliq̄ dictio p̄t̄ cōponi cū vna dictiōe vel cū alia. z̄ innuit palogisticos illos put aliq̄ p̄t̄ referri ad aliq̄ plā p̄iūcti vel diuīsim. z̄ ibi (Putasne vt potes.) Ad evidētia aut̄ p̄me p̄t̄ sciendū q̄ p̄pōne & diuīsōe q̄tū ad aliq̄s paralogisticos multū v̄n̄r̄ cōuenire cū ap̄bi⁹. t̄ō duo facit. q̄r̄ p̄ ponit h̄ palogisticos illos in ḡb̄ h̄ fallē videntur cōuenire cū ap̄bi⁹. z̄ ponit pāmō alios in ḡb̄ nō sic cōuenire v̄n̄r̄. z̄ ibi (Et ec̄hidimi aut̄ oīo) Lirca p̄mū tria fac. q̄r̄ p̄ ponit duos pāmō q̄ v̄n̄r̄ peccare f̄m amphibologiam. z̄ oīndit eos nō deficere p̄ amphibologiā s̄z p̄ p̄pōne & diuīsōne. z̄ docet tales pāmō soluere. z̄ ibi (Dunc ḡ aligd̄) z̄ ibi (Dividēdū ḡ ei) Dicit ḡ q̄ h̄ oīes oīones q̄ ponent sūt f̄m p̄pōne vel diuīsōe. v̄putas ne q̄ vidisti h̄c pcussum. h̄ est pcussum ē h̄: formēt aut̄ palogistic⁹ sic. q̄ vidisti h̄c pcussum: h̄ est iste pcussum ē: s̄z oculo vidisti h̄c pcussum. ḡ oculo h̄ pcussum ē. māō aut̄ duplex ē. nā cū d̄r̄ q̄ vidisti h̄c pcussum: h̄ pcussum est. si ly q̄ coponi cūz vidisti ē locutio falsa. nā nō est pcussum eoq̄ tu vidisti t̄aq̄ instrō percūtēdi. si ly q̄ coponi cū pcussum sic locutio ē v̄a. nā h̄ pcussum est eo q̄ vidisti pcussum t̄aq̄ instrō percūtēdi. subdit at̄ aliū pāmū dicens. putasne q̄ pcussum ē h̄. h̄ tu vidisti: s̄z baculo pcussum est. ḡ baculo tuyvidisti. h̄ etiā est multiplicitas. q̄r̄ ly h̄ v̄l̄ p̄t̄ p̄poni cū vidisti. & sic ē locutio falsa. nā q̄ pcussum ē aligs: h̄ tu nō vidisti t̄aq̄ instrō vidēdi. si v̄o ly h̄ p̄poni cū pcussum. sic ē v̄a: nā q̄ pcussum est aligs. h̄ tu vidisti eū pcussum t̄aq̄ instrō pcussum. C Deide cū dicit.

C H̄abet ergo aliquid & dubiarū interrogatiōnū sed est f̄m compositionē.

C Quia ī dictis palogisticis v̄f̄ eē ap̄bi⁹ ex eo q̄ ly h̄ velly q̄ p̄t̄ diuīsimode c̄struat cū h̄ v̄bo vidisti: vel cūz h̄ p̄t̄io pcussum. iō ne crederet aligs dictos palogisticos peccare p̄ amphibi⁹. dicit eos nō deficere p̄ amphibologią: s̄z p̄ p̄ponit q̄d̄ dixerat. ibi (Nō ē m. duplex) Dicit ḡ q̄ ḡl̄bz dictōrū pāmō h̄z aligd̄ dubia p̄ interrogationū. i. h̄z aligd̄ v̄ueniētiā cū paralogisticis dubia p̄ interrogationum: s̄ne cum paralogisticis amphibi⁹. amphibologią enī idē sonat q̄d̄ dubia locutio vel dubia p̄ interrogationis: s̄z h̄z ḡl̄bz dictōr̄ palogisticōrū videat esse f̄m ap̄bi⁹: est t̄i h̄z p̄pōne vel h̄z diuīsōe. nō ē ibi amphibi⁹: s̄z p̄pōne vel diuīsōe. C Deide cū dicit.

C Non enīz est duplex q̄d̄ h̄z diuīsōne: non. n. eadēz oratio sit diuīsa.

C Probat q̄d̄ dixerat oīndens amphibologiā nō ēs p̄pōnes vel diuīsōe. & dicit q̄ multiplex f̄m v̄n̄ nō ē idē q̄d̄ multiplex f̄m aliud. & tria facit. q̄r̄ p̄bat h̄ prōnē. z̄ p̄sile: z̄ c̄cludit itētū. z̄ ibi (Si q̄d̄ malū) z̄ ibi (Quare n̄ dupl̄) Dicit ḡ q̄ oīo q̄ est f̄m diuīsōe: vel f̄m p̄pōne nō ē duplex. nō ē ibi v̄a multiplicitas. cū nō sit ibi multiplicitas actuā

L. S.
29.

lis: nam nō eadē oratio sit diuisa sup. et composita. Intēdit ergo talē rōne, q̄cūq̄ ōo bz verā et actualē multiplicitatem oz, q̄ sit eadē et nō variata; s̄z ōo composita et diuisa nō est eadē ōo. ergo ibi nō est multiplicitas vā et actualis: sed potētialis: et tūc supplendū est q̄ cū amphī habeat multiplicitatē p̄positio et diisio nō sunt idē q̄d amphibologia: et paralogismi peccātes fīm tales fallas fīm q̄bz nō peccat fīm amphibologīa vel fīm dubias interrogations: Iz habeat aligā simile cū dubijs interrogatōib. C Notandum aut̄ q̄ motus et ois variatio est actus entis in potentia ut p̄t̄ haberet ex tertio physico. q̄d ḡm̄ variato bz aliq̄: nō bz ea actualis: sed potentialis, cū ergo ōo vt est multiplex fīm p̄ponē et diisionē sit ōo variata: q̄ non ē eadē oratio p̄posita et diuisa: oz talē multiplicitatē non esse actualē sed potentialē. C Deinde cum dicit.

C Sigdē nō malū et malū bz accētū, plata significat aliud: h̄ i scriptis qdē idē nomē: cū ex cisdē elementis scriptū ē: et filtr et illuc aut̄ iaz signa faciunt: prolata aitez non eadez.

C probat q̄d dixerat p̄ simile dicens. q̄ si malū et malum nō platū fīm accentū sup. eūdē vel si in textu non habetur. non dicat q̄ malū et malū, plata fīm accentuz diuersuz significat aliud, et est alia et alia dictio. q̄ a simili ōo p̄posita et diuisa ybi aliquo mō variat, platio non erit eadē ōo nec habebit multiplicitatē actualē s̄z potentialē. subdit aut̄ q̄ in scripturis malū et malū est idem nomē, q̄ est scriptū ex eisdē el̄is: s̄ue ex eisdē l̄ris. similr et illuc. i. in orōne p̄posita et diuisa. sup. est solum idētitas mālis: q̄ signa vt lire et sillabe faciunt ibi identitatez, ex eisdē. n. signis: s̄ue ex eisdē l̄ris est ōo p̄posita vel diuisa. plata aut̄. i. c̄ptum ad platiōem non eadē, ḡ est ibi identitas mālis et non formalis: et q̄ talis idētitas facit solaz multiplicitatēm. iō p̄positio et diisio differūt ab amphī: et paralogismi peccātes fīm tales fallas fīm q̄bz sunt nō peccat fīm illā. C Notandum aut̄ q̄ malū vt stat pro prauo s̄ue p̄ vitioso bz p̄mā breue: s̄z vt stat pro arbore bz p̄mā longā. iō dcīm est q̄ malum et malū sic diuersimode acceptū non idē signat: nec est idez nomē. est ergo itentio phī q̄ sicut in accētū ē soluz multiplicitas potentialis. q̄ ibi nomen ē idē solū māliter: cū sit ex eisdē l̄ris: nō aut̄ est idē formalis ppter diuersitatem plationis. sic et ōo p̄posita et diisa bz solū multiplicitatēm potentialē: cum sit eadē māliter tm̄. q̄ est ex eisdē l̄ris: et ex eisdē sillabis. nō autem est eadē formalis ppter diuersitatem plationis. C Deinde cum dicit.

C Quare nō duplex q̄d fīm diuisioez est. Adhancētū aut̄ etiā qm̄ nō oēs elechi bz duplex: sic quidaz dicunt.

C Cōcludit h̄cēm itentā dicens q̄ ōo fīm diisionē: vel fīm p̄ponē nō est duplex. i. non bz verā et actualē multiplicitatēm: s̄z potentialē soluz, ppter q̄d manifestuz est: qm̄ nō oēs elenchi peccat fīm duplex. i. fīm actualē multiplicitatēm sicut qdā dīt. In p̄dictis ergo palogismis vbi ē multiplicitas potentialis ppter diuersum modum p̄ponēdi nō est vā et actualis duplicitas: nec peccat fīm amphīam: s̄z fīm p̄ponē et diisionem. C Deinde cum dicit.

C Biuidēdū ergo ei q̄ r̄ndit: nō enīz idē ē oculis videre pcusū: et dicere videre oculis pcusū.

C Postq̄ ōdit nō esse idē p̄ponez et diisionem cū amphī et p̄baut palogismos p̄positos ee fīm p̄ponē vel fīm diisionē. In p̄te ista docet bz palogismos soluere dicēs. q̄ diuidēdū ē ei. i. ab eo qui r̄ndet q̄ nō est idē videre oculis pcusū. et d̄re videre pcusū oculis. i. nō ē idem sensus: nec ē eadē ōo put ly oculis p̄ponit cū videre vel cum p̄-

cussum. ex Bautez solui p̄nt ambo p̄dicti palogismi: nā vt patuit in p̄dictis palogismis est multiplicitas prout aligā diuersimode p̄t̄ componi cum hoc verbo videre vel cuz hoc participio percussum.

E Enchidimi aut̄ ōo putasne vidisti tu nē coēfīs i pyreō naues i sicilia ēs.

C Postq̄ p̄bs p̄sūt̄ palogismos deseruientes xp̄oni et diisioni fīm q̄bz falle vñr zuenire cūz amphī bologīa. In p̄te ista ponit palogismos in ḡbus p̄dicte falacie non sic zuenire vñr. vel possūt̄ aliter zt̄nuare sustinendo p̄dictos palogismos nō ēē adductos: ut exēplifica reē de xp̄one vel diisione. s̄z v̄t̄ ōnderebz fallas esse alias ab amphī. pp q̄d d̄re possūt̄ q̄ postq̄ p̄bs ōndit p̄positio et diisionem differre ab amphibologīa. In p̄te ista ponit palogismos deseruientes istis fallys. et duo facit. q̄ p̄mo ponit palogismū quendā vbi querit q̄re est geminata xp̄o et diisio. z° ponit palogismos alios in q̄bz p̄positio et diisio non bz esse mō geminato: sed q̄si mō simplici. z° ibi. (Et rursuz putas) Dicit ergo q̄ ōo enchidimi. i. ōo illi poete sup. peccabat p̄ p̄ponē vel diisionē que talis erat. putasne vidisti tu nūc existētes in pyrai naues in sicilia ens. dī q̄ a portu ḡ ē i sicilia p̄nt̄ videri naues q̄ sūt̄ in portu q̄ vocat pyrai. cū ergo dī q̄ vidisti nūc existētes in pyrai naues in sicilia ens multiplex ē locutio. q̄ vel itēligit q̄ tu nūc ens in sicilia videas naues in pyrai existētes. vel q̄ tu nūc ens in pyrai videas naues existētes in sicilia. pp q̄d est ibi xp̄o vel diisio q̄si mō geminato. p̄mo ex eo q̄ ly ens p̄t̄ p̄poni vel cū pyrai vel cū sicilia. z° ex eo q̄ naues existētes p̄t̄ etiā p̄poni cū pyrai vel cū sicilia. posito ergo q̄ aligā existētes in pyrai naues videret in sicilia: posset sic formari palogismus. quotienscūq̄ vides existētes in pyrai naues i sicilia ens. ḡ es in sicilia: s̄z nūc vides existētes in pyrai naues in sicilia ens. ḡ es in sicilia: s̄z posītū ē q̄ sis in pyrai. ḡ sil'es hic et ibi: q̄d est iconueniens. C Deinde cū dicit.

C Et rursuz putasne bonū sutorē malū ēē: erit ac quis bonus sutor malus.

C Ponit alios palogismos in ḡbus vno mō zmittit p̄positio vel diisio. C Ad cui' euidentiaz sciēdum q̄ si cōmitifī xp̄o vel diisio in aliqua orōne bz est: q̄ aliq̄ dictio p̄t̄ cōparari ad plura: et p̄t̄ componi cū vno vel cū alio. tripli bz p̄t̄ ztingere: v̄l q̄z ambo illa plura in illa orōne exprimuntur. vel ambo itēliguntur vel vñū exprimunt et aliud itēligitur. tria ergo facit. q̄ p̄mo ponit quedā palogismū in quo aliq̄ dictio sic zparaf ad plura q̄ vñuz illoz in illa orōne exprimunt et aliud itēligit. z° ponit aliū palogismū in quo ambo illa plura itēligunt. z° ponit tertium palogismū in q̄ ambo illa plura exprimunt. z° ibi. Putasne vez Dicit ergo q̄ rursum sup. peccat bz p̄ponē vel diisio hic palogismū cū dī putasne bonū sutorē malū ēē. erit ḡ aligā bonus sutor malus. formēt ac sic palogismus. qcūq̄ est malus nō est bonus: s̄z bonus sutor est malus. ḡ bonū sutor nō est bonus. bz aut̄ est p̄positio vel diisio ex eo q̄ hec dictio malus p̄t̄ cōponi cūz duab̄ dictiōib: quaz vna est expressa. alia v̄o itēlecta. nā cū dī bonū sutor ē malus. si ly malus p̄ponit cū ly sutor qui ibi exprimūt est locutio falsa. q̄ sequit q̄ bonus sutor sit malus sutor: sed si componit cū ly homo qui ibi itēligitur p̄t̄ esse vera. p̄t̄ enī contingere q̄ bonus sutor sit malus homo. C Deinde cum dicit.

C Putasne quorū scie bone: bonas disciplias mali at bona disciplia. bona ergo disciplia malū.

C Ponit z° palogismus in quo aliqua dictio p̄t̄ cōparari ad plura: quoz neutrū in orōne exprimūt: s̄z vñuz q̄ itēligit. et duo facit. q̄ p̄mo ponit bz palogismū. scđo

Liber

Dicit ergo putasne quod ruz scie bone sunt bonas esse disciplinas. Hoc est maior. formetur autem sic paralogismus: et ut melius corde textus sequens accipiat hec obo in singulari sic. cuius est bona disciplina est bona disciplina: sed mali est bona disciplina. ergo mali est bona disciplina. maior huius paralogismi duplex: est in hoc re latius cuius intelligitur auctor, et hoc annus potest intelligi in diverso casu. s. in genitivo et in nominativo. et si intelligatur ibi in casu genitivo est locutio vera. est. n. sensus quod illius cuius est bona disciplina sit bona disciplina. et quod mali est bona disciplina: excludetur quod mali sit bona disciplina: quod vero est: quod scire malum non est malum: sed si in hoc quod dico cuius non intelligat illius: sed illud erit locutio falsa. erit. n. sensus quod illud sit bona disciplina cuius est bona disciplina: et quod mali est bona disciplina: sequitur quod illud s. malum sit bona disciplina. bona. n. disciplina est illius cuius est. sed non est illud cuius est. est enim deceptio ex eo quod bona disciplina potest ponere vel cu illud vel cu illius. et si ponatur cu illud erit locutio falsa: quod erit sensus quod bona disciplina sit malum. si vero ponatur cu illius erit vera: quod erit sensus quod bona disciplina sit de malo: et quod nec illud nec illius exprimitur in oratione practica sed utrumque ibi intelligitur: id in hoc paralogismo est probatum vel divisiio put aliquid potest ponere cu pluribus: quoque neutru in oratione exprimitur: sed utrumque intelligitur. Deinde cum dicit.

At vero et mali et disciplina est malum. Quare mala disciplina malum. Hoc est malorum disciplina bona. Soluit dices. quod malum super est scientia practice: et disciplina est malum. vero est disciplina practica. quare bene securum quod mala disciplina sit malum. bona tamen disciplina non est malum: sed est malorum.

Bubitaret forte aliquis quomodo disciplina habet rationem mali. Domine quod malitia nostra est ex opibus nostris: vnde quod mala facimus mali sumus. disciplina ergo malorum sit practice et experientialis de necessitate est mala: sed si sit speculativa non soluta est mala: sed est bona. vult ergo probare dñe quod aliqua disciplina mala est ut disciplina qua experientialis et practice scimus malum: nulla tamen bona disciplina est malum: sed est mali. de malo: vlt est malorum ex quo apparet quod bona disciplina non est illud cuius est. quod non est malum sed sit mali: est tamen illius cuius est. Deinde cum dicit.

Putasne verum dicere nunc: quoniam tu factus es. ergo factus sed nunc. Ponit alium paralogismum qui fit ex eo quod aliqua dictio potest componi cu pluribus: quoque utrumque in oratione exprimitur. et duo facit. quod primo ponit hoc paralogismum. secundo ponit solutionem eius. ibi Aut aliud Dicit ergo putasne verum est dicere nunc quod tu factus es. factus es quod nunc. formetur sic paralogismus. de quo utrumque verum est dicere nunc quod factus est. ille est factus nunc: sed de te verum est dicere nunc quod factus es. ergo factus es nunc. Deinde cum dicit.

Aut aliud significat diuisum: verum. n. dñe nunc: quoniam factus: sed nunc non factus es. Soluit dices. quod predicta oratio aliud significat diuisum: i. plura diuisse et composite. nam verum est dicere nunc: quoniam tu factus es: sed non es factus nunc. est ergo ibi deceptio: quod ly nunc potest componi cu dicere. et sic est locutio vera. nam de quolibet quod est factum potest nunc dici quod sit factum: sed si ly nunc componi cu factus est locutio falsa. quod non quodlibet factus est nunc factus. cu ergo tam ly dicere quod ly factus in predicta oratione exprimitur. hunc paralogismum ex hoc contingere. quod aliqua dictio potest componi cu pluribus: quoque utrumque in oratione exprimitur. Deinde cum dicit.

Putasne ut potest et que potes: sic et ipsa facies non citharizans aut habes potestatem citharizare: dic citharizabis ergo non citharizas.

Postquam posuit paralogismos hinc quod aliqua dictio potest ad plura potest componi cu uno vel cu alio. In parte ista ponit quandam paralogismum: quod aliquid comparatum ad plura potest componi cu illis coniunctum vel diuisum. et tria facit. quod primo ponit hoc paralogismum. secundo soluit ipsum hinc opinionem propria: tertio solvit ipsum hinc opinionem alicuius. sed ibi Aut non habet? ibi Soluit autem hoc paralogismus: talis est. putasne quod potes et potes: sic et ipsa facies: sed non citharizas habes potestate citharizandi. i. citharizare potes segnur quod non citharizas citharizabis. Deinde cum dicit.

Aut non huiusmodi hoc potestate: ut non citharizans citharizet: sed cum non facit ut faciat.

Soluit dices quod non hoc hoc potestate ut non citharizas citharizet. i. non est vera in sensu composite: ut quod simul possit esse aliquid sub priuatione et forma: vel quod possit simul non citharizare et citharizare: sed est vera in sensu diuiso. quod cum non facit. i. cum non citharizat habet potestate ut faciat. i. ut citharizet super postea. quod successione et diuisum non est inconveniens aliquid esse sub priuatione et forma:

Bubitaret forte aliis in quibus dictior paralogismorum hoc esse probatur: et in quibus divisione. Domine quod hec quod est supuacua. Nam cum hoc intendatur de solutone probonis et divisionis. quod qui scit quod solutum sit ad probabilem scit quod solutum sit ad divisionem. nam qui bene diffinit divisionem significat. cum quod modum opposito et ratio soluti habet praedicte falle. quod ubi una fallit: alia soluit. id paralogismi positus siue fallant hinc probabilem siue hinc divisionem non refert ut ad proprium. verum in primo loco sufficienter has fallacias distinguimus: et ostendimus qui paralogismorum peccant hinc etiam: et qui hinc aliam. si ergo de hoc alter eet cure ad illud capitulo recurratur. Deinde cum dicit.

Soluit autem hoc quodcumque et alter: nam si dedit ut potest facere: non dicitur accidere non citharizare citharizat. non. n. ut potest omnino facere dicitur. datum est quoniam faciet: non idem autem est ut potest: et omnino et potest facere.

Soluit deinde per manifestum hinc opinionem alicuius: et duo facit. quod primo ponit hoc solutionem: et eam improbat ibi Sed manifestum. Dicit ergo quod quodcumque soluit hoc per alterum quod deinde sit. dicuntur. n. quod si respondens dedit. i. concessit te facere aliqua ut potes nunc dicunt sequi non citharizare: nam non valet facies ut potes. ergo hoc ut potes. valeret. n. si diceres facies omnino ut potes. ideo subdit: quod non est datum. i. non est concessum quoniam faciat omnino ut potest facere: et constat quod non est idem ut potes: ut omnino potes facere. Notandum ergo predictos probos soluere hoc paralogismum non per compositionem: sed per fallaciem sequentis: nam non valet homo. ergo hic homo. nec valet facies ut potes. ergo facies hoc modo. quod hoc modo quo potes: sed si sumere et universaliter valeret: nam sicut valet omnis homo. ergo soror. quod soror est homo. sic valet facies omnino ut potes. ergo facies hoc modo. quod non citharizando citharizare potes. Deinde cum dicit.

Sed manifestum quoniam bene non soluit. Nam orationem que propter idem eadem solutio: hec autem non conveniet in oculis: nec omnino interrogatas: sed est ad interrogantem non ad orationem.

Improbatur hoc solutionem dices. manifestum esse: quoniam non bene soluit. nam eadem est solutio omnium orationum: que sunt propter idem. i. propter eandem causam: vel propter eidem defectum: sed hec solo non conveniet in omnibus. i. non potest adaptari ad oculos paralogismos sic deficietes. ergo non est bona solutio. immo quod plus est: dicta solutio non omnino soluit orationes interrogatas. i. paralogismos factos. non enim omnino hoc orationes per tale solutioem soluit. quod non soluit

vuntur simplē. ideo subdit q̄ dicta solo non est ad oratio-
ne; sed est ad interrogantē. i. ad hominē. **C**Notandum autē
predictā solutionē esse apparentē et nō vera: q̄ negat sim-
pliciter q̄ nō citharizans citharizare possit: cuz tamē non
sit simplē neganda: q̄ est multiplex et in uno sensu est ve-
rare: in sensu diuisio: et in alio est falsa: vt inposito. Kur-
sus p̄dicta solutio non ē bona: q̄ p̄t sic formari dictus pa-
ralogismus q̄ cōcludet eādem cōclusionē: et per solutio-
nem predictā solui non poterit: vt si diceretur sic. quicq̄d
potes facere p̄t esse vt facias: sed non citharizans cithari-
zare potes. ergo p̄t esse q̄ non citharizans citharizans. hic
enī paralogismus habet simile defectū: et tamen nō habet
solui per solutionē tactam: cū vniuersaliter sumptū sit de
quocūq̄ possibili. **D**einde cū dicit.

CScđm accētum autem orationes non sunt:
neq̄ in his que scribunt: neq̄ in his que dicū-
tur: excepto si que paucē fiant.

CDocet soluere fallaciā accentus. et tria facit. q̄ p̄mo ostē-
dit hanc fallaciā non esse idoneaz ad sepe decipiendū. 2°
exemplificat de ea. 3° docet eam soluere. scđa ibi. Ut hoc
iustos viros) tercia ibi. Quomō autem) Dicit ergo q̄ fm
accentū non sunt orationes sup. ad decipiendū sepe. neḡ
in his que scribunt. neḡ in his que dicunt. q̄ neḡ in scri-
pto neq̄ in platione 2° non sepe per talez fallaciā decipi.
excepto aut q̄ si que paucē fiant. quasi dicat. q̄ et si nō se-
pe: tamē forte in paucis possumus per hanc fallaciā de-
cipi. **D**einde cum dicit.

CUt hoc iustos viros oportet pēdere: iustos
viros non oportet pendere: idē ergo oportet
pati iustos viros et non pati.

CExēplificat de ea dicens q̄ hec oratio peccat per accen-
tum. iustos viros 2° pendere. iustos viros non oportet pē-
dere: sed sup. pendere est pati penā. ergo idē idest eādem
penā 2° iustos viros pati et nō pati. **D**einde cū dicit.

CQuomō autem soluēdū: palā. n. idē signi-
ficat grauitē et acute prolatum.

CDocet talia soluere dicens ea soluendū esse: q̄ nō idem
significat vox vel dictio aliqua. plata grauitē et acute. nā
pendere vt habet accentū grauem significat iferre penaz:
et sic oportet iustos viros pēdere. i. penam dare: sed vt ha-
bet accentū acutum significat sufferre penā. et sic nō oportet
iustos viros pēdere: quia nō decet eos sufferre penā.

CAPIT VLVM.

V.

Alam autē et in his que fiunt in eo
q̄ similē dicunt que nō sunt eadē
quō obuiādū: eo q̄ babem⁹ ge-
nera p̄dicamētorum.

CIn parte ista docet soluere ad paralogis-
mos figure dictionis qui peccat fm multiplicitatē fan-
tasticaz. et tria facit. q̄ p̄mo ostendit in generali quomō ta-
lia sunt soluenda. scđa q̄ dixerat manifestat. tertio ponit
paralogismos deseruētes huic fallacie. et docet tales pa-
ralogismos soluere. scđa ibi. Nas h̄ quidē) tercia ibi. Ut
in hac oratione) Dicit ergo palā esse quomō est obuiādū
. i. quomō est soluendū in his orationibus que fiunt in eo q̄
sunt dicūtur: q̄ non sunt eadē i. que non sunt similiter.
scimus enī ad talia soluere eo q̄ babem⁹ genera predica-
mentorum sup. distinctia. **C**Notandum autem q̄ vt supra
dicebatur. h̄ fallacia tripl̄ habet sieri. p̄mo cum ppter eā.
dem rē interpretamur eundē modū significādi. scđo cuz
est ecōuerso: vt cum ppter conuenientia modū significā-
di interpretamur identitatē rei. tertio cū propter similem
terminationē interpretamur eandē rem vel eundē mo-

dū significandi: quare autē hec fallacia nō est realis: et nō
est extra dictionē cuz modū eius videātur sumi quasi rea-
liter superiorius est sufficiēter exp̄essum. ad presens aut̄ suf-
ficiat scire quō illis modis fieri habet hec fallacia. si ergo
cognoscim⁹ ipa genera predicamentoꝝ q̄tum ad rē signi-
ficātum: et quātū ad modū significādi: et q̄tum ad modū
terminādi fm q̄ aliquo 2tingit ea eē distincta: scire posse
mus quō soluēdi sunt h̄ palogismi. **D**einde cū dicit.

CNaz hoc qdē dedit interrogatus: non esse qd
eoꝝ que qd est significat: ille nō oñdit esse qd
eoꝝ que sunt ad aliqd: vel quātates: vidētur
aut̄ qd est significare fm dictionem.

CManifestat qd̄ dixerat oñdens q̄ per mutationē pre-
dicamentop̄ cōmittit̄ hec fallacia dicens. q̄ si hic. i. si re-
spōdens interrogat̄ dedit. i. concessit vel posuit qd. i. aliqd
hoꝝ que significat qd est. i. subam non eē q̄ opposens di-
cebat. ille vero. i. opponēs dicit esse qd eoꝝ que sunt ad ali
qd v̄l q̄litates. quasi dicat. q̄ r̄ndens negabat de suba. op-
ponēs arguebat de illis p̄dicamentis que non significant
qd. sed videntur significare qd fm dictionē. i. fm dictio-
nis figuram. **D**einde cum dicit.

CAt in hac oñone. Putasne 2tingat idē simul
facere et fecisse non: at nō viderē aliqd simul:
et videri idem: et fm idem 2tingit.

CPonit palogismos deseruētes huic fallacie. h̄ aut̄ pa-
ralogismiad tres modos reduci possunt: q̄ in h̄ palogis-
mis v̄l mutat accēns in accēns: vel suba in accēns: vel substā-
tia in subaz. tria ergo facit. q̄ p̄mo ponit paralogismos in
qbus mutat accēns in accēns: vt agere in pati vel ecōuerso.
2° ponit palogismos in qbus mutat suba in accēns. tertio
in qbus mutat suba in subam. scđa ibi. Similes aut̄ et he
orones); 3° ibi. Et putas q̄ qs nouit) Circa pmuz duo fa-
cit. q̄ p̄mo ponit h̄ palogismos. 2° docet eos soluere. scđa
ibi. Si aut̄ aliqs) Circa pmū tria facit fm q̄ tres palogis-
mos inuit. scđa ibi. Putasne est qs) 3° ibi. Kursum aut̄
dicere) Dicit ergo q̄ in hac oñone sup. est figura dictiōis.
putasne 2tingat idē simul facere et fieri. h̄ cōclusio. at v̄o
2° aliqd idē et fm idem sit viderē et videri. h̄ est maior. for-
met sic palogismus. 2° aliqd idē et fm idē. i. fm eādem p̄tē
simul viderē et videri: sed viderē et videri sunt vt facere et
fieri. ergo 2° aliquid idem et fm idem simul facere et fieri.

CNotandum autē q̄ videre et videri p̄prie nec actionē
nec passiōē dicūt. iportant tñ quendā modū agendi vel
patiēdi. ita tñ q̄ videre nō est vt facere nec videri ē vt pa-
tiēt suppoēbat palogism⁹; s̄ magis ē eō. **D**einde cū dicit.

CPutasne est qdē verum: que sunt pati face-
re quid: ergo secatur: vt̄t: operat̄ similē dicun-
tur. et omnia qd pati significant.

CPonit 3° palogismu dices. putasne qd. i. aliqd eoꝝ que
sunt pati esse qd facere. h̄ est v̄lo. secat̄ ergo v̄ri⁹ op̄at̄ si-
milē dñr et omnia significat qd pati. i. passionē. formetur
aut̄ sic palogismus. secat̄ v̄ri⁹ op̄at̄ similē dñr et ip̄orat̄
passione. sed op̄ari est facere. q̄ facere importat passionē
sue facere est pati. **D**einde cū dicit.

CKursum aut̄ dicere: currere: scribere: sili⁹ sibi
inūcē dicit̄: h̄ scribere qdē op̄ari qd est: et q̄re
pati quid: similē autem et facere.

CPonit 3° palogismu dicens. q̄ dñe currere scribere sili⁹
sibi inūcē dñr. h̄ est maior palogismi: s̄ scribere est op̄ari.
h̄ est minor: quare scribere erit sili pati et facere. h̄ est s̄. for-
met sic palogismus: scribere significat vt agere: q̄ signifi-
cat vt currere: et significat vt pati: q̄ dicit̄ operari. q̄ signifi-
cat simul agere et pati. **D**einde cū dicit.

CSi autem aliquis illic dans non contingere simul idem facere et fecisse; videre et vidisse; dicat contingere nondum elenches factus est; si non dicat videre facere quid; sed pati; indiget enim hac interrogatio.

CDocet h̄ paralogismos soluere; et tria facit. q̄ p̄mo assignat in dictis paralogismis cām defect. sc̄do assignat in eis cām apparetie. 3° q̄d dixerat manifestat per quoddā simile. sc̄do ibi (S̄z ab audiēte) 3° ibi (Idēz. n. accedit) Dicit ergo q̄ si aligs r̄ndens illic. i. in dictis paralogismis sic dans i. p̄cedens nō contingere simul idē facere et fieri; dicat tñ contingere idē videre et videri; nondū tñ factus est elēchus. i. nondū redargutus est respōdens si non dicat. i. si nō cōcedat videre esse quid ut facere; sed dicat videre esse ut pati. Indiget enim hac interrogatio q̄ respōdens concedat videre ut agere. deficiunt ergo tales paralogismi: q̄ accipiunt ut similr̄ q̄d non est similr̄: accipiunt videre ut agere quod nō est ut agere. si ergo hoc nō concedatur non fit elenches. **C** Deinde cum dicit.

CSed ab audiēte opinat̄ datū eē: cum et secare facere qd: et secari fieri dedit: et quecūq̄ alia dicunt similr̄: nam reliquz ipse addit qui audit velut similr̄ dictū: hoc autem qdē dicitur similiter: videt autem s̄m dictionem.

CAssignat in dictis paralogismis causam appentie dices. q̄ ab audiēte r̄niversalr̄ ab his q̄ adstant disputacioni. opinat̄ esse datū. i. esse p̄cessum q̄ videre sit ut agere: nam cū r̄ndēs dedit. i. p̄cessit q̄ secare sit qd facere; et secari qd fieri; et quecūq̄ alia dñr̄ s̄lēr̄ ex h̄ sup. estimat̄ datū esse q̄ videre sit ut agere. q̄ v̄ eē vt secare. iō subdit q̄ ipse q̄ au dit addidit reliquz. i. addidit et p̄cessit in corde suo q̄ vide re sit ut secare vel ut aligd similr̄ dñm. h̄ aut nō est ita: q̄ videre nō dñ s̄lēr̄ ad secare: s̄z v̄ esse s̄lēr̄ dñm. s̄m dictōem. i. s̄m dictionis figurā. **C** Deinde cum dicit.

C Idē aut accedit q̄d in equocationib⁹. Mutat aut in equocis iscius orōnū qui dicit negare rē: nō nomē: h̄ aut adhuc eget interrogatōe si adynū respicies equocū dicat: sic. n. dāte erit elēch⁹.

C Qd̄ dixerat manifestat p̄ sile dñm dices. q̄ idē accedit in talib⁹ qd̄ accedit in equocationib⁹. nā in equocis si audiēs sit iscius orationum. i. si ignorat multiplicitatē noīum: cū r̄ndens negat equocū: putat q̄ r̄ndēs dixit. i. q̄ p̄cessit negare rē nō nomē. h̄ aut nō oportet: s̄z adhuc eget interrogatiōe. si r̄ndens aspicias ad vñū dicat. i. p̄cedat equocū. nā dāte. i. p̄cedēte r̄ndente egnocū sic. i. in illo eodez sensu in quo arguit opposites erit ibi elēch⁹: s̄z sup. si p̄cedat equino cū in alio sensu nō dñ nec erit ibi elēchus. **C** Notādū ergo hāc similitudinē in h̄. S̄sistere: q̄ sicut audiētes ignorātes q̄ dñr̄ multipli credūt aliquī r̄ndentē negasse rē cū ne gauerit solū nomē: sic ignorātes que dñr̄ s̄lēr̄: et que nō credūt esse s̄lēr̄ dicta q̄ nō dñr̄ s̄lēr̄ pp̄ qd̄ sicut in equocis non sit elēchus nisi r̄ndens et opposites ferat simpli itellectuz ad vñū significatū. sic in figura dictōis nō sit elēchus nisi supposito q̄ dicant̄ similr̄ que nō dñr̄ similr̄.

Similes autē et he orationes his si qd̄ q̄ bñs: postea non habz: amissiūnam vñū solū amittēs digitum: non habebit decem digitos.

C Postq̄ p̄bs posuit palogismos in gbus vñū pdicamētū mutat̄ in aliud ex dictōis terminatiōe. In p̄te ista ponit palogismos b̄ fallē in gbus vñū pdicamētū mutat̄ i aliud

pter dictōis p̄cretōem. vel possimus d̄re q̄ p̄us docuit sumere palogismos in gbus accīs mutat̄ in accīs. In p̄te ista docet sumere palogismos in q̄b̄ subā mutat̄ in accīdēs: et duo facit. q̄ p̄mo oīdit q̄o mutat̄ subā in q̄tītātē i ad aligd. z° q̄o mutat̄ in alia pdicamēta. z° ibi (Ampliāt̄ et he sunt) Circa p̄mūz oīdo facit. q̄ p̄oīdit q̄o p̄bāc fallam mutat̄ qd̄ in q̄tū. sc̄do q̄o mutat̄ qd̄ in ad ali qd̄. z° ibi (Et qm̄ dabit ḡ) Circa p̄mūz duo facit. q̄ p̄ponit dñm p̄g⁹. z° docet ip̄z soluere. z° ibi (Aut qd̄ nō habz) Dicit q̄ beōnes que sequunt̄ sunt files his orōnibus que p̄cesserūt: vt si dicat̄. putasne q̄ aligs bñs et postea nō bñ amissit illud. h̄ est maior. nā vñū solū amittēs digitū nō habebit. x. digitos. h̄ est minor. formēt at sic palogismus. qd̄ q̄b̄ bñs: et postea nō bñ amissit: s̄z p̄us bñs. x. digitos amittēs vñū solū digitū non habz postea. x. digitos. q̄ amittēs vñū solū digitū amissit. x. digitos. **C** Deinde cū dicit.

C Aut qd̄ nō habet qdem: prius habēs amissit: quātū aut nō habz vel quātā: non necesse est tāta amittere. ergo interrogatōs qd̄ h̄ colligit in eo q̄ quātā: nam decez quātā. Si ergo dixisset ex principio: si quanta quis nō habet: prius habēs: putasne amissit tanta: nullus d̄ edisset: sed aut tanta: aut horum aliquid.

CSolnit dices p̄cedēdum eē q̄ aligs amissit illud qd̄ p̄us bñs: et postea nō bñ. q̄tū aut nō bñ: vel quātā nō bñ. nō necesse est tāta amittere. L̄ocedēdum est ergo aliquē amississe qd̄ nūc nō bñ: si p̄us habebat illud: s̄z nō est p̄cedēdūt cū amississe tāta q̄tā nūc nō bñ: dato q̄ p̄us tāta habuerit. ergo interrogatōs qd̄ h̄ colligit in eo q̄ quātā. i. mutat̄ qd̄ in q̄tā: nā. x. quātā. i. x. assignat̄ q̄tītātē nō subam. si q̄ oppones in p̄n. dixisset si quātā q̄s non bñ p̄us bñs. putasne amississe tāta. nullus sane mētis dedisset. i. p̄cessisset: s̄z p̄cessisset cū amississe aut tāta aut aligd illoz. nō. n. op̄z si aligs bñs. x. et postea nō habēs. x. q̄ amiserit oīa. x. sed vel amissit omnia.

Bubitaret forte aligs quo iste orōnes sūt similes orōnib⁹ p̄cedentib⁹. **C**Dñm q̄ sunt files in duob⁹. p̄ ḡs. liter. q̄ peccant per eādem fallam. 2° sunt similes q̄sī spe cialib⁹. q̄ v̄trobīḡ mutat̄ vñū pdicamētū in aliud: et sic sunt duplī files. sic possum⁹ d̄re q̄ sunt duplī dissimiles. p̄mo cīdēs: vt agere in pati: vel pati in agere: s̄z in paralogismo q̄ factus est: et etiā in sequētib⁹ palogismis mutat̄ substātia in accīs: vt subā in q̄tītātē: vel in ad aligd: vel in alia pdicamēta. rursus in pdictis palogismis mutat̄ vñū p̄di q̄ videre sit agere: q̄ est s̄lis terminatiōis cū secare: s̄z in his palogismis interpretamur vñūm pdicamētū aliud: nō ex terminatiōe dictōis: s̄z ex p̄cretōe eius: vt q̄ cōcretiū id: qd̄ est qd̄ dñ eē q̄tūm vel q̄le. iō interpretamur substātia qualitatē q̄tītātē et alia pdicamēta: nāz vt in p̄mo lib. diffusi⁹ dixim⁹: aliqua pdicamēta. s̄z nō pdicēt de substātia in abstracto. q̄ subā nō ē quātātā nec qualitatē substātia. pdicēt tñ h̄ pdicamēta de subā in cōcreto: q̄ subā est quātā et ē qualis: et est subām relonis. et q̄ sic concretē pdicamēta de scīniūcē pdicēt ppter dictōis p̄cretōe vñū pdicamētū in aliud cōmutam⁹. ideo bene dñm est qd̄ in scīniūando diximus. v̄z. q̄ in pdictis palogismis fit mutatio vñū p̄di in aliud pp̄ dictōis teriationē. i. his ār̄ fit h̄ mutatio pp̄ dictōis p̄cretōe. **C** Deinde cū dicit.

C Et quoniam dabit quis qd̄ nō habet: non. n. habet vñū solū denarium.

C Qndit q̄o mutat̄ qd̄ in ad aligd. et duo facit. q̄ p̄ponit

hō palogismos. et soluit eos sūm opionem p̄priā. z° soluit eos sūm opionem alioꝝ. z° ibi (Soluunt aut̄ qdaz) Circa p̄mū quor facit h̄z ꝑ̄ quor palogismos ponit. z° ibi (Putasne ꝑ̄ nō h̄z alijs) 3° ibi (S̄les aut̄) 4° ibi (Aut̄ quē nō h̄z) Circa p̄mū uno facit. qz p̄ ponit palogismum. z° soluit ipm̄ ibi (Aut̄ nō dedit) Dicit ergo ꝑ̄ sūm figurā dictionis est qm̄ qz dat qd nō h̄z. h̄ est xcl. nō. n. h̄z vnu solum de- nariū. h̄ est minor. maiore tacer. formet sic palogism⁹. iste dat vnu solum denariū. et nō h̄z vnu solum denarium. ergo dat qd nō habet. Deinde cum dicit.

(Aut̄ nō dedit qd nō habuit: sed vt nō habuit vnu: nā solū h̄ nō significat: neqz solis: neqz ta- le: neqz tātū: h̄ vt h̄z ad aliqd: vt qm̄ nō ch̄ alio.) Soluit dicens ꝑ̄ dās vnu solū denariū nō dedit vnu qd nō būt: h̄ vt nō būt: nā solū nō signat h̄. i. subam. neqz ta- le. i. q̄litatē: neqz tm̄. i. q̄titatē: h̄ signat vt h̄c et signat vt ad aliqd: qm̄ solū ē idez qd nō cū alio. esse aut̄ nō cum alio nō est cē qd: h̄ ad aliqd esse. mutat ergo ibi qd in ad aliqd: sine mutat suba in relonem. Deinde cu dicit.

(Quēadmodū si sic dicat: putasne qd nō alijs habet h̄ dabit: nō dicēte aut̄ iterroget: si dabit qz cito: qd nō habet cito: dicēte aut̄ fillogizer: quoniā dabit quis quod non habet.

(ponit z° palo⁹. et uno facit. qz p̄ ponit pa⁹. z° soluit ipsib⁹ (Et manifestū) Dicit ꝑ̄ qz sūlī defect⁹ est in pdictō pa- logismo quēadmodū si qz dicat putasne dabit alijs qd nō h̄z. r̄sidente aut̄ dicēte ꝑ̄ nō iterroget vlt̄ ipse oppo- nens si qz. i. si alijs dabit qd. i. aliqd cito qd nō h̄z cito. r̄sidente dicēte. i. cedente h̄. illogizet opponēs vlt̄: qm̄ dabit qz qd nō h̄z. p̄t. n. cōtingere ꝑ̄ alijs det in vna die qd acq̄sunt in. x. anis. ppter qd dabit cito qd nō habuit ci- to: formet at̄ sic palogism⁹. iste dat aliqd cito. nō būt illō cito. ꝑ̄ dat qd non h̄z. Deinde cu dicit.

(Et manifestū qm̄ nō illogizauit: nāz cito nō h̄ dare h̄ modo dare ē: vt aut̄ nō haber: dabit alijs: vt qd delectabilr h̄ cū tristitia dabit.

(Soluit dicens māfestū eē: qm̄ nō illogizauit. nāz dare cito nō ē dare h̄: h̄ dare h̄ modo qd māifestat p̄ aliqd exē plū. nā si alijs dat vt nō h̄z. qz qd h̄z delectabilr dabit ali- qm̄ cū tristitia. sicut ergo p̄t qz dare cū tristitia qd nō pos- sident cū tristitia. sic p̄t quis dare cito qd nō possidet cito. posset aut̄ ex h̄ ꝑ̄ vellet formare palogismū tertiu sic. iste dat aliqd cū tristitia. nō h̄z illud cum tristitia. ergo dat qd nō h̄z. p̄z aut̄ ꝑ̄ ibi mutat pdicamentū. dare. n. cū tristitia vel dare cito nō est dare qd: h̄ est dare quo.

Dubitaret forte alijs cū dcm̄ sit ꝑ̄ hic ponat pa- logismos in qb⁹ mutat qd in aliqd. vt ꝑ̄ h̄ duo palogismi male sunt situati: nā dare cito nō ē da- re qd: h̄ est dare qn̄: vt dare cū tristitia nō est dare qd: h̄ ē da- re q̄liter. et ergo in pdictis palogismis nō mutat qd in ali- qd: h̄ qd in qn̄ vel qd in q̄le. (Dōm ꝑ̄ in hac pte dō p̄bs ponere palogismos in qb⁹ mutat qd in aliqd et nō p̄pē po- nit hic palogismos in gbus mutat qd in qn̄: vel quid in q̄- le: qz h̄ palogismi nō adducunt h̄ p̄s: h̄ adducunt ad on- dendū quo p̄t mutari qd in aliqd. nā si bñ p̄siderat se- ries lre oñd̄ ꝑ̄ potest dare qz vnu solū cū non habeat vnu solū. et potest dare cito et cum tristitia qd non h̄z cito et cū tristitia. Deinde cum dicit.

(Similes aut̄ et huiusmodi oēs: putasne quā non habet et manu percūtiet.

(ponit aliū palogismū dicens. ꝑ̄ oēs h̄z orones ꝑ̄ ponen- tur sunt siles. qz peccat p̄ eādem fallam. h̄z aut̄ orō est pu- las ne alijs p̄cutier manu quā nō h̄z. h̄ ē ꝑ̄ palogismi. ali-

ḡs percutit cū vna sola manu: et nō h̄z vnu solā manus. ergo percūtiet cū manu quā nō h̄z. mutat. n. h̄ sili mō gd i aliqd qd̄ v̄t dcm̄ est solū non dīc gd: h̄ ad aliqd. (Deide cū oīc. Aut̄ quez nō habet oculo videbit: non enim habet vnu solum.

(p̄dit aliū pa⁹ dicēs. ꝑ̄ alijs videbit cū oculo quē nō h̄z. h̄ ē xcl. palogismi. nō. n. h̄z vnu solū oculū. h̄ ē minor. for- met aut̄ sicaligis videt aliqd cū vno solo oculo. nō h̄z vnu solū oculū. ꝑ̄ videt cū oculo quē nō h̄z. p̄z. n. ꝑ̄ hic etiā mu- taf qd in aliqd. (Notādū aut̄ ꝑ̄ ex ꝑ̄ p̄bs icēpit paralo- gismos in qb⁹ mutat qd in aliiquid. sūm vnu moduz positi sunt tres palogismi. alio⁹ positi sunt quor. alio⁹ qnqz. nā ve- patuit tres p̄mī pa⁹ se h̄uerūt p̄ ordinē: qz z° fuit expōsti uus p̄mī. oñdebat. n. ꝑ̄ alijs p̄t dare vnu solū: h̄z nō h̄at vnu solū: sic p̄t dare cito qd nō h̄z cito. sic p̄t dare cū tri- stitia qd nō h̄z cū tristitia. si ꝑ̄ sc̄s et tert⁹ palo⁹ nō ponat in nūez cū alijs: qz nō sūnt adducri p̄ se: sed ppter expōnem lre: erūt tres pa⁹ positi. si v̄o vnu illoꝝ ponat in nūez: et nō ali⁹: erūt q̄uor. si at̄ yterz ponat i nūez erūt qnqz.

Soluūt autez qdā dicētes: et vt habet vnu solum oculum: et aliud quodlibz qui plura habet.

(Postqz p̄bs posuit palogismos in qb⁹ muta- tur qd in aliiquid: et docuit eos soluere h̄z opione p̄priā. In pre ista docet eos soluere sūm opionē alioꝝ. et duo facit. qz p̄ ponit h̄z solones. z° remouet eas. ibi (h̄z qd dcm̄ ē) Cir- ca p̄mū tria facit sūm ꝑ̄ tres solones ponit. z° ibi (Quidaz v̄o) 3° ibi (Alij at̄) Dicit ꝑ̄ qdā soluūt sup̄. p̄ iteremprōz minoris dicētes ꝑ̄ alijs vt h̄z plures oculos h̄z vnu solūz oculū: et ꝑ̄ dcm̄ ē de oculo. intelligēdū ē de alijs. qz ꝑ̄ h̄z pla- talia h̄z et aliō qdlibz. sup̄. vnu solū vt ꝑ̄ h̄z ples denarios h̄z vnu solū denariū. sit̄ at̄ et in alijs. Deinde cu dicit.

(Quidā v̄o et vt qd h̄z accepit: dedit. n. h̄ vnu solū denariū: et h̄z vnu solū adhuc denariū ac- cipit. n. ab h̄: ergo vnu solū h̄z hoc denariū.

(ponit aliā solone q̄ est p̄ iteremprōem xclonis. dicebat n. isti ꝑ̄ q̄ dat vnu solū denariū dat qd h̄z. hui⁹ aut̄ cā assi- gnabatur: qz accipies nō accipit nisi ꝑ̄ dās habz: h̄z accipit vnu solū. ergo dās h̄z vnu solū. iō ait: ꝑ̄ h̄. s. dās dedit vnu solū denariū. et h̄c. i. recipiens h̄z. i. possidet vnu solū denariū. ab h̄. i. a dāte vnu solū denariū: qd sup̄. nō cēt nisi dās haberet vnu solū. Notādū aut̄ has duas solones ali- quo mō dñeire et aliquo differre. ueniūt. n. ꝑ̄ sic p̄mī con- cedebat h̄ntē plura h̄z vnu solū. sic et h̄i pcedebat h̄ idēz. differūt aut̄ in duob⁹: nā cū arguebat iste dat vnu solū de- nariū. nō h̄z vnu solū denariū. ꝑ̄ dat qd nō h̄z. R̄sdebat p̄mī p̄ iteremprōem minoris. dōm sūm esse ꝑ̄ nō h̄z vnu solū denariū nō obstat ꝑ̄ h̄z plures. h̄z. n. vt dicebant vnu solū etiā qui plura h̄z. sc̄i v̄o r̄sdebat istando xclu- sionē: nā cū arguebat. ergo dat qd nō h̄z. r̄sdebat h̄i: ꝑ̄ nō dat qd non h̄z. h̄z qd h̄z. z° dōnt he dñe solones. qz p̄mī iteri- mēdo minoris nō adducebat aliqd ad fulcimētūm sue so- lutionis. h̄z sc̄i cūz istabat xcloni adducebat p̄bationem quādā ad fulcimētūm r̄sionis coꝝ. dicebat. n. ꝑ̄ dās vnu solū denariū dat qd h̄z. nā ꝑ̄ accipiens h̄z in accipiendo h̄ dās h̄z in dādo: sed vez ē ꝑ̄ accipiens accipit vnu solū. er- go vez est ꝑ̄ dās h̄bat vnu solū. Deinde cum dicit.

(Alij aut̄ stat̄ interrogatiōē iterimētes qm̄ cō- tingit qd nō accepit habere: vt vni accipiente suauet corruptū in acceptōe habere acre.

(ponit 3° solonē q̄ ē p̄ iteremprōez maioris. dicēs ꝑ̄ alijs soluebat iterimentes statim interrogatiōem. i. maiorē. for- mat qūt sic palo⁹. nullus dat qd non h̄z. h̄z iste nō h̄z vnu. qz

Liber

solū denariū. ergo nō dat vnu solū denariuz. **B** facto cum maior iterrogabat vtrū. s. nullus det qd nō bz; statim dicebat falsuz eē p nullus dat qd nō bz; qd declarabat p simile. dicebat. n. qm̄ 2' aliquē b̄re qd nō accepit. ergo sup. pari rōne 2' aliquez dare qd nō bz. nā 2' aliquez accipiētez vinū suauē quo vino corrupto in acceptōe 2' accipientē b̄re vnu nū acre. ergo bz qd nō accepit. cuz ergo b̄ eset maior palogismi q nullus dat qd nō bz; soluebat hi ad bz pa". dōo falso esse nullū dare qd nō bz. p̄ ergo has tres solutōes sic differre. qz p̄mi soluebat iterū mēdo mōre. sc̄di vo istādo ad xclūsiōez. tertī vo soluūt iterōo a rem. **C** Deīn cū dicit. **S**ed qd dictū est vt pri: hi oēs nō ad oōonez sed ad hominē soluūt. **H**ā si eēt solutio hec dātē oppositū non possibile soluere; sicut in alijs. **C** Remouer bz solones. t̄ duo fac. qz p̄ ppōnit qd stendit. 2' qd dixerat māifestat p̄ file. 2' ibi (Ut si est qd) Dicit ḡ q̄ sup. si 2' ideret qd dcm̄ ē p̄us. i. si 2' iderent p̄us dca. vbi oūsum fuit qd ē recta solo appebit sup. q̄ oēs hi nō soluūt ad oōone. i. recte. 2' soluūt ad hoiez. i. ad appentia. nā si eēt solo hec. i. aliq̄ p̄dictaz triū solonū dātē oppo" talis solonis nō pole eēt soluere sic in alijs sup. rectis solonibz. tūc. n. est recta solo qm̄ 2' ccesso opposito recte solonis nō 2' vteri soluere. 2' bz nō 2' tingit in aliq̄ p̄dictaz triū xclūsiōnū. ḡ nulla eaz fuit recta solo. **C** Deinde cū dicit.

C Ut si est qdē qd ē: ē aut qd nō sit solutio sed si plura debet dici cocludēdo: si aut nō cocludit nō erit solutio: in predictis autē omnibz datis nec dicimus fieri sillogismuz.

C Manifestat qd dixerat p̄ file dices: q̄ si sit solo disinguēdo dōo q̄ ē qdē q̄ ē: est aut q̄ nō ē. i. si sit solo p̄ distictoz. si dēt oppo" bz t̄ det. i. 2' edat illud dcm̄ simp̄ dicit. t̄ q̄ nō sit i vno sensu est i alio nō ē: 2' sic simp̄ d. m. B posito xclū. i. d̄ neccitate se' xclō. si 2' nō xclū' n̄ erit solo recta q̄ paraē. t̄ qz i oibz p̄dictis solonibz datis. i. 2' ccessis oppo" eaz nō dicim̄ fieri sills. i. nlla eaz solonū ē recta solutio.

Dubitaret forte alijs quō vey ē recta solonez ee cuiusopposito 2' ccesso nō 2' tingat vteri soluere. **C** Dōm q̄ recta solo vno. dici possit manifesta cuiuslibz defectū: t̄ cuiuslibz flitatis i orōne. t̄ sic accepta recta solone planū ē q̄ ei' op̄posito 2' ccesso n̄ 2' vteri soluere: nā manifestato qlibz defectū exūte in orōne si 2' edat op̄positū bz. s. in ea nō esse aliquez defectū nec in mā nec i for

(ma de neccitate seq̄ xclūsio).

Vterius forte du" alijs. vtr̄ op̄oreat ad rectaz solonē māifestare oēz defectū ḡ in orōne 2'. **C** Dōm q̄ i orōne dup' p̄t accidere defectū vel i se vel vt ē ordinata i sillo. p̄t. n. 2' ingere aliquez ee defectū oronis bz se: ḡ nō ē defectū ei": vt ordinat i sillo vt i hac orōne qd canis videt bz videt. p̄t eē p̄les defectū. vt equo": t̄ ap̄bi": nō t̄ vteri bz defectū ē cā flitatis in qlibz sillo circa que p̄t dcige dca orō. nā si alijs sic palogizat. qd canis videt bz videt. 2' canis videt ferru. ḡ ferru videt. 2' canis sit equocuz. equocatio tñ nō fac flitatē in bz sillo 2' ap̄bi". bz ḡ dcm̄ ē q̄ recta solo ē manifestatio falsi sills. qz nō oē ad recta solonē dē oēz defectū ppōnis: 2' sufficit illū defectū dē pp̄ que seq̄ falsa xclō in sillo. t̄ qz si daret op̄positū illū defectū de neccitate fieret sills. i. bz dcm̄ ē recta solonez ee: cuiusopposito concesso nō 2' vteri soluere. ex bz ḡ appz quō itelligēdū sit q̄ recta solo ē manifestatio cuiuslibz defectū. qz nō ē itelligēdū sit q̄ defectū de qlibz defectū qm̄ mō: 2' defectū pp̄ que fit falsus sills si 2' sit ali' defectū pp̄ que nō accidat flitas i sillo nō

Vterius (oz illū defectū dicere. forte du" alijs. vtr̄ in vno t̄ eodes sillo possint xcurrere p̄les defectū: t̄ p̄ possit ee dubitatio vtr̄

possit ibi xcurrere defectū tā in mā q̄ in for". t̄ v̄ q̄ sic. q̄ ph̄s in p̄ phīcoz volēdo soluere rōnes p̄menidis t̄ melissi. Lō ait q̄ fla recipiūt t̄ n̄ sillogizāt. Am̄. B̄ ō. canis currir. cū bz q̄ ē equoca p̄t ee fla. si ḡ ex eo fiat sills. poterit peccare in mā t̄ in for". **C** Dōm q̄ aliqui d̄ vna rō q̄cqd ordi na t̄ ad vna p̄ncipalē xclōne fm̄ quē modū accipiēdi si fieret vnu sills cū p̄batiōe maioris t̄ minore tot' ille sills sic p̄sillogizāt diceret vna ōro. sic ḡ loq̄ndo d̄ vna orōne nō est icōueniēs in ea assignare plures defectū: 2' si loq̄mūr d̄ vna orōne simp̄ put d̄inet vnu sills. sic i eadē orōne p̄n̄ nō occurrit ibi vterq̄ defectū. nā l̄ vna t̄ eadē orō possit ee multiplex t̄ falsa: tñ ex illa orōne nō sequit̄ vna conclusio ex vtrōq̄ defectū eq̄ p̄n̄. nā si maior p̄les defectū h̄eat: tñ cū accipim̄ sub ea nō accipim̄ eq̄ p̄n̄ sub vtrōq̄ defectū. Op̄posta āt his nō ē difficile soluere. Nā cū obyctis d̄ rōne p̄menidis t̄ melissi. Dōm q̄ vtrōq̄ rō habebat p̄les p̄sillogismos pp̄ qd nō erat vna simp̄. Q̄ vo addebat d̄ canis currir. q̄ ē multiplex t̄ p̄t ee falsa. Dōm q̄ si ex ea cocludat falsa xclō. vel accipieſ canis equoce in maiorī t̄ mōri. dōo canis currir. celeste sydus ē canis. t̄ tūc peccabit in formā. vel accipieſ simp̄ in vtrōq̄ pp̄one. dōo canis currir. larabile aial est canis. t̄ tūc poterit peccare in mā: t̄ n̄ i for". nā equo" nihil ibi coagabit: ḡ vna xclō si bñ aduermis nūq̄ equē p̄n̄ legitur ex vtrōq̄ defectū.

Vterius forte du" alijs. vtr̄ in vno t̄ eode p̄a

C possint coicidere p̄les defectū fm̄ formā. **C** Dōm q̄ plures defectū fm̄ formā xcurrere ad vnu pa"lo" nō eq̄ p̄n̄ nō bz dubiu: 2' vt p̄z eq̄ p̄n̄ possint ibi xcurrere plures tales defectū de bz forte dubitaret alijs. Scien- dū ḡ p̄bz plures defectū si isepabi" xcomitant se adinu- cēta q̄ nō possit tolli vnu ḡ tollat reliquū. t̄ sic bz plu- res defectū xcurrere ad vnu pa"lo" se t̄ directe nō est icōueniēs. vnu. n. t̄ idē palo" p̄ se t̄ directe peccat fm̄ dñs t̄ bz ac- cides. v̄l peccat bz figurā dīctiōis t̄ bz accīs cū i illo pa"lo" nō p̄t tolli vnu defectū ḡ tollat al": nā l̄ dñs sit ps accī- tis t̄ et l̄ s̄ dīctiōis salīcētū ad alijs suos modos sit ps accītis: ppter qd qz amoto iferiori nō v̄l tolli sup̄ nō vi- deat tolli accīs p̄ amotōez v̄tis: tñ i mā deteriata nō ē icōueniēs amoueri sup̄ p̄ amotōez iferioris. in illis ḡ pa- logismis vbi coincidit dñs cū accītē tollis accīs si tollat dñs: t̄ qd dcm̄ ē de accītē t̄ v̄tē itelligēdū est d̄ oibz pluri- bus defectūbz p̄ se t̄ directe xcurrētū ad vnu t̄ eūdē pa". Lū lḡ querit vtr̄ in eodē pa"lo" possint xcurrere plures d̄- defectū per se t̄ directe. Dicendūz q̄ si illi plures defectūs respiciūt illum pa"lo" isepabiliter: ita q̄ non possit ab eo tol- li vnu ḡ tollat reliquū: sic plures defectū ibi p̄ se t̄ directe xcurrere nō est icōueniēs: 2' si illi defectū nō sic isepabi" se bñt p̄ se t̄ directe ad euēs pa"lo" nō p̄t xcurrere. ex bz ergo magis inotescit quō recta solutio ē illa cō' op̄posito 2' ccesso nō 2' tingit vteri soluere nā nūq̄ ad aligd recte soluit nisi māifestat defectū ille pḡ quē p̄ se t̄ directe accidit falsitas. q̄ āt defectū amoto: 2' q̄ se loq̄ndo sequat xclūsio: cū p̄ se nō possint xcurrere p̄les defectū illo sillo vbi vno amo- to amoueat t̄ reliquū. 2' ccesso ergo op̄posito recte solutio- nis p̄t appenter vel q̄si p̄ accīs ip̄ediri xclūsio: 2' per se t̄ directe ip̄ediri non potest. **C** Deinde cū dicit.

C Ampli' aut t̄ he sunt ex huiusmodi oōonibz: putasne qd scriptū ē scriptit q̄s: scriptū aut est nūc: qm̄ tu sedes falsa oōo: erat aut vna cuz scri- beharur. ergo simul scribebatur vera t̄ falsa.

C Postq̄ oñdit quō mutat suba in q̄litatē t̄ in ad aligd. In pte ista oñdit quō mutat suba in alia p̄dīa. t̄ tria facit. q̄ p̄mo oñdit quō mutat suba in q̄litatē. z. quō mutatur in quādo. z. quomodo mutat in ybi. secūda ibi. Et putas q̄ ambulat tertia ibi. Nec quādo cipbz. Circa p̄m̄ duo

facit sūm q̄d duos palogismos ponit. z̄ ibi (Et putas qd di
git Lirca p̄d' duo facit. q̄ p̄mo ponit pa^{mō}. z̄ soluit ibi (Nā
falsam vel verā) Dicit ḡ ampli' he orones sunt ex oīo,
nib̄ h̄. i. sunt ille orones q̄ peccat p̄ figurā dictōis. h̄ aut̄
oro ē si aligs scribat hāc oronē q̄ tu sedes; t̄ duz scribit sit
vā ea scripta sit falsa. Z̄ p̄pleta scriptura q̄rat: putasne q̄ scri
ptū ē scripsit aligs: scriptū est aut nūc hec oro falsa; q̄m̄ tu
sedes. erat at̄ vā dū scribebat. ḡ sil' scribebat vā t̄ falsa. p̄z
ḡ cum positū sit q̄ Z̄ p̄pleta scriptura tu surgas h̄ oīo scri
pta. tu sedes erit fla. formet ḡ sic palogismⁿ. qd scriptū est
scripsit gs: z̄ fla oro scripta ē. ḡ scripsit fla. oronē: z̄ scribe
bat eā verā. ḡ sil' erat vā t̄ fla. Deinde cū dicit.

C Hā falsaz t̄ veraz orationē vel opinionē esse
nō b̄. h̄ tale significat: nā eadē oīo t̄i opinione.
C Soluit dices q̄ eē oronez vel opionē falsaz vel verā nō
significat h̄. subam: z̄ tale. i. q̄litarē. t̄ q̄ fecerat mētōem
de opione. subdit q̄ eadē oīo sup̄. deceptoria vel idē palo,
ḡlm̄ ē in opione. idē. n. palogismⁿ q̄ formatⁿ est de orone
posset formari de opione: nā s̄ gs dum opinare aliqd eēt
vez: eo vō cessante opinari eēt fīz. posset sic formari palo,
ḡlm̄. illud de q̄ opinatū ē: opinabat gs: z̄ d̄ falso opinatū
est ḡ fl̄n opinabat gs: z̄ opinabat vez. ergo sil' erat verū
e falsuz. **C** Notādū aut̄ q̄m̄ qd scriptuz ē scripsit gs: z̄ nō
q̄le scriptu ē scripsit gs. nō. a. o. z̄ si oīo scripta ē falsa q̄ scri
bes scripserit eā fallam. Ingrere aut̄ quo veritas t̄ fūtas
se h̄nt ad oronē: t̄ quo sunt qdā qualitates t̄ passiones eiⁿ
nō est p̄sentis speculatiōis. Deinde cū dicit.

C Et putas qd discit dices hoc ē quod discit:
discit aut̄ aligs hoc est tarduz cito non ergo
quod discit: sed vt discit dicit.

C p̄oīt alīu p̄m̄ dices. putasne q̄ discit dices h̄ ē q̄ discit
h̄ē. discit at̄ aligs h̄ q̄ ē tāde t̄ cito. h̄ ē mīor. formet at̄
sic palo. q̄ discit gs h̄ est qd discit: z̄ discit tāde q̄ ē cito.
ḡdē ē cito t̄ tāde. p̄oī. n. stingere q̄ aligs cito h̄ēt ee: q̄
t̄n tāde discit. velox scriptura cito fit nō t̄n cito d̄r yeloci
ter scribere. soluit aut̄ h̄ p̄m̄ dicens q̄ discit. cito disce
re nō dixit q̄ discit: z̄ vt discit. mutaf̄ ḡ ibi qd in qualr. vel
quid in q̄: nam cito vnoⁿ p̄t d̄r t̄p̄s alioⁿ p̄t dicere mo
dum quendā. Deinde cum dicit.

C Et putas q̄ aligs ambulat calcat: abulat aut̄
totā diē: aut̄ q̄ nō ambulat h̄ cū ambulat dixit.

C p̄oīt p̄m̄. vbi mutat qd i q̄n dices. putasne q̄ abulat gs
calcat. abulat at̄ totā diē. ḡ sup̄. calcat totā diē. soluit q̄ ḡ d̄
abulare totā diē: n̄ dixit q̄ abulat: z̄ dixit cū abulat. mutat ḡ
ibi qd i cū v̄l mutat ibi p̄di^{mō} s̄be i p̄di^{tum} q̄n. Deinde cū d̄.
C Sed nec q̄n cyphuz bibit qd̄ bibit: h̄ ex quo.
C Innuit p̄m̄ in q̄ mutat qd in vbi. dices q̄ q̄n aligs dicit.
aliquē bibere cyphuz nō dicit q̄ bibit: z̄ ex q̄ bibit. mutat
ḡib̄ qd in vbi. formet aut̄ sic palogismⁿ. qcquid bibisti ba
bes in corpe. cyphuz bibisti. ergo cyphuz babes in corpe. bi
bere. n. cyphuz nō ē bibere qd: z̄ ē bibere ex q̄: v̄l bibet vbi.

E T̄ putas quod quis nouit vel venies
vel dices nouit ex qd̄ h̄ quidez inue
nit: illud aut̄ didicit ambo neutruz.

C postq̄ ph̄s ō quo mutat vnuⁿ p̄di^{tum} in aliō
ex teriatōe dictōis: t̄ quo mutat vnuⁿ p̄di^{tum}: i aliō ex dictōis
p̄cretōe. In pte ista ō quo mutat resvnlⁿ p̄di^{tum}: i re eiusdē p̄
dicaⁿ. v̄l x̄iuet sic. postq̄ ph̄s ō quo mutat accⁿ i accēns: t̄
quo mutat s̄ba i accēns. In pte ista ō quo mutat s̄ba i s̄ba.
oī. n. h̄ quo mutat suba accepta vt q̄le qd in subam acce
ptā: vt h̄ aliqd. duo aut̄ facit: q̄ p̄ponit p̄m̄ in qd̄ mutat
q̄le qd in h̄ aliqd. z̄ ex palogismis possit s̄cluⁿ q̄ nō ē
exponēdū nec accipiendo q̄le qd̄t h̄ aliqd. ibi (Quare

nō ē ip̄m exponere) Lirca p̄m̄ tria facit sūm q̄ tres p̄m̄ po
nit. z̄ ibi (Et qm̄ ē q̄s) z̄ ibi (Sūl' aut̄ t̄ corise) Lirca p̄m̄
duo facit. q̄ p̄ponit p̄m̄: z̄ soluit ip̄m. ibi (Aut qd̄ quidē)
Dicit ḡ. putasne q̄ gs nouit vel iueniēs vel discens nouit.
h̄ ē maior. hac aut̄ p̄cessa p̄ponant duo: ex quibⁿ h̄ quides
iuenit illd: aut̄ didicit t̄ cludat q̄ vel ābo iuenit vel neu
trū. formet at̄ sic palogismⁿ. ō qd̄ gs nouit vel discens vel
iueniens nouit: z̄ h̄ ambo gs nouit. ḡ vel h̄ ābo iuenit: vel
ambo didicit t̄ neutrū iuenit. Deinde cū dicit.

C Aut qd̄ quides omne: illa aut̄ non omnia.
C Soluit dices q̄ quidē ē. illa aut̄ nō oīa. i. i singulari ve
rū ē de quolibet q̄ vel discēdo vel iueniēdo quis nouerit:
z̄ illa. i. in plurali nō ē v̄y de oībⁿ. nō. n. oīa q̄ quis nouit
cognouit illa oīa discēdo vel inueniēdo. q̄ p̄t illa noscere
p̄tum iueniendo t̄ partim adiscēdo. pp qd̄ nec oīa didicit:
nec oīa iuenit. **C** Notādū aut̄ q̄ quicquid scimⁿ v̄l scimⁿ
p̄ nos p̄siderādo: t̄ tūc scimⁿ iueniēdo. vel scimⁿ q̄ sumus
docti paliū: t̄ tūc scimus adiscēdo: pp qd̄ bñ dcīn est q̄ ō
q̄ quis nouit vel dices vel iueniēs nouit.

Dubitaret forte aligs: q̄ nō v̄f q̄ h̄ sit falla fī
dictōis: z̄ ē ibi falla sūm plu
res itērogatiōes vt vna. **C** Dōz q̄ nō ē incōueniēs in eo
dē p̄m̄. occurere plures fallas: aliter tñ t̄ alr. si ḡ in dictō
p̄m̄ decipimur ex ipsa re. q̄ credimⁿ res itērogatiōes pp
aligz p̄ueniētiā quā h̄nt: facere vna itērogatiōem: vt si p̄
positis duobus. vno habito p̄ iueniēdem. alio v̄o p̄ doctrinā
nā: t̄ q̄sito a nobis vt̄ illa sūt iuēta vel sint cognita p̄ do
ctrinā: t̄ credimⁿ itērogatiōem facta ē itērogatiōez vna
t̄ damⁿ ibi vna respōsitionē decipimur per fallam sūm p̄les
itērogatiōes: z̄ si in dācō ofone decipimur pp dictōis figu
rā. mutādo nūerū singulare in plale ē ibi figura dictōis.
imo si bñ aduertimⁿ nō eodez mō formabit paloⁿ. tñ erit
ibi h̄ v̄l illa falla. nā fī dictōis ē ibi dōo ō qd̄ gs nouit t̄c.
z̄ h̄ nouit ḡ t̄c. ibi. n. sub ly q̄ qui est nūeri singularis: acci
pimⁿ h̄ qd̄ ē pluralis nūeri: t̄ mutamⁿ singulare in plale:
z̄ si p̄mitet ibi falla sūm p̄les itērogatiōes nō accipetur
maior sub nūero singulari dōo ō qd̄ nouit t̄c. t̄ mīor sub
nūero plurali. dōo. h̄ nouit t̄c. z̄ simpⁿ t̄ ex arrupto p̄posi
tis duobⁿ. vno iuento. alio noto p̄ doctrinā q̄rere vt̄ il
la ēēt iuentia vel essent nota per doctrinam.

Alterius autem q̄ dicebat q̄ in his p̄m̄ mu
tāf̄ q̄le quid in h̄ aliqd. for
te dubitaret aligs quo mutat q̄le qd̄ in h̄ aliqd: cu mutat
nūerū singularis in plale. **C** Dōz q̄ forⁿ nō dividit nisi pp
māz t̄ cōe nō didis nisi vt̄ h̄ ēē in suis iferioribⁿ: vt̄ h̄ ēē
t̄ctū. v̄le ḡ h̄ se acceptū d̄ qd̄ vnuⁿ: z̄ vt̄ h̄ p̄ sua iferiora
d̄ qd̄ plurificatu. t̄ q̄ i singl qd̄ vnu d̄ terminⁿ cōis sum
ptus in nūero singⁿ p̄t stare put signat q̄le qd̄: t̄ vt̄ d̄ qd̄
cōe: z̄ in plali nō p̄t stare nisi vt̄ dicit qd̄ aliquoⁿ t̄ctū: nā
cū nūs plalis de nēcitate actu plā ip̄ortet cu terminⁿ cōis
nūq̄: actu plā ip̄ortet nisi vt̄ specificat t̄ h̄t p̄ sua iferiora
mutare nūerū singⁿ in pluralez ē qdā mō mutare cōe
i t̄ctū: t̄ q̄le qd̄ i h̄ aliqd. h̄. n. plus h̄ rōnē cōis q̄ boies:
t̄ aial q̄ aialia: pp qd̄ cu in p̄m̄ posito mutet nūerū singⁿ
in plurale: qdāmō ibi mutat q̄le qd̄ in h̄ aliqd. **C** Adner
tēdū tñ q̄ p̄tⁿ t̄ h̄ aliqd z̄ p̄t sumi. vel simpⁿ vel in t̄sum
pliciter. n. illud est p̄tⁿ: t̄ h̄ aliqd qd̄ d̄ vno solo p̄. in t̄ aut̄
sp̄es ē p̄tⁿ t̄gn̄s: t̄ ō iferiⁿ est qdā mō p̄tⁿ sui sup̄ioris
mutare ḡ cōe i p̄tⁿ vel h̄ erit: q̄ mutat cōe qd̄ ē sp̄es i idū
uidiuū. vel q̄ mutat cōe qd̄ ē genⁿ i aligd iferiⁿ v̄l in aligd
in h̄ aliqd: z̄ n̄ ō h̄ mutatio sit sp̄ei i iduiudū: z̄ suffic
q̄ sit gn̄s in sua iferiora. **C** Esset at̄ v̄lteriⁿ dubitādū quo
ē figura dictōis q̄n mutat q̄le qd̄ in h̄ aliqd: z̄ de h̄ in p̄li
vbi de fiⁿ dictōis ē actu: t̄ etiā in illo capⁿ (Salla aut̄ fit in
his) sufficiēter est dēm. Deinde cum dicit.

Liber

CEt quoniam est quis tertius homo a se et ab uno quoque. C ponit alium patrem. et duo facit. quod primo ponit hunc palogismum. secundus soluit ipsum. ibi Nam homo. Dicit ergo figura dictio per se. et quoniam est tertius homo a se. et quoniam est tertius ab uno quoque. formet autem sic palogismus. sicut est tertius ab homine. sicut est homo. ergo est tertius homo a se. et sicut probatum est quod sit tertius a se. sic probari potest quod sit tertius ab uno quoque hominem. ostendit nam. potest quod sicut sit tertius a platone a corisco. et a quibuslibet alio hominem sic. sicut est tertius ab homine. coriscus est homo. plato est homo. et sic de aliis. ergo est tertius a platone a corisco. et a quibuslibet alio. Deinde cum dicit.

CNam homo et omne commune. non hoc aliquid sed quale quid. ut ad aliquid aliquo modo. vel huicmodi quid significat in hoc.

CSolutum est hunc palogismus. quod mutatus ibi quod in hoc aliqd. id est homo et omnis homo non dicitur hunc aliqd. sed magis dicit quale quod. id est. dicit quod per modum quale est tuum ad predicamentum subiectum. vel dicit ad aliqd est tuum ad relationem. vel dicit aliquo modo est tuum ad qualitatem. vel aliqd est tuum ad cetera aliorum generum.

Dubitaret forte aliquis. quoniam universalia in genere subiectum non dicitur hunc aliqd. sed dicit quale quod. **C**Dicit ergo subiectum duo potest. id est. quod est et modum se habendi. est tuum ad id quod sunt omnia quae sunt in genere subiectum universalia. et particularia subiectum sunt. sed est tuum ad modum existentia nullum. universalia est subiectum. per quod in. 7. metaphysica cuius disputatur physis est platonem probat quod nullum est ceterum sit subiectum. quod non est intelligibile. est tuum ad id quod est. sed est tuum ad modum existendi. nam modus existendi ut est per se existit. universalia ergo quod non per se existit. sed sunt in particularibus. id est tuum ad modum existentia universalia non sunt subiectum. sed est tuum qualiter. per quod universalia in genere subiectum est tuum ad id quod sunt omnia esse quod. est tuum ad modum existentia habent subiectum qualem. per quod in omnibus dicitur est tuum. et sicut universalia in genere subiectum sunt quod est quod. sic universalia in genere relationis sunt quale ad aliquid. et in aliis generibus similiter se habent.

Alterius autem. dato universalia esse est quod est quod. dubitaret forte aliquis quoniam in palogismo cuius probatur quod sit tertius a se mutatus quod in hunc aliqd. **C**Dicit ergo cum dicitur. sicut est tertius ab homine. et est homo. ergo est tertius a se in maiori. proponere sumitur homo potest stat per hunc aliqd. sicut enim non est tertius ab homine. nisi quod est tertius ab aliquo homine. ab homine. non. ut dicit quod ceterum. sicut non potest esse tertius. nam ceterum non ponit in numerum cuius particularum. sicut non. et non sunt duo. quod si homo ponit in numerum cuius sicut tertius a sicut tertius. et non potest est homo accipiat per aliquum hominem a quo sicut tertius. propter hoc in maiori proponere homo potest stat per hoc aliqd. in minori vero proponere homo potest stat per hunc aliqd. in minori vero propositio pro quod est quod. Alterius autem dici potest. et breuius et planius et melius et sine calumnia possumus. non ostendere quod in dicto palogismo mutatus est quod in hunc aliqd. nam si homo significaret hunc aliqd significatum. bonus est et pessimus. sed sicut est alter ab homine. et est homo. ergo est alter a se. id est. non sequitur. quod homo in maiori proponere et in minori non supponit pro eodem hominem. non est. non. id est homo qui est sicut tertius. et a quo sicut tertius. est alter. sed quod ter supponat per diversis individuis hunc est. quod est quid omnino et significat quod quid. et quod quod non sequitur. est. est. quod homo significat quod quid. et supponit pro alio hominem in maiori et in minori. sed etiam quod non sequitur est. quod credimus hominem significare hunc aliqd. et suppone. re pro eodem hominem in maiori et in minori. deceptio ergo accidit. quod significat quod quid interpretamus significare hunc

aliquid. et quod ad hanc deceptio cooperatur dictionis figura ut in primo lib. sufficienter ostendimus. ideo tales palogismi dicitur peccare hinc figuram dictionis. **C**Deinde cum dicit.

CSicut autem et corisco musicus. et utrum id est vel alterum. **C**Ponit tertium palogismum in quo mutatus est quod in hunc aliqd. quid. et duo facit. quod primo ponit hunc palogismum. secundus soluit ipsum. ibi Nam hunc quidem. Dicit ergo quod similiter est figura dictionis in hunc palogismo. utrum corisco et corisco musicus sint id est ipsum vel alterum. formet autem sic palogismus. coriscus est alter a corisco musico. coriscus est coriscus musicus. ergo coriscus est alter a se. **C**Deinde cum dicit.

CNam hoc quidem hoc aliquid illud autem quod significat.

CSolutum est quod mutatus ibi est quod in hunc aliiquid. id est. quod deinde. sicut corisco significat hunc aliiquid. illud autem sicut corisco musicus significat aliquid est. **C**Notandum autem hos tres palogismos sic differre. quod in primo accipiatur quod quid. ut dicit quid generalis. notum. non. ut est cognitum. vel per intentionem. vel per doctrinam extendit se generaliter ad omnes sciti nec determinata ad aliud quid spale. In secundo vero per accipiatur quod quid non ut notat quod genitale vel genitum. sed ut notat speciem. homo. non. dicit quodam determinata speciem. In tertio vero palogismo accipiatur quale quod non ut notat genitum. nec ut notat speciem. sed ut nominat aliquod id est determinatum. nam corisco musicus quod id est determinatum notat. rursus hunc tertium palogismo differt a primis duobus. quod ibi est quod dicitur aliqd magis etiam et determinatum est hoc aliqd. hic autem est econtra vero est. nam quale quod dicitur hic magis quid determinatum est. est hoc aliqd. coriscus enim musicus determinatio est est coriscus simpliciter sumptus.

Dubitaret forte aliquis. quoniam cum maxima determinatio sit in individuali non per quod in eo possit accipi determinatio maior vel minor. cuius positione dicebatur. **C**Dicit ergo maior et minor determinatio duplum potest accipi. sicut est tuum ad suppositum. et est tuum ad modum considerandi respectu. non suppositum maxima est in individuali. cum quibuslibet individuali non stet nisi pro uno supposito. sed respectu modorum considerandi potest ibi esse maior et minor determinatio. corisco. non. sed notet unum et id est suppositum. potest tamen suppositum illud diversimode considerari. et quod pluribus modis considerari potest corisco simpliciter sumptus. est coriscus acceptus cum hac determinatio musicus. id bene determinatus est. quod in dicto palogismo hoc aliqd dicit quid magis determinatum est quod est quod.

Alterius forte dubitaret aliquis. quoniam in dicto palogismo sit figura dictionis. **C**Dicit ergo in illo palogismo est tam accensus est figura dictio. n. est a corisco quod sit musicus in est tuum est diversus a musico. musicus. non. non potest de corisco. ut est diversus ab eo. sed ut hunc identitatem cum illo. et ut implicatur ipsum. Quod est forma et palogismus. coriscus est alter a corisco musico. corisco est coriscus musicus. est alter a se. sed est ibi decipitur ex identitate rei. ut quod eadem res est quod est coriscus. et corisco musicus. id creditur quod eadem modo accipiat ut est coriscus. et ut est corisco musicus. fallimur per fallam accentus. id talis falla est ex dictio quod ex ipsa resumit initium decipiendi. sed si in dicto palogismo decipitur non ex ipsa res. sed ex interpretatione dictionis quod cooperatur ut coriscus musicus predicetur de corisco. sic fallimur per figuram dictio. et id est quod hunc falla est in dictione. quod interpretatione quod ad figuram dictionis pertinet ex parte dictio se tenet. per quod si possemus sic arguere. corisco est alter a musica. coriscus est musica. est corisco est alter a se. ibi nullo modo esset figura dictionis. quod hunc qualitas. siue hunc quale quod est musica acceptum in abstracto est tuum et ex parte vocis. nullo modo hunc potest interpretari subiectum hunc aliqd. sicut est abstractio talis interpretatione impedit. sic concretio talis interpretatione inducit et causat. et quod interpretatione dictionis facit quod coriscus musicus quod dicit quale quid interpretetur id est quod corisco quod dicit hunc aliqd. id est predicatur

Secundus

55

palogismus peccat p figura dictiois. Deinde cu. d.
Quare nō ē ipz expōdere vle expōdere nō facit
tertiū hominez; hqz hqz aliquid eē cōcedere; nō
n. si hoc aliud eē idē qd callias; t idē qd hō ē.

Ex palo poset cludit qd nō debem⁹ exponere; nec de-
bem⁹ accipe qd qd si significat idē qd hqz aliquid. Ad
cui⁹ evidentiā scienduz qd qd siue vle dupl⁹ pōt accipi.
pmo vt de eo log⁹ phs; t sic est vnu in multis. z⁹ accipi pōt
vt de eo loquebat plato; qd posuit vle eē aliquid separatū a parti-
cularib⁹; t esse vnu p̄ter multa. tria aut facit; qd pmō ostē-
dit qd nō est exponeduz qd qd hqz aliquid; t vle p particu-
lare accipiendo vle fm opinionez vera. z⁹ ostēdit qd nō iu-
nam ad fugiēdū incōueniēs ponendo vle eē aliquid sepa-
ratū; t esse aliquid p̄ter multa. z⁹ cōcludit cludentaz.
z⁹ ibi. (Neqz s̄igs expositū.) z⁹ ibi. (Manifestuz qd qm.)
Ad evidentiā p̄me pris scienduz qd hqz aliquid dupl⁹ pōt
accipi. s. vt noiat indiuiduū vagu fm qd aliquid hō dicit hoc
aliquid. z⁹ mō pōt accipi hqz aliquid vt dicit idividuū signatus
fm qd callias vel coriscus hqz aliquid noiat. cuz ḡ dicit qd qd
gd. nō debem⁹ exponere vel accipe p̄ hqz aliquid; portissime
intelligēdū est de hoc aliquid signato; qd si acciperet hqz ali-
quid vagu nō fieret redargutio. nō. n. valet. sor. est tert⁹
ab aliquo hoie. sor. est aliquid hō. ḡ sor. est tert⁹ a se: nisi acci-
pic⁹ aliquid hō significare ita qd p̄ eodē idividuo supponat
in maiori t in minori. phs ḡ volēs nos iſtruere ne redar-
guamur ait qd ipm. s. qd qd: vel ipm vle nō est exponere;
vel nō est accipe sup. p̄ hqz aliquid signato. t subdit qd ex-
ponere sup. ipm vle p̄ hoc aliquid vago nō facit tertiu⁹ ho-
minē. i. nō facit qd cludat hqz nos aliquē esse tertiu⁹ hoiez
a se; hqz cedere ipsuz z⁹: vel ipsuz vle esse idē qd hoc aliquid
signatu⁹ supp. facit tertiu⁹ hoiez vel cludit illud incōueni-
ens. i. oit qd nō est hoc aliquid idē qd callias t idez qd hō. i.
nō dz accipi hō: vel aliquid aliud cōe qd si idez qd hoc ali-
qd; qd si idē qd callias. nō. n. dz accipi cōe vt ē hoc aliquid
signatu⁹ sicut callias; qd si sic accipiat redarguemur; t
cludetur hqz nos qd aliquid sit tert⁹ a se. Dein cu. d.
Neqz s̄igs expositū nō idē qd hoc aliquid eē di-
cat; hqz id qd quale nihil distabit; erit enīz qd p̄
ter plures vnu⁹ quid vt homo.

Ostendit qd nō iuamur ad fugiēdū hoc incōueniēs po-
nendo vle esse aliquid separatū: t esse aliquid p̄ter multa.
Ad cui⁹ evidentiā scienduz qd ponētes vlia separata pone-
bat ea esse qd rates abstractas p̄ se ex̄fites. dicebat tñ ipa
vlia p̄dicari de particularib⁹. hoc aut posito de neccitate qd
libet particular est alterū a seipso. nā si sor. est alter ab ho-
mino; qd hō est gd separatur a sorte; t sor. est hō; qd ille hō
separ⁹ est alter a sorte; t p̄dicat de sorte de neccitate segē
qd sor. sit alter a se. nō enī est intelligibile qd sor. sit ille hō
separ⁹ a quo est alter; t tñ nō sit alter a se. i. oit. n. 7. meta-
physice ybi ista mā diffus⁹ p̄tractat; dicīt qd si sunt vlia
separata erit aliquid bo⁹ non h̄is in se qditatē boni; pp qd
erit bonū t nō bonū; t erit alter a bono. qd libet. n. res eēt
diversa a seipso si in se nō haberet pp̄zia⁹ quiditatē. hqz vi-
so legatur sic litera: qd neqz sup. fugiem⁹ incōueniēs quin
sor. sit alter a se: s̄igs expositū. i. z⁹ t vle qd dicim⁹ exponi
p̄aliud nō dicat eē idē qd hoc aliquid. i. nō ponat ipsuz i su-
is particularib⁹ sed dicat ipsuz idez qd qd aliquid separatū. sic
enī dicēdo. nihil distabit; qd nihilomin⁹ cludet dictū incō-
ueniens. ideo subdit qd hō hqz hūc modū ponēdi erit vnu
quid qd est p̄ter plures. i. p̄ter particularia. si qd hō est pre-
ser particularia; qd est separatus: t ille idez hō p̄dicat de
particularib⁹. erit igit particularia p̄ter seipso. bene igit
dictū est qd ponendo vle esse aliquid separatū nihil distat:
Qd nō min⁹ imo magis sequit̄ dictuz incōueniēs. s. qd sor.

vel corisc⁹ vel geung⁹ aliis particularis hō sit alter a se.
Dubitaret forse aliquis. qd si ponim⁹ vle se,
paratū: vt p̄z p̄ habita plane
sequit̄ qd sor. vel qcūqz aliis particularis sit alter a se. tñ
ex dicta positione nō videt seq̄ qd sor. vel corisc⁹ sit z⁹ a se.
t qd incōueniens tactū in littera est qd coriscus sit tertius a
se. ideo rōnabilit̄ querit̄ quō hqz incōueniens seq̄ posito vle
esse aliquid separatū; vel esse aliquid p̄ter multa. Dōm qd
hqz questū alteri⁹ exposcit̄ negocium: tñ vt ad p̄positū spe-
ciat: dicere possum⁹ qd si hō separatū p̄dicaret̄ de particu-
laribus hoibus: cuz ille hō separatus: t illa ydea sit vnu hō
fm realez ex̄istētiaz t fm rez̄ oēs hoies essent vnu hō
fm realez ex̄istētiaz. quecūqz ḡ ordinez haberet aliquid ad ali-
quez̄ hoiez haberet ad oēz hoiez; qd si hoc posito nō esset
ali⁹ hō qui p̄dicaret̄ de hoc hoie; vel de illo: t qd vnu hō
fm realez ex̄istētiaz p̄dicaret̄ de omni hoie qcūqz eēt ter-
tius; vel q̄rtus. vel quecūqz ordinē haberet ad aliquē ho-
minez haberet ad oēm hoiem: t qd pole est coriscu⁹ eē ter-
tius ab aliquo hoie: erit tertius ab omni hoie: t p̄ q̄ns erit
tertius a seipso: qd declarare yolebam⁹. Dein cu. d.

Manifestū ergo qm nō dādū hqz aliquid eē qd
comuniter p̄dicat̄ de oib⁹: hqz aut qd: aut ad ali-
qd: aut quātū: aut talū aliquid significare.

Locludit̄ ōnez intentā. d. manifestū eē: qm nō est dādū
i. cōcedenduz id qd cōiter p̄dicat̄ de oib⁹ esse hoc aliquid
signatus; sed aut est: aut aliquid. i. aut est aliquid cōe fm re-
lationē: aut qd q̄tū ad q̄litatē: vel q̄tū ad quātitatē: aut
dicendū est ipsuz cōe significare aliquid tali⁹ q̄tū ad ipsa
predicamenta. in oib⁹ n. p̄dicamentis accipi pōt aliquid
vt cōe aliquid vt particulare.

CAP. VI.

 MInino ait i his qd hqz dictioez sūc
ōrōnib⁹: semp p̄ oppositū erit sol-
lutio: qd hqz qd ē oīo: vt si hqz cōpo-
sițioez ē oīo solutio diuidēti: si ait
hqz diuisioez solutio p̄ cōpositioez.
Rursū si hqz acutū accētū graui⁹ accēt⁹ solutio:
si autē hqz grauem acutus.

Postqz phs determiniū: ut de solone fallarū in dictione
in speciali. In parte ista vt dicebat̄ resumit̄ in ḡnali solu-
tiones tali⁹ fallarū: vt magis in p̄mptu sciam⁹ talia sol-
uere: tria facit: qd pmō in quadā ḡnilitate. ostendit̄ quō
soluenduz est ad fallas peccates fm multiplicitatez potē-
tialez. z⁹ quō ad peccates fm multiplicitatez actualez. z⁹
oīdit quō soluendū est ad figurā dictiois qd peccat hqz fan-
tastica multiplicitatez. z⁹ ibi. Si aut̄ fm equocationē.
z⁹ ibi. Si aut̄ fm silitudinez. dicit̄ qd oīo in his oīo-
nibus qd sunt peccantes fm dictioez semp erit solo p̄ op-
positū eius: qd fm qd est oīo deceptoria: vt si oīo sit dece-
ptoria fm p̄ponez solo erit diuidenti. i. per diuisionē. si at̄
sit deceptoria oīo fm diuisionē solo erit 2po⁹. i. hqz 2pōnē.
Rursū si oīo sit deceptoria hqz accētū acutū solo erit ac-
cētus graui⁹. si aut̄ sit deceptoria fm accentū graue solu-
tio erit acutus accentus. Deinde cum dicit̄.

Si at̄ hqz equocationē ē oppositū nō dicēt̄ sol-
uere: vt si iaiatū acciderit dicere negantē nō esse
mostrarre qd ē iaiatū: si ivo iaiatū dirit̄: hoc aut̄
animatuz collegit dicere qd ē inanimatū. Sil-
autez t in amphibolia.

Ostendit in quadā ḡnilitate quō soluendū sit ad equo-
cationez t amphi⁹ que peccat fm multiplicitatē actu-
alez. d. qd si oīo peccat fm equocationē. est. i. 2tingit solue-
re dicentez no⁹ oppo⁹. i. in opposito sensu: vt si opponētez

Liber

accidit dicere aiatuz: ut qz accipit hoiez p hoie vero ne-
gantē nō eē pñē illā oꝝ mōstrare: qd ē inaiatuz.i.qd pce-
lit illud de hoie picto q ē qd iatuz.s̄i aut̄ opponēs dixit i-
aiatuz. h̄ aut̄. s.r̄ndēs collegit.i.sup.sup̄t̄r̄ aiatuz oꝝ r̄ndēt̄z
d̄r̄: qm̄ iatuz est sup̄. sup̄t̄ ab opponēte: ut qz opponēs
loquebas de hoie v̄o. sup̄lēdū est aut̄ q̄ r̄ndēs loq̄baſ in
alio sensu: ut q̄ itelligebat de hoie picto: et addit q̄ similē
est iāpbi. v̄z. q̄ ē ibi dāda solo poppōne. C Deide cū. d.

C Si at̄ b̄z similitudinē dictiōis oppositū erit so-
lutio: ergo qd nō b̄z dabit aliqs: aut̄ nō qd non
b̄z: h̄ vt nō b̄z: vt vñū solū denarii: ergo qd q̄
scit iueniēs v̄l adiscēs scit: h̄ nō que scit: et si qd
ambulat calcat: h̄ nō eū: similiter aut̄ et in alijs.

C Ostēdit in qdā ḡnialitate quoꝝ soluēdū sit ad figurā di-
ctionis q̄ peccat b̄z multiplicitatē fantasticā. d. q̄ si sit fal-
lacia fm̄ similitudinē dictiōis solo erit oppositū. i. p̄ opposit̄
vt p̄ i b̄ palo. ḡ aligs dat qd nō b̄z. v̄z. n. r̄ndēr̄ q̄ nō dat
qd nō b̄z. sed vt nō b̄z: vt dat vñū solū denarii cū sup̄. nō
hēat vñū solū: et qcedēdū est: qm̄ qd scit q̄ vel discēs v̄l
iueniēs: h̄ nō est qcedēdū q̄ scit in plali. et qcedēdū est
sigd ambulat calcat: h̄ nō est qcedēdū tñ sine qm̄. calcat
enī q̄ id qd ambulat: h̄ nō calcat quādo ambulat. simili-
ter aut̄ et in alijs numq̄ est qcedēdū aligd in illo sensu in q̄
sit redargutio: sed in sensu opposito siue in sensu alio in q̄
non fit redargutio.

CAP. VII.

A illos v̄o q̄ sūt b̄z accidēs vna q̄
dez solo et qdē ad oēs. nā qz ide-
finitū ē qm̄ de re dicēdū cū in acci-
dēte est: et in qbusdā qdē videt: et
dicūt: i qbusdā at̄ nō dicūt neces-
sariū eē dicere cōcordās silr̄ ad oēs qm̄ non ne-
cessariū: habere aut̄ oꝝ vt p̄ferre veluti.

C postq̄ p̄hs docuit soluere fallas in dictiōe. In pte ista
docet soluere ad fallas ex dictiōez: et p̄ docet soluere ad
fallam accētis. z° docet soluere ad alia fallas per ordinē
z° ibi. Eos v̄o q̄ sūt in eo q̄ p̄ncipalr̄. v̄bi aut̄ icipiat.
pres in qb̄ sp̄l̄ soluit ad vñāquāq̄ fallaz ex dictiōez
in psequēdo patebit. p̄ma aut̄ ps in qua docei soluere ad
fallaz accētis. dividit in pres duas: b̄z p̄ docet soluere ad
b̄ palo. fm̄ opionē p̄p̄lā. z° ponit solonē alioꝝ. z° ibi
(Soluūt aut̄ qdā). circa p̄m̄ tria fac: qz p̄ narrat b̄ solonē
in gnali. z° ponit palo. peccātes fm̄ rale fallaz. 3° ad b̄ palo
adaptat solonē tactā. z° ibi. Sūt aut̄ oēs. 3° ibi
(Manifestuz. n. in oib̄). dicit q̄. q̄ ad illos palogismos
qui sunt fm̄ accēns vna qdē solo est ad oēs. nā qz est inde-
finituz. i. ideterminatū qm̄ ddm̄ est de re subta cū inest
in accēte. i. qz nō determinatū est qm̄ maior extremitas sic
d̄r̄ de re subta: vt de medio q̄ cū inest in accēte. i. qm̄ p̄pe-
tit minor extremitati. iō sup̄. qz ita ē vna ē solo gnalis. v̄z.
q̄ talis falla nō de necētate p̄cludit: et subdit q̄ in qbusdā
qdē palogismis v̄t qd̄ iest rei subte inesse accēti: et illi pa-
logismi dicūt de accēte qd̄ dicūt de re subta. In qb̄ at̄
paralo. nō dicūt de accēte qd̄ dicunt de re subta: et qz l̄
aliqui palo. dicāt p̄tingēter de accēte qd̄ dicūt de re sub-
iecta: tñ qz nulli h̄ dicūt de necētate: iō necēriū est dicere
p̄cordes. i. p̄corditer: et silr̄ ad oēs tales palogismos: qm̄ nō
necēriū. i. qm̄ nō de necētate p̄cludit: et qz nō p̄cludit de
necētate. iō oꝝ hanc solonē h̄ in p̄mptu: et p̄ferre vt id
qd̄ nō p̄cludit de necētate. C Notādū aut̄ q̄ dicit q̄scā
palogismos dicere de accētate. sic de minori extremita-
te qd̄ dicūt de re subta. i. de medio. quosdaz v̄o nō d̄r̄: qd̄
ideo verū est: qz p̄t̄ eē falla accētis: et tñ erit v̄a p̄clo non
p̄se: sed q̄ accēns: vt si dicāt bic liber est tuus: et est op̄: ergo

est tuū op̄. h̄c est falla accētis: et tñ posset eē v̄a p̄clo,
posset. n. p̄tingere q̄ eē a te edituz qd̄ a te possidet. verū
qz b̄ nō est necēriū: h̄ est p̄tingēs: cū bon̄ syls debeat de
necessitate p̄cludere: in oib̄ palogismis accētis possi-
mus dare vñā solonez p̄corditer: qd̄ nō de necessitate co-
cludunt. C Notādū ēt q̄ vt in p̄lib. tetigimus hec falla
sp̄l̄ peccat h̄ de necessitate accēdere: qz cū necessitas il-
latiōis sumat ex vnitate medy: h̄ oēs falla nō de necessi-
tate p̄cludat. qz cū mutat variationē medy sp̄l̄. h̄ dicit
vnitati eius ex qua seq̄ necessitas illatiōis. cū ḡ recta lo-
lūrio sit imanifestare illud pp̄ qd̄ accedit eē falsitas in syl-
logismo: cū in hac falla p̄tingat b̄ falsitas: qz deest ibi ne-
cessitas illatiōis: bene dictuz est ad oēs tales palogismos
debemus cōcorditer soluere dicendo q̄ nō de necessitate
concludunt. C Deinde cum dicit.

C Sūt aut̄ huiusmodi oēs oōnes b̄z accidēs:
ergo nosti q̄ debebo te iterrogare: ergo cognoscis
venientez vel coopertum.

C Ponit palogismos peccātes fm̄ hāc fallaz: et duo fac:
qz p̄ ponit palogismos sumptos fm̄ nosse: siue fm̄ actū co-
gnolēdi. z° ponit palogismos sūptos fm̄ eē siue fm̄ actū
essendi. z° ibi. Ergo statua tuū. Dicit q̄. q̄ oēs b̄z oōnes
que dicent fm̄ accēns sunt. ponit aut̄ tres oōnes siue tres
palogismos circa hoc: quoꝝ p̄m̄ est. q̄ nosti q̄ debeo iter-
rogare. formēt aut̄ sic. tu nosti bonū. volo autē te iterro-
gare de bono. q̄ nosti q̄ volo iterrogare. Sc̄ds palo. est. q̄
nosti veniēt. formēt autē sic. tu nosti coriscu. coriscus est
veniēs. q̄ nosti veniēt. Terti⁹ aut̄ est. q̄ nosti coopū for-
met sic. nosti coriscuz. coriscus est coopertus. ergo nosti
coopertum. C Deinde cū dicit.

C Ergo statua tuū op̄ est: aut̄ pater tñ⁹ canis
ergo rara pauca pauca.

C Ponit palogismos sūptos fm̄ eē: et ponit tres palo⁹: q̄
rñz p̄m̄ est. q̄ statua est tuū op̄. formēt autē sic. hec sta-
tua est tua: et est op̄. q̄ est tuū op̄. z° est. q̄ canis est p̄ tuus.
formēt sic. iste canis est tuus: et est p̄. q̄ est tuus pater. z°
talisi. q̄ rara pauca sunt pauca. formēt sic. que sunt in ciui-
tate sunt pauca: sed que sunt in ciuitate sunt rara pauca. q̄
pauca raro sunt pauca. p̄z autē oēs tres palogismos p̄clu-
dere de actu essendi sicut p̄m̄ cōcludebat de actu cognoscendi. C Deinde cum dicit.

C Ad manifestū. n. i oib̄ his qm̄ nō necēsse ē qdē
de accētate et de re verū eē: solis. n. bis q̄ b̄z sub-
stantiaz sūt indifferentia: et que vnuz sunt om-
nia videntur eadez inesse.

C Narrata solone in gnali: et positis palogismis: adaptat
dictā solonez ad b̄ palogismos: et duo facit: qz p̄ adaptat
ēa in gnali. z° in sp̄l̄. z° ibi. Boni aut̄ nō idē. Dicit er-
go manifestuz ēt q̄ in oib̄ his palo⁹ positis nō est necē-
sse q̄ aligd. verificēt de accēte: qz p̄tingit illud ēt verū de
re subta. nā q̄ maior extremitas si v̄ificēt de medio ope-
rat ēt verificari de minori extremitate: solū h̄ veritatē
i his medys q̄ sūt idētia b̄z subam: qz oꝝ mediū nō variari
nec diversificari: si debeat seq̄ de necētate p̄clo. iō subdit
q̄ oia illa q̄ sunt vñū. i. q̄ iſūt medio vt b̄z vnitatē cū mio-
ri extremitate: illa eadez oia inesse sup̄. oꝝ minori extre-
mitati. C Notādū aut̄ q̄ tota cā q̄re fallit accēns est: qz me-
diūt vt stat sub maiori extremitate nō b̄z vnitatē cū mi-
nor extremitate. nā si minor extremitas nō extranearet a
medio vt stat sub maiori extremitate necērio in h̄ne ma-
ior extremitas pdicaret de minori. bene q̄ dicūt ēt q̄ oia
oporet inesse minori extremitati. C Deinde cū dicit.

C Bono aut̄ nō idē est: et bonū eē: et futurū

Secundus

esse interrogari. Neq; veniet vel coopto et ve-
nientē esse et coriscū: qre si cognosco coriscū:
ignoro autē venietē: cīdē cognosco et ignoro.

CAdaptat h̄ solonē in spāli. et duo facit: qz p̄ adaptat hāc
solutionē ad palogismos sumptos fīm nosse. z° adaptat eā
ad palo^o sumptos fz esse. ibi. **N**eq; si hoc est meū. Dicē
ḡ nō est idē eē bono vt est bonuz: et vt d̄tingit ipm futu-
ruz eē interrogari. accit. n. bono: vt cognituz a te q̄ cadat
sub interrogatiōe: iō nō valet. tu scis bonuz: vel tu scis hoc:
vt tu scis libz phycōz q̄ est gd bonū. volo te interrogare
de eo. q̄ scis q̄ debeo interrogare. sic et neq; venietē est idē
esse venietē et esse coriscū. nec coopto est idē esse cooptū
vel esse coriscū. q. d. q̄ in oib^o his diuersificat mediuz: qz
accidit medio: vt est corisc^o q̄ est cognit^o q̄ sit venies vel
cooptus q̄ nō cognoscit vt ē coopt^o vel venies: et qz accit.
iō nō valet si cognosco coriscū. ignoro autē venietē q̄ eū
dem cognosco et ignoro.

Dubitaret forte aligs. qz videt oīno valere si idē
scuz. ignorō autē venientē: q̄ eundē ignorō et cognosco.
CDōm ḡ nō est intēto phī negare q̄ nullo mō sit idem
ignorāt et cognituz: fz vt ostēdat q̄ hec falla q̄si arguit i
q̄tuor terminis: et semp diuersificat mediuz. iō ait q̄ nō
idē cognoscit et ignorat: qz diuersificat corisc^o: et q̄si fz vi
duoz terminoz: vt stat sub cognitiōe: et vt est venies. et qz
sic diuersificat corisc^o: vt est notus et ignor^o dī q̄ nō idē
cognoscit et ignorat. **D**einde cū dicit.

CNeq; si hoc est meū est autez opus meū
opus sed vel possessio vel res vel opus vel ali-
ud aliqd: eodez autez modo et in alijs.

CSolut ad palo^o sumptos fīm eē. d. q̄ neq; valet zclu-
sion: si fz est meū: et est opus. ḡ est meū op^o: sed vel est mea
possessio: vel mea res: vt mea dom^o: vel meū aliqd aliud
vt mea statua. eodē autē mō et in alijs palo^o. nā sicut acci-
dit ei q̄d ē meū q̄ sit opus: qz nō est op^o in eo q̄ est meū:
sic accidit cani q̄ sit pr̄ in eo q̄ est tuus: qz nō est pr̄ in eo
q̄ tuus. sic etiā bis que sunt in ciuitate accidit q̄ sit raro
paucia in eo q̄ sunt paucia: qz in eo q̄ sunt paucia nō sūt ra-
ro paucia īmo sunt semp paucia.

SQ̄ luunt autē quidā interimentes inter-
rogatiōe. Bicunt enīz cōtingere ean-
dez rē nosse et ignorare sed nō fz idē:
nā venientez quidē non cognoscētes
coriscū autez noscentes eundē quidez nosse
et ignorare dicunt sed non fīm idez.

CPositis palogismis accit: et solutis eis fīm opinionez
p̄priā. In pte ista soluit eos fīm opionē alioz. et tria facit
fīm q̄ tres solones ponit. z^o ibi. **S**ilr autē peccat. z^o ibi.
(Quidā autē et duplices soluit.) circa pmū duo facit: qz p̄
ponit h̄ solonē. z° improbat eā ibi. **Q**uāuis pmū qdē.
dicit ḡ q̄dā solunt interimentes interrogatiōe. i. p̄nez
interrogatā. nā cū zcludif fz eos si cognoscis coriscū ipse
est venies. ḡ cognoscis venietē soluit q̄ nō oīz. qz possum
cognoscere coriscū et ignorare venietē. dicut. n. posse ztin-
gere eadē rez nosse et ignorare: fz nō fz idē. nā ignorātes
veniente. cognoscētes autē coriscū dicūt nos eundē nosse
et ignorare: fz nō fīm idē. **D**einde cū dicit.

CQuāuis pmū quidez sicut iaz dixim^o opor-
te earum que fīm idez sunt: orationū eandem
esse correctionez: hoc autez non erit si quis nō
in nosse sed in esse: vel in aliquo modo se habe-
re idez probamentum accipiat: vt si boce est pa-

ter: est antez tuus: nam si in quibusdā hoc est
veruz: et contingit idez nosse et ignorare: tamē
hic nihil cōmunicat quod dictuz est.

CImprobat dictā solonē. **A**d cui^o euīdētiā sciēdūz q̄
solo si fz eē recta q̄tuz ad p̄ns spectat tria in se h̄re fz. pri-
mo. n. fz esse p̄ se et v̄lis. z° fz manifestare cām falsitatis.
nō. n. sufficit dicere syllz eē falsuz: vel nō zcludere nisi as-
signes cā falsitatis. z° fz eē ad ppo^m. tria ḡ facit. nā p̄ ipro-
bat dictā solutionē: qz nō est p̄ se et v̄lis. z° fz nō assignat
causaz falsitatis. z° fz nō est ad ppo^m. z^o ibi. **N**ihil enim
phibet. z^o ibi. **G**ortasse autē et hic. dicit ḡ p̄ q̄z quis dca
solo multipli deficiat. pmo tñ deficit: qz sic iā dixim^o pri-
us oīz oronū q̄ sunt fīm idē. i. fīm eadē cām falsitatis
illaruz eē eadē correctionē. i. solonē: fz hec solo q̄ dataē
nō erit sup. oīuz oronuz sic deficiētuz. nō ḡ est zpetēs so-
lutio: qz nō est p̄ se et v̄lis: ḡ autē sit sic p̄z: qz siq̄s faciat pa-
ralo^m nō in hoc v̄bo nosse: fz in hoc v̄bo eē: vel aliquo mō
se h̄re i. vel in aliquo alio v̄bo si dictus palo^o accipiat idē
pbamētuz. i. eadē pbationē: vel eadē cāz falsitatis. dato
autē q̄ sic sit: non tñ ad h̄ palo^o adaptabīt dicta solo: vt
habet in hoc palo^o. hic canis ē p̄: est āt tu^o. ḡ est tu^o p̄. In
B. n. palo^o nihil facit dca solo: iō subdit q̄ si in qbusdā B
vez est: q̄ dī idē nosse et ignorare: tñ in B. i. in palo^o addu-
cto nihil cōicat q̄d dictuz est. i. nihil facit dicta solutio.

Dubitaret forte aligs. qre oīz rectā solo^o v̄lez eē:
CDōz q̄ dī reddere cāz p̄ se et p̄ acci-
dēs. cā. n. paccīs nō de necitate zcomitaf ad oē tale: fz cā
p̄ se de necitate regris ad oē illō cui^o ē cā. et qz de his q̄ sūt
paccīs: nō est cure arti: nunq̄ est solo fīm artē nisi sit p̄ se:
et p̄ se erit v̄lis. cū ergo eadē sit cā falsitatis dōo cognos-
co coriscū: corisc^o est venies. ḡ cognosco venietē: et dicē-
do. h̄ canis ē tu^o: et est p̄. ḡ est tu^o p̄. si solo data eēt recta:
et p̄ se v̄trīq̄ palo^o adaptari posset: fz fieri nō p̄t. naz fz
dici posset q̄ idē coriscus cognoscat a te vno mō: et nō co-
gnoscat alio. ridiculū tñ erit d̄re q̄ idē canis sit pater tu^o
vno mō: et nō sit p̄ tu^o alio mō. nō ḡ est zpetēs dicta solu-
tio. **D**einde cū dicit.

CNihil autez prohibet eandē orationē plures
occasions fallēdi habere: sed non oīs fallacie
demonstratio solutio est. contingit enim quā-
doq; falsuz sillogizatuз ostendere aliquando:
fīm quid antez non ostendere.

COstēdit dictā solonē eē icōpetētē: qz nō assignat cāz fal-
sitatis. et duo facit: qz p̄ facit qdā dcīm est. z° manifestat qdā di-
xerat p̄ ex^m ibi. **U**lt̄ cenonis oronē. dicit ḡ q̄ nihil phib-
et eadē oronē sophīcā h̄re ples occasiōes fallēdi. plibus
enī modis p̄ manifestari q̄ oīo fallit: fz nō oīs manifesta-
tio fallit. i. nō oīs manifestatio falsitatis ē solo recta. z° n.
aliquē ostendere: qm qdē syllauit falsuz: fz si ztingat ipz nō
ostēdere: fīm qdā syllauit falsuz nō soluit. **N**otādū āt q̄
manifestare falsitatē et occasionē fallēdi in syllō dupl^o z^o
i. s. qz et pp qd. solo ḡ recta nō est ostēdere: qz falsuz nisi oīz
dat fīm qdā falsuz. si igīt qz talis palo^o cognosco coriscū: co-
riscus est venies. ḡ cognosco venietē. et soluat q̄ nō oīz mo-
cognoscere venietē: qz possuz cognoscere coriscū et igno-
rare ipsuz in eo q̄ veniens. h̄ solō et si manifestat palo^m:
qm est falsus: qz dicit p̄nez esse falsaz: nō tñ assignat causaz
falsitatis: nec oīz qdā falsuz. **N**otādū ēt q̄ nō dī eadē
oronē h̄re plures cas fallēdi: fz plures occasiōes: qz mani-
festare qz falsuz nō p̄p̄ est assignare cām falsitatis: nisi
vellem^o accipe cām large fīm q̄ oī illatiū alteri^o potest
dici cā eius in inferēdo. **L**ū ḡ ostēdere qm falsuz sit p̄ba-
re et inferre q̄ illud sit falsuz: cū occasio dicat cām large
sumptā. talis manifestatio falsi magis est assignare occa-

Liber

sionē falsitatis q̄ causam. Deinde cū dicit.

Cūt zenonis orationeꝝ quoniāz non est mouere. Quare t̄ si quis concetur colligere velut impossibile deducens ad impossibile peccat; t̄ si militē sillogizer: nō enī hec est solutio: erat āt solutio manifestatio falsi sillogismi f̄z qd falsus ē. Si ergo similr nō sillogizavit v̄l verū vel falsū colligere conēt manifestatio illi⁹ solo ē.

CManifestat per ex⁹ q̄ nō sufficit oñdere q̄ falsuz nisi assignet cā falsitatis. d. q̄ si q̄ oronē cenōis q̄ fuit: qm̄ nō p̄tingit moueri: conēt talē oronē colligere: velut impote deducēdo eā ad ipole: oñdere q̄ sit falsa. sic oñdēs peccat. i. nō recte soluit. t̄ si milleſies syllogiq̄et. i. t̄ si ad mille icōuenietia deducat nō soluit oronē illā. nō. n. ē h̄ solo. s. ducere ad icōueniēs: v̄l oñdere oronē eē falsaz. sed recta solutio erit manifestatio falsi sylli. ita t̄n q̄ oñdaſ f̄z qd falsus: t̄ assignet cā falsitatis. si ḡ nō syllatū est siue talis orō syllata conēt colligere vel vez vel falsuz. solo ē manifestatio illi⁹: pp qd nō syllogiq̄et. si. n. nō sequat xclō ex pmissis siue v̄a siue falsa sit xclō: recta solo erit oñdere q̄ re nō syllogiq̄et. cū ḡ solo recta solū diceret xclōnē eē falſaz: t̄ nō assignaret cāz falsitatis: nec oñderet: qf nō syllogiq̄abat icōpetes erat. **C**Notādū ēt q̄ cēno pbabat nō p̄tingere moueri: q̄ in qlibet spacio sunt infinita spacia: t̄ infinita nō ēt p̄trāsī. ḡ nō ēt moueri. si ḡ aligs volēs soluere hāc rōnē oñderet p̄ mille syllos: q̄ ipole est motuz nō esse: l̄ sic r̄ndēs oñderet rōnē cenōis eē falsaz: nō t̄n recte solueret: q̄ nō oñderet pp qd ēt fla. ex h̄ ḡ sumit il. Iud cōe v̄bū: q̄ h̄ argumētari nō est soluere: t̄ si ad mille millia incōuenietia deducat. **D**einde cū dicit.

CFortasse autes t̄ in quibusdā veris hic nihil phibet accidere vez: in his vero nec hoc videbitur. nā t̄ coriscū: quoniā coriscū noscit: t̄ veniēs qm̄ veniēs.

CImprobat 3⁹ dictā solonē eo q̄ nō est ad p̄positū. t̄ duo facit: q̄ p̄ facit qd̄ dīcī est. 2⁹ manifestat qd̄ dixerat ibi. Cōtingere āt videt. Dicit ḡ q̄ fortasse in quibusdā nihil phibet hoc accidere. v̄z. q̄ idē sciat t̄ ignoret alr t̄ aliter sūptū. verūtū in his. i. in palo⁹ p̄positis: nec hoc videat eē ad p̄positū. nā in dcis palo⁹ xcludit: qm̄ aligs nescit coriscū: nescit veniētē qm̄ veniēs. **C**Notādū autē q̄ si dictus palo⁹ oñderet q̄ cognoscō coriscū t̄ ignorenētē. forte h̄ret locū hec solo: q̄ nō est icōueniēs q̄ idē nō f̄z idē sciat t̄ ignoret. l̄ cū dīcī paralo⁹ sumat q̄ cognoscō coriscū: t̄ xcludat q̄ cogiscō veniētē. nō oñdit in illo palo⁹ q̄ coriscus sit not⁹ t̄ ignot⁹. l̄ solū q̄ sit not⁹ t̄ in eo q̄ coriscus q̄ in eo q̄ veniēs: t̄ q̄ nō oñdif̄ ibi q̄ sit not⁹ t̄ ignot⁹. v̄rē nō esse incōuenietis esse eādez rez notā t̄ ignotā: videat oño esse extra p̄positū. **D**einde cū dicit.

CCōtingē āt videbit idē nosse t̄ nō: vt qm̄ albū qdeꝝ nosse: qm̄ autē musicū nō nosse. sic. n. idēz noscit t̄ nō noscīt: l̄ nō fm̄ idē. veniētē autē t̄ coriscū: t̄ qm̄ veniēs. t̄ qm̄ coriscus noscīt.

CManifestat qd̄ dixerat. d. q̄ cōtingere videbit aliquē idem nosse t̄ non nosse: vt quoniā albū quideꝝ nosse: qm̄ autes musicū nō nosse. sic enī idēz noscit t̄ nō noscīt: sed nō fm̄ idēz: sed in dicto paralogismo nō sic arguit: sed ibi dicitur: q̄ aliquis noscīt veniētē: quoniā veniēs: t̄ coriscus qm̄ coriscus. Non ergo est ad p̄positū dicere q̄ idēz p̄t̄ esse notuz t̄ nō notuz: cuz nō accipiat ibi coriscus not⁹ t̄ ignotus: sed solum vt notus.

Srl̄ āt peccat t̄ qui soluit t̄ qm̄ ois numerus multus t̄ pauc⁹ sicut quos diximus.

CIn parte ista ponit solonē alioꝝ q̄ alr soluebant ad palo⁹ accītes. t̄ duo facit: q̄ p̄ ponit h̄ soloneꝝ. 2⁹ iprobat eā ibi. Nā si nō. Dicit ḡ q̄ srl̄ peccat qui soluunt ad palo⁹ accītis xcedēdo xclonē: vt xcedēdo: qm̄ numer⁹ qui est mule⁹ sit paucus. isti enī sic peccat sicut illi quos dixim⁹. nō enī recte soluūt sicut nec illi. **C**Notādū autē q̄ tā isti q̄ p̄mi nō recte soluebāt: q̄ solones eōp nō erat v̄les. iō il soluedo fallaz accītis delcēdebāt ad ali quos spāles palo⁹: q̄ solo quā dabāt ad oēs adaptari nō poterat: pp qd̄ sicut p̄mi soluebant illū palo⁹ q̄ cognoscō veniētē: q̄ ad talē palo⁹ magis adaptari poterat eōp solutio. sic isti r̄ndebat ad illū palo⁹: q̄ raro paucā sūt pauca: q̄ ad talē palo⁹ magis adaptari poterat eōp solo. Re spōdebat. n. isti xcedēdo xclonē. dicebant. n. q̄ raro paucā sūt pauca: q̄ v̄plimū pauca poslunt eē multa t̄ econuerlo. nā numerus qui est mule⁹ respectu minoris p̄t̄ eē paucus respectu numeri maioris. **D**einde cum dicit.

Nā si nō xclō hec omittētes verū xclusuz eē dicāt: oia enī eē t̄ multū t̄ paucū peccat.

CDestruit h̄ soloneꝝ. d. q̄ si ēt nō sup. sequit̄ ex p̄missis omittētes h̄: t̄ nō oñdetes q̄ dicta orō nō syllogiq̄at. peccant. i. nō recte soluūt. quātūcūq̄ enī dicāt xcluiuz eē verū: t̄ oñdānt oia. i. oēs numeros eē multū t̄ paucū: nō tamē soluūt: q̄ vt supra ostēdebāt: qm̄ xclō nō sequit̄ ex p̄missis: siue v̄a siue sit falsa: recte soluere ēt oñdere quō orō nō xcludit: t̄ q̄ in dicto paralogismo nō de neçitate cocludit q̄ multa sūt pauca: nec q̄ raro paucā sūt pauca xcloneꝝ nō est soluere: nō oñdaſ pp qd̄ nō seḡ sylls. **C**Notādū autē hos sic soluētes vt ad p̄lēns specat in duob⁹ differre a p̄mis: t̄ xuenire cū eis. differūt. n. p̄ q̄ p̄mi xclonē interimebat. dicebāt. n. falsuz eē te cogiscere veniētē. Vi autē xclonē cōcedebāt. ponebāt. n. pauca eē multa: t̄ esse quodāmō raro paucā. Rursus p̄mi soluebāt ad palo⁹ sup̄ fm̄ nosse. hi autē ad sup̄ fm̄ esse: sic etiā dupl̄ xueniebat. p̄: q̄ neutra solo erat v̄lis t̄ p̄ se. 2⁹ q̄ neutri soluebāt ad p̄missas oñdēdo xcloneꝝ nō seḡ ex eis: l̄ v̄riq̄ soluebāt ad xclonē: alr t̄n t̄ alr: q̄ illi eā iteri mebat. hi autē xcedebāt. **D**einde cum dicit.

CQuidā autē t̄ duplices soluūt syllogismos: vt qm̄ tuus est pater vel filius vel seruus.

CPonit 3⁹ modū soluēdi. t̄ duo fac: q̄ p̄ ponit h̄ modū. 2⁹ iprobat ipsuz ibi. Quāuis manifestuz qm̄. Dicit ḡ q̄ quidā soluūt syllos. i. palo⁹ accītis oñdēdo eos eē duplices: v̄l esse duplices. i. h̄re duplicitatē: vt in his palo⁹: quoniā tu⁹ est p̄: vel tu⁹ est fili⁹: vel tu⁹ seruus: soluebāt dōbas orōnes eē duplices. **C**Notādū ḡ oēs h̄ soluētes soluere aspiciēdo ad xclonē: l̄ vt p̄z nō eodē mō soluebāt. nā vt dcīn̄ est p̄mi soluebāt xclonē iterimēdo. 2⁹ vo eam xcedēdo. sed hi t̄tert̄ soluebāt xclonē distinguēdo. dicebāt. n. q̄ canez vel aligd aliud esst tuū patrē: vel tuū filiū duplices habebat seniuz: vel q̄ esst tuus possesiue: t̄ sic erat vera: vel q̄ esst tuus in eo q̄ pater: aut in eo q̄ esst filius: t̄ sic erat falsa. **D**einde cum dicit.

CQuāuis manifestū: qm̄ si in eo q̄ multipliciter dicit̄ videat elechus: oportet nomē vel orationē p̄cipalē esse plurī: hūc autē eē huī ins natūm nemo dicit̄ pprie si dñs est natī.

CImprobat h̄ solonē. t̄ tria facit: q̄ p̄ oñdit tales paralogismos nō peccare fm̄ duplex. 2⁹ ostēdit eos peccare fm̄ accīs. 3⁹ qd̄ dixerat manifestat per locuz a maiori. 2⁹ ibi.

Secundus

57

(Sed fīm accīs.) 3° ibi. Et esse maloz qdā. Dicit ḡ q̄ bi sic soluebat q̄uis manifestuz sit q̄ si v̄r elēch in eo q̄ multiplex dī: oꝝ vel nomē vel orōne eē pluriuz p̄n signifi catiu. s̄z h̄c canē eē natuz h̄ nō p̄p̄e plura significat: cū sit simpl̄ falsa. nemo. n. dicit p̄p̄e q̄ canis sit hui⁹ fili⁹: sed dī q̄ hic est dīs canis nati sue canis q̄ est filius.

Dubitaret forte aligs. q̄ nō v̄r v̄p̄ q̄ q̄ncūq̄ elē vel orō p̄n pliuz significas. p̄t eni p̄tingere equiuo° vel amphi⁹ q̄n noꝝ vel orō noꝝ significat p̄n pla: s̄z v̄nū signat p̄n: aliud ex p̄nti. (Dīz q̄ nunq̄ est equo° vel aliq̄ ou plex nisi accipiat ibi aliqd distinguēdū. m̄ltiplex. n. nec dī simpl̄ xcedi: nec simpl̄ negari: r̄ q̄ hec orō. canis ē nat⁹ tuus. vel p̄ tuus. est simpl̄ falsa: r̄ nō est distinguenda: q̄ nullus p̄p̄ eā xcederet: nec eā distinguueret: iō p̄p̄ nō pec cat fīm dupl̄. p̄hs ḡ appellat p̄n pla significare oē illud q̄d nō dī simpl̄ xcedi vel negari: s̄z est distinguēdū. cū ḡ p̄ dicta oratio nō sit distinguēda: sed simpl̄ negāda nō pec cat fīm duplex. Deinde cū dicit.

S̄z fīz accīs xp̄p̄ ē. Putas ne h̄ tuuz v̄tigz: est aut̄ h̄ natū t̄ tuū: tuū ergo h̄ natū ē. q̄m accidit t̄ tuuz t̄ natuz eē: s̄z nō tuuz natuz esse.

Ostēdit tales palo⁹ peccare p̄ fallaz accidētis. d. q̄ cō positiō illa: ḡ. s. nat⁹ cōponat cū tu⁹: vt canis dicat nat⁹ tuus ē fīm accīs: vt si dēmōstrato cane dicat putas ne h̄ est tuū: r̄nēat aut̄ v̄tigz r̄ arguaf hoc est natū: ḡ h̄ tuuz natū: nō sequit̄: q̄n accīt. i. xuenit v̄x eē q̄nūlū. s. canez esse tuū t̄ eē natuz: s̄z nō p̄ iūct̄ esse tuū natū. accīt. n. cani ḡ sit nat⁹ in eo q̄ t̄ tu⁹: r̄ q̄ hec iūct̄ sit p̄ accidēt: ideo est ibi falla accītis. Deinde cū dicit.

Et esse malorum quoddā bonū. nam prudētia disciplina malozuz.

Lōfirmat q̄d dixerat p̄ locū a maiori. dupl̄. n. oñdit p̄ locū a maiori q̄ pdicte orōnes nō sūt duplices. circa h̄ at tria facit. nā p̄ adducit vñā rōnē a maiori. 2° adducit aliā. 3° qdā q̄d supposuerat p̄bat. 2° ibi. (At v̄o i orōne bac.) 3° ibi. (Silr autē nec boiez.) In pte p̄ma itēdit talē rōnē. magis v̄r peccare fīm dupl̄ palo⁹ xcludēs qdā bonū eē maloz q̄ xcludēs canē esse patrē tuū vel tuuz natuz: sed iste n̄ peccat fīz dupl̄. ḡ nec ille. In hac at orōne sic p̄cedit. q̄ p̄ ponit palo⁹ xcludētē qdā bonū eē maloz. 2° ait q̄ ibi simpl̄ n̄ peccat fīz dupl̄. 3° ne credereb̄ ibi nullā m̄ltipl̄: eē: oꝝ quō ibi aliquo⁹ est m̄ltipl̄. 2° ibi. (Hic at boz.) 3° ibi. (Q̄ si forte.) ponit ḡ p̄mū palo⁹ xcludētēm qdā bonuz eē maloz. d. q̄ est. i. p̄ esse qdā bonū maloz. nā prudētia ē disciplia maloz h̄ ē maior. formēt aut̄ sic palo⁹. prudētia est disciplia maloz: prudētia est qdā bonuz. ḡ qdā bonuz ē maloz. Deinde cū dicit.

Hoc at boz eē nō dī m̄ltipl̄: s̄z possesso. Ostēdit decīn palo⁹ nō eē m̄ltipl̄cē. d. ḡ h̄ eē boz nō dicit m̄ltipl̄ s̄z possesso. simpl̄. n. talis x̄structio ē possesso. s̄z si h̄ boz nō est m̄ltiplex nec palo⁹ xcludēs bonuz qdā eē maloz. peccabit fīm m̄ltipl̄: r̄ tūc suppleat̄ r̄o: q̄ cū hoc est boz t̄ bonuz esse maloz sint magis m̄ltiples q̄ canē esse patrē tuū: vel filiū tuū: cūz he nō sint m̄ltiples: nec ille erūt m̄ltiples.

Dubitaret forte aligs. q̄ h̄ esse boz v̄r eē duplex. naz vt supra dicebat h̄ boz p̄t itelli gi dupl̄: vel q̄ ē possesso boz: vel q̄ est de numero boz. Lū ḡ h̄ neget eā esse m̄ltipl̄cē v̄r ḡ sibi h̄dicat. (Dīm q̄ m̄ltipl̄citas p̄t p̄tere orōni fīz se vt est p̄fecta: r̄ in cōpatiō ad nos: r̄ vt est trūcata: q̄n orō p̄fecta r̄ fīz se h̄ m̄ltipl̄citatē: dicit eē m̄ltiplex simpl̄. q̄n v̄o vt ē trūcata r̄ fīz acceptionē nostrā h̄ m̄ltipl̄citatē ē m̄ltiplex

fīz qd̄: r̄ q̄ ab eo q̄ ē fīz qd̄ nō oꝝ fieri denoſatio. talis orō dī magis dici nō m̄ltiplex: q̄ m̄ltiplex: r̄ q̄ h̄ eē boz nō ē m̄ltiplex: nī fīm trūcationē vel fīm aliā habitudinē: iō p̄hs vt patebit infra simpl̄ negat eā eē m̄ltipl̄cē: oñdit t̄n q̄ ē m̄ltiplex fīm quid. Deinde cū dicit.

Or si forte m̄ltipl̄. nā t̄ boiez aialū dicim⁹ eē: s̄z nō possessionē. t̄ si qd̄ ad mala dī vt aliūcius pp̄ hoc maloz est: s̄z nō hoc maloz. fīm quid ergo t̄ simpl̄ videt: q̄uis contingit fortasse bonuz esse aliquid maloz dupliciter.

Ostēdit q̄ in dicta orōne est aliquo⁹ m̄ltipl̄citas. d. q̄ si forte dīa orō m̄ltiplex dī: q̄z nō v̄r q̄ hec orō h̄ boz sit solū possessoria. nā dicim⁹ boiez eē aialū: s̄z nō eē possessionē aialūz: t̄ si qd̄. i. si aliqd dī ad mala vt alicuius sup̄. directiu: sicut p̄ndētia dī ad mala: q̄z est directiu māloz. pp̄ hoc ḡ est maloz: q̄z h̄z aliquē respectū ad mala: vt q̄z dirigit ipsa: sed nō est maloz q̄ sit de numero maloz vel possessio maloz. ḡ hoc esse boz vt aliqd esse maloz. m̄ltipl̄ dī: vel q̄z est de numero maloz: vel q̄z est malozz possessio: vel q̄z h̄z aliquē respectū ad mala: vt q̄n̄ est maloz directiu: est ḡ h̄ boz aliquo⁹ m̄ltiplex: s̄z nō est m̄ltiplex simpl̄: s̄z fīz qd̄: iō subdit: q̄d decīn est videt esse decīn fīz qd̄ t̄ simpl̄: decīn ē. n. ḡ h̄ boz nō est m̄ltiplex: t̄ q̄ est m̄ltiplex: s̄z h̄z est fīm qd̄ t̄ simpl̄. nā simpl̄ nō est m̄ltiplex: s̄z qd̄ est m̄ltiplex: iō subdit q̄ aliqd bonū eē maloz p̄tingit dupl̄. i. p̄ este dupl̄ sup̄. nō simpl̄ sed fīz quid. Deinde cuz dicit.

Alt nō in hac oratione: sed si quid seruū sit bonū mali magis.

Adducit aliuz locū a maiori ad pbandū talia nō eē soluenda fīz m̄ltipl̄citatē. Intēdit aut̄ talē rōnē. palo⁹ concludēs q̄ aliqd sit bon⁹ seru⁹ mali v̄r magi peccare fīz duplex q̄ orō p̄dicta: s̄z iste n̄ peccat fīz duplex. ḡ nec orō p̄dicta. ex quo appet q̄ si orō cōcludēs bonuz eē maloz nō est solueđa fīm duplex multo forti⁹ orōnes xcludēres cañē eē patrē tuū vel natū tuū nō fīs solueđa fīz duplex. duo ḡ facit. nā p̄mo ait maiore m̄ltipl̄citatē esse in orōne cōcludētē q̄ aliqd ē bon⁹ seru⁹ mali q̄ i orōne p̄dicta. 2° om̄dit h̄ orōnē nō peccare fīz duplex: s̄z fīz accīs. 2° ibi. (Sor tasse aut̄.) dicit ḡ. q̄ in hac orōne. v̄z. bonuz eē maloz: nō sup̄. est m̄ltipl̄citas simpl̄: s̄z qdēs si fīm xcludēns aliq̄e esse seruū bonū mali. magis sup̄. videſ esse m̄ltiplex q̄ orō p̄dicta: s̄z hec nō est solueđa fīm m̄ltiplex. ḡ nec illa. formēt aut̄ sic palo⁹. iste est bon⁹ seruū: r̄ est mali. ergo est bonus mali. Deinde cum dicit.

Fortasse at nō sic. nō. n. si bonū t̄ h̄ bonū h̄. Silr at neq̄ boiez dicē aialū eē dī m̄ltipl̄: nō enī si qnq̄ significam⁹ qd̄ auferētes: hoc dicit m̄ltipl̄. nā t̄ dimidiū dicētes versuz: da mihi hyliada significamus: vt irā pāde dea.

Ostēdit talē palo⁹ nō peccare fīz dī: s̄z fīz accīs. d. q̄ fortasse h̄ orō nō sic sup̄. est solueđa. v̄z. fīz duplex. fīz sup̄. fīz accīs. nō. n. valet si ē bonū. i. si ē bon⁹ seruū: r̄ est h̄. s. mal. q̄ sit bonū h̄. i. q̄ sit bon⁹ seru⁹ mali. p̄t. n. malus dīs h̄re bo⁹ fīu: s̄z accīt fīo inq̄ bon⁹ ē q̄ sit fīu mali dīi.

Dubitaret forte aligs quō hec orō. iste ē bon⁹ ser uus mali. ē magi m̄ltiplex q̄ hec orō. bo⁹ maloz. vel h̄ boz. (Dīz q̄ he m̄ltipl̄citas cē ha bēt p̄ ordīnē. s. m̄ltiplex fīm actualitatē: fīz potētialitatē: r̄ fīm trūcationē. naz m̄ltiplex actuale est magis tale q̄ m̄ltiplex potētiale: r̄ m̄ltiplex potētiale ē magi tale q̄ m̄ltiplex fīz trūcationē: r̄ q̄ h̄ boz vel bonū maloz fīm m̄ltipl̄citas fīm trūcationē. bon⁹ autēz seru⁹ mali est m̄ltiplex)

R 3

Liber

Fm possibilitate. iō h̄ est magis multiplex q̄ illa. q̄ autem multiplex potētiale sit magis multiplex q̄ fm truncationem: de leui p̄z: q̄ q̄ est multiplex potentialiter aliquo modo in se est multiplex: sed q̄ q̄ est multiplex fz truncatione videtur esse tale soluz fm acceptione nostram: qui supplemus oronē truncataz.

Alterius autem dubitaret forte aliquis. quō fm potētialitatē. nā q̄ hoc boz sit multiplex fm truncationē nō videf h̄e dubiu. **C** Dōz q̄ ḡtua structio dīcendo hoc boz: vel hoc hui⁹ simplr ⁊ absolute loquēdo ē possessoria: vt p̄hs videf innere in l̄a. si autē h̄z alia structionē. hoc est vel ex suppletio. vel ex aliqua spāli habitudie terminoz. nā si termin⁹ iportat habitudinē actiua v̄l aliquā alia habitudinē tunc ppter h̄z habitudinē spalez genitiu⁹ struct⁹ cū tali termino designat structionē fz exigētiā illi⁹ termini. si ḡ dicat istud est maloz simplr loquēdo itelligit q̄ sit possessio maloz. fz si dicat. iste ē operator maloz: q̄ in hoc termino opator itelligit qdā habitudo actiua. iō ppter spalez hanc habitudinē dicta cōstructio nō erit possessoria: fz magis est cālis. erit. n. sensus. iste est opator maloz. i. causat ⁊ opat̄ mala. cuz ḡ dicit. iste est seruus bonus mali. ly mali vel cōponet cuz ly bonus vel cuz ly seruus. si 2ponat cuz bon⁹ erit locutio possessoria: q̄ no denotat in bono aliqua spalez habitudo: pp̄ quā trahatur dicta struction i aliū sensuz: fz si ly mali cōponat cuz ly seru⁹: q̄ in hoc termio seru⁹ iportat quedā habitudo actiua dicta locutio nō erit possessoria: fz pp̄ h̄z spalez habitudinez trahet in aliuz sensuz. erit. n. sensus. est seru⁹ mali. i. est opatiu⁹ mali: cuz in seruo quedā virt⁹ opatiua intelligat. cuz ḡ p̄positio faciat multiplicitatē potētiale: dicta locutio que ex diuersa p̄positio multiplicitatē h̄z: erit potētialr multiplex: q̄d declarare volebamus.

Alterius forte dubitaret aliq. quō h̄z orō nō est soluēda fz duplex. Ad q̄d dixerūt quidā q̄ multiplicitas potētialis nō est vā multiplicitas. iō talia nō sunt soluēda fz duplex. fz h̄z ē ire p̄ter mētez p̄hi. nā cū p̄hs ex hoc velit iprobare positionē dicitur palo⁹ accūtis esse soluēdos fm duplex: si in talib⁹ referuaret potētialis multiplicitas: illoz opinio nō eset oīno despiciēda. **C** Scienduz ḡ p̄ duplex duplr p̄t considerari v̄z. in orōne fm se: vt fz eē in sua causa sive vt sequit ex p̄missis: ⁊ q̄ semp soluēdu⁹ ē assignādo causaz defect⁹ cuz aliqua orō est multiplex fz diuersuz modū xpōnis si illa p̄positio vel illa multiplicitas excludit per accīs ex p̄missis quia omnis obliquitas abscondenda est in sua causa. talis oratio magis est soluēda eo q̄ fallit per accidentis q̄ eo q̄ fallit fm duplex. sic est autē in p̄posito. nā cuz dicitur. iste est seruus bonus ⁊ est mali. ergo est bonus seruus mali. hec orō p̄posita bon⁹ seruus mali: fz sit aliquo multiplex: tñ q̄ cōclusa est p̄ accīs: magis est soluēda: q̄ fallit p̄ accīs q̄ q̄ fallit fm duplex. nō ḡ negat p̄hs q̄ no sit aliquo modo duplex: sed vult nō esse soluēda fm duplex cum sit cōclusa per accīs: ideo ait q̄ nō sequitur si est bonuz: ⁊ est huius: q̄ est bonuz huius. in quo innuit q̄ in processu: ⁊ in syllogiçando est p̄ncipaliter ibi defectus: ⁊ quia ille processus fallit per accidentis soluēda est per falaciāz accidentis.

Alterius forte dubitaret aliq. quō h̄ ex⁹ bo⁹ maloz ⁊ bon⁹ seruus mali faciunt ad ostēdenduz palo⁹ accūtis nō esse soluēdos fz duplex. sicut pdicti soluebāt. **C** Dōm q̄ dicētes hūc palo⁹. iste canis est tuus: ⁊ est nat⁹. ḡ est natus tuus: soluēdu⁹ esse fm duplex: duplr peccabant. p̄mo. n. q̄ hec orō. iste canis est natus tuus: non est duplex: cum sit simplr falsa. z° q̄ dato q̄ eset duplex cum fz duplicitas cōcludat p̄ accīs:

z solo danda sit in sua causa magis eset soluēda. eo q̄ salat p̄ accīs q̄ eo q̄ fallat fm duplex. iō p̄hs ad insinuandum istud duplex peccatū: p̄mo ait dictuz elēchuz nō pecare fz duplex: q̄ nō ē ibi aliqua orō pluz significativa. poster subdit q̄ fm accīs est natus tuus ē multiplex fz diuersuz modū cōponēdi. tñ q̄ h̄z p̄positio cōclusa est p̄ accīdēs: ideo assignādus est ibi defectus: nō fz duplex: fz fm fallaciā accidētis. vt fz duo exēpla. v̄z. bonuz maloz: ⁊ bonus seruus mali. p̄mū ḡ exēpluz deseruit ad ostēdendū palo⁹ cōcludentē canē esse natuz tuuz nō esse duplex soluētez fm q̄ hec orō. canis est natus tuus nō ē duplex. nā cuz hec orō. bonuz maloz nō sit p̄prie duplex: cuz magis videat esse duplex q̄ illa. Scđm v̄o exēplū deseruit ad ostēdendū dictuz palo⁹ nō ē soluēdu⁹ fz duplex. dato q̄ hec orō. canis est natus tuus eset q̄ fz duplicitas vt dictū est: cōclusa est per accīs. sicut ḡ hec orō. bonus seruus mali que plus fz de duplicitate fz aliqua p̄dictarū: nō est soluēda fm duplex: q̄ duplicitas illa. syllogiçata est per accīs: sic si duplex eset hec orō. canis ē natus tuus: nō eset soluēda fm duplex: q̄ duplicitas talis per accīs est cōclusa. p̄z ḡ p̄dicta duo exēpla ostēdēre glōcum a maiori: q̄ ad dictuz palo⁹ canis est natus tuus nō eset soluēdu⁹ fm duplex vt pdicti soluebāt. **C** Deinde cuz dicit. (S)ilr autē neq̄ hominē. **C** Probat q̄d supposuerat. dixerat. n. q̄ hoc boz ⁊ homo aīaliū nō sunt p̄prie multiplices. h̄ autē p̄bat talia nō ē p̄prie multiplicia: q̄ nō habet multiplicitatēz nisi fm truncationē: ideo ait q̄ dicere hominēz ēsse qāliuz nō dicīt multipliciter: q̄ neq̄ si q̄ signamus quid. i. aliqd auferentes. i. per truncationē dicīt hic multiplicr. naz ⁊ dimidiū versuz dicētes signamus historiaz troianā: vt cuz dicimus. da mihi iram pande dea. signamus da mihi illiada. i. historiā troianā. si ergo multiplicitas p̄ truncationē ēt multiplicitas simplr: hec orō. irā p̄de dea. eset multiplex: q̄d nullus diceret. **C** Notā dū autē q̄ d̄ historiā troiana fact⁹ fuit qdā liber metrice qui incipiebat. irā p̄de dea. qñ ergo q̄s volebat illuz libuz dicebat. da mihi irā p̄de dea. simplr ḡ h̄z orō significat q̄ dea quā colebat troiani pandat ⁊ manifestet iraz suā super destructurez troie. per truncationē autēz fm acceptiōnē nostrā significat illū libuz qui sic incipit. sicut ergo dicta orō nō eset p̄prie multiplex: fz p̄ truncationē quādam multiplicitatēz videatur cōtrahere. sic nulla oratio truncata p̄prie multiplex dici debet.

CAP. VIII.

Os vero qui sunt in eo q̄ principaliter hic: vel quo: vel vbi: vel aliquo mō: vel ad aliqd dicunt: ⁊ nō simplr soluēdu⁹ cōsiderati cōclusionē ad contradictionē si continet horuz aliquid p̄a s̄la esse.

C postq̄ p̄hus docuit soliere ad paralogismos accidentis. In parte ista docet soluēre ad paralogismos fm quid ⁊ simplr. ⁊ duo facit: q̄ p̄mo ostēdēt in generali quō soluēdu⁹ sit ad tales paralogismos. z° ponit paralogismos sūpros fm talem fallaciā. ⁊ docet eos specialiter soluēre. ibi. (S)unt autem omnes h̄z. circa p̄mū tria facit: q̄ primo p̄ponit quod intendit. secundo assignat causam dīcti. tertio cōcludit intentum. z° ibi. (Nam contraria.) z° ibi. Quare si hoc quidē. dicit ergo q̄ eos paralogismos qui sunt in eo q̄ syllogiçant p̄ncipalr h̄. i. simplr aliqd q̄d nō eset simplr: vel est de numero eoꝝ que dicunt̄ quo q̄ ad partez integralē: vel vbi q̄stuz ad localez: vel ad aliqd q̄stum ad relationez. tales ergo paralogismos inferētes p̄ncipalr ⁊ simplr q̄d nō eset simplr soluēdu⁹ est cōsiderati. i. a cōsiderate cōclusionē per respectuz ad contradictionem.

Contraistat ipsaz contradictionez esse passam aliquid hoc qz
s. in premisis nō sit sumpta simplr: vt est cōclusa simpli-
citer. **E**ninde cum dicit.
Chas cōtraria et opposita s̄z affirmationez et
negationē simplr quidē ipossibile inesse eidez:
quo aut vtrūqz: vel ad aliquid: vel aliquo mo-
do: aut hoc quidē quo. illud aut simpliciter ni-
hil prohibet.

Constitutus causaz dicti quare respiciendū sit ad cōtradicitionē dicens. q̄ cōtraria & opposita. i. p̄nūtiua: & affirmationē & negationē. i. cōtradictoria simplr ipossible est iēē eidez. sed quo. i. fīm quid: vel ad aligd: vel aliquo mō. i. fīz aliquā determinationē: vtrūqz. s. oppositor̄ sup. cōtingit inesse: & sicut vtrūqz oppositor̄ stringit inesse eidez fīz qd. sic etiā nihil phibet hoc quidez oppositor̄ iesse quo. i. fīz quid. illud aut inesse simplr. vtrūqz tñ oppositor̄ iesse ei dem simplr est impossibile. via ergo ad soluēdū est respi cere vtrum opposita in cōclusione accipiant simplr: que simplr inesse nō possunt. **D**einde cum dicit.

CQuare si hoc quidē simplē illud aut̄ quo nō dum elenchus. hoc autē considerādū in cōclusiōne ad cōtradictionem.

Cocludit intentuz dicens. q si hoc quidez oppositoruz dicatur simplr. illud autem dicat quo vel sup. si vtruzq; oppositorum dicatur quo i. s3 quid nondiz est elenchus i. non est ibi vera redargutio. ergo b.i. h3 defectum cōsiderandū est in coclusione per respectū ad contradictionez. vidēdo vtruz cōcludant opposita simplr que in pmissis oportuit sumere non simpliciter.

Dubitaret force aliquis. vtrūz eūz cōmitit
ta in p̄missis oporteat ea sumere nō simplr. **C** Dicenduz
go sic: qz si in p̄missis sumerent opposita simplr aliqua p̄
missariū eēt falsa: qz magis eēt ibi peccatū in mā qz in for
ma. quotiēscunqz ergo per hanc fallaciā cōcludunt opposi
ta simplr in premissis nō fuit accepta oppositio simplr.
via ergo ad soluendū h̄z paralogismos est cōsiderare cō
clusionē in cōparatiōe ad oppositionē: vt sequit ex p̄mis
sis ybi fuit accepta oppositio nō simplr. **C** Deinde cū d.
Sunt autem h̄mōi omnes orationes hoc ha
bentes; ergo contingit qd non est cē. sit aut qd
qd nō est. similiter aut t qd est nō erit. non. n.
erit eoz que sunt.

C^oponit paralogismos peccates fm hac fallam: z q^o mentione fecerat de triplici oppositione. s. de contraria: de priuatinia et tradictoria. ideo tria facit: fz q^o triplex oppositio cocludi potest per hac fallaciam. pmo. n. ponit paralogismos cocludentes opposita contradictionia. z^o cocludentes opposita contrarie. z^o priuatine. z^o ibi. Ergo q^o non vult sapiens. z^o ibi. Ergo iustum est iniusto. circa pmuz duo facit. nam hec fallacia dnpst pot fieri. pmo. cu ipfa determinatio est inepta sicut perinrui in epte adiungit ad bene iurare. vel si additio sit bene diminuens sicut opinabile videat diminuere de ratione entis. vel si sit quocumq; alio modo additio incopetens. z^o habet fieri talis fallacia quando ipsa additio non est incopetens: sed non addit competenti modo ut q^o addituz fm partez: vel fm aliquo respectuz fz quem moduz non simpliciter denoiat. duo ergo facit: q^o pmo ponit paralogismos cocludentes contradictionia: eo q^o ipsa additio non est copetens. z^o ponit h^o paralogismos cocludentes contradictionia eo q^o additi non accipit competenti modo. z^o ibi. Similiter autem et in ad aliquid. circa pmuz duo facit: q^o pmo ponit dictos paralogismos. z^o supaddit

quēdāz paralogismū qui videt spālez quādā difficultate
habere ibi. (Similis autē oratio.) circa pīmūz duo facit.
qz pīmo ponit h̄z paralogismos, z̄ docet eos soluere ibi,
(Aut nō est z esse.) pīma in duas : qz pīmo ponit paralogis-
mos cōcludētes pīradoxia cītuz ad esse. z̄ cōcludētes
pīradoxia cītuz ad agere ibi. (Nō ergo pīradoxia cōclūdēt.) Dicit
ergo qz oēs h̄z orōnes que dīcēnt sunt habētes bī. h̄z
defectuz; qz peccant fm quid z simplr: rponit duos para-
logismos: quoz ynuis est. (Ergo cōtingit qd non est esse.)
quia qd nō est simplr est quid. i. fm quid: vtputa opinabili-
le: hec est minor. formetur sic. qd est opinabile est qd non
est opinabile. ergo qd nō est: est. similiter autē per scđs pa-
ralogismuz ostēdet: qz qd est nō erit. hec est cōclusio. nam
quid eoż que sunt vtputa asinus. hec est minor. formetur
autē sic. qd nō est asinus nō est: sed aliqd qd est nō est asin.
ergo aliquid qd est non est. Deinde cum dicit.

Ergo contingit eundem simul bene iurare et
periurare; ergo possibile est eundem simul eidem
suadere et dissuadere.

Cponit paralogismos cōcludentes cōtradictoria q̄stum ad agere. quorū p̄mus est q̄ cōtingit eundez bene iurare et periuicare. ponatur autēz talis casus q̄ aliquis iuret se periuicaturū; quo facto obseruet iuramentuz et cōmitat periuicuz. hoc posito formet paralogism⁹ sic. qui cūq̄ adimplet iuramentū bene iurat. sed iste piurando adimplet iuramentuz. q̄ piurādo bene iurat. sed piurādo nō bene iurat. q̄ simul bene iurat et nō bene iurat. Ponit autēz secūdūz paralogismuz cuž dicit. ergo possibile est eundez simul eidez suadere et dissuadere. ponat enīz q̄ aliq̄ sua- deat alicui dissuasionē mali. hoc posito formet sic hic pa- ralogismus. qui suadet dissuasionē suadet et dissuadet. yet suadet et nō suadet. sed hic suadet dissuasionem. ergo sua- det et non suadet. **C**Deinde cū dicit.

CAut nō et esse quid: et esse id est, qd aut nō est
nō si est quid: et est simpliciter.

Solutio et duo facit: quia primo soluit ad paralogismos co-
cludentes opposita sententias ad esse. secundo concludentes sententias ad
agere. tertio ibi. Neque si bene. dicit ergo quod esse quid est esse
non est id est quod ergo non est non sequitur si est quid: ut si est
opinabile quod est quid simpliciter: et supponendum est quod sicut non
sequitur quod est quid ut quod est opinabile quod sit simpliciter.
ita non sequitur quod non est quid ut quod non est asinus quod non
sit simpliciter. **D**einde cum dicit.

CHeqz si bene iurat: hoc autem non hoc ne-
cessere est & bene iurare. nam qui iurat se periur-
aturū: aut s̄m periurans: s̄m hoc solum bene
autem iurat non. Neqz qui dissuadet suadet:
sed quid suadet.

CSolut ad paralogismos cōcludentes opposita p̄tū ad agere dicens. q̄ neq; si hic. i. si periurans bene iurat b; b̄ idest bene iurat in q̄tum obseruat iuramentū p̄mū: se quitur ipsius bene iurare simpliciter. nāz qui iurat se giuraturus bñ iurat b̄ soluz. i. fm̄ b̄ solū in q̄tuz nō obseruat p̄mū iuramētuz. nō autēz bene iurat sup̄ simpliciter. sic etiaz soluenduz est ad aliuz paralogismū: q̄ neq; qui dis suadet suadet simpliciter: sed suadet quid. i. suadet b; qd. nam suadere dissuasionez mali non est suadere simpliciter: sed dissuadere.

Dubitaret forte aliquis. si aliquis se iuraret periuratum utruz deberet adimplere quod iurauit committendo periuriu vel non. videt enim quicquid agat periuret. nam si non committit periuriu periurat eum primus iuramentuz; quod iurauit se perjuraturu.

Si vero committit perjurium perjurat quantum ad secundum iuramentum: quod male iurat. **C**ontra hec quod altior est sciazi postularis: sed ut ad propositum spectat: dicere possumus sapientem esse snaizi: in male promissis recidere fidem: in turpi yoto mutare decretum. quod iurat se piuraturum non debet obseruare quod iuravit: vel quod promisit: male quod agit cum hoc iurat: et per agit cum piuraturum similem male iurat: in forte enim iurat sicut dicit: in quo tunc videt obseruare quod prius iuravit. **D**einde cum dicit.

Silis autem oratio: et de eo quod est metiri eundem filius et verum est. Sed quod non est facile spicere utrum modo quod assignet similem verum est vel metiri difficile est. **C**ubdit quendam palo^m qui videt spalem habere difficultatem: et duo facit: quod ponit habere palo^m. **Z**ocet soluere ad ipsius ibi. **P**rohibet autem euzez nihil. **I**dictum quod satis oratio est de eo quod est euzez metiri et verum est: quod contingit inter dicitur: et additum quod non est facile spicere utrummodo quod assignet ibi similem: ut utrum dicam taliter esse verum. id est veritatem similem: vel metiri simili ceterum: et quod non est facile habere videre difficile est rursum ad talia. ponat ergo talis casus. **P**aligis dicat se dicturus falsus: et postea dicat falsus: utputa: si quis diceret: ego dico falsus. assinus volat. **Q**uis ergo videtur sic loquens dicat verum vel falsus. formet autem sic palo^m. **Q**uicumque dicit ut est dicit verum: sed quod dicit satis dicendo se dicit falsus dicit ut est. ergo dicit verum. sed positus est quod dicat falsus. ergo dicit verum et falsus: vel dicit verum et non verum. **D**einde cum dicit.

CProhibet autem eundem nihil similem quidem esse medacem: quo autem verum vel aliquo: et est verum aliquo: verum autem non.

Consoluit dicitur quod nihil phibet euzez esse quidem mendacem similitudinem: quo autem vero. id est non similem est mendax: sed satis quid sit verax.

Bubitaret forte alius. qui alius dicat falsus dicere vero se dicit falsus sit mendax similem. verax autem satis quid sit mendax. **C**ontra hec oratio duplex potest considerari. potest ut est illud quod logum: et sic oratio est vera vel falsa quod formaliter. **Z** potest considerari oratio ut est illud de quo logumur: et sic veritas vel falsitas in oratione sit quod malum est. ergo dicit asinus volat: hec oratio accepta formaliter ut est significativa similem est falsa. accepta vero malum et ut est illud de quo logumur aliquo modo potest dici vera. nam de hac oratione assinus volat. potest aliquid vere enunciari. vere non dicitur quod est falsa. cum ergo habere aliquid malum sit habere satis quod formaliter sit habere similem. dicitur se dicit falsus si postea falsus dicat similem metiri. satis quod autem dicit verum: et quod difficile est videre quod ibi est veritas maliter: et quod formaliter. id est ut dicebat habere palo^m ut supradicere spalem difficultatem. **D**einde cum dicit.

Consimiliter autem et in ad aliqd: et ubi: et quando omnes huiusmodi oriones sunt hoc accidit.

Conponit palo^m includentes huiusmodi oriones ad additionem incoperier additum: et duo facit: quod perponit quod intendit. **Z** exequitur de isteto ibi. **E**rgo sanitas et diuitie. continetur sic. sicut remittit fallam satis quod sit talis additio est incoperies. sicut autem remittit talis falla quod sit talis additio incoperies modo: ut quod sit in ad aliqd ut sunt respectum: vel ubi. id est locum: et quod sit in modo non oportet habere oriones accidunt satis habere: quod peccare possunt per habere fallaciam. **D**einde cum dicit.

Ergo sanitas vel diuitie bonum: sed insipieti et non recte videtur non bonum: bonum ergo et non bonum. **C**exequitur de isteto ponendo habere palo^m. et duo facit: quod perponit mānū talium palo^m. **Z**ocet eos soluere ibi. Aut nihil phibet. **C**irca primum duo facit: quod per separari et perponit pa-

ram ad aliqd. **Z** satis et insipieti ponit palo^m satis quod sit satis ibi. Ergo sanum est. **V**idetur quod sanitas et diuitie sunt bonum: sed insipieti et non recte videtur non sunt bonum. totum habere accipiens dum est per minori. quod id est bonum et non bonum. hec est actio. formet autem sic palo^m. quod non sunt bonum insipieti et non recte videtur non sunt bonum: sed sanitas et diuitie quod sunt in se bonum et non sunt bonum insipieti et non recte videtur. ergo sanitas et diuitie quod sunt quod bonum non sunt bonum. **D**einde cum dicit.

Ergo sanum est vel posse in ciuitate bonum: sed est quod non melius. id est ergo eidem bonum et non bonum.

Conponit satis palo^m quantum ad locum et tempore. dicitur quod sanitas et posse in ciuitate sunt bonum: sed est quod non melius. sic et est quod in aliqua ciuitate posse ibi. Non est bonum. **P**onit autem ex habere formari duo palo^m. unde quantum ad tempore sic. quod non est bonum aliquod non est bonum: sed sanitas quod est quodam bonum aliquod non est bonum. ergo sanitas quod est quodam bonum. aliud autem palo^m potest habere formari quantum ad ubi: quod non est bonum. aliud autem palo^m potest habere formari quantum ad ubi: quod non est bonum. alicubi non est bonum: sed posse in ciuitate quod est quoddam bonum non est bonum alicubi. ergo posse in ciuitate quod est quoddam bonum non est bonum alicubi. **D**einde cum dicit.

Aut nihil phibet quod similem est bonum huic non esse bonum: aut hoc huic quidem bonum: sed non nunc: vel non in hoc bonum.

Consoluit ad oportes dictos tres palo^m. dicitur nihil phibet aliquid quod est bonum similem non esse bonum huic. id est insipieti vel non recte videtur quantum ad palo^m superius penes ad aliqd: aut si est bonum huic non est bonum nunc quantum ad palo^m superius penes quod sive penes tempus. vel non est bonum in hoc loco quantum ad paralogismus superius penes ubi.

Rogo quod non valet sapiens est malum: mittere autem non vult bonum: malum ergo bonum. Non enim id est dicere malum esse bonum.

Conposto postea ponit palo^m cuius est fallere cocludentes opposita huiusmodi. In parte ista ponit habere palogismos excludentes opposita huiusmodi. et tria facit satis que tres tales palogismos ponit. **Z** ibi. **S**icut autem et que de fure. **Z** ibi. **E**t eruditus est malum. **P**otest palo^m talis est quod non valet sapiens est malum: sapiens non vult amittere bonum. ergo malum est bonum. formet sic palo^m. sapiens non vult bonum amittere. ergo non vult bonum: sed quod non vult sapiens est malum. ergo bonum est malum. soluit dices quod non est id est dicere malum esse bonum: et malum esse amittere bonum. nolle enim amittere bonum non est nolle bonum similem: sed est nolle bonum satis quid: et quod amittere bonum est bonum satis quid: et est malum similem non valet si amittere bonum est malum quod bonum sit malum.

Bubitaret forte aliquis. qui videtur hic nullum esse fallam. nullam. nullam. videtur habere apparentiam. dicendo non vult amittere bonum. ergo non vult bonum. **C**ontra hec quodcumque vult aliqd totum videtur yelle qualiter illarum prius: ut qui vult amittere malum: quod vult habere totum amittere malum: videtur yelle tam malum quam amittere. sicut etiam qui non vult amittere bonum: quod non vult hoc totum. yelam amittere. sufficiens gestib; ibi apparentia: quod totum sufficienter videtur ferre suas partes.

Allierius forte dubitat aliquis: qui videtur quod sit ibi bonum argumentum: quod si totum sufficienter infert partes suas videtur valere quod qui vult totum quod vult qualiter illarum partium: ut si vult habere totum malum amittere: potest inferri quod vult malum: et quod vult amittere: et si non vult bonum amittere sequitur quod non vult bonum. **C**ontra hec totum infert suas partes: si yelam non diminuit de ratione alterius. yelam. non quod mortuum diminuit de ratione

Secundus

59

hois nō valet q̄ hō mortu⁹ sit hō: sic ēt q̄ amittere dimi-
nuit de rōne boni:nō valet q̄ amittere bonū sit bonū. nā
ponere amissionē boni est tollere rōne boni:sicut ponere
hoiez mortuū est tollere rōne hois. C Propter formam
aut̄ argumēti sciēdūz q̄ volēs totū vult quālibet p̄tē nō
in se:z vt h̄z ordinē ad rotū. qui ḡ nō vult bonū amittere
nō sequit̄ q̄ nō vult bonū fz se acceptū. fz q̄ nō vult bo-
nū vt stat sub amissiōe:z q̄ velle aliquid vt h̄z ordinē ad
aliud est velle illud māl̄r fz qd:q̄ p̄tes sūt mā toti⁹:yo-
lens amittere bonū:nō sequit̄ q̄ nolit bonū formalr fz
se: sed forte sequit̄ q̄ nolit ipsum materialiter:z vt habet
esse fm quid. C Deinde cū dicit.

C Similiter autē t̄ que de fure est oratio. non
enī si malū est fur t̄ sumere est malū: nō ergo
malū vult:z bonū. nā sumere bonū est bonū.
C Ponit z⁹ palo⁹. o. q̄ iustū est sua b̄re quēq̄: vel vnum-
quēq̄ que autē alijs iudex indicat fm opinionē suā. i. fz
opinionē legis:z si sit index ille falsus in iudicādo:sua sūt
singla et lege. ex h̄z d̄ accipi mīor. q̄ idē ē iustū t̄ nō iustū: v̄l
idē ē iustū t̄ iniustū. hec est xcl. formēt aut̄ sic palo⁹. ha-
bere sua semp est iustū:z b̄re sua fm legē aliquā est in iustū
vt cuius index falsus indicat. ergo habere sua est iustū ē
iniustū. C Deinde cū dicit.

Dubitaret forte alijs. q̄ nō videt̄ verū q̄ fur nō
velit malū fz bonū. nā cū fur volūta-
re sit malus nō est vez q̄ velit bonū:z maluz. C Dōm
q̄ fur vult bonū māl̄r:q̄ vult rez bonā. sumere. n. bonū
est res bona. vult tñ formalr malū: q̄ vult h̄z bonū ma-
lo mō sumere. ḡ bonū simplr t̄ in se bonū est:z vt est vo-
litū a fure est maluz. peccat ḡ palo⁹ fm qd si cōcludat su-
mere bonū esse maluz simplr: q̄ est maluz vt est volitū
a fure. res ḡ q̄ est volita a fure est bona:z vt ē volita a fu-
renō est bona. iō forte p̄hs xcedit q̄ fur vult bonū:z non
t̄ xcedit vt vult illud q̄ sit bonū. C Notādūz ḡ q̄ res
que volita est a fure dupl̄r p̄t̄ cōsiderari: vel in se: vel vt
stat sub hac intētiōe inq̄tūz est a fure volita. In se autez
accepta h̄z res bona est simplr:z forte sit mala fm qd vt
inq̄tūz fur mala intētiōe versat circa ipsa. fz si xideret
volitū a fure sub rōne q̄ volitū simplr t̄ formalr malum
est. p̄t̄ autē esse bonū māl̄r inq̄tūz tale volitūz versat
circa rez bonā:z q̄ res ipsa bona est. volūtas furis mala
ēt̄ ex bonitate rei arguim⁹ bonitatē voluntatis dōo. vult
fur aurū: auz est bonū. ḡ vult bonū. facim⁹ fallaz fz qd.
sic etiā si ex malicia voluntatis arguim⁹ maliciā rei dōo.
fur vult maluz:z vulta uz. ḡ aurū est maluz. peccaremus
eriam per fm quid. C Deinde cum dicit.

C Egritudō malū ē:z nō amittere egritudīz.
C Ponit tertiu⁹ palo⁹ q̄ sic formēt. volēs bonū vult egrit-
itudinē amittere: sed q̄ vult egritudinē amittere vult egrit-
udinē. ḡ volēs bonū vult egritudinē:z egritudō ē malū.
ḡ volēs bonū vult malum. p̄hs āt̄ p̄supponit h̄c palo⁹
ēt̄ fz: ad quē soluit q̄ egritudō est malū:z amittere egrit-
udinē nō ē malū. cuz ḡ d̄ q̄ vult egritudinē amittere
vult egritudinē t̄ malū. nō ē vez simplr fz qd:q̄ amitt-
ere egritudinē simplr nō est malū fz bonū. C Notādū
autē oes bos palo⁹ tres cōcludere p̄ opposita cōtrarie ac-
cipiendo contraria large fz q̄ maluz t̄ bonū sunt contraria.

Mosset autem dubitari quō h̄ palo⁹ de amis-
sione egritudinis h̄z apparētia:z quō sit ibi falla fm qd. sed si cōsiderent̄ que dicta sunt
in palogismo de amissionē boni que hic q̄run̄ nō habet
dubium. C Deinde cū dicit.

C Ergo iustūz iniusto:z qd iniuste. eo q̄ iniu-
sta magis eligendūz. fz mori iniuste magis eli-
gendūz q̄ iniuste oportet ergo.
C Ponit palogismos cōcludētes opposita p̄uatiue. t̄ duo

facit: q̄ p̄ ponit h̄z palogismos. z⁹ soluit eos ibi. C Nō enī
si pati. Circa pmuz tria facit. fz q̄ tres palo⁹ ponit. z⁹ ibi.
(Ergo est iustū.) z⁹ ibi. (Et v̄r̄ oporeat.) Dicit ḡ p̄ iustū
est iniusto:z qd fit iuste eo qd fit iniuste magis est eligēdūz fz
mori iniuste. hec est minor. formēt sic palo⁹. res iusta ē ma-
gis eligēda fz iniusta: sed mors iniusta est magis eligēda
 fz iusta. ḡ res magis est eligēda iusta:z res magis eligēda
 ē iusta. C Deinde cū dicit.

C Iustum est sua habere quēq̄. Que asūt alijs
iudicat fm opinionē suā:z si sit falsus rata sūt
ex lege: idem ergo iustum t̄ iniustūz.

C Ponit z⁹ palo⁹. o. q̄ iustū est sua b̄re quēq̄: vel vnum-
quēq̄ que autē alijs iudex indicat fm opinionē suā. i. fz
opinionē legis:z si sit index ille falsus in iudicādo:sua sūt
singla et lege. ex h̄z d̄ accipi mīor. q̄ idē ē iustū t̄ nō iustū: v̄l
idē ē iustū t̄ iniustū. hec est xcl. formēt aut̄ sic palo⁹. ha-
bere sua semp est iustū:z b̄re sua fm legē aliquā est in iustū
vt cuius index falsus indicat. ergo habere sua est iustū ē
iniustū. C Deinde cū dicit.

C Et v̄r̄ oporeat iudicare cū q̄ iusta dicit: v̄l
qui iniusta. At nō cū q̄ iniuriā passus ē: iustū ē
t̄ sufficiēter dicē q̄ passus ē. Ea at erāt in iustū.

C Ponit tertiu⁹ palo⁹. o. q̄ v̄r̄ oporeat iudicare eu⁹ q̄ di-
cit iusta: vel q̄ dicit iniusta. hec ē māior palo⁹. v̄z. q̄ ōz iudi-
care. i. cōdēnare dicētē iustū. at v̄o cū q̄ iniuriā passus ē
iustū est d̄re sufficiēter ea q̄ passus est:z ea erāt in iustū: q̄
iniuria in iustitia qdā ē. iuste ḡ p̄t̄ gs iniusta d̄re si sit in iu-
sta passus. formēt aut̄ sic palo⁹. iustū dicētē iustū ē xcl.
nare. fz iustū hoiez iniuria passus xuenit eē in iustū. dicen-
tem giustūz hoiez iustū est xclēnare:z xclēnare iustū est
iniustū. ḡ idē est iustū t̄ in iustū. C Deinde cū dicit.

C Nō enim si pati aliquid iniuste eligēdūz: hoc
qd nō iuste eligēdūz magis fz qd iuste: hic au-
tem nihil p̄hibet iuste fz iniuste.

C Soluit t̄ tria facit:z q̄ p̄ soluit ad pmū palo⁹. z⁹ ad z⁹.
z⁹ ad z⁹. z⁹ ibi. Et b̄re sua. z⁹ ibi. Silt̄ aut̄. Dicit ḡ p̄
nō se: si eligēdūz ē aliquid iniuste pati:z fz. i. p̄p h̄ magis sit
eligēdūz simplr iniuste. i. p̄ fit iniuste fz qd iuste:z simplr
gdē eligēdūz ē qd iuste:z hoc. i. fm hoc. vel fz qd nihil p̄
hibet magi eligēdūz eē qd fit iniuste fz qd fit iuste. cū ḡ ar-
guebat. eligēdūz est mori iniuste. ḡ eligēdūz ē qd fit iniu-
ste. p̄cedebat a fz qd ad simplr. nō enī valet. si eligēdūz ē
iniuste mori:z p̄ sit eligēdūz iniustū simplr.

Dubitaret forte alijs. q̄ sit cā q̄ eligere mori iniu-
ste est eligere iniustū fm qd t̄ nō sim-
pliciter. C Dōm q̄ vniq̄dōz est tale simplr: qn̄ adeptum
est formā talis. nō est. n. simplr ignis nīli qd adeptū ē for-
mā ignis:z fm qd est tale qd solū est māl̄r tale. cuz ḡ gs
mori iniuste in eo nō est in iustitia formalr: q̄ illā in iu-
stitia ipse nō exercet: sed māl̄r t̄ passiue est in eo in iustitia
inq̄tūz est mā circa quā tyrān⁹ iniustus suā in iustitia ex-
ercet. occidēs ḡ iniuste simplr iniustus est:z q̄ mori iniu-
ste nō est simplr iniustus:z solū est mā circa quā iniustū
exercet. eligere ḡ gagere iniusta est eligere vt sit iniustus
simplr:z eligere pati iniusta ē eligere vt sit iniustus fz qd.
simplr ergo sunt eligenda iusta. sed nihil p̄hibet fz quid
eligidūz ē in iustum. C Deinde cū dicit.

C Et b̄re sua iustū: aliena aut̄ nō iustū. Judicū
nō h̄ iustū eē nihil p̄hibet: vt si sit fz opionē iu-
dicatis: nō. n. si. iustū h̄: vel sic t̄ simplr iustū.

C Soluit ad z⁹ palo⁹. o. q̄ b̄re sua ē iustū: b̄re aut̄ aliena
nō est iustū simplr. fz nihil p̄hibet fz. b̄re nō sua eē iustū

Liber

iudicium. i. p in dictio iudicatis; qz si sit fm opinione iudicata. tis erit ibi iustitia qz ad b; sed non erit ibi iustitia simplis. nō. n. si iustus est b. i. fm hoc; vt fm iudicatis iudicatis. v. si est iustus sic. i. fz legem. nō pp hoc sequitur qz sit iustus simplis. Lū ḡd hoc ē iustus fz iudicatis iudicatis; vel fz legez. ḡ ē iu stuz; peccat p fallaz fz gd et similes. Deinde cu dicit.

Silr aut et q̄ iniusta sunt nihil p̄hibet ea dicere iusta ee. nō. n. si dicē iustus nece ē iusta ee.

Soluit ad tertius palo. et duo facit; qz p̄ponit b̄ solo nez. z. qd̄ dixerat manifestat p̄ sile ibi. Sicut nec si. Dicit ḡp silr solueduz est ad tertius palo. qz q̄ iniusta sunt nihil p̄hibet iustus esse ea d̄re. nā nō si est iustus aliqua d̄re nece est illa iusta ee. p̄ot eni iuste dici qd̄ est iniusta. cū ergo arguit. qd̄ dicit iniusta est iniustus; est p̄denādus. est ibi falla fm qd̄. nā in dicēdo iniusta nō est iniustitia simpliciter; fz solū est iniustitia fm qd̄ r̄mālī in qz est fm de rebus iniustis. Deinde cu dicit.

Sicut nec si vtilia at ē dicere vtilia. silr et in iustis; q̄re nō si q̄ dicunt iniusta q̄ dicit iniusta vicit. dic. n. q̄ dicē ē iustus. Silr at pati iniusta.

Manifestat qd̄ dixerat p̄ sile. d. q̄ sicut nō valet si ē vti le inutilia d̄re. ḡ vtilia sunt q̄ dicunt. qz vtile est aliqui d̄re inutilia vt cognita corrigant. vel meli? caueant. silr se fz et in iustis. qz nō oz si iustus est dicere. ḡ iusta sunt q̄ dicunt. nā iuste p̄st dici iniusta vt corrigant vel caueant. iō sub d̄ḡ nō seq̄. si que dicunt sunt iniusta qui dicit illa yin cit. i. obtinet iniusta sine iniusticia. dicens. n. iniusta nō oz q̄ optineat iniusticiā. vel q̄ sit iniustus; fz dicat ea q̄ nō sunt iusta facere; dicit tñ ea q̄ sunt iusta dicere. silr autes se fz et iniusta pati. nā si quis p̄t d̄re iniusta absq̄ eo q̄ sit iniust; sic p̄t iniusta pati; nō tñ iniust' erit. CAP. IX.

Is aut que fz diffōne fuit elechi; quēadmodū scripti est ipsiis obuiare p̄siderates p̄clonez ad ɔ̄ditionē; vt sit idē et fm idē; et sumi liter; et in eodē tempore.

Cin parte ista ph̄s docet soluere ad palo^{os} peccates fm ignoratiā elechi. et duo facit; qz p̄ docet soluere ad fz palo gismos in ginali. z. exēplificat de fz palo^{os} ibi. Sicut aut oēs. circa p̄mū duo facit; qz p̄ docet soluere ad fz palo^{os} cū xclō nō p̄s in p̄m° interrogat. z. docet r̄ndere ad tales paralo^{os}; cum p̄s in p̄n° interrogat; fz cocludat ibi. Si vo in p̄n° dicit ergo q̄ obuiādū est his palo^{os} qui sunt fz diffōne elechi. i. fz ignoratiā elechi. quēadmodū scriptuz est p̄s cū tractauim^o de falla fm qd̄. nā si in dicta falla obuiabam^o cōparado p̄clonē ad ɔ̄ditionē; sic in hac obuiare oēs p̄siderates p̄clonē p̄ respectū ad ɔ̄ditionē. debe mus. n. cōpare p̄clonē ad ɔ̄ditionē; vt sequitur ex p̄missis. vtrū idē ibi neget et affirmet fm idē ad idē. similiter et in eodē tempore. Deinde cu dicit.

Si vero in principio interrogat nō fatenduz; qm ipole ee idē duplū et nō duplū. Sed dōz nō sic aut ut erat redarguere p̄cessuz.

Docet r̄ndere ad fz palo^{os}; qm xclō p̄s interrogat fz co cludat. d. q̄ si opponens in p̄n° ante fz faciat palo^m interrogat vtrū idē sit duplū et nō duplū nō est fateđū. i. nō est p̄cedendū q̄ ipole sit idē esse duplū et nō duplū. fz dōz est q̄ nō est pole sic esse aliquid duplū et nō duplū; vt p̄cessuz erat redarguere. i. vt p̄cedit esse redargutionē; vel ɔ̄ditionē. nā duplū et nō duplū vt verā p̄traditionē importat eidem inesse non possunt.

Dubitaret forte alijs. vtrū idē possit esse duplū et nō duplū. Dōm q̄ duplū relatio

nez iportat; cui fundamētū est quātitas. sic sile relationē iportat cui fundamētū est q̄litas. sic ergo ad hoc p̄ aliqd sit sile nō oz q̄ sit tale fz oēm q̄litatē. sic ad fz q̄ aliqd sit duplū nō oz q̄ sit tale fm oēz dimēsionē; vel fm oēz q̄litatē. sic ergo idē p̄t ee sile fm vnā q̄litatē et nō sile fz aliam; vt sicut idē p̄t esse magnū respectu vni; et nō magnū respectu alteri. ita idē p̄t esse duplū fz vnā dimēsionē vt fm lōgitudinē; et nō duplū fm alia; vt fm latitudinē; ergo idē erit duplū et nō duplū; fz nō erit duplū et nō duplū fm q̄ talia iportat verā ɔ̄ditionē; qz duplū fm longitudoz nō contradicit nō duplo fm latitudinē.

Ellerius forte dubitaret alijs. vtrū absq̄ ad ditione p̄cedēdū sit idē ee du plū et nō duplū; videf q̄ non. qz absq̄ additiōe nō p̄cedi mus idē esse albū et nō albū; fz cū additiōe p̄cedim^o; qz nō est icōueniēs aliqd ee albus fm ynā p̄te; et nō albū fz ali az. P. qd̄ sine additamēto d̄r̄ simplis dicit; et qd̄ ē simp̄ tale videf p̄fecte ee tale; cū ḡ duplū fm solā lōgitudinem nō sit p̄fecte duplū; nō videf q̄ si ens sit duplū simplis et absq̄ additiōe debeat dici duplū. Dōz q̄ nō est sile de formis absolutis et relativis. relativa eni in seip̄s ipli cat respectū quēdā. qd̄ ēst duplū p̄ respectū ad aliqd absq̄ additiōe alia; p̄t dici duplū; qz duplū in seip̄o quēdā respectū claudit. ee eni duplū nō est ee aliqd absolute; fz respectū claudit. videmus eni; qz qd̄ est albus fm ynā partez non potest dici albus simpliciter; sed est albus fm quēdā respectū; vt p̄ respectuz ad partē. si ergo in ipso albo claudere tur talis respectū; ita q̄ esse albus eēt esse aliqd respectūe albus fm partē; qz eēt fz albus respectūe; posset dici albus absq̄ additiōe; cū positū sit q̄ duplū qd̄ respectūnū noiet. Apetēter ḡ duplū fm lōgitudinē; et nō fm latitudinē; p̄t dici duplū et nō duplū. Qd̄ vō obviciēt de albo fz q̄ nō simile est de absolutis et respectūis. Qd̄ aut addebat qd̄ ē simplis tale est perfecte tale. Dōm q̄ ē simplis in relatib est esse p̄ respectuz. sufficit q̄ p̄ simplis et absq̄ additiōe, dicatur duplū qd̄ est respectūe duplū. nā sicut nō oz ad fz q̄ aliqd sit duplū q̄ sit ad oīa duplū; qz tūc nullus numerus eset duplū; cū nullus sit numerus qui respectūis numeri valeat dici duplū; sic nō oz q̄ absq̄ additiōe dicat duplū qd̄ sit p̄ omnē modū duplū. duplū ḡ fm lōgitudinez duplū est simplis et p̄fecte fm q̄ p̄fectio fz ee in his que dicunt p̄ respectū. In relativis. n. nō oz qd̄ est p̄fecte tale q̄ sit omni modo tale; sed sufficit q̄ sit alicuius vel aliquo modo; vel respectūe tale. ex hoc ergo p̄t appare re differētia inter hāc fallam et fm quid. nā hec falla non semp̄ ipedit illationē; fz semp̄ ipedit ɔ̄ditionē. syllogiçat eni q̄ aliquid sit duplū et nō duplū; sed nō syllogiçat fz vi sunt ɔ̄dictoria; sed falla fz qd̄ etiā ipaz illationē ipedit; qz nō p̄t inferri. albus dentem. ḡ albus; sicut p̄t inferri duplū fm longitudoz. ergo duplū. ph̄us ergo qz quasi eodem modo docuerat soluere hanc fallaciā; et fm quid oīens hanc sicut illaz soluendā esse cōsiderādo cōclusionē ad cōtradictionē. ideo forte ne credere hanc fallaciā ab illa nō differre. addidit hanc nō semper impēdīre illationē sed contradictionē. nam vt ait. non debemus negare q̄ non possit inferri aliquid esse duplū; et non duplū sed q̄ talia inferri nō valent vt implicant contradictionē. Deinde cu dicit.

Sunt autē oēs he oīones fm hoc; putasne qui scit singulū; qm singulū nouit rē; et q̄ ignorat silr. Scies aut q̄s coriscū qm corisc^o; ignorabat qm musicus; quare idē scit et ignorat. Cōponit paralogismos deservientes hinc fallacie. Ad cuius evidentiaz sciendum q̄ cū q̄tmor sint modi hinc fallacie, illi tamē quatuor ad duos reduci possunt; nam

Secundus

60

pmi tres modi. vñ. fñm idem ad idem: tñ lr. quasi in idem redeunt: qd est magnu et nō magnu nō rñ eiudē pōt dicit quodamō eē magnu et nō magnu: nec fñm idez: nec silr. sunt ḡ quodamō duo modi bñl fallē: quoq; vñ est cū cōcludunt h̄dictoria: nō fñm idē. ali⁹ vñ cū xcludunt nō esse simul. duo ḡ facit: qd p̄ exēplificat de mō illo cū xcluduntur esse h̄dictoria nō fñm idē. z° cū xcludunt nō eē simul z° ibi. (Putas ne tetracubitus.) dicit ḡ q̄ oēs he orōnes q̄ dicunt sūt h̄. i. peccat p̄ ignorariā elēchi. h̄aut oō e p̄nasne qui scit singuluz qm̄ singulū. i. ḡ scit aligd fñm aligd est maior: i. qui scit coriscuz istū qm̄ corise: i. ignorat ipm̄ qm̄ musicus sup. scit coriscu fñm aligd: i. ignorat ipsuz fñm aligd: hec est minor. sequit sclo q̄ idem scit i. ignorat veruz est: sed nō fñm idem. Deinde cū dicit.

(Putasne tetracubitu. tricubito maius. ficit at extricubito tetracubitu. fñm lōgitudinez. mai⁹ at minore mai⁹: idē ergo ipso h̄ idē mai⁹ et min⁹. Ponit aliū palogismu in quo xcludunt h̄dictoria: nō sil nec fñm idē rps. d. putasne tetracubitu est mai⁹ tricubito fiet. n. tetracubitus fñm lōgitudine ex tricubito. pot. n. cōtingere q̄ ferrū vel aliqd aliud corp⁹ p̄us exis triū cubitorū extedat: i. siat tetracubitu: siue siat q̄ tuor cubitorū: i. maius est minore mai⁹ erit idē ferrū mai⁹ et min⁹ eodē et h̄ idē: q̄ erit mai⁹ et min⁹ ex ipso fñm lōgitudinē. formetur autē sic palo⁹. hoc ferrū est tricubitus in tertia: est tetracubitus in nona. ḡ est tricubitu et tetracubitu: s̄z tetracubitu est lōgi⁹ tricubito. ḡ idē et fñm idē vt fñm lōgitudinē est mai⁹ et min⁹ eodē: vt scipio. veruz est s̄z nō simul: nec in eodem tempore. Deinde cū dicit.

Illos aut̄ q̄ fuit in eo qd petuit et accipiuit qd in principio q̄ sitrū ē: interrogatib⁹ qd si sit manifestuz: nō dādū: nec si pbabile sit dicēti verū.

Docet soluere ad petitionē p̄ncipy: i. duo facit: qd p̄ docz soluere ad hāc fallaz: cū h̄ defect⁹ precognoscit a rñde te. z° cū nō p̄cognoscit ibi. Si aut̄ lateat. Dicit ḡ q̄ illos palogismos qui fuit in eo q̄ petuit: et accipiuit qd est in p̄ncipio sup. ōz soluere nō xcedēdo interrogatib⁹. i. opponētib⁹ questiu. i. ppōm quā q̄ runt. imo si sit manifestu q̄ p̄ illā ppōne qua interrogat petat qd est in p̄n° h̄ q̄ situ: et si sit pbabile nō est dādū siue nō est xcedēdu h̄ verū: siue h̄ pbabile. dicēti. i. opponenti s̄z dicenduz est q̄ petit qd est in p̄ncipio. Deinde cum dicit.

Sia aut̄ lateat ignoratiā ppter molestiā taliz orationū ad interrogatē traſcendū nō arguentē. Nā elechus siue co qd ex principio: deinde q̄ datuz est: nō vt hoc vteret: s̄z vt ad hoc disputaret strarū q̄ in extra elenchis.

Docet rñdere ad h̄ palogismos qm̄ nō p̄cognoscit defectus eos. d. q̄ si ppō pp quā petit qd est in p̄ncipio lateat ignoratiā rñdetis pp molestia talu oronū: qd difficile est cognoscere que orōnes sunt ppinque negocio: i. in quib⁹ petit qd est in p̄n°. qm̄ ḡ hoc latet et non p̄sentit defectus ante q̄ xcludat h̄ nos est traſciertedū. i. traſferēdu: vt h̄ greca correctio: ad interrogatē. i. ad opponētē velut ad nō arguentē. dicim⁹. n. nos couertere ad opponētē dicēdo q̄ nō arguit: q̄ elechus d̄ fieri siue eo q̄ est petere qd est in p̄n°. Deinde. i. postq̄ dixim⁹ opponēti q̄ nō arguit dōz est q̄ id d̄ xcessim⁹ nō est datū. i. nō est xcessuz vt opposit⁹ vteret h̄. i. vt argueret p̄ illud: s̄z vt disputaret h̄ ad h̄. i. vt argueret h̄ illi⁹: velut i. ex elechis. i. i. elechis scis ex p̄positū vel p̄priā opionē i. qb⁹ xcedē aliq. ppō: nō vt arguat ex ea: sed vt arguat h̄ ea. Notādū aut̄ q̄ idē est

arguere h̄ ppo⁹: i. arguere h̄ aligd qd est ppinquiū pposi to. cū ergo rñdēs xcessit aligd ppinquiū pposito credēs illud nō esse ppinquiū: s̄z postea cū p̄ illud arguit h̄ ipsuz p̄cipit qd est ppinquiū pposito: i. q̄ petif ibi qd est in p̄n°. d̄z dicere q̄ nō xcessit illud vt arguerer per ipsuz: s̄z q̄ ar gueret h̄ illud: qd idē est arguere h̄ pposituz: i. h̄ ppinquiū pposito. Notādū etiā q̄ gratia disputatiōis pōt quis cōcedere q̄ nō credit eē vez: vt arguat h̄ illud i. cū h̄ fit: dicunt fieri exira elēchi: qd ille redargutiōes siue illi elēchi siunt ppter opinionē rñdēris: qd in talib⁹ rñdēs sustinz aligd qd nō opinat esse vez. Deinde cum dicit.

Et eos qui per cōsequens concordes in ipsa oratione mōstrare.

Docet soluere ad palogismos peccates h̄ fallaz. Notis: tñno facit: qd p̄ dat h̄ solonez in gñali. z° exequit de ea i spāli ibi. Est at duplex. Dicit ḡ q̄ eos palogismos q̄ pec cant p̄ n̄is ōz soluere cōcordes. i. cōcorditer mōstrare. s. in ipsa orōne sup. q̄ nō tñ n̄ia. Notādū autē hāc eē xcor dez et cōez solonez oiuz oronu peccantū fñm n̄is: q̄ nō tñ nec valer ibi n̄ia. oēs enī tales orōnes vel arguit a positiōne n̄itis: vel a destructiōe antecedētis fñm quē moduz arguēdi p̄ se loquēdo nunq̄ valer n̄ia. mōstrare ḡ in ipsa orōne q̄ nō valer n̄ia est cōcorditer soluere ad oēs tales paralogismos. Deinde cum dicit.

Est aut̄ duplicitē sequētiū p̄sequētia: aut. n. in p̄ticulare sequit vle: vt hoiez aial: pbāt enī si hoc cū illo: i. illud esse cūz hoc.

Manifestat qd dixerat in spāli: i. duo facit: qd p̄ manife stat h̄ cū arguim⁹ a pōne n̄itis. z° cū arguim⁹ a destruciōne n̄itis. vel p̄mo ostēdit q̄ sophi⁹ puerū n̄iaz affir⁹m. z° osidir q̄ puerū negatiūa. z° ibi. Aut h̄ oppones dicit ḡ q̄ sequitū. i. eoz q̄ sequitū duplex est bona n̄ia. vna est a positiōe n̄itis. ideo ait q̄ aut̄ est bona n̄ia cū p̄ticulare sequit id qd est vle: vt cum hoiez sequit aial: i. qz aial sequit ad hoiez: q̄ valer. hō. q̄ aial. sophi⁹ arguunt ecōuerso. pbāt. n. si h̄. i. si aial cū illo. i. cū hoie. illud. i. bo minē eē cū h̄. i. cū gñali. arguūt. n. aial q̄ hō cū deberēt ecōverso d̄re. soluēdū ē ḡ cū arguūt a pōne n̄itis q̄ nō valer n̄ia: qd deberēt arguere a pōne n̄itis. Deinde cū dicit.

Aut fñm oppones: nā si huic est illud cōsequens et opposit⁹ opposituz.

Ouidit nō valere n̄iaz sophistaz cū arguūt negatiē: qd arguūt a destru⁹ n̄itis. Ad cui⁹ euidentiā sciēdūz q̄ arguere h̄. s̄z duplē pōt n̄igere. affir⁹e vel neg⁹e. i. cū ar guim⁹ affir⁹e vt tactū ē debem⁹ arguere a pōne n̄itis. negatiōe vo a destru⁹ n̄itis. sophiste vñ circa vtrāq; n̄itiām peccat: pp qd siē duplex bona n̄ia diale⁹: sic est duplex mala n̄ia sophistaz. nā cū arguūt affir⁹e arguūt a positio ne n̄itis: cū nega⁹e a ñstru⁹c n̄iti. Uisuz ē ḡ quo nō valer eōz n̄ia: cū arguūt negatiē. duo at fac: qd p̄ pponit qd iēdūt. z° qd dixerat ma⁹ p̄ ex⁹ ibi. (Scđz q̄ mellissi rō.) Trinuet ēt sicut dictū ē ḡ duplex ē bona n̄ia: qd aut̄ ē vna n̄ia affir⁹e cū arguūt a pōne n̄itis: aut̄ sup. est bona n̄ia h̄ oppones. i. nega⁹e. cū arguūt a destru⁹ n̄iti: i. q̄ bonū ē arguūt a destru⁹ n̄itis: sophi⁹ peccates circa hāc n̄iaz arguunt a ñstru⁹c n̄itis. Nā sup. pbāt sophi⁹ si illō. i. si vle ē n̄is huic i. p̄tricu⁹. i. tactū q̄ oppo⁹ sit n̄is oppo⁹: vt q̄ oppo⁹ vlyis: i. n̄iti sit n̄is oppo⁹ p̄tricu⁹ i. anil. arguūt. n. bo. q̄ aial. nō hō. q̄ valer n̄ia cōcorditer ad dēs palogismos n̄itis. debem⁹ sol uere mōstrado q̄ nō valer ibi n̄ia. Deinde cū dicit.

Scđz qd ē mellissi rō. nā si qd facit ē h̄ p̄cipiū igentū pbāt nō h̄re: q̄re si igentū ē celuz et ifinitū: hoc aut̄ nō est: ecōtrario enī n̄ia.

CQuod dixerat manifestat per exemplū. cōtinuet sīc. bene dictuz est sophistas nō soluz peccare fīm sequētiā affirmatiā: qz arguit a positioē 2ntis: sed etiā fīm sequētiā negatiā a destruciōe aītis fīm qz mellissi rō sup. pecabat. nā arguebat a destruciōe aītis cuz deberet arguere ecōuerso. nā pbat mellissus si qd factuz est bz pñm in genitū. i. nō factuz nō bz pncipiu magnitudinis: z est infinituz. Baut nō sequit: bz eōrio est vna. nō enī valet. factuz bz pncipiū magnitudinis z est finitū. gno factuz nō bz pñm magnitudinis: z est infinitū: bz ecōtrario valz. v3. qd nō bz pñm magnitudinis: z est infinituz nō est factuz. debem⁹. n. arguere a destruciōe pdcati ⁊ 2ntis: nō a destruciōe subiecti ⁊ ancedentis. Deinde cū dicit.

CQui aut̄ in eo q addit̄ aliqd sillogizāt cōsidērādū si ablato accidit nihil min⁹ ipole.

CDocet soluere palo⁹ peccates bz nō cāmyt cāz: z duo facit: qz pmo docet bz solonez. z° ostēdit quō extali solone manifestare possim⁹ iperitiā opponētis ibi. Deinde h ostēdēdū. Dicit g. q palogismi q syllogicāt in eo qd ad̄ dī aliqd. l. supfluz cuiusmodi sunt palo⁹ bz nō cāz vt cāz vt soluam⁹ eos cōsiderādū est si ablato aliquo nihil minus accidit ipole. q si hoc 2tingat dicenduz est illud non ee cāz falsitatis qd ponebat cā. solo ḡ ad bz palo⁹ est oīdere nō esse cāz falsitatis qd ponit causa. Deinde cū. o.

CBeide h ostēdēdū ⁊ dicēdū qm̄ dedit: nō vt videt bz vt faceret ad orationez: hic vero v̄sus est nil ad orationem.

CDocet ex bz solone manifestare iperitiā siue ignoratiāz opponētis. d. q deinde. i. postq̄ nouim⁹ ibi esse aliqd sup. flui. qd nō est cā 2clonis: bz bz supflui est ostendendū ⁊ est dōm a r̄sidente. q dedit illud. i. 2cessit nō vt videre ei esse pbabile. bz vt p̄illud argueret ad oronez. i. ad 2clu sionez siue ad ppositū: sed opponēs q v̄sus est eo nihil ad oronez. i. nō est v̄sus eo ad pposituz. ex hoc. n. marie manifestab̄ ignoratiā opponētis. si 2cessit sibi ppone q nō videbat pbabilis nesciuit ea v̄ti ad ppositū vt per eā cōcluderet aliquod incōueniens.

ABeos hō q plures itērogatiōes vna facili statū i p̄cipio determinādū: nā itērogatio est vna: ad quā vna est respoſio. Quare nec plura dicta d̄ vno: nec vnu de multis: sed vnu de vno dicenduz vel negandum.

CIn pte ista docet p̄hs soluere ad palo⁹ bz ples itērogatiōes: z tria facit: qz p̄ponit bz solonez. z° oīdit qm̄ p̄ta lez fallaz fit elenchus. 3° p̄ponit palo⁹ peccates bz hāc falaciā. z° ibi. Sicut aut̄ i equocis. 3° ibi. Utin his orationib⁹. dicit ḡ ad eos palogismos q faciūt plures itērogatiōes vt vna: soluendū est sic q̄ statū in pñ̄ estoeter minādū. i. est ostēdēdū sup. q̄ sunt plures itērogatiōes: z q̄ nō debet eis vna r̄silio. nā itērogatio vna est ad quā est dāda vna r̄silio. qre si neḡ itērogatiō vnu p̄dicatū de multis subiectis. neq̄ p̄la p̄di⁹ de vno subito: sed itērogatiō vnu de vno: est dōm vel negādū simpl̄: z est ibi dāda vna r̄silio. ḡ p̄ locū a 2rio sensu: cū sunt plures itērogatiōes dāde sūt ples r̄siones tñō vna. Deinde cū. o.

CSicut aut̄ i equocis qm̄ qdē ambob⁹: qm̄ aut̄ neutri iest. qre cū nō simplex ē itērogatio: simpl̄ r̄ndētib⁹ nihil accidit pati: sīl̄ ⁊ in his. Qn ergo p̄la vni: vel vnu ples itērogatiōes vt accidit in his oronib⁹ que dicent: vna aut̄ bz oro est si p̄positis duob⁹: quo ruz bz quidem est bonuz: illud aut̄ malū: si querat vnu bz sunt bona vel mala: z det̄ vna r̄silio. accidet bz incōuenies qm̄ verū est dicere bz. i. vnu ⁊ id ee bonū ⁊ malū: z rursus esse neq̄ bonū neq̄ malū. Deinde cū dicit.

COstēdit qm̄ per talē fallām fit elēchus: z qm̄ nō fit elēchus. Ad cuius euīdētiā sciēdū q̄ semp peccam⁹ cum ad plures itērogatiōes vna dam⁹ respōsionē. nā sic faciēdo itērimis ipsuz disputare: vt supra dicebat. nō tñ sḡ ex tali pctō accidit bz nos elenchus: qz si sit veritas in vtrōḡ sensu: vel falsitas in vtrōḡ p̄ se loquēdo pp vna r̄sionez nō fit redargutio: bz cū est veritas in vna itērogationēz falsitas in alia: si det̄ vna r̄silio accidet redargutio. duo ḡ facit: qz pmo oīdit qm̄ ex vna r̄sione nō accidit elēch⁹ nec redargutio. 2° oīdit qm̄ accidit ibi. Qm̄ aut̄ huic qdē. Dicit ḡ p̄ sicut in equocis qm̄ p̄dicatū inest ambob⁹: z̄ ve ritas in vtrōḡ sensu. qm̄ p̄dicatū inest neutrī signifi cato: qz est falsitas in vtrōḡ sensu: qre cū hic p̄ interroga tio nō est simpl̄. simpl̄ tñ r̄ndētib⁹ nihil accidit pati. sic ergo est in equocis: sīl̄ aut̄ est in his. i. in plibus itērogationib⁹: qz qm̄ plura p̄dicata insunt vni subito vel vnu p̄dicatū inest plurib⁹ subito: qz est veritas in vtrōḡ itērogatiōe vel nō inest: qz est falsitas in vtrōḡ. cū ḡ 2tingit simpl̄ danti. i. r̄ndēti: bz p̄cecatū delinquēti. nihil bz accidit: qz nō redargutio. Notādū aut̄ q̄ p̄parat bz plures itērogatiōes ad equocationē pp̄ p̄uenientiā quā bz nomē equocū cū itērogatōe pl̄. sic ḡ sī q̄rere ē ne canis corp⁹ ⁊ r̄ndeat vna r̄sione: qd sic nō accideret redargutio: qz bz canis sit equocum ad celeste sydus: z ad latrabi le al: vtrōḡ tñ est corp⁹. sic etiā si dem̄fatis celesti syde re ⁊ latribili ali: q̄rere sunt ne hec corpora: qz est ibi v̄tas q̄tuz ad vtrōḡ itērogatū. si r̄ndere vna r̄sione q̄ sūt corpora nulluz incōuenies accideret: z̄ sicut cū est veritas vtrōḡ sensu nō accidit icōuenies si detur vna r̄silio affir matiā: sic cū est falsitas in vtrōḡ nō accidit incōuenies si dare vna r̄silio negatiā. Notādū etiā q̄ ait delin quēti hoc p̄cecatū: qz vt dcm̄ est semp peccat cuz ad ples itērogatiōes dat̄ vna r̄silio: sed nō semp ex tali peccato accidit redargutio. Deinde cū dicit.

CQm̄ aut̄ accidit huic qdē: illi aut̄ nō: aut̄ plura de plurib⁹: z̄ qm̄ iſl̄ ambo ambob⁹: z̄ aut̄ qm̄ nō insunt: rursuz quare hoc formidādū.

COstēdit quō p̄ tale fallām fit elenchus. d. qm̄ aut̄ sup. vnu p̄dicatū itērogat̄ de plurib⁹ subiectis: bz p̄dicatū huic quidē subito sup. inest: illi. i. aliq̄ subito nō inest: sic etiā cū plura p̄di⁹ itērogat̄ de plurib⁹ subito est qm̄. i. 2° aliq̄ q̄ ambo p̄dicata insunt ambob⁹ subiectis. Rur sum est qm̄. i. aliq̄ q̄ nō insunt ambo p̄dicata ambob⁹ subiectis: bz est formidādū bz. s. qm̄ nō est veritas in vtrōḡ p̄ interrogato: nec falsitas in vtrōḡ. formidādū est eni bz: qz sic faciēdo accidet nobis redargutio. Deinde cū. o.

CEt i his oronib⁹: si bz qdē ē bonū: illi d̄ aut̄ ma lū: qm̄ bz v̄z ē dicere: quoniā bonū ⁊ malū: z rursuz neq̄ bonū neq̄ malū.

CPonit paralogismos deficiētēs fīm dictā fallaz: z q̄ nō est icōuenies eundē palo⁹ peccare fīm diuersas fallas. i. duo facit: qz pmo p̄ponit bz palogismos siue bz orones. 2° dicit aliq̄ illarū oronū cadere in alias solones: z̄ peccare p̄alias fallas. 2° ibi. Cadūt ḡ bz orones. circa p̄mu q̄ tuor facit bz q̄ q̄tuor palogismos adducit. 2° ibi. Et si singuluz. 3° ibi. Ampli⁹ si bonū quidē. 4° ibi. Et duo inequaliū. circa p̄mu duo facit: qz pmo p̄ponit qd̄ int̄dit. 2° manifestat qd̄ dixerat. 2° ibi. Nō enī vtrōḡ. dicit ḡ accidit falli p̄ ples itērogatiōes vt accidit i his oronib⁹ que dicent: vna aut̄ bz oro est si p̄positis duob⁹: quo ruz bz quidem est bonuz: illud aut̄ malū: si querat vnu bz sunt bona vel mala: z det̄ vna r̄silio. accidet bz incōuenies qm̄ verū est dicere bz. i. vnu ⁊ id ee bonū ⁊ malū: z rursus esse neq̄ bonū neq̄ malū. Deinde cū dicit.

Secundus

C Hō.n.est vtrūqz vtricqz: quare idē bonuz t malū: t rursuz: neqz bonuz neqz maluz.

Manifestat qd̄ dixerat.s. q accit idē eē bonū t malū: t nō eē neqz bonū neqz malū.d. q cū vtrūqz nō sit vtrūqz qz positiū est nō eē vtrūqz bonū neqz vtrūqz malū: s̄ alterū bonū t altez maluz.s̄ det ibi vna R°: vt si dicant abo esse mala: vel ambo eē bona sttinget bo" eē malū: v̄l maluz bonuz.s̄ si idē eē bonū t malū rōne q̄ bonū nō erit maluz: t rōne q̄ malū nō erit bonū. ergo neqz erit malū neqz bo":.i. oit: qz vtrūqz nō eē vtrūqz.s̄ det vna R° accidet idē eē bo" t malū: t idē eē n̄z bo" n̄z malū. **D**eīn cū.d.

Et si singulū ip̄z sibi idē t alij ē diuersu qm̄ at nō alijs eadē s̄ sibi t diuersa alijs ipsa: sibimet diuersa t alijs eadem.

Ponit aliū palo".d. si singulū.i. si qdlibz ip̄z sit idē sibi t alij diuersuz.v̄l. n̄. b̄ eē simplr̄.cedēdū: qz oia nō s̄ eadē alijs: s̄ sūt eadē sibi t diuersa alijs. b̄ ḡ posito q̄ratut v̄t̄ oia sibi t alijs s̄nt eadē t diuersa: qz si simplr̄ m̄deat qz sic̄ arguat hoc mō.oia sibi t alijs s̄nt eadē t diuersa. ergo oia ipsa sibimet s̄nt diuersa t eadē t sup̄.s̄l̄ alijs s̄nt diuersa t eadem: qd̄ est incōueniens.nō est ergo respondendum simplr̄: s̄ cuz q̄rit v̄t̄ oia sibi t alijs s̄nt eadē t diuersa. **D**om ē q̄ sibi s̄nt eadē t nō diuersa. alijs vero s̄nt diuersa t nō eadem. **D**einde cū dicit.

Amplius si bonuz quidez malū sit; malū aut̄ bonum est duo fiant.

Ponit 3" palo".d. q̄ si bonū qd̄ sit malū: t malū fit v̄l sc̄f̄ est bonū. ppositis ḡ talib" duob". quoꝝ vnu de malo fit bonū: aliud v̄o eꝝ. si ḡ q̄rat v̄t̄ illa fiat bona vel mala si def̄ vna r̄sio: seḡ q̄ duo fiat vnu: vt q̄ ambo fiant bonū: vel ambo fiant malū. **D**einde cū dicit.

Et vnum inequaliū vtrūqz ipsuz sibi equale quare equalia t inequalia ip̄a sibi.

Ponit 4" palo".d. q̄ vnu ineqlū. i. ppositis duob" seq lib" q̄rat v̄t̄ vtrūqz sit ipsuz sibi eq̄le. si q̄rat v̄t̄ abo illa s̄nt eq̄lia si r̄ndeat vna r̄sio: t dicat q̄ abo s̄ sibi eq̄lia: cu positiū sit ea eē ieqlia seq̄ ipsa eē eq̄lia t ieqlia. nō ḡ d̄z r̄nderi vna r̄sio. nā in plalī numero latet plalitas iterrogatiōuz. Duo ḡ ieqlia si q̄rat an s̄nt sibi eq̄lia: d̄z r̄nderi ples iterro". d̄o b̄ eē sibi eq̄le t alij eq̄le: t fliquū est ē sibi eq̄le t alij eq̄le. quoꝝ aut̄ in tali palo" est iterro" ples: patebit meli" cu ostēdet quō cadat in aliā solutiōez: t quō est ibi alia falla. **D**einde cū dicit.

Cadū ergo he orōnes t i alias solones. nāz ambo t oia plā significant. Hō ergo idē p̄ter nomē accit dicē t negare. b̄ at nō erat elench?

Sz manifestū: qm̄ si nō vna interrogatio ples fiat: s̄ vnu de vno dicat v̄l neget nō erit ipole.

Ostēdit quō aliq̄ orōnū dictaz̄ cadūt in alias solones: t peccat p̄ alias fallas. d. q̄ he orōnes. i. aliq̄ dictaz̄ orōnūz cadūt in alias solones: t peccat p̄ alias fallas. nō ambo. i. palo" 4" in quo q̄rebat de duob" ineqlib" v̄t̄ abo eēnt eq̄lia t oia. i. palo" 2" v̄bi q̄rebat v̄t̄ singula vel oia esent sibi t alijs eadē t diuersa. bi palo" vel he orōnes plā signat. i. peccat p̄ fallas in dictioē in qb" eisdē noib" v̄l orōnib" plā signam": i. oit subdit q̄ in talib" nō accedit d̄e. i. affirmare t neg" idē p̄ter n": i. n̄s̄ b̄z n": b̄ aut̄. i. affirmare t neg" idē solū b̄z n": nō erit elēchus. i. nō fac̄ verā d̄dictioē. nō ḡest v̄a d̄dictio qm̄ est ibi plalitas signatoꝝ: s̄ si sit simp̄ iterro": t nō fiat ples iterro": vt vna. s̄ dicat. i. affirmet vel neget vnu de vno nō erit impole. i. nō accidet incōueniēs si detur ibi vna respōsio.

Dubitaret forte aligs quō oia. i. quō z" t 4" palo" in qb" ponunt oia: t ambo cadūt i alijs solones t peccat nō solū p̄ ples interro": s̄ et plura significat t peccat p̄ fallas i dictioē. **D**oꝝ q̄ cū q̄rit v̄t̄ oia sibi t alijs s̄nt eadē t diuersa: b̄ est falla in dictioē: q̄ ē ibi ap̄hi". nā cū d̄r̄ oia s̄nt eadē s̄ ly sibi fac̄ structionē reciprocā v̄ez est. nā qdlibet ē idē sibi. sed si ly sibi fac̄ constructionē trāstitiā est locutio falsa. nā si oia s̄nt eadē sibi trāstitiue loquēdo qdlibet erit idē alijs. isti. n. diligūt se. ouplex p̄t̄ eē sensus: vel q̄ vnu diligat alijs: vel q̄ ḡlibet diligat seip̄uz. p̄m̄ sensus est trāstitiū. z" reciproc". t q̄ diuersa rō struēdi idēt amphi" in pdca locutioē p̄t̄ eē amphi". s̄c̄ ēt ibi p̄t̄ esse xp̄o t diuersio. nā cuz d̄r̄ oia sibi t alijs s̄nt eadē: t diuersa p̄t̄ p̄ferri ad p̄ce" iunctiz ut sit sensus. oia s̄nt eadē t diuersa sibi: t oia s̄nt eadē t diuersa alijs: t sic est locutio falsa. si v̄o referat diuersiz ut sit sensus. oia s̄nt eadē sibi t diuersa s̄nt alijs: sic p̄t̄ eē locutio v̄a. t q̄ t̄ xp̄o q̄ amphiā s̄nt fallē in dictioē: t peccat alijs mō: eo q̄ eisdē noib" vel orōnib" plā signam": i. oit dicunt d̄c̄ orōnes cadere in alias solones t signare plā: q̄ pec̄cat p̄ fallas in dictioē in qb" plā signam": eodē aut̄ mō intelligēdū ē de ambob". i. de palo" illo in q̄ ppositis duo bus ineq̄lib": q̄rit vtrū abo s̄nt sibi eq̄lia. nā si ly sibi fac̄ structionē trāstitiā est locutio falsa. erit. n. sensus q̄ qdlibet sit eq̄le alijs. si v̄o faciat structionē reciprocā erit locutio v̄a: q̄ erit sensus qd̄ vtrūqz sit eq̄le sibi. ḡ ē ibi amphi" p̄p̄ diuersaz̄ rōnē struēdi. cu ḡ sp̄ p̄ numerū plurale fiat iterro" ples: in dcis palo" erit falla fm̄ ples iterro" q̄t̄es: t q̄ plā ibi s̄l̄ iterrogn̄. erit etiā sibi alie fallē s̄z qd̄ d̄ctū ē. **A**duertēdū tñ q̄ i ambo t i oia ab alijs bus alr̄ assignat falla in dictione q̄ dixerim": dicūt. n. q̄ ambo t oia plā signant: q̄ p̄t̄ teneri collectiue vel distributiue. cu ḡ d̄r̄ oia s̄nt sibi eadē: si ly oia teneat collectiue erit locutio falsa. erit. n. sensus q̄ oia collectiue t iunctiz sumpta eandē māz babeat. s̄ si ly oia teneat distributiue vt reddat p̄d̄i" cuiliz p̄t̄ subjecti p̄ se t diuersiz ut sit sensus. oia s̄nt eadē sibi. i. qdlibet p̄ se acceptū sibyp̄si est idē: est locutio v̄a. sic etiā duob" ineq̄lib" mōstratis ambo s̄nt sibi eq̄lia: si ly ambo teneat distributiue: t nō s̄nt sibi eq̄lia: si teneat collectiue: fm̄ ergo hunc moduz̄ in dictis paralogisimis erit equivoacatio.

CAP. X.

In illis aut̄ qui deducit ad idē frequēter dicere: manifestū qm̄ non dandū eoꝝ que ad aliqd dicunt significare qd̄ separatas per se p̄dications ut duplū sine eo qd̄ ē duplū dimidiū: qm̄ in eo videt. **C** In parte ista ut dicebat p̄bs docet soluere ad palo" si ue ad orōnes q̄ ducit ad nugationē. Nuga" aut̄ vt patuit ex p̄ lib. mar" v̄t̄ xtingere circa relatiua t circa p̄pas passiones. duo ḡ fac̄: q̄ p̄ docet soluere ad nugationē put v̄t̄ cōtingere fieri circa relatiua. z" put v̄t̄ xtingere circa p̄pas passiones. z" ibi. (In his at p̄q). circa p̄m̄ duo facit. q̄ p̄ doct̄ soluere ad nugationē put v̄t̄ fieri circa relatiua p̄se. z" put v̄t̄ xtingere circa relatiua s̄z suū gen": z" ibi. (Neḡ sciām in sp̄e). circa p̄m̄ tria fac̄: q̄ p̄ pponit qd̄ intēdit. z" p̄bat ppo": z" ex bis q̄ dixerat manifestat p̄ ex" itēm. z" ibi (Nā z dicem"). z" ibi. (Duplū aut̄ nō significat). dicit ḡ q̄ i illis orōnib": vel i illis palo" ḡ deducit ad frequēter idē d̄re ma" quō soluēdū: qm̄ nō est dādū. i. nō est p̄cedēdū eoꝝ q̄ ad aliqd dicunt fm̄ p̄d̄i" p̄ se t sepatas significare sup̄. idē qd̄ signant ipse orōnes: vel idē qd̄ signat in orōnib": p̄iūcta vt duplū sūptū p̄ se sine eo q̄ est duplū dimidiū nō signat idē q̄ hec oſo duplū dimidiū signat: qm̄ in

eo. i. in duplo vñ. i. intelligit̄ dimidij. nō. n. pp. b. qm̄ i. duplo intelligit̄ didij. duplū p se sūptū signat idē qd̄ duplū didij.

Dubitaret idē significat qd̄ duplū dimidij. Nam

C. 28. vt dī 4° metae. rō quā signat nō ē diffō. qcgd̄ ḡ p̄t̄n̄ ad diffōne alicui. vñ p̄tinere ad signatū ei. cū ḡ vñ relatio-ruz p̄tinet ad diffōne alteri. vñ vñ relatiuoz p̄tinere ad signatū alteri. Dōz ḡ nō oia hñt pari rōne diffōne nec oia ex equo hñt ḡditatē. l̄z qd̄ hñt diffōne simplr ut ea i. qz rōne nihil ponit̄ qd̄ nō p̄tinat ad eentia eoz. qd̄ aut̄ hñt diffōne p̄ addi. in quoꝝ aligd̄ ponit̄ qd̄ nō est de eēn̄ eoz. si ḡ ced̄ p̄t̄ ab̄ loquēdo in his q̄ habēt̄ diffōne simplr totū id qd̄ p̄tinet ad diffōne rei p̄tinere ad ei signatū. in his tñ q̄ hñt diffōne p̄ addi. nō totū qd̄ ad talē diffōne p̄tinet p̄tinere p̄t̄ ad eoz signatōne. rō ergo quā signat n̄ est diffō in hñtib̄ diffōne simplice. q̄ si cuz b. velle. trahere ad diffōnes p̄ addi. dicere. nō totā diffōne p̄tinere ad signatōne nois sed p̄t̄. qz in ea aligd̄ ponit̄ qd̄ ē de signato nois. t̄ q̄ relatio. t̄ vñr p̄ se passioes. hñt diffōne p̄ addi. i. nō qcgd̄ ponit̄ in diffōne talium p̄tinet ad signatōne eoz. l̄z ḡ dimidij p̄tinat ad diffōne dupli nois tñ dupli nō signat dimidij. t̄ l̄z nasus p̄tinat ad diffōne symnois. tñ symnois nō signat nasus. nū velle. mus accipe signatōne large. vt d̄rem̄ signari p̄ aligd̄. q̄ gd̄ daf̄ intelligi p̄ ipm̄. l̄z quē modū h̄ de signato nō loqui- mur. ex b. ḡ appet̄ q̄ nō signare idē n̄ qd̄ ōo duplū p̄ in- telligi. p̄t̄ in p̄ lib. exponebat̄. qz nō signat idē nome p̄ se sūptū. t̄ in orōne positiū. vt duplū nō signat idē p̄ se sūptū. t̄ hñctū dimidij. q̄ duplū p̄ se sūptū dat intelligere dimidij. hñctū aut̄ dimidij nō vlt̄. dat intelligere ipz. t̄ sic loquēdo accipim̄ signatōne large. put̄ qcgd̄ ē de intellectu alteri. aliquō p̄tinet ad signatōne ei. si ḡ duplū p̄ se sūptū t̄ hñctū alteri diversificat̄ b̄z itell̄. t̄ aligd̄ dat intelligere p̄ se sūptū. qd̄ nō dat intelligere hñctū alteri sic. t̄ acceptū aliquō dici p̄t̄ nō signare idē. z° mō p̄t̄ intelligi q̄ nō idē signat nō. q̄ ōo accipiendo signatōne p̄p̄. h̄m̄ quē modū qlibet termin̄ icōplex̄ signat̄ qd̄ incōplexū. t̄ nō qd̄ icōplexū. nō ḡ. qz dicit̄ qd̄ icōplexū nō signat idē qd̄ ōo q̄ dicit̄ qd̄ icōplexū. duplū ḡ nō signat idē qd̄ duplū. dimidij. q̄t̄cūq̄ ḡ dimidij sit de intell̄ duplū. nō tñ signat nois duplū. he aut̄ due expōnes ex eadē radice p̄cedunt̄. t̄ vna alteri suffragat̄. Deinde cu dicit.

Mā t̄ decē in vno min⁹ decē: t̄ facere in non facere: t̄ oino in negatiōe dictio. Mō tñ signis di- cit hoc nō esse albū dicit albū idēz esse.

Probat qd̄ supposuerat. vñ. ḡ nō qcgd̄ intelligit̄ in alio ē de signatōne ei. d. q̄ dece intelligunt̄ i. dece vno min⁹. i. in nouē. n. facere intelligit̄ in nō facere. t̄ oino in negatiōe in- telligit̄ dictio. i. affir̄. t̄ l̄z affir̄ sit de intell̄ negatiōis. non tñ signat̄ p̄ negatiōez. nō. n. signat̄ vñ b̄ nō ē albū. dic̄ b̄ eē albū. nō. n. idē signat̄ albū. t̄ nō albū. t̄ albū sit de intellectu nō albi. sic ēt̄ supplēdū est q̄ dece nō signat̄ p̄ nouē. t̄ pos- sit ēt̄ de intell̄ ipz. nouē. ex quo p̄z q̄ nō qcgd̄ ē de intellectu alteri. p̄p̄ p̄tinet ad signatōne eius.

Dubitaret forte aligd̄. qz l̄z nō videat̄ h̄re dubiuz q̄ affirmationis sit de intellectu negatiōis. qz p̄uatio nō p̄t̄ cognosci nisi p̄ hitū. t̄ l̄z nō videat̄ habe- re dubiuz q̄ affir̄ nō signat̄ p̄ negatiōe. qz oppositor̄ op- posita sunt signata; vñ tñ dubiuz quō dece intelligunt̄ i. nouē. Nō. n. est dubiuz q̄ dece nō significant̄ p̄ nouē. qz tota eentia totī integratis nō cludit̄ in aliqua sui p̄te. Dōz q̄ nouē p̄ se acceptū nō dat intelligere dece. t̄ nouē vt defic̄ a dece de neccitate dat intelligere dece. nullus. n. possit intel- ligere aligd̄ vt defic̄ ab alio nisi intelligeret illud a q̄ defic̄. p̄hs aut̄ nō simplr p̄cedit q̄ dece intelligant̄ in nouē. l̄z

vult̄ q̄ dece intelligant̄ in dece vno min⁹. i. intelligunt̄ i. nouē. nō simplr. l̄z vt defic̄ a dece. Deinde cu dicit. **D**uplū aut̄ neq̄ significat nihil fortasse quē admodū. neq̄ qd̄ in dimidio est qd̄ si forte si- gnificat; sed nō idem t̄ copulatur.

Ex his q̄ dixerat mā festat itētū. vñ. q̄ b̄ n̄ duplū nō si- gnificat idē qd̄ ōo. d. q̄ duplū fortasse n̄ signat nihil. quē admodū neq̄ qd̄ est in dimidio. i. neq̄ dimidiū sup. signi- ficiat nihil. q̄ si forte h̄s duplū aligd̄ signat nō signat illud qd̄ t̄ copulatū. i. nō signat idē qd̄ ōo. Notādū āt̄ q̄ dīc duplū fortasse n̄ nihil signat. t̄ ait; si forte aligd̄ signat; qz relatiua nō p̄p̄ signat aligd̄. l̄z ad aligd̄; nec p̄p̄ signat aligd̄ i. se. l̄z ad aliō ordiatū. vñ. t̄ z° ait iz° metae. q̄ iter cetera p̄dica. relatio min⁹ b̄z de eē. t̄ q̄t̄o b̄z minus de eē minus b̄z qd̄ significet aligd̄. iō p̄hs de relatiuis loquē q̄si sub dubiū ait q̄ forte duplū nō nihil signat; t̄ q̄ forte aliquid significat. Deinde cum dicit.

Neinq̄ sc̄iētia in spē vt si est scientia medicina ipsuz qd̄ cōc̄. illud aut̄ erat sc̄iētia sc̄ibilis.

Qd̄ dixerat de relatis b̄z se q̄ nō signant idē qd̄ ōo. ōo dit vñtē h̄re in relatis b̄z sūn̄ gen⁹. medicia. n. q̄ dīc ad aliō gd̄; q̄ sc̄ia dīc ad aligd̄ nō signat idē qd̄ ōo; t̄ sc̄ibile nō est de signi⁹ medicine sicut dimidij nō erat de signi⁹ duplū. Intēdū āt̄ talē rōne. medicia nō ē ad aligd̄ nisi q̄ sc̄ia est ad aligd̄. l̄z sc̄ia nō signat idē qd̄ ōo. ḡ nec medicia; nec aliō sc̄ia sp̄alis signat idē qd̄ ōo. de hac autē rōne nō po- nit nisi vñtē medy. vñ. q̄ sc̄ia sp̄alis nō dīc relatiue; nisi q̄ sc̄ia cōiter dīc dīc relatiue. iō ait; q̄ neinq̄ sc̄iam in spē. i. nz hñdālē sc̄iaz sup. p̄cedēdū ē signare idē qd̄ ōo. vñ. neinq̄ sc̄iaz in spē. i. neinq̄ sc̄iaz sp̄alis sup. dicim⁹ ēt̄ relati⁹ fm̄ se. l̄z b̄z su- uz gen⁹. vt si medicina est sc̄ia ipm̄ qd̄ est cōc̄. i. ipsa sc̄ia est illud qd̄ erat sc̄ia sc̄ibilis. i. qd̄ dīc relatiue ad sc̄ibile. medi- cina ḡ nō dīc relatiue; nisi q̄ sc̄ia dīc relatiue. Notādū āt̄ q̄ l̄z sit sc̄ibile de intell̄ sc̄ien̄ tñ signat̄ nois sc̄ie. t̄ in l̄t̄o- māris nō signat̄ nois medicine. na vñ supra oñsuz est. nō qcgd̄ est de intell̄ alicuī est de signatōne ei. Notādū etiā q̄ cū tota cā q̄re medicia vel aliō sc̄ia sp̄alis videat̄ signare idē qd̄ ōo. sumāt̄ ex p̄te relatiōis; si ea q̄ b̄z se sūt̄ relatiā nō signant̄ idē qd̄ ōo; vi p̄z p̄ habita. ea q̄ nō sūt̄ re- latina nisi fm̄ sūn̄ gen⁹ multo magis nō significabūt̄ idē quod oratio. Deinde cu dicit.

In his āt̄ p̄ q̄ ostēdūnt̄ p̄dicamētis b̄ dīcēdū qm̄ nō idē est extra. t̄ in orōne qd̄ ostēdit̄.

Docet soluere ad nuga⁹ r̄ ipaz passionū. t̄ duo faē. q̄ p̄ pponit qd̄ itēdūt̄. z° mani⁹ ppo⁹ ibi (Latū enī cōter.) dīc ḡ i. his p̄dicas. i. i. his accītib⁹ p̄ q̄ oñdūnt̄ sup. subita hoc ē dōz q̄ nō ē idē accīpe ipaz passionē; vel ipz accīn̄ qd̄ oñdūt̄ ex. i. p̄ se t̄ sepātū. t̄ accīpe ipz vt est in orōne. t̄ vt ē dōz q̄ nō signat idē n̄ qd̄ ōo. nec idē signat nō p̄ se sūt̄. p̄t̄ t̄ alteri copulatū. sic dicim⁹ soluere ad nugationē cir- ca accītia; q̄ in talib⁹ nō signat idē n̄ qd̄ ōo; nec idē si- gnificat accīn̄ p̄ se sūptū. t̄ vt est in orōne positiū. No- Tē- randū āt̄ q̄ dicit i. his p̄dicas. p̄ q̄ oñdūnt̄ subita; q̄ accītia; z° vt dīc in r̄ de aia. cōferut̄ magnā p̄te ad cognoscēdū q̄ gd̄ est. Notādū etiā q̄ tā pacētia cōia q̄ p̄ accītia p̄pa aliquō ostēdūnt̄ t̄ declarant̄ subita; magis tñ p̄pa q̄ p̄pa cōia; q̄ magis p̄p̄ declarat̄ aligd̄ vt manifestat̄ sub rōne p̄pa. iō subta magis ostēdūnt̄ t̄ manifestant̄ p̄ hec accīdē p̄pa q̄ p̄illa. Notādū ēt̄ q̄ appārēt̄ nugatiō max̄. p̄ accītia p̄pa eēt̄ p̄ se passionē. tñ q̄ forte videret̄ alicuī nu- de ytrisq̄ exēt̄ oñdens nullū eoz signare idē qd̄ ōo; t̄

Cubum nō eē de signatiōe alicui⁹ acc̄ntis. **D**einde cū.d.
Hā cauū cōiter qđ idē significat in symo ⁊
rhebo. additū autē nihil p̄hibet hoc qđē naso:
illud aut̄ conuri significare. nā hic qđē symū: il
lic autē rhebū significat: ⁊ nihil differt dicere
nasus symus: nasus cauus.

CManifestat int̄ētuz ostēdēs subm nō esse de signatiōe
alicui⁹ acc̄ntis: p̄q qđ nullū no⁹ acc̄ntis signat idē qđ ōo.
duo ḡ facit: qz p̄ ōndit subta nō esse de signatiōe acc̄ntiuz
cōiuz, z⁹ ōndit ea nō eē de signatiōe acc̄ntiuz p̄poz. z⁹ ibi
(Ampl⁹ nō dāda est.) In p̄ma pte int̄ēdit talē rōnē. illd
qđ est p̄ter itellm alicui⁹ nō est de signatiōne ei⁹: sz subie
cta sunt p̄ter itellm acc̄ntiuz cōiuz, ḡ nō sunt de signatiōe
ip̄oz. qđ aut̄ subm sit p̄ter itellm acc̄ntis cōis declarat. d.
ḡ cauū sūptū cōiter idē signat in symo ⁊ in rhebo: sic aial
cōtersūptū idē signat i hōie: ⁊ in leone. additū tñ cauū ni
bil p̄hibet in naso qđ signare h̄. i symū cruri aut̄ additū
significare illud. i rhicu siue clauduz: ⁊ exponit se. d. ḡ ca
uūz additū buic. i. naso signat qđē symū. additū aut̄ illud
i ad illud vt ad crus signat rhicu. i. claudū. iō subdit ḡ ni
bil differt d̄re nasus sym⁹ ⁊ nasus cauus. sic et̄ nō differt
d̄re crus cauū ⁊ crus rhicu: siue crus claudū. accipi⁹ clau
dicationē put acc̄it ex 2cauitate cruris. **N**otādū at̄ ḡ
L.18. vt declarari h̄z in 7° meta⁹. subm in diffōne acc̄ntiū se h̄z
sic d̄ria in diffōne subaz. sic. n. alī additū rōnale hōiez cō
stituit. addita vō ei alia d̄ria 2stituit alia sp̄ez. sic cauo ad
ditus nasus 2stituit symū. si vō addat cauo aliud subz vt
crus cōstituit alia sp̄ez acc̄ntis siue alia passionē vt rhicu.
cū ḡ d̄ria sit p̄ter itellz ḡnū: nasus ē p̄ter intellectū cauū: ⁊
qđz subz est p̄ter itellz acc̄ntis cōis: q̄re nō ptinet ad si
gnificationē ei⁹. vt ḡphs ōnderet subta eē p̄ter itellm ac
cidētiū cōiū declarauit ḡ se h̄t ad ea sic d̄ria ad gen⁹. cū
cauū qđ ē acc̄ntis cōe additū alteri ⁊ alteri subto faciat ali
az taliā sp̄em acc̄ntis. sic gen⁹ additū alij ⁊ alij drie facit
aliā taliā sp̄ez drie. **N**otādū et̄ ḡ b̄ l̄fa q̄ exposita ē de
acc̄ntib⁹ cōibus exponi posset de acc̄ntib⁹ p̄prys. posset. n.
sic formari rō. nihil d̄rt d̄re nasus sym⁹ ⁊ nasus cauū. sz d̄
cēdo nasus cauū nō est ibi nugā: qz nasus nō est de signifi
cationē cauū. ergo dicēdo nasus symus nō est ibi nugā. qz
nasus nō est de significationē symi.

Bubitaret forte aligs. v̄l̄p̄ v̄l̄p̄ sit ḡ nō d̄rt dice
re nasus sym⁹ ⁊ nasus cauū: ⁊ v̄l̄p̄ ḡ nō.
qz sym⁹ dat itelligere nasus. In diffōne. n. symi ponit na
sus; sz cauū nō dat itelligere nasus: qz in diffōne ei⁹ nō po
nit nasus. **D**ōz ḡ cauū ⁊ symū dupl̄ p̄nt accipi. s. fz se
⁊ vt sūt 2iūcta naso. accepta aut̄ fz se differūt: qz cauū per
se acceptū nō dat itelligere nasus: sed symū dat itelligere
ip̄us: vt vō sūt 2iūcta naso: sicut spectat ad p̄po⁹ nō diffe
runt: qz sīc dōo nasus cauū nō v̄lteri⁹ ibi itelligit nasus. sic
2iūctū symū naso nō v̄lterius dat ip̄m itellre. signāter er
go phs nō ait ḡ nihil differūt cauū ⁊ sym⁹ fz se accepta: sed
ḡ nō differūt vt sunt 2iūcta naso: qz vt ait nō d̄rt d̄re na
sus symus ⁊ nasus cauus. **D**einde cū dicit.

Ampl⁹ nō ē dāda dictio fz nōatiū. falsū. n.
b̄est. n. ē symū nasus cauus: sed nasi hoc vt
passio: quare nihil incōueniēs si nasus symus
nasus est habens cauitatez nasi.

Ostēdit subiecta nō esse de signatiōe acc̄ntiū p̄priorū.
Int̄ēdit aut̄ talē rōnē. illud qđ est de signatiōe alicui⁹ p̄n
cipalr: ⁊ in recto iportat per ip̄z: sz noie acc̄ntis p̄pry p̄n⁹ ⁊
in recto nō iportat subz: ḡ de signatiōe acc̄ntis p̄pry nō ⁊
eē subm. iō ait ḡ ampl⁹ nō est dāda dictio fz nt̄m. i. nō ē
dādū q̄ in nt̄m ⁊ in recto signifiet subz in dictiōe acc̄nta
li. nō enī symus est nasus cauū: sed ē vt passio: siue ē nasi cō

cauitas nihil icōueniēs seq̄ret dicēdo nasus symus: sz est
nasus habens cōcauitatez nasi.

Bubitaret forte aligs. qz videſ eē bñ dictū ḡ sy
mus est nasus cauus. nā sic p̄dicat ali
quid: sic ōz accipe diffōne ei⁹. cū ḡ passio in 2creto p̄diceſ
de subto i recto: qz bñ v̄l̄p̄ ḡ nasus ē sym⁹. In abstracto at̄
denoiet ip̄m i obliq: qz nō bñ d̄r ḡ symitas sit nasus: sz ḡ
sit aligd nasi. **V**is ḡ suppositis v̄l̄p̄ eē v̄l̄p̄ ḡ si diffiniat
passio in 2creto p̄neſ ibi subz in casu nt̄o dōo. sym⁹ ē na
sus cauus. sz si diffiniat passio i abstracto p̄neſ ibi subm
in obliq: qz si diffinire symitas nō d̄reſ ḡ sit nasus cauus
sz ḡ sit nasi cauitas. nō ḡ bñ d̄r phs cū ait ḡ sym⁹ nō ē na
sus cauus: sz nasi passio. **D**ōz ḡ sym⁹ l̄z ip̄licet nasus in
recto: qz bñ d̄r nasus ē sym⁹: nō tñ signat ip̄z in recto: qz si
gnificare i recto. V̄l̄p̄ ē signare p̄n⁹ ⁊ formalr. symus. n. p̄n⁹ ⁊
for⁹ signat symitatē. ⁊ v̄l̄p̄ ois passio for⁹ ⁊ p̄ se signat acc̄n
des. māl̄r aut̄ ⁊ q̄si ex 2nt̄i signat pp̄m subm tanq̄ pp̄am
māz: circa quā h̄z fieri. restat ḡ querere vt v̄l̄p̄ sim⁹ ip̄licet na
sus i recto: ⁊ v̄l̄p̄ signifiet ip̄z in recto. cū ḡ d̄r sym⁹ est na
sus cauū. si hec diffō d̄notat modū q̄ nasus ip̄licat i symo:
sic est recta ⁊ 2grua: sz si denotat modū q̄ nalius significat
i symo: sic nec ē recta nec ē 2grua. dictū ē. n. ḡ sym⁹ ip̄licat
nasus i recto. signat tñ ip̄z i obliq: ⁊ qz phs logē de mō si
gnificādīnō de mō ip̄licādī: qđ q̄riē nō h̄z dubiū.

Aletrius forte dubitaret aligs quō d̄rt ip̄lica⁹ a si
gnificatiōe. **D**ōz ḡ nisi passio ip̄licaret
subz nunq̄ p̄dicaret de eo. v̄bī. n. i symo ip̄licaret nasus
nō bñ dicereſ nasus sym⁹. sic ḡ passio p̄dicat de subto: sic
ip̄licat ip̄z: ⁊ qz sym⁹ p̄dicat de nali in recto: iō i recto ip̄li
cāt ip̄z nō tñ signat ip̄m in recto: qz signare in recto est
plus q̄ ip̄licare vel denoiare i recto. illud. n. i recto signat
qđ ip̄portat p̄ no⁹ p̄n⁹ ⁊ p̄ se: ⁊ qz pa⁹ p̄n⁹ ⁊ for⁹ d̄c acc̄ntis: ⁊
sz subz. iō noie passiōis d̄r sig⁹ subz nō i recto: sz in obliq: h̄z si
bñ 2siderent appere p̄t quō d̄rt ip̄lica⁹ a signe: qz sic ip̄li
cat aligd p̄ alio vt d̄noiat p̄ illd. si ḡ d̄noiet i recto ip̄licat
in recto: sz si d̄z sig⁹ i recto nō suffic̄ ḡ denoiet i recto: sed
regrīt ḡ p̄n⁹ ip̄portet ip̄z. **N**otādū at̄ ad itelligētā ou
uz dcōz ḡ si 2siderent q̄dcā l̄f appz d̄r eē aligd de itellu
alteri⁹: qz v̄l̄p̄ signat p̄ ip̄z: v̄l̄p̄ nō ē de sig⁹cē ip̄i⁹: qz vt p̄z p̄ bī
ta. nō qcqd itellit i alio ē de sig⁹cē ei⁹. illd ḡ qđ sic ē de itel
lectu alteri⁹: qđ tñ ē de sig⁹cē ei⁹: siue apponat: siue nō: sp̄i
telligit i ip̄o. sz qđ sic ē de itellu alteri⁹ nō ē de sig⁹cē ei⁹: qz
si apponit nō v̄lteri⁹ itellit. tota ḡcētio phs i b̄ caplo ē on
dere ḡ vñū relatioz sic ē de itellu alteri⁹ q̄ tñ nō signat
p̄ ip̄z ⁊ subz: sic ē de intelligi alteri⁹ passiōis: q̄ tñ nō signat
p̄ ea. duplū. n. l̄z det intelligi didy: nō tñ signat didy. noie
enī duplū nō signat h̄ō duplū dimidy: sz duplū solū. iō
dōo duplū didy nō ē ibi nugā: qz nō v̄lteri⁹ itellit ibi di
midy. sic et̄ l̄z nasus itellat i symo: nō tñ signat p̄ ip̄z. sy
m⁹. n. nō signat h̄ac orōnē. s. nasus symū: vel nasus cauū: sz
noie symi signat solū symitas: vel solū cauitas. iō dōo na
sus sym⁹ nō ē ibi nugā: qz nō v̄lteri⁹ itellit ibi nasus: qz si
forte aligs yellet d̄re nasus eē de sig⁹cē symi: acc̄nto signa
tionē large. p̄z ḡ si nasus aliq⁹ est de signatiōe symi. nō ē
de signatiōe ei⁹ i recto: sz i obliq: p̄z qđ si appositiū v̄lteri⁹
itellit: nō intelligit i recto: sz in obliq. nasus ḡ sym⁹ nō
ē nasus cauū: sz ē nasus h̄is cauū: nasi: ⁊ qz sic nō ē ibi nu
gatio: p̄z ḡ 2iūgedō relatiū relatiū ⁊ subz p̄pe passiōi nō ē
ibi nugā: qđ totū ex b̄ se: ⁊ qz nō idē signat p̄ no⁹ qđ ōo nec
p̄ no⁹ signat qđ 2plexū sz icōplexū. vñū. n. relatiū n̄ sig⁹
se ⁊ aliud relatiū: sz se solū ⁊ noie passiōis nō signat passio ⁊
subz: sz passio solū. vel si signat subm hoc ē in obliquo: nō i
recto. iō fz talia nō 2mittit nugatio.

Esoloecismo aut̄ fz quid quidē vidē
tur accidere diximus prius. Q̄ uō aut̄
soluēdū in ipsis orōnib⁹ manifestuz.

CIn pte ista vt dicebat phs docet soluere palo^o ducentes ad soloe^m et duo facit: qz p. continuat dcā dicēdis, z^o exegatur de itēto ibi. (Qēs.n.bz.) dicit ḡḡ de soloⁱ fz gd qdē vident̄ accidere. i. fz quos palo^o fiūt. dixim^o p̄us. i. in p̄ li. sed quō ē soluēdū in ipsis oronib^o ducētib^o ad solo^m erit ma^m. nūc i hoc z^o lib. In p̄.n. docuit soloe^o ɔstituere. In b̄ aut̄ z^o docet eos soluere. Deinde cū dicit.

CQēs enī huius hoc volunt ɔstruere. Putas qd̄ dicis vere eē hoc vere est. Sic autē qd̄ esse lapidez: est ergo quid lapidez.

CErequit de intēto, et tria facit: qz p̄ docet soluere ad rōnes ducētes ad soloe^{cū} rectū mutat in obliquū. z^o cu^z obliquū mutat in rectū. 3° cu^z obliquū mutat in obliquū. z^o ibi. (Putas ne scis b̄. 3° ibi. Putas ne c^o scia^z.) circa p̄mū tria facit fz q̄ tres palo^o ponit in qb^o casus rectus mutat in obliquū. z^o ibi. (Putas ne vez ē. 3° ibi. Neq̄ si quē dicit. P̄ma i duas: qz p̄ pponit palo^m). z^o docet ipsuz soluere ibi. Aut dñe lapidē. Dic ḡq̄ b̄ oēs orones q̄ dicēt volūt ɔstituere b̄. i. soloe^m: vt putas ne qd̄ tu dicis vere eē: vere est b̄. i. vere ē illud qd̄ tu dicis: hec est maior, dicēt quidē esse lapidez: hec est minor, ergo qd̄ est lapidē: hec est conclusio. Deinde cum dicit.

CAut dicere lapidē nō est dicere qui: fz quem: nec hoc: sed b̄ sic. Si ergo dicat aliqs: putas ne quē ve dicis eē ē hūc: n̄ v̄ log romane: quēadmodū neq̄ si dicat: putas quā tu dicis eē est b̄.

CSolut. ad cuius euidentia sciēdū q̄ solo ouiz oronū ducentiū ad solo^m v̄ cōsistere in oīndēdo q̄ nō est silis acceptio in p̄missis: i. v̄ne. nā cu^z dñ tu dicis eē: hoc ē: v̄l quē tu dicis eē: b̄ est: in p̄missa hac cu^z hoc infinitino esse ponit accusatiū: sed cu^z hoc idicūtiuo est ponit ntūs. cu^z ḡ vltēri^o p̄cedit lapidē dicis eē. ḡ lapidē est. si eēt bon^o p̄cessus cu^z in v̄ne ponat hoc v̄bū idicatiū. s. est: oportet q̄ talis casus accipeⁱ in v̄ne cu^z b̄ v̄bo ē qlis accipiebat in p̄missis: sed in p̄missis accipiebat in ntō. non. n. dicebat q̄ tu dicis eē hūc est: fz b̄ est vel b̄ est. si ḡeēt silis acceptio in v̄ne sic in p̄missis: vel si fieret soloe^m: vel eēt incōgruitas in p̄missis. duo ḡ facit: qz p̄ docet soluere ad dictaz oronē: qz nō est silis acceptio in p̄missis: i. in v̄ne. z^o ostēdit q̄ si fiat accepⁱ silis: vel nō erit soloe^m: vel erit incōgruitas in p̄missis. z^o ibi. Lignū aut̄ dñe. Dicit ḡq̄ aut̄ soluēdū est: qz dñe lapidē nō ē dñe qd̄: fz quē nec ē dñe fz b̄ būc. i. n̄ ē dicere aliqd in casu ntō: fz in accusatiū p̄ qd̄ inuit q̄ in v̄ne cu^z hoc v̄bo ē acceptⁱ ē accusatiū: cu^z tñ in p̄missis acceptⁱ si ntūs. si ḡeēt silis acceptⁱ i p̄missis: sic i v̄ne: vt si aliqs dicat: putas ne qd̄ vere dicis eē: hūc est. nō v̄ log romane. i. nō v̄ log latine: qz cu^z hoc v̄bo ē nō v̄z poni hūc. i. actūs fz ntūs. quēadmodū ḡ neq̄ ē locutio romana: staliq̄s dicat putas ne qd̄ tu dicis eē ē b̄: qz ēibi discordia in ḡne: ita sup. nō est locutio romana dōo q̄ tu dicis eē est hūc: qz est ibi discordia in casu. Notādū aut̄ q̄ lingua romana multū appropinqt ligue latine. v̄n i coī illa lingua dñ lingua latina: nō loqui ergo romane est nō loqui cogruē: vel non loqui latime. Deinde cum dicit.

CLignū at̄ dicit b̄ aut̄ q̄s: neq̄ feminū: neq̄ masculinū signat: nihil dñt q̄re nō fit soloecimus. Sz qd̄ dicis eē ē b̄: lignū at̄ dicis eē. ē ergo lignū lapis at̄ t̄ b̄ masculini b̄nt decliatōez.

COstēo orones ducētes ad soloe^m soluēdas eē p̄ dissilez acceptioē in v̄ne i in p̄missis. In pte ista oīndēt q̄ si fiat silis acceptio vel nō fieret ibi soloe^m: vel oē ē incōgruitatem in p̄missis. duo ḡ facit: qz p̄ oīndēt q̄ p̄ silēz acceptioē: nez nō fieret soloe^m: qz hoc nō fieret q̄ fieret acceptio fz neutrūz.

Cz^o p̄ pp̄ silēz acceptioē ē icōgruitas i p̄missis: qz b̄ ē si fiat acceptio fm gen^o masculinū: vel fz gen^o fe^m ibi. (Or siq̄ dicat.) Continuet sic. dictū est tales orones soluēdas eē oīndēt q̄ est in eis dissiliūs acceptio: fz si fiat silēz acceptio et b̄ fz neutrūz nō est ibi soloe^m: iō ait q̄ dñe lignū sic. i. silēmō in p̄missis sic i v̄ne. v̄l ēt sic dñe q̄cūq̄ nec masculinū nec fe^m signat. i. q̄cūq̄ sunt neutrū ḡnis: nihil dñt. i. nō erit ibi dñia in ntō et in actō: qz neutrū gen^o fz illos castis silēs. nō ḡ fieret soloe^m fz fiat ofō sic. i. p̄ neutrū: vt si dicit q̄ tu dicl eē. b̄ est. lignū aut̄ dicis eē. ḡ lignū ē: nulla est ibi icōgruitas: qz lignū dicit qd̄ neutrū. Lapis at̄ t̄ b̄ pno^m b̄ q̄ b̄nt dtermi nationē masculinū differut fz ntūs tacitū: t̄ fiet in eis 'locicism'. et si sit silēs accepⁱ i p̄missis i. v̄ne. Deinde cū d.

CQd̄ siq̄ dicat putas ne ē b̄ illa: deinde dicat rursuz qd̄ at̄ nō b̄ est coriscus ita dicit. ē ergo hic illa. nō syllogizavit soloecismū: nec si coriscus significet idē qd̄ illa: nō det aut̄ qui rñdet fz oē b̄ ad interrogare. Si at̄ neq̄ est vez neq̄ dat non syllogizavit: neq̄ in eo qd̄ est qd̄: neq̄ ad eūz qui interrogatus est.

COstēdit quiō p̄ silēz acceptioē si nō fiat fz gen^o neutrū est i cōgruitas i p̄missis. et duo facit: qz p̄ oīndēt quiō ē icōgruitas in p̄missis ex diuersitate ḡniū. z^o oīndēt silēe b̄ incōgruitate ex diuersitate casuū. z^o ibi. (Sitr ḡz i illis.) Dicit ḡq̄ siq̄ dicat. putas ne b̄ est illa. deinde rursuz dicat opponēs. qd̄ aut̄ est b̄. nōne b̄ est corisc^o. si rñdēs dicat ita cōcludat ab opponēte. ḡb. i. coriscus ē illa. hec icōgruitas in v̄ne. v̄z. cori^o ē illa. leḡt ex icōgruitate sumpta in p̄missis cu^z dicebat. putas ne b̄ ē illa. iō ait q̄ sic arguēs nō syllauit soloe^m: imo dato q̄ coriscus significet idē q̄ illa: si ille q̄ rñdet nō det. i. nō xcedat q̄ coriscus significet idē q̄ illa nō xcluderet soloe^m ē rñdēt. oē. n. ad interrogare v̄l. cointerrogare: vt fz greca correctio. i. silēcū alys: vel iter alia oē iterrogare a rñdētē b̄ v̄z. s. cori^o significet idē qd̄ illa. nō. n. xcludeⁱ ē rñdētē nisi b̄ ipse xcedat. iō subdit q̄ si neq̄ est. i. neq̄ signat idē corisc^o qd̄ illa. neq̄ dat. i. neq̄ rñdēs b̄ xcedat opponēs nō syllauit neq̄ in eo qd̄ ē quid. i. neq̄ fz veritatē: vt fz greca corre^o. neq̄ ad eū q̄ iterrogat^o est. q. d. q̄ sic arguēs: nec syllogiçat ad oronez: nec ad hominez. Deinde cū dicit.

CSitr at̄ t̄ illic oē lapidē significare b̄. Si autē neq̄ ē: neq̄ dat nō eē dicēda xclō. Apparet ergo eo q̄ dissiliūs casus nois similis videtur.

COstēdit q̄ sic in p̄missis est icōgruitas ex diuersitate generū sic eē p̄t icōgruitas ex diuersitate casuū. d. q̄ sic in exēplo p̄posito si debeat seg xclō: oē q̄ cori^o significet idē q̄ illa: et q̄ masculinū signat idē qd̄ fe^m. Sitr illic. i. in palo^o p̄ us posito oē lapidē p̄us signare idē qd̄ b̄. i. oē idē signat idē acutatiū i ntūs. si ḡ neq̄ est. i. nō idē signat ntūs i accusatiūs. neq̄ dat. i. neq̄ rñdēs b̄ xcedit. vel neq̄ dat. i. neq̄ b̄ xcedit a rñdētē nō est dāda. i. nō ē xcedēda xclō. appetat q̄ si xclō xcedēda eo q̄ v̄r silēs acceptio casus nois: cu^z sit dissiliūs. Notādū aut̄ totā solonē p̄bi in b̄ cōsiste re q̄ vel nō ē silis acceptio in p̄missis: i. in v̄ne. vel si sit similis acceptio: aut̄ nō fieret soloe^m: vt si sit acceptio fz neutrū: velut si dicit q̄ tu dicis eē hūc est: lapidē dicis eē. ḡ lapidē ē. hic .n. maior sit incōgrua. nō sequitⁱ xclō nisi supponat q̄ idē signifiet hūc i b̄: i. ntūs idē qd̄ accusatiūs. nā sicut in diuersitate genez: vt dicēdo hic est illa: v̄l hic est alba. coriscus est b̄. ḡ coriscus ē alba: nō leḡt xclō nisi supponat qd̄ idē signifiet ynū gen^o sicut alterū: vt qd̄ idē signifiet

ficit hic qd illa. ita cu arguit. diuersitas casuiz nō sequit
xclo nisi supponat q idē significet vn casus qd alius: vt
q idē significet noīatiūis qd accusatiūis.

Dubitaret forte alijs. qz vī h velle phus q sylls
cōgruo dō seg xclo oī v'l suppōc̄ icōgruu eē xgruu v'l xce
dia rñdēte z si ē sic. segf xclo h rñdēte. si aut nec ē nec cō
cedit: nec segf xclo simp'. nec ad eū q interrogat. vī g vell
le qd nō syllogicāt nisi ex xgruiis v'l ex xueniētib⁹ rei: z qz
syllo⁹ peccas in mā nō ē xueniēs rei. g nō syltat. C Am
pli⁹. sic ē p̄ctiū in mā cū volum⁹ xcludere vez si accipia
mus falsa. sic ē p̄ctiū in mā: cū volum⁹ xcludere cōgruu:
si accipia⁹ incōgruu. z qz h̄g sylls videt velle phus q non
syllet: sequit q̄ peccas in mā nō sit sylls: cuius xriū plies
dictu est. C Dōm q̄ vt supra dicebat sp̄ p̄pa for⁹ regrit
ppriā māz. sic ḡ sylls peccat in mā: sic nō ē sylls. z qz sylls
accipie⁹ falsa vel iprobabilis nō peccat i mā sylli simplr.
z in mā sylli dia⁹. ppōnes. n. vt sūt mā sylli simplr nō ac
cipiunt: vt sūt vere vel false; vel vt sūt neēe. aut xtingen
tes: z accipiunt simplr. abstrabit. n. simp⁹ sylls ab oibus.
illis. videt. n. p̄p̄e drie ppōnes: vt prinet ad sylluz simplr
affirmatio z nega⁹. nō veritas vel falsitas: nec neēitas: v'l
xtingētia. vn z p̄p̄o dō q̄. ppō syllo⁹ simplr est affir⁹ v'l
nega⁹ alio⁹ dō alio⁹. h̄g sylls vt supi⁹ dicebat: z bñ nō ē syl
logism⁹ diale⁹. est tñ sylls simplr. peccat. n. in mā dialecti
ci: z nō in mā simplr. Rursus. sylls dia⁹: vt ēt supi⁹ dice
bat ēt duplex ē. vn q̄ pcedit ex pbabilib⁹ simplr. ali
us vo ex pbabilib⁹ huic. nā si dialectici est pcedere ex p
babilib⁹. sic duplex ē dia⁹ vna simplr. alia obuiatiu: ita
duplex erit sylls dialectic⁹. vn ex pbabilib⁹ simplr. ali
ex pbabilib⁹ rñdēti. pp qd sic sylls peccas i mā accipit fal
sa z iprobabilis: sic nō est sylls dialecticus: quia si accipit
falsa z iprobabilis simplr non est dialecticus simplr. si
vero accipiat falsa z iprobabilis respndēti nō erit diale
cticus obuiatiu⁹. C His vissis satis appet intētio ph̄i. nō
enī vult phs negare syllz peccatē in mā nō eē syllz symp⁹
sed vult ipsuz nullo mō eē syllm dialecticuz. cū ḡ ait q̄ si
neq̄ est: neq̄ dat: neq̄ syllz simp⁹: neq̄ ad eū q interrogat
exponēdū est q̄ cū sic fit sylls: nec est dialecticus simplr:
nec obuiatiu⁹. rōne. n. q̄ nō est: nō est dialectic⁹ simplr. eo
vo q̄ rñdēs nō xcedit illud: neq̄ dat nō ē dia⁹ obuiatiu⁹.
q̄ aut sic sit itelligēdū p̄ sequētis q̄ones meli⁹ appebit.
Ulterius forte dubitaret alijs. vtrū sylls pec
cans in mā possit dici sylls infe
rens: z vī q̄ nō: q̄ sylls peccas in mā: z assumēs falsa non
semp xcludit vez. aliqui. n. ex falsis segf vez: vt pbaf cir
ca p̄m⁹ z̄ p̄p̄o: z vez nō sequit ex falsis p se: z ex neēitate
vt ibide dr. pōt ḡ sylls peccas in mā iferre: nō ex neēitate:
z illatio nō neēia nō est p̄p̄e illatio. ḡ peccas in mā nō p
prie infert. C In xriū est. q̄ dicebat peccas in mā simp⁹
syllat: z dōe sylli simplr ē q̄ de neēitate iferat. ḡ de rōne
sylli peccatis in mā est q̄ de neēitate sit illatu⁹. C Dōm
q̄ peccā in mā simp⁹ ifert z de neēitate. q̄ si q̄rat qd in
fert. dōz q̄ infert. z̄ne verā nō falsaz. l̄z. n. p̄ falsa possit cō
cludi. pp̄ q̄ in se xiderata ē vā. nunq̄ tñ p̄ falsa xcludit
alio⁹ qd vt segf ex pmissis nō habeat falsitatē. sic. n. ima
ginari dicim⁹ q̄ sylls est xriā quedā cui⁹ pmissis se bñt vt
aūs. xclo vo vt xriā. exēte aut ante neēe est existere xriā
nō exēte ante: nō oī nō existere xriā. nō. n. exēte leōe ad
huc pōt existere aial. sic exētib⁹ pmissis neēe est z̄ne exi
stere. nō exētib⁹ aut pmissis nō oī z̄ne nō existere: sic ḡ
ab̄ loquēdo. tñ si accipiat xriā vt segf ex ante: sic exēte
ante neēe est existere xriā. sic nō exēte ante neēe ē nō exi
stere xriā. leo. n. ifert aial. segf. n. ex neēitate leo est: ḡ aial
est. nō tñ leo ex neēitate ifert qdlibz aial: z̄ solu ex neēita
te ifert aial qd est leo. ridiculū. n. est credere q̄ posito leo.

ne de neēitate ponere capra vel alio⁹ aliud: qd nō esset
leo. Siḡ accipia⁹ aial vt segf ad leonē: cū nō seq̄ ad ipm
nisi aial qd ē leo. p̄z ve p̄ eē qd dicebat: qz sic valz est leo
ḡ est aial qd est leo. sic valz nō ē leo. ḡ nō ē aial qd ē leo. z
sicut accepto xriā vt segf ad aūs. posito ante ponit xriā:
z nō posito nō ponit. sic accepta xriā vt se' ex pmissis exñ
tib⁹ pmissis existit xclo: z nō exñtib⁹ nō existit. si. n. argua
tur sic. oīs lapis est aial: oīs asin⁹ est lapis. ḡoīs asinus est
aial. hec xclo in se accepta va est: z vt segf ex pmissis fal
sa est. nā referēdo xriā ad pmissas: segf q̄ asin⁹ sit aial: nō
quocūq̄ mō sūpt: z̄ asin⁹ vt est lapis siue asin⁹ q̄ ē lapis
dñe. n. q̄ asin⁹ q̄ ē lapis ē aial iplicat in se falsitatē quādā.
fiḡ bñ accipiamus quo segf xclo ex pmissis sp̄ videbim⁹
q̄ ex falso segf falsu ex neēitate. p̄z ḡ syllm peccatē in mā
ex neēitate iferre n̄ z̄ne verā z̄ falsaz. ex h̄ ḡ posset accipi
z̄ modus dōi. quare sylls peccas in mā dñ nō syllare nō
q̄ simp⁹ nō syllogicēt: sed q̄ per se z ex necessitate nō syl
logicēt cōclusionē veram: sed falsam: vt ostensum est.

Alterius forte dubitaret alijs. vtrū sylls pec
cans in mā possit dici sylls p̄o
bās. C Dōm q̄ qd iō difficultatē bre videf q̄ nō vī fo
te pole q̄ peccas in mā sit simp⁹ sylls: z cū nō recte p̄bet.
ppter qd scidū q̄ sylls vt dcñ est: est xriā quedā: nō ēat
de rōne xriā qd p̄bet: z sufficit q̄ ex neēitate iferat: z sic
nō ē de rōne xriā simp⁹ q̄ p̄bet: z q̄ inferat. sic nō est de
rōne xriā syllogistice q̄ p̄bet. sed q̄ inferat: vñ tñ illatus
sit aliud ab iferētib⁹: qd p̄z ex diffōne sylli. nā sylls ē oō i
qua positis pmissis alio⁹ aliud se' p̄ ea q̄ posita sunt: ex q̄
appet q̄ l̄z tā petitio p̄ncipy q̄ peccas in mā ex neēitate i
ferat. petitio tñ p̄ncipy q̄ l̄z infert idē p̄ idē ipedit syllm
simp⁹: q̄ ibi nō p̄p̄e sequit a⁹ a pmissis. peccas vo in mā
q̄ sic ex neēitate ifert qd ēt xclo pōt eē alia a pmissis sim
pliciter loquēdo nō ipedit xriā syllogistica. de cui⁹ rōne
solū videf eē q̄ l̄z debitū ordine in mō z fig⁹ seq̄ xclo q̄
sit alia a pmissis. syllus ḡ peccas in mā nō pbat vt oñdet.
est tñ simp⁹ sylls: q̄ l̄m debitū ordine in mō z fig⁹ pōt in
ferre ex neēitate z̄ne q̄ sit alia a pmissis: qd sufficit ad rō
ne sylli simp⁹. ḡ aut nō p̄bet sylls peccas in mā: de leni
p̄z. nibil. n. vere pbat qd z̄ vere soluere: sed syllogismus
peccatēz in materia cōtingit vere z recte soluere: vt supra
ostēdebar. ḡ h̄g sylls nec vē nec recte pbat. ex h̄ aut pos
set haberi z̄ modus rñdēdi: q̄e sylls peccas in mā dñ nō
syllogicēt: nō q̄ nullo mō syllogicēt: z̄ q̄ nō recte argu
it: nec recte pbat vt accipiat syllogicēt nō p̄p̄e: sed put
idē q̄ arguere vī p̄bare. C Notādū aut q̄ vt p̄ q̄ones
pmissis p̄z sylls peccas in mā triplr dñ nō syllogicēt: vī
q̄ nō syltat dialectice: vt vī ex neēitate nō syltat z̄ne ve
raz: vt q̄ nō arguit nec pbat. h̄ aut tria inuit phs in litte
ra. nā cū interrogare videaf eē pp̄ dialepticē: cū ait q̄ nō
syllaf soloe: z̄ oī interrogare vt vī coriscus significet idēz
qd illa dedit itelligere q̄ nō loq̄bat de syllationē simplr
dia⁹: z̄ de obuiatiu⁹. rursus vbi nos habem⁹ qd h̄g syllus
nō syltat simp⁹ vt dicebat: h̄z greca correctio qd nō syltat
veritatē. ex q̄ appet q̄ nō negat ipsuz nullo mō eē syllz: z̄
q̄ nō est sylls syllogicas veritatē: z̄ vero ait q̄ h̄g xclo nō
sequat ex pmissis: z̄ dicit q̄ h̄g xclo nō est dāda siue nō ē
pcedēda: in quo appet q̄ nō negat oō: q̄ nō syllogicēt: z̄
q̄nō p̄bet. nā quātūcūq̄ sit ibi xriā syllo⁹ n̄li sit ibi re
cta argu⁹: vt debita pbō nunq̄ ē xce⁹. C Deīn cū. d
C Ut putas verum est dicere quoniā est ista: id
quod animis ea⁹ esse: animis autē esse aspidē:
est ergo ista aspidem.

C Ponit z̄ palo⁹ in quo rectuz mutat in obliquū. t̄ duo
facit: q̄ p̄ facit. z̄ soluit ibi. (Aut nō neēe.) dicit ḡ putas
ne vez est dñe: qm̄ ista est idē qd ais eā esse hec est maior.

Liber

als autem ea esse aspidem: hec est minor. Gest ista aspidem: hec est conclusio. Deinde cum dicit.

CAut non necesse est si non ista aspidem significatur sed aspis aspidem autem istam.

Soluit. d. q. non est nece. i. non est neccia p. q. b. pno. ista cu sit casus natus non significat aspidem: sed aspis. aspidem at significat illa non illa. est enim dissilis acceptio in hinc: et in pmissis. n. n. dicebas q. tuens esse est istaz: sed est ista. non debet concludi est aspidem sed est aspis. Deinde cu dicit.

Neque si quem dicis esse hunc est hic: dicens autem cleonem esse. est ergo hic cleonez.

Ponit 3ma in quod est mutata recta in obliquum. et duo facit: q. p. ponit pa. z. soluit ibi. (N. n. e. B.) dicit q. p. n. s. le. p. si dicat. putas hec est ille quem dicens hunc esse: est maior. dicens at hunc esse cleonem. hec est. igitur hec cleonem. hec est clo. Deinde cu. d.

Non enim est hic cleonem. Dicitur enim quoniam quem dico esse cleonem est hic: non hunc. neque enim romane dicitur sic interrogatio ista dicta.

Soluit. d. q. b. non est cleonem. i. non significat cleonem: siue non significat casum acutum. dicimus at est in palo. quod iste quem dico hunc esse est hec. non est at est dicimus quod sit hunc. non est. dicit romanum. i. latine vel argue interrogat sic deca vi si dicit putas quem dicens esse est hunc: sed hec est. non debet includi: genere cleonem: sed genere cleonem. Deinde cu. d.

Putatas scis hec: hec est lapis. scis ergo lapis.

Ponit pa. in quod obliquum mutat in rectum. et duo facit: q. p. ponit pa. z. sol. ipz ibi. Aut non idem. d. q. p. t. b. i. hoc oritur simple palogia et soleo: ut si dicat. putas hec est hec: sed est. hec est lapis: hec est. q. scis lapis. hec est clo. Deinde cu. d.

Aut non idem significat hec putas scis hec: tibi hec est lapis: sed in priori quod est hunc in posteriore quod est hic.

Soluit. d. q. non idem significat hec putas scis hec. i. maior. ppone. et in hec. i. et in hac oritur in hec est lapis. Sunt in p. i. p. ppone ut in maiori hec significat hunc: quod cum dicit scis hec: hec est actus castus. In posteriori at ppone. i. i. m. ppone. aut significat hec: quod cum dicit. hec est lapis. ly hec est actus castus. si ergo pmissis cum hec vobis scis ponit hec est acto: cum est vo ponit in toto in hinc vobis includit de hec vobis scis: et non de est. non debet includi q. scis lap. sed q. scis lapidez. est genere illo palo. dissilis acceptio in hinc et in pmissis. Deinde cu. d.

Putatas ne cuius sciazz habes scis hoc: sciazz autem habes lapidis: scis ergo lapidis.

Ponit pa. in quod obliquum mutat in obliquum. et duo facit: q. p. ponit hec palo. z. soluit ipm ibi. Aut huius quod est. dicit ergo. putas ne scis hec cuius sciazz hec: hec est maior. sciazz autem habes lapidis: hec est minor. q. scis lapidis. Deinde cu. d.

Aut hec quod est lapis dicit hunc est lapis. datum est at cuius sciazz hec scis non hec: sed hec quod non lapis sed lapidez.

Soluit. d. q. cu dicit hec: dicens lapidis. sed cu dicit hunc: dicit lapidez. hec non est casus genitivus et lapidis. et hunc est actus sciazz et lapidez: q. non est datum. non est actus genitivus q. scis hec: sed non debet includi q. scis lap. sed q. scis lapidez. Deinde cu. d.

Quoniam ergo huius oportes non syllant solo cecimus: sed videntur et propter quod videtur: et quod est obviandum eis manifestuz ex his que dicta sunt.

Epilogat circa iterum. d. ma. e. ex his quod dicitur sunt: quoniam hec oportes non syllant solo: sed vobis syllare. ut et ma. e. ex his pp. quod tales oportes vobis syllare. et ma. e. est quod est eis obviandum. q. s. sunt sol. dicitur oportes. Notandum est quod in oib. talibus oportentibus causa apparet est apparere similitudo hinc ad pmissas. causa vero non existit est dissilis acceptio in hinc et in pmissis.

Dicitur at itellere quoniam omnes oportes alie sunt faciles despici: alie at difficiliores sunt. q. s. et in quo palogizant audientem

frequenter eedem illis existentem.

Cum dicebat in h. z. 4° erat tractada. p. de utilitate huius doctrinae. z. de solone appenti. 3° de solone recta. 4° tractadum erat quod soluendum: quod aliqui oportes sunt difficiles: et sunt digne solutione: sed magis sunt digne despici. Expeditis g. p. tribus p. bus. p. h. h. exegit de 4° oportes quod oportes sunt difficiles ad soluendum: et sunt digne solone: et quod sunt faciles: et sunt quasi digne despici. Circa h. at duo facit: q. p. facit quod dicimus est. z. g. g. b. d. terminat de modis oppositorum soluendum. circa p. duo facit: q. p. ppot quod itedit. z. ma. p. ppot ibi. Nam eadem oportet. dicit q. p. o. itellere: quoniam omnes oportes i. o. igne oportes alie sunt faciles despici. alie at sunt difficiles ad compesciendum: sed quod est in quod palogia audiret. i. r. d. e. d. e. Addit at q. frequenter oportes faciles sunt eadem oportentibus difficultibus. nam hec eundem locum sophicum: vel hec eandem fallaz per fieri oportes faciles et difficiles ad soluendum. Notandum est quod dicitur q. d. f. s. q. d. i. q. q. in o. palo. artededa est causa apparente: et non existit causa aut apparente est id f. s. q. d. palogia. causa non existit est id in quo paralogia. Deinde cu dicit.

Nam eadem oportet vocare quod hec idem fit. Eadem est oportet alijs quod est in dictione: alijs autem hec accidit: alijs autem sunt aliquid videbitur esse: eo quod translatum vnuquodque similiter est manifestum.

Manifestat quod dixerat. oportes quod eadem oportet est facilis et difficultis ad soluendum: et duo facit: q. p. o. hec in oportentibus peccatis hec for. z. i. peccatis hec maz. z. ibi. Est at aliquis oportet. circa p. duo facit: q. p. ma. q. d. d. i. spali ibi. Quoadmodum g. i. his. d. q. g. eadem oportet vocare quod fit hec idem: hec eadem fallaz: sed hec sunt eadem oportet quod est in eundem defectum: non tamen spille idem defectum appetit oib. immo eadem oportet i. alijs quod est in dictione: alijs vero non est in dictione: ut vobis est hec accidit: alijs autem non est in dictione: i. hec alia fallaz est in dictione: hec autem diversitas id est: quod vnuquodque translatum ad alia et alia maz non est similiter. Non g. q. non oportet oportet peccatis hec eadem fallaz est eodem modo difficultis: quod hec est cognoscere aliquam fallaz in aliis teris co-giscet etiam in oib. teris: quod non est vere in aliis. si vero idem locum sophicum applicatur ad alia et alia maz. vero non est in aliis: et aliis: oportet hec eundem locum sophicum habere et oportet facilius et difficulter put ad alia et alia maz applicatur. Deinde cu. d.

Quoadmodum ergo i. his quod hec equonem sunt quod modus videtur esse lenius simius palogismorum: hoc quod est in quibuslibet sunt manifesta: nam et oportes perne ridiculose oportes sunt sunt f. s. dictiones.

Manifestat quod dixerat in spali. et duo facit: q. p. ma. hoc circa equonem oportes hec taliter fallaz est aliqui oportes faciles: aliqui vero difficiles. z. o. quod dicimus est de equonem virtute hec circa alias fallaz ibi. Sunt autem et in acciditibus. circa p. duo facit: q. p. ppot quod itedit. z. o. quod dixerat mani p. ex. ibi. Ut vir ferebat. Minus autem sic. b. dicimus est quod hec eundem locum sophicum accedit in his oportentibus quod sunt hec equonem quod modulus lenissimus palo. Inter palo. n. equonem vobis est facilius: et in hec equonem super sunt aliqui oportes difficiles: aliqui vero faciles. id subdit g. h. i. sophicum peccatis hec equonem sunt quibuslibet manifesta: nam oportes hec oportes sunt in dictione: i. hec equonem penitentia sunt riducibile. i. sunt quasi digne despici et faciles ad soluendum. Notandum autem quod perne oportes quod non oportes peccates hec equonem sunt faciles ad soluendum: sed aliqui sunt difficiles: ut patet.

Cum vir ferebatur gradatim sedens. Manifestat quod dixerat p. ex. et duo facit: q. p. ex. explicat de oportentibus facilibus. z. de difficultibus ibi. Illa autem et p. missis

mos. *Circa promerit* tria facit *km* quod tria exemplum adducit. *Zamper* ps ibi. *(Et boreas.)* *zam ibi.* *Et vtra bouz.* *Cotinuet sic. beacondem* *et quod factum aliquone oroes sunt faciles:* *vt propter in bac oroe. vir fe
rebat gradater sedes; *beacondem* *et faciler equo;* *qr* *Beacondem* dico gradater
sensus quod vir sedes cerebait gradiedo ita quod sit sedeat *et* gra
dias; *quod est inconueniens.* *Zam si gradater proter briuari a gradu quod est
nome: *et* vt sit sensus quod vir cerebait sedes; *sue portet de gra*
du in gradu; *et* sic potest esse vera. *Deinde cum dicit.***

Et boreas purus non prodidit enim pauperem.

*Proponit zam exemplum. or. quod boreas non est purus; *qr* prodit. in. ledit pau
perem. *formet at sic pa*upe, nibil quod ledit paupere est purus; *beacondem* boreas
ledit paupere; *grande non est purus.* *Beacondem* quod dico purus; *vel*
signat idem quod inoscis; *et* sic boreas non est purus; *qr* multis
nocet; *vel* significat idem quod purgas; *et* sic boreas est purus;
quod aeris purgat. *Deinde cum dicit.**

Et vtra bouz pariet antea neutra sed posterim ambe. Eodem autem modo et alia pene plures.

*Proponit zam exemplum. or. et putas vtra bouz. in. alia yaccaper piet an
vel neutra piet an; *sed* abe pient posterim; *Beacondem* est equo facilis;
qr si ly an dicitur anterioritate loci; *sic est locutio ya. filii.* non beacondem situ
oritur an minez suu; *qr* oritur coram minez sua. *sed* si ly an dicitur posterioritate
tpis; *sic est locutio flia. non locta. non natura* tpe est an suos pentes. ad
dit at quod sic dcim est in his oronibs; *eodem at modo se huius et apropter pe
ne plres; qr sefer ores oroes beacondem sunt faciles.* *Dein c. o.**

*Illa at et pitissimos videt latere. Significat
hoc quoniam litigat sepe de nobis; vt vtrum idem signifi
cat de oibs ens; et vnu; vnu; aliud. Alijs. n. vnu idem
significat ens et vnu. Alij at zenonis orone et pme
nidis soluit; eo quod multipli dicat vnu dicit et ens.*

*Exemplar de oronibs. Continuet sic. dcim est quod factum ali
quod st facilia; *sed* illa Beacondem volut latere pitissimo; et sed diffici
lia. sigm at hoc est quoniam piti sepe litigat de nobis. litigat enim
vnu; ens et vnu de oibs suis signat; vel de oibs de quod p
dicant significat idem vel ad nam alijs quidem videntur ens et vnu
sigm. sic. n. pmenides et mellissus; vnu et ceno videbant ac
cipe ens et vnu; ac si dicitur vniuoce. alijs aut dicunt huius; qr
soluit orone cenonis et pmenidis; eo quod dicat vnu et ens multipli
dici. *Notandum at quod pro orones km equonam sunt faci
les ad soluedum; qr accipiunt promerit equonam; *sed* orones dicitur vno et
ente; vt in pro lib. dicitur sed difficiles; qr non sunt pure equo; *sed*
st analogia; qr non tem recedunt ab vniuoca. Huius pure eq
uoca. in pp hab aliquole appropingatur ad vniuocam vnu ali
quibs et vnu simpliciter dici; cun dicat multipli. *Dein c. o.***

*Silr at et in accinte et in alijs singulis. Alijs quod
de oronuz erunt faciles videri; alie vero diffici
liores; et sume in quo genere et vtrum elechus
vel non elechus non facile silr in oibs.*

*Quidit quod dcim est de equonam vitate beacondem de alijs fallis. or.
quod silr in accinte; et in alijs singulis fallis; ta in dictione quod ex
alie quod oronuz erunt faciles videri. alie vo erunt difficultio
res, subdit autem quod non est silr facile in oibs oronibus scire
sumere in quo gne sint. in factum quia fallaz peccant; nec est silr
facile in oibs cogscere vtrum fiat elechus vel non fiat elechus.*

*H*ec acris oro quod dubitare facit ma
xime; mordet enim hoc maxime.

*Postquam probat oro in oronibs peccatibs factum form
et alijs faciles; alijs vo difficiles. In pte ista
oro idem et peccatibs in modo. in factum; qr prodiffinit quod est oro acris;
sue quod est oro difficil. Zam distigm oroes peccatibs in modo ab oro/
oro peccatibs in form; Zam quo in oronibs peccatibs in modo alijs
oroes acres et difficiles; alijs vo acres et faciles. Zam ibi. *Dub
itatio at est dupl.* Zam ibi. *Quapp*i* syllati.* Dicitur quod illa est oro*

acris et difficilis quod maxime facit dubitare quod at talis oro deat
dici acris. propter quod maxer mordet. in. ledit rationem; sic grace in sa
poribs mordet et stimulat sue progustationem; sic illud est acre.
in oronibs quod mordet et stimulat rationem. *Deinde cun d.*

*Dubitatio at est duplex hab quod in syllogizatis
qua iterimat quod interrogacionem. Illa autem in liti
giosis quo dicat quis propositus.*

*Distinguit peccates in modo a peccatibs in form. or. quod dupl. est
dubitam. in. duplo est dubitabilis oro. hab quod in oronibs syllatis
quod ad peccates in modo in quod iup. peccatibs in modo quod. in. aliquaz
interrogationem eligat quod in dicitur alijs eligere sup. vt eas iteri
mat. vna est grace dubitabilis peccatis in modo quod grace ver eligit vt
soluat iterimedo; in illa. in. alia oro est dubitabilis in litigiosis
in. in peccatibs in form quod grace ver soluere videndo quo dicat. in.
quo cludat propter. oris. n. oro peccatis in forma cun sit insyl
logicata non dicitur. in. non cludit propter. *Deinde cun dicit.**

*Quapp*i* syllogisticis aciores orones querere
magis faciunt. Est alia syllogistica oratio quod dem
acerrima si ex quod maxime apparatibus quod maxi
me probabile interimit.*

*Premissa distigm iter peccates in modo; et peccates in form. In
pre ista oro quo in peccatibs in modo repunt oroes difficiles.
et duo facit; qr pro quo in talibs repunt oroes difficiles. Zam
quo faciles ibi. Quicque grande syllo*ga*. *Circa promerit* duo facit; qr pro
deteriat de difficilis peccatibs in modo factum se. Zam dicitur de diffi
cialibs oronibs in quod ad peccates in form. *Litigiosax at.**

*Notandum quod cun phis dicitur de facili*te* apro distigm iter peccates in modo; et peccates in modo pec
catibs in form. in distigm iter peccates in form; et peccates in modo; qr
non idiguit hab distictio*ne*; cun so*l* dicitur de facili*te* apro difficilis
peccatibs in form se. hab at idiguit hab distigm; qr non so*l* dicitur de
peccatibs in modo se; in et dicitur de eis in quod ad peccan
tes in form. pro at ps vbi dicitur de diffi*te* peccatibs in modo km se
didi*ct* in duas factum pro duplicem difficulitatem assig*at*. Zam ibi. *Scda*
at quod ex oibs. *Circa promerit* duo facit; qr pro propter quod ited*it*. Zam assig*at*
taz dci ibi. *Nam cun vna est oro.* ille st oroes acris*te* et difficili*te* quod mag*is* faci
unt quod re*fer*. in quod prols faci*ct* dub*it*; qr sic est in illa oro syllo*ga* est
acerria; si ex quod max*er* appetibilis*te*. in ex max*er* probabile*te* iteri
mit max*er* probable*te*. in. cludit max*er* ip*probable*. *Non at*
quod nihil phibs alijs fallaz probabilis*te* ee gbusd*at* v*is*; qr ex
flis pt seg flz. non est in conueniens ex pbabilibs seg ip*probable*; v*is*
ex pbabilibs iterim*er* pbable*te*. pbable*te*. n. erat medea non
diligere; qr erat iterfici*te*. si grace argueret sic. oris mod dilig*it*.
medea est mod. grace dilig*it*. hab ex pbabilibs cludit ip*probable*.
Improbable*te*. n. est grace medea iterfici*te* dilexit*it* et pbable*te*
quod non dile*it*. cun grace promiss*at* pbables*te* hab o*er* acer
ria; qr max*er* fac*it* quod re*fer*; vel max*er* fac*it* dub*it*. *Dein cun di*c*.**

*Hab*it* cun vna est oro trasp*osit*a hab dictio*ne* ores file*s*
hebit syllos. sp. n. ex pbabilibs; silr pbabile*te* in
teri*te* vel constr*uet*. quod ne*cess* in dubitare; maria gra
hec acris quod ex equo cludit fac*it* iterrogatibus.*

*Assignat cam dictio*ne* oris max*er* fac*it* dubita*re*. or. quod cun vna sit oro. in. cun vna sit rocinatio*ne* si vnu sit
syllo*ga* trasp*osit*a hab dictio*ne*. in. accepto oppo*to* habis cun altera pro
miss*at* ores silr hebit syllos; qr sp*ec* cludet oppo*to* altera pro
miss*at*; quod at trasp*osit*a hab dictio*ne* sp*ec* fiat syllo*ga*; pro sic faci
endo sp*ec* ex pbabilibs oppones*it* iterim*er* silr pbabile*te*; v*is* c*on*
str*uet* ip*probable*; quod ne*cess* in dubitare. max*er* grace oro erit
acris; qr habne*fa*c*it* ex quod iterrogatibus*te*. in. ex promiss*at*. *Non at*
quod cun ex pbabilibs cludit ip*probable*. max*er* angu
stia*te* r*ati*o*ne*; qr si cedat habne*fa*c*it* ip*probable*; si neget promis
sas neget pbabilia*te*. si at non cedat habne*fa*c*it* ip*probable*; si neget vt si non co
cedat sp*ec* medea iterfici*te* dilig*it*; tunc accepto oppo*to* habis
vt grace medea non dilig*it* cun m*ori*. s*ic* bac; qr medea est mod eo*

Liber

cludeat oppo^m maior): qd nō ois mater diligit qd ē iprobabile; sic et cū oppo^m nō sit mī. nā si ois mī diligit; et medea nō diligēt se: qd ipa nō sit mī: qd falsū ē, qd qdā sp vī excludit i probabile: et h̄ ex eq̄ vī h̄ ad pmissas: qr sic pmissa pbabiles iferunt h̄ne iprobabile: ita oppo^m nō sit mī ē pbabile i fert oppo^m pmissaz qd ē iprobabile. oppo^m n. nō sit erit pbabile: qr positiū ē h̄ne ēē iprobabile: s̄z oppo^m pmissaz erit probabile. qr positiū ē pmissas ēē phabiles. qd fīet s̄les syllogismi: qr sp ex pbabili^b excludit iprobabile: qr nece ē rūdētē dubitare quō aut tal orō sit soluēda. merito qd h̄ orō nō solū est acris sed acerrima. Deinde cū dicit.

CS cda at qd ex oib^b silib^b. B. n. silr facit dubitare qd nā iterrogationū iterimēda ē: B. at difficile nā iterimēdu qdē. qd at iterimēdu dubiu^b.

Cponit scdāz difficultatē circa h̄ orōnes qd difficultas nō est acerrima: s̄z ē z^a acris. iō ait qd z^a. i. z^a acris: vel scdārio difficultis ē illa orō qd erit ex oib^b silib^b. i. ex oib^b iprobabilis. st. n. pmissa sūt equē iprobabilis faciūt difficultatē i soluēdo: qr dubitat h̄is. quā pmissaz iterimēde debeat cū sint silr dubie. iō subdit qd hec orō silr faciet dubitare qd iterrogationū. i. qd pmissaz ē iterimēda. B. aut ē difficile. i. B. est qd facit difficultatē in q̄sito. nā iterimēdu ē gdē aliqd. i. aliq̄ pmissaz: s̄z gd fit iterimēdu ē dubiu^b: cū nō magis vna dubia qd alia. **C**Notādū aut qd hec difficultas nō ē tāta sicut p^a. nā cū ex pbabili^b excludit iprobabile: tunc maxē ē dubiu^b quō ē soluēdu: s̄z qd pmissa sūt equē iprobabilis: iz ex B. aliquā difficultatē iducāt: qr dubitam^b gd iterimēdu ē. h̄ tū dubō nō est tāta sic pma. iō hec orō de scdā acris. siue scdārio difficultis. Deinde cū dicit.

CLitigiosaruz autē acerrima quidē est que pri mūz statiz dubia ē: vtruz syllogizata est vel nō et vtruz s̄m falsuz: vel h̄z diuisionē solutio.

CDeterminat de difficultate peccatiū i mā p. p̄ationē ad peccates i for^a. et duo fac̄: qd duas difficultates ponit. z^a ibi. **(S**cda aut alias.) Dicit qd litigiosaz. i. r^a litigiosarū orōnū illa orō peccas in mā ē acerrima qd statiz dubia est: vtrz ē syllo^c vel nō. et dubiu^b ē vtrz fit dāda h̄z falsuz. i. p. iterēptionē: v̄l h̄z diuisionē. i. p. diuisionēz qd ē orō peccas i mā h̄z affinitatē cū peccate in for^a: et dubitat h̄z gd peccat et quō ē soluēda: tūc ē acerrima. Deinde cū dicit.

CS cda at alias qd manifesta qdē h̄z diuisionē vel iterēptionē est. Nō est autē euīdēs p. quā iterrogationuz iterēptio. nā sic soluēda ē: s̄z vtrz h̄z excludit aut h̄z aliquā iterrogationuz est.

Cponit scdāz difficultatē. d. qd alias. i. inter alias orōnes difficultes. z^a. i. scdārio difficultis ē illa orō qd ē acerrima. vtrz peccat in mā vel in for^a. i. mā est qd soluēda ē p. diuisionē: vel p. iterēptionē. nō tū est euīdēs p. quā iterrogationū. i. p. quā pmissarū ē soluēda. i. faciēda iterēptio vel diuissio. Notādū aut qd sic orōnes peccates in mā s̄m se accepte h̄it duplē difficultatē. vna qd est acerrima. alias qd est scdā acris: sic h̄ orōnes vt p̄parant ad peccates in for^a ma h̄it duplē difficultatē. vna acerrima: vt cū dubiu^b est h̄z gd peccat. alia v̄o qd ē scdā acris: vt cū scit qd peccat in mā: vel qd peccat in for^a. dubitat tū qd pmissaruz fit diuinguēda vel iterimēda. Deinde cū dicit.

CQuādōqz nō syllogizata oratio facilis est: si sint valde iprobabilia: vel falsa que sumuntur.

Quādōqz autē nō digna despici.

CExegēt de facilitate taliū orōnū et duo fac̄: qr p. qd orōnes sūt faciles: et inuit quādāz diuisionē faciliū orōnū. z^a exegēt de mēbris dionis ibi. **(N**ā qd̄qz deest.) Dicēt qd orō

nō syllo^c tūc est facilis si sint valde iopiata: vel valde fl̄a qd sumūt. et addit qd h̄ orō facilis qd̄qz nō ē digna despici: i quo inuit tale distinctionē: qr orō facilis aliq̄ digna ē despici: aliq̄ nō digna. **C**Notādū aut qd h̄ p. orōnē nō syllo^c s̄t considerat series līre vī p̄bs itellere peccatē in mā: qr illa ē qd recipit i iopiabilita. i. iprobabilitia.

Dubitaret galig^s. qr si sic exponēda ē līra: vī sibi p̄bs h̄drē: qr p̄us peccates in mā appelerat orōnes syllo^cas. h̄ aut vī eas appellare nō syllatas. **C**Dicēt qd nō ē icōueniēs eadē orōnez syllo^c simp^b: nō tū syllo^c veritatē: vel syllo^c simp^b: nō tū syllo^c dia^c: vel syllo^c simp^b: nō tū pbare vel arg^c: siue nō syllo^c insolubilis. orō ḡ peccas in mā simplē syllogicāt: sed nō syllogicāt veritatē: nec syllogicāt dialectice: nec insolubilis. est qd syllo^c et nō syllo^c diversis respectibus. Deinde cū dicit.

CHā qd̄qz deest aliqua taliū iterrogationū de qua oratio: et pp̄ter quā: et nō assumit hanc: et nō syllogizat: et stultus est syllogismus.

CExegēt de mēbris dionis et duo fac̄: qr p. qd orō facilis ē digna despici. z^a qd̄qz nō ē digna despici ibi. **(Q**uādē eo^a.) dicit qd qd̄qz in syllo deest aliq̄ taliū iterrogationū de qd et pp̄ quā ē oro. i. h̄. et opponēs nō assumit hāc et nō syllat p̄ ilā fatū ē syllo^c: et ē oro digna despici. ridiculū. n. ē p̄ permittere illā pmissaz ex qd et pp̄ quā ē illa h̄. **C**Notādū aut qd pmissa ē duplē hitu^c se h̄it ad h̄ne. vī. in hitu^c cāē mālis: qr major et minor extremitas qd ponunt ē pmissa sūt mā h̄nis. rursus pmissa se h̄it in hitu^c cāē efficiētis: qr medi^a termi^b qd in pmissis ponitur ē id p. cui^b efficaciaz se h̄. h̄. h̄. est ex pmissis in q̄z tū ē cāē mālis ei^b: et ē pmissa p̄ sunt cāē efficiētis ipsi^b. **C**Notādū aut qd h̄z regrānt due pmissa ad excludēdā h̄ne: nō tū qd̄qz illaz ē equē pncipalis ē ipi^b tūc qd ē oro digna despici qd̄qz p̄tmitit illā pmissa: ex qd et p. quā pncipali^b et euīdētē isert sclo. Si gārg^m nō sumat ambas pmissas h̄z p̄tmitit pmissaz pncipaliore: et etias peccet ē mā: et nō syllo^c vī ē oio fatū syllo^c. Deinde cū dicit.

CQuādōqz autē earuz que extrinsecus: nō despiciēdus villo mō: sed oratio quidē habilis ē: interrogās autē interrogauit nō bene.

CDicit qd orō nō ē digna despici. d. qd qd̄qz in syllo assumētē ē probabilitia et peccate in mā nō deficit aliq̄ pmissaz: s̄z deficit aliqd eo^a qd̄qz sūt extrinsecus: vt qr forte deficit ibi pbatio maioris vel minoris nō ē despiciēdus ille syllo nullō mō: s̄z orō gdē ē habilis. i. facilis ad soluēdu: qr assumit ē probabilitia: et opponēs nō b̄si interrogauit: qr cū assumeret qd̄qz nō videbant pbabilitia debebat ea pbare et declarare. **C**Notādū aut qd i orōne habili ad soluēdu aliq̄ ē defec^actus ex pte orōnis: vt cū deficit sibi pp̄o neccia qd ē de eē^a syllo: et tūc dī digna despici. aliq̄ vō nō deficit ibi pp̄o in trinseca: sed extrinseca: vt qd̄qz deficit ibi pp̄o maioris vel minoris qd̄qz nō vident pbabilitas: et tūc magis vī ēē defect^a ex pte opponētē nō declaratis pp̄o qd̄qz ex pte orōnis. orō ergo nō potest dici digna despici: sed opponēs nō bene interrogauit. Deinde cū dicit.

CEt quēadmodū soluere qd̄qz gdē ad orōnē: qd̄qz at ad iterrogatē et iterrogationē. qd̄qz ve ro ad neutrō ho^b. Silr et iterrogare et syllogizare eq^a: et ad ppositionē: et ad respōdetē: et ad tēpus: quādō pluris t̄pis egēs solutio qd̄qz p̄sentis tēporis disputatio ad solutionē.

CDeterminat de modis soluēdi et opponēdi ondēns qd̄qz tres sūt modi soluēdi sic et tres sūt opponēdi. iō ait qd̄qz ad modū ē. i. exigit soluere qd̄qz ad orōnē. i. recte. qd̄qz at ad iterro^c et iterro^c. i. appenter: et ad ho^b, qd̄qz aut est

solo ad neut p. hoc: qz nō ē solo: nec ad hoc: nec ad oīo
ne: s; ad tps. s; ltr aut r interrogare. i. opponere r syllare est
triplr. s. ad pōnē. i. ad orōnē. r recte ad rīdētē. i. appenter
r ad hoiez: r ēt ad tps. r subdit q soluere ad tps est qī so-
lutio ē egēs pīs tps qz dispu. i. qz dispuare ad solonē p.
sentis tps: qnqz g in soluēdo vel i opponēdo ex̄nēe: r pp
nēcitatē iplicat aligd qd eget plī declinatione r plī tpe qz
s; tōtū pācipale ppo" hō solo vel oppositio d3 eē ad tps.
C Notādū āt q hec ps duplī r̄tinuari pōt ad pcedētia. p
vī seq̄ ad torū ca". nā s; i hoc ca" determiaf de orōnib"
facilib" r difficultib": cū pp facilitatē r difficultatē orōnuz
r̄igat aliq̄ bñ r male opponere vel soluere: cōgruit vt
post determinationē de diuersit̄ orōnū determīet de di-
uersitate soluēdi vel opponēdi. z° hec ps pōt sumere ori-
gine ex eo qd imēdiate pcessit. dixerat. n. qz r̄ opponētez
nō bñ interrogare. vt ḡ ostēderet h̄ b̄re veritatē subiūxit:
q̄ sicut r̄igit soluere recte r̄nō recte s; apparēter r ad tē-
pus sic r̄ interrogare recte r̄nō recte: s; appenter r ad tps
r in hoc finē ps executiuā hui libri.

CAP. XI.

Ex quātis igit r qlib fūt dispu-
tibus palogismi: r quō oīdem
falsuz: r que extra opionē sunt di-
cere faciem. Ampli autē ex qui-
b accidit soloecissimū: r quō iter-
rogādū: r qz ordo īterrogationuz.
C h̄ec ps diuisa fuit ī totū pcedēs. postqz g pbs determi-
nauit ī syllis sophicis h̄ se r h̄ sua pn": r h̄ metas ad qz
deducūt. In pte ista epylogat circa determīata: vt autem
appeat neēitas hui capl. C Sciedū qī p lib top. pbs di-
xit se velle iuenire methodū ex q̄ pbabilis syllare posse
m" de oī pbleu". r de oī ppo". cu g qdā s; pbabilia cir-
ca q̄ versaf sylls dia". qdā aut̄ videant̄ pbabilia r nō s;nt
circa q̄ vlaſ litigiosus r sophic" si 2plete d3 h̄ri noti" de p-
babilibz" d; determīare de oī pbabili. vt ḡ sufficiēter bre-
m" p pbs se pmisit tradere in lib. top. oportuit nō soluz
determīare de pbabilibz" circa q̄ vlaſ dia" qd scim ē in lib.
top. s; et opozuit tractare de his q̄ viden̄ pbabilia: r de
bis q̄ viden̄ syllare circa q̄ vlaſ litigiosus r sophic": qd fa-
ctū ē in hoc lib. pte ḡ illā lo" q̄ vocat iuētia q̄ fit p locos r
pbabilia sufficiēter b̄re poszu" p lib top. r p lib. elechopz. In
bis. n. duob" libris determīata de oī gne pbabiliū: r de oī
gne locoz tā de locis veris: qd factū est in lib. top. q̄ et d-
appentib": qd scim ē in h̄ lib. vt g pbs oīderet se sufficiē-
ter tradidisse pte lo" q̄ dī iuētia quā pmisit se tradituz
in lib. top. oportuit eu epylogare tā dca in h̄ lib. q̄ et in lib.
top. vt p tradita h̄ ibi oīderet se sufficiēter dedisse illaz
methodū quā i p top. pmiseraf se tradituz. tria g faç: qz p
epylogat determīata i h̄ lib. z° ex deteriatl ait q̄ restat oī-
dere quō sufficiēter tradita sit methodus iuētia. 3° epy-
logat determīata i lib. top. r oī se h̄ methodū sufficiēter tra-
didisse. z° ibi. (Reliqui autē ē de eo.) 4° ibi. (Ergo sup̄
iuenire.) Circa p̄mū duo factū: qz p̄ epylogat determīata q̄tū
ad p̄m libp̄ elechopz. z° q̄ ad z" ibi. (Ampli autē ad quē).
dīc ḡ p̄ dcm ē in p̄b̄ ex quātis dispuatiōib": i. ex q̄ dispu-
atiōib": r ex q̄lib fūt palo": r h̄ q̄tū ad meta redargu-
tiōis ad quā pa" pn" ordinant. r ēt dcim ē quō oīdm" fal-
suz: r quō faciam" rīdētē ofe ea q̄ sunt ex opionē q̄tū ad
meta falsi r̄ opinabilis: ap̄l" dictū ē ex qbus accit syllus
sup. ducēs ad soleo" vel ad nagationē. r dcim ē quō inter-
rogādū: r qz ordo īterrogationū q̄tū ad cautelas. C No-
tādū ait q̄ ait ex quātis r qlib fūt palo": qz in p lib. nō
solū dcim ē de numero locoz sophicoz ex quibus fiunt
paloz: qz oīluz ē eos ee. xii. s; et dcim ē de mō r de qlita-
le eoz: qz ostēluz ē aliquos eoz esse in dictiōe, aliquos

vero extra dictionē. C Deinde cū dicit.

C Ampli āt ad qd s;nt viles h̄ oīones. Et de-
rīsione s;lt̄ oī. Et quō soluēdū dispuatiōes r
syllos: dicta sunt nobis de oībus nobis hec.

C Epylogat q̄tū ad z" libp. oī ap̄l" i h̄ scdō lib. dcim ē
ad qd s;lt̄ viles oīs h̄ oīones: r dcim ē simplr. i. vlt̄ de oī
rīsioē q̄tū ad solonē appentē: r dcim ē quō soluēdū ē dis-
puatiōes r syllos q̄tū ad solonē rectā. h̄. n. de oīb". i. iter
oīa vel iter alia dicta sunt nobis. i. a nobis. C Notādū aut̄
q̄ nō epylogat vlt̄ oīa dcā in h̄ z": sed solū epylogat q̄ p̄n"
itēdūf i h̄ z": de facilitate. n. r difficultate orōnū nihil h̄
epylogat: iō nō ait abso" q̄ deteriata in h̄ lib. s;nt q̄ nūc
dcā sunt. s; q̄ iter alia dcā sunt hec. C Deinde cum dicit.

C Reliqui ē āt de eo qd ex p̄cipio erat p̄posi-
tum reminiscētibus aliquid dicere breuiter r
finē imponere dictis. C Ex deteriatis i h̄ lib. ait q̄ restat oīdere quō sufficiē-
ter sit tradita methodus iuētia. d. q̄ remiscētib" nobis
de bis q̄ dixim" in li. top. q̄ volebam" tradere arte de oī
pblematic reliquū est d̄rē aligd de eo qd erat in p̄n": ostē-
dendo p̄ tradita in h̄ lib. cū bis q̄ tradita sunt in lib. topi.
sufficiēter tradidisse methodū d̄ pbabilib" q̄ methodus
in p̄cipio libi topi. esse tradēda dicebat. his ergo ostē-
sis restat iponere finē dictis. C Deinde cū dicit.

C Ergo sup̄sim" iuētire p̄tē aliquā syllogisti-
caz de p̄posito ex his que iuētire q̄zprobabilissi-
ma. h̄c. n. opus est dialectice r tētatiue p̄ se.

C Epylogat deteriata i li. topi. vt ostēdat se sufficiēter tra-
didisse arte iuētia. r tria faç: qz p̄ epylogat deteriata i li.
top. z° resumit q̄ sunt tradita i h̄ li. 3° cludit q̄ finē h̄ qd
pposuit: r q̄ sufficiēter tradidit methodū iuētia. z° ibi.
(Preter h̄ at.) 3° ibi. (Qm̄ ḡ h̄t.) C Ad euidētia āt p̄
tr̄is sciedū q̄ li. topi. in duas ptes diuidit. i. p̄hemiu" r tra-
ctatū. Itē ps executiuā diuidit i duas. yz. in dia" simp" r
obuiatiua. In p̄mis. n. septē libris magis deteriata de dia-
lectica simp". In 8° vo magis de obuiatiā. tria ḡ facit: qz p̄
epy" q̄tū ad deteriata in p̄he? z° q̄tū ad deteriata in p̄
missis septē li. vbi agit de dia" sim". 2° epylogat q̄tū ad
determīata in 8°: vbi q̄si agit de dia" simp" obuiatiā. z°
ibi. (Manifestū ē āt i porib.) 3° ibi. (Ampli autē quō.)
In p̄he" autē libri topi. duo tāgebanī. p̄ autē q̄ tradēda
erat methodus p̄ quā possem" oppo" r syllare de oī pro-
bleu". z° vo q̄ p̄ illā methodū posse" sustiēre r rīdēre ad
oī pbleu" nō dicēdo aligd repugnās. duo ḡ faç: qz p̄ epy-
logat deteriata in p̄he" libri top. q̄tū ad p̄tēz syllandi.
z° q̄tū ad p̄tē sustinēdi ibi. (Qm̄ autē 2format.) dicit ḡ
q̄ in p̄he" top. simp" i. accepim" r p̄posuit iuētire
quādā p̄tē. i. quādā methodū syllandū. i. ad syllandi de
pposuit: r hoc ex his que inq̄ s;nt pbabilia. i. ex manifeste
pbabilib". r addit q̄ h̄ est op" dia" p̄ se r tētatiue sup. ex
2nti vel paccis. C Notādū ē qz qd est simp" tale respe-
ctu hui nō p̄p̄ ē tale p̄ se: s; est tale q̄si ex 2nti r p accis
cū dialectica p̄cedat ex pbabilib" simp" tētatiue vo ex
pbabilibus rī". dia" accipit quasi pbabilia p̄ se. tētatiue
vo accipit talia q̄si p accis r ex 2nti. C Deinde cūz dicit.

C Qm̄ autē 2format ad ea pp sophistice vicini-
tate: vt nō solū expimētū possit sumere dialecti-
ce: s; et q̄si sciēs. pp hoc nō tm̄ dictū op" nego-
cij. p̄posuit oīone posse sumē: s; et vt oīone
sustinetes obseruemus positionē velut per p-
babiliſſima. Simili modo.
C Epilogat dicta in p̄hemio top. q̄tū ad p̄tē sustinēdi. r

Liber

Duo facit: qz p fac qd decim e. 2° assignat cāz dicti ibi. (Lām aūt dixim?) dīc g. p qz dia cōformat ad ea. i. ad sophicā pp vicinitatē sophice. i. pp affini^{rem} quā hz dia cō ad sophi- caz: dia cō sup. ppetit; vt nō solū possit expimētu sumere op ponēdo & syllō^{bo}: s̄z ēt ppetit dia cō vt appearat qsi sciēs rñdē do & sustinēdo. pp hz g qz spectat ad dialecticū nō solū op ponere: s̄z ēt sustinere: pposuim⁹ in p̄n^o top. dcm op⁹ nego cy dia cō ee: si tñ orōne posse sumerē opponēdo & syllando. s̄z ēt vt obseruem⁹ orōne sustinētes positiōez: & hz sili mō pbabilissima: qz sic debem⁹ p pbabili^m oppo^c & syllō^c. sic debem⁹ sili mō p pbabili^a sustinere & rñdere. (Notādū aūt qz dia cō aliquā vicinitatē hz cū tēta^m: qz tētatiua ē p dia cō. sic ēt aliquā vicinitatē hz cū sophica. sophista. n. vlt videri dia cō & siliat ipz accipiendo qz yident pbabili^c. ad dia- lecticū g put hz affinitatē cū tēta^m spectat opponere & syl logiçare: qd v̄ eē p̄puz demiratiu sp. tētatiuⁿ. n. vult oppo nere vt sumat expimētu de rñdere: s̄z ad ipz dialecticū vt hz affinitatē cū sophista spectare v̄f sustinere & rñdere: qz cū sophista velt videri sciēs: qz max^c qs appet sciēs rñdē do spectat ad dialecticū nō solū opponere: & expi^m sume re pp affinitatē quā hz ad tētatiuaz: s̄z ēt spectat ad ipm su stinere & rñdere: vt appearat sciens pp affinitatē quā hz ad sophicā. volēs ḡphs oñdere qz spectat ad dialecticū oppo nere ppat dialecticū tētatio. volēs aūt oñdere qz spectat ad eū rñdere ppat ipsuz sophi^c. (Deinde cū dicit.

(Lauſam aūt dixim⁹ hui⁹: qz & pp h Socrates itero gabat: s̄z n̄ rñdebat: fatebaſ. n. nesciſ. Quia dixerat qz spectat ad dialecticū obſuare & susti- positionē: assignat & inuit qz sit cā hui⁹. d. g. cā h^b: qz debe rem⁹ sustinere & obſuare pōnē dixim⁹ sup. p̄us in p̄n^o ca pituli: qz iō debe⁹ facere hz vt nō dicam⁹ aligd repugnās: & qz difficile est nō dicere aligd repugnās: & solū sciēs p̄nt obſuare ne rñdēdo sibi h̄dicāt pp h socrates interro ga uit. i. volebat itero^c. s̄z n̄ rñdebat. i. nollebat rñdere. cau ſa aūt hui⁹ erat qz fatebaſ se nō scire. (Deinde cū dicit.

(Ad manifestū ē āt i priorib⁹: & ad quot: & ex qz lib⁹: & ex quot h̄erit: & vñ idonei erim⁹ hoꝝ. Postqz epylogauit qz̄tu ad pbe^m libri top. epylogat qz^m ad pte executiuā. & p qz^m ad septē pcedētes li^o. d. g. p in p̄ori bus. i. in p̄mis septē pcedētib⁹ li^o top. ma^m ē ad qz & ex qz h̄erit qz. syllore poterim⁹. & ma^m ē vñ erim⁹ ydonei ho ruz. Notādū aūt qz in syllō dia cō simplr lupto tria ē cō fidare. vñ. p̄missas ḥnē & hitudies locales qz surqz̄dā ɔſide ratioes & qz̄dā maxie p qz̄ roboraſ dia cō syllōs. qz g in p̄mis septē librl determinat qz̄ de dia cō simplr. iō p illos libros ma^m ē ex qz erit syllō qz^m ad p̄missas: & ad qz qz^m ad ḥnes: & vñ ydonei erim⁹ ad syllandū qz̄tu ad ɔſidati^m: & max^{as} per quas roboraſ hz syllūs. (Deinde cū dicit.

(Ampli⁹ autē quo itero gāda & ordināda qz ois: & de rñſiōib⁹ & solonib⁹ qz̄ sūt ad syllōs pa ſefactū ē: & de alijs qz̄cūz eiudē vie sūt oñdes. Epylogat qz̄tu ad deter⁹ in 8° top. in qz̄ qz̄ tria tāgunz: qz ibi doceſ opponēs qz̄ debeat itero^c. iſtruīt rñs qz̄ debeat rñdere. & ſoluere danc̄ cautele: & ydonei^{res} p qz̄ ba hem⁹ vias ad talia faciēdū: iō ait qz̄ amp. in 8° dcim est: & quo itero^{da} & ordit⁹ sit ois qz̄ qz̄ ad opponētē: & dcim est de rñſionib⁹: & de solonib⁹ qz̄ sūt ad hz palo^{os} qz^m ad rñdē tez. & pateſciū ē de alijs qz̄cūz sūt oñdes eiudē vie qz̄tu ad cautelas & ydoneitates: vel qz̄tu ad alia annexa dia lecico negocio. (Deinde cū dicit.

(Preter hec aūt de paralogismis pertractauimus: ſicut iam diximus prius.

(Resumit dcā in h lib. vt p tradita in lib. topi. & p dcā i h libro oñdat ſe ſufficiēter tradidisse illā p̄telō^c qz̄ dr̄ inuēti

ua. d. g. p̄ter h. i. p̄ter tradita i li. top. p̄tractauim⁹ in h lib. de palo⁹ ſicut iam diximus. (Deinde cum dicit. Quoniam ergo habent finem ſufficiēter que proposuimus manifestum est.

(Locludit ſe ſufficiēter tradidiffe methodū inuētiuā. cōti nueſ āt ſic. dcim ē qz̄ ſe tradita i lib. top. & qz̄ in lib. elēchoz. & qz̄ p̄ tradita hic & ibi. ſufficiēter h̄f methodus illa: p quā p̄bat tā exītē p̄p̄arētē p̄ ſuſſe ſyllare de oī pbleumate. iō ma^m ē: qz̄ ſufficiēter hūc ſinē qz̄ p̄posuim⁹. i. ſuffi ciēter finiuim⁹ methodū illā inuētiuā p quā vt p̄posuim⁹ poterim⁹ ſyloogicāre p̄babili^r de oī pbleumate: & ſustine re p̄babili^r quālibz p̄pōne nō dō aligd repugnās.

 Portet aūt nos nō latere qd accit circa h negocii. Hā eoꝝ que inueniunt omniū que quidē ab alijs ſumpta ſunt:

prius elaborata p̄ticulariter augētur ab eis: qui accipiūt poſtea: qz̄ aūt ex principio i ueniuunt pax in primis augmētu ſolēt ſumere.

(Ut dicebat liber iſte diuidebat in ptes tres. qz̄ p̄pone bat tractat⁹. z° ponebat epylog⁹ circa deter⁹. 3° vt phis ſonderet ſe fuſſe h^b arti ſpālē inuētorē: dabant modū qz̄ h̄ ars inuēta erat. duab⁹ ḡpmis pribus exp¹⁰ h̄ exeq̄ de 3° vbi sp̄ ſe h^b ſcie ſpālē inuētorē. Intērio ḡb⁹ toti⁹ caplī in h̄ ſuſſit: qz̄ ceterē artes inuēta ſt p̄ auxi^m plūuz: ita qz̄ poſte riores cū auxi^o poy artes illas pſecerūt: s̄z h^b ſcia ſiue hec ars nō ſic inuēta ē: qz̄ aūt tps Aꝝ. nihil de ea erat traditū p modū arti: pp qz̄ p̄bz inuit ſe fuſſe ſpālē inuētorē ipi⁹. tria ḡ fac: qz̄ p̄ oꝝ quo alie artes inuēta ſūt. z° oꝝ nō ſic inuēta eſſe lo^c: 3° in qz̄dā ḡnali^c recolligit qz̄ dixerat: & tanqz ſpālis in uētorē h^b artis petit venia de omiſſis: & ḡraz de inuentis. z° ibi. (Hui⁹ ēt negocij nō h̄ qdē.) 3° ibi. (Et de rhetoriciā qdē.) circa p̄m duo fac: qz̄ p̄ponit qz̄ itēdit. z° qz̄ dixerat manifestat p̄ ex^m ibi. (Et qz̄ circa rhe^c.) circa p̄m duo fac: qz̄ p̄ ait alias artes poſteriora pſecisile p̄ auxi^m poy. z° oꝝ i alis arrib⁹ inuētu a p̄ozib⁹ ſuit vtili⁹ & difficulti⁹ qz̄ in uētu a poſteriorib⁹ ibi. (Utili⁹ ēt plūmū.) Dic ḡ p̄oz nos nō latere qd accit circa hoc nego^m. i. circa nego^m logicū r̄ alioꝝ negociorū ſiue r̄ aliaz artiū. nā oñuz eoꝝ. i. oñuz aliz arū artiū qz̄ inueniunt ſic inuēta ſūt: qz̄ qz̄ ſūt ab alijs. i. a po ſerib⁹ ſūpta. i. inuēta & p̄us elaborata. i. a labore acqſita ab eis qz̄ accipiūt poſtea. i. a poſteriorib⁹ p̄ticulariter augēt. ſubdit aūt qz̄ in alijs artib⁹ qz̄ ſup. ex p̄n^o inueniunt i p̄mis ſt qd p̄uū: s̄z p̄ poſteriorē ſolēt ſumēt aug^m. (Deinde cū d.) Utilius aūt plurimū illo qd poſtea ex his fit augmentuz. Adaxime enī fortasse principium omniuz vt dicitur.

Oſtēdit qz̄ inuētu a p̄ozib⁹ fuerit vtili⁹ & difficulti⁹ qz̄ in uētu a poſteriorib⁹. duo ḡ fac: qz̄ p̄ oſtēdit qd fuit vtilius. z° ex h̄ oſtēdit qd fuit difficulti⁹ ibi. (Quare & difficulti⁹.) dicit ḡ qz̄ illud ſup. p̄m inuētu fuit plūmū vtili⁹. i. valde vtili⁹ illo qd poſtea fit augmētu. i. ſuſcipit augmētu ex his. i. ex p̄us inuētis. hui⁹ aūtē cām ſubdit qz̄ p̄n^m fortasse: vt d̄ videſt esse maximū oñuz. i. v̄tiosius alijs. eſſt enī p̄n^m maxi

Subitaret (mū v̄ture. & video vtili⁹ inuenire. forte alijs. qz̄ nō v̄r vex ee qz̄ p̄n^m ſit vtili⁹ alijs. nā p̄n^a ſt qz̄ ſi nota i ſolo luie itellī ſaget. illō. n. ē p̄p̄e p̄n^m: qz̄ glibz p̄bat auditū. ſati. n. cū audi⁹. oꝝ totū h̄ eſſe v̄z. nō ḡ yideſt eſſe v̄tile talia inuenire: qz̄ abſqz la boze inueniunt: & nō v̄r ea alijs ignorare. (Dōz qz̄ vt p̄teat veritas qz̄ ſiti dup⁹ distin⁹ ē nečia de p̄ncipys. p̄ma eſſt qz̄ p̄n^a qdā ſit p̄pa arti: qdā āt nō p̄pa. rursus p̄n^a v̄l p̄ſt diſiderari in ſe: vel ſub rōne qz̄ p̄n^a ſit. hz ḡ forte nō ſit v̄tū

Secundus

66

litas iuenerit p̄n^a r^o alicui^r artl nō pp̄a r se siderata. p̄n^a tñ pp̄a r sub rōne q̄ p̄n^a ē valde utile iuenerit: qz dcis p̄nci p̄us leue est illis addere: r q̄ illa aliq̄s h̄nes elicere. sūt enī b̄ p̄n^a maxia pt̄ate: qz in v̄tute eoꝝ cetera cludunt. qd̄ vo dicebat p̄n^a ē nota cui liber. dōz q̄ r si q̄. i. aliquie pp̄o nes cōes q̄ si sūt note cui libz. p̄n^a tñ pp̄a r sub rōne q̄ p̄n^a nō sūt nota cui libz. iō forte phus no simplr dixit p̄n^m esse v̄ili^r et maxi^r: s̄z ait q̄ fortasse: vt d̄ ē v̄ili^r et maxi^r vi in nueret q̄ nō q̄cūq̄ cōes pp̄ones: nec quocunq̄ mō acce p̄to sūt v̄tiliores: r sūt max^r pt̄ate: s̄z sūt tales si accipiant mō quo dcim est. Deinde cum dicit.

Quare et difficillimū. Quāto. n. optimi potestate: tanto paruissimū magnitudie: difficillimū est autē videri: hoc autē inuenio: facile ē addere et augere reliquum.

Concludit ex dcis q̄ talia scire vel iuenerit sit difficili^r alys dicēs. q̄ difficillimū ē ips^r p̄n^m: qz quāto aliqd ē maximū vel opti^m pt̄ate tāto ē p̄uissimū magnitudie: r qz p̄ua subterfugiūt cognitionē: r nō p̄nt ita de facili cogiscere: difficillimū est videri. i. cognosci p̄n^m. b̄. ā. s. p̄n^a iuēto et cognitio facile ē addere et augere reliquum. Notādū at q̄ tota cā q̄re videb̄ h̄ v̄ba p̄hs iducere est: qz dign^r ē h̄re gr̄as si pfecte tradidit logica, nā alias artes p̄ores nō p̄ficerūt: s̄z posteriores cū auxilio p̄orū pfecte tradiderūt eas: r qz iuētu^r a p̄orib^r fuit v̄ili^r et difficili^r q̄ iuētu^r a posteriorib^r: iō si illas artes posteriores p̄ficerūt: nō fuerūt digni admiratio vel laude: s̄z cū tpe p̄bi nihil p̄ modū artis iuētu^r ēē de lo^c: p̄hs eā p̄plete tradēs nō in iuētu^r p̄ori auxilio di.

Dubitares. Cognitio est admiratione et laude.

Lc. p. forte aligs qz nō v̄r q̄ p̄n^m sit difficili^r cognoscere: qz s̄z om̄era^r z^r "me": qd̄ sūt sic loc^r ianue in domo: que nllus ignorat: r b̄ sūt p̄n^a r pp̄ones cōes: s̄z q̄ se h̄sit vt loc^r ianue i domo nō est difficile cogiscere. ḡ re. Dōz q̄ p̄ia d̄cā p̄z solo q̄siti. nā r s̄i nō sit difficile cogiscere p̄n^a: vt sūt qd̄ cōes pp̄ones in se. difficile ē tñ ea cognoscere subrōne q̄ p̄n^a: r in iuxte sub rōne q̄ p̄pa p̄n^a. difficile. n. ē in aliq̄ spāli mā: vel i aliq̄ scia spāli iuenerit aliq̄ p̄n^a p̄ spāl^r r p̄pe regulari possim^r in tota illa disciplia difficili^r ē. n. talia iuenerit q̄ ex talib^r iuētis alia addere.

Ulterius forte dubitaret alijs. quō qd̄ ē max^r p̄ia ē mini^m magni^r. Dōm q̄ quāto p̄n^a sūt p̄ticulariora tāto sūt p̄la et magi^r p̄posita: qz se h̄sit p̄ additionē ad p̄o. p̄n^a. n. p̄t^r pl̄ificat s̄z pl̄ificationē p̄ncipiatōz: sed p̄n^a v̄lia remanet implisi^r et magis simili^r: r qz quāto aliqd ē v̄ili^r tāto est potēti^r et ad p̄la se extēdit. iō q̄to aliqd ē potēti^r tāto ē min^r implificatū: r est magis p̄uū i magnitudie. i. ē simplici^r: qz vt dcim ē v̄lius.

Ulterius forte dubitaret alijs. qz nō v̄r verū ēē qd̄ p̄hs ait. v̄z. q̄ si p̄n^m ē paruissimū: vel magi^r p̄uū ē difficile videre. B. n. v̄r ēē in cognitione sensitiva. p̄ v̄isuz. n. vel p̄ alios sensus q̄ miora se diffici li^r sentiunt. s̄z in itelluz v̄r ēē modus h̄ri^r. nā q̄ miora se s̄z itelluz: facil^r cognoscūt: qz vt d̄ ē p̄phicoz. sūt nobis nota p̄fusa magis. v̄lia. n. p̄us cadūt in cognitionē nr̄a q̄ p̄ticularia. v̄li. et Auct. vult in sua meta^r qd̄ p̄mū p̄ ab intelluz cōcipit ē ens et ēē p̄p̄ sui v̄litate. cū q̄ v̄le sit simplici^r p̄t^r ēē itelluz p̄ia et simplici^r facil^r ē videre. cui^r h̄ri^r in l̄ra d̄r. Dōm q̄ vno^r v̄le est facil^r cognoscere q̄ p̄t^r. alio at mō ē e^r. sp. n. rotū et p̄fusuz est facil^r cognoscere q̄ distin ctū: r qz vno^r v̄le est totū et p̄fusuz r^r p̄t^r: vt gen^r r^r sp̄ei. alio^r est e^r. iō gen^r et v̄le vno^r difficile cognoscit q̄ p̄t^r. alio mō ecōuerso. p̄ot. n. siderari aial vt est totū ad hoiez q̄ est qd̄a gen^r tñtēs multas sp̄es et sic cognoscere aial est qd̄ p̄fusuz: et cognoscere hoiez est qd̄ distictū. z^r p̄ot accipi aial vt est p̄s diffinitia hoiez. bō. n. resoluūt in aial et rōnale,

et q̄libet sp̄es exīs in ḡie resoluūt h̄z in gen^r et d̄riam tanq̄ in p̄es diffinitias: r tanq̄ in p̄pa p̄n^a. r h̄ mō cognoscere sp̄es: vt in p̄b̄cīs diffusū declarauim^r: ē gd̄ magi^r p̄fusū q̄ cognitio ḡis. nā illud qd̄ dīc h̄o sub mō p̄fuso dīc aial rōnale sub mō distincto. v̄lia q̄ ē facili^r cogiscere: nō q̄cūq̄ mō: s̄z vt dicūt qd̄dā totū: r vt sūt qd̄ cōfusuz: s̄z vt v̄lia s̄t p̄n^a in q̄ alia resoluūt: r vt sūt p̄tes diffinitie alioꝝ diffi cili^r cognoscūt q̄ alia: r qz b̄ mō h̄sit rōne mīmi et rōne p̄n cipy: p̄uū sub rōne q̄ p̄uū: r p̄n^m sub rōne q̄ p̄n^m: etiā s̄z co gnitionē itelleciūā ē difficult^r cognoscere q̄ a^r. v̄a q̄ ē l̄ra p̄bi si p̄ se itelligat. qd̄ v̄o d̄r q̄ v̄lia q̄ sunt mīma facili^r co gnoscunt. p̄z q̄ rō peccat p̄ accīs. nā v̄lia vt sūt tota: r vt sūt qd̄ p̄fusuz facili^r cognoscunt. sed vt sunt minima: r vt sunt p̄ncipia in que alia resoluūt nō cognoscunt facilius s̄z difficult^r ius. Deinde cū dicit.

Qd̄ et circa rhetoricas ōiones accit. pene at et circa alias ōes artes. Nā q̄ principia inueniuntur: oīno ad paruū quid p̄duxerūt. Qui autē nūc famosiores sunt assumētes a multis velut et successiōē p̄ticulariter colligētes sic auerūt.

Qd̄ dixerat mani^r p̄ ex^r in rhe^c. et duo fac: qz p̄ ppo nit qd̄ itēdit. z^r mani^r qd̄ dixerat ibi. Lrysiās qd̄ post p̄ores. Dīc ḡ q̄ id qd̄ accit circa orōnes rhetoricas accit pene circa ōes alias artes. nā sic rhetorica augmētata est succe^r: sic et artes alie. nā in rhetorica et pene in oīb^r artis b^r illi q̄ iuenerūt p̄n^a oīno p̄duxerūt ad p̄uū: qz modicū in iuenerūt: s̄z q̄ nō sūt famosiores in rhetorica assumētes a multis p̄orib^r q̄ p̄cesserūt eos velut ex successiōē p̄t^r colligētib^r sic. s̄z succe^r auerūt. i. augmētauerūt rhe^c. Notādū aut q̄ dīc pene ōes artes augmētatas ēē succe^r sic rhetorica: r nō dīc simplici^r ōes pp̄ logicā q̄ nō fuit succe^r aug^r: sed inuit q̄ ipse solus inuenit eam. Deinde cum dicit.

Lrysiās qd̄ post priores. Trāsimachus vero post Lrysiāz. Theodorus aut post hūc: et mlti multas coadunauerūt p̄tes. Quapropter nimirū est si habet multuz ars.

Ostēdit quō rhe^c iuēta est succe^r. o. q̄ Lrysiās qd̄ suit post p̄ores. trāsimacē v̄o post Lrysiā. Theodorus v̄o post hūc. i. post trāsimacē: et mlti multas p̄tes succe^r coadunauerūt. q̄ p̄ nihil mirū si ars rhe^c h̄z multū: qz ē ex mltis coadunata. s̄z mirū est sup. si dialectica h̄z multū: qz nō mlti collegēt eā: s̄z solus p̄hs inuit se iuēisse eā. Deīn cū. d.

Hui^r at negocij: nō b̄ qd̄ erat: illō at nō erat p̄scrutadū: s̄z nō oīno erat. Nā eoꝝ que circa litigiosas erat ōiones mercēnarioꝝ.

Ait quō iuēta ē lo^c oīndē eā nō ēē sic iuētā vt cetere artes. et duo fac: qz p̄ ppo qd̄ itēdit. z^r qd̄ dixerat mani^r p̄ sile ibi. Siliſ qd̄ erat. cōtinuet at sic. cetere alie artes iuētē sūt succe^r: s̄z hui^r negocij. i. artl dia^r: nō b̄ qd̄ erat p̄scrutatū. illō at nō erat: s̄z oīno an tps p̄bi nihil de lo^c iei rat. i. fuerat p̄scrutatū p̄ moduz artis. s̄i. n. a p̄orib^r an tps p̄bi dicebat aliqd de lo^c: b̄ nō erat p̄ modū artl. nā de numero eoꝝ q̄ insudabat an tps p̄bi circa litigiosas ōiones erat q̄li mercēnary: qz ōiones litigiosas et logicas nō docebāt artificalr. Notādū aut q̄ vt p̄ dicebat ydiote p̄ticipat artē dia^c sine arte. tradere ḡ dia^c am nō artificaliter ēē trade sic p̄ticipat a mercēnarioꝝ et ydiotl. r qz b̄ faciebat q̄ fuerit an tps p̄bi. iō mercēnarioꝝ dicebat. Deīn cū. d.

Quedāsilis erat doctrina Borgie negocio. Ōiones. n. bi qd̄ē rhetoricas: illi at interrogati uas et litigiosas dicebat ediscere: i. q̄s sepi^r cadē solebat v̄trīng alternoꝝ ōiones. Quapp v̄e-

loꝝ qdē s̄ arte erat doctrīa discētibꝫ ab eis. nō
n. artē s̄ q ab arte s̄ dātes: erudit̄ arbitrat̄ s̄.
C Manifestat qd̄ dicterat. et duo fac: qz p̄ adducit sile i r̄be
toricis. z° in meta^{cis} ibi. Cuelur siqs dicat. Dicit ḡ q̄ do
ctrina do^{tus} lo^{cam} ante tps p̄hi erat iartificialis: qz erat si
milis negocia gorgie. i. doctrie illi^o libri: q̄ dicebat orōes
rhetoricas sine arte sic pcedētes p̄bz docebāt logicā sine
arte: i. subdit ḡ hi. sequētes libz illū sine arte docebāt
edissere. i. docebāt declarare et manifestare orōnes rheto
ricas. illi aūt. i. pcedētes p̄hm docebāt sine arte orōnes i
terrogatis. i. dialecticas et litigiosas. vtrūq. n. i. tā ex rhe
torica q̄ ex diale^{cis} docebāt orōnes alternoz. i. orōnes di
ialecticas et rhetoricas in q̄s sepi^o cadere solebāt. hēbāt. n.
bi et illi q̄sdā orōnes cōdes q̄ sepe disputabant: et illas doce
bant: nō tñ dabāt arte de illis: qz nec gorgias tradidit ar
te de orōnibꝫ r̄beto^{cis} q̄s docebat: nec pcedētes p̄bz tra
diderūt arte de orōnibꝫ interrogatis: ideo subdit ḡ discēti
bus ab eis. i. ab istis erat tradita doctrīa velox sine arte.
nā tā sequētes gorgia q̄s pcedētes p̄hm in logica nō erāt
dātes arte: s̄ dicebat orōnes q̄ sunt sub arte: hoc aūt faci
entes arbitrati sūt log erudite. i. artificialr. cū tñ loqren
tur inerudite et iartificialr. C Notādū aūt ḡ gorgias dī fuisse qdā liber
platonis in quo adducebāt multe ppōnes rhetorice: s̄
nō tradebāt ars de eis: sequētes ḡ illū libz docebāt rhe
toricā sine arte. C Notādū et q̄ talis erat doctrīna tam
sequētiū gorgia s̄ rhetorica q̄ p̄bz phōz s̄ logica: vtpu
ta. si alijs hāc orōne litigiosaz. iste canis est tu?: et est p̄. ḡ
est tu? p̄. doceret soluere ḡ nō est tu? p̄: s̄ ḡ est tu? pos
sessioe: nō tñ traderet arte quō ibi cōmitrit falla accentis.
habebāt ergo multis tales orōnes de qbꝫ sepe erat dispu
tatio: et eas sine arte docebāt. C Deinde cū dicit.

C Uelut siqs dicat disciplinā tradē vt nō dole
ant pedes. Deinde sutoriā qdē nō doceat. nec
vnde possint inueniri talia. det aūt plura gene
ra omniū modoꝫ calciamētoꝫ. hic enīz pfuit
qd ad vtilitatē: arte autē nō tradidit.

C Ostēdit doctrinā illoꝫ logicoꝫ et iartificialeꝫ q̄ sile in
meta^{cis}. o. q̄ silis erat doctrīna illoꝫ logicoꝫ. velut siqs di
cat se tradere disciplinā sutoriū vt nō doleāt pedes. nā
p̄ arte sutoriū caueſ dolor pedū. deinde tradere volē
tale arte nō doceat arte sutoriā: nec doceat artez vñ pos
sint inueniri talia calciamēta: s̄ det plā ḡna oiuꝫ modoꝫ. i.
diuersoz calceoz siue calciamētoꝫ. h. n. pfuit ad vtilita
tez: q̄ habit̄ talibꝫ calciamētis vitabit̄ dolor pedū: s̄ sic
facies nō tradidit arte sic sup. pores p̄hi circa lo^{cam} vel. se
quētes gorgia circa r̄beto^{cam} alijs vtilitatē faciebant. tñ
mercenary erāt: q̄ nō tradebāt arte. C Deinde cū dicit.

C Et de r̄beticis qdē erāt multa et antiq̄ dca.
Be syllis aūt nihil habuium^o oīno p̄z alīud di
cere q̄ i attritiōe q̄rētes mltū tps laborarem^o.

C Resumit in gnali q̄ dca sūt et tanq̄ spālis iuētōz huīus
arts petit veniā de omissis et grāz de iuētis. circa qd̄ 3° fa
cit: qz p̄ ait ḡ an tps suū nihil p̄ modū artis iuētū erat de
logica: vel de syllis. z° ostēdit ḡ p̄ suā iuētōe eq̄ sufficiē
ter vel et sufficiēt̄ tradita ē ars logice q̄s alie artes que
successive sunt inuēte. z° ex h̄ postulat veniā de omissis et
gratiā d̄ iuētis. z° ibi. Si at̄ ydet. 3° ibi. C Reliquū erit
qiuꝫ nostrū. Dicit ḡ q̄ de r̄beto^{cis} vel et de alijs artibus.

multa dca antiq̄ inuēta erāt: ita q̄ posteriores cū auxilio
p̄oz xp̄leuerūt h̄ artes: s̄ de syllis. i. de negocio logico ni
bil aliud habuium^o dicere p̄us. i. a p̄oribꝫ: q̄ vt attritiōe. i.
vt assiduitate study laborarem^o q̄rētes negociū logicū
multū tps. C Notādū aūt ḡ fm p̄bz z° meta^{ce} nō soluz Lōz
bene dicētes s̄ etiā discordātes a vā opione excitāt itelle
cuz vt iuētā veritas. sic ēt p̄cedētes p̄hi l̄z nihil p̄ mo
duz artl tradidissent de logica: tñ eoipso q̄ alijs ppōnes
logicales docuerūt aliquā vtilitatē fecerūt: et excitauerūt
p̄hm: vt ipse p̄bz illie ppōnibꝫ excitat̄ assiduitate study
q̄reret logicā p̄ modū artis. iō ait ḡ a p̄oribꝫ nihil habuit
nisi patrītōne et assiduitatē study quereret artem logi
ce. C Deinde cum dicit.

C Si aūt videt̄ cōsideratibꝫ nobis velut ex tali
bus que a principio existētibꝫ h̄re ars sufficien
ter supra alia negotia: q̄ ex traditiōe adiūcti s̄.
C Ostēdit q̄ l̄z nihil a p̄oribꝫ h̄uisset de lo^{ca} cū sua iuētō
ne sufficiēter tradidit ipsaz. iō ait ḡ cōsideratibꝫ nobis. i.
p̄ s̄s idationē ipsi^o p̄hi: et p̄ iuētōe ei^o v̄r hec ars. i. lo^{ca} b̄fe
sufficiēter velut ex his q̄ a p̄n^o eēnt. i. q̄ a p̄n^o erāt: vt h̄z gre
ca correctio: qz q̄cqd i p̄n^o li^o top. dictū fuit d̄ methodo quā
p̄bz iuētē volebat: totū ētā sufficiēter adiūctū: imo lo
gica nō solū sufficiēter est tradita: s̄ et v̄r eē tradita supra
alia nego^o q̄ sūt adducta sic^o ex traditiōe p̄oz. C Notā
duz aūt q̄ ait sufficiēter eē tradita q̄ sūt dca a p̄n^o topi. qz ip̄c
forte in h̄ ca^o. nō itēdit log nisi de illa pte logice q̄ d̄ iuē
tiua: siue q̄ d̄ local^o q̄ stineat in lib. top. et in li. elēchoz. In
vtrōq. n. determinat de locis: s̄ ibi de locis veris: h̄ yo de
apparētibꝫ. nō aūt h̄ itēdit forte log de illa pte logice q̄ d̄
idicatiua vel resolutoria de q̄ habef li. p̄oz et poste^o: et q̄
dīc se eē spālē iuētōe de syllis: forte referēdū ē ad syllos
sophicos: vel ad logicā iuētū nō ad resolutiū siue ad iu
dicatiū: et iō forte in h̄ lib. magis q̄s in alijs dīc se spālē in
uētōe logice: qz in hoc lib. cōplet illa ps logice q̄ d̄ loca
lis. Incipit. n. h̄s logica in li. topi. vbi ponunt̄ loci et p̄side
ratioes vere: et terminat̄ in h̄ lib. elēchoz vbi determina
tur de locis apparētibus. Deinde cū dicit.

C Reliquū erit omniū vestrū: vel eoz q̄ audie
runt hoc opus: omissis aūt artis indultōne: i
uētis aūt multis habere grates.

C Tanq̄ spālis iuētōe logice petit veniā de omissis et gra
tiā de iuētis. continet̄ sic. si v̄f. si manifeste appet q̄ ipse
tradidit de logica iuētina q̄cqd p̄po^m fuerat a p̄n^o: et etiā si
ipse solus sufficiēt̄ tradidit logica q̄s sint tradite alie ar
tes q̄ ex traditiōe multoz sūt iuētē. reliquū ḡ erit. i. dig^m
et iustū erit q̄ oiuꝫ nostrū. i. ab oibꝫ nobis: siue ab oibꝫ vo
lētibꝫ studere: v̄l si nō ab oibꝫ volētibꝫ saltē eoz. i. ab eis
qui audierint h̄ op̄ de beo h̄re idultōe. i. veniā omissis
i. de omissis: et de beo h̄re multas grates iuētis. i. de iuē
tis. C Notādū aūt q̄ si p̄bz tradidisset logica adiūt^o per
auxiliū p̄oz eēt magis culpabilis et nō mereret ita veniā
si aliq̄ omississet. sic etiā nō eēt multū cōmēdālus: nec ve
berem^o ei multas grates si adiūt^o p̄ alios aliq̄ iuētis: s̄
cū p̄ modū artis nihil h̄uerit ab alijs s̄ ip̄e totū iuētis si
aliq̄ omissit meref veniā: et d̄ his q̄ bñ dixit meref gr̄as. Et
in h̄ terminat̄ snia sup lib. elēchoz i quo tradit̄ noti^o rō
nuꝫ et obligatū sophicaz. Laus sit ipsi xpo qui cū sit ars
rectissima oīpotētis atq̄ sapientis dei p̄ ipm tanq̄ p̄ sumē
rectiū oē obliquū cognoscit: q̄ cū patre et spū sancto ē yn^o
deus benedictus in secula seculorum. Amen.

C Explicit snia sup libro elēchoz edita a dño Egidio de
Roma doctore fundatissimo ordinis fratrū heremitarū
sancti Augustini. Correcta et emēdata cum diligētia p̄ ve
nerandū fratrē Augustinū de meschiatis de Bugella, le
ctores in cōcūtu Padue fratrū heremitarū.

De medio demonstracionis

67

CIncipit questio de medio demonstratiōis defensiva opinionis domini Egidii romani.

Questio ex itē.

tione Aristotelis in 2º posteriori. quid sit mediū in demonstratiōe potissim⁹: vel diffō subti: vel diffō passionis. Et arguit qdā qđ diffō subti sit mediū in demonstratiōe potissima adducētes octo p̄incipales rōnes satis cōes. **C**’prima rō talis est. aut p̄ma et imediata passio subti est demonstrabilis vel nō: si sic habet intētū h̄ do- minū Egidii: qđ in tali demonstratiōe mediū nō p̄t eē diffinitio passionis: qđ illud qđ demonstrat⁹ et p̄ demonstrat⁹ p̄ aliqd qđ sit sibi realr cā herētie ad subz: cū demonstratio sit p̄ causaz ppter quā res est. nūc autē certū est: qđ diffinitio passionis nō ē realiter sibi cā herētie sue ad subz suū. qđ mediū in tali demonstratiōe sit aliqd aliud p̄ius qđ sit realr causa herētie passionis ad subm: et hoc nō p̄t da- rinisi diffō ipsi⁹ subiecti: et ita isti vident̄ habere quādam demonstratiōne. **S**i vo dicās scđz. s. qđ sit idemōstrabilis talis passio. **C**’lōtra: arguit qdā reuerēdus doctor moder- nus. Omne habēs causaz in subto necessariā p̄t demō- strari p̄ causaz a priori de illo subiecto: qđ eo ipso qđ habet causaz h̄ aliqd noti⁹ se p̄ qđ p̄t demōstrari: s. imediata passio eo ipso qđ ē accīns: et de ḡne accīntiū h̄z cāz in subto. ergo est demōstrabilis: imo vt dicūt sola imediata passio est potissime idemōstrabilis. **C**’scda rō. Qis illa est po- tissima demonstratio qđ aggregat oia regisita ad tale potissi- mā demonstratiōne: sed talis est ille discursus siue syllūs i quo pbaſ passio de subto per diffinitionē subti. ergo talis est demonstratio potissima: discursus est bon⁹. a⁹ p̄z. b⁹ p̄- baſ ex diffōne demōstratiōis data in p̄ posteriori: qđ p̄ce- dit ex p̄mis veris et necessariys: et immediatis causisq; con- clusiōis: qđ p̄z: qđ nihil cadit mediū inter diffōnez subti et p̄priā passionē immediatā subto. **C**’lōfirmaſ sic est ex no- torib⁹ fm nām et ex p̄ncipis adequatis xclusioni: qđ ma- xime regriſ ad demonstratiōne. ḡ tc. **C**’p̄. est tertia rō: qđ quidē ponit fundamētū ipsi⁹ Arist. 6º metaphīce. textu et cōmēto p̄. vbi dicit: qđ subarū p̄pē nō est demōstratio s. diffinitio: accidētū vo ecōtra: qđ ipsoꝝ p̄pē nō est diffini- tio: sed demōstratio in quo loco Arist. ponit differētia in- ter moduz quo sciunt̄ accidētia: et modū quo sciunt̄ sube- tū facio istā xñaz. passio immediata subo est quoddā acci- dens. ḡ est p̄pē demōstrabile: s. nō p̄ p̄priā diffōne. p̄z b. qđ tūc nō effet p̄ mediū noti⁹ fm nām: s. solū fm rōneſ. ergo erit tale accīns demōstrabile p̄ diffinitionē subiecti: qđ videt̄ noti⁹ h̄z nāz. ḡ tc. **C**’Quarta rō est ista. oē illud est p̄p̄yssime demonstrabile qđ sciri p̄t scia p̄p̄yssime dicita: s. h̄z est immediata passio ipsi⁹ subti: qđ ipsa est p̄p̄y- ssime demōstrabilis. ar⁹ est in mō et in figura. a⁹ habet a- pho p̄mo posteriori. et 6º ethicoꝝ. quia sciētia est effectus demōstratiōis. s. minorē declaro p̄supponēdo vnū p̄ im- mediata passio pfecte sit cognoscibilis nō minus qđ que- cungz sequētiū passionū: sed nō p̄t perfecte cognosci per diffinitionē: qđ eius diffinitio est p̄ additamēta: cū sit de genere accidētū ergo p̄ demonstratiōne: et tūc habeo intē- tuz. **C**’Quinto arguo fortius: et p̄suppono vnū qđ est con- cessuz ab oib⁹: qđ potissima demonstratio est ex demōstra- bilibus a priori. alias pcederet in infinitū. tūc entimema- tice arguo. demonstratio que est p̄ diffinitionē passionis cu- luscūq; nō est ex idemōstrabilibus. ergo nō est potissima. xñia pater. antecedēs pbaſ per illud phī. in 2º metaphīce. textu cōmenti qrti. dispositio yniū cuiusq; rei in entitate est sua dispositio in veritate et cognoscibilitate: s. p̄ncipia diffinitiua subti sunt p̄p̄ qđ diffōnis passionis in entitate. ergo in veritate: et per d̄sequēs in cognoscibilitate et de-

mōstrabilitate quā rōnē quidā fecerūt moderni multis p̄suppositis: et putat̄ ipsaz demōstrarre in hac mā. **C**’Sex- to arguit sic cūz duplex sit diffinitio p̄prie dicta et impro- prie dicta: p̄pria est illa que est per principia itrinseca sue subiectū: tūc sic. si diffinitio passionis ponat mediū: vel ista erit diffinitio p̄prie dicta: vel iproprie dicta. nō p̄t di- ci p̄mū: qđ plurime sūt passiones que nec in re: nec i itelle- ctu p̄t absolui a suis subiectis: sicut p̄z de symitate nāsi quā ipossibile est sine h̄dictione intelligere sine nāsi: qđ symitas est determinate curvitatē nāsi: ita qđ si nō p̄na- tur nāsi in diffinitionē et intellectu nō remanet pceptus symitas: et tūc h̄z passiones sunt p̄prie demōstrabiles de suis subiectis: nec p̄t dari scđm. s. qđ mediū in potissi- ma demōstratiōe sit diffinitio passionis includēs subiectū: qđ mediū nō debet includere aliquā extremitatē. subm de quo cōcludit̄ passio est vna de extremitatib⁹: cū subj- citatur in xclusione. ergo nullo modo diffinitio passionis ē mediū in potissima demōstratiōe. **C**’Ultimo arguitur auctoritate Aristotelis p̄mo de aia. textu cōmēti. ii. et sex- to metaphīce. vbi vult qđ diffinitio subiecti sit p̄ncipiū omnis demōstrationis: ed mediū dices ppter quid pas- sionis et p̄ncipiū demōstrationis sunt penit⁹ idē: et qđ ista sit oīno itētio Aristotelis. patet: qđ cūz declarauerit qđ ac- cidentia sunt p̄ncipiū cognitionis impfecte: quoniā acci- dentia magnā partē cōferunt ad cognoscenduz ipsuz qđ quid est: tūc subdit q̄tuz ad cognitionē passionis qđ quid erat esse subiecti est p̄ncipiū et mediū oīs demōstratiōis: et idem expresse vult cōmētator in qrti physicoꝝ. in tex- tu et cōmēto 34º. Possez in hac mā adducere alias rōnes. s. linconiēsis qui tenet qđ diffinitio subiecti ē mediū in de- monstratione potissima. possez etiā adducere opinioñes sancti Thome Aquinai. et quia ipse solēnis doctor pau- lus Uener⁹ clarissime adducit i scđo posteriori. i quo tra- ctatur ista questio: ideo nolui implere cartaz illis argu- mentis: quia viso et bene intellecto fundamēto istius qđ- nis de facilī respōdebimus ad illa argumēta.

In oppositum istius opiniōis est domin⁹ Egi- dius qui tenet qđ medium in demonstratiōne potissima est diffinitio passionis. sed ante qđ probet istam cōclusionē sunt quedam notanda pro in- timiori declaratione dicendoruz.

Dubicaret forte aliqui s. vtruz omnis passio realiter differēt a suo subto sit p̄p̄yssime demōstrabilis de subiecto: et vt sine equilio caratione et sophistificatione pcedamus accipio passionē de- mōstrabiles pro re aliq̄ existēre in subiecto actu vel apti- tudine. siue accipiat̄ aptitudo et potentia naturalis que opponit actu siue accipiat̄ aptitudo seu potentia lo- gica que non opponit actu. naꝝ illud qđ cōmuniter de- monstratur in scientijs demōstratiōis est res aliqua nō vt actu existens in subiecto actualitate effectus pducti: sed inexisteſ actualiter actualitate obiecti scibilis siue actu- alitate rei sub esse possibili obiectu: sicut in plurib⁹ dei- ducento pater: cūz demōstrat⁹ corpus esse mobile demō- stratur motus vt sub ee possibili obiectu in esse ipsi cor- pori. similiter cūz demōstratur risibile de homine demō- stratur risuz acceptuz sub esse possibili obiectu de ho- mine. similiter cūz demōstratur suscepibile discipli⁹ de- mōstrat⁹ scientia vt sub esse possibili obiectu in esse ho- mini: et cūz demōstratur trianguluz habere tres eque- duobus rectis demonstratur equalitatem ad duos re- ctos acceptam vt subesse possibili obiectu inesse trian- gulo: et sic de singulis: et tales sunt cōmuniter p̄prie passi- ones que demōstrātur in scientijs demōstratiōis. et dico cōmuniter: quia sicut superius dictuz fuit aliquādo de-

22

De medio

monstratur res de subiecto ut actualiter inexistentis sibi sicut quando demonstratur motus circularez actualiter et semper esse celo: ut sicut cum demonstratur calefactioz in esse igni actualiter et inexistenter: sed quantuz ad hoc est regulyna generalis satis valida: quod omnes demonstratioz que sunt in aliqua re ut actualiter inexistentie actuitate effectus producti: vel actualitate existentie in effectu non sunt potissimum in genere demonstrationu: quod patet: quia perfecta et potissima demonstratio generat notitiam perfectam: ad cuius certitudinez nulla alia expectat: sed demonstratio de forma: ut actualiter inexistentie actuitate existentie in effectu non aggenerat tales perfectam notitiaz: ergo sequitur quod dicitur. maior patet ex primo posterioruz: sed minor etiaz patet ad sensuz. nam qualiscunqz demonstratio accipiatur ad probandum de luna quod sit de facto in actu existentie eclipsata: id habeatur de hac certitudine notitiae abstractine qualis habebatur ante eis eclipsare: tur: tamen si debeat haberi perfecta notitia de existentia eius: ita quod existentia terminet actuz: ut in seipsa existit: oportet quod superueniat notitia intuitiva que habebat per experientiaz: et eodem modo si debeat haberi certitudo perfecta quod non disgregat: et sic de aliis: sed demonstratioes potissimum ad suam perfectam notitiam de actuali inexistentia passionis ad suuz subiectuz actualitate possibilis obiectui non expectat aliquam experientiam. **C**uiusmodi igit queritur. utrum omnis passio realiter differens a subiecto sit propriissime demonstrabilis. Ad hoc respideo ponendo quinque notandum. **C**primus notandum est: quod propria passio alicuius subiecti que includit actualez inexistentiam in effectu non est demonstrabilis per demonstrationez potissimum: et istud iaz patet per dicta: quia passio potissimum demonstrabilis potest perfecte per demonstrationez suam cognosci non superueniente aliqua alia cognitione: sed passio ut actualiter inexistentis in re extra ad hoc quod cognoscatur perfecte requirit notitiaz experimentalez: ergo etiam maior patet per Aristotele scđo posterioruz. ubi dicit quod demonstratio est syllogismus secundum quem scimus in habendo absqz quod indigemamus. minor ppositio fuit superius satis declarata. **C**secundus notandum est quod vnius et eiusdem subiecti plures esse passiones possunt et demonstrabiles quodammodo ordine ex natura rei: quod sicut dicit cometaz tertio de anima. commēto. i. 7. quādūcūqz aliqua duo insunt vni tertio: oportet quod aliquod vnuz insit mediatae alio: et vnuz sit aliquo modo forma et actus alterius saltez a parte cogniti: ita quod essentia liter ordo erit secunda passionis ad primā in ēē cognito vnuz usqz: ut videt dominus Egidius in hoc loco innuere. istud id est ylt Arist. primo posterioruz in pluribus locis. vult enim quod vnuz mediu adequatū non possit esse immediate nisi ad vnuz conclusionē: et ideo augentē demonstrationes non per media: sed in post assūmō: quia secundum ordinē modi: et istud manifeste p̄z in scientiis mathematicis: ubi diffinitio p̄oris passionis dicit ppter quid sequentī passiōis: sicut diffinitio anguli extrinseci est propter quid eius: quod est habere tres angulos euales duob⁹ rectis. **C**Tertius notandum est quod in passionibus essentia liter ordinatis est deuenire ad vnuz simpliciter primā que immediate: et non per aliquam causaz differētez realiter a subiecto et passionē inheret subiecto. hoc patet: quia alias p̄cederetur in infinituz: et tolleretur omnis demonstrativa scientia: sicut Aristoteles demonstrat primo posteriorum. **C**Quartus notandum est quod illa passio que immediate inheret subiecto immediate est probabilis de suo subiecto a p̄ori secundum rationē vel secundum rem. a priori secundum rationē comparando istud p̄us ad subiectum de quo predicat. secundum rem comparando istud p̄us ad passionē que de ipso probat. istud patet: quia omne accidentis causaz habens in subiecto potest

per illam causam pbari de illo subiecto a priori et notiori: sed imediata passio habet causam in subiecto suo. scilicet essentialia p̄cipia quiditatis vel ipsammet qditatez: quod sicut dicit linconensis primo posterioruz. capitulo primo. propria passio egreditur a quiditate subiecti. quod potest per illaz causam pbari et demonstrari a priori realiter comparando istud prius ad passionez demonstratz. sed a priori soluz secundum rationem comparando ipsaz ad subiectuz de quo demonstratur: quod guntas subiecti: vel essentialia p̄cipia diffinitionis que sunt id ipsuz intrinsece quod ipsuz diffinituz non sunt priora diffinitio: nisi secundum rationē. et ideo si in aliquo syllogismo medium ad probandum passionez sit diffinitio subiecti erit p̄us ex natura rei ipsa passione: sed p̄us subiecto soluz secundum rationē. **C**Quintus notandum est: quod non omnis syllogismus procedes per causaz predicati: et a priori est demonstratio propriissime accepta. hec fuit superius declarata: et p̄z: quod non sufficit portitas inter medium et predicatum exclusionis: alias cum predicatur substātia de homine per animal esset propriissima demonstratio: nec etiaz sufficit portitas rationis medium ad ipsum subiectuz: quia illud quod est medium in demonstracione propriissime sumpta est causa realis. ppter quam passio inest subiecto: sed ad hoc quod medium ita dicat causa realis passionis et inherenter eius in subiecto quod ipsum subiectum non sit causa realiter illius inherētie ad seipsuz: oportet quod medium distingua realiter a subiecto et passione: et quod illa p̄us habeat reali prioritate ordinē ad istud medium quod ad subiectū. **C**Ex his elicio vnuz exclusionē: quod passio est imediata: non soluz immediate subiecti: sed etiam immediate cause: quod pro tanto dico: quod sicut dicit primo posterioruz. licet habere tres: sit passio imediata ipsius trianguli immediate ipsius subiecti: tamen non immediate cause: vnuz conuenit sibi per cauaz realez. s. per anguluz extrinsecuz. dico: omnis passio imediata immediate subiecti et cause quod quis sit probabilis de subiecto per syllogismuz necessariū et a priori: tamē ille syllogismus: id possit dici demonstratio: tamē non est: ppter et stricte loquendo de demonstracione: nec talis imediata passio est propriissime demonstrabilis: sed p̄pō in quod dicat imediata passio est h̄s. quod etiam maior patet: sed minore p̄bo: quia illa ppositio que habet predicatus inherens subiecto immediate imediata subiecti et cause est ppositio quod non est altera p̄or. **C**Sed si dicat quod est altera p̄or. s. in qua p̄dicat diffinitio subiecti de ipso subiecto: tilla est causa passionis: et per sequēs p̄or ea. **C**Respondeo quod quis simpliciter diffinitio subiecti sit prior propositione in qua predicatur prima passio de subiecto: tamē illa non est proprietas requisita ad propriissimam demonstracionem: quod si demonstratio stricte accipiatur oportet quod medium sit realiter causa inherētie passionis ad subiectuz: sed realiter loquendo non magis diffinitio est causa inherētie passionis ad subz quod ipsz subz met sit causa inherētie passionis ad seipsuz: et in demonstracione propriissime sumpta medium realiter mediat inter subiectū et passionē non quidēs mediatione subiecti suscipientis: sed mediatione cause suscipiéti: et istud pro tanto dico: quod differētia est inter istud quod mediat inter passionez et subiectū per moduz secundum subiecti: et illud quod mediat inter passionē et subiectū per moduz cause inherētie passionis ad subiectuz. vidimus enim quod illud quod mediat inter passionez et subiectū per moduz subiecti deninam illa passionē: et potest demonstrari de ipso siue istud subiectum sit mediās: et p̄mūz subiectū p̄mitate adequatio: nis: sicut triangulus mediat per moduz subiecti inter habere tres et hysochelaz: quod non conuenit hysocheli sicut subiecto: nisi quod conuenit triangulo sicut subiecto: et ideo primo demonstrat de triangulo siue istud subiectū mediās sit p̄mūz p̄mitate susceptibilitatis: sicut aia intellectua est subz mediās inter susceptible discipline: et ipsuz hōlem

Demonstrationis

q; non dvenit homini sicut subiecto: nisi q; cōuenit anime sicut p̄mario suscep̄tivo, et p̄t p̄petere anime intellectus absq; hoc q; competat ipsi homini: sicut quando aia est separata, et ideo susceptibile p̄t demonstrari de anima: sicut de subiecto susceptivo: sed istud qd mediat soluz per mo^m cause non denominat per passionē: neq; passio demonstratur de ipso: nō enī angulus extrinsecus qui est cause eius qd est habere tres equales duobus rectis formalē nec h̄s passio demonstratur de ipso: sed de triangulo pbatur per ipin. C P̄. p̄positio cuius predicatum cum subiecto facit positionem quāvis habeat causam in subiecto: et possit p̄bari a p̄ori per causam: tamē non potissimum p̄t demonstrari: sed p̄positio in qua predicat̄ immediate imediatione cause et subiecti inheret subiecto est h̄s. ergo t̄c. maior p̄z p̄mo posterior p̄. in quo Arist. dicit q; in scientijs non solū supponende sunt dignitates: sed etiā positiones. minor etiā eius denter declarat̄ circa p̄ncipium perspectivae vbi ostendit p̄petitioes que idē sunt qd positiones supponende sunt: et nō demonstrāde. C Confirmat̄ nā licet ista p̄positio. omnis quāitas continua maior est parte sua: posset p̄bari etiā a p̄ori per causam: sicut pbatur eam alacem in sua p̄spectiva per intentionē totius et partis: tamē q; passio ista immediate inheret imediatione subiecti et cause. et dico cause: q; non iheret sibi per causas distinctā realiter a subiecto et a sua passionē: sed per intentionē totius et partis que idē est realiter cū toto et parte. ideo sillogism⁹ necessarius p̄bans ipsam nō est demonstratio p̄prissime sumpta. C P̄. sicut p̄positio in qua predicatur idem de seipso est verissima et maxime necessaria. tamen stricte loquendo non est p̄pria predicatione: ita l̄z sillogismus in quo predicatur passio de subiecto per id qd est ipm realiter qd ipsa passio: vel per id qd est id ipsuz qd ipm subiectum: quāvis sit verissimus: non tamē stricte loquēdo est p̄prie demonstratio: s; omnis sillogismus in qua pbatur imediatā passio de subiecto est huiusmodi. ergo t̄c. pbatur minor: nam immediatā passio non pbatur de subiecto nisi vel per diffinitionē passiōis. et tunc pbatur idem per idem de subiecto: vel per diffinitionē subiecti. et tunc pbatur passio de subiecto per idem met ipsum. ergo talis sillogismus non est p̄prissime demonstratio: quāvis sit nō minus necessarius qd sit p̄prissima demonstratio: sicut et frequentius dictum est de isto sillogismo. omne animal est substātia. omnis homo ē animal. ergo omnis homo est substātia. qui sillogism⁹ non p̄prissima est demonstratio: et tamen est magis necessari⁹. Qd sit quecūq; p̄prissima demonstratio. C P̄. omnis p̄positio p̄prissime demonstrabilis est dubitabilis per natūram terminorum ante qd per demonstrationē scitur: ista p̄positio p̄z scđo posterioz: qd q̄ones sunt equales numeris que vere scimus: s; planū est q; multe passiōes imediatē imediatōe cause et subti sint note absq; omni hesitatiōe per habitudinē terminoz: sicut p̄z de ista p̄positione: parallele non cōcurrunt. ergo tales p̄positiones non sunt p̄prissime demonstrabiles. et qua rōne vna passio imediatā nō potest p̄prissime demonstrari de suo subiecto eadem ratione. nulla passio imediatā est demonstrabilis de suo subiecto. et per istud p̄z qd dicendum sit ad questionē propositā. s. quid sit mediuz in demonstratione potissima sine p̄prissime sumpta. q; fm premissa dicenduz qd diffinitionē passionis: non quidez demonstrande: sed eius que dicit ppter quid demonstrande. et qd hoc sit veruz: pbatur rationibus fortissimis. deinde respondebimus ad rationes in contrariū factas: et per istas responſiones respōde ri poterit ad quedam argumenta moderno tēpore adducta cōtra dominū Egidium veritatem ipsam. C Prima ratio est talis. accipio demonstrationē potissimam habentem omnes editiones requisitas ad demonstrationē stri-

cte acceptam. tunc arguo sic. medium p̄prissime et potissimum demonstrationis est ppter quid realiter passionis: sed diffinitionē passionis demonstrare non dicit ppter quid realiter passionis nisi forte sc̄ludendo subiectuz: et tunc mediū sc̄luderet vnam extremitatem: qd est inconveniens. ergo precisa diffō dices quid passionis demonstrare non est medium in demonstratione potissima. maior p̄z p̄mo posterioz: qd mediū est causa ppter quā passio realiter iest subiecto. minor vero est nota de se. qd diffinitionē dices precise qd passio nis est realiter idem qd passio. C P̄. tūc plane sequeret qd idē demonstraretur per idem. C P̄. diffinitionē passiōis demonstrabilis habet ppter quid in subiecto: sicut et ipsa passio cum qua realiter idem est. ergo sicut passio est demonstrabilis. ita et eius diffinitionē dices quid est demonstrabilis: sed potissima demonstratio habet medium idem demonstrabile. ergo t̄c. C Scđm qd volo est qd diffō subiecti. dicens ppter qd passionis imediatē. non est medium in demonstratione potissima: qd illud qd non habet ordinem immediatum ad passionem potissime demonstrabilem non est medium in demonstratione potissima. et ratio est. qd demonstratio est ex imediatiss: sed diffinitionē subiecti nō habet ordinem immediatum ad passionem potissime demonstrabilem. ergo t̄c. Istam minorem declaro: tum qd diffinitionē subiecti nō potest habere immediatum ordinem immediatione cause nisi ad passionem immediatam: s; illa non est demonstrabilis: vt superius probatum est. ergo t̄c. tum etiam qd idem est ordo diffinitionē subiecti ad passionem imediataz: et ipsius subiecti ad eandem passionem imediataz: sed ordo subiecti ad passionēz est ordo subiecti ad illud qd recipitur in subiecto: et tunc arguo: diffinitionē subiecti: vt fm rationem distinctā a subiecto non habet ordinem per modū subiecti ad passionem imediataz nisi mediante subiecto. qd subiectum per modū subiecti immediatus respicit suā imediatām passionēz qd quodcūq; aliud re vel ratione ab ipso distinctum. ergo subiectum immediatus respicit suā passionem imediatām qd faciat diffinitionē subiecti. ergo impossibile est qd diffinitionē subiecti sit medium in demonstratione potissima: accipiendo potissima p̄ p̄prissima. si autēz accipiatur potissima pro certissima: tūc bene posset esse medium ibi diffō subiecti. C P̄. notius est fm natūram inesse medio: vel per mediuz inesse subiecto qd inesse subiecto. et dico inēē medio. vel per mediū. qd nō semp in demonstratione potissima passio iest medio: sed quandoq; et forsan vt in pluribus passiōis. ita iest subiecto per mediuz qd non iest ipsi medio: sicut p̄z in demonstrationibus mathematicis: et tenet p̄mū locum certitudinis: in quibus passio demonstrata iest subiecto per medium: sed non iest ipsi medio: nam habere tres angulos equales duobus. ita iest triangulo per angulum extrinsecum qd non inest ipsi angulo extrinseco. non enī habere tres suscipitū formalē in angulo extrinseco: sed nō est notius passionem demonstrabile inesse prius diffinitionē subiecti qd ipso subiecto p̄mo: nec p̄us iesse subiecto p̄mo per diffinitionē qd per ipsum met subiectum p̄marium. ergo t̄c. maior p̄z ex p̄mo posteriorum: s; minor est nota: tū qd realiter loquēdo diffō subiecti et subm et diffinitionē sunt idem: et ideo licet diffō sit maior vis pfecte cognitiōis in ordine ad nostrum intellēm qd sit diffinitionē: tñ in ordine ad passionē realēm non vñ esse potitas ex nā rei: tum etiā qd diffō subti cuiuslibz scie mathematicae sit nobis ignota rōne sue dñe subalīs nō posse: mus b̄re nos aliquaz potissimā dem̄ationem de passionib; bus mathematicis. C P̄. esse susceptiuū discipline demonstratur de homine sicut p̄pria passio eius: et tñ non per diffinitionē hoīs tanq; per mediū. ergo in demonstratione potissima nō est mediū diffō subiecti. vñtia p̄z: sed aīs p̄bō: nā in medio dem̄ationis nihil d̄z ponī qd nō sit causa pas-

Be medio

stionis; s_z in diffōne hoīis ponit̄ aligd q_d nō est cā eius; q_d ē
ēe susceptiuū discipline. q_d p_z.q_r mā vel corpus vel aligd
prinē ad compositū p_ter aīam itellectiuānā omne tale ē
pter id q_d ē p_te cā eius; q_d est ēe susceptiuū discipline. q_d
p_z.q_r q_n aīa nō est in corpe; cui, v_z, aīe separe nō p_terit dif-
finitio hominis: adhuc aīa est susceptiuā discipline. i_git̄ zc.
C p_z.l_z potissima demōstratio fm̄ diuersa genera cārum
multiplicet̄ t̄ diuersificet̄; q_r potissima in gñē cāe finalis
est q_d accipit ppriū t̄ v_l^m finem: t̄ illa q_d ē in gñē cāe efficiē-
tis accipit ppriū t̄ adequatū efficiēs; tñ potissima t̄ simplr
demōratio est q_d accipit potissimā cām formalē. istud mani-
festū est sicut dicit A_pz. 3° metaphi. tex. omenti tertij. ma-
thematic^o de generib^o causarū solū accipit formā: s_z diffō
subti nō h_z rationē cāe formalis respectu pprie passionis;
s_z h_z rōnē cāe mālis vel efficiētis: sicut etiā t̄ suū subiectū,
g_i in potissima demōratio simplr nō pōt ēē mediū diffini-
tio subti. t̄ ex his dictis elicio vnu_z aliud satis notabile: q_d
si mediū in ppriissima t̄ potissima demōratioē deberet esse
vel diffō subti vel diffō ipsiusmet passiōis demōstrate. tūc
potius deberet dici diffō passionis demōrate q_d subiecti. q_d
p_z.q_r h_z magis rōnem cause formalis respectu passiōis q_d
diffō subti respectu eiusdē passionis: s_z vt superi^o pbatum
est. q_d diffō passiōis demōstrate nō est mediū in demōstra-
tiōe: s_z diffō poris passionis dicētis p_ter gd sequētis pas-
siones ē mediū in demōratioē potissima. t̄ iō cū deuentū
est ad passionē imediatā que nō h_z aliā passiōem porē est
tūc stat^o in demōratioib^o potissimis. q_r illa passio imedia-
ta ē idemōstabilis demōratioē potissima. l_z sit phabilis
per sillogismū aliquē necessarium etiā a pori. ille tamē
non est ppriissima demonstratio.

Sed dubitaret forte aliis boni ingenuis: et bene
tribus dubitationibus. prima. nam si
potissimum genus demonstrationis est per quam formaliter quam acci-
piunt mathematici non ut esse vero quod superius dictum est. medium
in demonstratione potissima est disso passionis procedentis. et non
disso passionis demonstrate. ergo demonstratio que accipit ta-
lem dissonem per medio uno accipit quam formaliter. quod procedens
passio non habet respectu passionis sequentis rationes. ceterae for-
malis vel efficietas: nam regula generalis est quod quoniam plures
passiones sunt entia in ordinate in eodem subiecto semper po-
sterior est forma et perfectio precedenti passioni et demonstrati;
et ad maiorem evidenter explicatur amplius dubium: nam cum
per angulum extrinsecum probat triangulum habere tres recte. que-
ritur cuius ceterae habeant habitudinem. non. non potest dici quod habeat
habitudinem cause finalis vel efficietas vel malis. quod nullo
tali genere causarum existit mathematicus. item non videtur
quod habeat habitudinem cause formalis. quod causa formalis pro-
ficit formaliter illud cuius est ceterum: sed angulus extrinsecus non est
formalis perfectio eius quod est haec tres. quod equalitas ad duos
rectos in triangulo est formaliter in tribus angulis intrinsecis
ipsius trianguli: sed angulus extrinsecus est loco subiecto par-
tialis ab ipsis tribus angulis et ab equalitate ad duos rectos
distinguitur. ut ergo quod nullo modo possit saluari quod mathema-
ticus demonstraret per quam formaliter nisi medium in sua demon-
stratione sit disso passionis demonstrate.

Secunda dubitatio est, qz nō appz rationalis causa ad negandū qz syllogismus procedēs ex necessariis a pōri et per cām qualis est filius in quo probatur imediata passio de subiecto per dissinitionem subiecti nō sit simpliciter potissima demonstratio.

Tertia dubitatio quā adduco est talis, cū nō
vī tē. q̄ in mathēticis dif-
finitio passionis sit mediū in dēm̄atione, q̄z mediū dī
cere cām formalē; s̄z talis diffō non dicit cām formalē. er-
go nō est mediū. discursus bonus. maior est manifesta. mi-
nor p̄baſ. q̄z p̄ nō dicit p̄dicatū q̄ditatiū, non p̄t dicere

cām formalē: qd qdēz nō dicit diffō passionis: s̄z diffō sub-
iecti. ergo r̄c. C Pro mīstione ad p̄mūz t̄ scdm dubiū in q-
bus videt̄ aliquālis difficultas. noto aliq̄ que faciūt etiāz
pro sustentatione opōis: vt conformiter loquar ad ea que
supius dicta sunt q̄ sillogism⁹ dem̄fatiūs sumptus: v̄ di-
stinguit̄ p̄tra litigiosum dialecticū t̄ falsigraphū h̄z ma-
gnam latitudinē: z̄ notitia sc̄ientifica gnata per dem̄fatiōez
in sua latitudine sumptā: t̄ vt cōd̄istinguīt̄ contra omnes
alios habit⁹ veridicos in. 6. ethicoz h̄z similr̄ magnaz la-
titudinēz ad hoc q̄ aliḡ s̄ill's p̄pryssime sit dem̄fatioz:
q̄ sit ex veris t̄ necessarijs: q̄ mediū sit realis cā imedia-
ta t̄ adequata iherentie passiōis ad subz: t̄ ex hoc ipso rea-
liter distinguit̄ ab vtrāqz extremitate: t̄ q̄ xclo non sit ex
habitudine suoz terminoz nota: sed ex habitudine p̄mis-
tarū: t̄ per ūnōz q̄ passio p̄pryssime demonstrata nō fa-
ciat positionē cū suo subiecto: nec etiam iherentia eius ad
suū subm̄ inotescat ex imediata habitudine ad ipm̄: s̄z ex
imediata habitudine ad mediū qd̄ imediate iest subiecto,
sic. n. logit̄ Aꝝ. de p̄pryssima dem̄fatione sumpta fm̄ ḡ
per ipsaz sc̄imus illud qd̄ p̄mo fuit queribile t̄ dubitabile,
t̄ q̄cūq̄ alius s̄ill's detur quātūcūq̄ p̄cedat ex veris t̄ ne-
cessarijs t̄ causis delusiōis: dūmō alie ūditiones deficiāt:
dico q̄ q̄tūs possit xcedi q̄ sit dem̄fatio p̄prie dicta q̄ lati-
tudinē h̄z nō p̄pryssime sumpta. dico similr̄ q̄ multi sunt
silli in sua vītate magis simplr̄ necessary t̄ euidētiores ēt
q̄cūq̄ ex p̄oribus p̄cedentes: qui tamen non sunt p̄pryssime
dem̄fationes. concedo. n. de plano q̄ sunt multe noti-
tie cōplexē p̄ sillos necessarios generate q̄ sunt magis cui
dētes q̄z notitia gnata per potissimā t̄ p̄pryssimā demon-
strationē: sicut quādō concludit̄ pars diffōnis de diffinito
t̄ sicut quādō concludit̄ passio de subiecto. cuī in herentia
ad ipm̄ subm̄ nota est ex habitudine terminoz: puta para-
ellas nō concurrere. dico igit̄ q̄ sillogismus in quo con-
cludit̄ passio imediata de subiecto p̄ diffōnem subiecti sit
dem̄fatio p̄prie sumpta. put̄ dem̄fatio cōd̄istinguīt̄ p̄tra
genera sillogismoz: l̄z p̄cedat per medium qd̄ est cā xclu-
sionis. qz tñ mediū istud nō distinguit̄ realis ab vtrāqz ex-
tremitate. qz etiāz illa passio est naturaliter cognoscibilis
ex habitudine terminorū. ideo non est demonstratio p̄
pryssime sumpta.

Sed in hoc alius adhuc dubitaret. non magis videtur euidentissima illa demratio et perfectissima que procedit a positiōne pcam. et est potissima demratio q̄ illa q̄ est cognita modicula declaratione tali demratioē nō ita prie dicta. **C** Ad hoc r̄ndetur aliqua eē nota. Attingit duplū; vel notitia euidentiori vel notitia pfectiori. et ita ad ppositū dico q̄ ille sills in quo pbat pria passio et immedia de subto aggernerat euidentiores notitia. non tñ pfectiore; vt ēt p̄z de isto fillo. oē aial est suba. ois hō ē aial. ḡ ois hō est suba. **C** His stantib⁹ r̄ndet ad dubia. Et ad p̄m. cedo q̄ demratioēes mathematice prie nō accipiāt nisi cam formalē. item cedo q̄ diffō passionis demratioē nō sit mediū in demratioēe potissima; s̄z diffō passionis pcedētis dices. ppter qd passionis sequentis demrabilis. **C** S̄z videndū est quō hō diffō habeat habitudinez cāe formalis respectu passionis demrabilis. non est pma facie facile intelligere. **C** Ad cuius euidentiā sciendū est q̄ multi decipiuntur faciliter. qz quorū genera causarū putat esse nimis in eē idivisibili: cu tñ quodlibz gen⁹ cāe habeat magnā latitudinē et diversitatē: nam c̄silatiū et persuasiū sunt istra ambitū cause efficiētis. et tñ directe nihil pducūt q̄ pertinet vel attingat ad effectū pductū. iē vari⁹ modus est q̄ mā dīcā mālis respectu forme subalis. et quo subm̄ ppositū dīcā mālis respectu forme accūtalis: tamē q̄ qd sit de alijs. dico q̄ gen⁹ cāe formalis vt cōdistinguit ab alijs generibus causarū habet magnam latitudinē: nam alijs q̄d

Demonstrationis

69

catisa formalis respectu alicuius per modum vnde forma-
lis pfectiois: sicut albedo respectu parietis. Alio modo p
modum representante expressionis: sicut deus dicitur causa
formalis exemplaris oium. et species representatiua obti-
ca formalis obti. 3: mo dicitur causa formalis alicuius per modum cu-
iustia eentialis coordinatiois pro quanto vnu quodaz ordine
solu sicut causa sine quodam non potest esse et eentialis: sicut nu-
merus minor: puta binarii b3 aliquo modo ratione causa formalis
respectu numeri maioris: puta ternary: non per binarii sit for-
malis pfectio ternary: sed quodam ordine eentiali per se et
non per accidens ternary: presupponit binarii. C Tunc ad propo-
nito per diffuso passionis pcedentis dicit pp qd causa formalis in
passionibus eentialis ordinatis in eodez subiecto: non per pcedens
passio sit formalis pfectio supaddita passioni sequenti: qd fre-
quenter potius sit ex contra: sed per tanto: qd quodam ordine eentialia
per se et non per accidens passionis sequens presupponit posse. et isto modo
angulus extrinsecus habet rationem causa formalis respectu eius per
est breves tres equaliter duobus rectis. qd equalitas ad duos rectos
in tribus angulis presupponit quodam ordine eentiali formalis
angulum extrinsecum per se et non per accidens.

Ad secundum dubium quodam dicit per non apparet causa ratione
a priori probatur immediata passio de subito sit praeclarissima demonstratio. C Dom per deceptio puenit circa hoc: qd praeclarissimam
demonstracionem multi intelligunt sills in omnibus aliis pfectioi p-
fectio neccitatis non nisi ad pmissas: et pfectione cuiuscumque
et celeritatis et proximitatis medy ad minorem extremitatem respe-
ctu passionis demonstrare: qd tamen non est vere nisi accipiendo de-
monstracione: put est quoddam genus silli condistinctum hanc litigiosum falsigraphum et dialecticam. sic n. genus illogismi de-
monstrativi est pfectissimum: sed ut dicunt est genus silli demonstrati-
vi hanc latitudinem. et continet multos modos. quoque aliquantum p-
fectiores et celeriores pauciores tamen conditiones hanc de-
monstracionis. tam illas pauciores aditioes pfectiori modo
reservat sicut sills iste. oecus aital est suba. ois habet aital. g ois
habet e suba. pauciores aditioes demonstratiois reservat qd sills
in quo probatur immediata passio de suo subito: tamen conditione ne-
cessitatis quam habet pfectiori modo reservat: sic etiam sills in quo p-
bat immediata passio de suo subito per diffusione subiecti: vel p
diffusione ipsiusmet passionis demonstrare pauciores aditioes
demonstracionis reservat qd sills in quo probatur passio de subie-
cto per diffusione passionis poris adeoque mediata iter subiectum
et passionis per demonstratio: illas quodam sills in quo co-
eludit immediata passio de subiecto pfectiori modo reservat:
Et alter in quo probatur passio per diffusione poris adeoque passionis
Et ratione illarum plurium aditio: quas habet sills in quo probatur pas-
sio per diffusione poris passionis per magis prie vel pro-
prissime demonstratio: sicut ubi gratia superius dictum est de diffusione
et pria passionis: quodam vtracq; distinguuntur a pfectam acci-
denti per pterere vni soli et tempore aliquaz aditum super-
addit pria passio quod est in esse: non essentia distio non inest:
qd non est accidens: sed pria passio iest: tamen aditioes coes distinc-
tioni et prie passioni pfectiori modo reservat diffusio qd ppa-
passio: sed diffusio habet nomine ipsale: et pria passio habet nomine vtria-
q; coes. et dicitur ppriu et qd vtria ad diffusione de ppxio non oecus condi-
tiones quodam vice de ppxio magis prie. et dicitur ppriu passio. p-
priu qd diffusio. sic igitur dicit per praeclarissima demonstratio qd vtria ad
oecus aditioes quas dicitur. in diversis locis ponit de demonstra-
tione est illa quodam habet pro medio diffusione passionis poris qd sunt ali-
qui aliij infra ambitum demonstratiois conteni qd sunt non mi-
nus uno magis necessarij qd sit demonstratio praeclarissima dicta. dicitur
igitur per medium in demonstratio porissima accipiendo potissimum
Et passionis poris quod est causa adeoque passionis sequentis: et ista est

intentionis. ubi qd locutus est de demonstratione potissima sive
praeclarissima dicta. qd ubi dicit per medium demonstratiois est quod
qd erat esse passionis. et non quod locutus est qd erat esse: sed qd est ta-
le per etiam est quod est: et ponens exemplum semper exemplificat de dif-
fusione poris passionis. sicut ubi gratia. qd est medium ad demonstratio-
strandum eclipsum de luna: iterpositio terre. nunc autem constat
per iterpositio terre non est diffusio lune: sed quodam passio ipsius
lune habet talis aspectum ad terram iterpositam: nam per iterposi-
tionem terre potest intelligi et passio quodam terre: et passio est luna:
quod per hoc per terra iterponit variat aspectus lune ad solem
mediante terra. ratione cuius sequitur eclipsis. et hoc est per
Aristoteles. dicitur: clades et posteriorum quod dicitur sit in omnibus potissi-
mam et praeclarissimam demonstratioib. dicitur sic. In omnibus ma-
nifestum est per id est: et quod est per ppqd est: ut quod est defectus
luminis in luna: pratio luminis a terra obiectu. et ppqd est defectus
aut ppqd luna deficit: ppqd defecit luminis opere terra.

Ad tertium dubium dicitur quod est sile pmo. potest dari tamen
eadem ratio: sed melius forte dici potest
rit ad probationem minoris per et diffusio passionis dicitur cum for-
male: et quod per diffusio dicitur formalis. qd dicitur predicationis qd itati-
um. C Dicitur est per ppqd dicitur qd itatiua Egidii non solu in-
telligit predicatione pini modi: sed est in scibili modi: et ita vtracq; di-
cere potest cum formaliter est re. C Sed ratio data ad p" ou-
tiorum. accipe quod tibi magis lumen. et ita soluta sicut ista dicitur.

Sed antequam ratio ad argumeta in trium
facta. dubitaret forte aliquis: quod
tu dicas per ppria et immediata passio potest demonstrari per diffusione
subiecti. hoc vero est simile. quod dicitur Egidius in. 2. post ppqd coes
animi pceptiois: ut pputa. oecus totum est maius sua pte: et paralleles
non concurrent: et illa quodam sunt immediatae subiecti et
cane non potest demonstrari. ergo vero tota ista sententia est hanc ipm egidi: et
forte magis appropinquat iterationi egregii doctoris Pauli
veneti. C Ad hoc ratio video per dominum egidi dicit per coes animi
pceptiois non pbari aliquod demonstrare praeclarissima dicta: sed
tamen alicuius negaret ista. et passionem immediatam non inherere
ipsi subiecto immediate: potest per aliquod sills necessariu pbari illi
hoc negati tamen nulla est necessitas: cum ista sint per se nota. s.
passione pma in esse subiecto. et oecus totum est maius sua pte: sufficiat hoc mibi per diffusio subiecti non potest esse medium in po-
tissima demonstracione: sed solu per diffusione passionis immediatae in
qua sustinetur: quis aliquo processu possit pbari passionem in-
esse subiecto: in hoc tu considera.

Aunc restat rindere ad rationes in principio quoniam
factas que probatur per diffusio subiecti sic
medium in demonstracione potissima. C Ad primis quodam dicitur passio
immediata subiecti aut est demonstrabilis aut non. dico per qd
sit probabilitate de subiecto tamen non est praeclarissima demonstrabilis:
sicut superius dictum. C Ad secundum quodam dicitur quod illa est praeclarissima
demonstratio in qua sunt oecus aditioes vero. concedo maiores
qd minor est nego: et ad probationem dico per ratione demonstratiois praeclarissima
pceptio dicitur est per se per ceterum distinctio realiter ab vtracq;
extremitate. i.e. subiecto et passionis demonstrata. ite per
passio demonstrabilis per medium non faciat positionem cum
subiecto nec faciat ppositionem notam ex habitudine terminorum:
quoque vtracq; deficit in illogismo in quo probatur im-
mediata passio de subiecto suo. quare vero. C Ad tertium dicitur
per immediata passio est scibilis per illogismum aliquod necessariu:
sed ex hoc non sequitur. qd per demonstracionem praeclarissime
sumptu. ite etiam substantiaz potest esse sills maxime necessarii:
non tamen demonstratio praeclarissima vero. Quod etiam dicitur per accidens
non est diffusio prie. puto per qd istud superficialiter intellectus sit
falsum: qd accidentia habent ppriu genus et ppriam dis-
ferentiaz quibus possunt prie diffiniri: sed qd qd itatiua prie
accidentia: sed non includat de primo intellectu subiecta sua: tamen
includit ea in suo primo intellectu cointellectu spaltri si sunt prie pas-
siones que in suo primo intellectu cointellectu cōcernunt et coincidunt:

De medio

nō dico scindunt subm. aliud. n. est aliqd in suo p̄mario intellectu icludere alteruz: et aliud est aliqd in suo cointelle- ctu coiclusare alteruz: nā illud qd̄ icludit in p̄mo itelle- ctu alicui⁹ est p̄tinē ad suā qditatē: et ad suā icrīseca dis- finitiōem: s̄ illud qd̄ est de p̄mario cointellectu alteri⁹ nō pertinet ad qditatē vel diffōnē icrīseca: sed solum qn̄ i- telligir qditas: et dañ diffinitio qditatis q̄ tūc oportet q̄ simili cointelligat: et illud q̄ quis icrīseca: nec sit illud: nec aliqd illi⁹. dico igis q̄ accītia etiā p̄pria h̄nt etiā p̄prias qditates et diffōnes: sed q̄ fm̄ totū istud q̄ circuncernūt subm. ideo nō pot̄ diffiniri nisi cointelligēdo subm: s̄ sub- iectum illā p̄mariā diffōnē nō igredit̄. veruz est q̄ nos cōsueūm̄ res et qditates rez diffinire non solū p̄ illa que sunt de p̄mario icludere: et icrīseca rei: s̄ etiā per illa que de p̄mario cointellectu sunt: sicut qbus qditas non potest apprehēdi nec diffiniri nec dari: et ideo quādoq̄ miscim⁹. et illa cointellectu in eoz diffōnib⁹: et tales sunt diffōnes p̄ additamēta: sed de B alias videbis. qr̄ nō modicā difficul- tate icludit. Ad quartā dico q̄ imēdiata passio pot̄ p̄f- ete cognosci per aliquē sillogismū: nō tñ per demōstratiō- nem p̄pissime sumptā: sic etiā et suba sicut dc̄m̄ est supra. Itē dōm̄ est q̄ nō semp op̄z q̄ diffō accītia sit per ad- ditamēta: nisi velimū ponere in diffōne nō soluz illa que sunt de icrīseca qditate rei: s̄ etiā oia illa q̄ necessario i- telligimus icludēdo qditatē: qd̄ tamē nō op̄z. si. n. oportet semp ponere in diffōne oia illa sine qbus non possum⁹ icludere qditatē: tunc in diffōne cuiuslibet sube ponere t̄ q̄p̄tū: qr̄ nō possum⁹ icludere aliquā qditatem gn̄ p̄ tūc in p̄speciu nostro sit q̄p̄tū et continuū: et ideo sine pueniat ex nā potētie nostre icludētiue siue ex nā obiecti q̄ obo app- henso apprehēdatur pro tūc quoddā aliud. tñ istud aliud nō est de p̄mario icludere et qditate icrīseca rei: dicit Egi- dius z° de aia. in diffōne anime ponit mā affecta acciden- tibus. Ad 5° dico q̄ l̄ essentialia p̄ncipia qditatis sub- iecti sint ppter qd̄ passiōis imēdiatae tñ qr̄ istud ppter qd̄ nō distinguit realt̄ ab ytrāq̄ extremitate: s̄ ab altera tm̄. Itē qr̄ ista passio imēdiata facit po⁵ cū subiecto. iō sillogis- mus in quo excludit passio imēdiata per diffōnes subiecti nō est p̄pissima demōstratio. Ad 6° iā p̄z per dicta sui perius: qr̄ in hac diffō subiecti nec passionis demōstrate ē mediū: s̄ diffō passiōis mediatis icrīseca q̄ terminū: vt parz q̄ rō est h̄ ipsos. qr̄ diffō subiecti magis icludit subm de quo p̄t̄ demōstrat̄ q̄ faciat diffō passiōis que est per ad- ditamēta icludēs subz. Ad alias rōnes et ad auctorita- tem Arist. p̄mo de aia. mēto. ii. dī p̄vīcūq̄ logē similia vba ipse. et commentator icludit q̄ diffō subiecti sit medium et p̄ncipiū quoddā cōmune ad cognitionē pfectā oiu⁹ accī- tiū: s̄ mediū p̄cise in demōstratiōne p̄pissima ē diffō passiō- nis mediatis iter yrāq̄ extremitate. Itē dici pot̄ q̄ diffini- tio subiecti est mediū in fillo: quo p̄bañ imēdiata passio de subo: s̄ ille sills nō est p̄pissima demōstratio. et sic videſ in- tellerisse dñs Egidij⁹ in hac mā: sicut ex doctorib⁹ ordinis fratrū heremitarū sancti Augustini habeo. nec ē ille mo- dus defendēdi doctorē fundamētale ē multuz diuersus ab illo quez imaginat⁹ est sūm⁹ p̄bs magis Nicolle⁹ vñias theatinus in questōne de medio demōstrationis defensu uaueritatis Egidij⁹: ipse ad defendēdam talē optionē nō nisiveritate coactus: vt dī: amicus sortes: amicus plato: s̄ magis amica veritas: et sicut ipse fundamētalis p̄bs: et re- solutus est. ita fundatissimū doctorē dominū Egidij⁹ ro- manum semper est secutus: et satis appareret solus sit Ni- choletus in orbe.

Sed in hac qōne et oppōne dubitat egregius et multum subtilis Paulus venet⁹: q̄ quāuis ipse sciat optionē domini Egidij⁹ fundati- simā. et ipsu⁹ fundatissimū: vt ipse in z° posterioroz ait. diuī

Egidij⁹ e celo nobis missu⁹ fuisse: tamē vt melius veritas eluceferet voluit arguere p̄tra dominū Egidij⁹. Et p̄p̄t acumen sui igen⁹ quasi ad alia opionez declinavit. Argu- mēta pauli adducemus. et illis solonē dabimus sectando fūdamēta doctoris fundamētalis. q̄ tuor p̄ncipales ratio- nes adducit. Et p̄mo arguit sic. q̄ mediū in demōstratiōe sit diffō subiecti: nā quelibz diffō materialis demōstrabi- lis est per diffōnē formale: sed alicui⁹ subti plures sunt dif- finitiōes. ergo. minor p̄z. etiā maior scđo de aia. demōstra- tur diffō mālis per formale. ergo z̄. Cōfirmat. qr̄ A. z° posterioroz dicit. diffō cā et mediu⁹ idē sunt. p̄mo quelibz diffō sicut est cauſa ita est mediū in demōstratione. no. n. A. z̄. posuisset p̄mū modū nisi voluisset igredi demōratōes. ergo z̄. Cō Scđo breuiter arguit q̄ p̄ma passio alicui⁹ sub- iecti est demōstabilis de illo per diffōnes subiecti. qr̄ fm̄ Arist. in p̄hemio metaphysice p̄ncipia scīarum specialiū p̄- banū et demōstrant̄ per metaphysicā: s̄ nō videt nisi p̄ dif- finitiōes subtoz. ita q̄ non occurrit. dato q̄ sit p̄p̄a- sio linearū palellarū demōstabilis de isto subo per diffini- tionē eius. q̄ videt diffōnē subiecti posse ēē mediū in dmō stratiōe portissima. Cō Tertio arguit q̄ nulla passio ē potis- simē demōstabilis paliq̄a passionez abstracionis gnis. qr̄ nulla dm̄atio est ex imēdiatis. ergo z̄. Cō Quarto argui- tur q̄ diffinitio subiecti aliquā ingredit̄ demonstrationes et nō ipsa passio. ergo z̄.

Ad rationes nostri egregyi doctoris Pau. vene- ti. Ad p̄am stādo in fūdamēto nō nō est icōueniēs q̄ aliquā diffō subiecti sit mediū in alioq̄ filo- neō. q̄ tamē nō erit demōstratio p̄pissime dicta de qua nos icēdim⁹. et ideo nō est demōstratio ista p̄pissime dēcā: s̄ magis qdā discursus est necessarius. qr̄ op̄z ad hoc q̄ sit demōstratio p̄pissime dēcā q̄ mediū realt̄ distinguaq̄ ab alioq̄ extremitate: et nō faciat positionē cū subiecto. quo qdē ca- ret in hac argumētatione re⁵ magis Pau. Cō Ad confi- rmationē dī q̄ ēē diffō subiecti occurrit tanq̄ mediū qdā cōmune: s̄ p̄cise et adequatuz mediū est in demōstratiōne p̄pissima est diffō passionis. Ad z̄ dī. dato q̄ aliquā p̄- cipiū possit aliquo mō p̄bari: nō tñ h̄ ex hoc q̄ possit de- mōstrarī demōstratione p̄pissime dicta poterit p̄bari p̄ aliquā fillm̄ similem̄ in yture ipsi inductioni. quare z̄. Ad 3° dī q̄ est necessariū q̄ determinatio fiat per res alteri⁹ generis: vt p̄z. ergo nō ex imēdiatis negat̄ Pia. Ad 4° et ultimuz dī si bene notasti q̄ in p̄ncipio qōnis et in corpore qōnis q̄ sunt aliique passiōes que actualitatez iportant in subiectoy motus circularis ipsi celo: et calefactu ipsi igni: alie aut que dicūt aptitudinē et non actuz. qr̄ tunc habere nō possum⁹ perfectā de ipsa. qr̄ semp expectaret̄ aliquā alia notitia si diceret actū et ēē existē diceret. et iō illa passio di- cit ēē essentie et non existentie non facit p̄positionem con- tingentem s̄ necessariam.

Sed insurgūt quēdā arg⁹ moderna. Et p̄m̄ est istud. assūm̄tes dc̄m̄ A. z° meta- physice. textu mēti. 4. vbi h̄ q̄ vñūq̄d̄ḡ marie ip̄z alioz ē p̄ qd̄ alioz est yniuocatio: ex isto dicto vult p̄bare q̄ non repugnat primā passiōez demōstrari p̄ diffōne subiecti. assū- mañ ergo ista maior illud qd̄ est p̄ncipium et cā alicuius q̄- sint talia est maxime tales: s̄ diffō subiecti est p̄ncipium et cā ve sint media et p̄ncipia demōstratiua. q̄ diffō subiecti est ma- xime p̄ncipium. p̄bañ. qr̄ quāto aliqd magis appropinquat ad diffōne: tāto magis h̄ rōnem demōstrandi in passionib⁹ realt̄ ordinatis: quāto passio est p̄o: tāto est rō demōstrā- di: et quāto posteriorz tāto minus demōstabilis. Qd̄ nō est nō qd̄ quelibz talis accedit vel recedit ab illo qd̄ est mar- me rō demōstrādi: qualis est rō seu diffō subiecti. Scđo rō est talis. Quecūq̄ sunt p̄ncipia eēndi subiecti habentis passiōes sunt p̄ncipia iherentie illarū passionū: sed quecū

Demonstrationis

70

q̄ sunt p̄ncipia iherentie passionū sunt p̄ncipia cognoscētiōne subiecti. ergo diffō subiecti est p̄ncipium cognoscēdi respectu passionū: sed hec nō est nisi in demonstratione potissima. ergo r̄t. maior p̄z. etiā minor ex q̄busdaz p̄suppositis. Tertia r̄o est ista. p̄supponēdo q̄ sola p̄postio īmediata est idemōstrabilis. īmediata aut̄ est duplex. quedā īmediatio subiecti: quedā īmediatione cāe. et cū illa que est īmediata subiecti nō sit simplr īmediata. q̄r̄ aliquia p̄positio dā iter cuius subiectū et predicatū nō est mediū in ratione. et quādō p̄t esse aliqd mediū in rōne cause: et cū īmediatio cause sit semp īmediatio excludēs simplr oēm īmediationē et nō illa īmediatio que est subiecti. Ex hoc arguitur sic. p̄positio īmediata est idemōstrabilis. et media- ta demōstrabilis. ergo quāto aligd est īmediatus tanto īdemōstrabilius: et quāto mediatus tāto demōstrabilius: s̄ nulla p̄positio in qua predicas passio de subiecto ē sim- plicer īmediata: s̄ mediata q̄ demonstrabī. Et vlt̄erius segn̄ q̄ si aliqua p̄positio in qua predicas secūda passio de subiecto demonstrat̄ per primā passionē cum p̄positio in qua p̄dicatur p̄ma passio de subiecto nō sit simplr īme- diata poterit habere evidentiā ex alio. hoc ex diffinitione subiecti. et ita p̄ma passio seu diffinitione eius nō demonstra- bit simplr passionē scđam nisi resoluāt̄ in diffinitionē sub- jecti et demonstrat̄ per illā. hec sunt motiva cuiusdā subti- lis metaphysici. Ad quē respōdere possum⁹ s̄ fundamē- tum questionis nostre. Ad p̄mū dicit̄ ad maiorē quan- do dī illud qđ est p̄ncipium et causa alicuius r̄t. Ista ma- ior sic absolute intellecta est falsa. q̄r̄ materia est primum et causa aliorū q̄ sint corruptibilia et corrumpantur. et tamē materia non est maxime corruptibilis. immo non corrum- pitur nisi per accidens vel subiectiu. Ad minorē etiāz dici potest q̄ diffinitione subiecti ē causa cognoscēdi omnia accidentia perfecte: sed non est p̄ncipium precise adequa- tum et p̄prium: sed magis quoddaz commune p̄ncipium: sed diffinitione passionis est p̄ncipium et medium adequatum passionis: que quidem demonstrat̄ inesse subiecto per ta- lem diffinitionē. vnde nota pro multis verbis que inclu- duntur in p̄ma ratione contra dominuz Egidium q̄ quā- uis possit pbari passionem p̄mam de subiecto: tamen illa nō potest esse aliqua demōstratio p̄p̄yssime dicta: et quā- do dicitur q̄ alacen demōstrat̄ istam. omne totum est ma- ins sua parte. dicitur q̄ hec non est demōstratio p̄p̄yssime sumpta de qua nos loquimur. immo ad hoc q̄ aligd de- monstretur oportet q̄ non sit per se notū ex hitudine ter- minorum: et q̄ intentio vniuers distinguitur realiter ab in- intentione alterius. quod non est verum hic. q̄ intentio to- tius non distinguitur realiter ab intentione partium. et simi- liter quando probatur primam passionē de subiecto per diffinitionē eius non distinguitur realiter a p̄ma passio- ne. immo sunt idez realiter: distincta tamē ratione. igitur non potest esse p̄p̄yssima demōstratio. quare r̄t. Ad scđm dicitur q̄ quecunq̄ sunt principia essendi sunt prin- cipia cognoscendi. concedo istam non absolute sed cōtra- cte. i. sunt principia cognoscendi aliquo modo: non tamen precise perfecte: sed diffinitione passionis est illa que perfecere est p̄ncipium adequatum cognoscendi. Et ad minorē di- citur. dato q̄ sit causa iherentie passionū: non tamen per- fecte est causa cognoscendi. concedo etiam conclusionem q̄ diffinitione subiecti est p̄ncipium cognoscendi cōmune: nō tamen adequatum: sed est ipsa diffinitione prioris passio- nis: sed negat illud quod postea ifertur. s. q̄ hoc non est ni- si in demonstratione potissima. Ad tertiam et vlt̄imaz dicit̄. dato q̄ habeat causam. tamen adhuc non est demo- strabilis demonstratione p̄p̄yssime dicta. primo quia est per se nota. secūdo. q̄r̄ non distinguitur realiter ab ytraz.

extremitate. tertio. q̄r̄ positionem facit cum subiecto que omnia sunt contra fundamenta nostrae positionis: tamen potest probari per aliquem sillogismū: qui tamen nō erit demonstratio prop̄yssime sumpta: sed ipsa diffinitione pas- sionis p̄oris erit mediū in demonstratione potissima. q̄r̄ r̄t. C Explicit q̄o de medio demōstratiōis ordinata: atq̄ hinc inde a probatis auctořibus: collecta per me fratres Au- gustinuz de biella de Meschiatis: ordinis Augustinien- sis lectorē in conuētu patanino frat̄ beremitarum. C Sit deo laus et Diuo Augustino p̄ri beremitaz.

Uia in omnib⁹ libris domini Egidij ro-
mani quedam ambigue et auree
dubitaciones mouen̄t ac solones dignissime
ex radicum viscerib⁹ educte dantur. itaq̄ vo-
lui iuxta mei ingeniolī vires tabulam elēcho-
ruz diui Egidij romani coordinare. p̄ciosaq̄ dubia hinc
et inde colligere: vt p̄ma fronte querēti occurrant.

Utrum logica sit de artib⁹ rōnis. Librata. z.

Utrum logica sit communis vel specialis. z.

Utrum magis deficiat a ratione quādō est cōmuniq̄ quādō est specialis. 3:

Utrum logica sit nečia: et si est p̄s eentialis p̄bie. 3.

Utrum tota logica sit necessaria. 3.

Utrum dialectica differat a sciētis realibus. 3.

Utrum dialectica differat a rhetorica. 3.

Utrum de sillogismo sophistico possit esse scientia. 4.

Utruz dialectica sit talis scientia. 4.

Utrum sophista possit considerare de sillo sophistico. 4.

Utrum possit tradere arte de ipso sillo sophistico. 4.

Utrum pertineat ad dialectica vt illo sophistico. 4.

Utrum sophista sit artifex specialis p̄ut considerat de ta- li sillogismo. 5.

Utrum dialecticus considerans de tali sillogismo possit di- ci communis artifex. 5.

Utrum scia q̄ bic p̄siderat p̄tineat ad libz p̄orum. 5.

Utrum hec p̄sideratio p̄tineat ad librum topicorum. 5.

Utrum sillo sophisticus sit subiectū in hoc libro. 6.

Utrum post elenchū magis de sillogismo sophistico q̄ de alio tractetur. 6.

Utrum in hoc libro pbari possit sillo sophisticū esse. 7.

Utrum b̄ p̄betur sillogismus sophisticus esse. 7.

Utrum sillo aligd addat sillogismo simplr. 8.

Utruz habitudines locales sint de rōne sillo dialectici. 8.

Utrum magis se teneat ex p̄e forme q̄ materie. 8.

Utrum sillogismi doctrinales addant habitudinem loca- lem supra sillogismum simpliciter. 8.

Utrum sillogismus sophisticus addat supra simplr. 9.

Utrum locus sophisticus differat a sillo sophistico. 9.

Utrum sophisticus apponatur simplici. 9.

Utrum cui p̄mo cōtradicat an dialectico an simplr. 9.

Utrum significatio sit forma nois vel orationis. 10.

Utrum aliqd dici possit significare plura. 10.

Utrum termino semel sumpto cōtingat vti equoce. ii.

Utrum nomen equiuocum habeat suum significatu: vel sub distinctione vel copulatione. ii.

Utrz vnu nomine ex ipositione possit occulta significare. ii.

Utrū ořo vbi ponit nomine equocū sit distinguenda. ii.

Utrum contingat multiplicitas in hoc paralogismo qđ tu dicis tu dicas esse. 12.

Quomō hoc nomine p̄scis sit equocum. 12.

Utruz tertius modus amphibologie distinguatur a tertio modo equiuocationis. 12.

Utrum in amphibologia et equiuocatione sit multiplicitas actualis. 12.

Tabula

Utrū magis reseruetur multiplicitas actualis in equo- tione q̄ in amphibologia.	iz.	Utrum identitas nominis faciat ad sillogismum.	23.
Utrum signū distributuum additum termino communi- faciat distribuere pro oībus suppositis sui significati.	iz.	Utrum compositio & diuisio accentū deficiat ab elenco & sillogismo.	23.
Utrum compositio & diuisio sint plures fallacie.	iz.	Utrum fallacia secundum accidentis peccet contra sillogis- mum dialecticum vel simpliciter.	23.
Utrum vbi est fallacia compositionis sit diuisio.	iz.	Utrum sillogismus sophisticus fallet tam circa materia- babilem q̄ necessariam.	24.
Utrum assignetur due fallacie aliqui sed non semp.	i4.	Utrum petitio pncipy peccet contra sillogismum.	24.
Utrum semp quando iter duas dictiones concurrityna di- ctio semper sit fallacia compositionis & diuisio.	i4.	Utrum petitio pncipy ipediat sillogismum iferentem.	25.
Utrum hic capiantur modi accentus.	i4.	Utrum fallacia accidentis fiat in pluribus.	25.
Utr̄ falla accēt' magis decipiatur in scripto q̄ in platōe.	i4.	Utrum accidentis differat a consequente.	25.
Utrum in compositione & diuisione accentus sit multipli- citas potentialis.	i4.	Utrum fallacia in dictione peccet contra dictiones non co- tra sillogismum: sed extra dictionem.	26.
Utrum sit minus de multiplicitate tam accentu q̄ compo- sitione & diuisione.	i4.	Utrū plures propositiones sint vna ppō. & ita de boie.	26.
Utrum fallacie peccantes s̄m multiplicitatē potentialez habeant significata sub disiunctione.	i4.	Utrum eadē sit diffō hominis & vniuers.	26.
In qua dictione stet deceptio paralogismi.	iz.	Utrum per accentum possimus decipi.	27.
Utrum sumat hic accēt' vt distinguatur contra per se.	iz.	Utrum de sillogismis sophisticis sit ars per se.	28.
Utrum que concurrunt ad fallaciāz accidentis sumantur in sillogismo affirmatio & negatio.	iz.	Utrū peccāt in forma & in mā possit dici sophisticus.	28.
Quid sit res subiecta attributū & accidentis.	iz.	Utrum sillogismi sophistici sint pncipia & elemēta sillogis- tam peccantiū in materia q̄ peccantiū in forma.	29.
Utrum superiora possint accidere iferioribus.	iz.	Utrum p̄hs fuerit superflus.	30.
Utrum superiora predicari possint de inferiori.	iz.	Utrum sillogismus peccāt in materia sit sillogismus.	30.
Utrum modus sit res subiecta.	iz.	Utrum philosophus superius determinauit de sillogismis sophisticis.	30.
Utrum accident fallacia in exemplis textus.	iz.	Utrū sit contra rōnē scie considerare ifinita.	30.
Utrū hec sit fallacia vñis nō est hō. ergo nō est.	iz.	Utrū si scie sint ifinite; dem̄ationes sint ifinite.	30.
Utrum nō esse hoīem sit nō esse simpliciter.	iz.	Utrum elenchi vt considerant ab artificib⁹ specialia beant pncipia specialia.	31.
Utrum s̄m qd & simplr' sint vna fallacia.	iz.	Utrum huiusmodi pncipia specialia possint dici loci.	31.
Utrum semp deficiat pcessus ab vna in aliam.	iz.	Utrum eedē orōnes sint ad nomē & intellectum.	31.
Utrum valeat homo mortuus ergo mortuus.	iz.	Utrum valeat hec consequentia. hec oratio non est ad in- tellectum. ergo est ad nomen.	31.
Utrum contradic̄to debeat pon̄ inter synonima.	iz.	Utrū hec diuisio sit per opposita ad nomē & intellectum.	32.
Utrū falla in dictione magis deficiat a ḥdictōe q̄ alia.	iz.	Utrum bene dictū sit q̄ p̄s determinādū sit de fallacys de per accēt q̄ contra sillogismū & elenchum.	32.
Utrum fallacia in dictione apprehendi debeat secundum ignorantiam elenchi.	iz.	Utrum paralogismi deficiat ab elencho.	33.
Utrum sit vna fallacia s̄m qd & simplr'.	iz.	Utrum hec oratio triāgulus babz tres possit disputari non ad intellectum.	33.
Utrum intelligi debeat de modis pncipy in 8°. topicorum vel in secūdo priorum.	iz.	Utrū elēchi possint disputari ad intellectum.	33.
Utrum spectet ad eandē doctrinam determinare de peti- tione principy.	iz.	Utrū aliqd possit disputari ad intellectum quod non dispu- tatur ad nomen.	33.
Utrū s̄m modos topicoz habeat fieri bonus sillus.	iz.	Utrum per fallaciam extra dictionem possimus disputari ad intellectum non ad nomen.	33.
Utrum in eodem processu possit fieri bonus sillogismus & petitio principy.	iz.	Utrum sit dīa iter dialectū & sophisticā.	34.
Utrum petitio pncipy sit accipienda s̄myeritatem: & vt op- ponitur sillogismo dialectico.	iz.	Utrum determinet de sillogismis tentatiuīs.	34.
Utrū de hac falla vñis hēat determinari in B libro.	iz.	Utrum hypocras recte faceret quando faciebat quadratu in medio circulo. & si recte arguebat.	35.
Utrū vna falla magis debeat denoiari vñis q̄ vñis.	iz.	Quomodo brissō quadravit circulum.	35.
Utrū illa sint auertibilia esse factū & hēe pncipium.	iz.	Utrū vbi rep̄it magis & min⁹: reperiāt egle & iequele.	35.
Utrum fallacia non cause vt causa habeat fieri in sillogis- mis ostensiuis.	iz.	Utrum sils falsigraphus opponāt dem̄atio.	35.
Utrū hec fallacia habeat fieri in sillis ad ipossibile.	iz.	Utrum tentativa sit quedā dialectica.	36.
Utrū idē sit falla s̄m non cām. & non pp hoc accidere.	iz.	Utrum tentativa sit ars specialis.	36.
Utrum hec fallacia supra dicta sit in dictione.	iz.	Utrum tentativa sit dialectica docens.	36.
Utrum habeat interrogations plures esse.	iz.	Utrum sit idem qđ dialectica vtens.	36.
Utrū fallacia differat ab equocatione & amphibologia.	iz.	Utrum tentativa faciat per se scientiam.	36.
Quid sit qđ facit interrogations plures apparere vñā.	iz.	Utrum tentativa sit pars logice.	36.
Utrū illud qđ de pluribus affirmāt possit de pluribus in- fieri & de quolibz pe se.	iz.	Utrum omnia sint sub eodem genere.	36.
Utrū falla de qua hic agitur sit cōis vel spālis.	iz.	Utrum omnia sint sub eisdem pncipyis.	37.
Utrum quod negatur a pluribus simul oporteat quod ne- getur a quolibet per se.	iz.	Utrū dialectic⁹ possit disputare ḥ negantē pncipia.	37.
Utrum fallacia elenchi sit cōunis vel spālis.	iz.	Utrum dialecticus vt est artifex communis considerent oīa sub vna ratione.	37.
Utrum sit communis per predicationem.	iz.	Utrum tentativa pcedēt ex cōunib⁹.	38.
Utrū sit fallacia communis ad omnes fallacias cū hec sit distincta a qualibet alia.	iz.	Utrum dialectica de omnibus cōibus veritatē habeat.	38.
Utrū sint vna vel plures fallacie.	iz.	Utrum per ppā possit fieri tentatio.	38.
		Utrū de virilq̄ tentatiuīs possit considerare dialecticus.	38.
		Utrū oīs tentatiua possit dici dialectica.	38.

Utrum possit fieri tertio rhetorice. sic dialectice.	38.	Utrum peccantes sillogismi in forma sint soluendi per distinctionem.	49.
Utrum vtrumq; gen' tentationis habeat fieri circa omnes scientias.	38.	Utrum de solone apparati possit considerare sophista.	49.
Utrum tentatiuus sit idē qd peccātū in forma.	38.	Utrum dialecticus possit considerare de solone apparati.	49.
Utrum tentatiuus sills sit idē qd peccātū in materia.	38.	Utrum ad sophistam pertineat considerare tam de appartenenti qd Vera.	49.
Utrum sillogismum tentatiū contingat, tentare circa dialecticam.	38.	Utrum ad dialecticum magis pertineat solutio apparenſ.	49.
Utrum sillogismus tentatiuus sit dialecticus.	38.	Qd vera.	49.
Utrum sills tentatiuus debeat dici sophisticus.	39.	Utrum sit redargutio in habētibus duplē cclusionem.	50.
Utrum quandocq; interrogat de necessitate et determinante interroget.	39.	Utrum disciplina habeat rationem mali.	51.
Utrum tradēda sit notitia sillogismi sophistici.	39.	Utrum in oībus per accīs habeat esse xpō et diuīsio.	51.
Utrum ea que sunt fīm legē sint contraria fīm nām.	40.	Utrum aliq; ppōnes dicant similes.	52.
Utrum aliqd dicat fīm nām. et qd sit illud.	40.	Utrum illi paralogismi in gbus mutatur quid in quale sint boni.	53.
Utrum philosophus sic accipiat et secundum leges; vt com-	40.	Utrum illa sit recta solutio cuius oppositum non contingit	53.
municiter accipietur.	40.	ylterius soluere.	53.
Utrum posito yno correlatiuorum et sit coniunctum alteri debz intelligere illud.	41.	Utrum oportet ad rectam solutionē manifestare omnē defectum qui in oratione contingit.	53.
Utruz propria passio coniuncta subiecto debz ylterius in-	41.	Utrum in eodem sillogismo possint concurrere plures de-	53.
telligere subiectum.	41.	fectus tam in materia qd in forma.	53.
Utrum spēs coniuncta generi dī intelligere genus.	41.	Utrum in eodem paralogismo possint concediplures defe-	53.
Utrum significet idem nomen quod oratio.	41.	citus secundum formam.	53.
Utrū nomen significet idē sumptum per se et coniunctum alteri.	41.	Utrum in eodem paralogismo possint concurrere plures fallacie.	54.
Utrum eodem modo considereret de soloecismo logicus et grammaticus.	42.	Utrum mutetur quid in quale quando mutatur numerus singularis in pluralem.	54.
Utrū spectet ad dialecticū considerare de soloecismo.	42.	Utrum in genere sube yniuersalia dicant quale quid.	54.
Utrum figura dictionis fiat in rebus.	42.	Utrum fortes possit eē tertius a se.	54.
Utrum per eundem sillogismum sophisticum possint con-	42.	Utrum in idividuo possit eē determinatio maior et minor.	54.
cludi diuerse mete.	42.	Utrum in paralogismo sit figura dictionis.	54.
Utrum mete se habeant eodem modo.	42.	Utrum yniuersale sit separatum a singularibus.	55.
Utrū nugatio et soloecismus per fallacias concludant.	42.	Utrum sit idem ignorans et cognitum.	56.
C Incipiunt dubia secundi libri.		Utrum differat reddere causam per se; et reddere causam per accidentis.	56.
C De responsione autem.		Utrum quandocunq; elenchus peccat, sit ibi nomē vel ora-	56.
A Utrum scire talia sophistica sit ytile ad philoso-		tio plurium significantium.	57.
phiam.		Utrum paralogismus concludens bonum eē malorum sit secundum multiplicitudinem.	57.
Utrū si qd decipit multoties ab alio: decipiat a se ipso.	44.	Utrum ista oīo. iste est bonus seruus mali. sit multiplex.	57.
Utrum cognitione talium deseruiat nobis.	45.	Utrum bonus seruus mali sit multiplex fīm possibilitate.	57.
Utrum per habita in primo libro possimus soluere cito rationes sophisticas.	45.	Utrum multiplicitas potētialis sit vera multiplicitas.	57.
Utrum per cognitionem primi libri dicamur immediatamente et inexercitati.	45.	Utrum hec exempla. bonus seruorū: et bonus seruus mali faciat ad ostendendū palogismos nō esse concedendos secundum duplex.	57.
Utrū sciēs sophistications ponere sciat eas soluere.	45.	Utrum cum fallacia conuertitur oportet sumere opposita in premissis.	58.
Utrum per cognitionem primi libri sciamus soluere rationes sophisticas.	45.	Utrum si quis iurauerit se periurare teneatur adimplere quod iurauit.	58.
Utrum superfluus sit p̄hus soluere rationes litigiosas cuīz eas soluerit.	46.	Utrum cum aliquis dicat falsum dicendo se dicere falsum sit mendax simpliciter.	58.
Utruz soluere per distinctionē sit soluere appetē.	46.	Utrum hec sit fallacia dicendo non vult auertere. ergo nō vult bonum.	58.
Utrum respondens posset effugere contradictionem si eq- uocatio faceret verum elenchem.	46.	Utrum supra dicta consequētia sit bona.	58.
Utrum bene dixerint philosophi qd equinocatio in reb⁹ vi- sibilibus sit in terminis singularibus.	46.	Utrum fur velit bonum vel malum.	59.
Utrum verum sit dicere duo contradictoria esse.	46.	Utrum sills de ammissione egritudinis habeat appetitiā.	59.
Utrum impediatur contradictione per appōnē pnois.	46.	Utrum eligere mori iniuste sit eligere iniustum secundum quid et non simpliciter.	59.
Utrum magis impediatur contradictione fīm nomen simpli- citer vel cum additione pno⁹.	46.	Utrum idē possit esse duplū et non duplum.	59.
Utruz illa ratio sit vera quando aliquid est per se causa ali- ciūs quocunq; alio remanēte eo qd est per se.	47.	Utrū absq; dictione cedendū sit duplū et nō duplum.	59.
Utrū pluribus interrogatiōnibus danda sit yna rīsio.	47.	Utrum scds et quartus paralogismus in quibus ponuntur omnia et ambo peccent.	61.
Utrū idē sit de eguatione et interrogatiōne pluri.	47.	Utrum duplum significet idem qd dimidij duplum.	61.
Utrum philosophus sibi contradicat dicendo consequens esse minus, et postea in pluribus.	48.	Utrum affirmatio sit causa negationis.	61.
Utrum philosophus recte det solutionem ad sillogismos peccantes in materia et in forma.	49.	Utrum decem intelligentur in nouem.	61.
Utrum in dissimilitude recte solutionis cadat sillogismus falsus.	49.	Utrū bene dicat. symus est nasus cauus.	62.
		Utrū sit idē dicere nasus symus et nasus cauus.	62.

Tabula

Utrum implicatio differat a significatione.	62.
Utrum ex hoc textu habeamus q̄ sillogism⁹ peccātis in materia non sit sillogismus.	63.
Utrum sills peccātis in mā sit iſerens.	63.
Utrū sills peccans in materia sit pbans.	63.
Utrum cōtradicat sibi philosophus q̄ peccantes in materia sint sillogizati ⁊ non sillogizati.	64.
Utrum pncipium sit vtilius alij.	65.
Utrum pncipium sit difficillimū ad cognoscendum.	66.
Utrū quod est maximum in potestate sit minimum in magnitudine.	66.
Utrum verum sit pncipium est primum vel magis est difficile.	66.

CEt sic est finis tabule pmi ⁊ secundi libri elenchoruz de aureis dubijs: collectis per Uenerādum fratrem Augustinū de Meschiatis de bugella. Lectorem in conuentu Padue ordinis heremitarū. Ad laudem dei ⁊ gloriose Marie virginis.

CUenetyſ mandato ⁊ expensis Nobilis viri Dni Octiani Scoti ciuis Modoetiensis. Per Bonetuſ Locatellum Bergomēsem. 8°. Idus febraruī. 1496.

CNicolaus Telluciſ de sancto Miniate
Ad lectorē.

Huc huc itrepidi iuuenes; has currite ad vndas
His date mellifluis colla terenda iugis.
Hic est Etonicū fons; quem cecinere poete.
Hic sapide; hic dulces; mente bibunt aque.

Registrum

A	E	I
C Expositio dñi q̄ omittunt	E q̄ vacatiōem rgi,	C Ex his que
C Expō Egidij fiunt: ⁊ que	E sed equoca est	V lis: nam non
ip̄sis actibus		
B	S	K
aliqua rectitudo talibus esse		paralogismus
ratur vel in ad hoc dedit		eē interrogari
C Naz maxime dices q̄ tradenda		(S̄z fm acc̄s)
pōt q̄ ordo	H	L
vnum ⁊ vnum pertinere non		C Non enī est
extra dictionem	D	subm non esse
	¶ dicit quo	ficer hic qd
	est artifex	
D	V	M
pter dictionē manifestū ḡ matiū excludēdo		Incipit q̄
q̄ petitio eius enī docet hoc		magis decipitur
		cā formalis

